

Syriac and Latin

11915

ACTUUM APOSTOLORUM

ET

EPISTOLARUM

TAM CATHOLICARUM QUAM PAULINARUM,

VERSIO SYRIACA PHILOXENIANA,

EX

CODICE MS. RIDLEIANO

IN BIBL. COLL. NOV. OXON. REPOSITO

NUNC PRIMUM EDITA:

CUM

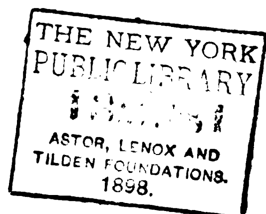
INTERPRETATIONE ET ANNOTATIONIBUS

JOSEPHI WHITE, S. T. P.

LING. HEBRAICÆ PROFESSORIS REGII, ARABICÆ PROFESSORIS LAUDIANI,
ET ÆDIS CHRISTI CANONICI.

TOMUS SECUNDUS,
EPISTOLAS PAULINAS
COMPLECTENS.

OXONII:
E TYPOGRAPHEO CLARENDONIANO.
MDCCCIII.

THE NEW YORK
PUBLIC LIBRARY
ASTOR, LENOX AND
TILDEN FOUNDATIONS.
1898.

ܕܠܘܬ ܪ̈ܗܘܡܝܐ ܐܓܪܬܐ ܕܦܘܠܘܣ ܫܠܝܚܐ..

1 ܦܘܠܘܣ ܥܒܕܐ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. ܩܪܝܐ ܫܠܝܚܐ. ܕܦܪܝܫ Cap. I.
2 ܠܐܘܢܓܠܝܘܢ ܕܐܠܗܐ. ܗܘ ܕܩܕܡ ܐܫܬܘܕܝ ܒܝܕ ܢܒ̈ܝܐ ܕܝܠܗ
3 ܒܟܬ̈ܒܐ ܩܕ̈ܝܫܐ. ܡܛܠ ܒܪܐ ܕܝܠܗ. ܗܘ ܕܗܘܐ ܡܢ ܙܪܥܐ
4 ܕܕܘܝܕ ܒܒܣܪܐ. ܗܘ ܕܐܬܬܚܡ ܒܪܐ ܕܐܠܗܐ ܒܚܝܠܐ. ܒܪܘܚܐ
ܕܩܕܝܫܘܬܐ. ܡܢ ܩܝܡܬܐ ܕܡ̈ܝܬܐ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܡܪܢ ܕܝܠܢ:
5 ܒܝܕ ܗܘ ܕܢܣܒܢ ܛܝܒܘܬܐ ܘܫܠܝܚܘܬܐ ܠܡܫܬܡܥܢܘܬܐ
ܕܗܝܡܢܘܬܐ. ܒܟܠܗܘܢ ܥܡ̈ܡܐ ܚܠܦ ܫܡܐ ܕܝܠܗ:
6 ܕܒܗܘܢ ܐܝܬܝܟܘܢ ܐܦ ܐܢܬܘܢ. ܩܪ̈ܝܐ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ:
7 ܠܟܠܗܘܢ ܗܢܘܢ ܕܐܝܬܝܗܘܢ ܒܪܗܘܡܝ ܚܒܝ̈ܒܘܗܝ ܕܐܠܗܐ:

AD ROMANOS

EPISTOLA PAULI APOSTOLI.

1 PAULUS, servus Jesu Christi, vocatus Apostolus, separatus ad Cap. I.
2 Evangelium Dei, (Quod ante promiserat per prophetas suos in
3 Scripturis Sanctis,) De Filio suo (qui factus est ex semine Davidis
4 secundum carnem : Qui definitus est Filius Dei in virtute, in spi-
ritu sanctificationis, ex resurrectione mortuorum) Jesu Christo Do-
5 mino nostro : (Per quem accepimus gratiam et apostolatum ad
6 obedientiam fidei inter omnes gentes, pro nomine ipsius : In qui-
7 bus estis et vos, vocati Jesu Christi :) Omnibus qui sunt Romæ,

ܩ̈ܪܝܐ ܩ̈ܕܝܫܐ. ܛܝܒܘܬܐ ܠܟܘܢ ܘܫܠܡܐ. ܡܢ ܐܠܗܐ ܐܒܘܢ
ܕܝܠܢ܇ ܘܡܪܝܐ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ.
8 ܡܩܕܡܝܬ ܡܢ ܡܘܕܐ ܐܢܐ ܠܐܠܗܝ ܕܝܠܝ ܒܝܕ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ
ܡܛܠ ܟܠܟܘܢ. ܡܛܠ ܕܗܝܡܢܘܬܐ ܕܝܠܟܘܢ ܡܬܟܪܙܐ
9 ܒܟܠܗ ܥܠܡܐ܇ ܣܗܕܐ ܓܝܪ ܠܝ ܐܝܬܘܗܝ ܐܠܗܐ ܠܗܘ
ܕܦܠܚ ܐܢܐ ܒܪܘܚܐ ܕܝܠܝ ܒܐܘܢܓܠܝܘܢ ܕܒܪܗ ܕܝܠܗ܇ ܐܝܟܢܐ
10 ܕܠܐ ܫܠܝܐ. ܕܘܟܪܢܐ ܕܝܠܟܘܢ ܥܒܕ ܐܢܐ܇ ܒܟܠܙܒܢ ܒܨܠܘ̈ܬܐ
ܕܝܠܝ. ܟܕ ܡܬܟܫܦ ܐܢܐ ܕܐܟܡܐ ܡܢ ܟܕܘ ܒܪܒܝ ܠܐܬܪܘܨ ܠܝ
11 ܐܘܪܚܐ ܒܨܒܝܢܗ ܕܐܠܗܐ ܠܡܐܬܐ ܠܘܬܟܘܢ. ܡܬܐܡܪܓ ܐܢܐ ܓܝܪ
ܕܐܚܙܝܟܘܢ. ܐܝܟܢܐ ܕܡܕܡ ܡܘܗܒܬܐ ܐܫܠܡ ܠܟܘܢ ܪܘܚܢܝܬܐ ܠܗܘ
12 ܕܬܫܬܪܪܘܢ. ܗܢܐ ܕܝܢ ܐܝܬܘܗܝ܇ ܕܒܟܘܢ ܐܬܒܝܐܐ ܥܡܟܘܢ܇
13 ܒܝܕ ܗܝܡܢܘܬܐ ܕܒܚܕ̈ܕܐ܇ ܕܝܠܟܘܢ ܘܕܝܠܝ܀ ܠܐ ܨܒܐ ܐܢܐ
ܕܝܢ ܕܬܛܥܐ ܠܟܘܢ ܐܚ̈ܐ܇ ܕܙܒ̈ܢܝܢ ܣܓܝ̈ܐܢ ※ ܣܡܬ ܒܪܥܝܢܝ ✓

dilecti Dei, vocati sancti: gratia vobis et pax a Deo Patre nostro, et Domino Jesu Christo.

8 Primum quidem gratias ago Deo meo per Jesum Christum pro omnibus vobis, quod fides vestra annunciatur in toto mundo.
9 Testis enim mihi est Deus, cui servio in spiritu meo, in Evangelio Filii ejus, quod indesinenter memoriam vestri facio:
10 Semper in precibus meis rogans, si quo modo tandem aliquando recta fiat mihi via per voluntatem Dei, venire ad vos.
11 Valde desidero enim videre vos, ut aliquid donum impartiar vobis spirituale, ut stabiliamini.
12 Hoc autem est, ut consolationem capiam in vobis, per fidem mutuam, et vestram et meam.
13 Non volo autem ut lateat vos, fratres, quod temporibus multis posui ※ animo meo ✓ venire ad vos, (et prohi-

ܠܡܐܬܐ ܠܘܬܟܘܢ܆ ܘܐܬܟܠܝܬ ܥܕܡܐ * ܠܗܫܐ܆ ܐܝܟܢܐ * τὸ δεῦρο
ܕܢܗܘܐ ܠܝ ܐܦ ܒܟܘܢ ܦܐܪܐ܆ ܐܝܟ ܡܐ ܕܐܦ
14 ܒܫܪܟܐ ܕܥܡܡܐ܆ ܠܝܘܢܝܐ ܘܠܒܪܒܪܝܐ܆ ܠܚܟܝܡܐ ܘܠܣܟܠܐ
15 ܚܝܒ ܐܢܐ܂ ܘܗܟܢܐ ܪܗܝܒ ܐܢܐ ܠܝ܆ ܕܐܦ
16 ܠܟܘܢ ܕܒܪܘܡܝ ܐܣܒܪ܂ ܠܐ ܓܝܪ ܒܗܬ ܐܢܐ ܒܣܒܪܬܗ ܕܡܫܝܚܐ܂
ܚܝܠܐ ܓܝܪ ܕܐܠܗܐ ܗܝ ܠܚܝܐ ܠܟܠ ܡܢ ܕܡܗܝܡܢ܆
17 ܠܝܗܘܕܝܐ ܠܘܩܕܡ ܘܠܐܪܡܝܐ܂ ܟܐܢܘܬܐ ܓܝܪ ܕܐܠܗܐ ܒܗ
ܡܬܓܠܝܐ܆ ܡܢ ܗܝܡܢܘܬܐ ܠܗܝܡܢܘܬܐ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܟܬܝܒ܆
18 ܟܐܢܐ ܕܝܢ ܡܢ ܗܝܡܢܘܬܐ ܢܚܐ܀ ܡܬܓܠܐ ܓܝܪ ܗܘ
ܪܘܓܙܗ ܕܐܠܗܐ ܡܢ ܫܡܝܐ܆ ܥܠ ܟܠܗ ܪܘܫܥܐ ܘܥܘܠܐ
19 ܕܒܢܝܢܫܐ܆ ܗܢܘܢ ܕܫܪܪܐ ܒܥܘܠܐ ܐܚܝܕܝܢ܂ ܡܛܠ ܕܝܕܥܬܗ
ܕܐܠܗܐ ܓܠܝܐ ܗܝ ܒܗܘܢ܂ ܐܠܗܐ ܓܝܪ ܠܗܘܢ
20 ܓܠܝܗ܆ ܠܐ ܡܬܚܙܝܢܘܬܗ ܓܝܪ ܕܝܠܗ ܡܢ ܬܘܩܢܗ ܕܥܠܡܐ܆
ܠܒܪܝܬܐ ܗܝ ܡܣܬܟܠܢ ܘܡܬܚܙܝܢ܂ ܘܚܝܠܗ ܘܐܠܗܘܬܗ ܕܠܥܠܡ

bitus fui usque adhuc,) ut fructum aliquem haberem etiam in vobis,
14 sicut et inter reliquas gentes. Græcis et Barbaris, et sapientibus et
15 insipientibus debitor sum: Sic promptum est mihi, etiam vobis qui
16 Romæ *estis*, evangelizare. Non enim erubesco Evangelium: virtus
enim Dei est, ad salutem omni credenti, et Judæo primum et
17 Gentili. Justitia enim Dei in eo revelatur ex fide in fidem:
18 sicut scriptum est; Justus autem ex fide mea vivet. Revelatur
enim ira Dei de cœlo adversus omnem impietatem et iniquita-
19 tem hominum, qui veritatem in iniquitate detinent. Quia notitia
20 Dei manifesta est in illis: Deus enim illis manifestavit. Invi-
sibilia enim ipsius a creatione mundi operibus intellecta conspi-

ܕܝܠܗ * ܘܐܠܗܘܬܗ ܚܝܠܗ ܕܢܗܘܘܢ ܐܝܟܢܐ ܕܠܐ ܡܦܩ * καὶ θειότης
ܒܪܘܚܐ܀
21 ܡܛܠ ܕܟܕ ܝܕܥܘ ܠܐܠܗܐ. ܠܐ ܐܝܟ ܕܠܐܠܗܐ ܫܒܚܘܗܝ ܐܘ
ܐܘܕܝܘ. ܐܠܐ ܐܣܬܪܩܘ [1] ܒܡܚܫܒܬܗܘܢ ܕܝܠܗܘܢ܆ ܘܐܬܚܫܟ
22 ܠܒܗܘܢ ܠܐ ܡܣܬܟܠܢܐ܆ ܟܕ ܐܡܪܝܢ ܕܐܝܬܝܗܘܢ ܚܟܝܡܐ
23 ܐܫܬܛܝܘ܆ ܘܫܚܠܦܘ ܠܫܘܒܚܗ ܕܠܐ ܡܬܚܒܠܢܐ ܐܠܗܐ܆
ܒܕܡܘܬܐ ܕܨܠܡܐ ܕܒܪܢܫܐ ܡܬܚܒܠܢܐ܆ ܘܕܦܪܚܬܐ
ܘܕܐܪܒܥܬ ܪܓܠܝܢ ܘܕܪܚܫܐ܀
24 ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܦ ܐܫܠܡ ܐܢܘܢ ܐܠܗܐ ܒܪܓܝܓܬܐ
25 ܕܠܒܘܬܗܘܢ ܠܛܢܦܘܬܐ ܕܢܨܛܥܪܘܢ ܦܓܪܝܗܘܢ ܒܗܘܢ. ܗܠܝܢ
ܐܝܠܝܢ ܕܫܚܠܦܘ ܠܫܪܪܗ ܕܐܠܗܐ ܒܕܓܠܘܬܐ܆ ܘܕܚܠܘ
ܘܦܠܚܘ ܠܒܪܝܬܐ ܠܒܪ ܡܢ ܗܘ ܕܒܪܐ܆ ܗܘ ܕܡܒܪܟ

ciuntur, et illa sempiterna virtus ejus et divinitas: ut sint sine
excusatione.

21 Quoniam quum noverint Deum, non sicut Deum glorificave-
runt, aut gratias egerunt: sed vani facti sunt in cogitationibus
22 suis, et obscuratum est cor eorum insipiens. Dicentes esse sapien-
23 tes, stulti facti sunt: Et mutaverunt gloriam incorruptibilis Dei
in similitudinem imaginis hominis corruptibilis, et volucrum, et
quadrupedum, et reptilium.

24 Propter hoc etiam tradidit eos Deus in concupiscentias cordium
ipsorum ad impuritatem, ut ignominia afficiantur corpora sua inter
25 se: Qui mutaverunt veritatem Dei in mendacium, et coluerunt et
servierunt creaturæ præter Creatorem, qui est benedictus in secula.

1 ܐܣܬܪܩܘ] In margine MSti ܗܘܘ ܣܪܝܩܐ

26 ܡܒܪܟܐ ܠܥܠܡܝܢ ܐܡܝܢ܀ ܡܛܠ ܗܕܐ ܐܫܠܡ ܐܢܘܢ ܠܚܫ̈ܐ
ܕܨܥܪܐ. ܗܢܝܢ ܓܝܪ ܢܩܒ̈ܬܐ ܕܝܠܗܘܢ ܫܚܠܦ ܚܫܚܬܐ
27 ܟܝܢܝܬܐ ܠܗܘ ܕܠܒܪ ܡܢ ܟܝܢܐ. ܒܗ ܒܕܡܘܬܐ ܕܝܢ ܐܦ
ܕܟܪ̈ܐ܆ ܟܕ ܫܒܩܘ ܠܚܫܚܬܐ ܟܝܢܝܬܐ ܕܢܩܒܬܐ܆ ܐܬܚܡܘ
ܒܪܓܬܐ ܕܝܠܗܘܢ ܚܕ̈ܕܐ. ܕܟܪ̈ܐ ܒܕܟܪ̈ܐ ܡܢ ܒܗܬܬܐ ܥܒܕܝܢ.
ܘܦܘܪܥܢܐ ܐܝܟܢܐ ܗܘ ܕܘܠ ܗܘܐ ܕܛܘܥܝܝܗܘܢ܆ ܒܢܦܫܗܘܢ
28 ܒܗܘܢ ܡܩܒܠܝܢ. ܘܐܝܟ ܡܐ ܕܠܐ ܒܩܘ ܕܠܐܠܗܐ ܢܩܢܘܢ
ܒܡܫܬܘܕܥܘܬܐ܆ ܐܫܠܡ ܐܢܘܢ ܐܠܗܐ ܠܗܘܢܐ ܦܣܝܠܐ܆
29 ܠܡܥܒܕ ܗܠܝܢ ܕܠܐ ܙܕܩ̈ܢ܆ ܟܕ ܡܡܠܝܝܢ ܒܟܠܗ ܥܘܠܬܐ܆
ܙܢܝܘܬܐ܆ * ܒܝܫܘܬܐ܆ ܥܠܘܒܘܬܐ܆ * ܒܝܫܬܐ܆ ܕܡܠܝܝܢ ܡܢ * πονηρια * κακια
30 ܚܣܡܐ܆ ܩܛܠܐ. ܚܪܝܢܐ. ܢܟܠܐ܆ * ܒܝܫܘܬ ܥܝܕ̈ܐ. ܡܠܚܫܢ̈ܐ. * κακοηθιας
ܡܠܘܙ̈ܐ. ܣܢܝ̈ܐ ܠܐܠܗܐ. ܡܨܥܪܢܐ. ܡܫܬܒܗܪܐ. ܢܦܝܚ̈ܐ.
31 ܡܫܟܚܢ̈ܐ ܕܒܝܫ̈ܬܐ. ܠܐܒܗ̈ܐ ܠܐ ܡܬܛܦܝܣܝܢ. ܕܠܐ ܒܝܢܐ܆

26 Amen. Propter hoc tradidit eos in paſſiones ignominiæ: fœminæ
enim eorum mutaverunt uſum naturalem in eum qui *eſt* præter
27 naturam. Similiter autem et maſculi, relinquentes uſum natura-
lem fœminæ, exarſerunt in concupiſcentia ſua alius in alium, maſ-
culi cum maſculis turpitudinem operantes, et compenſationem
28 mercedis, quæ juſta erat, erroris ſui in ſeipſis recipientes. Et ſicut
non probaverunt Deum habere in notitia; tradidit eos Deus in
29 mentem reprobam, facere ea quæ non conveniunt: Oppletos omni
iniquitate, ſcortatione, nequitia, avaritia, malitia: plenos invidia,
30 cæde, contentione, dolo, prava conſuetudine: Suſurrones, detracto-
res, odio habentes Deum, contumelioſos, ſuperbos, inflatos, inven-
31 tores malorum, parentibus inobedientes, Sine intelligentia, ſine

32 ܕܠܐ ܩܝܡܐ. ܘܠܐ ܚܘܒܐ. ܘܠܐ ܫܝܢܐ. ܠܐ ܡܪ̈ܚܡܢܐ. ܗܢܘܢ
ܐܝܠܝܢ ܕܟܕ ܝܕܥܘ ܟܐܢܘܬܗ ܕܐܠܗܐ: ܕܐܝܠܝܢ ܕܗܠܝܢ
ܥܒܕܝܢ ܚܝܒܝܢ ܐܢܘܢ ܠܡܘܬܐ. ܠܘ ܒܠܚܘܕܝܗܘܢ ܠܗܝܢ
ܥܒܕܝܢ܆ ܐܠܐ ܐܦ ܡܫܬܘܝܢ ܒܪܥܝܢܐ ܠܗܢܘܢ ܕܥܒܕܝܢ ܀

CAP. II. 1 ܡܛܠ ܗܢܐ ܕܠܐ ܦܬܓܡܐ ܒܪܘܚܐ ܐܝܬܝܟ * ܐܘ ܒܪܢܫܐ ܟܠ
ܕܕܐܢ. ܒܗܘ ܓܝܪ * ܕܝܢܐ ܕܕܐܢ ܐܢܬ ܠܐܚܪܢܐ܆ ܐܢܬ ܠܢܦܫܟ
ܡܚܝܒ ܐܢܬ. ܗܢܝܢ ܓܝܪ ܗܢܝܢ ܥܒܕ ܐܢܬ܆ ܗܘ ܕܕܐܢ ܀
2 ܝܕܥܝܢ ܕܝܢ ܕܕܝܢܗ ܕܐܠܗܐ ܐܝܬܘܗܝ ܒܫܪܪܐ܆ ܥܠ ܐܝܠܝܢ
3 ܕܕܐܢ ܗܠܝܢ ܥܒܕܝܢ. ܡܬܚܫܒ ܐܢܬ ܕܝܢ ܗܕܐ * ܐܘ ܒܪܢܫܐ.
ܟܠ ܐܢܫ ܕܕܐܢ ܠܐܝܠܝܢ ܕܗܠܝܢ ܥܒܕܝܢ ܘܥܒܕ ܠܗܝܢ܆
4 ܕܐܢܬ ܬܥܪܘܩ ܐܢܬ ܡܢ ܕܝܢܗ ܕܐܠܗܐ܆ ܐܘ ܥܠ ܥܘܬܪܐ
ܕܒܣܝܡܘܬܐ ܕܝܠܗ ܘܕܡܓܝܪܘܬܐ ܘܕܢܓܝܪܘܬ ܪܘܚܐ ܡܒܣܐ
ܐܢܬ. ܟܕ ܠܐ ܝܕܥ ܐܢܬ ܕܒܣܝܡܘܬܗ ܕܐܠܗܐ ܠܬܝܒܘܬܐ ܠܟ
5 ܡܝܬܝܐ. ܐܝܟ ܕܝܢ ܩܫܝܘܬܐ ܕܠܒܟ ܘܠܒܐ ܕܠܐ ܡܬܬܘܝܐ܆ ܣܐܡ

foedere, ſine charitate, ſine pace, immiſericordes. Qui quum juſti- 32
tiam Dei cognoviſſent, quod ii qui talia faciunt digni morte ſunt,
non ſolum ea faciunt, ſed etiam conſentiunt iis qui faciunt.

CAP. II. Propter hoc inexcuſabilis es, O homo, omnis qui judicas: quo enim 1
*judicio ✓ judicas alium, teipſum condemnas: eadem enim facis qui
condemnas. Scimus autem quod judicium Dei eſt ſecundum verita- 2
tem adverſus eos qui talia faciunt. Cogitas autem hoc, O homo, 3
omnis qui judicas eos qui talia faciunt, et facis ea, quod tu effugies
judicium Dei? Aut divitias benignitatis ejus, et patientiæ, et longani- 4
mitatis contemnis, ignorans quod benignitas Dei ad reſipiſcentiam te
adducit? Secundum autem duritiam tuam, et cor impoenitens, re- 5

ܐܢܬ ܣܝܡܬܐ ܠܟ ܐܢܬ ܠܟ ܪܘܓܙܐ ܒܝܘܡܐ ܕܪܘܓܙܐ. ܘܕܓܠܝܢܐ
ܘܕܕܝܢܐ ܟܐܢܐ ܕܐܠܗܐ. ܗܘ ܕܦܪܥ ܠܟܠ ܚܕ ܐܝܟ ܥܒܕܘܗܝ. 6
ܠܐܝܠܝܢ ܡܢ ܕܒܡܣܝܒܪܢܘܬܐ ܕܥܒܕܐ ܛܒܐ: ܫܘܒܚܐ ܘܐܝܩܪܐ 7
ܘܠܐ ܡܬܚܒܠܢܘܬܐ ܒܥܝܢ. ܚܝܐ ܕܠܥܠܡ. ܠܐܝܠܝܢ ܕܝܢ ܕܡܢ 8
ܚܪܝܢܐ ܘܠܐ ܡܬܛܦܝܣܝܢ ܠܫܪܪܐ: ܡܬܛܦܝܣܝܢ ܕܝܢ
ܠܥܘܠܐ: ܚܡܬܐ ܘܪܘܓܙܐ. ܐܘܠܨܢܐ ܘܐܘܪܚܩܢܐ. ܥܠ ܟܠ 9
ܢܦܫ ܕܒܪܢܫܐ ܗܘ ܕܥܒܕ ܒܝܫܬܐ. ܘܠܝܗܘܕܝܐ ܡܩܕܡ
ܘܠܐܪܡܝܐ. [1]ܫܘܒܚܐ ܕܝܢ ܘܐܝܩܪܐ ܘܫܠܡܐ: ܠܟܠ ܕܦܠܚ 10
ܛܒܬܐ. ܘܠܝܗܘܕܝܐ ܡܩܕܡ ܘܠܐܪܡܝܐ. ܠܐ ܓܝܪ ܐܝܬ 11
ܡܣܒ ܒܐܦܐ ܠܘܬ ܐܠܗܐ܀

ܐܝܠܝܢ ܓܝܪ ܕܕܠܐ ܢܡܘܣܐ ܚܛܘ. ܕܠܐ ܢܡܘܣܐ ܐܦ 12
ܢܐܒܕܘܢ. ܘܐܝܠܝܢ ܕܒܢܡܘܣܐ ܚܛܘ: ܒܝܕ ܢܡܘܣܐ ܢܬܕܝܢܘܢ.

ponis thesaurum tibi ipsi iram in diem iræ, et revelationis, et justi
6 judicii Dei, Qui reddet unicuique secundum opera ipsius: Iis quidem
7 qui in perseverantia operis boni, gloriam, et honorem et incorrup-
8 tibilitatem quærunt, vitam æternam: Iis autem qui ex contentione,
et qui non obediunt quidem veritati, obediunt autem iniquitati,
9 indignatio et ira. Afflictio et angustia in omnem animam hominis
10 qui operatur malum, et Judæi primum, et Gentilis. Gloria au-
tem, et honor, et pax omni qui operatur bonum, et Judæo primum
11 et Gentili: Non enim est acceptio personarum apud Deum.
12 Qui enim sine lege peccaverunt, sine lege etiam peribunt: et

1 [ܫܘܒܚܐ ܕܝܢ ܘܐܝܩܪܐ ܘܫܠܡܐ: ܠܟܠ ܕܦܠܚ ܛܒܬܐ ܘܠܝܗܘܕܝܐ ܡܩܕܡ ܘܠܐܪܡܝܐ܀ In margine MSti ܫܘܒܚܐ ܕܝܢ ܘܐܝܩܪܐ ܘܫܠܡܐ: ܠܟܠ ܕܦܠܚ ܛܒܬܐ ܘܠܝܗܘܕܝܐ ܡܩܕܡ ܘܠܐܪܡܝܐ܀

13 ܠܘ ܓܝܪ ܫܡ̈ܘܥܝܗ ܕܢܡܘܣܐ ܙܕܝܩܝܢ ܠܘܬ ܐܠܗܐ܂ ܐܠܐ
14 ܥܒ̈ܘܕܘܗܝ ܕܢܡܘܣܐ ܡܙܕܕܩܝܢ܀ ܐܡܬܝ ܓܝܪ ܕܥܡ̈ܡܐ ܗܢܘܢ
ܕܢܡܘܣܐ ܠܐ ܐܝܬ ܠܗܘܢ܆ ܒܟܝܢܐ ܗܘܝܢ ܕܢܡܘܣܐ ܥܒܕܝܢ܂
ܗܢܘܢ ܕܟܕ ܢܡܘܣܐ ܠܐ ܐܝܬ ܠܗܘܢ܂ ܗܢܘܢ ܠܢܦܫܗܘܢ ܐܝܬܝܗܘܢ
15 ܢܡܘܣܐ. ܗܢܘܢ ܐܝܟܢ ܕܡܚܘܝܢ ܥܒܕܐ ܕܢܡܘܣܐ ܟܬܝܒܐ
ܒܠܒܘܬܗܘܢ܂ ܟܕ ܣܗܕܐ ܗܘܐ ܬܐܪܬܐ ܕܝܠܗܘܢ܂ ܘܒܝܢ
16 ܚܕܐ ܚܘܫ̈ܒܐ ܡܚܝܒܝܢ ܐܘ ܐܦ ܡܦܩܝܢ ܪܘܚܐ܂ ܒܝܘܡܐ
ܐܝܟܢ ܕܕܐܢ ܐܠܗܐ ܠܟܣܝܬܐ ܕܒܢ̈ܝܢܫܐ܂ ܐܝܟ ܐܘܢܓܠܝܘܢ
ܕܝܠܝ ܒܝܕ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ܀
17 ܗܐ ܐܢܬ ܝܗܘܕܝܐ ܡܬܟܢܐ ܐܢܬ. ܘܡܬܬܢܝܚ ܐܢܬ ܥܠ
18 ܢܡܘܣܐ. ܘܡܫܬܒܗܪ ܐܢܬ ܒܐܠܗܐ. ܘܝܕܥ ܐܢܬ ܨܒܝܢܐ.
ܘܦܪܫ ܐܢܬ ܠܗܠܝܢ ܕܡܝܬܪܢ. ܟܕ ܡܬܠܡܕ ܐܢܬ ܡܢ
19 ܢܡܘܣܐ ܘܬܟܝܠ ܐܢܬ ܐܢܬ ܥܠ ܢܦܫܟ܂ ܕܡܕܒܪܢܐ ܐܝܬܝܟ

qui in lege peccaverunt, per legem judicabuntur. Non enim au- 13
ditores legis justi *sunt* apud Deum, sed factores legis justifica-
buntur. Quum enim gentes qui legem non habent, natura quæ 14
legis faciunt; hi quum legem non habent, sibi ipsis sunt lex:
Qui ostendunt opera legis scripta in cordibus suis, una testimonium 15
reddente conscientia ipsorum, et inter se invicem cogitationibus ac-
cusantibus, aut etiam excusantibus, In die quum judicabit Deus 16
occulta hominum secundum Evangelium meum, per Jesum Chris-
tum.

Ecce, tu Judæus cognominaris, et acquiescis in lege, et gloriaris 17
in Deo; Et nosti voluntatem, et probas præstantiora, edoctus 18
ex lege; Et confidis te ipsum ducem esse cæcorum, lumen eorum 19

20 ܕܒܚܫܘܟܐ. ܪܕܘܝܐ ܕܚܣܝܪ̈ܝ ܪܥܝܢܐ. ܡܠܦܢܐ
21 ܕܝܠܘܕ̈ܐ. ܘܐܝܬ ܠܟ ܕܡܘܬܐ ܕܝܕܥܬܐ ܘܕܫܪܪܐ ܒܢܡܘܣܐ. ܗܘ
ܗܟܝܠ ܕܡܠܦ ܐܢܬ ܠܐܚܪܢܐ. ܠܢܦܫܟ ܠܐ ܡܠܦ ܐܢܬ. ܗܘ
22 ܕܡܟܪܙ ܐܢܬ ܕܠܐ ܢܓܢܒܘܢ. ܓܢܒ ܐܢܬ. ܗܘ ܕܐܡܪ ܐܢܬ ܕܠܐ
ܢܓܘܪܘܢ ܓܐܪ ܐܢܬ. ܗܘ ܕܢܕܐ ܠܗ ܡܢ ܦܬܟܪ̈ܐ. ܡܣܚܦ
23 ܐܢܬ ܗܝܟܠܐ. ܗܘ ܕܒܢܡܘܣܐ ܡܫܬܒܗܪ ܐܢܬ. ܒܥܒܪܬܐ
24 ܕܥܠ ܢܡܘܣܐ ܠܐܠܗܐ ܡܨܥܪ ܐܢܬ. ܫܡܗ ܓܝܪ ܕܐܠܗܐ.
ܡܬܓܕܦ ܡܛܠܬܟܘܢ ܒܝܬ ܥܡ̈ܡܐ ܐܝܟ ܕܟܬܝܒ.

25 ܓܙܘܪܬܐ ܓܝܪ ܡܘܬܪܐ ܐܢ ܢܡܘܣܐ ܬܫܠܡ. ܐܢ ܕܝܢ
ܥܒܪ ܥܠ ܢܡܘܣܐ ܐܢܬ. ܓܙܘܪܬܟ ܥܘܪܠܘܬܐ
26 ܗܘܬ. ܐܢ ܗܟܝܠ ܥܘܪܠܘܬܐ ܬܛܪ ܟܐܢܘܬܐ ܕܢܡܘܣܐ. ܠܐ ܗܐ
27 ܥܘܪܠܘܬܐ ܠܓܙܘܪܬܐ ܡܬܚܫܒܐ. ܘܬܕܘܢ ܥܘܪܠܘܬܐ ܗܝ
ܕܡܢ ܟܝܢܗ ܡܫܡܠܝܐ ܢܡܘܣܐ. ܠܟ ܕܒܟܬܒܐ ܘܒܓܙܘܪܬܐ

20 qui *sunt* in tenebris: Eruditorem desipientium, magistrum in-
21 fantium, qui habes formam scientiæ et veritatis in lege. Qui
igitur doces alios, te ipsum non doces? qui prædicas ut non
22 furentur, furaris? Qui dicis ut non mœchentur, mœcharis?
23 qui abominaris simulacra, spolias templum? Qui in lege glo-
24 riaris, per transgressionem legis Deum ignominia afficis? Nomen
enim Dei propter vos blasphematur inter gentes, sicut scriptum est.

25 Circumcisio quidem enim utilis *est*, si legem perficias, si autem
26 transgressor legis fueris, circumcisio tua præputium facta est. Si
igitur præputium justitias legis custodiat; nonne præputium ejus in
27 circumcisionem reputabitur? Et judicabit *id* præputium quod ex
natura legem consummans, te qui per literam et circumcisionem

28 ܥܒܪ ܐܢܬ ܥܠ ܢܡܘܣܐ. ܠܘ ܓܝܪ ܗܘ ܕܒܓܠܝܐ ܗܘ ܝܗܘܕܝܐ
29 ܐܝܬܘܗܝ. ܐܦ ܠܐ ܗܝ ܕܒܓܠܝܐ ܒܒܣܪܐ ܓܙܘܪܬܐ. ܐܠܐ ܗܘ
ܕܒܟܣܝܐ ܗܘ ܝܗܘܕܝܐ܆ ܘܓܙܘܪܬܐ ܕܠܒܐ. ܒܪܘܚܐ ܘܠܘ
ܒܟܬܒܐ. ܕܗܘ ܕܫܘܒܚܗ܆ ܠܘ ܡܢ ܒܢܝܢܫܐ ܐܠܐ ܡܢ
ܐܠܗܐ܀

CAP. III. 1 ܡܢܐ ܗܝ ܗܟܝܠ ܡܝܬܪܘܬܗ ܕܝܗܘܕܝܐ. ܐܘ ܡܢܐ ܗܝ ܡܘܬܪܢܗ
2 ܕܓܙܘܪܬܐ. ܣܓܝ ܒܟܠ ܐܦܐ. ܩܕܡܝܬ ܡܢ ܓܝܪ ܡܛܠ
3 ܕܐܬܗܝܡܢܘ ܡܠܘܗܝ ܕܐܠܗܐ. ܡܢܐ ܓܝܪ ܐܢ ܠܐ ܗܝܡܢܘ
ܐܢܫܝܢ: ܕܠܡܐ ܠܐ ܗܝܡܢܘܬܐ ܕܝܠܗܘܢ ܠܗܝܡܢܘܬܐ ܕܐܠܗܐ
4 ܡܒܛܠܐ܆ ܠܐ ܗܘܐ. ܢܗܘܐ ܕܝܢ ܐܠܗܐ ܫܪܝܪܐ܆ ܟܠ ܕܝܢ
ܒܪܢܫܐ ܕܓܠܐ. ܐܝܟܢܐ ܕܟܬܝܒ܀ ܐܝܟܢܐ ܕܬܙܕܕܩ ܒܡܠܝܟ.
5 ܘܬܙܟܐ ܡܐ ܕܕܝܢܝܢ ܠܟ. ܐܢ ܕܝܢ ܥܘܠܢ ܙܕܝܩܘܬܐ ܕܐܠܗܐ
ܡܩܝܡ. ܡܢܐ ܢܐܡܪ. ܠܡܐ ܥܘܠܐ ܗܘ ܐܠܗܐ ܗܘ ܕܡܝܬܐ

transgrederis legem? Non enim qui in manifesto, Judæus est; ne- 28
que quæ in manifesto in carne, circumcisio: Sed qui in occulto, 29
Judæus: et circumcisio cordis, in spiritu, et non in litera: cujus
laus non ex hominibus, sed ex Deo.

CAP. III. Quæ est igitur præstantia Judæi? aut quæ est utilitas circum- 1
cisionis? Multum per omnem modum. Primum quidem enim, 2
quia credita sunt *iis* eloquia Dei. Quid enim si non crediderunt 3
quidam? num incredulitas eorum fidem Dei irritam reddet? Ne 4
fiat. Esto autem Deus verus, omnis autem homo mendax, sicut
scriptum est: Ut justificeris in sermonibus tuis, et vincas quando
judicas. Si autem iniquitas nostra justitiam Dei stabiliat, quid 5
dicemus? num injustus est Deus qui infert iram? (tanquam homo

6 ܐܡܪ ܐܢܐ܇ ܐܝܟ ܒܪܢܫܐ ܐܡܪ ܐܢܐ. ܠܐ ܢܗܘܐ. ܘܐܠܐ ܐܝܟܢܐ ܢܕܘܢ
7 ܐܠܗܐ ܠܥܠܡܐ. ܐܢ ܓܝܪ ܫܪܪܐ ܕܐܠܗܐ: ܒܕܓܠܘܬܐ ܕܝܠܝ
ܐܬܝܬܪܬ ܠܬܫܒܘܚܬܐ ܕܝܠܗ܇ ܠܡܢܐ ܬܘܒ ܐܦ ܐܢܐ ܐܝܟ ܚܛܝܐ
8 ܡܬܕܝܢ ܐܢܐ. ܘܠܐ ܐܝܟ ܡܐ ܕܡܬܓܘܕܦܝܢܢ܇ ܘܐܝܟ ܡܐ
ܕܐܡܪܝܢ ܐܢܫܝܢ ÷ ܥܠܝܢ ✓ ܕܐܡܪܝܢܢ܇ ܕܢܥܒܕ ܒܝܫܬܐ ܕܢܐܬܝܢ
9 ܛܒܬܐ. ܕܕܝܢܗܘܢ ܒܟܐܢܘܬܐ ܐܝܬܘܗܝ܀ ܡܢܐ
ܗܟܝܠ. [1] ⁜ ܡܩܕܡܝܢ ✓ ܐܢܚܢܢ ܣܟܐ. ܩܕܡܝܢ ܐܥܠܝܢ ܓܝܪ
ܠܝܗܘܕܝܐ ܘܠܚܢܦܐ܇ ܕܟܠܗܘܢ ܬܚܝܬ ܚܛܝܬܐ ܐܝܬܝܗܘܢ.
10 11 ܐܝܟܢܐ ܕܟܬܝܒ܀ ܕܠܐ ܐܝܬ ܙܕܝܩܐ ܐܦܠܐ ܚܕ. ܠܐ ܐܝܬ ܗܘ
12 ܕܡܣܬܟܠ. ܠܐ ܐܝܬ ܗܘ ܕܒܥܐ ܠܐܠܗܐ. ܟܠܗܘܢ ܐܣܛܝܘ.
ܐܟܚܕܐ ܐܬܥܩܡܘ. ܠܐ ܐܝܬ ܕܥܒܕ ܒܣܝܡܘܬܐ. ܠܐ ܐܝܬ ܥܕܡܐ

6 dico.) Ne ſit: alioquin quomodo judicabit Deus mundum?
7 Si enim veritas Dei per mendacium meum abundavit in gloriam
8 ejus, cur amplius et ego tanquam peccator judicor? Et non
(ſicut blaſphemamur, et ſicut dicunt quidam ÷ contra nos ✓ quod
dicimus,) Quia faciamus mala, ut veniant bona: quorum damnatio
9 in juſtitia eſt. Quid igitur? † ⁜ præ✓cellimus? Ante criminati
ſumus enim Judæos et Gentiles, quod omnes ſub peccato ſint.
10 Sicut ſcriptum eſt: Quod non eſt juſtus, neque unus. Non
11 12 eſt qui intelligit, non eſt qui quærit Deum. Omnes declinave-
runt, ſimul perverſe egerunt: non eſt qui facit bonitatem, non eſt

1 [⁜ ܡܩܕܡܝܢ ✓ ܐܢܚܢܢ] In margine MSti ܡܩܕܡܝܢ ܐܢܚܢܢ܇ ܠܘ ܡܢ ܟܠ ܦܪܘܣ܇ ܡܩܕܡܝܢ ܓܪܡܝܢ܀

† ⁜ præ✓cellimus] Lectio Marg. Præcellimus? Non omnino: Ante crimi-
nati ſumus.

13 ܠܚܕ. ܩܒܪܐ ܦܬܝܚܐ ܓܓܪܬܐ ܕܝܠܗܘܢ. ܒܠܫܢܝܗܘܢ
14 ܢܟܝܠܝܢ ܗܘܘ. ܚܡܬܐ ܕܐܣܦܣ ܬܚܝܬ ܣܦܘ̈ܬܗܘܢ. ܕܗܢܘܢ
15 ܕܦܘܡܐ ܠܘܛܬܐ ܘܡܪܝܪܘܬܐ ܡܠܐ܀ ܩܠܝܠܢ ܪ̈ܓܠܝܗܘܢ ܠܡܐܫܕ
16 17 ܕܡܐ. ܬܒܪܐ ܘܬܘܠܨܬܐ ܒܐܘܪ̈ܚܬܐ ܕܝܠܗܘܢ. ܘܐܘܪܚܐ ܕܫܠܡܐ
18 ܠܐ ܝܕܥܘ. ܠܐ ܐܝܬ ܕܚܠܬܐ ܕܐܠܗܐ ܩܕܡ ܥܝ̈ܢܝܗܘܢ܀
19 ܝܕܥܝܢ ܕܝܢ ܕܟܠܡܐ ܕܢܡܘܣܐ ܐܡܪ܆ ܠܗܢܘܢ
ܕܒܢܡܘܣܐ ܡܡܠܠ. ܐܝܟܢܐ ܕܟܠ ܦܘܡܐ ܢܣܬܟܪ܆ ܘܚܝܒ
20 ܚܝܒܐ ܢܗܘܐ ܟܠܗ ܥܠܡܐ ܠܐܠܗܐ. ܡܛܠ ܗܢܐ ܕܡܢ ܥܒ̈ܕܐ
ܕܢܡܘܣܐ ܠܐ ܢܙܕܕܩ ܟܠ ܒܣܪܐ [1] ܩܕܡܘܗܝ. ܒܝܕ ܓܝܪ ܢܡܘܣܐ
ܡܫܘܕܥܢܘܬܐ ܕܚܛܝܬܐ.
21 ܗܫܐ ܕܝܢ ܣܛܪ ܡܢ ܢܡܘܣܐ. ܙܕܝܩܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܐܬܓܠܝܬ.
22 ܟܕ ܡܣܗܕܐ ܡܢ ܢܡܘܣܐ ܘܡܢ ܢܒ̈ܝܐ. ܙܕܝܩܘܬܐ ܕܝܢ ܕܐܠܗܐ

usque ad unum. Sepulchrum apertum guttur eorum : linguis 13
suis dolose agebant : venenum aspidis sub labiis eorum. Quorum 14
os maledictione et amarulentia plenum est. Veloces pedes eorum 15
ad effundendum sanguinem. Contritio et miseria in viis eorum. 16
Et viam pacis non cognoverunt. Non est timor Dei coram oculis 17 18
eorum. Scimus autem quod quæcunque lex dicit, iis qui *sunt* 19
in lege loquitur : ut omne os obstruatur, et sub judicio sit totus
mundus Deo. Propterea ex operibus legis non justificabitur ulla 20
caro † coram illo : per legem enim *est* cognitio peccati.
Nunc autem absque lege justitia Dei manifesta est, testificata a 21
lege et prophetis. Justitia autem Dei per fidem Jesu Christi in 22

1 ܩܕܡܘܗܝ] In margine MSti (ܩܕܡ) ܐܠܗܐ

† coram illo] Lectio Marg. (coram) Deo.

ܡܢ ܗܝܡܢܘܬܐ ܗܝ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ܆ ܠܟܠܗܘܢ ܘܥܠ
23 ܟܠܗܘܢ ܗܢܘܢ ܕܡܗܝܡܢܝܢ܆ ܠܐ ܓܝܪ ܐܝܬ ܦܘܪܫܐ. ܟܠܗܘܢ
24 ܓܝܪ ܚܛܘ ܘܚܣܝܪܝܢ ܡܢ ܫܘܒܚܐ ܕܐܠܗܐ܆ ܟܕ ܡܙܕܕܩܝܢ
ܡܓܢ ܒܛܝܒܘܬܐ ܕܝܠܗ܆ ܡܢ ܦܘܪܩܢܐ ܕܒܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ.
25 ܠܗܢܐ ܕܩܕܡ ܣܝܡܗ ܐܠܗܐ ܚܘܣܝܐ ܡܢ ܗܝܡܢܘܬܐ ܒܕܡܐ
ܕܝܠܗ܆ ܠܡܚܘܝܘܬܐ ܕܙܕܝܩܘܬܐ ܕܝܠܗ܆ ܡܛܠ ܫܘܒܩܢܐ
ܕܚܛܗܐ ܗܠܝܢ ܕܩܕܡ ܗܘܘ܆ ܒܡܣܝܒܪܢܘܬܐ ܕܐܠܗܐ܆
26 ܠܘܬ ܡܚܘܝܢܘܬܐ ܕܙܕܝܩܘܬܐ ܕܝܠܗ܆ ܒܙܒܢܐ ܕܗܫܐ. ܠܡܗܘܐ
ܕܗܘ ܙܕܝܩܐ ܗܘ܆ ܘܡܙܕܩ ܠܗܘ ܕܡܢ ܗܝܡܢܘܬܐ ܗܘ
27 ܕܝܫܘܥ܀ ܐܝܟܘ ܗܟܝܠ ܫܘܒܗܪܐ. ܐܬܟܠܝ ܠܗ. ܡܢ ܐܝܕܐ
ܢܡܘܣܐ. ܕܥܒܕܐ. ܠܐ. ܐܠܐ ܡܢ ܢܡܘܣܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ.
28 ܡܬܚܫܒܝܢ ܗܟܝܠ܆ ܕܡܢ ܗܝܡܢܘܬܐ ܡܙܕܕܩ ܒܪܢܫܐ ܣܛܪ
29 ܡܢ ܥܒܕܐ ܕܢܡܘܣܐ. ܐܘ ܕܝܗܘܕܝܐ ܗܘ ܐܠܗܐ ܒܠܚܘܕ܆ ܠܐ
30 ܕܝܢ ܐܦ ܕܥܡܡܐ. ܐܝܢ ܐܦ ܕܥܡܡܐ. ܡܛܠ ܕܚܕ ܗܘ ܐܠܗܐ

23 omnes et ſuper omnes qui credunt: non enim eſt diſtinctio. Om-
24 nes enim peccaverunt, et egent gloria Dei: Juſtificati gratis per
25 gratiam ipſius, per redemptionem quæ *eſt* in Chriſto Jeſu. Quem
propoſuit Deus propitiationem per fidem in ſanguine ipſius, ad
oſtenſionem juſtitiæ ſuæ, propter remiſſionem peccatorum quæ
26 anteceſſerant, per tolerantiam Dei: Ad oſtenſionem juſtitiæ ſuæ,
in tempore quod nunc, ut ipſe ſit juſtus, et juſtificans eum qui ex
27 fide eſt Jeſu. Ubi eſt igitur gloriatio? excluſa eſt. Per quam
28 legem? operum? Non: ſed per legem fidei. Arbitramur igitur,
29 quod per fidem juſtificatur homo abſque operibus legis. An Ju-
dæorum eſt Deus ſolum? Nonne autem etiam gentium? Imo
30 etiam gentium. Quia unus eſt Deus qui juſtificabit circumci-

ܗܘ ܕܡܙܕܕܩ ܠܓܙܘܪܬܐ ܡܢ ܗܝܡܢܘܬܐ܆ ܘܠܥܘܪܠܘܬܐ ܒܗܝ
31 ܡܢܘܬܐ܀ ܢܡܘܣܐ ܗܟܝܠ܆ ܡܒܛܠܝܢ ܚܢܢ ܒܗܝܡܢܘܬܐ܀
ܠܐ ܗܘܐ܀ ܐܠܐ ܢܡܘܣܐ ܡܩܝܡܝܢܢ܀

1 ܡܢܐ ܗܟܝܠ ܐܡܪܝܢܢ܆ ܥܠ ܐܒܪܗܡ ܐܒܐ ܕܝܠܢ ܕܐܫܟܚ Cap. IV.
2 ܒܒܣܪܐ܀ ܐܠܘ ܓܝܪ ܐܒܪܗܡ ܡܢ ܥܒܕܐ ܐܙܕܕܩ܆ ܐܝܬ ܠܗ
3 ܫܘܒܗܪܐ܀ ܐܠܐ ܠܘ ܠܘܬ ܐܠܗܐ܀ ܡܢܐ ܓܝܪ ܐܡܪ ܟܬܒܐ
ܐܡܪ܀ ܗܝܡܢ ܕܝܢ ܐܒܪܗܡ ܠܐܠܗܐ܆ ܘܐܬܚܫܒܬ ܠܗ
4 ܠܙܕܝܩܘܬܐ܀ ܠܗܘ ܕܝܢ ܕܦܠܚ܆ ܐܓܪܐ ܠܐ ܡܬܚܫܒ ܐܝܟ
5 ܕܒܛܝܒܘܬܐ܀ ܐܠܐ ܐܝܟ ܕܒܚܘܒܬܐ܀ ܠܗܘ ܕܝܢ ܕܠܐ ܦܠܚ܆
ܡܗܝܡܢ ܕܝܢ ܒܗܘ ܕܡܙܕܩ ܠܚܛܝܐ܆ ܡܬܚܫܒܐ ܗܝܡܢܘܬܗ
6 ܠܙܕܝܩܘܬܐ܀ ܐܝܟ ܕܐܦ ܕܘܝܕ ܐܡܪ ✱ ܛܘܒܘܗܝ ܠܒܪܢܫܐ
ܕܐܠܗܐ܀ ܗܘ ܕܐܠܗܐ ܚܫܒ ܠܗ ܙܕܝܩܘܬܐ ܕܠܐ ܥܒܕܐ܀
7 ܛܘܒܝܗܘܢ ܠܐܝܠܝܢ ܕܐܫܬܒܩ ܠܗܘܢ ܥܘܠܗܘܢ܆ ܘܐܬܟܣܝܘ

sionem ex fide, et præputium per fidem. Legem igitur inutilem 31
reddimus per fidem? Ne sit: sed legem stabilimus.

Cap. IV. Quid igitur dicimus, quod Abrahamus pater noster invenerit in 1
carne? Si enim Abrahamus ex operibus justificatus est, erat ei 2
gloriatio, sed non apud Deum. Quid enim scriptura dicit? Cre- 3
didit autem Abrahamus Deo, et imputatum est ei ad justitiam.
Ei autem qui operatur, merces non imputatur tanquam ex gratia, 4
sed tanquam ex debito. Ei autem qui non operatur, credit autem 5
in eum qui justificat impios, imputatur fides sua ad justitiam. Si- 6
cut et David † dicit beatitudinem hominis cui Deus imputat justi-
tiam sine operibus: Beati illi quorum remissæ sunt iniquitates, 7

† dicit beatitudinem] *Vid. Not.*

8 ܘܕܐܬܟܣܝܘ ܚܛܗܝܗܘܢ. ܛܘܒܘܗܝ ܗܘ ܠܓܒܪܐ ܠܗܘ ܕܠܐ
9 ܢܚܫܘܒ ܡܪܝܐ ܚܛܝܬܐ܀ ܛܘܒܐ ܗܟܝܠ ܗܢܐ܂ ܥܠ ܓܙܘܪܬܐ
ܗܘ ܐܘ ܐܦ ܥܠ ܥܘܪܠܘܬܐ. ܐܡܪܝܢ ܓܝܪ ܕܐܬܚܫܒܬ ܠܐܒܪܗܡ
10 ܗܝܡܢܘܬܐ ܠܙܕܝܩܘܬܐ. ܐܝܟܢܐ ܗܟܝܠ ܐܬܚܫܒܬ܂ ܟܕ
ܒܓܙܘܪܬܐ ܐܝܬܘܗܝ ܐܘ ܒܥܘܪܠܘܬܐ. ܠܘ ܒܓܙܘܪܬܐ ܐܠܐ
11 ܒܥܘܪܠܘܬܐ. ܘܐܬܐ ܢܣܒ ܓܙܘܪܬܐ܂ ܛܒܥܐ [ܕܙܕܝܩܘܬܐ] ܗܝ
ܕܗܝܡܢܘܬܐ܂ ܗܝ ܕܒܥܘܪܠܘܬܐ. ܠܗܘ ܕܢܗܘܐ ܗܘ ܐܒܐ
ܕܟܠܗܘܢ ܗܢܘܢ ܕܡܗܝܡܢܝܢ ܒܝܕ ܥܘܪܠܘܬܐ܂ ܠܗܘ
12 ܕܢܬܚܫܒ ܐܦ ܠܗܘܢ ܠܙܕܝܩܘܬܐ. ܘܐܒܐ ܕܓܙܘܪܬܐ܂ ܠܘ
ܠܗܢܘܢ ܕܡܢ ܓܙܘܪܬܐ ܒܠܚܘܕ. ܐܠܐ ܐܦ ܠܗܠܝܢ ܕܢܦܩܝܢ
ܒܥܩܒܬܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ ܗܝ ܕܒܥܘܪܠܘܬܐ ܕܐܒܐ ܕܝܠܢ ܐܒܪܗܡ܀
13 ܠܘ ܓܝܪ ܒܝܕ ܢܡܘܣܐ ※ܗܘܐ↙ ܫܘܕܝܐ ܠܐܒܪܗܡ ܐܘ ܠܙܪܥܐ
ܕܝܠܗ܂ ܗܘ ܕܝܪܬܐ ܢܗܘܐ ܕܥܠܡܐ. ܐܠܐ ܒܝܕ ܙܕܝܩܘܬܐ

8 et quorum obtecta sunt peccata. Beatus est vir cui non imputabit
9 Dominus peccatum. Beatitudo igitur hæc super circumcisionem
est, an etiam super præputium? dicimus enim quod imputata
10 est Abrahamo fides ad justitiam. Quomodo igitur imputata est?
quum in circumcisione esset, aut in præputio? non in circum-
11 cisione, sed in præputio: Et signum accepit circumcisionem,
† sigillum [justitiæ] fidei quæ in præputio, ut esset pater omnium
illorum qui credunt per præputium, ut imputaretur etiam ipsis
12 ad justitiam: Et pater circumcisionis, non illis qui ex circum-
cisione solum, sed etiam iis qui incedunt in vestigiis fidei præputii
13 patris nostri Abrahami. Non enim per legem ※ facta fuit ↙ pro-
missio Abrahamo, aut semini ejus, ut hæres esset mundi, sed per

† sigillum [justitiæ] *Vid. Not.*

14 ܕܗܝܡܢܘܬܐ. ܐܢ ܓܝܪ ܗܢܘܢ ܕܡܢ ܢܡܘܣܐ ܝܪ̈ܬܐ܆ ܣܪܝܩܐ ܗܘܬ
15 ܗܝܡܢܘܬܐ܆ ܘܡܒܛܠܐ ܫܘܘܕܝܐ. ܢܡܘܣܐ ܓܝܪ ܪܘܓܙܐ
ܡܥܒܕ. ܐܝܟܐ ¹ܓܝܪ ܕܠܐ ܐܝܬ ܢܡܘܣܐ ܐܦܠܐ ܥܒܘܪܐ.
16 ܡܛܠ ܗܕܐ ܡܢ ܗܝܡܢܘܬܐ܆ ܐܝܟ ܕܐܝܟ ܕܒܛܝܒܘܬܐ܆ ܠܗܘ
ܕܢܗܘܐ ܫܪܝܪܐ ܫܘܘܕܝܐ ܠܟܠ ²ܕܡܗܝܡܢ. ܠܘ ܠܗܘ ܕܡܢ
ܢܡܘܣܐ ܒܠܚܘܕ܆ ܐܠܐ ܐܦ ܠܗܘ ܕܡܢ ܗܝܡܢܘܬܐ ܗܘ ܕܐܒܪܗܡ.
17 ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ ܐܒܐ ܕܟܠܢ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܟܬܝܒ܆ ܕܐܒܐ ܕܥܡ̈ܡܐ
ܣܓܝ̈ܐܐ ܣܡܬܟ. *ܩܕܡ ܐܠܗܐ ܗܘ ܕܗܝܡܢ ܒܗ. ܗܘ * κατεναντι
ܕܡܚܐ ܠܡܝ̈ܬܐ܆ ܘܩܪܐ ܠܐܝܠܝܢ ܕܠܐ ܐܝܬܝܗܘܢ ܐܝܟ
18 ܐܝܬܝܗܘܢ܆ ܗܘ ܕܠܒܪ ܡܢ ܣܒܪܐ ܥܠ ܣܒܪܐ ܗܝܡܢ܆
ܠܗܘ ܕܢܗܘܐ ܐܒܐ ܕܥܡ̈ܡܐ ܣܓܝ̈ܐܐ. ܐܝܟ ܗܘ ܕܐܡܝܪ

justitiam fidei. Si enim ii qui ex lege, hæredes *sunt*, vana facta est 14
fides, et irrita facta est promissio. Lex enim iram efficit: ubi 15
† enim non est lex, nec etiam transgressio. Propter hoc ex fide, 16
tanquam secundum gratiam, ut sit firma promissio ‡ omni qui credit,
non ei qui ex lege solum, sed etiam ei qui ex fide est Abrahami,
qui est pater omnium nostrum: (Sicut scriptum est, Quia patrem 17
multarum gentium constitui te:) ante Deum, cui credidit, qui
vivificat mortuos, et vocat illa quæ non sunt, tanquam sint:
Qui contra spem in spem credidit, ut esset pater multarum 18
gentium, secundum id quod dictum est, ÷ Quod ✓ sic erit semen

1 ܓܝܪ] In margine MSti ܕܝܢ

2 ܕܡܗܝܡܢ] ܙܪܥܐ

† enim] Lectio Marg. Autem

‡ omni qui credit] (omni) Semini

19 ܕܗܟܢܐ ܢܗܘܐ ܙܪܥܐ ܕܝܠܟ܀ ܘܟܕ ܠܐ ܐܬܡܚܝܠ
ܒܗܝܡܢܘܬܐ܂ ܠܐ ܐܬܒܩܝ [ܦܓܪܐ] ܕܝܠܗ ※ ܕܟܒܪ ܡܝܬ ✓
ܡܝܬܐ܂ ܕܐܝܟ ܒܪ ܡܐܐ ܫܢܝܢ ܟܡܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ܂
20 ܘܡܝܬܘܬܐ ܕܡܪܒܥܐ ܕܣܪܐ܂ ܠܘܬ ܕܝܢ ܫܘܘܕܝܐ ܕܐܠܗܐ ܠܐ
ܐܬܦܠܓ ܒܠܐ ܗܝܡܢܘܬܐ܂ ܐܠܐ ܐܬܚܝܠ ܒܗܝܡܢܘܬܐ܂ ܟܕ
21 ܝܗܒ ܬܫܒܘܚܬܐ ܠܐܠܗܐ܂ ܘܡܦܝܣ ܦܘܪܝܐ ܗܘܐ܂
ܕܗܘ ܡܕܡ ܕܐܫܬܘܕܝ ܠܐܠܗܐ܂ ܡܫܟܚܢܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܐܦ
22 ܠܡܥܒܕ܂ ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܦ ܐܬܚܫܒܬ ܠܗ ܠܙܕܝܩܘܬܐ܀
23 ܠܐ ܐܬܟܬܒܬ ܕܝܢ ܡܛܠܬܗ ܒܠܚܘܕ ܕܐܬܚܫܒܬ ܠܗ܂
24 ܐܠܐ ܐܦ ܡܛܠܬܢ܂ ܠܗܢܘܢ ܕܥܬܝܕ ܕܬܬܚܫܒ܂ ܠܗܢܘܢ
ܕܡܗܝܡܢܝܢ ܒܗܘ ܕܐܩܝܡ ܠܝܫܘܥ ܡܪܢ ܕܡܢ ܡܝ̈ܬܐ܂
25 ܗܘ ܕܐܫܬܠܡ ܡܛܠ ܦܘܕ̈ܥܐ ܕܝܠܢ܂ ܘܩܡ ܡܛܠ
ܡܙܕܕܩܢܘܬܢ܀

19 tuum. Et non infirmatus fide, non confideravit [*corpus*] fuum
※jam ✓ emortuum, (quum quafi filius centum annorum fere effet)
20 et mortificationem vulvæ Saræ. In autem promiffionem Dei non
difceptabat incredulitate, fed corroboratus eft fide, dans gloriam
21 Deo. Et plene perfuafum habebat, quod quicquid promiferat
22 Deus, potens eft et facere: Propter hoc etiam imputatum eft
23 illi ad juftitiam. Non fcriptum eft autem propter ipfum folum,
24 quod imputatum eft ei: Sed etiam propter nos, quibus futurum
eft ut imputetur, credentibus in eum qui fufcitavit Jefum Do-
25 minum noftrum ex mortuis. Qui traditus fuit propter delicta
noftra, et refurrexit propter juftificationem noftram.

CAP. V.

1 ܟܕ ܐܙܕܕܩܢ ܗܟܝܠ ܡܢ ܗܝܡܢܘܬܐ. ܫܝܢܐ ܗܘܐ ܐܝܬ ܠܢ
2 ܠܘܬ ܐܠܗܐ: ܒܝܕ ܡܪܢ ܕܝܠܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ: ܒܝܕ ܗܘ
ܕܐܦ ܡܩܪܒܘܬܐ ܗܘܬ ܠܢ ܒܗܝܡܢܘܬܐ: ܠܛܝܒܘܬܐ ܗܕܐ
ܗܝ ܕܒܗ ܩܡܢ. ܘܡܫܬܒܗܪܝܢ: ܥܠ ܣܒܪܐ
3 ܕܫܘܒܚܐ ܕܐܠܗܐ:· ܠܘ ܒܠܚܘܕ ܕܝܢ: ܐܠܐ ܐܦ
ܡܫܬܒܗܪܝܢ ܒܐܘܠܨܢܐ: ܟܕ ܝܕܥܝܢ: ܕܐܘܠܨܢܐ
4 ܡܣܝܒܪܢܘܬܐ ܡܥܒܕܐ. ܗܝ ܕܝܢ ܡܣܝܒܪܢܘܬܐ ܒܘܚܪܢܐ. ܗܘ
5 ܕܝܢ ܒܘܚܪܢܐ ܣܒܪܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܣܒܪܐ ܠܐ ܡܒܗܬܐ. ܡܛܠ
ܕܚܘܒܗ ܕܐܠܗܐ ܐܫܬܦܥ ܒܠܒ̈ܘܬܐ ܕܝܠܢ. ܒܝܕ ܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ
6 ܗܘ ܕܐܬܝܗܒ ܠܢ:· ܡܫܝܚܐ ܓܝܪ ܟܕ ܥܕܟܝܠ ܐܝܬܝܢ
7 ܡܚܝ̈ܠܐ: ܥܕܟܝܠ ܐܝܟ ܙܒܢܐ ܚܠܦ ܪ̈ܫܝܥܐ ܡܝܬ. ܒܥܣܩ
ܓܝܪ ܚܠܦ ܟܐܢܐ ܐܢܫ ܡܐܬ. ܚܠܦ ܓܝܪ ܛܒܐ: ܟܒܪ ܐܢܫ

CAP. V. Justificati † igitur ex fide, pacem habemus erga Deum per 1
Dominum nostrum Jesum Christum. Per quem etiam accessum 2
habuimus per fidem in gratiam hanc in qua stetimus, et gloriamur
super spe gloriæ Dei. Non solum autem, sed etiam gloriamur 3
in afflictionibus, scientes quod afflictio patientiam efficiat: Pati- 4
entia autem probationem: probatio autem spem: Spes autem 5
non pudefacit, quia charitas Dei effusa est in cordibus nostris per
Spiritum Sanctum qui datus est nobis. Christus enim, quum adhuc 6
essemus infirmi, adhuc secundum tempus pro impiis mortuus est.
Vix enim pro justo quispiam moriatur: pro enim bono fortassis 7

1 ܗܟܝܠ] In margine MSti ܕܝܢ

† igitur] Lectio Marg. Autem

ܐܦ ܡܬܡܪܚ ܠܡܡܬ ܀ ܡܫܪܪ ܕܝܢ ܐܦ ܠܚܘܒܗ ܕܝܠܗ 8
ܐܠܗܐ ܒܢ. ܕܟܕ ܒܚܘܒܠܐ ܚܛ̈ܗܐ ܐܝܬܝܢ. ܐܬܪܥܝܢ ܠܐܠܗܐ
ܒܝܕ ܡܘܬܐ ܕܒܪܗ ܕܝܠܗ. ܡܫܝܚܐ ܚܠܦܝܢ ܡܝܬ܀ ܣܓܝ 9
ܗܟܝܠ ܟܕ ܐܙܕܕܩܝܢ ܗܫܐ ܒܕܡܗ ܕܝܠܗ. ܢܬܦܪܩ
ܒܝܕ ܕܝܠܗ ܡܢ ܪܘܓܙܐ܀ ܐܢ ܓܝܪ ܟܕ ܒܥܠܕܒ̈ܒܐ ܐܝܬܝܢ: 10
ܐܬܪܥܝܢ ܠܐܠܗܐ ܒܝܕ ܡܘܬܐ ܕܒܪܗ ܕܝܠܗ: ܣܓܝ ܡܬܝܪܐܝܬ
ܟܕ ܐܬܪܥܝܢ: ܢܬܦܪܩ ܒܚ̈ܝܐ ܕܝܠܗ. ܠܐ ܒܠܚܘܕ ܕܝܢ: 11
ܐܠܐ ܐܦ ܡܫܬܒܗܪܝܢ ܒܐܠܗܐ ܒܝܕ ܡܪܢ ܕܝܠܢ ܝܫܘܥ
ܡܫܝܚܐ. ܒܝܕ ܗܘ ܕܗܫܐ ܬܪܥܘܬܐ ܢܣܒܢ܀
ܡܛܠ ܗܕܐ ܐܝܟܢܐ ܕܒܝܕ ܚܕ ܒܪܢܫܐ ܚܛܝܬܐ ܠܥܠܡܐ 12
ܥܠܬ: ܘܒܝܕ ܚܛܝܬܐ ܡܘܬܐ: ܐܦ ܗܟܢܐ # ܗܘ ܡܘܬܐ ✓
ܒܟܠܗܘܢ ܒܢ̈ܝܢܫܐ ܥܒܪ. ܒܗܝ ܕܟܠܗܘܢ ܚܛܘ. ܥܕܡܐ 13
ܓܝܪ ܠܢܡܘܣܐ ܚܛܝܬܐ ܐܝܬܝܗ̇ ܗܘܬ ܒܥܠܡܐ. ܚܛܝܬܐ

8 quis etiam audeat mori. Confirmat autem etiam charitatem ſuam
Deus in nobis, quoniam quum adhuc peccatores eſſemus, recon-
ciliati ſumus Deo per mortem Filii ipſius. Chriſtus pro nobis
9 mortuus eſt. Multo igitur magis, juſtificati nunc per ſanguinem
10 ipſius, ſervabimur per eum ab ira. Si enim quum inimici eſſemus,
reconciliati ſumus Deo per mortem Filii ejus, multo magis reconci-
11 liati ſervabimur per vitam ipſius. Non ſolum autem, ſed etiam
gloriamur in Deo per Dominum noſtrum Jeſum Chriſtum, per
quem nunc reconciliationem accepimus.

12 Propter hoc ſicut per unum hominem peccatum in mundum
intravit, et per peccatum mors, et ita # mors ✓ in omnes homines
13 tranſiit, eo quod omnes peccaverunt. Uſque enim ad legem pec-

ܕܝܢ ܠܐ ܡܬܬܚܫܒܐ ܗܘܬ܆ ܟܕ ܠܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܢܡܘܣܐ. ܐܠܐ 14
ܐܡܠܟ ܡܘܬܐ ܡܢ ܐܕܡ ܥܕܡܐ ܠܡܘܫܐ܆ ܐܦ ܥܠ ܗܢܘܢ ܕܠܐ
ܚܛܘ܆ ܒܕܡܘܬܐ ܕܥܒܪܘܬܐ ܕܐܕܡ܆ ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ
ܛܘܦܣܐ ܕܗܘ ܕܥܬܝܕ. ܐܠܐ ܠܘ ܐܝܟ ܡܫܪܥܬܐ܆ ܗܟܢܐ ܐܦ 15
ܡܘܗܒܬܐ. ܐܢ ܓܝܪ ܒܡܫܪܥܬܐ ܕܚܕ ܣܓܝܐܐ ܡܝܬܘ܆ ܛܒ
ܝܬܝܪܐܝܬ ܛܝܒܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܘܡܘܗܒܬܐ܆ ܒܛܝܒܘܬܐ ܕܚܕ
ܒܪܢܫܐ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ܆ ܒܣܓܝܐܐ ܐܬܝܬܪܬ. ܘܠܘ ܐܝܟ ܕܒܝܕ ܚܕ 16
ܕܚܛܐ ܡܘܗܒܬܐ. ܕܝܢܐ ܡܢ ※ ܓܝܪ ✓ ܡܢ ܚܕ ܠܚܘܝܒܐ.
ܡܘܗܒܬܐ ܕܝܢ ܡܢ ܡܫܪ̈ܥܬܐ ܣܓܝ̈ܐܬܐ ܠܡܙܕܕܩܢܘܬܐ. ܐܢ ܓܝܪ 17
ܒܡܫܪܥܬܐ ܕܚܕ: ܡܘܬܐ ܐܡܠܟ ܒܝܕ ܚܕ܆ ܛܒ ܝܬܝܪܐܝܬ
ܗܢܘܢ ܕܝܬܝܪܘܬܐ ܕܛܝܒܘܬܐ ܘܕܡܘܗܒܬܐ ܘܕܙܕܝܩܘܬܐ ܢܣܒܝܢ܆
ܒܚܝ̈ܐ ܢܡܠܟܘܢ ܒܝܕ ܚܕ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ܀ ܐܪܐ ܗܟܝܠ ܐܝܟ 18
ܕܒܝܕ ܚܕܐ ܡܫܪܥܬܐ ܠܟܠܗܘܢ ܒܢܝ̈ܢܫܐ ܠܚܘܝܒܐ܆ ܗܟܢܐ

catum erat in mundo: peccatum autem non imputabatur, quum
non erat lex. Sed regnavit mors ab Adamo uſque ad Moſen, 14
etiam in eos qui non peccaverunt in ſimilitudine tranſgreſſionis
Adami, qui eſt typus illius qui futurus erat. Sed non ſicut lapſus, 15
ita etiam donum: ſi enim lapſu unius multi mortui ſunt, multo
magis gratia Dei et donatio, per gratiam unius hominis Jeſu Chriſti,
in multos abundavit. Et non ſicut per unum peccantem, donatio: 16
judicium quidem ※ enim ✓ ex uno ad condemnationem, donum
autem ex delictis multis ad juſtificationem. Si enim delicto unius 17
mors regnavit per unum, multo magis ii qui abundantiam gratiæ
et donationis et juſtitiæ accipiunt, in vita regnabunt per unum
Jeſum Chriſtum. Nempe igitur, ſicut per unum delictum omnes 18

ܐܦ ܗܟܢ ܒܚܕ ܙܕܝܩܘܬܐ . ܠܟܠܗܘܢ ܒܢܝܢܫܐ ܠܙܕܝܩܘܬܐ
19 ܕܚܝܐ. ܐܝܟܢܐ ܓܝܪ ܕܒܝܕ ܠܐ ܡܫܬܡܥܢܘܬܐ ܕܚܕ ܒܪܢܫܐ :
ܚܛܝܐ ܐܬܩܝܡܘ ܣܓܝܐܐ. ܗܟܢܐ ܐܦ ܒܝܕ ܡܫܬܡܥܢܘܬܐ
20 ܕܚܕ . ܙܕܝܩܐ ܢܬܩܝܡܘܢ ܣܓܝܐܐ ܀ ܢܡܘܣܐ ܕܝܢ * ܥܠ *παρεισελθεν
ܒܡܨܥܬܐ ܿ. ܐܝܟܢܐ ܕܢܣܓܐ ܣܟܠܘܬܐ. ܐܝܟܐ ܕܝܢ
21 ܕܣܓܝܬ ܚܛܝܬܐ. ܝܬܝܪܐܝܬ ܐܬܝܬܪܬ ܛܝܒܘܬܐ. ܕܐܝܟܢܐ
ܕܐܡܠܟܬ ܚܛܝܬܐ ܒܡܘܬܐ. ܗܟܢܐ ܐܦ ܛܝܒܘܬܐ ܬܡܠܘܟ
ܒܝܕ ܙܕܝܩܘܬܐ ܠܚܝܐ ܕܠܥܠܡ. ܒܝܕ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܡܪܢ
ܕܝܠܢ.

1 ܡܢܐ ܗܟܝܠ ܢܐܡܪ. ܢܦܘܫ ܒܚܛܝܬܐ. ܐܝܟܢܐ ܕܛܝܒܘܬܐ CAP. VI.
2 ܬܬܝܬܪ. ܠܐ ܬܗܘܐ. ܗܢܘܢ ܐܝܠܝܢ ܓܝܪ ܕܡܝܬܢ ܠܚܛܝܬܐ.
3 ܐܝܟܢܐ ܬܘܒ ܢܚܐ ܒܗ. ܐܘ ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܐܚܝ. * ܕܟܠܢ *ὅσοι
ܗܢܘܢ ܕܐܬܥܡܕܢ ܒܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ. ܒܡܘܬܐ ܕܝܠܗ ܐܬܥܡܕܢ.

homines ad condemnationem : ſic etiam per unam juſtificationem
19 in omnes homines ad juſtificationem vitæ. Sicut enim per inobe-
dientiam unius hominis peccatores conſtituti ſunt multi : ita etiam
20 per obedientiam unius juſti conſtituentur multi. Lex autem introiit
in medio ✓, ut abundaret delictum. Ubi autem abundavit pec-
21 catum, ſuperabundavit gratia: Ut quemadmodum regnaverat pec-
catum in mortem, ita etiam gratia regnaret per juſtitiam in vitam
æternam, per Jeſum Chriſtum Dominum noſtrum.
1 Quid igitur dicemus ? Permanebimus in peccato, ut gratia CAP. VI.
2 abundet ? Ne ſit. Qui enim mortui ſumus peccato, quomodo
3 rurſus vivemus in eo ? Aut ignoratis, fratres mei, quod omnes
nos # qui ✓ baptizati ſumus in Chriſto Jeſu, in mortem ipſius

4 ܐܬܩܒܪܢ ܥܡܗ ܗܟܝܠ ܒܝܕ ܡܥܡܘܕܝܘܬܐ ܠܡܘܬܐ܆ ܕܐܝܟܢܐ
ܕܩܡ ܡܫܝܚܐ ܡܢ ܡܝ̈ܬܐ ܒܝܕ ܬܫܒܘܚܬܐ ܕܐܒܐ܆ ܗܟܢܐ ܐܦ
5 ܚܢܢ ܒܚܕܬܘܬܐ ܕܚܝ̈ܐ ܢܗܠܟ܀ ܐܢ ܓܝܪ ܢܨܝ̈ܒܝܢ ܐܟܚܕܐ
ܗܘܝܢ ܒܕܡܘܬܐ ܕܡܘܬܐ ܕܝܠܗ܆ ܐܠܐ ܐܦ ܕܩܝܡܬܐ ܢܗܘܐ.
6 ܟܕ ܗܕܐ ܝܕܥܝܢ܆ ܕܒܪܢܫܐ ܕܝܠܢ ܗܘ ܥܬܝܩܐ ܐܙܕܩܦ
ܥܡܗ. ܐܝܟܢܐ ܕܢܒܛܠ ܦܓܪܐ ܕܚܛܝܬܐ܆ ܕܠܐ ܬܘܒ
7 ܢܫܬܥܒܕ ܚܢܢ ܠܚܛܝܬܐ. ܗܘ ܓܝܪ ܕܡܝܬ܆ ܡܙܕܩ ܗܘ
8 ܡܢ ܚܛܝܬܐ. ܐܢ ܕܝܢ ܡܝܬܢ ܥܡ ܡܫܝܚܐ܆ ܡܗܝܡܢܝܢ
9 ܕܐܦ ܥܡܗ ܢܚܐ. ܟܕ ܝܕܥܝܢ܆ ܕܡܫܝܚܐ ܩܡ ܡܢ ܡܝ̈ܬܐ܆
÷ܘ↙ ܠܐ ܬܘܒ ܡܐܬ. ܡܘܬܐ ܥܠܘܗܝ ܠܐ ܬܘܒ ¹ܡܫܬܠܛ.
10 ܗܘ ܓܝܪ ܕܡܝܬ ܠܚܛܝܬܐ ܡܝܬ ܚܕܐ ܙܒܢ. ܗܘ ܕܝܢ ܕܚܝ
11 ܠܐܠܗܐ ܚܝ. ܗܟܢܐ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܚܫܘܒܘ ܐܢܬܘܢ ܠܟܘܢ:

baptizati ſumus ? ·Sepulti ſumus cum eo igitur per baptiſmum 4
ad mortem : ut ſicut ſurrexit Chriſtus ex mortuis per gloriam Pa-
tris, ita etiam nos in novitate vitæ ambulemus Si igitur una plan- 5
tati ſumus ad ſimilitudinem mortis ejus, ſed et reſurrectionis eri-
mus. Hoc ſcientes, quod homo noſter vetus crucifixus eſt cum 6
eo, ut aboleatur corpus peccati, ut non amplius ſerviremus pec-
cato : Qui enim mortuus eſt, juſtificatus eſt a peccato. Si autem 7 8
mortui ſumus cum Chriſto, credimus quod etiam cum eo vive-
mus : Scientes quod Chriſtus ſurrexit a mortuis, ÷et↙ non amplius 9
morietur : mors ei non amplius dominabitur. Quod enim mortuus 10
eſt, peccato mortuus eſt ſemel : quod autem vivit, Deo vivit. Ita 11

1 [ܡܫܬܠܛ] In margine MSti κυριευσει ܡܫܬܠܛ

ܕܡܝ̈ܬܐ ܗܘ ܐܢܬܘܢ ܠܚܛܝܬܐ. ܚܝ̈ܐ ܕܝܢ ܠܐܠܗܐ.
ܒܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ܀
12 ܠܐ ܗܟܝܠ ܬܡܠܘܟ ܚܛܝܬܐ ܒܦܓܪܟܘܢ ܡܝܘܬܐ.
13 ܐܝܟ ܕܬܫܬܡܥܘܢ ܠܗ ܒܪ̈ܓܝܓܬܗ ܕܝܠܗ. ܐܦ ܠܐ ܕܝܢ
ܬܛܝܒܘܢ ܗܕܡ̈ܝܟܘܢ ܙܝܢܐ ܕܥܘܠܐ ܠܚܛܝܬܐ. ܐܠܐ ܐܛܝܒܘ
ܢܦܫܟܘܢ ܠܐܠܗܐ. ܐܝܟ ÷ ܐܢܫܝܢ ✓ ܕܡܢ ܡܝ̈ܬܐ ܚܝܝܬܘܢ.
14 ܘܗܕܡ̈ܝܟܘܢ ܙܝܢܐ ܕܙܕܝܩܘܬܐ ܠܐܠܗܐ. ܚܛܝܬܐ ܓܝܪ
ܒܟܘܢ ܠܐ ܡܫܬܠܛܐ. ܠܐ ܓܝܪ ܐܢܬܘܢ ܬܚܝܬ ܢܡܘܣܐ.
ܐܠܐ ܬܚܝܬ ܛܝܒܘܬܐ܀
15 ܡܢܐ ܗܟܝܠ. ܢܚܛܐ ܡܛܠ ܕܠܐ ܗܘܝܢ ܬܚܝܬ ܢܡܘܣܐ.
16 ܐܠܐ ܬܚܝܬ ܛܝܒܘܬܐ. ܠܐ ܬܗܘܐ. ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ: ܕܠܡܢ ܗܘ
ܕܡܩܝܡܝܢ ܐܢܬܘܢ ܢܦܫܟܘܢ ܠܗ ܥܒ̈ܕܐ ܠܡܫܬܡܥܢܘܬܐ:
ܥܒ̈ܕܐ ܐܢܬܘܢ ܕܗܘ ܕܡܫܬܡܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ÷ ܠܗ ✓. ܐܘ

etiam vos reputate vosipsos, quod mortui quidem sitis peccato, vivatis autem Deo per Christum Jesum.

12 Ne igitur regnet peccatum in corpore vestro mortali, ut obe-
13 diatis ei in cupiditatibus ejus. Neque autem sistite membra vestra
arma iniquitatis ad peccatum: sed sistite vosipsos Deo, tanquam
÷ eos ✓ qui ex mortuis revixistis, et membra vestra arma justitiæ
14 Deo. Peccatum enim in vos non regnabit: non enim estis sub
lege, sed sub gratia.

15 Quid igitur? Peccabimus, quia non sumus sub lege, sed sub
16 gratia? Absit. Nescitis vos, quod cui sistitis vosipsos servos ad obe-
dientiam, servi estis ejus cui obeditis, sive peccati ad mortem, sive

17 ܕܫܡܥܬܐ ܠܡܘܬܐ. ܘܐܢ ܕܫܡܥܬܐ ܕܡܫܬܥܒܕܬܐ ܠܟܐܢܘܬܐ. ܛܝܒܘܬܐ
ܕܝܢ ܠܐܠܗܐ. ܡܛܠ ܕܐܫܬܡܥܬܘܢ ܗܘܝܬܘܢ ܒܠܒܐ ܕܫܡܥܬܐ.
ܕܐܫܬܠܡܬܘܢ ܕܝܢ ܡܢܗ ܠܗܕܐ. ܠܕܡܘܬܐ ܕܡܠܦܢܘܬܐ ܗܘ
18 ܕܐܫܬܠܡܬܘܢ ܠܗ. ܟܕ ܐܬܚܪܪܬܘܢ ܕܝܢ ܡܢ ܚܛܝܬܐ.
19 ܐܫܬܥܒܕܬܘܢ ܠܟܐܢܘܬܐ. ܐܝܟ ܒܢܝ ܐܢܫܐ ܐܡܪ ܐܢܐ: ܡܛܠ ܡܚܝܠܘܬܐ
ܕܒܣܪܟܘܢ. ܐܝܟ ܓܝܪ ܕܐܩܝܡܬܘܢ ܗܕܡܝܟܘܢ ܕܢܗܘܘܢ
ܥܒܕܐ ܠܛܢܦܘܬܐ ܘܠܥܘܠܐ ܠܥܘܠܐ:
ܗܟܢܐ * ܗܫܐ ܐܩܝܡܘ ܗܕܡܝܟܘܢ ܥܒܕܐ ܠܟܐܢܘܬܐ
20 ܠܩܕܝܫܘܬܐ. ܟܕ ܓܝܪ ܥܒܕܐ ܐܢܬܘܢ ܗܘܝܬܘܢ ܕܚܛܝܬܐ.
21 ܚܐܪܐ ܐܢܬܘܢ ܗܘܝܬܘܢ ܠܟܐܢܘܬܐ. ܐܝܢܐ ܗܟܝܠ ܦܐܪܐ
ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܟܘܢ ܗܝܕܝܢ. ܥܠ ܗܠܝܢ ܕܗܫܐ ܒܗܬܝܢ ܐܢܬܘܢ.
22 ܫܘܠܡܗܝܢ ܓܝܪ ܕܗܠܝܢ ܡܘܬܐ. ܗܫܐ ܕܝܢ ܕܐܬܚܪܪܬܘܢ ܡܢ
ܚܛܝܬܐ. ܘܐܫܬܥܒܕܬܘܢ ܠܐܠܗܐ: ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܦܐܪܐ ܕܝܠܟܘܢ
23 ܠܩܕܝܫܘܬܐ. ܫܘܠܡܗܝܢ ܕܝܢ ܚܝܐ ܕܠܥܠܡ. ܐܦܣܘܢܝܬܐ ܓܝܪ

17 obedientiæ ad justitiam ? Gratia autem Deo, quod fuistis servi pec-
18 cati, obedistis autem ex corde formæ doctrinæ cui traditi estis. Quum
19 liberi facti sitis autem a peccato, servi facti estis justitiæ. Humane
loquor, propter infirmitatem carnis vestræ : sicut enim stitistis mem-
bra vestra serva impuritati et iniquitati, ad iniquitatem : ita *nunc
20 sistite membra vestra serva justitiæ in sanctificationem. Quum
21 enim servi essetis peccati, liberi fuistis justitiæ. Quem igitur fruc-
tum habebatis tunc in iis in quibus nunc erubescitis ? finis quidem
22 enim illorum mors *est*. Nunc autem quod liberi facti estis a pec-
cato, servi facti estis autem Deo, habetis fructum vestrum in sancti-
23 ficationem, finem autem vitam æternam. Stipendia enim pec-

ܕܚܛܝܬܐ ܡܘܬܐ܂ ܡܘܗܒܬܐ ܕܝܢ ܕܐܠܗܐ܆ ܚܝܐ ܕܠܥܠܡ
ܒܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ ܡܪܢ ܕܝܠܢ ܀

1 ܐܘ ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܐܚܝ܆ ܠܝܕܥܝ ܓܝܪ ܢܡܘܣܐ CAP. VII.
ܡܡܠܠ ܐܢܐ܆ ܕܢܡܘܣܐ ܫܠܝܛ ܥܠ ܓܒܪܐ ܟܡܐ ܕܚܝ܆
2 ܐܢܬܬܐ ܓܝܪ ܕܐܣܝܪܐ ÷ ܡܫܥܒܕܐ ✓ ܠܓܒܪܐ܂ ܒܓܒܪܐ
÷ܕܝܠܗ ✓ ܕܚܝ ܐܣܝܪܐ ܒܢܡܘܣܐ܂ ܐܢ ܕܝܢ ܡܝܬ ܗܘ
3 ܓܒܪܐ܆ ܐܬܚܪܪܬ ܡܢ ܢܡܘܣܐ ܕܓܒܪܐ܂ ܐܪܐ ܗܟܝܠ ܟܕ
ܚܝ ܓܒܪܐ܆ ܓܝܪܬܐ ܡܬܩܪܝܐ ܐܢ ܬܗܘܐ ܠܓܒܪܐ ܐܚܪܢܐ܂
ܐܢ ܕܝܢ ܢܡܘܬ ܗܘ ܓܒܪܐ܆ ܡܚܪܪܬܐ ܐܝܬܝܗ̇ ܡܢ ܢܡܘܣܐ܆
ܕܠܐ ܬܗܘܐ ܓܝܪܬܐ܆ ܟܕ ܗܘܬ ܠܓܒܪܐ
4 ܐܚܪܢܐ܀ ܡܟܝܠ ܐܚܝ ܕܝܠܝ܆ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܡܝܬܬܘܢ ܠܢܡܘܣܐ
ܒܦܓܪܗ ܕܡܫܝܚܐ܆ ܕܬܗܘܘܢ ܠܐܚܪܢܐ܂ ܠܗܘ ܕܡܢ ܒܝܬ
5 ܡܝܬܐ ܩܡ܆ ܕܢܬܠ ܦܐܪܐ ܠܐܠܗܐ܀ ܟܕ ܓܝܪ ܐܝܬܝܢ
ܗܘܝܢ ܒܒܣܪܐ܆ ܚܫܐ ܕܚܛܗܐ ܗܢܘܢ ܕܒܢܡܘܣܐ

cati mors : donum autem Dei vita æterna in Chrifto Jefu Domino
noftro.

1 Aut ignoratis, fratres mei, (fcientibus enim legem loquor,) quod CAP. VII.
2 lex dominetur in hominem quamdiu vivit ? Mulier enim quæ
fub÷jecta *eft*✓ viro, viro ÷ fuo ✓ viventi devincta eft per legem :
3 fi autem mortuus fuerit vir, foluta eft a lege viri. Proinde igitur
dum vivit vir, adultera vocabitur, fi fuerit viro alii : fi autem mor-
tuus fuerit vir, libera facta eft a lege, ut non fit adultera quum fit
4 viro alii. Itaque, fratres mei, etiam vos mortui eftis legi per cor-
pus Chrifti, ut fitis alteri, ei qui ex mortuis furrexit, ut feramus
5 fructus Deo. Quum enim effemus in carne, paffiones peccatorum,

ܡܬܬܙܝܥܝܢ ܗܘܘ ܒܗܕܡܝܢ ܕܝܠܢ. ܕܢܬܠ ܦܐܪܐ ܠܡܘܬܐ
6 ܠܡܘܬܐ. ܗܫܐ ܕܝܢ ܐܬܒܛܠܢ ܡܢ ܢܡܘܣܐ. ܘܡܝܬܢ
ܠܗܘ ܕܐܚܝܕ ܗܘܐ ܠܢ. ܕܢܦܠܘܚ ܡܟܝܠ ܒܚܕܬܘܬܐ
ܕܪܘܚܐ ܘܠܐ ܒܥܬܝܩܘܬܐ ܕܟܬܒܐ܀
7 ܡܢܐ ܗܟܝܠ ܢܐܡܪ. ܢܡܘܣܐ ܚܛܝܬܐ ܗܘ. ܠܐ ܗܘܐ. ܐܠܐ
ܠܚܛܝܬܐ ܠܐ ܝܕܥܬ ܐܠܐ ܒܝܕ ܢܡܘܣܐ. ܠܪܓܬܐ ܓܝܪ ܠܐ
8 ܝܕܥ ܗܘܝܬ. ܐܠܘ ܠܐ ܢܡܘܣܐ ܐܡܪ ܗܘܐ ܕܠܐ ܬܪܓ. ܒܗ
ܥܠܬܐ ܕܝܢ ܡܫܟܚܬ ܚܛܝܬܐ ܡܢ ܦܘܩܕܢܐ. ܐܫܠܡܬ ܒܝ
ܟܠ ܪܓܬܐ. ܒܠܥܕ ܓܝܪ ܢܡܘܣܐ. ܚܛܝܬܐ ܡܝܬܐ
9 ܗܘܬ. ܐܢܐ ܕܝܢ ܚܝ ܗܘܝܬ ܕܠܐ ܢܡܘܣܐ ܡܢ ܩܕܝܡ. ܟܕ ܐܬܐ
10 ܕܝܢ ܦܘܩܕܢܐ. ܚܛܝܬܐ ܐܬܚܝܬ. ܘܐܢܐ ܡܝܬܬ.
11 ܘܐܫܬܟܚ ܠܝ ܦܘܩܕܢܐ ܗܘ ܕܠܚܝܐ. ܗܘܐ ܠܡܘܬܐ. ܚܛܝܬܐ
ܓܝܪ ܡܢ ܥܠܬܐ ܕܐܫܟܚܬ ܡܢ ܦܘܩܕܢܐ. ܐܛܥܝܬܢܝ ܘܒܗ

quæ per legem *erant*, operabantur in membris noſtris, ad fructum
6 ferendum morti. Nunc autem ſoluti ſumus a lege, mortui in
eo quo detinebamur, ut ſerviamus in novitate ſpiritus, et non in
vetuſtate literæ.

7 Quid igitur dicemus? Lex peccatum eſt? Abſit. Sed peccatum
non cognovi, niſi per legem: concupiſcentiam enim non ſciebam,
8 niſi lex dixiſſet, Non concupiſces. Occaſionem autem accipiens
peccatum per mandatum, effecit in me omnem concupiſcentiam:
9 ſine enim lege peccatum mortuum erat. Ego autem vivebam
abſque lege quondam: quum venit autem mandatum, peccatum
10 revixit. Ego autem mortuus ſum: et inventum eſt mihi man-
11 datum, quod ad vitam, hoc ad mortem. Peccatum enim accipiens

12 [illegible]
13 [illegible]
[illegible] * ἀγαθόν
[illegible]
14 [illegible]
[illegible]
15 [illegible]
[illegible]
16 [illegible]
[illegible]
17 [illegible]

occaſionem per mandatum, ſeduxit me, et per illud occidit me.
12 Itaque quidem lex ſancta eſt: et mandatum ſanctum, et juſtum,
13 et bonum. Bonum ergo mihi factum eſt mors? Abſit: ſed pec-
catum, ut appareat peccatum, per bonum mihi efficit mortem;
14 ut fiat ſuper modum peccans peccatum per mandatum. † Scimus
enim quod lex ſpiritualis ſit:

15 Ego autem carnalis ſum, venditus ſub peccato. Quod enim
facio, non agnoſco: non enim quod volo, hoc ago, ſed quod odi,
16 hoc facio. Si autem quod nolo, hoc facio, conſentio legi quod
17 bona eſt. Nunc autem non amplius ego operor illud, ſed peccatum

1 [illegible] In margine MSti [illegible]

2 [illegible] [illegible]

† Scimus enim] Lectio Marg. (Scimus) Autem.

18 ܕܥܡܪܐ ܒܝ܀ ܝܕܥ ܐܢܐ ܓܝܪ ܕܠܐ ܥܡܪܐ ܒܝ. ܗܢܘ ܕܝܢ
ܒܒܣܪܝ ܕܝܠܝ ܛܒܬܐ. ܗܘ ܓܝܪ ܕܐܨܒܐ ܩܪܝܒܐ ܗܘ ܠܝ.
19 ܗܘ ܕܝܢ ܕܐܣܥܘܪܝܘܗܝ ܠܛܒܬܐ [1] ܠܐ ܡܫܟܚ ܐܢܐ. ܠܘ ܓܝܪ ܗܘ
ܕܨܒܐ ܐܢܐ ܗܘܐ ܥܒܕ ܐܢܐ ܛܒܬܐ. ܐܠܐ ܗܘ ܕܠܐ ܨܒܐ ܐܢܐ ܒܝܫܬܐ
20 ܗܕܐ ܣܥܪ ܐܢܐ. ܐܢ ܕܝܢ ܗܘ ܕܠܐ ܨܒܐ ܐܢܐ ܐܢܐ ܗܕܐ ܥܒܕ ܐܢܐ܆
ܠܘ ܬܘܒ ܐܢܐ ܣܥܪ ܐܢܐ ܠܗ܆ ܐܠܐ ܚܛܝܬܐ ܗܝ ܕܥܡܪܐ ܒܝ܀
21 ܡܫܟܚ ܐܢܐ ܗܟܝܠ ܠܢܡܘܣܐ܆ ܠܝ ܕܨܒܐ ܐܢܐ ܕܐܥܒܕ ܛܒܬܐ܆
22 ܕܠܝ ܒܝܫܬܐ ܩܪܝܒܐ. ܚܕܐ ܠܝ ܓܝܪ ܥܡ ܢܡܘܣܗ ܕܐܠܗܐ
ܒܒܪܢܫܐ ܕܠܓܘ. ܚܙܐ ܐܢܐ ܕܝܢ ܐܚܪܢܐ ܢܡܘܣܐ ܒܗܕܡܐ
23 ܕܝܠܝ܆ [2] ܕܡܬܟܬܫ ܠܘܩܒܠ ܢܡܘܣܐ ܕܗܘܢܐ ܕܝܠܝ܆ ܘܫܒܐ
24 ܠܝ ܒܢܡܘܣܐ ܕܚܛܝܬܐ ܒܗܘ ܕܐܝܬ ܒܗܕܡܐ ܕܝܠܝ. ܕܘܝܐ
25 ܐܢܐ ܒܪܢܫܐ ܡܢܘ ܢܦܪܘܩܝܢܝ ܡܢ ܦܓܪܐ ܗܢܐ ܕܡܘܬܐ. ܛܝܒܘܬܐ

quod habitat in me. Novi enim quod non habitat in me, hoc est 18.
autem in carne mea, bonum: velle enim adest mihi, perficere au-
tem ipsum bonum, non invenio. Non enim quod volo hoc facio 19
bonum: sed quod nolo malum, hoc ago. Si autem quod nolo, 20
ego hoc facio, non amplius ego operor illud, sed peccatum quod
habitat in me. Invenio igitur legem, mihi volenti facere bonum, 21
quod mihi malum propinquum est. Delector enim lege Dei in 22
homine interiore. Video autem aliam legem in membris meis 23
belligerantem adversus legem mentis meæ, et captivum reddentem
me legi peccati, quæ est in membris meis. Miser ego homo, quis 24
liberabit me a corpore hoc mortis? Gratias ago Deo per Jesum 25

1 ܠܐ] ܡܫܟܚ ܐܢܐ In margine MSti ܠܐ ܡܫܟܚ ܐܢܐ ܠܡܥܒܕܗ ܐܦܪܘ܀
2 ܕܡܬܟܬܫ] ܕܡܬܚܠܨ

ܐܝܬ ܠܐܠܗܐ ܒܝܕ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܡܪܢ ܕܝܠܢ ܀ ܐܦ ܗܟܝܠ
ܗܘ ܐܢܐ ܡܫܬܥܒܕ ܐܢܐ ܒܗܘܢܝ ܠܢܡܘܣܐ ܕܐܠܗܐ.
ܒܒܣܪܐ ܕܝܢ ܠܢܡܘܣܐ ܕܚܛܝܬܐ ܀
1 ܘܠܐ ܡܟܝܠ ܐܝܬ ܗܫܐ ܚܘܝܒܐ. ܠܗܠܝܢ ܕܒܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ. CAP.VIII.
2 ܠܐ ܐܝܟ ܒܣܪܐ ܡܗܠܟܝܢ. ܐܠܐ ܐܝܟ ܪܘܚܐ. ܗܘ ܓܝܪ ܢܡܘܣܐ
ܕܪܘܚܐ ܕܚܝܐ ܕܒܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ. ܚܪܪܢܝ ܡܢ ܢܡܘܣܐ ܕܚܛܝܬܐ
3 ܘܕܡܘܬܐ. ܠܐ ܡܫܟܚܢܘܬܐ ܓܝܪ ܕܢܡܘܣܐ: ܗܝ ܕܒܗ ܡܬܡܚܝܠܐ
ܗܘܬ ܡܢ ܒܣܪܐ: ܐܠܗܐ ܠܒܪܗ ܟܕ ܫܕܪ ܒܕܡܘܬܐ
ܕܒܣܪܐ ܕܚܛܝܬܐ: ܘܥܠ ܚܛܝܬܐ: ܚܝܒܗ ܠܚܛܝܬܐ
4 [ܒܒܣܪܐ]: ܕܟܐܢܘܬܐ ܕܢܡܘܣܐ ܬܬܡܠܐ ܒܢ. ܒܗܢܘܢ ܕܠܘ
5 ܐܝܟ ܒܣܪܐ ܡܗܠܟܝܢܢ: ܐܠܐ ܐܝܟ ܪܘܚܐ. ܗܢܘܢ ܓܝܪ ' ܕܐܝܟ

Chriſtum Dominum noſtrum. Nempe igitur ipſe ego ſervio mente
quidem legi Dei, carne autem legi peccati.
1 Nulla igitur nunc condemnatio iis qui in Chriſto Jeſu, non ſe- CAP.VIII.
2 cundum carnem ambulantibus, ſed ſecundum ſpiritum. Lex enim
ſpiritûs vitæ, quæ in Chriſto Jeſu, liberavit me a lege peccati
3 et mortis. Impoſſibile enim legis, in quo infirmabatur per car-
nem, Deus Filium ſuum mittens in ſimilitudine carnis peccati,
4 et de peccato, † condemnavit peccatum [*in carne*]: Ut juſtitia legis
impleretur in nobis, qui non ſecundum carnem ambulamus, ſed
5 ſecundum ſpiritum. Qui enim ſecundum carnem ſunt, quæ car-

1 [ܕܐܝܟ ܒܣܪܐ] In margine MSti ܐܝܟ ܒܣܪܐ. ܗܢܘ ܕܝܢ ܐܝܟ ܦܓܪ̈ܢܐ ܡܬܕ̈ܒܪܢܘܬܐ
ܕܒܣܪܐ: ܘܐܝܟ ܪܘܚܐ ܐܝܟ ܪܘܚܢܐ ܡܬܕܒܪܢܘܬܐ
ܕܒܣܪܐ ܀

† condemnavit peccatum] *Vid. Not.*

ܒܒܣܪܐ ܐܝܬܝܗܘܢ܆ ܗܠܝܢ ܕܒܣܪܐ ܡܬܪܥܝܢ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ
6 ܕܐܝܟ [ܪܘܚܐ] ܗܠܝܢ ܕܪܘܚܐ. ܬܪܥܝܬܐ ܓܝܪ ܕܒܣܪܐ ܡܘܬܐ.
7 ܬܪܥܝܬܐ ܕܝܢ ܕܪܘܚܐ ܚܝ̈ܐ ܘܫܠܡܐ. ܡܛܠ ܕܬܪܥܝܬܐ ܕܒܣܪܐ܆
ܒܥܠܕܒܒܘܬܐ ÷ ܗܝ ✓ ܠܐܠܗܐ. ܠܢܡܘܣܐ ܓܝܪ ܕܐܠܗܐ ܠܐ
8 ܡܫܬܥܒܕܐ. ܐܦ ܠܐ ܓܝܪ ܡܨܝܐ. ܗܠܝܢ ܕܝܢ ܕܒܒܣܪܐ
9 ܐܝܬܝܗܘܢ܆ ܠܐܠܗܐ ܠܡܫܦܪ ܠܐ ܡܨܝܢ. ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܠܐ
ܐܝܬܝܟܘܢ ܒܒܣܪܐ ܐܠܐ ܒܪܘܚܐ܆ ܐܢ ܗܘ ܕܪܘܚܐ ܕܐܠܗܐ ܥܡܪܐ
ܒܟܘܢ. ܐܢ ܕܝܢ ܐܢܫ ܪܘܚܐ ܕܡܫܝܚܐ ܠܐ ܐܝܬ ܠܗ܆ ܗܢܐ ܠܐ
10 ܐܝܬܘܗܝ ܕܝܠܗ. ܐܢ ܕܝܢ ܡܫܝܚܐ ܒܟܘܢ. ܦܓܪܐ ܡܢ ܡܝܬܐ
11 ܡܛܠ ܚܛܝܬܐ܆ ܪܘܚܐ ܕܝܢ ܚܝ̈ܐ ܡܛܠ ܙܕܝܩܘܬܐ. ܐܢ ܕܝܢ
ܪܘܚܐ ܕܗܘ ܕܐܩܝܡ ܠܝܫܘܥ ܡܢ ܡܝ̈ܬܐ ܥܡܪܐ ܒܟܘܢ܆ ܗܘ
ܕܐܩܝܡ ܠܡܫܝܚܐ ܡܢ ܡܝ̈ܬܐ܆ ܢܚܐ ܐܦ ܠܦܓܪ̈ܐ *ܡܝܘܬ̈ܐ

* θνητα

nis cogitant: qui autem [*secundum spiritum,*] quæ ſpiritûs. Cogi- 6
tatio enim carnis, mors *eſt:* cogitatio autem ſpiritûs, vita et pax.
Quia cogitatio carnis inimicitia ÷ eſt ✓ Deo: legi enim Dei non 7
ſubjicitur; nec enim poteſt. Qui enim in carne ſunt, Deo pla- 8
cere non poſſunt. Vos autem non eſtis in carne, ſed in ſpiritu, 9
ſi ſit quod Spiritus Dei habitat in vobis: ſi autem quis ſpiritum
Chriſti non habet, hic non eſt ejus. Si autem Chriſtus in vobis *eſt,* 10
corpus quidem mortuum *eſt* propter peccatum, ſpiritus autem vita
propter juſtitiam. Si autem ſpiritus illius qui ſuſcitavit Jeſum 11
ex mortuis † habitat in vobis, is qui ſuſcitavit Chriſtum ex mor-

1 [ܠܐܠܗܐ] In margine MSti εἰς ܗ̄ ܒܝܘܢܝܐ ܗܟܢܐ ܗܘ. ܗ̄ ܕܝܢ ܠܐܠܗܐ ܀
2 [ܚܝ̈ܐ] ܚܝ̈ܐ ܕܐܝܬ—ζωη ܡܬܩܪܝܐ ܐܦ ܚܝܘܬܐ—ζωας
† habitat in vobis] *Vid. Not.*

12 ܕܝܠܟܘܢ. ܒܝܕ ܪܘܚܐ ܕܝܠܗ ܗܘ ܕܥܡܪ ܒܟܘܢ. ܗܫܐ ܗܟܝܠ
ܐܚ̈ܝ. ܚܝܒ̈ܐ ܐܢܚܢ. ܠܘ ܠܒܣܪܐ ܕܐܝܟ ܒܣܪܐ ܢܚܐ.
13 ܐܢ ܓܝܪ ܐܝܟ ܒܣܪܐ ܚܝܝܢ ܐܢܬܘܢ. ¹ ܥܬܝܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܗܘܝܬܘܢ
ܠܡܡܬ. ܐܢ ܕܝܢ ܒܪܘܚܐ ܠܣܘܥܪ̈ܢܘܗܝ ܕܦܓܪܐ ܡܡܝܬܝܢ
14 ܐܢܬܘܢ ܚܝܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܐܝܠܝܢ ܓܝܪ ܕܒܪܘܚܐ ܕܐܠܗܐ
15 ܡܬܕܒܪܝܢ. ܗܢܘܢ ܐܢܘܢ ܒܢ̈ܝܐ ܕܐܠܗܐ. ܠܐ ܓܝܪ
ܢܣܒܬܘܢ ܪܘܚܐ ܕܥܒܕܘܬܐ ܬܘܒ ܠܕܚܠܬܐ. ܐܠܐ ܢܣܒܬܘܢ
16 ܪܘܚܐ ܕܣܝܡܘܬ ܒܢ̈ܝܐ. ܕܒܗ ܩܪܝܢܢ *ܐܒܐ ܐܒܘܢ. ܗܘ * αββα ο πατηρ
17 ܪܘܚܐ ܣܗܕ ܠܪܘܚܢ ܕܒܢ̈ܝܐ ܐܢܚܢܢ ܕܐܠܗܐ. ܘܐܢ
ܕܝܢ ܒܢ̈ܝܐ ܐܦ ܝܪ̈ܬܐ. ܝܪ̈ܬܐ ܕܝܢ ܕܐܠܗܐ. ܘܒܢܝ̈ ܝܪܬܘܬܗ
ܕܝܢ ܕܡܫܝܚܐ. ܐܢ ܗܘ ܕܚܫܝܢܢ ܥܡܗ. ܕܐܦ ܥܡܗ
ܢܫܬܒܚ ܀

18 ܡܬܚܫܒ ܐܢܐ ܓܝܪ. ܕܠܐ ܫܘܝܢ ܚܫ̈ܐ ܕܙܒܢܐ ܗܢܐ. ܠܫܘܒܚܐ

tuis, vivificabit etiam corpora mortalia vestra per spiritum ejus qui
12 habitat in vobis. Nempe igitur, fratres mei, debitores sumus non
13 carni, ut secundum carnem vivamus. Si enim secundum carnem
vivatis, futuri estis mori: si autem spiritu actiones corporis mor-
14 tificetis, vivetis. Qui enim spiritu Dei ducuntur, hi sunt filii Dei.
15 Non enim accepistis spiritum servitutis iterum ad timorem, sed
accepistis spiritum adoptionis filiorum, per quem clamamus, Abba,
16 Pater. Ipse Spiritus testatur cum spiritu nostro, quod sumus filii
17 Dei. Si autem filii, etiam hæredes: hæredes quidem Dei, co-
hæredes autem Christi: si sit quod patimur cum eo, ut etiam cum
eo glorificemur.
18 Existimo enim, quod non dignæ passiones temporis nunc ad

1 ܥܬܝܕܝܢ ܐܢܬܘܢ.] *Vid. Not.*

* ἀποκαραδοκία

ܠܫܘܒܚܐ ܗܘ ܕܥܬܝܕ ܕܢܬܓܠܐ ܒܢ. ܗܘ ܓܝܪ *ܣܘܟܝܐ 19
ܕܒܪܝܬܐ ܠܓܠܝܢܐ ܕܒܢܝ̈ܐ ܕܐܠܗܐ ܡܣܟܐ. ܠܣܪܝܩܘܬܐ 20
ܓܝܪ ܒܪܝܬܐ ܐܫܬܥܒܕܬ. ܠܐ ܒܨܒܝܢܗ: ܐܠܐ ܡܛܠ ܗܘ
ܕܫܥܒܕܗ ܥܠ ܣܒܪܐ. ܡܛܠ ܕܐܦ ܗܝ ܒܪܝܬܐ ܬܬܚܪܪ ܡܢ 21
ܥܒܕܘܬܐ ܕܚܒܠܐ: ܠܚܐܪܘܬܐ ܕܫܘܒܚܐ ܕܒܢܝ̈ܐ ܕܐܠܗܐ. 22
ܝܕܥܝܢ ܓܝܪ ܕܟܠܗ ܒܪܝܬܐ: ܡܬܬܢܚܐ ܘܚܒܠܐ. 22
ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܢܐ. ܠܘ ܗܝ ܕܝܢ ܒܠܚܘܕ: ܐܠܐ ܐܦ ܚܢܢ 23
ܕܐܝܬ ܠܢ ܪܫܝܬܐ ܕܪܘܚܐ: ܐܦ ܗܢܢ ܚܢܢ ܡܬܬܢܚܝܢܢ.
ܒܢܦܫܢ ܣܝܡܬ ܒܢܝ̈ܐ ܡܣܟܝܢܢ: ܠܦܘܪܩܢܐ ܕܦܓܪܢ.
ܒܣܒܪܐ ܓܝܪ ܐܬܚܝܢ. ܣܒܪܐ ܕܝܢ ܕܡܬܚܙܐ ܠܐ ܗܘܐ 24
ܣܒܪܐ. ܡܢܘ ܓܝܪ ܕܚܙܐ ܐܢܫ: ܠܡܢܐ ܐܦ ܡܣܟܐ.
ܐܢ ܕܝܢ ܠܗܘ ܕܠܐ ܚܙܝܢ ܡܣܒܪܝܢ: *ܒܡܣܝܒܪܢܘܬܐ 25
ܡܣܟܝܢܢ. ܗܟܢܐ ܕܝܢ ܐܦ ܪܘܚܐ ܡܥܕܪܐ ܠܟܘܪܗܢܘܬܢ 26
ܕܝܠܢ. ܡܕܡ ܓܝܪ ܕܘܠܐ ܕܢܨܠܐ ܠܐ ܝܕܥܝܢ. ܐܠܐ ܗܝ ܗܘ

* διὰ

gloriam futuram revelari in nobis. Expectatio enim creaturæ reve- 19
lationem filiorum Dei expectat. Vanitati enim creatura subjecta 20
est, non volens, sed propter eum qui subjecit eam in spe. Quia 21
etiam ipsa creatura liberabitur a servitute corruptionis in libertatem
gloriæ filiorum Dei. Scimus enim quod omnis creatura una suf- 22
pirat, et una parturit usque nunc. Non solum autem: sed etiam 23
nos qui primitias spiritus habemus, etiam ipsi nos in nobis suspi-
ramus, adoptionem filiorum expectantes, redemptionem corporis
nostri. Spe enim servati sumus. Spes autem visa, non est spes: 24
quod enim vidit quis, cur etiam expectat? Si autem quod non 25
videmus, speramus, per patientiam expectamus. Similiter autem 26
et spiritus auxiliatur infirmitatibus nostris: quid enim oremus quem-

ܘܪܘܚܐ * ܡܦܓܥ ܒܥܐ ܚܠܦܝܢ܆ ܒܬܢܚ̈ܬܐ ܕܠܐ ܡܬܡܠܠܢ̈ܝܬܐ. * ὑπερεντυγχάνει
27 ܗܘ ܕܝܢ ܕܒܨܐ ܠܠܒ̈ܘܬܐ. ܝܕܥ ܡܢܐ ܗܝ ܬܪܥܝܬܐ ܕܪܘܚܐ܆
28 [1]ܕܐܝܟ ܐܠܗܐ ܒܥܐ ܚܠܦ ܩܕ̈ܝܫܐ܀ ܝܕܥܝܢ ܕܝܢ ܕܠܗܢܘܢ
ܕܡܚܒܝܢ ܠܐܠܗܐ܆ ܟܠܡܕܡ ܡܥܕܪ ܠܛܒܬܐ. ܠܗܢܘܢ
29 ܕܐܝܟ ܕܨܒܝܢܐ ܩܪܝܐ ܐܝܬܝܗܘܢ. ܡܛܠ ܕܠܗܢܘܢ ܕܩܕܡ
ܝܕܥ܆ ܐܦ ܩܕܡ ܐܬܚܡ ܢܗܘ̈ܘܢ ܕܡ̈ܘܬܐ ܕܨܘܪܬܐ ܕܒܪܗ܆
30 ܠܗܘ ܕܢܗܘܐ ܐܝܬܘܗܝ ܒܘܟܪܐ ܒܣܓܝ̈ܐܐ ܐܚ̈ܐ. ܠܗܢܘܢ ܕܝܢ
ܕܩܕܡ ܐܬܚܡ܆ ܠܗܠܝܢ ܐܦ ܩܪܐ. ܘܠܗܢܘܢ ܕܩܪܐ܆ ܠܗܠܝܢ
31 ܐܦ ܙܕܩ. ܠܗܢܘܢ ܕܝܢ ܕܙܕܩ܆ ܠܗܠܝܢ ܐܦ ܫܒܚ. ܡܢܐ
ܗܟܝܠ ܐܡܪܝܢܢ ܠܘܬ ܗܠܝܢ. ܐܢ ܐܠܗܐ ܚܠܦܝܢ܆ ܡܢܘ
32 ܗܘ ܕܠܘܩܒܠܢ. ܗܘ ܗܟܝܠ ܕܐܦܠܐ ܒܪܐ ܕܝܠܗ ܠܐ ܚܣܟ܃ ܐܠܐ
ܚܠܦ ܟܠܢ ܐܫܠܡܗ܆ ܐܝܟܢܐ ܠܐ ܐܦ ܥܡܗ ܟܠܡܕܡ ܢܬܠ

admodum oportet, nescimus; sed ipse spiritus intercedit pro nobis
27 gemitibus inenarrabilibus. Qui autem scrutatur corda, novit quæ
est intentio spiritus, quia secundum Deum intercedit pro sanctis.
28 Scimus autem quod iis qui diligunt Deum omnia auxiliantur ad
29 bonum, iis qui secundum voluntatem vocati sunt. Nam quos
præscivit, etiam prædestinavit conformes imaginis Filii sui, ut sit
30 primogenitus in multis fratribus: Quos autem prædestinavit, eos
etiam vocavit; et quos vocavit, eos autem justificavit; quos autem
31 justificavit, eos etiam glorificavit. Quid igitur dicemus ad hæc?
32 Si Deus pro nobis, quis contra nos? Qui igitur Filio suo non
pepercit, sed pro nobis omnibus tradidit eum, quomodo non etiam

[1] ܕ[ܐ]ܝܟ ܐܠܗܐ] In margine MSti ܐܝܟ ܐܠܗܐ܆ ܐܝܟ ܨܒܝܢܐ ܕܐܠܗܐ܀

33 ܥܡܗ. ܡܢܘ ܢܓܪܐ ܥܠ [ܓܒܝܐ] ܕܐܠܗܐ. ܐܠܗܐ ÷ ܗܘ ✓
34 ܗܘ ܕܡܙܕܩ. ܡܢܘ ܗܘ ܕܡܚܝܒ. ܡܫܝܚܐ ܗܘ ܕܡܝܬ.
ܡܛܠܬ ܕܝܢ ܐܦ ܩܡ. ܗܘ ܕܐܦ ܐܝܬܘܗܝ ܒܝܡܝܢܐ
35 ܕܐܠܗܐ. ܗܘ ܕܐܦ ܒܥܐ ܚܠܦܝܢ. ܡܢܘ ܢܦܪܫܢ ܡܢ ܚܘܒܗ
ܕܡܫܝܚܐ. ܐܘܠܨܢܐ. ܐܘ ܐܠܨܐ. ܐܘ ܪܕܘܦܝܐ. ܐܘ ܟܦܢܐ. ܐܘ
36 ܥܪܛܠܝܘܬܐ. ܐܘ ܩܘܢܕܝܢܘܣ. ܐܘ ܣܝܦܐ. ܐܝܟܢܐ
ܕܟܬܝܒ. ܕܡܛܠܬܟ ܡܬܡܝܬܝܢ ܟܠܗ ܝܘܡܐ. ܐܬܚܫܒܢ
37 ܐܝܟ ܥܪ̈ܒܐ ܕܢܟܣܬܐ. ܐܠܐ ܒܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ. ܙܟܝܢ ܚܢܢ
38 ܒܝܕ ܗܘ ܕܐܚܒܢ. ܡܬܛܦܣ ܐܢܐ ܓܝܪ. ܕܠܐ ܡܘܬܐ. ܘܠܐ
ܚܝܐ. ܘܠܐ ܡܠܐܟܐ. ܘܠܐ ܪܫܢܘܬܐ ※ ܘܠܐ ܫܘܠܛܢܐ ✓. ܘܠܐ ܕܩܝܡܢ
39 ܘܠܐ ܕܥܬܝܕܢ. ܘܠܐ ܚܝܠܐ. ܘܠܐ ܪܘܡܐ ܘܠܐ ܥܘܡܩܐ. ܘܠܐ ܒܪܝܬܐ
ܐܚܪܬܐ. ܬܫܟܚ ܠܡܦܪܫܘ ܠܢ ܡܢ ܚܘܒܗ ܕܐܠܗܐ. ܗܝ
ܕܒܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ ܡܪܢ ܕܝܠܢ.

cum eo omnia donabit nobis? Quis culpabit [*electos*] Dei? Deus 33
÷ eſt ✓ qui juſtificat. Quis eſt qui condemnat? Chriſtus qui 34
mortuus eſt, magis autem et ſurrexit: qui etiam eſt ad dexteram
Dei, qui etiam interpellat pro nobis. Quis ſeparabit nos a chari- 35
tate Chriſti? Afflictio, an anguſtia, an perſecutio, an fames, an
nuditas, an periculum, an gladius? Sicut ſcriptum eſt, Propter te 36
morimur totam diem: reputati ſumus ſicut oves mactationis. Sed 37
in his omnibus ſuperamus per eum qui dilexit nos. Perſuaſus ſum 38
enim, quod neque mors, neque vita, neque angeli, neque principa-
tus, ※ neque poteſtates, ✓ neque præſentia, neque futura, Neque vir- 39
tutes, neque altitudo, neque profunditas, neque creatura alia poterit
ſeparare nos a charitate Dei, quæ eſt in Chriſto Jeſu Domino noſtro.

1 ܫܪܪܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܒܡܫܝܚܐ. ܠܐ ܡܕܓܠ ܐܢܐ. ܥܡ ܐܣܗܕܐ CAP. IX.
2 ܬܐܪܬܝ ܠܝ ܒܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ: ܕܟܪܝܘܬܐ ܠܝ ܐܝܬܝܗ
3 ܪܒܬܐ: ܘܟܐܒܐ ܕܠܐ ܫܠܝܐ ܠܠܒܐ ܕܝܠܝ. ܡܨܠܐ ܗܘܝܬ ܓܝܪ:
ܕܚܪܡܐ ܐܗܘܐ ܐܢܐ ܗܘ ܐܢܐ ܡܢ ܡܫܝܚܐ: ܚܠܦ ܐܚܐ ܕܝܠܝ
4 ܗܠܝܢ ܫܘ̈ܒܢܝ ܓܢܣܐ ܠܗ ܒܒܣܪܐ: ܗܢܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܐܝܣܪܝܠܝܐ ܐܢܘܢ
ܘܕܝܐܬܝ̈ܩܐ* ܘܬܫܒܘܚܬܐ. ܕܗܢܘܢ ܕܣܝܡܘܬ ܒܢܝ̈ܐ * καὶ διαθῆκαι
5 ܘܣܝܡ ܢܡܘܣܐ: ܘܬܫܡܫܬܐ ܘܡܘܠܟܢ̈ܐ. ܕܗܢܘܢ ܕܐܒܗ̈ܬܐ:
ܘܡܢܗܘܢ ܡܫܝܚܐ ܐܝܟ ܕܒܒܣܪܐ: ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ ܥܠ ܟܠ
ܐܠܗܐ ܡܒܪܟܐ ܠܥܠܡܝܢ ܐܡܝܢ:

6 ܠܐ ܐܝܟ ܗܘ ܕܝܢ ܕܢܦܠܬ ܡܠܬܗ ܕܐܠܗܐ. ܠܐ ܓܝܪ
7 ܟܠܗܘܢ ܕܡܢ ܐܝܣܪܝܠ. ܗܢܘܢ ܐܝܣܪܝܠ. ܐܦܠܐ ܕܝܢ ܡܛܠ
ܕܐܝܬܝܗܘܢ ܙܪܥܐ ܕܐܒܪܗܡ. ܟܠܗܘܢ ܒܢܝ̈ܐ: ܐܠܐ ܒܐܝܣܚܩ
8 ܢܬܩܪܐ ܠܟ ܙܪܥܐ. ܗܢܘ ܕܝܢ ܕܠܘ ܒܢܝ̈ܐ ܕܒܣܪܐ: ܗܠܝܢ

1 Veritatem dico in Chriſto, non mentior, ſimul atteſtante mihi CAP. IX.
2 conſcientia mea in Spiritu Sancto; Quod triſtitia mihi eſt magna,
3 et dolor ſine intermiſſione cordi meo. Optabam enim ut ana-
thema eſſem ipſe ego a Chriſto pro fratribus meis, qui *ſunt* cognati
4 mei ſecundum carnem: Qui ſunt Iſraelitæ, quorum adoptio fili-
orum, et gloria, et teſtamenta, et conſtitutio legis, et cultus, et
5 promiſſiones: Quorum patres, et ex quibus Chriſtus, quod ad car-
nem, qui eſt ſupra omnes Deus benedictus in ſecula. Amen.

6 Non ſicut autem quod exciderit ſermo Dei: non enim om-
7 nes qui ex Iſraele, hi Iſraelitæ *ſunt*. Neque autem quia ſunt
ſemen Abrahami, omnes filii *ſunt:* ſed in Iſaaco vocabitur tibi
8 ſemen. Hoc eſt autem, non filii carnis, ii filii Dei: ſed filii pro-

ܒܢܝ̈ܐ ܕܐܠܗܐ. ܐܠܐ ܒܢܝ̈ܐ ܕܫܘܘܕܝܐ ܡܬܚܫܒܝܢ ܠܙܪܥܐ.
9 ܕܫܘܘܕܝܐ ܗܘ ܓܝܪ ܡܠܬܐ ܗܕܐ܆ ܕܒܙܒܢܐ ܗܢܐ ܐܬܐ ÷ ܠܘܬܟ✓.
10 ܘܢܗܘܐ ܠܣܪܐ ܒܪܐ. ܠܘ ܒܠܚܘܕ ܕܝܢ܆ ܐܠܐ ܐܦ ܪܦܩܐ܆ ܕܡܢ
11 ܚܕ ܐܝܣܚܩ ܐܒܐ ܕܝܠܢ ܐܝܬ ܠܗ̇ ܡܫܟܒܐ. ܟܕ ܠܐ ܓܝܪ
ܐܬܝܠܕܘ ܗܘܘ ܘܠܐ ܣܥܪܘ ܡܕܡ ܛܒܬܐ ܐܘ ܒܝܫܬܐ܆
ܐܝܟܢܐ ܕܐܝܟ ܓܒܝܬܐ ܨܒܝܢܐ ܕܐܠܗܐ ܢܩܘܐ: ܠܐ ܡܢ
12 ܥܒ̈ܕܐ ܐܠܐ ܡܢ ܗܘ ܕܩܪܐ. ¹ܐܬܐܡܪ ܠܗ܆ ܕܪܒܐ ܢܫܥܒܕ
13 ܠܙܥܘܪܐ. ܐܝܟܢܐ ܕܟܬܝܒ܆ ܕܠܝܥܩܘܒ ܐܚܒܬ܆ ܠܥܣܘ
ܕܝܢ ܣܢܝܬ܀
14 ܡܢܐ ܗܟܝܠ ܢܐܡܪ. ܠܡܐ ܥܘܠܐ ܠܘܬ ܐܠܗܐ܆ ܠܐ ܢܗܘܐ.
15 ܠܡܘܫܐ ܓܝܪ ܐܡܪ܆ ܐܪܚܡ ܥܠ ܗܘ ܕܡܪܚܡ ܐܢܐ܆ ܘܐܚܘܣ
16 ܠܗܘ ܕܚܐܣ ܐܢܐ܀ ܐܦ ܗܟܝܠ܆ ܠܐ ܕܗܘ ܕܨܒܐ ܘܠܐ ܕܗܘ ܕܪܗܛ܆

missionis reputantur pro semine. Promissionis est enim sermo 9
hic: Hoc tempore veniam ÷ ad te,✓ et erit Saræ filius. Non 10
solum autem, sed etiam Rebecca, quum ex uno, Isaaco patre nostro,
habuisset concubitum. Quum non enim adhuc nati essent, neque 11
fecissent quid bonum aut malum, ut secundum electionem vo-
luntas Dei maneret, non ex operibus, sed ex eo qui vocat, † Dic- 12
tum est ei, Quia major serviet minori: Sicut scriptum est, Jacobum 13
dilexi, Esavum autem odio habui.
Quid igitur dicemus? Numquid iniquitas apud Deum? Absit. 14
Mosi enim dicit, Miserebor ejus cujus misertus fuero, et gratiam 15
præstabo illi cui gratiosus futurus sum. Nempe igitur non volentis, 16

¹ ܐܬܐܡܪ ܠܗ] In margine MSti (ܐܬܐܡܪ) ܓܝܪ (ܠܗ)

† dictum est ei] Lectio Marg. (dictum est) Enim (ei).

17 ܐܠܐ ܕܐܠܗܐ ܗܘ ܕܡܪܚܡ. ܐܡܪ ܓܝܪ ܟܬܒܐ ܠܦܪܥܘܢ:
ܕܠܗ ܠܗܕܐ ܐܩܝܡܬܟ: ܕܐܚܘܐ ܒܟ ܚܝܠܝ ܕܝܠܝ:
18 ܘܐܝܟܢܐ ܕܢܬܝܕܥ ܫܡܝ ܒܟܠܗ ܐܪܥܐ܀ ܐܦ ܗܟܝܠ: ܠܡܢ
19 ܕܨܒܐ ܡܪܚܡ: ܠܡܢ ܕܝܢ ܕܨܒܐ ܡܩܫܐ. ܐܡܪ ܐܢܬ
ܠܝ ܗܟܝܠ: ܠܡܢܐ ܥܘܕ ܪܓܙ. ܠܨܒܝܢܗ ܓܝܪ ܕܝܠܗ
20 ܡܢܘ ܩܐܡ. ܗܘܐ ܡܢ ܗܟܝܠ *ܐܘ ܒܪܢܫܐ. ܐܢܬ ܡܢܘ * ω.
ܐܢܬ ܗܘ ܕܡܦܢܐ ܠܘܩܒܠ ܐܠܗܐ. ܕܠܡܐ ܐܡܪܐ
21 ܓܒܝܠܬܐ ܠܡܢ ܕܓܒܠܗ: ܕܠܡܢܐ ܓܒܠܬܢܝ ܗܟܢܐ: ܐܘ
ܠܐ ܐܝܬ ܫܘܠܛܢܐ ܠܦܚܪܐ ܥܠ ܛܝܢܐ: ܕܡܢܗ ܗܝ ܡܢܗ
ܓܒܝܠܬܐ ܢܥܒܕ: ܗܘ ܡܢ ܡܐܢܐ ܠܐܝܩܪܐ:. ܗܘ ܕܝܢ
22 ܠܨܥܪܐ: ܐܢ ܕܝܢ ܨܒܐ ܐܠܗܐ ܕܢܚܘܐ ܪܘܓܙܗ ܘܢܘܕܥ
ܡܫܟܚܢܘܬܗ ܕܝܠܗ. ܣܝܒܪ ܒܢܓܝܪܘܬ ܪܘܚܐ ܡܐܢܐ ܕܪܘܓܙܐ:
23 ܕܡܫܠܡܝܢ ܠܐܒܕܢܐ: ܘܐܝܟܢܐ ܕܢܘܕܥ ܥܘܬܪܐ ܕܫܘܒܚܗ ܥܠ ܡܐܢܐ

17 neque currentis, ſed Dei miſerentis. Dicit enim ſcriptura Pha-
raoni, Ad hoc ipſum excitavi te, ut oſtenderem in te potentiam
18 meam, et ut innoteſceret nomen meum in tota terra. Nempe
19 igitur cujus vult miſeretur, quem autem vult indurat. Dices
mihi igitur, Quid adhuc conqueritur? contra enim voluntatem
20 ejus quis ſtat? Imo vero, O homo, tu quis es qui reſpondes contra
Deum? Num dicet maſſa ei qui finxit eam, Cur feciſti me ſic?
21 Aut non habet poteſtatem figulus in lutum, ut ex eadem maſſa
22 faciat hoc quidem vas ad honorem, hoc autem ad dedecus? Si
autem volens Deus oſtendere iram, et notam facere potentiam
ſuam, pertulit in longanimitate magnâ vaſa iræ perfecta ad inte-
23 ritum: Et ut notas faceret divitias gloriæ ſuæ ſuper vaſa miſe-

[illegible]
[illegible] 24
[illegible] 25
[illegible]
[illegible] 26
[illegible]
[illegible] 27
[illegible]
* συντελων [illegible] 28
[illegible] 29
[illegible]
[illegible]
[illegible] 30

ricordiæ, quæ præparavit ad gloriam * noſtram ✓: Quos et vo- 24
cavit nos, non ſolum ex Judæis, ſed etiam ex gentibus? Sicut 25
et in Hoſea dicit, Vocabo non populum meum, populum meum;
et non dilectam, dilectam. Et erit in loco ubi dictum fuerat iis, 26
Quod non populus meus eſtis, illic vocabuntur filii Dei viventis.
Eſaias autem clamat pro Iſraele, Si fuerit numerus filiorum Iſraelis 27
tanquam arena maris, reſiduum ſervabitur. Verbum enim con- 28
ſummans, et concidens in juſtitia: quia verbum conciſum faciet
Dominus in terra. Et ſicut prædixit Eſaias, Niſi Dominus Sa- 29
baoth reliquiſſet nobis ſemen, ſicut Sodoma facti fuiſſemus, et ſicut
Gomorra ſimiles eſſemus.

Quid igitur dicemus? Quod gentes quæ non ſectabantur juſti- 30

∸ܠܙܕܝܩܘܬܐ ܐܕܪܟܘ ܙܕܝܩܘܬܐ܂ ܙܕܝܩܘܬܐ ܗܝ ܕܡܢ ܗܝܡܢܘܬܐ܀
31 ܐܝܣܪܝܠ ܕܝܢ ܕܪܕܦ ܗܘܐ ܠܢܡܘܣܐ ܕܙܕܝܩܘܬܐ܂ ܠܢܡܘܣܐ
32 ܕܙܕܝܩܘܬܐ ܠܐ ܐܕܪܟ܂ ܡܛܠ ܡܢܐ. ܡܛܠ ܕܠܐ ܡܢ ܗܝܡܢܘܬܐ܂
ܐܠܐ ܐܝܟ ܕܡܢ ܥܒܕܐ ܕܢܡܘܣܐ. ܐܬܬܩܠܘ ܓܝܪ ܒܟܐܦܐ ܕܬܘܩܠܬܐ܂
33 ܐܝܟܢܐ ܕܟܬܝܒ܂ ܗܐ ܣܐܡ ܐܢܐ ܒܨܗܝܘܢ܂ ܟܐܦܐ ܕܬܘܩܠܬܐ
ܘܫܘܥܐ ܕܡܟܫܘܠܐ ܘܟܠ ܐܢܫ ܕܡܗܝܡܢ ܒܗ ܠܐ ܢܒܗܬ܀

1 ܐܚܝ܂ ܨܒܝܢܐ ܡܢ ܕܠܒܐ ܕܝܠܝ ܘܒܥܘܬܐ ܕܠܘܬ ܐܠܗܐ܂ CAP. X.
2 ܥܠܝܗܘܢ ܐܝܬܝܗ ܠܦܘܪܩܢܐ. ܣܗܕ ܐܢܐ ܓܝܪ ܠܗܘܢ܂
ܕܛܢܢܐ ܕܐܠܗܐ ܐܝܬ ܠܗܘܢ. ܐܠܐ ܠܐ ܒܗ ܒܡܫܬܘܕܥܢܘܬܐ.
3 ܟܕ ܠܐ ܓܝܪ ܝܕܥܝܢ ܠܙܕܝܩܘܬܐ ܕܐܠܗܐ܂ ܘܠܙܕܝܩܘܬܐ ܕܝܠܗܘܢ
ܒܥܝܢ ܕܢܩܝܡܘܢ܂ ܠܙܕܝܩܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܠܐ ܐܫܬܥܒܕܘ.
4 [1] ܫܘܠܡܐ ܓܝܪ ܕܢܡܘܣܐ܂ ܡܫܝܚܐ ∸ܗܘ↙ ܠܙܕܝܩܘܬܐ܂ ܠܟܠ
5 ܡܢ ܕܡܗܝܡܢ܀ ܡܘܫܐ ܓܝܪ ܟܬܒ ܠܙܕܝܩܘܬܐ ܗܝ ܕܡܢ

31 tiam, aſſequutæ ſunt juſtitiam, juſtitiam quæ ex fide: Iſrael au-
tem qui ſectabatur legem juſtitiæ, legem juſtitiæ non aſſequutus
32 eſt. Quare? Quia non ex fide, ſed quaſi ex operibus legis: impe-
33 gerunt enim in lapidem offenſionis. Sicut ſcriptum eſt; Ecce pono
in Sion lapidem offenſionis, et petram ſcandali: et omnis qui cre-
diderit in eum, non pudefiet.

1 Fratres mei, voluntas quidem cordis mei, et obſecratio ad Deum CAP. X.
2 pro illis eſt ad ſalutem. Teſtor enim iis, quod zelum Dei habent,
3 ſed non in notitia. Ignorantes enim juſtitiam Dei, et juſtitiam
4 ſuam quærentes conſtituere, juſtitiæ Dei non ſubjecti ſunt. † Finis
5 enim legis Chriſtus ∸ eſt ↙ ad juſtitiam omni credenti. Moſes

1 [ܫܘܠܡܐ ܓܝܪ] In margine MSti (ܫܘܠܡܐ) ܕܝܢ
† Finis enim] Lectio Marg. (Finis) Autem.

ܢܡܘܣܐ܆ ܕܒܪܢܫܐ ܗܘ ܕܥܒܕ ܐܢܝܢ ܢܚܐ ܒܗܘܢ܀ ܙܕܝܩܘܬܐ 6
ܕܝܢ ܕܡܢ ܗܝܡܢܘܬܐ ܗܟܢܐ ܐܡܪܐ܀ ܠܐ ܬܐܡܪ ܒܠܒܟ ܕܡܢܘ
ܣܠܩ ܠܫܡܝܐ. ܗܢܘ ܕܝܢ ܠܡܫܝܚܐ ܢܚܬ܆ ܐܘ ܡܢܘ 7
ܢܚܬ ܠܬܗܘܡܐ܆ ܗܢܘ ܕܝܢ ܠܡܫܝܚܐ ܡܢ ܡܝ̈ܬܐ ܢܣܩ.
ܐܠܐ ܡܢܐ ܐܡܪܐ܀ ܩܪܝܒܐ ܗܝ ܠܟ ܡܠܬܐ܆ ܠܦܘܡܟ 8
ܘܠܠܒܟ. ܗܝ ܕܝܢ ܡܠܬܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ ܗܝ ܕܡܟܪܙܝܢܢ. ܕܐܢ 9
ܬܘܕܐ ܒܦܘܡܟ ܒܡܪܢ ܝܫܘܥ ܘܬܗܝܡܢ ܒܠܒܟ ܕܐܠܗܐ ܐܩܝܡܗ
ܡܢ ܡܝ̈ܬܐ ܬܚܐ. ܒܠܒܐ ܓܝܪ ܡܬܗܝܡܢ ܠܟܐܢܘܬܐ܆ 10
ܒܦܘܡܐ ܕܝܢ ܡܘܕܝܢ ܠܦܘܪܩܢܐ܀ ܐܡܪ ܓܝܪ ܟܬܒܐ܆ ܕܟܠ 11
ܡܢ ܕܡܗܝܡܢ ܒܗ ܠܐ ܢܒܗܬ܀ ܠܐ ܓܝܪ ܐܝܬ ܦܘܪܫܢܐ ܠܝܗܘܕܝܐ 12
ܘܠܐܪܡܝܐ. ܗܘ ܓܝܪ ܗܘ ܡܪܝܐ ܕܟܠܗܘܢ܆ ܕܥܬܝܪ
ܒܟܠܗܘܢ ܕܩܪܝܢ ܠܗ܀ ܟܠ ܡܢ ܓܝܪ ܕܢܩܪܐ ܫܡܗ 13
ܕܡܪܝܐ ܢܚܐ܀ ܐܝܟܢܐ ܗܟܝܠ ܢܩܪܘܢ ܠܗܘ ܕܒܗ ܠܐ 14

enim describit justitiam quæ *est* ex lege: Quod homo qui fecerit ea,
vivet in iis. Justitia autem quæ ex fide ita dicit: Ne dixeris 6
in corde tuo, Quis ascendet in cœlum? hoc est autem, Christum
deducere: Aut, Quis descendet in abyssum? hoc est autem, Chris- 7
tum ex mortuis reducere. Sed quid dicit? Prope est te verbum, in 8
ore tuo, et in corde: hoc est autem, verbum fidei quod prædi-
camus. Quia si confessus fueris ore tuo Dominum Jesum, et 9
credideris corde tuo, quod Deus excitavit eum ex mortuis, ser-
vaberis. Corde enim creditur ad justitiam: ore autem confessio 10
fit ad salutem. Dixit enim scriptura, Omnis credens in eum, 11
non pudefiet. Non enim est distinctio Judæi et Gentilis: idem 12
enim Dominus omnium, dives in omnes qui invocant eum. Omnis 13
enim qui invocaverit nomen Domini, servabitur. Quomodo igitur 14

[illegible]
15 [illegible]
[illegible]
16 [illegible]
[illegible]
17 [illegible]
18 [illegible]
[illegible]
[illegible]
19 [illegible]
[illegible]
20 [illegible]

invocabunt eum in quem non crediderunt? quomodo autem cre-
dent ei, de quo non audierunt? quomodo autem audient absque
15 prædicante? Quomodo autem prædicabunt, si non mittantur?
sicut scriptum est, Quam speciosi pedes evangelizantium pacem,
16 evangelizantium bona! Sed non omnes obedierunt Evangelio. Esaias
17 enim dixit; Domine, quis credidit auditui nostro? Ergo fides ex
18 auditu: auditus autem per verbum Dei. Sed dico: Annon audie-
runt? Et ecce quidem igitur, in omnem terram exivit vox eorum,
19 et in fines habitatæ *terræ* verba eorum. Sed dico: Annon novit
Israel? Primus Moses dicit; Ego ad æmulationem provocabo vos in
non gentem, ⸗ et ✓ in gentem insipientem ad iram commovebo vos.
20 Esaias # autem ✓ audet, et dicit; Inventus sum ab illis qui me non

ܠܗܘܢ ܕܠܝ ܠܐ ܒܥܝܢ. ܓܠܝܐ ܗܘܝܬ ܠܗܠܝܢ ¹ܕܥܠܝ
21 ܠܐ ܡܫܬܐܠܝܢ܀ ܠܘܬ ܕܝܢ ܐܝܣܪܝܠ ܐܡܪ. ܟܠܗ ܝܘܡܐ
ܦܫܛܬ ܐܝܕܝ. ܠܘܬ ܥܡܐ ܕܠܐ ܡܬܛܦܝܣ ܘܡܬܚܪܐ܀

CAP. XI.
1 ܐܡܪ ܐܢܐ ܗܟܝܠ. ܕܠܡܐ ܕܚܩܗ ܐܠܗܐ ܠܥܡܗ ܕܝܠܗ.
ܠܐ ܬܗܘܐ܀ ܐܦ ܓܝܪ ܐܢܐ ܐܝܣܪܝܠܝܐ ܐܢܐ. ܡܢ ܙܪܥܗ
2 ܕܐܒܪܗܡ. ܡܢ ܫܪܒܬܐ ܕܒܢܝܡܝܢ. ܠܐ ܕܚܩ ܐܠܗܐ ܠܥܡܗ
ܕܝܠܗ. ܠܗܘ ܕܩܕܡ ܝܕܥ. ܐܘ ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒܐܠܝܐ
3 ܡܢܐ ܐܡܪ ܟܬܒܐ. ܟܕ ܩܒܠ ܠܐܠܗܐ ܥܠ ܐܝܣܪܝܠ܀ ܡܪܝܐ.
ܠܢܒܝܐ ܕܝܠܟ ܩܛܠܘ. ܘܠܡܕܒܚܐ ܕܝܠܟ ܚܦܪܘ. ܘܐܢܐ
4 ܐܫܬܒܩܬ ܒܠܚܘܕܝ. ܘܒܥܝܢ ܠܢܦܫܐ ܕܝܠܝ. ܐܠܐ ܡܢܐ
ܐܡܪ ܠܗ ܓܠܝܢܐ܀ ܫܒܩܬ ܠܝ ܫܒܥܐ ܐܠܦܝܢ ܓܒܪܝܢ܀
5 ܗܠܝܢ ܕܠܐ ܒܪܟܘ ܒܘܪܟܐ ܠܒܥܠܐ܀ ܗܟܢܐ # ܗܟܝܠ ✓

quærebant: manifeſtus ſum illis qui de me non interrogabant.
21 Ad Iſraelem autem dicit, Tota die expandi manus meas ad popu-
lum contumacem et contentioſum.

CAP. XI.
1 Dico igitur, Num depulit Deus populum ſuum? Abſit. Nam
enim ego Iſraelita ſum, ex ſemine Abrahami, ex tribu Benjamin.
2 Non depulit Deus populum ſuum, quem præſciverat. Aut neſcitis
in Elia quid dicit ſcriptura, quum clamaret ad Deum adverſus
3 Iſraelem? Domine, prophetas tuos occiderunt, et altaria tua ſuffo-
4 derunt, et ego relictus ſum ſolus, et quærunt animam meam. Sed
quid dicit ei revelatio? Reliqui mihi ſeptem millia virorum qui
5 non flexerunt genua Baal. Sic # ergo ✓ etiam tempore nunc, reſi-

1 ܕܥܠܝ ܠܐ ܡܫܬܐܠܝܢ] In margine MSti ܕܥܠܝ (ܠܐ) ܡܫܬܐܠܝܢ

ܐܦ ܒܙܒܢܐ ܕܗܫܐ. ܫܪܟܐ ܐܝܟ ܕܒܓܒܝܘܬܐ ܕܛܝܒܘܬܐ ܗܘܐ.
6 ܐܢ ܕܝܢ ܒܛܝܒܘܬܐ. ܠܐ ܗܘܬ ܡܢ ܥܒܕܐ. ܘܐܢ ܠܐ ܛܝܒܘܬܐ
ܠܐ ܗܘܬ ܗܘܐ ܛܝܒܘܬܐ. ܐܢ ܕܝܢ ܡܢ ܥܒܕܐ: ܠܐ ܗܘܬ ܐܝܬܝܗ̇
7 ܛܝܒܘܬܐ. ܘܐܢ ܠܐ ܥܒܕܐ ܠܐ ܗܘܬ ܐܝܬܝܗܘܢ ܥܒܕܐ.. ܡܢܐ
ܗܟܝܠ. ܗܘ ܕܒܥܐ ܗܘܐ ܐܝܣܪܝܠ. ܗܕܐ ܠܐ ܐܫܟܚ. ܗܝ ܕܝܢ
8 ܓܒܝܬܐ ܐܫܟܚܬ. ܘܗܠܝܢ ܕܝܢ ܕܫܪܟܐ * ܐܬܥܘܪܘ. ܐܝܟ ܡܐ * ἐπωρώθη-σαν
ܕܟܬܝܒ. ܕܝܗܒ ܠܗܘܢ ܐܠܗܐ ܪܘܚܐ * ܕܡܬܟܐܒܢܘܬܐ: * κατανύξε-ως
ܥܝܢܐ ܕܠܐ ܢܚܙܘܢ. ܘܐܕܢܐ ܕܠܐ ܢܫܡܥܘܢ. ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܢܐ
9 ܗܢܐ ܘܕܘܝܕ ܐܡܪ:. ܢܗܘܐ ܦܬܘܪܗܘܢ ܩܕܡܝܗܘܢ ܠܦܚܐ
10 ܘܠܡܨܕܐ ܘܠܡܟܫܘܠܐ. ܘܠܦܘܪܥܢܐ ܠܗܘܢ. ܢܚܫܟܢ ܥܝܢܝܗܘܢ
ܕܠܐ ܢܚܙܘܢ. ܘܚܨܗܘܢ ܒܟܠܙܒܢ ܢܟܦ:
11 ܐܡܪ ܐܢܐ ܗܟܝܠ: ܠܡܐ ܬܩܠܘ ܐܝܟܢܐ ܕܢܦܠܘܢ: ܠܐ ܗܘܐ.
ܐܠܐ ܒܬܘܩܠܬܗ ܕܝܠܗܘܢ: ܦܘܪܩܢܐ ܠܥܡܡܐ ܐܝܟ ܕܢܛܢܘܢ

6 duum ſecundum electionem gratiæ factum eſt. Si autem per gra-
tiam, non jam ex operibus: alioquin gratia non jam eſt gratia. Si
autem ex operibus, non jam eſt gratia: alioquin opus non jam eſt
7 opus. Quid igitur? Quod quærebat Iſrael, hoc non invenit: elec-
8 tio autem invenit: reliqui autem excæcati ſunt, Sicut ſcriptum eſt;
Dedit iis Deus ſpiritum compunctionis: oculos ut non videant, et
9 aures ut non audiant, uſque in diem hodiernum. Et David dicit,
Sit menſa eorum in laqueum, et in captionem, et in offendiculum,
10 et in retributionem illis. Obſcurentur oculi eorum, ut non vide-
ant; et dorſum eorum ſemper incurva.
11 Dico igitur, Numquid impegerunt ut caderent? Abſit: ſed per
lapſum eorum ſalus gentibus, ut ad æmulationem provocaret eos.

12 ܐܢܗܘ. ܕܝܢ ܕܬܘܩܠܬܐ ܕܝܠܗܘܢ ܥܘܬܪܐ ܕܥܠܡܐ:
* ܘܡܙܥܘܪܘܬܐ ܕܝܠܗܘܢ ܥܘܬܪܐ ܕܥܡܡܐ. ܟܡܐ ܝܬܝܪܐܝܬ * καὶ ἥττημα
13 ܡܫܡܠܝܘܬܐ ܕܝܠܗܘܢ܀ ܠܟܘܢ ܕܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܥܡܡܐ. ܕܟܡܐ
ܩܢܝ ܕܐܝܬܝ ܐܢܐ ܫܠܝܚܐ ܕܥܡܡܐ. ܠܬܫܡܫܬܐ ܕܝܠܝ
14 ܡܫܒܚ ܐܢܐ. ܕܐܢ ܐܟܢ ܠܒܣܪܐ ܕܝܠܝ. ܘܐܚܐ ܠܐܢܫܝܢ
15 ܡܢܗܘܢ. ܐܢ ܓܝܪ ܡܫܬܕܝܢܘܬܐ ܕܝܠܗܘܢ ܬܪܥܝܘܬܐ ܕܥܠܡܐ.
ܡܢܐ ܗܝ ܡܬܩܒܠܢܘܬܐ ܕܝܠܗܘܢ. ܐܠܐ ܐܢ ܚܝܐ ܕܡܢ ܡ̈ܝܬܐ.
16 ܐܢ ܕܝܢ ܪܫܝܬܐ ܩܕܝܫܐ ÷ܗܘܝ↙ ܐܦ ܓܒܝܠܬܐ. ܘܐܢ ܥܩܪܐ
17 ܩܕܝܫܐ ÷ܗܘܐ↙ ܐܦ ܣܘ̈ܟܐ܀ ܐܢ ܕܝܢ ܡܢܗܘܢ ܡܢ ܣܘ̈ܟܐ
ܐܬܦܣܩܘ: ܐܢܬ ܕܝܢ ܕܙܝܬܐ ܕܒܪܐ ܐܝܬܝܟ: ܐܬܛܥܡܬ ܒܗܘܢ:
18 ܘܫܘܐ ܒܫܘܬܦܘܬܐ ܕܥܩܪܐ *ܘܕܫܘܡܢܐ ܕܙܝܬܐ ܗܘܝܬ. ܠܐ * πιότητος
ܬܫܬܒܗܪ ܥܠ ܣܘ̈ܟܐ. ܐܢ ܕܝܢ ܡܫܬܒܗܪ ܐܢܬ. ܠܘ ܐܢܬ
19 ܠܥܩܪܐ ܛܥܝܢ ܐܢܬ. ܐܠܐ ܥܩܪܐ ܠܟ. ܬܐܡܪ ܐܢܬ ܗܟܝܠ:
20 ܕܐܬܦܣܩܘ ܣܘ̈ܟܐ. ܕܐܢܐ ܐܬܛܥܡ. ܫܦܝܪ. ܥܠ

Si autem lapſus eorum divitiæ mundi, diminutio eorum divitiæ 12
gentium ; quanto magis plenitudo eorum ? Vobis autem dico gen- 13
tibus, quatenus quidem ſum ego Apoſtolus gentium, miniſterium
meum glorifico ; Si forte ad æmulationem provocem carnem meam, 14
et ſalvos faciam aliquos ex iis. Si enim abjectio eorum reconciliatio 15
mundi, quæ erit receptio eorum, niſi vita ex mortuis ? Si autem 16
primitiæ ſanctæ ÷ ſunt ↙, etiam maſſa ; et ſi radix ſancta ÷ eſt ↙,
etiam rami. Si autem nonnulli ex ramis amputati ſunt, tu autem 17
qui oleaſter ſylveſtris es, inſitus es in illis, et æqualis in participati-
one radicis et pinguedinis oleæ factus es ; Ne glorieris adverſus 18
ramos : ſi autem glorieris, non tu radicem portas, ſed radix te.
Dices igitur, Amputati ſunt rami, ut ego inſerar : Bene ; increduli- 19 20

ܘܠܐ ܡܗܝܡܢܘܬܐ ܐܬܦܣܩܘ. ܐܢܬ ܕܝܢ ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܩܐܡ ܐܢܬ. ܠܐ
21 ܪ̈ܡܬܐ ܬܬܪܥܐ. ܐܠܐ ܕܚܠ. ܐܢ ܓܝܪ ܐܠܗܐ ܥܠ ܣܘ̈ܟܐ
22 ܕܒܟܝܢܐ ܠܐ ܚܣ. ܕܠܡܐ ܐܦ ܠܐ ܥܠܝܟ ܢܚܘܣ. ܚܙܝ ܗܟܝܠ
ܒܣܝܡܘܬܐ * ܘܦܣܩܘܬܐ ܕܐܠܗܐ. ܥܠ ܗܢܘܢ ܡܢ ܕܢܦܠܘ * και αποτομιαν
ܦܣܩܘܬܐ. ܥܠܝܟ ܕܝܢ ܒܣܝܡܘܬܐ. ܐܢ ܬܩܘܐ ܒܒܣܝܡܘܬܐ.
ܘܐܠܐ ܐܦ ܐܢܬ ܬܬܦܣܩ.
23 ܐܦ ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܢ ܠܐ ܢܩܘܘܢ ܥܠ ܠܐ ܡܗܝܡܢܘܬܐ. ܢܬܛܥܡܘܢ.
24 ܡܫܟܚܢܐ ܓܝܪ ܐܝܬܘܗܝ ܐܠܗܐ ܕܬܘܒ ܢܛܥܡ ܐܢܘܢ. ܐܢ
ܓܝܪ ܐܢܬ ܡܢ ܗܝ ܕܒܟܝܢܐ ܙܝܬܐ ܕܒܪܐ ܐܬܦܣܩܬ : ܘܠܘܩܒܠ
ܟܝܢܐ ܐܬܛܥܡܬ ܒܙܝܬܐ ܛܒܬܐ. ܟܡܐ ܝܬܝܪܐܝܬ ܗܢܘܢ
25 ܕܒܟܝܢܐ ܢܬܛܥܡܘܢ ܒܙܝܬܐ ܕܝܠܗܘܢ. ܠܐ ܓܝܪ ܨܒܐ ܐܢܐ
ܐܚܝ ܕܬܗܘܘܢ ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܪܙܐ ܗܢܐ. ܕܠܐ ܬܗܘܘܢ ܚܟܝܡܝܢ ܠܘܬ
ܢܦܫܟܘܢ. ܕܥܘܝܪܘܬ ܠܒܐ ܡܢ ܡܢܬܐ ܠܐܝܣܪܝܠ ܗܘܬ.
26 ܥܕܡܐ ܕܡܠܝܘܬܐ ܕܥܡܡܐ ܬܥܘܠ. ܘܗܟܢܐ ܟܠܗ ܐܝܣܪܝܠ

21 tate amputati ſunt, tu autem fide ſtas: ne alta ſapias, ſed time: Si
enim Deus ramis, qui in natura *ſunt*, non pepercit, forte etiam non
22 tibi parcet. Vide igitur benignitatem et ſeveritatem Dei: in eos
quidem qui ceciderunt, ſeveritatem; in te autem benignitatem, ſi
permanſeris in benignitate: alioquin etiam tu amputaberis.
23 Etiam illi autem, ſi non permanſerint in incredulitate, inſeren-
24 tur: potens enim eſt Deus rurſum inſerere eos. Si enim tu ex ea,
quæ in natura olea ſylveſtris, amputatus es, et contra naturam inſi-
tus es in oleam bonam, quanto magis ii qui in natura, inſerentur in
25 oleam ſuam? Nolo enim, fratres mei, ut ignoretis myſterium hoc,
(ut non ſitis ſapientes apud voſipſos,) quod cæcitas ex parte Iſraeli
26 fuit, donec plenitudo gentium introierit. Et ita univerſus Iſrael

[illegible]
27 [illegible]
28 [illegible]
[illegible]
29 [illegible]
30 [illegible]
[illegible]
31 [illegible]
[illegible]
32 [illegible]
[illegible]
33 [illegible]

servabitur, sicut scriptum est: Veniet ex Sion liberator, et avertet
impietates a Jacob. Et hoc illis testamentum quod a me, quum 27
abstulero peccata eorum. Secundum quidem Evangelium, inimici 28
sunt propter vos: secundum electionem, dilecti sunt propter patres.
Impœnitibilia enim ⸗ sunt ✓ dona et vocatio Dei. Sicut enim et 29 30
vos inobedientes fuistis quondam Deo, nunc autem gratiam conse-
quuti estis inobedientiâ illorum. † Sicut et illi nunc inobedientes 31
sunt misericordiæ vestræ, ut etiam ipsi misericordiam consequantur.
Conclusit Deus omnem hominem in inobedientiam, ut omnis ho- 32
minis misereatur.

O profunditas divitiarum, et sapientiæ, et scientiæ Dei! quam 33

1 [illegible]] In margine MSti [illegible]

2 [illegible]] [illegible]

† Sicut et illi] Lectio Marg. (Sicut et) Ipsi.

[illegible]
34 [illegible]
35 36 [illegible]
[illegible]
[illegible]
1 [illegible] CAP. XII.
[illegible]
2 [illegible]
[illegible]
[illegible]
3 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

34 inſcrutabilia *ſunt* judicia ejus, et imperveſtigabiles viæ ejus! Quis
35 enim novit mentem Domini? aut quis eſt conſiliarius ejus? Aut
36 quis prius dedit illi, et reddetur ei? Quoniam ex eo, et per eum,
et in eo omnia: ipſi gloria in ſecula. Amen.

1 Adhortor igitur vos, fratres mei, per miſerationes Dei, ut ſiſtatis CAP. XII.
corpora veſtra hoſtiam vivam, ſanctam, placentem Deo, cultum
2 rationalem veſtrum. Et ne configuremini ſeculo huic: ſed mute-
mini per renovationem mentis veſtræ, ut probetis quæ ſit voluntas
3 Dei bona, et bene placens, et perfecta. Dico enim per gratiam Dei
quæ data *eſt* mihi, cuivis qui eſt inter vos, ut non ſupra cogitet præ-
ter quod oportet cogitare: ſed cogitet ad ſobrium eſſe, unicuique

4 ܐܝܟܢܐ ܓܝܪ ܕܒܚܕ ܦܓܪܐ ܗܕ̈ܡܐ ܣܓܝ̈ܐܐ ܐܝܬ ܠܢ܆ ܗܠܝܢ ܕܝܢ
5 ܗܕ̈ܡܐ ܟܠܗܘܢ ܠܐ ܗܝ ܗܝ ܣܘܥܪܢܐ ܐܝܬ ܠܗܘܢ܆ ܗܟܢܐ
ܚܢܢ ܣܓܝ̈ܐܐ܆ ܚܕ ܦܓܪܐ ܐܝܬܝܢ ܒܡܫܝܚܐ܆ ܟܠ ܕܝܢ
6 ܚܕ ܚܕ ܡܢܢ ܗܕ̈ܡܐ ܕܚ̈ܕܕܐ܀ ܐܝܬ ܠܢ ܕܝܢ ܡܘ̈ܗܒܬܐ ܡܫ̈ܚܠܦܬܐ܂
ܐܝܟ ܛܝܒܘܬܐ ܗܝ ܕܐܬܝܗܒܬ ܠܢ܂ ܐܘ ܢܒܝܘܬܐ ܐܝܟ
7 ܡܫܘܚܬܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ܆ ܐܘ ܬܫܡܫܬܐ ܒܬܫܡܫܬܐ܂ ܐܘ
8 ܗܘ ܕܡܠܦ ܒܡܠܦܢܘܬܐ܆ ܐܘ ܗܘ ܕܡܒܝܐ ܒܒܘܝܐܐ܂ ܗܘ
ܕܦܠܓ ܒܦܫܝܛܘܬܐ܂ ܗܘ ܕܡܬܠܒܛ[1] ܒܚܦܝܛܘܬܐ܂ ܗܘ
9 ܕܡܪܚܡ ܒܚܕܘܬܐ܂ ܚܘܒܐ ܠܐ ܢܣܒ ܐܦ̈ܐ܂ ܟܕ ܣ̈ܢܝܢ ܐܢܬܘܢ
10 ܠܒܝܫܬܐ܆ ܡܬܢܩܦܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܠܛܒܬܐ܀ ܒܪܚܡܬܐ
ܐܚܘܬܐ ܠܚ̈ܕܕܐ ܪ̈ܚܡܝܢ ܚܘܒܐ܂ ܒܐܝܩܪܐ ܠܚ̈ܕܕܐ ܡܩܕܡܝܢ܂
11 ܒܚܦܝܛܘܬܐ ܠܐ ܡܬܚܫܠܝܢ܂ ܒܪܘܚܐ ܟܕ ܪܬܚܝܢ ܐܢܬܘܢ܂ ܠܡܪܝܐ

ſicut Deus partitus eſt menſuram fidei. Sicut enim in uno corpore 4
membra multa habemus, membra autem omnia non eandem actio-
nem habent : Ita nos multi, unum corpus ſumus in Chriſto : ſin- 5
guli autem ex nobis membra alii aliorum. Habentes autem dona 6
diverſa, juxta gratiam quæ data *eſt* nobis, ſive prophetiam, juxta
menſuram fidei ; Sive miniſterium, in miniſterio ; ſive is qui docet, 7
in doctrina ; Sive is qui hortatur, in exhortatione ; is qui diſtribuit, 8
in ſimplicitate : is qui præeſt, in diligentia ; is qui miſeretur, in
hilaritate. Charitas ſine ſimulatione : odio habentes malum : ad- 9
hærentes autem bono : Charitate fraternitatis invicem diligentes 10
amore : honore alii alios præeuntes : Solicitudine non ignavi : ſpi- 11

1 ܕܡܬܠܒܛ] In margine MSti ܕܡܬܠܒܛ ܕܗܘܐ ܣܘܥܪܢܐ ܠܐܚ̈ܝܢܐ܀

12 [illegible]
[illegible]
13 [illegible] * ταις χρειαις
14 [illegible]
15 [illegible]
16 [illegible]
[illegible]
17 [illegible]
18 [illegible]
19 [illegible]
[illegible]
[illegible]
20 [illegible]

12 ritu ferventes: Domino servientes: Spe gaudentes: in afflictione
13 tolerantes: in oratione perdurantes: Necessitatibus sanctorum
14 communicantes: hospitalitatem sectantes. Benedicite iis qui per-
15 sequuntur vos: benedicite, et ne maledicite. Gaudete cum gau-
16 dentibus; flete cum flentibus. Idipsum in invicem sentite: ne
alta cogitetis, sed humilibus adhærete. Ne estote prudentes apud
17 vosmetipsos. Nulli malum pro malo rependatis: cura sit vobis
18 de honestis coram omnibus hominibus. Si possibile, secundum
19 quod ex vobis, cum omnibus hominibus pacem habete: Non
ulciscentes vosipsos, dilecti, sed date locum iræ: scriptum est enim,
20 Mihi vindicta; ÷ et ✓ ego rependam, dicit Dominus. Si igitur
esurierit inimicus tuus, ciba eum; si autem sitierit, da potum

ܐܫܩܝܘܗܝ. ܗܕܐ ܓܝܪ ܟܕ ܬܥܒܕ. ܓܘܡܪܐ ܕܢܘܪܐ ܬܓܒܐ ܥܠ
21 ܪܫܗ ܕܝܠܗ ܀ ܠܐ ܬܙܕܟܐ ܡܢ ܒܝܫܬܐ. ܐܠܐ ܙܟܝ ܠܒܝܫܬܐ
ܒܛܒܬܐ ܀

CAP. XIII.

1 ܟܠ ܢܦܫ ܠܫܘܠܛܢܐ ܕܡܥܠܝܢ ܫܬܥܒܕ. ܠܐ ܓܝܪ
ܐܝܬ ܫܘܠܛܢܐ ܕܠܐ ܗܝ ܡܢ ܐܠܗܐ. ܘܗܠܝܢ ܕܐܝܬܝܗܘܢ
2 ܫܘܠܛܢܐ. ܡܢ ܐܠܗܐ ܐܝܬܝܗܘܢ ܡܬܦܩܕܝܢ. ܡܢ ܗܘ
ܕܩܐܡ ܠܘܩܒܠ ܫܘܠܛܢܐ. ܠܦܘܩܕܢܐ ܕܐܠܗܐ ܩܐܡ.
ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܕܠܘܩܒܠܗ ܩܝܡܝܢ. ܕܝܢܐ ܠܢܦܫܗܘܢ ܢܣܒܘܢ.
3 ܐܪܟܘܢܐ ܓܝܪ. ܠܐ ܗܘܘ ܕܚܠܬܐ ܠܥܒܕܐ ܛܒܐ. ܐܠܐ
ܠܒܝܫܐ. ܨܒܐ ܐܢܬ ܕܠܐ ܬܕܚܠ ܡܢ ܫܘܠܛܢܐ. ܛܒܬܐ ܥܒܕ
4 ܘܫܘܒܚܐ ܗܘܐ ܠܟ ܡܢܗ. ܡܫܡܫܢܐ ܓܝܪ ܕܐܠܗܐ ܐܝܬܘܗܝ
ܠܟ ܠܛܒܬܐ. ܐܢ ܕܝܢ ܒܝܫܬܐ ܬܥܒܕ ܕܚܠ. ܠܘ ܓܝܪ
ܣܪܝܩܐܝܬ * ܛܥܝܢ ܣܝܦܐ. ܡܫܡܫܢܐ ܓܝܪ ܕܐܠܗܐ

* φορει

ei : hoc enim si feceris, carbones ignis congeres super caput ejus.
Ne vincitor a malo, sed vince malum in bono. 21

CAP. XIII.

Omnis anima potestatibus supereminentibus subdita sit : non 1
enim est potestas nisi a Deo : quæ autem sunt potestates a Deo
sunt ordinatæ. Itaque qui resistit potestati, mandato Dei resistit : 2
illi autem qui resistunt, sibi ipsis judicium accipient. Magistratus 3
enim non sunt timori operibus bonis, sed malis. Vis igitur non
timere a potestate ? Bonum fac, et laus erit tibi ab ipsa. Minister 4
enim Dei est † tibi in bonum. Si autem malum feceris, time :
non enim frustra portat gladium : minister enim Dei est, vindex in

† tibi in bonum] *Vid. Not.*

5 ܐܠܗܘܗܝ. ܬܒܘܥܐ ܕܪܘܓܙܐ ܠܗܘ ܕܥܒܕ ܒܝܫܬܐ. ܡܛܠܗܢܐ
ܐܠܨܐ ܕܢܫܬܥܒܕ܆ ܠܘ ܒܠܚܘܕ ܡܛܠ ܪܘܓܙܐ܆ ܐܠܐ ܐܦ
6 ܡܛܠ ܬܐܪܬܐ. ܡܛܠ ܗܢܐ ܓܝܪ ܐܦ ܡܟܣܐ ܝܗܒܝܢ ܐܢܬܘܢ.
ܡܫܡܫܢܐ ܓܝܪ ܕܐܠܗܐ ܐܢܘܢ܆ ܕܒܗ ܒܗܕܐ
7 * ܡܬܟܫܦܝܢ ⁘ ܦܪܘܥܘ ܗܟܝܠ ܠܟܠܢܫ܆ ܗܘܠܟܝܢ * προσκαρτερουντες
* ܕܡܬܚܝܒܝܢ. ܠܗܘ ܕܡܟܣܐ ܡܟܣܐ. ܠܗܘ ܕܟܣܦܐ * τας οφειλας
ܟܣܦܐ. ܠܗܘ ܕܕܚܠܬܐ ܕܚܠܬܐ. ܠܗܘ ܕܐܝܩܪܐ ܐܝܩܪܐ.
8 ܘܠܐܢܫ ܠܐ ܡܕܡ ܬܚܘܒܘܢ܆ ܐܠܐ ܐܢ ܠܚܕܕܐ ܬܚܒܘܢ. ܡܢ
9 ܓܝܪ ܕܪܚܡ ܠܩܪܝܒܗ܆ ܢܡܘܣܐ ܫܠܡ ⁘ ܗܝ ܓܝܪ ܕܠܐ
ܬܓܘܪ. ܠܐ ܬܩܛܘܠ: ܠܐ ܬܓܢܘܒ. ܠܐ ܬܪܓ: ܠܐ ܬܣܗܕ
ܕܓܠܬܐ: ܘܐܢ ܐܝܬ ܦܘܩܕܢܐ ܡܕܡ ܐܚܪܢܐ. ܒܡܠܬܐ ܗܕܐ
ܡܫܬܠܡܐ. ܗܝ ܕܬܪܚܡ ܠܩܪܝܒܟ ܐܝܟ ܢܦܫܟ ⁘
10 ܚܘܒܐ ܠܩܪܝܒܐ ܒܝܫܬܐ ܠܐ ܣܥܪ. ܡܫܠܡܢܘܬܐ ܗܟܝܠ ܕܢܡܘܣܐ ܚܘܒܐ.

5 iram ei qui facit malum. Propter hoc neceſſe eſt ut ſubjiciamur,
6 non ſolum propter iram, ſed etiam propter conſcientiam. Propter
hoc enim et tributa ſolvitis : miniſtri enim Dei ſunt, in hoc ipſum
7 incumbentes. Reddite igitur unicuique quæ debita *ſunt* ; cui tri-
butum, tributum : cui vectigal, vectigal : cui timor, timorem : cui
honor, honorem.

8 Nemini quicquam debeatis, niſi diligere alii alios. Qui enim
9 diligit proximum ſuum, legem implevit. Hoc enim ; Non mœ-
chaberis, non occides, non furaberis, non concupiſces, non teſtaberis
falſo, et ſi ſit mandatum quod aliud, in verbo hoc comprehen-
10 ditur, nempe, Diliges proximum ſicut teipſum. Charitas proximo
malum non operatur : completio igitur legis *eſt* charitas.

11 ܘܗܕܐ ܟܕ ܝܕܥܝܢ ܐܢܚܢ ܠܙܒܢܐ. ܕܫܥܬܐ ܗܝ ܗܫܐ ܠܢ ܕܢܬܥܝܪ
ܡܢ ܫܢܬܐ ܠܡܬܬܥܝܪܘ. ܗܫܐ ܓܝܪ ܩܪܝܒ ܠܢ ܦܘܪܩܢܐ
12 ܐܘ ܡܐ ܕܗܝܡܢܢ܀ ܠܠܝܐ ܥܒܪ ܐܝܡܡܐ ܕܝܢ ܩܪܒ. ܢܫܕܐ ܗܟܝܠ
13 ܥܒܕܐ ܕܚܫܘܟܐ. ܘܢܠܒܫ ܙܝܢܐ ܕܢܘܗܪܐ. ܐܝܟ
ܕܒܐܝܡܡܐ ܒܐܣܟܡܐ ܫܦܝܪܐ ܢܗܠܟ. ܠܐ ܒܙܡܪ̈ܐ
ܘܒܪܘܝܘܬܐ. ܠܐ ܒܡܫܟܒܐ ܘܒܐܣܘܛܘܬܐ. ܠܐ ܒܚܪܝܢܐ
14 ܘܒܚܣܡܐ. ܐܠܐ ܠܒܫܘܗܝ ܠܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ܆ ܘܕܒܣܪܐ
ܒܛܝܠܘܬܐ ܠܐ ܬܥܒܕܘܢ ܠܪ̈ܓܝܓܬܐ܀

CAP. XIV.

1 ܠܗܘ ܕܝܢ ܕܟܪܝܗ ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܩܒܠܘܗܝ ܠܘܬܟܘܢ. ܠܐ
2 ܒܦ̈ܘܠܓܝ ܕܡܚܫܒܬܐ. ܗܘ ܡܢ ܓܝܪ ܡܗܝܡܢ ܠܡܐܟܠ
3 ܟܠܡܕܡ. ܗܘ ܕܝܢ ܕܟܪܝܗ ܝܪܩܐ ܐܟܠ. ܗܘ ܕܐܟܠ ܠܗܘ
ܕܠܐ ܐܟܠ ܠܐ ܢܫܘܛܝܘܗܝ. ܘܗܘ ܕܠܐ ܐܟܠ܆ ܠܗܘ ܕܐܟܠ ܠܐ ܢܕܘܢ.
4 ܐܠܗܐ ܓܝܪ ܢܣܒܗ ܠܘܬܗ. ܐܢܬ ܡܢܘ ܐܢܬ܆ ܗܘ ܕܕܐܢ ܠܥܒܕܐ

Et hoc, ſcientes tempus, quia hora eſt jam a ſomno excitari : 11
nunc enim propior ad nos *eſt* ſalus, quam quum credidimus. Nox 12
præteriit, dies autem appropinquavit : abjiciamus igitur opera tene-
brarum, et induamur arma lucis. Sicut in die, decenter ambu- 13
lemus : non in cantibus et in ebrietatibus, non in cubilibus et
laſciviis, non in lite et invidia : Sed induite Dominum Jeſum 14
Chriſtum, et carnis curam ne feceritis ad concupiſcentias.

CAP. XIV.

. Illum autem, qui infirmus in fide, ſumite ad vos, non in diſcep- 1
tationibus cogitationum. Hic quidem enim credit manducare om- 2
nia : ille autem qui infirmus, olus edit. Qui edit, illum qui non 3
edit, ne deſpiciat : et is qui non edit, illum qui edit, non judicet :
Deus enim ſumpſit eum ad ſe. Tu quis es qui judicas famulum 4

ܥܒܕܐ ܢܘܟܪܝܐ. ܠܡܪܗ ܕܝܠܗ ܩܐܡ ܐܘ ܢܦܠ. ܩܐܡ ܕܝܢ:
5 ܡܫܟܚܢܐ ÷ ܗܘ ✓ ܓܝܪ ܐܠܗܐ ܕܢܩܝܡܝܘܗܝ. ܗܢܐ ܡܢ ܕܐܢ
ܝܘܡܐ ܡܢ ܝܘܡܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܕܐܢ ܟܠ ܝܘܡܐ. ܟܠܢܫ ܒܡܕܥܗ
6 ܢܗܘܐ * ܦܠܝܪܘܦܘܪܝܐ. ܗܘ ܕܡܬܪܥܐ ܕܝܘܡܐ * πληροφορείσθω
ܠܡܪܝܐ ܡܬܪܥܐ. ܘܗܘ ܕܠܐ ܡܬܪܥܐ ܕܝܘܡܐ ܠܡܪܝܐ ܠܐ ܡܬܪܥܐ.
ܘܗܘ ܕܐܟܠ ܠܡܪܝܐ ܐܟܠ. ܡܘܕܐ ܓܝܪ ܠܐܠܗܐ. ܘܗܘ ܕܠܐ
7 ܐܟܠ: ܠܡܪܝܐ ܠܐ ܐܟܠ ܘܡܘܕܐ ܠܐܠܗܐ. ܠܐ ܐܢܫ ܓܝܪ ܡܢܢ
8 ܗܘ ܠܗ ܚܝ: ܘܠܐ ܐܢܫ ܗܘ ܠܗ ܡܐܬ. ܐܢ ܓܝܪ ܚܝܝܢ
ܠܡܪܝܐ ܚܝܝܢ. ܘܐܢ ܡܝܬܝܢ ܠܡܪܝܐ ܡܝܬܝܢ. ܘܐܢ
9 ܗܟܝܠ ܚܝܝܢ ܘܐܢ ܡܝܬܝܢ ܕܡܪܝܐ ܐܢܚܢ. ܡܛܠ ܗܕܐ ܓܝܪ
ܡܫܝܚܐ ܐܦ ܡܝܬ ܘܩܡ ܘܚܝܐ. ܕܢܗܘܐ ܕܠܡܝܬܐ ܘܠܚܝܐ
10 ܢܗܘܐ ܡܪܝܐ ܀ ܐܢܬ ܕܝܢ ܠܡܢܐ ܕܐܢ ܐܢܬ ܠܐܚܘܟ. ܐܘ ܡܢ

alienum ? Domino suo stat, aut cadit : stabit autem : potens
5 ÷ est ✓ enim Deus stabilire eum. Hic quidem judicat diem præ
die : hic autem judicat omnem diem : unusquisque in mente sua
6 plene certus esto. Qui cogitat diei, Domino cogitat : et qui non
cogitat diei, Domino non cogitat. Et qui edit, Domino edit ;
gratias enim agit Deo : et qui non edit, Domino non edit, et gra-
7 tias agit Deo. Nemo enim ex nobis sibi ipsi vivit, et nemo sibi
8 ipsi moritur. Sive enim vivimus, Domino vivimus ; sive mori-
mur, Domino morimur. Sive igitur vivimus, sive morimur, Do-
9 mini sumus. Ad hoc enim Christus et mortuus est, et resurrexit,
10 et revixit, ut mortuorum et viventium esset Dominus. Tu autem
quid judicas † fratrem tuum ? Aut cur tu despicis fratrem tuum ?

†. fratrem tuum] *Vid. Not.*

11 ܟܠܢ ܓܝܪ ܢܩܘܡ ܩܕܡ ܒܝܡܐ ܕܡܫܝܚܐ ܀ ܟܬܝܒ ܓܝܪ ܆ ܚܝ ܐܢܐ
ܐܢܐ ܐܡܪ ܡܪܝܐ ܆ ܕܠܝ ܬܒܪܟ ܟܠ ܒܘܪܟܐ ܆ ܘܟܠ ܠܫܢܐ
12 ¹ ܬܘܕܐ ܠܡܪܝܐ ܐܦ ܗܟܝܠ ܆ ܟܠܚܕ ܡܢܢ ܗܘ ܡܛܠܬܗ
13 ܢܬܠ ܡܠܬܐ ܠܐܠܗܐ. ܠܐ ܬܘܒ ✱ ܗܟܝܠ ↙ ܠܚ̈ܕܕܐ ܢܕܘܢ. ܐܠܐ
ܗܕܐ ܕܝܢ ܕܘܢܘ ܝܬܝܪܐܝܬ ܆ ܕܠܐ ܬܣܝܡܘܢ ܬܘܩܠܬܐ ܠܐܚܐ ܐܘ ܡܟܫܘܠܐ ܀
14 ܝܕܥ ܐܢܐ ܘܡܦܝܣ ܐܢܐ ܒܡܪܢ ܝܫܘܥ ܆ ܕܠܝܬ ܡܕܡ ² ܕܡܛܡܐ
ܗܘ ܡܢ ܒܝܕܗ. ܐܠܐ ܐܢ ܠܗܘ ܕܡܚܫܒ ܕܡܕܡ ܕܡܛܡܐ
15 ܐܝܬ ܆ ܠܗܘ ܗܘ ܡܛܡܐ. ³ ܐܢ ܕܝܢ ܡܛܠ ܡܐܟܘܠܬܐ ܐܚܘܟ
ܕܝܢ ܡܬܥܝܩ ܆ ܠܐ ܬܘܒ ܐܝܟ ܚܘܒܐ ܡܗܠܟ ܐܢܬ. ܠܐ
ܒܡܐܟܘܠܬܐ ܕܝܠܟ ܠܗܘ ܬܘܒܕ ܆ ÷ ܠܗܘ ↙ ܕܚܠܦܘܗܝ
16 17 ܡܫܝܚܐ ܡܝܬ. ܠܐ ܬܬܓܕܦ ܗܟܝܠ ܛܒܬܐ ܕܝܠܟܘܢ. ܠܐ

Omnes nos enim ſtabimus coram tribunali Chriſti. Scriptum eſt 11
enim, Vivo ego, dicit Dominus, quoniam mihi incurvabit omne
genu, et omnis lingua † confitebitur Domino. Nempe igitur, 12
unuſquiſque noſtrum de ſeipſo rationem reddet Deo. Ne amplius 13
✱ igitur ↙ alii alios judicemus : ſed hoc judicate potius, ut non
proponatis offendiculum fratri, aut ſcandalum. Scio et perſuaſus 14
ſum in Domino Jeſu, quod nihil eſt contaminatum per ſe : niſi ei
qui cogitat aliquid impurum eſſe, ei eſt impurum. ‡ Si autem 15
propter cibum frater tuus contriſtatur, non amplius ſecundum cha-
ritatem ambulas. Ne cibo tuo illum perdas, pro quo Chriſtus mor-
tuus eſt. Non blaſphemetur igitur bonum veſtrum. Non enim 16 17

1 ܬܘܕܐ ܠܡܪܝܐ]	In margine MSti	(ܬܘܕܐ ܠ) ܐܠܗܐ
2 ܕܡܛܡܐ ܗܘ ܡܢ ܒܝܕܗ]		(ܕܡܛܡܐ) ܒܐܝܕܗ
3 ܐܢ ܕܝܢ]		(ܐܢ) ܓܝܪ
† confitebitur Domino]	Lectio Marg.	(confitebitur) Deo.
‡ Si autem]		(Si) Enim.

ܓܝܪ ܐܝܬܝܗ̇ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܡܐܟܘܠܬܐ ܘܡܫܬܝܐ܂ ܐܠܐ
18 ܙܕܝܩܘܬܐ ܘܫܝܢܐ܂ ܘܚܕܘܬܐ ܒܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ܂ ܗܘ ܓܝܪ
ܕܒܗܠܝܢ ܦܠܚ ܠܡܫܝܚܐ܂ ܫܦܝܪ ܠܐܠܗܐ
19 ܘܒܚܝܪ ∸ ܗܘ ✓ ܠܒܢܝܢܫܐ܀ ܐܪܐ ܗܟܝܠ ∸ ܒܬܪ ✓ ܗܠܝܢ
20 ܕܫܝܢܐ ܢܪܗܛ ܘ∸ܒܬܪ ✓ ܗܠܝܢ ܕܒܢܝܢܐ ܕܚܕ ܠܚܕ܂ ܠܐ ܡܛܠ
ܡܐܟܘܠܬܐ ܬܫܪܐ ܥܒܕܐ ܕܐܠܗܐ܂ ܟܠܗܘܢ ܓܝܪ ܕܟܝ̈ܢ܂ ܐܠܐ
21 ܒܝܫܬܐ ∸ ܗܝ ✓ ܠܒܪܢܫܐ܂ ܠܗܘ ܕܒܝܢ ܬܘܩܠܬܐ ܐܟܠ܂ ܫܦܝܪ
∸ ܗܝ ✓ ܕܠܐ ܢܐܟܘܠ ܒܣܪܐ ܘܠܐ ܢܫܬܐ ܚܡܪܐ܂ ܘܠܐ ܡܕܡ
ܗ̇ܘ ܕܒܗ ܐܚܘܟ ܡܬܬܩܠ܂ ܐܘ ܡܬܟܫܠ ܐܘ ܡܬܡܚܠ܂
22 ܐܢܬ ܗܝܡܢܘܬܐ ܐܝܬ ܠܟ܂ ܒܟ ܐܚܘܕܝܗ̇ ܩܕܡ ܐܠܗܐ܂
23 ܛܘܒܘܗܝ ܗܘ ܗܘ ܕܠܐ ܕܐܢ ܗܘ ܠܗ ܒܗܘ ܡܐ ܕܒܚܪ܂ ܗܘ ܕܝܢ
ܕܡܬܦܠܓ܂ ܐܢ ܢܐܟܘܠ ܡܬܚܝܒ ܗܘ܂ ܡܛܠ ܕܠܘ ܡܢ
ܗܝܡܢܘܬܐ܂ ܟܠ ܕܝܢ ܗܘ ܕܠܘ ܡܢ ܗܝܡܢܘܬܐ܂ ܚܛܝܬܐ
ܐܝܬܘܗܝ܀

eſt regnum Dei cibus et potus : ſed juſtitia, et pax, et gaudium in
18 Spiritu Sancto. Qui enim in his ſervit Chriſto, placens Deo, et
19 probatus ∸ eſt ✓ hominibus. Nempe igitur quæ pacis ſectemur,
20 et quæ ædificationis, ad invicem. Ne propter cibum deſtruito
opus Dei. Omnia quidem munda : ſed malum ∸ eſt ✓ homini
21 qui per offendiculum edit. Bonum ∸ eſt ✓ ut non comedamus
carnem, et non bibamus vinum, neque aliquid per quod frater tuus
22 impingit, aut offenditur, aut infirmatur. Tu fidem habes : apud
teipſum retine eam coram Deo. Beatus eſt is qui non condemnat ſe
23 ipſum in eo quod probat. Qui autem dubitat, ſi ederit, condemnatus
eſt, quia non ex fide : omne autem quod non ex fide, peccatum eſt.

24 ܠܗܘ ܕܝܢ ܕܡܨܐ ܕܢܫܪܪܟܘܢ ܐܝܟ ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܕܝܠܝ:
ܘܟܪܘܙܘܬܐ ܕܝܠܝ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ: ܐܝܟ ܓܠܝܢܐ ܕܐܪܙܐ: ܕܒܙܒܢ̈ܐ
25 ܕܥܠܡ̈ܝܐ ܡܫܬܬܩ ܗܘܐ: ܐܬܓܠܝ ܕܝܢ ܗܫܐ ܒܝܕ ܟܬܒ̈ܐ ܢܒܝ̈ܝܐ.
ܐܝܟ ܦܘܩܕܢܗ ܕܐܠܗܐ ܗܘ ܕܠܥܠܡ: ܠܡܫܡܥܬܗ ܕܗܝܡܢܘܬܐ
26 ܕܗܝܡܢܘܬܐ: ܕܒܟܠܗܘܢ ܒܥܡ̈ܡܐ ܐܬܝܕܥ. ܠܒܠܚܘܕܘܗܝ
ܚܟܝܡܐ ܐܠܗܐ ܒܝܕ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ: ܠܗܘ ܕܫܘܒܚܐ
ܠܥܠܡ̈ܝܢ ܐܡܝܢ ܀

CAP. XV.

1 ܚܝܒܝܢ ܕܝܢ ܚܢܢ ܚܝ̈ܠܬܢܐ: ܕܟܘܪ̈ܗܢܘܬܐ ܕܡܚ̈ܝܠܐ ܘܠܐ
2 ܢܛܥܘܢ ܠܢܦܫܢ. ܘܠܐ ܚܢܢ ܠܢ ܢܫܦܪ. ܟܠ ܚܕ ܡܢܢ
3 ܠܩܪܝܒܐ ܢܫܦܪ ܠܛܒܬܐ: ܠܒܢܝܢܐ. ܐܦ ܓܝܪ ܡܫܝܚܐ:
ܠܐ ܗܘ ܠܗ ܫܦܪ. ܐܠܐ ܐܝܟܢܐ ܕܟܬܝܒ ܀ ܚܣܕ̈ܝܗܘܢ
4 ܕܡܚܣܕܝܢ ܠܟ ܢܦܠܘ ܥܠܝ ܀ ܟܠܗܝܢ ܓܝܪ ܕܡܩܕܡ

† Ei autem qui poteſt confirmare vos ſecundum evangelium 24
meum, et prædicationem meam Jeſu Chriſti, ſecundum revelati-
onem myſterii, quod temporibus æternis tacitum fuit: Manifeſ- 25
tatum eſt autem nunc per ſcripturas propheticas, ſecundum man-
datum Dei æterni, ad obedientiam fidei, in omnibus gentibus noti- 26
ficatum; Soli ſapienti Deo per Jeſum Chriſtum, cui gloria in
ſecula. Amen.

CAP. XV.

1 Debemus autem nos firmi, infirmitates imbecillium portare, et
2 non nobis ipſis placere. Unuſquiſque noſtrum proximo placeat in
3 bonum, ad ædificationem. Etenim Chriſtus non ſibi ipſi placuit,
ſed, ſicut ſcriptum eſt, Convicia eorum qui conviciantur tibi, inci-
4 derunt in me. Quæcunque enim ante ſcripta ſunt, ad doctrinam

† *Vid. Not.*

ܐܬܟܬܒ̈ܝ܆ ܠܡܠܦܢܘܬܢ ܕܡܢ ܩܕܝܡ ܐܬܟܬܒ̈ܝ܆ ܐܝܟܢܐ
ܕܒܝܕ ܡܣܝܒܪܢܘܬܐ ܘܒܘܝܐܐ ܕܟܬܒ̈ܐ܆ ܣܒܪܐ ܢܗܘܐ ܠܢ
5 ܠܢ܆ ܐܠܗܐ ܕܝܢ ܕܡܣܝܒܪܢܘܬܐ ܘܕܒܘܝܐܐ܆ ܢܬܠ ܠܟܘܢ܆
ܕܚܕ ܚܕ ܬܬܪܥܘܢ ܟܘܬ ܚܕܕܐ܆ ܐܝܟ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ܀
6 ܐܝܟܢܐ ܕܐܟܚܕܐ ܒܦܘܡܐ ܚܕ ܬܫܒܚܘܢ ܠܐܠܗܐ ܐܒܐ ܕܡܪܢ
7 ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ܆ ܡܛܠ ܗܢܐ ܗܘܝܬܘܢ ܢܩܒܠܝܢ ܚܕ ܠܚܕ
ܐܝܟܢܐ ܕܐܦ ܡܫܝܚܐ ܩܒܠܟܘܢ ܠܫܘܒܚܗ
8 ܕܐܠܗܐ܆ ܐܡܪ ܐܢܐ ܕܝܢ܆ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܡܫܡܫܢܐ ܗܘܐ
ܕܓܙܘܪܬܐ ܚܠܦ ܫܪܪܗ ܕܐܠܗܐ܆ ܐܝܟ ܕܢܫܪܪ
9 ܡܘܠܟܢܐ ܕܐܒܗ̈ܬܐ܆ ܥܡ̈ܡܐ ܕܝܢ ܚܠܦ ܚܢܢܐ ܢܫܒܚܘܢ
ܠܐܠܗܐ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܟܬܝܒ܆ ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܘܕܐ ܠܟ ܒܥܡ̈ܡܐ
10 ܡܪܝܐ܆ ܘܠܫܡܟ ܐܙܡܪ܆ ܘܬܘܒ ܐܡܪ܆ ܐܬܒܣܡܘ
11 ܥܡ̈ܡܐ ܥܡ ܥܡܗ܆ ܘܬܘܒ ܐܡܪ܆ ܫܒܚܘ ܟܠܟܘܢ
12 ܥܡ̈ܡܐ ܠܡܪܝܐ܂ ܘܫܒܚܘܗܝ ܟܠܗܘܢ ܐܘܡ̈ܘܬܐ܆ ܘܬܘܒ ܐܫܥܝܐ

noſtram ante ſcripta ſunt ; ut per patientiam, et conſolationem
5 Scripturarum, ſpem habeamus. Deus autem patientiæ et conſolati-
onis, det vobis ut id ipſum cogitetis alii ad alios, ſecundum Jeſum
6 Chriſtum : Ut concorditer uno ore glorificetis Deum, et patrem
7 Domini noſtri Jeſu Chriſti. Propter hoc aſſumite alii alios, ſicut et
8 Chriſtus aſſumpſit vos in gloriam Dei. Dico autem, quod Jeſus
Chriſtus miniſter fuerit circumciſionis pro veritate Dei, ad confir-
9 mandum promiſſiones patrum : Gentes autem pro miſericordia glo-
rificare Deum, ſicut ſcriptum eſt ; Propter hoc confitebor tibi inter
10 gentes, Domine, et nomini tuo pſallam. Et rurſum dicit, Læta-
11 mini gentes cum populo ejus : Et rurſum dicit, Laudate omnes
12 gentes Dominum, et glorificate eum omnes nationes ; Et rurſum

ܐܡܪ܂ ܢܗܘܐ ܥܩܪܐ ܕܐܝܫܝ܂ ܘܗܘ ܕܩܐܡ ܢܗܘܐ ܪܫܐ
13 ܠܥܡܡܐ܂ ܘܥܠܘܗܝ ܥܡܡܐ ܢܣܒܪܘܢ܀ ܐܠܗܐ ܕܝܢ ܕܣܒܪܐ܂
ܢܡܠܝܟܘܢ ܟܠܗ ܚܕܘܬܐ ܘܫܠܡܐ܂ ܒܗ ܬܬܝܬܪܘܢ ܒܣܒܪܗ
14 ܒܚܝܠܗ ܕܣܒܪܐ܂ ܒܚܝܠܐ ܕܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ܀ ܡܦܝܣ ܐܢܐ ܕܝܢ
ܐܚܝ ܕܐܦ ܗܘ ܐܢܐ ܡܛܠܬܟܘܢ܂ ܕܐܦ ܐܢܬܘܢ ܡܠܝܢ ܡܢ
ܛܒܘܬܐ܂ ܘܡܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܢ ܟܠܗ ܝܕܥܬܐ܂ ܘܡܫܟܚܝܢ
15 ܐܢܬܘܢ ܐܦ ܠܚܕ̈ܕܐ ܠܡܪܬܝܘ܀ ܩܠܝܠ ܡܪܚܐܝܬ ܕܝܢ ܟܬܒܬ
ܠܟܘܢ ܐܚܝ ܡܢ ܡܢܬܐ܂ ܐܝܟ ܡܥܗܕܢܐ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܂ ܡܛܠ
16 ܛܝܒܘܬܐ ܗܝ ܕܐܬܝܗܒܬ ܠܝ ܡܢ ܐܠܗܐ܂ ܠܗܘܢ ܕܐܗܘܐ
ܡܫܡܫܢܐ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܒܥܡܡܐ܂ ܘܐܦܠܚ ܠܣܒܪܬܗ
ܕܐܠܗܐ܂ ܕܬܗܘܐ ܩܘܪܒܢܐ ܕܥܡܡܐ܂ ܡܩܒܠ ܘܡܩܕܫܐ܂
17 ܒܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ܀ ܐܝܬ ܠܝ ܗܟܝܠ ܫܘܒܗܪܐ
18 ܒܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ܂ ܠܘܬ ܐܠܗܐ܀ ܠܐ ܓܝܪ ܐܡܪܚ
ܠܡܡܠܠܘ ܡܕܡ܂ ܡܢ ܗܠܝܢ ܕܠܐ ܣܥܪ ܡܫܝܚܐ ܒܝ ܕܒܗ

Eſaias dicit ; Erit radix Jeſſe, et is qui exſurget, erit princeps gen-
13 tium : in ipſum gentes ſperabunt. Deus autem ſpei impleat vos
omni gaudio et pace in credendo, ut exuberetis ſpe per virtutem
14 Spiritus Sancti. Perſuaſus ſum autem, fratres mei, et ipſe ego de
vobis, quod etiam vos pleni eſtis bonitate, impleti omni cognitione, et
15 poteſtis etiam alii alios erudire. Audacius autem ſcripſi vobis, fratres
mei, ex parte, ut commonefacerem vos, propter gratiam quæ data
16 eſt mihi a Deo : Ut eſſem miniſter Chriſti Jeſu inter gentes, mi-
niſtrans evangelio Dei, ut fieret oblatio gentium bene accepta, ſancti-
17 ficata per Spiritum Sanctum. Eſt mihi igitur gloriatio per Chriſtum
18 Jeſum quæ ad Deum. Non enim audebo loqui aliquid eorum quæ

ܠܡܫܬܡܥܢܘܬܐ ܕܥܡ̈ܡܐ܆ ܒܡܠܬܐ ܘܒܥܒܕܐ܆ ܒܚܝܠܐ
19 ܕܐܬܘܬܐ ܘܕܬܕܡܪ̈ܬܐ܆ ܒܚܝܠܐ ܕܪܘܚܐ[1] ܕܐܠܗܐ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܡܢ
ܐܘܪܫܠܡ ܘܚܕܪܝܗ ܘܥܕܡܐ ܠܐܠܘܪܝܩܘܢ܆ ܐܫܡܠܝܬ * τον ιλυρικον
20 ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܕܡܫܝܚܐ܆ ܗܟܢܐ ܕܝܢ * ܡܬܚܦܛ ܗܘܝܬ ܣܒܪܐ܆ * φιλοτιμου-μενον
ܠܘ ܐܝܟܐ ܕܐܬܩܪܝ ܡܫܝܚܐ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܠܐ ܥܠ ܫܬܐܣܬܐ
21 ܢܘܟܪܝܬܐ ܐܒܢܐ܆ * ܐܠܐ ܐܝܟܢܐ ܕܟܬܝܒ܆ ܕܗܢܘܢ ܕܠܐ ܐܬܟܪܙ
ܠܗܘܢ ܡܛܠܬܗ ܢܚܙܘܢ܆ ܘܗܢܘܢ ܕܠܐ ܫܡܥܘ ܢܣܬܟܠܘܢ܆
22 ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܦ ܡܬܟܠܐ ܗܘܝܬ ܐܝܟ ܕܒܣܘܓܐܐ ܠܡܐܬܐ
23 ܠܘܬܟܘܢ܆ ܗܫܐ ܕܝܢ ܠܐ ܡܟܝܠ ܕܘܟܬܐ ܐܝܬ ܠܝ ܒ* ܟܠܝܡܛܐ * εν τοις κλι-μαις
ܗܠܝܢ: ܪܓܝܓ ܕܝܢ ܐܝܬ ܠܝ ܠܡܐܬܐ ܠܘܬܟܘܢ ܡܢ ܫܢܝ̈ܐ
24 ܣܓܝܐܬܐ܆ ܡܐ ܕܐܙܠ ܐܢܐ ܠܐܣܦܢܝܐ܆ ܐܬܐ ܐܢܐ ܠܘܬܟܘܢ܆ ܡܣܒܪ
ܐܢܐ ܓܝܪ ܕܟܕ ܥܒܪ ܐܢܐ ܐܚܙܝܟܘܢ܆ ܘܡܢܟܘܢ ܐܠܘܝ ܠܬܡܢ܆

non effecit Christus per me, ad obedientiam gentium, verbo et
19 opére : In virtute signorum et miraculorum, in virtute † Spiritus
Dei ; ita ut ab Hierosolyma et in circuitu usque ad Illyricum imple-
20 verim evangelium Christi. Ita autem effuse evangelizavi, non ubi
nominatus esset Christus, ut ne super fundamentum alienum ædifi-
21 carem : ⁂ Sed ✓ sicut scriptum est, Illi quibus non annunciatum
22 est de eo, videbunt : et qui non audierunt, intelligent. Propter
23 hoc etiam impediebar plurimum venire ad vos. Nunc autem non
amplius locum habens in regionibus his, desiderium autem habens
24 veniendi ad vos ab annis multis : Quum proficiscar in Hispaniam,
veniam ad vos : spero enim quod præteriens videam vos, et a

1 ܪܘܚܐ ܕܐܠܗܐ] In margine MSti (ܪܘܚܐ) ܩܕܝܫܐ
† Spiritus Dei] Lectio Marg. (Spiritus) Sancti.

25 ܠܝ ܡܢܟܘܢ ܡܩܕܡܐܝܬ ܡܢ ܡܢܬܐ ܐܬܡܠܐ ܀ ܗܫܐ ܕܝܢ ܐܙܠ
26 ܐܢܐ ܠܐܘܪܫܠܡ܆ ܕܐܫܡܫ ܠܩܕܝܫܐ. ܨܒܘ ܓܝܪ ܡܩܕܘܢܝܐ
ܘܐܟܐܝܐ܆ ܕܫܘܬܦܘܬܐ ܡܕܡ ܢܥܒܕܘܢ܆ ܠܡܣܟܢܐ ܕܩܕܝܫܐ
27 ܗܢܘܢ ܕܒܐܘܪܫܠܡ܆ ܨܒܘ ܓܝܪ܆ ܐܦ ܚܝܒܐ ܕܝܠܗܘܢ
ܐܝܬܝܗܘܢ. ܐܢ ܓܝܪ ܒܪܘܚܢܝܬܐ ܕܝܠܗܘܢ ܐܫܬܘܬܦܘ
28 ܥܡܡܐ܆ ܚܝܒܝܢ ܕܐܦ ܒܦܓܪܢܝܬܐ ܢܫܡܫܘܢ ܐܢܘܢ. ܗܕܐ
ܗܟܝܠ ܡܐ ܕܫܡܠܝܬ ܘܚܬܡܬ ܠܗܘܢ ܠܦܐܪܐ ܗܢܐ܆ ¹ܐܥܒܪ
29 ܐܢܐ ܒܝܕܟܘܢ ܠܐܣܦܢܝܐ ܝܕܥ. ܐܢܐ ܕܝܢ ܕܟܕ ܐܬܐ ܐܢܐ ܠܘܬܟܘܢ܆
30 ܒܡܘܠܝܐ ܕܒܘܪܟܬܐ ܕܐܘܢܓܠܝܘܢ ܕܡܫܝܚܐ ܐܬܐ ܐܢܐ܀ ܡܬܟܫܦ
ܐܢܐ ܕܝܢ ܠܟܘܢ ܐܚܝ ܒܡܪܢ ܕܝܠܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ: ܘܒܚ
ܘܒܐ ܕܪܘܚܐ܆ ܕܬܬܟܬܫܘܢ ܥܡܝ ܐܝܟܢܐ ܒܨܠܘܬܐ ܕܥܠܝ
31 ܠܘܬ ܐܠܗܐ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܐܬܦܨܐ ܡܢ ܗܢܘܢ ܕܠܐ ܡܬܛܦܝܣܝܢ

vobis deducar illuc, ſi a vobis primum ex parte impletus fuero.
Nunc autem proficiſcor Hieroſolymam, ut miniſtrem ſanctis. Vo- 25
luerunt enim Macedonia et Achaia communicationem aliquam fa- 26
cere in pauperes ſanctorum qui *ſunt* Hieroſolymæ: Voluerunt 27
enim, et debitores eorum ſunt. Si enim in ſpiritualibus eorum
participes fuerunt gentes, debitores ſunt etiam ut in carnalibus mi-
niſtrent iis. Hoc igitur quum perfecero, et conſignavero iis fructum 28
hunc, proficiſcar per vos in Hiſpaniam. Scio autem quod veniens 29
ad vos, cum plenitudine benedictionis evangelii Chriſti veniam.
Precor autem vos, fratres mei, per Dominum noſtrum Jeſum Chriſ- 30
tum, et per charitatem Spiritus, ut faciatis mecum certamen in
orationibus pro me ad Deum: Ut liberer ab infidelibus ÷ qui ✓ in 31

¹ ܐܥܒܪ ܐܢܐ ܒܠܘܬܟܘܢ] In margine MSti (ܐܥܒܪ ܐܢܐ) ܡܢ ܕܠܘܬܟܘܢ܀

ܕܒܝܗܘܕ. ܘܬܫܡܫܬܐ ܕܝܠܝ ܗܝ ܕܒܐܘܪܫܠܡ.
ܫܦܝܪ ܡܩܒܠܬܐ ܬܗܘܐ ܠܩܕܝܫܐ: ܐܝܟܢܐ ܕܒܚܕܘܬܐ ܐܬܐ 32
ܠܘܬܟܘܢ ܒܨܒܝܢܗ ܕܐܠܗܐ. ܘܐܬܢܝܚ ܥܡܟܘܢ܀ ܗܘ 33
ܕܝܢ ܐܠܗܐ ܕܫܠܡܐ ܥܡ ܟܠܟܘܢ ܐܡܝܢ܀

ܡܦܩܕ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܝܢ ܠܦܘܒܐ ܚܬܢ ܕܝܠܢ: ܗܝ 1 CAP. XVI.
ܕܐܝܬܝܗ ܡܫܡܫܢܝܬܐ ܕܥܕܬܐ ܕ*ܒܩܢܟܪܐܘܣ: ܐܝܟܢܐ 2 * εν κεγχρε-αις
ܕܬܩܒܠܘܢܗ̇ ܒܡܪܢ ܐܝܟ ܕܫܘܐ ܠܩܕܝܫܐ. ܘܬܩܘܡܘܢ ܠܗ̇:
ܒܐܝܢܐ ܕܗܘ ܨܒܘܬܐ ܕܬܬܒܥܐ ܠܟܘܢ. ܐܦ
ܓܝܪ ܗܝ ܩܘܝܡܬܐ ܕܣܓܝܐܐ ܗܘܬ ܐܦ ܠܝ ܕܝܠܝ܀ ܫܐܠܘ 3
ܫܠܡܐ ܕܦܪܝܣܩܠܐ ܘܕܐܩܘܠܐ. ܗܢܘܢ ܡܥܕܪܢܐ ܕܝܠܝ ܒܡܫܝܚܐ
ܝܫܘܥ ܗܢܘܢ ܕܚܠܦ ܢܦܫܐ ܕܝܠܝ: ܪܡܘ ܨܘܪܗܘܢ 4
ܫܟܢܘ. ܠܗܘܢ ܕܠܘ ܐܢܐ ܒܠܚܘܕܝ ܡܘܕܐ ܐܢܐ: ܐܠܐ ܐܦ

Judæa; et ut miniſterium meum quod in Hieroſolyma, bene ac-
32 ceptum ſit ſanctis: Ut in gaudio veniam ad vos per voluntatem
33 Dei, et refociller vobiſcum. Deus autem pacis *ſit* cum omnibus
vobis. Amen.

1 Commendo vobis autem Phœben ſororem noſtram, quæ eſt mi- CAP. XVI.
2 niſtra eccleſiæ quæ in Cenchreis: Ut excipiatis eam in Domino,
ſicut æquum eſt ſanctis, et aſſiſtatis ei, in quocunque negotio indi-
guerit veſtri: etenim ipſa adſiſtrix multis fuit, etiam mihi ipſi.
3 Salutate Priſcillam et Aquilam, qui adjutores mei *ſunt* in Chriſto
4 Jeſu: (Qui pro anima mea cervicem ſuam ſuppoſuerunt: quibus
non ego ſolus gratias ago, ſed etiam omnes eccleſiæ gentium:)

1 ܡܦܩܕ ܐܢܐ ܠܟܘܢ] In margine MSti ܡܦܩܕ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܬܗܘܘܢ ܠܗ̇ ܡܩܒܠܝܢ܀

5 ܟܠܗܘܢ ܥܕ̈ܬܐ ܕܥܡ̈ܡܐ. ܘܠܥܕܬܐ ܕܒܒܝܬܐ ܕܝܠܗܘܢ܀
ܫܐܠܘ ܫܠܡܐ * ܕܐܦܐܝܢܛܘܣ ܚܒܝܒܐ ܕܝܠܝ. ܗܘ * επαινετον
6 ܕܐܝܬܘܗܝ ܪܫܝܬܐ ܕܐܟܐܝܐ ܒܡܫܝܚܐ܀ ܫܐܠܘ ܫܠܡܐ ܕܡܪܝܐ.
7 ܗܝ ܐܝܕܐ ܕܣܓܝ̈ܐܬܐ ܠܐܝܬ ܒܟܘܢ܀ ܫܐܠܘ ܫܠܡܐ ܕܐܢܕܪܘܢܝܩܘܣ
ܘܕܝܘܢܝܐ. ܗܢܘܢ ܒܢ̈ܝ ܓܢܣܐ ܕܝܠܝ ܘܥܡܫܒ̈ܝܐ
ܕܝܠܝ. ܗܢܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܐܝܬܝܗܘܢ ܝܕ̈ܝܥܐ ܒܫ̈ܠܝܚܐ. ܗܢܘܢ
8 ܕܐܦ ܩܕܡܝ ܗܘܘ ܒܡܫܝܚܐ܀ ܫܐܠܘ ܫܠܡܐ ܕܐܡܦܠܝܐܣ
9 ܗܘ ܚܒܝܒܐ ܕܝܠܝ ܒܡܪܝܐ܀ ܫܐܠܘ ܫܠܡܐ ܕܐܘܪܒܐܢܘܣ ܗܘ
ܡܥܕܪܢܐ ܕܝܠܢ ܒܡܫܝܚܐ. ܘܕܐܣܛܐܟܘܣ ܗܘ ܚܒܝܒܐ ܕܝܠܝ܀
10 ܫܐܠܘ ܫܠܡܐ * ܕܐܦܠܠܝܣ ܗܘ ܒܚܝܪܐ ܒܡܫܝܚܐ܀ ܫܐܠܘ * απελλην
11 ܫܠܡܐ ܕܗܢܘܢ ܕܡܢ ܗܠܝܢ * ܕܐܪܣܛܘܒܘܠܘܣ. ܫܐܠܘ ܫܠܡܐ * αριςοϐυλυ
ܕܗܪܘܕܝܘܢ ܗܘ ܚܝܢܐ ܓܢܣܐ ܕܝܠܝ܀ ܫܐܠܘ ܫܠܡܐ ܕܗܢܘܢ
12 ܕܡܢ ܗܠܝܢ * ܕܢܪܩܝܣܘܣ ܗܠܝܢ ܕܐܝܬܝܗܘܢ ܒܡܪܢ܀ ܫܐܠܘ * ναρκισσου
ܫܠܡܐ * ܕܛܪܘܦܝܢܐ * ܘܕܛܪܘܦܘܣܐ ܗܠܝܢ ܕܠܐܝ̈ܢ ܒܡܪܢ܀ * τρυφαιναν * τρυφωσαν

Et ecclesiam quæ in domo eorum *est*. Salutate Epænetum dilec- 5
tum meum, qui est primitiæ Achaiæ in Christo. Salutate Mariam, 6
quæ multum laboravit in vobis. Salutate Andronicum et Juniam 7
cognatos meos, et concaptivos meos, qui sunt insignes inter Aposto-
los, qui etiam ante me erant in Christo. Salutate Ampliam dilec- 8
tum meum in Domino. Salutate Urbanum adjutorem nostrum in 9
Christo, et Stachyn dilectum meum. Salutate Apellen, probatum 10
in Christo. Salutate eos qui *sunt* ex Aristobuli. Salutate Herodi- 11
onem cognatum meum. Salutate eos qui ex Narcissi, qui sunt in
Domino. Salutate Tryphænam et Tryphosam, quæ laborant in 12

ܫܐܠܘ ܫܠܡܐ ܕܦܪܣܝܣ ܗܝ ܚܒܝܒܬܐ. ܗܝ ܕܣܓܝܐ ܕܐܫܬܠܝ̈ܬ
13 ܠܡܪܢ ܒܡܪܝܐ܀ ܫܐܠܘ ܫܠܡܐ ܕܪܘܦܘܣ ܓܒܝܐ ܒܡܪܝܐ܆
14 ܘܕܐܡܗ ܕܝܠܗ ܘܕܝܠܝ܀ ܫܐܠܘ ܫܠܡܐ ܕܐܣܘܢܩܪܝܛܘܣ.
ܕܦܠܓܘܢ. *ܕܗܪܡܐܣ. ܕܦܛܪܘܒܐܣ *ܕܗܪܡܝܣ ܘܕܐܚ̈ܐ * ερμαν * ερμην
15 ܕܥܡܗܘܢ܀ ܫܐܠܘ ܫܠܡܐ ܕܦܝܠܘܠܘܓܘܣ. ܘܕܝܘܠܝܐܣ.
ܘܕܢܪܐܘܣ ܘܕܚܬܗ ܕܝܠܗ. ܘܕܐܘܠܘܡܦܐܣ܆ ܘܕܟܠܗܘܢ
16 ܩܕܝ̈ܫܐ ܕܥܡܗܘܢ܀ ܫܐܠܘ ܫܠܡܐ ܠܚܕ̈ܕܐ. ܒܢܘܫܩܬܐ
ܩܕܝܫܬܐ܀ ܫܐܠ̈ܢ ܫܠܡܐ ܕܝܠܟܘܢ ܥܕ̈ܬܐ ܟܠܗܝܢ ܕܡܫܝܚܐ܀
17 ܡܒܥܐ ܐܢܐ ܕܝܢ ܠܟܘܢ ܐܚ̈ܝ܆ ܠܡܣܬܟܠܘ ܒܗܢܘܢ
ܕܦܠܓܘ̈ܬܐ ܘܡܟ̈ܫܘܠܐ ܠܒܪ ܡܢ ܡܠܦܢܘܬܐ ܗܝ ܕܐܢܬܘܢ
18 ܝܠܦܬܘܢ ܥܒܕܝܢ܆ ܘܐܣܛܘ ܡܢܗܘܢ܀ ܗܢܘܢ ܓܝܪ ܕܐܝܟܢ
ܗܠܝܢ܆ ܠܡܪܢ ܕܝܠܢ ܡܫܝܚܐ ܠܐ ܦܠܚܝܢ ܒܟܪܣܐ܆ ܐܠܐ
ܠܟܪܣܐ ܕܝܠܗܘܢ. ܘܒܝܕ ܒܣܝܡܘܬ ܡ̈ܠܐ ܘܒܘܪܟܬܐ ܡܛܥܝܢ
19 ܠܠܒܘ̈ܬܐ ܕܬܡܝ̈ܡܐ.¹ ܡܫܬܡܥܢܘܬܐ ܕܝܢ ܕܝܠܟܘܢ܆ ܠܟܠ

Domino: Salutate Perſidem dilectam, quæ multum laboravit in Do-
13 mino. Salutate Rufum electum in Domino, et matrem ejus et
14 meam. Salutate Aſyncritum, Phlegontem, Hermam, Patrobum,
15 Hermen, et fratres qui *ſunt* cum illis. Salutate Philologum et
Juliam, et Nereum, et ſororem ejus, et Olympam, et omnes ſanc-
16 tos cum iis. Salutate alii alios oſculo ſancto. Salutant vos eccle-
17 ſiæ omnes Chriſti. Precor autem vos, fratres mei, obſervare eos
qui diſſenſiones et offendicula præter doctrinam quam vos didiciſtis,
18 faciunt: et declinate ab iis. Qui enim tales *ſunt*, Domino noſtro
Chriſto non ſerviunt, ſed ventri ſuo: et per blandiloquentiam et
19 benedictionem ſeducunt corda ſimplicium. Obedientia autem veſ

1 ܕܬܡܝ̈ܡܐ] In margine MSti *ακακων*—ܬܡܝ̈ܡܐ ܠܐ

ܠܘܬ ܟܠܢܫ ܡܛܬ. ܚܕܐ ܐܢܐ ܗܟܝܠ ܒܟܘܢ* ܨܒܐ ܐܢܐ ܕܝܢ * το εφ υμιν
ܕܬܗܘܘܢ ܚܟܝܡܐ ܠܛܒܬܐ. ܘܬܡܝܡܐ ܠܒܝܫܬܐ. ܐܠܗܐ ܕܝܢ
20 ܕܫܠܡܐ ܢܫܚܩ ܠܣܛܢܐ ܬܚܝܬ ܪܓܠܝܟܘܢ ܥܓܠ. ܛܝܒܘܬܗ ܕܡܪܢ
ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܥܡܟܘܢ.
ܟܠܟܘܢ.
21 ܫܐܠ ܒܫܠܡܟܘܢ ܛܝܡܬܐܘܣ ܦܠܚܐ ܕܥܡܝ ܘܠܘܩܝܘܣ.
ܘܝܣܘܢ ܘܣܘܣܝܦܛܪܘܣ ܒܢܝ ܓܢܣܝ.
22 ܫܐܠ ܐܢܐ ܒܫܠܡܟܘܢ ܐܢܐ ܛܪܛܝܘܣ* ܕܟܬܒܬ ܐܓܪܬܐ * τερτιος
23 ܒܡܪܢ. ܫܐܠ ܒܫܠܡܟܘܢ ܓܐܝܘܣ ܡܩܒܠܢܝ ܘܕܟܠܗ ܥܕܬܐ.
ܫܐܠ ܒܫܠܡܟܘܢ ܐܪܣܛܘܣ* ܪܒܝܬܗ ܕܡܕܝܢܬܐ * εραστος
24 ܘܩܘܐܪܛܘܣ* ܐܚܘܢ. ܛܝܒܘܬܗ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ * κουαρτος
ܡܫܝܚܐ ܥܡ ܟܠܟܘܢ ܐܡܝܢ.

ܫܠܡܬ ܐܓܪܬܐ ܕܠܘܬ ܪܗܘܡܝܐ ܕܐܬܟܬܒܬ ܡܢ ܩܘܪܢܬܘܣ.
ܒܝܕ ܦܘܒܐ ܡܫܡܫܢܝܬܐ.

tra in omnes pervenit. Gaudeo igitur hoc in vobis : volo autem
ut ſapientes quidem ſitis ad bonum, ſimplices autem ad malum.
20 Deus autem pacis conteret Satanam ſub pedibus veſtris cito. Gra-
tia Domino noſtri Jeſu Chriſti vobiſcum.

21 Salutat vos Timotheus adjutor meus, et Lucius, et Jaſon, et So-
22 ſipater, cognati mei. Saluto vos ego Tertius, qui ſcripſi epiſtolam,
23 in Domino. Salutat vos Gaius hoſpes meus, et totius eccleſiæ :
ſalutat vos Eraſtus Œconomus civitatis, et Quortus frater noſter.
24 Gratia Domini noſtri Jeſu Chriſti cum omnibus vobis *ſit*. Amen.

Finita eſt Epiſtola ad Romanos, quæ ſcripta fuit Corinthi,
per Phœben Miniſtram.

ܐܓܪܬܐ ܕܠܘܬ ܩܘܪܢܬܝܐ ܕܦܘܠܘܣ ܫܠܝܚܐ ܀

1 ܦܘܠܘܣ ܩܪܝܐ ܫܠܝܚܐ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ܆ ܒܝܕ ܨܒܝܢܐ CAP. I.
2 ܕܐܠܗܐ. ܘܣܘܣܬܢܝܣ ܗܘ ܐܚܐ܆ ܠܥܕܬܐ ܕܐܠܗܐ ܗܝ
ܕܐܝܬܝܗ ܒܩܘܪܢܬܘܣ܆ ܠܡܩܕܫܝܢ ܒܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ ܩܪܝܐ
ܩܕܝܫܐ. ܥܡ ܟܠܗܘܢ ܗܢܘܢ ܕܩܪܝܢ ܠܫܡܗ ܕܡܪܢ ܕܝܠܢ
3 ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ܆ ܒܟܠ ܕܘܟܐ. ܕܝܠܗܘܢ ܘܕܝܠܢ. ܛܝܒܘܬܐ
ܠܟܘܢ ܘܫܠܡܐ܆ ܡܢ ܐܠܗܐ ܐܒܐ ܕܝܠܢ܆ ܘܡܪܢ ܝܫܘܥ
4 ܡܫܝܚܐ ܀ ܡܘܕܐ ܐܢܐ ܠܐܠܗܝ ܕܝܠܝ ܒܟܠ ܙܒܢ ܡܛܠܬܟܘܢ܆
ܥܠ ܛܝܒܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܗܝ ܕܐܬܝܗܒܬ ܠܟܘܢ ܒܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ܆
5 ܕܒܟܠܡܕܡ ܐܬܥܬܪܬܘܢ ܒܗ܆ ܒܟܠ ܡܠܬܐ ܘܒܟܠ ܝܕܥܬܐ܆
6 7 ܐܝܟ ܕܣܗܕܘܬܐ ܕܡܫܝܚܐ ܐܫܬܪܪܬ ܒܟܘܢ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܠܐ

EPISTOLA AD CORINTHIOS

PAULI APOSTOLI.

1 PAULUS vocatus Apoſtolus Jeſu Chriſti per voluntatem Dei, CAP. I.
2 et Soſthenes, frater : Eccleſiæ Dei quæ eſt Corinthi, ſanctificatis
in Chriſto Jeſu, vocatis ſanctis, cum omnibus qui invocant nomen
Domini noſtri Jeſu Chriſti in omni loco, et ipſorum et noſtro :
3 Gratia vobis et pax a Deo patre noſtro, et Domino Jeſu Chriſto.
4 Gratias ago Deo meo omni tempore propter vos, ob gratiam Dei
5 quæ data eſt vobis in Chriſto Jeſu : Quod in omnibus divites facti
6 eſtis in ipſo, in omni ſermone et omni ſcientia ; Sicut teſtimonium
7 Chriſti confirmatum eſt in vobis : Ita ut non deſtituti ſitis ullo

ܬܬܒܨܪܘܢ ܘܠܐ ܒܚܕ ܡܘܗܒܬܐ. ܟܕ ܡܣܟܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܓܠܝܢܗ
8 ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. ܗܘ ܕܐܦ ܢܫܪܪܟܘܢ ܥܕܡܐ
ܠܫܘܠܡܐ ܠܐ ܡܬܪܥܝܢܐ. ܒܝܘܡܗ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ
9 ܡܫܝܚܐ. ܡܗܝܡܢ ÷ܗܘ ✓ ܐܠܗܐ. ܕܒܗ ܗܘ ܕܐܬܩܪܝܬܘܢ
ܠܫܘܬܦܘܬܐ ܕܒܪܗ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܡܪܢ ܕܝܠܢ ܀

10 ܡܒܥܐ ܐܢܐ ܕܝܢ ܠܟܘܢ ܐܚܝ ܒܫܡܗ ܕܡܪܢ ܕܝܠܢ
ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. ܕܚܕܐ ܬܗܘܐ ܡܠܬܟܘܢ ܕܟܠܟܘܢ. ܘܠܐ
ܢܗܘܘܢ ܒܟܘܢ ܣܕܩܐ. ܬܗܘܘܢ ܕܝܢ ܡܫܡܠܝܐ
ܒܗ ܒܚܕ ܒܗ ܪܥܝܢܐ. ܘܒܗ ܒܚܕ ܒܗ ܒܨܒܝܢܐ ܀
11 ܐܫܬܘܕܥ ܠܝ ܓܝܪ ܥܠܝܟܘܢ ܐܚܝ ܡܢ ܕܒܝܬ
* χλοης 12 *ܕܟܠܘܐ. ܕܚܪܝܢܐ ܐܝܬ ܒܝܢܬܟܘܢ. ܐܡܪ ܐܢܐ ܕܝܢ ܗܕܐ.
ܕܐܢܫ ܡܢܟܘܢ ܐܡܪ. ܕܐܢܐ ܡܢ ܐܝܬܝ ܕܦܘܠܘܣ. ܐܢܐ ܕܝܢ
* κηφα 13 ܕܐܦܠܘܣ. ܐܢܐ ܕܝܢ *ܕܟܐܦܐ. ܐܢܐ ܕܝܢ ܕܡܫܝܚܐ. ܡܬܦܠܓ
÷ܗܘ ✓ ܡܫܝܚܐ. ܠܡܐ ܦܘܠܘܣ ܐܙܕܩܦ ܚܠܦܝܟܘܢ.

dono, expectantes revelationem Domini nostri Jesu Christi: Qui 8
et confirmabit vos usque in finem inculpatos, in die Domini nostri
Jesu Christi. Fidelis ÷ est ✓ Deus, per quem vocati estis in com- 9
munionem Filii ejus Jesu Christi Domini nostri.

Precor autem vos, fratres mei, per nomen Domini nostri Jesu 10
Christi, ut itidem dicatis omnes vos, et non sint inter vos dissidia:
sitis autem perfecti in eadem mente, et in eadem voluntate. De- 11
claratum est mihi enim de vobis, fratres mei, ab iis qui Chloës,
quod contentiones sint inter vos. Dico autem hoc, quod unusquis- 12
que vestrum dicit; Ego quidem sum Pauli, ego autem Apollo, ego
autem Cephæ, ego autem Christi. Divisus ÷ est ✓ Christus? Num 13
Paulus crucifixus est pro vobis? aut in nomine Pauli baptizati

14 [illegible]
[illegible]
15 [illegible]
16 [illegible] * ϛεφανα
[illegible]
17 [illegible]
[illegible]
18 [illegible]
[illegible]
19 [illegible]
20 [illegible]
[illegible]
21 [illegible]

14 fuiſtis ? Gratias ago Deo ÷ meo ✓, quod neminem veſtrum bapti-
15 zavi, niſi Criſpum et Gaium : Ut ne quis dicat, quod in nomine
16 meo † baptizavi. Baptizavi autem et familiam Stephanæ : cæte-
rum haud ſcio num quem alium baptizaverim.
17 Non enim miſit me Deus ad baptizandum, ſed ad evangelizan-
dum : non in ſapientia verbi, ut non inanis reddatur crux Chriſti.
18 Verbum enim crucis, iis quidem qui pereunt ſtultitia eſt : nobis
19 autem, qui ſalvi ſumus, virtus Dei eſt. Scriptum eſt enim ; Per-
dam ſapientiam ſapientium, et intelligentiam intelligentium delebo.
20 Ubi ſapiens ? ubi ſcriba ? ubi diſquiſitor mundi hujus ? nonne ſtul-
21 tam fecit Deus ſapientiam mundi hujus ? Quia enim in ſapientia

1 [illegible]]	In margine MSti	[illegible]
† baptizavi.]	Lectio Marg.	Baptizati eſtis.

ܥܠܡܐ ܗܢܐ ܒܚܟܡܬܐ ܠܐܠܗܐ܆ ܨܒܐ ܐܠܗܐ܆ ܕܒܫܛܝܘܬܐ
22 ܕܟܪܘܙܘܬܐ܆ ܢܚܝܘܢ ܠܗܠܝܢ ܕܡܗܝܡܢܝܢ. ܡܛܠ ܕܐܦ
23 ܝܗܘܕܝܐ ܐܬܘܬܐ ܫܐܠܝܢ. ܘܚܢܦܐ ܚܟܡܬܐ ܒܥܝܢ. ܚܢܢ ܕܝܢ
ܡܟܪܙܝܢ ܡܫܝܚܐ ܟܕ ܙܩܝܦ. ܠܝܗܘܕܝܐ ܗܘ ܟܫܠܐ܆ ܠܚܢܦܐ
24 ܕܝܢ ܫܛܝܘܬܐ܆ ܠܗܘܢ ܕܝܢ ܠܩܪܝܐ ܝܗܘܕܝܐ ܘܚܢܦܐ ܡܫܝܚܐ
25 ܚܝܠܐ ܕܐܠܗܐ ܘܚܟܡܬܐ ܕܐܠܗܐ. ܡܛܠ ܕܗܘ ܕܣܟܠ ܕܐܠܗܐ܆
ܝܬܝܪ ܚܟܝܡܐ ܡܢ ܒܢܝܢܫܐ ܐܝܬܘܗܝ. ܘܗܘ ܕܡܚܝܠ ܕܐܠܗܐ܆
ܝܬܝܪ ܚܝܠܬܢܐ ܡܢ ܒܢܝܢܫܐ ܐܝܬܘܗܝ.

26 ܚܙܘ ܓܝܪ ܩܪܝܢܘܬܐ ܕܝܠܟܘܢ ܐܚܝ܆܆ ܡܛܠ ܕܠܐ ܣܓܝܐܐ
ܚܟܝܡܐ ܒܒܣܪܐ. ܘܠܐ ܣܓܝܐܐ ܚܝܠܬܢܐ. ܘܠܐ ܣܓܝܐܐ ܒܢ̈ܝ
27 ܓܢܣܐ܀ ܐܠܐ ܠܣܟܠܐ ܕܥܠܡܐ ܓܒܐ ܐܠܗܐ܆ ܐܝܟܢܐ
ܕܢܒܗܬ ܠܚܟܝܡܐ. ܘܠܡܚܝܠܐ ܕܥܠܡܐ ܓܒܐ ܐܠܗܐ܆
28 ܐܝܟܢܐ ܕܢܒܗܬ ܠܚܝܠܬܢܐ. ܘܠܗܘܢ ܕܠܐ ܓܢܣܐ

Dei non cognovit mundus per ſapientiam Deum, placuit Deo per
ſtultitiam prædicationis ſervare eos qui credunt. Quoniam et Judæi 22
ſigna petunt, et Gentiles ſapientiam quærunt : Nos autem prædi- 23
camus Chriſtum crucifixum, Judæis quidem offendiculum, Gentili-
bus autem ſtultitiam : Ipſis autem vocatis, et Judæis et Gentilibus, 24
Chriſtum virtutem Dei et ſapientiam Dei. Quia quod ſtultum 25
Dei ſapientius quam homines eſt, et quod infirmum Dei validius
quam homines eſt.

Videte enim vocationem veſtram, fratres mei, quia non multi 26
ſapientes ſecundum carnem, non multi potentes, non multi nobiles :
Sed ſtulta mundi elegit Deus, ut pudefaciat ſapientes, et quæ in- 27
firma elegit Deus, ut pudefaciat quæ fortia : Et quæ ignobilia 28

ܕܥܠܡܐ: ܘܡܣܠܝܢ ܕܡܫܝܛܝܢ ܓܒܐ ܐܠܗܐ: ܘܗܠܝܢ ܕܠܐ
29 ܐܝܬܝܗܝܢ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܠܗܠܝܢ ܕܐܝܬܝܗܝܢ ܢܒܛܠ܂ ܐܝܟܢܐ ܕܠܐ
30 ܢܫܬܒܗܪ ܟܠ ܒܣܪ ܩܕܡܘܗܝ܂ ܡܢܗ ܕܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܐܝܬܝܟܘܢ ܒܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ܂ ܗܘ ܕܗܘܐ ܠܢ ܚܟܡܬܐ ܡܢ
31 ܐܠܗܐ܂ ܘܙܕܝܩܘܬܐ ܘܩܕܝܫܘܬܐ ܘܦܘܪܩܢܐ܂ ܕܐܝܟܢܐ ܕܟܬܝܒ܀
ܗܘ ܕܡܫܬܒܗܪ ܒܡܪܝܐ ܢܫܬܒܗܪ܀
1 ܐܦ ܐܢܐ ܟܕ ܐܬܝܬ ܠܘܬܟܘܢ ܐܚܝ܂ ܐܬܝܬ ܠܘ ܒܝ ܒܝܬ CAP. II.
ܡܬܥܠܝܢܘܬܐ ܕܡܠܬܐ ܐܘ ܕܚܟܡܬܐ܆ ܡܣܒܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ
2 ܣܗܕܘܬܗ ܕܐܠܗܐ܂ ܠܐ ܓܝܪ ܕܢܬ ܕܐܕܥ ܡܕܡ ܒܟܘܢ܆ ܐܠܐ ܐܢ
3 ܠܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ܂ ܘܠܗܢܐ ܕܙܩܝܦ܂ ܐܦ ܐܢܐ ܒܡܚܝܠܘܬܐ
4 ܘܒܕܚܠܬܐ ܘܒܪܬܝܬܐ ܣܓܝܐܐ ܗܘܝܬ ܠܘܬܟܘܢ܂ ܘܡܠܬܐ ܕܝܠܝ
ܘܟܪܘܙܘܬܐ ܕܝܠܝ܆ ܠܘ ܒܡܠܐ ܡܦܝܣܢܝܬܐ ܕܚܟܡܬܐ ܐܢܫܝܬܐ܂
5 ܐܠܐ ܒܡܬܚܘܝܢܘܬܐ ܕܪܘܚܐ ܘܕܚܝܠܐ܂ ܐܝܟܢܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ ܕܝܠܟܘܢ
ܠܐ ܬܗܘܐ ܐܝܬܝܗ ܒܚܟܡܬܐ ܕܒܢܝܢܫܐ܆ ܐܠܐ ܒܚܝܠܐ ܕܐܠܗܐ܀

mundi, et quæ abjecta elegit Deus; et ea quæ non ſunt, ut ea quæ
29 ſunt aboleret: Ut non glorietur ulla caro coram eo. Ex ipſo
30 autem vos eſtis in Chriſto Jeſu, qui factus eſt nobis ſapientia a Deo,
31 et juſtitia, et ſanctificatio, et redemptio: Ut, quemadmodum
ſcriptum eſt; Qui gloriatur, in Domino glorietur.

1 Et ego quum veniſſem ad vos, fratres mei, veni non in ſublimi- CAP. II.
2 tate ſermonis aut ſapientiæ, annuncians vobis teſtimonium Dei. Non
enim judicavi ſcire aliquid inter vos, niſi Jeſum Chriſtum, et ipſum
3 crucifixum. Et ego in infirmitate, et in timore, et in tremore multo
4 fui apud vos: Et ſermo meus, et prædicatio mea non in verbis per-
ſuaſoriis ſapientiæ humanæ, ſed in demonſtratione Spiritus et virtutis:
5 Ut fides veſtra non ſit in ſapientia hominum, ſed in virtute Dei.

6 ܚܟܡܬܐ ܕܝܢ ܡܡܠܠܝܢܢ ܒܓܡܝܪ̈ܐ. ܚܟܡܬܐ ܕܝܢ ܠܘ
ܕܥܠܡܐ ܗܢܐ܆ ܐܦ ܠܐ ܕܪ̈ܘܪܒܢܐ ܕܥܠܡܐ ܗܢܐ܆ ܗܢܘܢ
7 ܕܡܬܒܛܠܝܢ. ܐܠܐ ܡܡܠܠܝܢܢ ܚܟܡܬܐ ܕܐܠܗܐ ܒܐܪܙܐ܆
ܗܝ ܕܡܛܫܝܐ. ܗܝ ܕܩܕܡ ܐܣܪܡ ܐܠܗܐ ܩܕܡ ܥܠܡ̈ܐ.
8 ܠܫܘܒܚܐ ܕܝܠܢ. ܠܗܝ ܕܐܦ ܠܐ ܚܕ ܡܢ ܪ̈ܫܢܐ ܕܥܠܡܐ
ܗܢܐ ܝܕܥܗ. ܐܠܘ ܓܝܪ ܝܕܥܘܗ܆ ܠܗ ܠܡܪܝܐ ܕܫܘܒܚܐ
9 ܙܩܦܝܢ ܗܘܘ. ܐܠܐ ܐܝܟܢܐ ܕܟܬܝܒ܀ ܕܡܕܡ ܕܥܝܢܐ ܠܐ ܚܙܬ܆
ܘܐܕܢܐ ܠܐ ܫܡܥܬ܆ ܘܥܠ ܠܒܐ ܕܒܪܢܫܐ ܠܐ ܣܠܩܘ܆ ܗܢܘܢ
10 ܕܛܝܒ ܐܠܗܐ ܠܗܘܢ ܕܪܚܡܝܢ ܠܗ܀ ܠܢ ܕܝܢ ܐܠܗܐ
ܓܠܐ ܒܝܕ ܪܘܚܐ ܕܝܠܗ. ܪܘܚܐ ܓܝܪ ܒܟܠܗܝܢ ܒܨܐ. ܐܦ
11 ܥܘܡܩ̈ܐ ܕܐܠܗܐ. ܡܢܘ ܓܝܪ ܝܕܥ ܡܢ ܒܢ̈ܝܢܫܐ
ܗܢܝ ܕܒܪܢܫܐ܆ ܐܠܐ ܐܢ ܪܘܚܐ ܕܒܪܢܫܐ ܗܘ ܕܒܗ. ܗܟܢܐ ܐܦ
12 ܗܢܝ ܕܐܠܗܐ ܠܐ ܐܢܫ ܝܕܥ܆ ܐܠܐ ܐܢ ܪܘܚܐ ܕܐܠܗܐ܀ ܚܢܢ ܕܝܢ

Sapientiam autem loquimur inter perfectos : ſapientiam autem 6
non mundi hujus, neque principum mundi hujus, qui abolentur :
Sed loquimur ſapientiam Dei in myſterio, quæ recondita *eſt*, quam 7
præfinivit Deus ante ſecula in gloriam noſtram ; Quam nemo ex 8
principibus mundi hujus cognovit : ſi enim cognoviſſent, non Do-
minum gloriæ crucifixiſſent. Sed ſicut ſcriptum eſt ; Quæ oculus 9
non vidit, et auris non audivit, et in cor hominis non aſcenderunt
quæ præparavit Deus iis qui diligunt eum : Nobis autem Deus re- 10
velavit per Spiritum ſuum : Spiritus enim omnia ſcrutatur, etiam
profunda Dei. Quis enim novit ex hominibus quæ hominis, niſi 11
Spiritus hominis qui in eo ? Ita et quæ Dei *ſunt*, nemo novit, niſi
Spiritus Dei. Nos autem non Spiritum mundi accepimus, ſed 12

ܠܐ ܪܘܚܐ ܕܥܠܡܐ ܢܣܒܢ܂ ܐܠܐ ܪܘܚܐ ܕܡܢ ܐܠܗܐ܆ ܐܝܟܢܐ
13 ܕܢܕܥ ܗܠܝܢ ܕܡܢ ܐܠܗܐ ܐܬܡܘܗܒ ܠܢ܂ ܗܠܝܢ ܕܐܦ
ܡܡܠܠܝܢܢ܆ ܠܐ ܒܡܠܐ ܡܬܠܡܕܢܝܬܐ ܕܚܟܡܬܐ ܕܐܢܫܘܬܐ܆
ܐܠܐ ܒܡܬܠܡܕܢܝܬܐ ܕܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ܂ ܟܕ ܪ̈ܘܚܢܝܬܐ
14 ܠܪ̈ܘܚܢܝܬܐ ܡܦܚܡܝܢ܂ ܒܪܢܫܐ ܕܝܢ ܢܦܫܢܝܐ܆ ܠܐ ܡܩܒܠ
ܠܗܠܝܢ ܕܪܘܚܐ ܕܐܠܗܐ܂ ܫܛܝܘܬܐ ܓܝܪ ܠܗ ܐܝܬܝܗܝܢ܂ ܘܠܐ
15 ܡܨܐ ܕܢܕܥ ܕܪܘܚܢܐܝܬ [1] ܡܬܕܝܢܢ܂ ܪܘܚܢܐ ܕܝܢ܆ ܕܐܢ ܟܠܡ
16 ܠܟܠܡܕܡ܂ ܗܘ ܕܝܢ ܘܠܐ ܡܢ ܐܢܫ ܡܬܕܝܢ܀ ܡܢܘ ܓܝܪ
ܝܕܥ ܗܘܢܐ ܕܡܪܝܐ ܕܢܠܦܝܘܗܝ܀ ܚܢܢ ܕܝܢ ܗܘܢܐ ܕܡܫܝܚܐ
ܐܝܬ ܠܢ܀

Cap. III.

1 ܐܦ ܐܢܐ ܐܚܝ܆ ܠܐ ܐܫܟܚܬ ܕܐܡܠܠ ܠܟܘܢ ܐܝܟ ܕܥܡ ܪ̈ܘܚܢܝܐ܂
2 ܐܠܐ ܐܝܟ ܕܠܒܣܪ̈ܢܐ ܐܝܟ ܕܠܫܒܪ̈ܐ ܒܡܫܝܚܐ܂ ܚܠܒܐ ܠܟܘܢ
ܐܫܩܝܬ܆ ܠܐ ܡܐܟܘܠܬܐ܂ ܠܐ ܓܝܪ ܥܕܟܝܠ ܡܨܝܬܘܢ

Spiritum qui ex Deo *eſt*: ut ſciamus quæ a Deo data ſunt nobis:
13 Quæ et loquimur, non in ſermonibus doctis ſapientiæ humanæ, ſed
14 in doctis Spiritus Sancti, ſpiritualibus ſpiritualia comparantes. Homo
autem animalis non recipit ea quæ Spiritus Dei *ſunt*: ſtultitia
enim ei ſunt: et non poteſt cognoſcere, quia ſpiritualiter dijudi-
15 cantur. Spiritualis autem dijudicat quidem omnia: ipſe autem a
16 nemine dijudicatur. Quis enim novit mentem Domini, ut inſtruat
eum? Nos autem mentem Chriſti habemus.

Cap. III.

1 Et ego, fratres mei, non potui loqui vobis tanquam ſpiritualibus,
2 ſed tanquam carnalibus, tanquam infantibus in Chriſto. Lac vobis
potum dedi, non cibum: non adhuc enim poteratis, ſed nec etiam

1 [ܡܬܕܝܢܝܢ] In margine MSti ἀνακρίνεται — ܐܢܩܪܝܢܝܛܝ

3 ܗܘܝܬܘܢ. ܐܠܐ ܐܦܠܐ ܥܕܡܐ ܠܗܫܐ ܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܥܕܟܝܠ
ܓܝܪ ܒܒܣܪܐ ܐܢܬܘܢ. ܐܝܟܐ ܓܝܪ ܕܐܝܬ ܒܟܘܢ ܚܣܡܐ ܘܚܪܝܢܐ
ܘܦܠܓܘܬܐ. ܠܐ ܗܘܐ ܒܒܣܪܐ ܐܢܬܘܢ: ܘܐܝܟ ܒܪܢܫܐ ܡܗܠܟܝܢ
4 ܐܢܬܘܢ܀ ܐܡܬܝ ܓܝܪ ܕܐܡܪ ܐܢܫ: ܐܢܐ ܡܢ ܐܢܐ ܕܦܘܠܘܣ:
ܐܚܪܢܐ ܕܝܢ ܕܐܦܠܘܣ: ܠܐ ܒܒܣܪܐ ܐܢܬܘܢ܀

5 ܡܢܘ ܗܟܝܠ ܐܝܬܘܗܝ ܦܘܠܘܣ. ܡܢܘ ܕܝܢ ܐܦܠܘܣ.
ܐܠܐ ܡܫܡܫܢܐ. ܕܒܝܕܗܘܢ ܗܝܡܢܬܘܢ. ܘܠܟܠܚܕ ܐܝܟ
6 ܕܡܪܢ ܝܗܒ. ܐܢܐ ܢܨܒܬ. ܐܦܠܘܣ ܐܫܩܝ. ܐܠܗܐ ܕܝܢ
7 ܪܒܝ. ܡܟܝܠ. ܘܠܐ ܗܘ ܕܢܨܒ ܐܝܬܘܗܝ ܡܕܡ ܘܠܐ ܗܘ ܕܡܫܩܐ.
8 ܐܠܐ ܗܘ ܕܡܪܒܐ ܐܠܗܐ. ܗܘ ܕܢܨܒ ܕܝܢ ܘܗܘ ܕܡܫܩܐ ܚܕ
ܐܢܘܢ. ܟܠܚܕ ܕܝܢ ܐܓܪܐ ܕܝܠܗ ܢܣܒ. ܐܝܟ ܒܥܡܠܐ
9 ܕܝܠܗ܀ ܕܐܠܗܐ ܓܝܪ ܐܢܚܢ ܡܥܕܪ̈ܢܐ ܦܠܚܘܬܐ. ܦܘܠܚܢܐ
10 ܕܐܠܗܐ ܐܢܬܘܢ. ܒܢܝܢܐ ܕܐܠܗܐ ܐܢܬܘܢ܀ ܐܝܟ

adhuc nunc poteſtis: Adhuc enim carnales eſtis. Quum enim 3
eſt inter vos invidia, et contentio, et diſſidia, nonne carnales
eſtis, et ſecundum hominem ambulatis? Quum enim dicat quis: 4
Ego quidem ſum Pauli; alius autem, Apollo, nonne carnales
eſtis?

Quis igitur eſt Paulus, quis autem Apollo, niſi miniſtri per quos 5
crediditis, et unuſquiſque ſicut Dominus dedit? Ego plantavi: 6
Apollo rigavit, Deus autem creſcere fecit. Itaque neque is qui 7
plantat eſt aliquid, neque is qui rigavit, ſed qui creſcere fecit, Deus.
Qui plantat autem, et qui rigat unum ſunt: unuſquiſque autem 8
mercedem ſuam accipiet, ſecundum laborem ſuum. Dei enim ſu- 9
mus cooperatores: opus Dei eſtis, ædificatio Dei eſtis. Secundum 10

[illegible] * αρχιτεκτων
[illegible]
11 [illegible]
[illegible]
12 [illegible]
[illegible]
13 [illegible]
[illegible]
14 [illegible]
15 [illegible]
16 [illegible]
17 [illegible]

gratiam Dei quæ data eſt mihi, ut architectus ſapiens fundamentum
poſui : alius autem ſuper illud ædificat. Unuſquiſque autem vi-
11 deat quomodo ædificet ſuper illud. Fundamentum enim aliud
nemo poteſt ponere, præter id quod poſitum eſt, quod eſt Chriſtus
12 Jeſus. Si autem quis ædificat ſuper fundamentum hoc, aurum,
13 argentum, lapides pretioſos, ligna, fœnum, ſtipulam : Opus uniuſ-
cujuſque manifeſtum fiet : ille enim dies declarabit ; quia in igne
manifeſtabitur : et opus uniuſcujuſque quale ſit, ignis probabit.
14 Si cujus opus manſerit, ille qui ædificavit, mercedem accipiet :
15 Si cujus opus exuſtum fuerit, damnum faciet : ipſe autem ſerva-
16 bitur, ita autem quaſi per ignem. Neſcitis, quod templum Dei
17 eſtis, et Spiritus Dei habitat in vobis ? Si quis templum Dei cor-

1 [illegible] In margine MSti αρχιτεκτων—[illegible]

ܕܐܠܗܐ ܡܚܒܠ· ¹ܡܚܒܠ ܠܗܢܐ ܐܠܗܐ. ܗܝܟܠܗ ܓܝܪ
ܕܐܠܗܐ ܩܕܝܫܐ ܐܝܬܘܗܝ· ܗܢܘ ܕܐܝܬܝܟܘܢ ܐܢܬܘܢ ܀
18 ܠܐ ܐܢܫ ܗܘ ܒܗ ܢܛܥܐ. ܐܢ ܐܢܫ ܣܒܪ ܕܚܟܝܡܐ ܐܝܬܘܗܝ
ܒܟܘܢ: ܒܥܠܡܐ ܗܢܐ ܢܗܘܐ ܫܛܝܐ· ܐܝܟܢܐ ܕܢܗܘܐ ܚܟܝܡܐ.
19 ܚܟܡܬܗ ܓܝܪ ܕܥܠܡܐ ܗܢܐ· ܫܛܝܘܬܐ ܠܘܬ ܐܠܗܐ ܐܝܬܝܗ̇ ܀
ܟܬܝܒ ܓܝܪ ܀ ܗܘ ܕܐܚܕ ܠܚܟܝܡܐ ܒܢܟܝܠܘܬܐ
20 ܕܝܠܗܘܢ ܀ ܘܬܘܒ ܀ ܡܪܝܐ ܝܕܥ ܡܚܫ̈ܒܬܐ ܕܚܟܝ̈ܡܐ·
21 ܕܣܪ̈ܝܩܢ ܐܝܬܝܗܝܢ ܀ ܡܟܝܠ ܠܐ ܐܢܫ ܢܫܬܒܗܪ ܒܒܢ̈ܝܢܫܐ
22 ܐܢܫܐ. ܟܠܗܝܢ ܓܝܪ ܕܝܠܟܘܢ ܐܝܬܝܗܝܢ· ܐܢ ܦܘܠܘܣ.
ܐܘ ܐܦܠܘܣ. ܐܘ *ܟܐܦܐ. ܐܘ ܥܠܡܐ. ܐܘ ܚ̈ܝܐ. ܐܘ * κηφα
ܡܘܬܐ. ܐܘ ܕܩܝ̈ܡܢ. ܐܘ ܕܥܬ̈ܝܕܢ. ܟܠܗܝܢ ܕܝܠܟܘܢ ܐܝܬܝܗܝܢ.
23 1 Cap. IV. ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܕܡܫܝܚܐ. ܡܫܝܚܐ ܕܝܢ ܕܐܠܗܐ ܀ ܗܟܢܐ ܠܢ
ܢܚܫܘܒ ܒܪܢܫܐ· ܐܝܟ ܡܫܡ̈ܫܢܐ ܕܡܫܝܚܐ· ܘܪ̈ܒܝ ܒܬܐ

rumpit, † perdet hunc Deus : templum enim Deï ſanctum eſt, qui
eſtis vos. Nemo ſeipſum ſeducat : ſi quis putat quod ſapiens ſit 18
inter vos in mundo hoc, ſtultus fiat, ut fiat ſapiens. Sapientia 19
enim mundi hujus ſtultitia apud Deum eſt. Scriptum eſt enim ;
Comprehendit ſapientes in verſutia ipſorum. Et rurſum ; Domi- 20
nus novit cogitationes ſapientium, quod vanæ ſunt. Itaque nemo 21
glorietur in hominibus : omnia enim veſtra ſunt : Sive Paulus, ſive 22
Apollo, ſive Cephas, ſive mundus, ſive vita, ſive mors, ſive præſen-
tia, ſive futura : omnia veſtra ſunt : Vos autem Chriſti, Chriſtus 23
Cap. IV. autem Dei. Sic nos exiſtimet homo, ut miniſtros Chriſti, et diſ- 1

1 [ܡܚܒܠ ܠܗܢܐ] In Margine MSti (ܡܚܒܠ) ܠܗ
† perdet hunc] Lectio Marg. (perdet) Eum.

ܕܐ̈ܪܙܘܗܝ ܕܐܠܗܐ. ܗܪܟܐ ܡܟܝܠ ܡܬܒܥܐ ܒܪ̈ܒܝ ܒܬܐ܆ 2
ܐܝܟܢܐ ܕܐܢܫ ܡܗܝܡܢܐ ܢܫܬܟܚ. ܠܝ ܕܝܢ ܠܒܨܝܪܘܬܐ 3
ܐܝܬܝܗ̇ ܕܡܢܟܘܢ ܐܬܕܝܢ. ¹ܐܘ ܡܢ ܝܘܡܐ ܐܢܫܝܐ. ܐܠܐ ܐܦܠܐ
ܐܢܐ ܠܝ ܕܐܢ ܐܢܐ. ܠܐ ܡܕܡ ܓܝܪ ܐܢܐ ܒܝ ܝܕܥ ܐܢܐ܆ ܐܠܐ ܠܘ 4
ܒܗܕܐ ܡܙܕܕܩ ܐܢܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܕܕܐܢ ܠܝ ܡܪܝܐ ܐܝܬܘܗܝ. ܡܟܝܠ 5
ܠܐ ܩܕܡ ܙܒܢܐ ܡܕܡ ܬܕܘܢܘܢ܆. ܥܕܡܐ ܕܢܐܬܐ ܡܪܝܐ܆ ܗܘ ܕܐܦ
ܢܢܗܪ ܟܣ̈ܝܬܐ ܕܚܫܘܟܐ܆ ܘܢܓܠܐ ܡܚܫܒ̈ܬܗܘܢ ܕܠܒ̈ܘܬܐ܆
ܘܗܝܕܝܢ ܬܫܒܘܚܬܐ ܢܗܘܐ ܠܟܠܚܕ ܡܢ ܐܠܗܐ܀
6 ܗܠܝܢ ܕܝܢ ܐܚ̈ܝ ܒܐܣܟܡܐ ܐܥܒܪܬ ܒܝ ܘܒܐܦܠܘ
ܡܛܠܬܟܘܢ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܒܟܘܢ ܬܐܠܦܘܢ܆ ܕܠܐ ܠܥܠ ܡܢ
ܗ̇ܢܝܢ ܕܟܬܝ̈ܒܢ ܬܬܪܥܘܢ. ܘܚܕ ܚܠܦ ܚܕ ܠܐ ܬܬܢܦܚܘܢ

2 pensatores mysteriorum Dei. Hîc jam requiritur in dispensatoribus,
3 ut quis fidelis inveniatur. Mihi autem in minimum est, ut a vobis
4 dijudicer, aut a die humano : sed neque meipsum dijudico. Nihil
enim mihi ipsi conscius sum : sed non in hoc justificatus sum : qui
5 autem dijudicat me, Dominus est. Itaque ne ante tempus quic-
quam judicate, usquedum venerit Dominus : qui et illuminabit
occulta tenebrarum, et revelabit cogitationes cordium : et tunc laus
erit unicuique a Deo.
6 Hæc autem, fratres mei, in figura transtuli ad meipsum et Apollo,
propter vos : ut in vobis discatis, ne supra quæ scripta sunt cogitetis,

1 ܐܘ ܡܢ ܝܘܡܐ ܐܢܫܝܐ] In margine MSti η απο ανθρωπινης ημερας ܐܝ ܐܦܘ
ܐܢܬܪܘܦܝܢܝܣ ܐܡܝܪܐܣ ܐܢܫܝܬܐ܆ ܒܠܚܘ
ܐܢܫܐ. ܡܛܠ ܕܝܘܡܐ ܠܝܘܡܐ ܕܝܢܐ
ܢܣܬܟܠܬ ܦܬܐ܆

ܠܩܘܒܠܐ ܚܒܪܗ܂ ܡܢܘ ܓܝܪ ܦܪܫ ܠܟ܀ ܡܢܐ ܕܝܢ ܐܝܬ 7
ܠܟ ܗܘ ܕܠܐ ܢܣܒܬ܂ ܐܢ ܕܝܢ ܘܢܣܒܬ܂ ܠܡܢܐ ܡܫܬܒܗܪ
ܐܢܬ ܐܝܟ ܗܘ ܕܠܐ ܢܣܒܬ܂ ܗܐ ܡܢ ܟܕܘ ܣܒܥܬܘܢ ܐܢܬܘܢ܂ 8
ܗܐ ܡܢ ܟܕܘ ܥܬܪܬܘܢ܂ ܘܕܠܐ ܡܢܢ ܐܡܠܟܬܘܢ܂ ܘܐܠܘܝ
ܕܝܢ ܐܡܠܟܬܘܢ܂ ܐܝܟܢܐ ܕܐܦ ܚܢܢ ܥܡܟܘܢ ܢܡܠܟ܀ ܣܒܪ 9
ܐܢܐ ܓܝܪ܂ ܕܠܐܠܗܐ ܠܢ ܠܫܠܝܚܐ܂ ܐܚܪܝܐ ܚܘܝܢ ܐܝܟ ܕܠܡܘܬܐ
ܫܠܝܡܐ܂ ܡܛܠ ܕܬܐܛܪܘܢ ܗܘܝܢ ܠܥܠܡܐ܂ ܘܠܡܠܐܟܐ
ܘܠܒܢܝܢܫܐ܂ ܚܢܢ ܣܟܠܐ ܡܛܠ ܡܫܝܚܐ܂ ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ 10
ܚܟܝܡܐ ܒܡܫܝܚܐ܂ ܚܢܢ ܡܚܝܠܐ܂ ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܚܝܠܬܢܐ܂
ܐܢܬܘܢ ܡܫܒܚܐ܂ ܚܢܢ ܕܝܢ ܨܥܝܪܐ܂ ܥܕܡܐ ܠܗܕܐ ܫܥܬܐ܂ 11
ܘܟܦܢܝܢ ܘܨܗܝܢ܂ ܘܡܬܥܪܛܠܝܢ ܘܡܬܩܦܚܝܢ ܘܠܝܬ
ܩܝܡܐ ܠܢ ܠܢ܂ ܘܠܐܝܢ ܕܝܢ ܦܠܚܝܢ ܒܐܝܕܝܢ ܕܝܠܢ܂ ܟܕ 12
ܡܨܛܚܪܝܢ ܡܒܪܟܝܢ܂ ܟܕ ܡܬܪܕܦܝܢ ܡܣܝܒܪܝܢ܂ ܟܕ 13

et unus pro alio ne inflemini adverſus proximum ſuum. Quis 7
enim diſcernit te? Quid autem habes quod non accepiſti? Si
autem et accepiſti, quid gloriaris tanquam qui non acceperis? Ecce 8
jam ſaturati eſtis, ecce jam ditati eſtis, abſque nobis regnaſtis: et
utinam autem regnetis, ut et nos vobiſcum regnemus. Arbitror 9
enim quod Deus nos Apoſtolos poſtremos oſtendit, tanquam damnatos
natos morti: quia ſpectaculum facti ſumus mundo, et angelis, et
hominibus. Nos ſtulti propter Chriſtum: vos autem ſapientes in 10
Chriſto: nos infirmi, vos autem validi: vos glorioſi, nos autem
ignominioſi. Uſque in horam hanc, et eſurimus, et ſitimus, et 11
nudi ſumus, et colaphis cædimur, et locus ſtabilis non eſt nobis:
Et laboramus, operantes manibus noſtris: maledicti, benedicimus: 12
perſecutionem paſſi, ſuſtinemus: Blaſphemati, precamur: tanquam 13

ܡܬܓܕܦܝܢ ܡܬܒܥܝܢ܂ ܐܝܟ ܢܦܨܬܐ ܕܥܠܡܐ ܗܘܝܢ ܘܣܚܝܐ
14 ܟܘܦܪܐ ܕܟܠܢܫ ܥܕܡܐ ܠܗܫܐ܂ ܠܘ ܟܕ ܡܒܗܬ ܐܢܐ ܠܟܘܢ
ܟܬܒ ܐܢܐ ܗܠܝܢ܂ ܐܠܐ ܐܝܟ ܒܢܝ ܐܝܟ ܕܚܒܝܒܐ ܕܝܠܝ ܡܪܬܐ
15 ܡܪܬܐ ܐܢܐ܂ ܐܢ ܓܝܪ ܪܒܘ *ܦܐܕܓܘܓܐ ܢܗܘܘܢ ܐܝܬ ܠܟܘܢ * παιδαγω-γὺς
ܒܡܫܝܚܐ܆ ܐܠܐ ܠܘ ܣܓܝܐܐ ܐܒܗܐ܂ ܒܡܫܝܚܐ ܓܝܪ ܝܫܘܥ
16 ܒܝܕ ܐܘܢܓܠܝܘܢ܆ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܝܠܕܬ܀ ܡܦܝܣ ܐܢܐ
17 ܗܟܝܠ ܠܟܘܢ # ܐܚܝ܆ ܡܬܕܡܝܢܐ ܕܝܠܝ ܗܘܘ܂ ܡܛܠ
ܗܕܐ ܫܕܪܬ ܠܟܘܢ ܠܛܝܡܬܐܘܣ܆ ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ ܒܪܐ ܕܝܠܝ
ܚܒܝܒܐ ܘܡܗܝܡܢܐ ܒܡܪܝܐ܆ ܗܘ ܕܢܥܗܕܟܘܢ ܠܐܘܪܚܬܐ
ܕܝܠܝ ܗܢܝܢ ܕܒܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܒܟܠ ܐܬܪ ܒܟܠ
18 ܒܥܕܬܐ ܡܠܦ ܐܢܐ܀ ܐܝܟ ܗܘ ܕܠܐ ܐܬܐ ܐܢܐ ܠܘܬܟܘܢ܆
19 ܐܬܦܚܘ ܐܢܫܝܢ܂ ܐܬܐ ܐܢܐ ܕܝܢ ܥܓܠ ܠܘܬܟܘܢ܆ ܐܢ ܡܪܝܐ
20 ܢܨܒܐ܂ ܘܐܕܥ ܠܘ ܠܡܠܬܐ ܕܗܢܘܢ ܕܢܦܝܚܝܢ ܐܠܐ ܚܝܠܐ܂ ܠܘ
ܓܝܪ ܒܡܠܬܐ ÷ ܗܝ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܐܠܐ ܒܚܝܠܐ܀

rejectamentum mundi facti sumus, piaculum omnium usque adhuc.
14 Non, ut pudore suffundam vos, scribo hæc: sed ut filios meos
15 dilectos admoneo. Si enim myrias pædagogorum sit vobis in
Christo, at non multi patres: in Christo Jesu enim per Evange-
16 lium ego vos genui. Rogo igitur vos, # fratres mei, ✓ imitatores
17 mei estote. Propterea misi vobis Timotheum, qui est filius meus
dilectus et fidelis in Domino: qui in memoriam revocabit vobis
vias meas quæ *sunt* in Christo Jesu, sicut in omni loco in omni
18 ecclesia doceo. Quasi autem non venturus sim ad vos, inflati sunt
19 quidam. Veniam autem cito ad vos, si Dominus voluerit: et
cognoscam non sermonem eorum qui inflati sunt, sed virtu-
20 tem. Non enim in sermone ÷ est ✓ regnum Dei, sed in virtute.

21 ܡܢܐ ܨܒܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܒܫܘܒܛܐ ܐܬܐ ܠܘܬܟܘܢ: ܐܘ ܒܚܘܒܐ
ܘܒܪܘܚܐ ܕܡܟܝܟܘܬܐ.

CAP. V. 1 ܟܠ ܒܟܠܗ ܡܫܬܡܥܐ ܒܝܢܬܟܘܢ ܙܢܝܘܬܐ: ܘܕܐܝܟ ܗܕܐ ܙܢܝܘܬܐ:
ܗܝ ܐܝܟ ܕܐܦ ܠܐ [1] ܒܥܡ̈ܡܐ ܡܫܬܡܗܐ. ܐܝܟ ܕܐܢܫ ܐܢܬܬܐ
2 ܕܐܒܘܗܝ ܢܗܘܐ ܐܚܕ ܠܗ. ܘܐܢܬܘܢ ܢܦܝ̈ܚܝܢ ܐܢܬܘܢ.
ܘܠܐ ܐܬܐܒܠܬܘܢ: ܐܝܟܢܐ ܕܢܫܬܩܠ ܡܢ ܡܨܥܬܟܘܢ
3 ܕܥܒܕܗ ܗܘ ܕܥܒܕܐ ܗܢܐ÷ ܐܢܐ ܓܝܪ ܟܕ ܪܚܝܩ ܐܢܐ ܡܢ
ܦܓܪ ܐܢܐ ܕܝܢ ܩܪܝܒ ܒܪܘܚܐ: ܗܐ ܡܢ ܟܒܪ
4 ܕܢܬ ܐܝܟ ܩܪܝܒܐ: ܠܗܘ ܕܗܟܢܐ ܗܕܐ ܥܒܕ. ܒܫܡܗ ܕܡܪܢ
ܕܝܠܢ ✓ ܝܫܘܥ # ܡܫܝܚܐ ✓. ܟܕ ܡܬܟܢܫܝܢ ܐܢܬܘܢ: ܘܐܦ
5 ܪܘܚܝ ܕܥܡ ܚܝܠܗ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ. [2] ܬܫܠܡܘܢ ܠܗܘ ܕܕܐܝܟ
ܗܢܐ ܠܣܛܢܐ ܠܚܒܠܐ ܕܒܣܪܐ: ܐܝܟܢܐ ܕܪܘܚܐ ܬܬܦܪܩ:

Quid vultis? In virga veniam ad vos, aut in charitate, et ſpiritu 21
manſuetudinis?

CAP. V. Omnino auditur inter vos ſcortatio, et ejuſmodi ſcortatio quæ 1
etiam non inter Gentes nominatur, ita ut quis uxorem patris ſui
habeat. Et vos inflati eſtis, et non potius luxiſtis, ut tollatur e 2
medio veſtri qui facinus hoc patravit. Ego quidem enim ut abſens 3
corpore, præſens autem ſpiritu, jam judicavi ut præſens, illum qui
ita hoc perpetravit; In nomine Domini # noſtri ✓ Jeſu # Chriſti ✓, 4
quum congregati ſitis et etiam ſpiritus meus, cum virtute Domini
Jeſu, † Tradite ejuſmodi Satanæ ad interitum carnis, ut ſpiritus 5

1 ܒܥܡ̈ܡܐ] In margine MSti ܒܚ̈ܢܦܐ

2 ܬܫܠܡܘܢ ܠܗܘ ܕܕܐܝܟ ܗܢܐ] ܢܫܬܠܡ ܗܢܐ.

† Tradite ejuſmodi] Lectio Marg. Tradatur hic

6 ܒܝܘܡܗ ܕܡܪܝܐ ※ ܕܝܠܢ ↙ ܝܫܘܥ ※ ܡܫܝܚܐ ↙. ܠܐ ܫܦܝܪ
ܫܘܒܗܪܐ ܕܝܠܟܘܢ. ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܩܠܝܠ ܚܡܝܪܐ ܠܟܠܗ
7 ܓܒܝܠܬܐ ܡܚܡܥ. ܕܟܘ ܗܟܝܠ ܠܚܡܝܪܐ ܥܬܝܩܐ. ܕܬܗܘܘܢ
ܓܒܝܠܬܐ ܚܕܬܐ. ܐܝܟܢܐ ܕܐܝܬܝܟܘܢ ܦܛܝܪܐ. ܐܦ ܓܝܪ
ܦܨܚܐ ܕܝܠܢ ܚܠܦܝܢ *ܐܬܢܟܣ ܡܫܝܚܐ. * ἐτύθη
8 ܡܟܝܠ ܢܥܐܕ. ܠܐ ܒܚܡܝܪܐ ܥܬܝܩܐ. ܐܦܠܐ ܕܝܢ ܒܚܡܝܪܐ
ܕܒܝܫܘܬܐ ܘܕܡܪܝܪܘܬܐ. ܐܠܐ ܒܦܛܝܪܐ ܕܕܟܝܘܬܐ ܘܕܫܪܪܐ.
9 ܟܬܒܬ ܠܟܘܢ ܒܐܓܪܬܐ. ܕܠܐ ܬܬܚܠܛܘܢ. ܥܡ ܙܢܝܐ. ܘܠܐ
10 ܡܢ ܟܠܡܕܡ ܥܡ ܙܢܝܐ ܕܥܠܡܐ ܗܢܐ. ܐܘ ܥܡ ܥܠܘܒܐ.
ܐܘ ܚܛܘܦܐ. ܐܘ ܦܠܚܝ ܦܬܟܪܐ. ܐܘ ܠܐ ܚܝܒܝܢ ܗܘܝܬܘܢ
11 ܐܦ ܡܢ ܥܠܡܐ ܠܡܦܩ. ܗܫܐ ܕܝܢ ܟܬܒܬ ܠܟܘܢ ܕܠܐ
ܬܬܚܠܛܘܢ. ܐܢ ܐܢܫ ܟܕ ܐܚܐ ܡܬܩܪܐ. ܢܗܘܐ ܙܢܝܐ
ܐܘ ܥܠܘܒܐ. ܐܘ ܦܠܚ ܦܬܟܪܐ. ܐܘ ܡܨܚܝܢܐ. ܐܘ ܪܘܝܐ. ܐܘ

6 ſalvus fiat die Domini # noſtri ↙ Jeſu # Chriſti ↙. Non bona glo-
riatio veſtra. Neſcitis quod modicum fermenti totam maſſam
7 fermentat ? Expurgate igitur fermentum vetus, ut ſitis maſſa nova,
ſicut eſtis azymi. Etenim paſcha noſtrum pro nobis immolatus eſt
8 Chriſtus. Itaque feſtum celebremus, non in fermento veteri, neque
autem in fermento malitiæ et nequitiæ, ſed in azymo ſinceritatis et
veritatis.

9 Scripſi vobis in epiſtola ; Ne communicationem habeatis cum
10 ſcortatoribus : Et non omnino cum ſcortatoribus mundi hujus, aut
cum avaris, aut rapacibus, aut cultoribus idolorum : alioquin debue-
11 ratis utique de mundo exire. Nunc autem ſcripſi vobis, ut non com-
municationem habeatis, ſi quis, quum frater nominatur, ſit ſcortator,
aut avarus, aut idololatra, aut convitiator, aut ebrioſus, aut rapax :

[Syriac text]
12 [Syriac text]
13 [Syriac text]
[Syriac text]
CAP. VI. 1 [Syriac text]
2 [Syriac text]
[Syriac text]
3 [Syriac text]
4 [Syriac text]
[Syriac text]
5 [Syriac text]
[Syriac text]
6 [Syriac text]

cum ejuſmodi nec comedere. Quid mihi enim et eos qui foris ju- 12
dicare ? nonne eos qui intus vos judicatis ? Eos autem qui foris judi- 13
cat Deus. Et tollite iſtum improbum ex vobis ipſis.
CAP. VI. Audet quis ⁜ ex vobis ✓ negotium habens adverſus ſocium, judi- 1
cari coram iniquis, et non coram ſanctis ? ⁜ Aut ✓ ignoratis quod 2
ſancti mundum judicabunt ? Et ſi per vos judicabitur mundus, in-
digni eſtis judiciis minimis ? Ignoratis quod Angelos judicabimus ? 3
quanto magis quæ *ſunt* ſecularia ? Judicia quidem igitur ſecularia 4
ſi habeatis, contemptibiles qui *ſunt* in eccleſia, eos ſedere facite
ad judicandum. Ad pudorem vobis dico. Nunc non eſt inter 5
vos ſapiens, neque unus, qui poſſit dijudicare inter fratrem ſuum ?
Sed frater cum fratre judicatur, † et hoc coram infidelibus. 6

1 [Syriac text]] In margine MSti [Syriac text]
† et hoc] Lectio Marg. Et hæc

7 ܡܟܘܡܟܝܠ. ܗܘ ܡܢ ❊ܗܟܝܠ✓ ܟܠܗ ܒܟܘܢ܂ ܡܙܕܟܝܢܘܬܐ
ܠܟܘܢ ܐܝܬܝܗ܂ ܡܛܠ ܕܕܝܢܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܥܡ ܩܢܘܡܟܘܢ ܕܝܠܟܘܢ.
ܡܛܠ ܡܢܐ ܠܐ ܝܬܝܪܐܝܬ ܡܬܥܠܒܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܡܛܠ ܡܢܐ
8 ܠܐ ܝܬܝܪܐܝܬ ܡܬܚܣܪܝܢ ܐܢܬܘܢ܂ ܐܠܐ ܐܢܬܘܢ ܡܥܠܒܝܢ
9 ܐܢܬܘܢ ܘܡܚܣܪܝܢ ܐܢܬܘܢ܂ ܘܗܠܝܢ ܠܐܚܐ. ܐܘ ܠܐ ܝܕܥܝܢ
ܐܢܬܘܢ܂ ܕܥܘܠܐ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܠܐ ܝܪܬܝܢ܀ ܠܐ ܬܛܥܘܢ. ܘܠܐ
ܙܢܝܐ. ܘܠܐ ܦܠܚܝ ܦܬܟܪܐ. ܘܠܐ ܓܝܪܐ. ܘܠܐ *ܡܚܒܠܐ ܘܠܐ * μαλακοι
10 ܕܫܟܒܝ ܥܡ ܕܟܪܐ. ܘܠܐ ܥܠܘܒܐ. ܘܠܐ ܓܢܒܐ. ܘܠܐ ܪܘܝܐ. ܘܠܐ
11 ܡܨܥܪܢܐ܂ ܘܠܐ ܚܛܘܦܐ܂ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܢܐܪܬܘܢ܀ ܘܗܠܝܢ
ܐܢܫܝܢ ܐܝܬܝܟܘܢ ܗܘܝܬܘܢ. ܐܠܐ ܫܝܓܬܘܢ. ܐܠܐ ܐܬܩܕܫܬܘܢ܂
ܐܠܐ ܐܙܕܕܩܬܘܢ. ܒܫܡܗ ܕܡܪܢ ❊ܕܝܠܢ✓ ܝܫܘܥ ❊ܡܫܝܚܐ✓܂
ܘܒܪܘܚܐ ܕܐܠܗܐ ܕܝܠܢ܀

12 ܟܠܡܕܡ ܫܠܝܛ ܠܝ܂ ܐܠܐ ܠܘ ܟܠܡܕܡ ܦܩܚ. ܟܠܡܕܡ

7 Jam quidem ❊ igitur ✓ omnino defectus vobis eſt, quod judicia habe-
atis cum vobis ipſis: cur non potius injuriam patimini? cur non
8 potius damnum ſuſtinetis? Sed vos injuria afficitis, et damnum in-
9 fertis, et hæc fratribus. Aut ignoratis, quod iniqui regnum Dei
non hæreditate poſſidebunt? Ne errate: neque ſcortatores, neque
cultores idolorum, neque adulteri, neque corruptores, neque con-
10 cumbentes cum maſculis, Neque avari, neque fures, neque ebrioſi,
neque convitiatores, neque rapaces, regnum Dei hæreditate poſſide-
11 bunt. Et hæc quidam eratis: ſed abluti eſtis, ſed ſanctificati eſtis,
ſed juſtificati eſtis in nomine Domini ❊ noſtri ✓ Jeſu ❊ Chriſti, ✓
et Spiritu Dei noſtri.

12 Omnia licent mihi, ſed non omnia expediunt: omnia licent

[Syriac text]
13 [Syriac text]
[Syriac text]
14 [Syriac text]
15 [Syriac text]
[Syriac text]
16 [Syriac text]
[Syriac text]
17 [Syriac text]
18 [Syriac text]
[Syriac text]
19 [Syriac text]

mihi, sed ✱ ego ✓ non ero sub poteſtate ullius. Eſcæ ventri, et 13
venter eſcis: Deus autem et hunc et has deſtruet. Corpus autem
non ſcortationi, ſed Domino: et Dominus corpori. Deus autem 14
et Dominum ſuſcitavit, † et nos ſuſcitabit per virtutem ſuam. Ig- 15
noratis quod corpora veſtra membra Chriſti ſunt? Tollam igitur
membra Chriſti, *et* faciam membra meretricis? Abſit. Ignoratis 16
quod is qui adhæret meretrici, unum corpus eſt? Erunt enim,
dicit, ambo in carnem unam. Qui autem adhæret Domino, unus 17
ſpiritus eſt. Fugite ſcortationem. Omne peccatum quod fecerit 18
homo, extra corpus eſt: qui autem ſcortatur, in corpus ſuum pec-
cat. Aut ignoratis, quod corpora veſtra templum Spiritus Sancti 19

1 ܘܠܢ ܢܩܝܡ] In margine MSti (ܘܠܢ) ܥܡܗ (ܢܩܝܡ)

† et nos ſuſcitabit] Lectio Marg. (et nos) Cum eo (ſuſcitabit)

[1]ܗܝܟܠܐ ܕܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ ܗ̇ܘ ܕܒܟܘܢ ܐܝܬܘܗܝ܆ ܗ̇ܘ ܕܐܝܬ ܠܟܘܢ
20 ܡܢ ܐܠܗܐ. ܘܠܐ ܐܝܬܝܟܘܢ ܕܢܦܫܟܘܢ. ܐܙܕܒܢܬܘܢ
ܓܝܪ ܒܛܝܡܐ. ܫܒܚܘ # ܗܟܝܠ ✓ ܐܪܐ ܠܐܠܗܐ܆ ܒܦܓܪܐ
ܕܝܠܟܘܢ ܘܒܪܘܚܐ ܕܝܠܟܘܢ܆ ܗܠܝܢ ܐܝܠܝܢ ܕܐܝܬܝܗܘܢ ܕܐܠܗܐ܀
1 ܡܛܠ ܕܝܢ ܗܠܝܢ ܕܟܬܒܬܘܢ ܠܝ. ܫܦܝܪ ܗܘ ܠܓܒܪܐ CAP. VII.
2 ܕܒܐܢܬܬܐ ܠܐ ܢܩܪܘܒ. ܡܛܠ ܕܝܢ ܙܢܝܘܬܐ܆ ܟܠ ܚܕ ܐܢܬܬܐ
3 ܕܝܠܗ ܢܐܚܘܕ. ܘܟܠ ܚܕܐ ܠܓܒܪܐ ܕܝܠܗ ܬܐܚܘܕ. ܓܒܪܐ
ܠܐܢܬܬܐ ܚܘܒܐ ܕܡܬܚܝܒ ܢܦܪܘܥ. ܗ̇ܘ ܒܕܡܘܬܐ ܕܝܢ ܐܦ
4 ܐܢܬܬܐ ܠܓܒܪܐ܀ ܐܢܬܬܐ ܒܦܓܪܐ ܕܝܠܗ ܠܐ ܡܫܠܛܐ. ܐܠܐ
ܓܒܪܐ. ܗ̇ܘ ܒܕܡܘܬܐ ܕܝܢ ܐܦ ܓܒܪܐ ܒܦܓܪܐ ܕܝܠܗ ܠܐ
5 ܡܫܠܛ. ܐܠܐ ܐܢܬܬܐ܀ ܠܐ ܬܛܠܡܘܢ ܠܚܕ̈ܕܐ. ܐܠܐ ܐܢ ܡܢ
ܫܠܡܘܬܐ [2]ܠܙܒܢܐ ܙܥܘܪܐ. ܐܝܟܢܐ ܕܬܬܦܢܘܢ ܒܨܘܡܐ ܘܒܨܠܘܬܐ܀

ſunt, qui in vobis eſt, quem habetis a Deo, et non eſtis veſtri?
20 Empti eſtis enim pretio: glorificate #igitur✓ jam Deum in corpore
veſtro, et ſpiritu veſtro, quæ ſunt Dei.
1 De autem quibus ſcripſiſtis mihi; Bonum eſt viro ut mulierem CAP. VII.
2 non attingat. Propter autem ſcortationem, unuſquiſque uxorem
3 ſuam teneat: et unaquæque virum ſuum teneat. Vir uxori dilec-
4 tionem debitam reddat: ſimiliter autem et uxor viro. Uxor in
corpus ſuum non poteſtatem habet, ſed vir: ſimiliter autem et vir
5 in corpus ſuum non poteſtatem habet, ſed uxor. Ne fraudetis alii
alios, niſi ex conſenſu † ad tempus, ut vacetis jejunio et orationi:

1 ܗܝܟܠܐ] In margine MSti ܗܝܟܠܐ ܢܝ—ναος
2 ܠܙܒܢܐ ܙܥܘܪܐ] (ܠܙܒܢܐ ܙܥܘܪܐ) ܕܫܥܬܐ
† ad tempus] Lectio Marg. (ad tempus) Horæ. *Vid. Not.*

* η κατ' επιταγην

et rursus ad idipsum conveniatis: ut non tentet vos Satanas propter
incontinentiam vestram. Hoc autem dico tanquam ex permissione, 6
non tanquam ex mandato. Volo enim omnes homines, ut sint sicut 7
et ego ipse in continentia: sed unusquisque donum suum habet ex
Deo, ille quidem sic, ille autem sic. Dico autem non nuptis et vi- 8
duis: quod bonum iis est, ut maneant sicut et ego. Si autem non 9
se continent, matrimonium contrahant: melius enim est matrimo-
nium contrahere, quam uri. Iis autem qui matrimonio juncti sunt 10
præcipio, non ego, sed Dominus; Uxor a viro non sese separet: Si 11
autem et separaverit se, maneat innupta, aut viro ⸓ suo ✓ reconci-
lietur: et vir uxorem ⸓ suam ✓ non dimittat. Cæteris autem ego 12
dico, non Dominus: Si quis frater uxorem habeat infidelem, et ipsa

13 ܠܡܥܡܪ ܥܡܗ ܠܐ ܢܫܒܩܝܗ܂ ܘܐܢܬܬܐ ܗܝ ܐܝܢܐ ܕܐܝܬ ܠܗ
ܓܒܪܐ ܠܐ ܡܗܝܡܢܐ: ܘܗܘ ܨܒܐ ܠܡܥܡܪ ܥܡܗ ܠܐ
14 ܬܫܒܘܩܝܘܗܝ܂ ܡܬܩܕܫ ܗܘ ܓܝܪ ܓܒܪܐ ܗܘ ܠܐ ܡܗܝܡܢܐ
ܒܐܢܬܬܐ܂ ܘܡܬܩܕܫܐ ܗܝ ܐܢܬܬܐ ܗܝ ܠܐ ܡܗܝܡܢܬܐ ܒܓܒܪܐ܂
ܘܐܠܐ ܐܦ ܒܢܝܟܘܢ ܠܐ ܕܟܝܐ ܐܢܘܢ܂ ܗܫܐ ܕܝܢ
15 ܩܕܝܫܐ ܐܢܘܢ܂ ܐܢ ܕܝܢ ܗܘ ܠܐ ܡܗܝܡܢܐ ܦܪܫ ܢܦܪܘܫ܂
ܠܐ ܡܫܥܒܕ ܐܚܐ ܐܘ ܚܬܐ ܒܗܠܝܢ ܕܐܝܟ ܗܠܝܢ܂ ܒܫܠܡܐ ܕܝܢ
16 ܩܪܐ ܠܢ ܐܠܗܐ܂ ܡܢܐ ܓܝܪ ܝܕܥܐ ܐܢܬܝ ܐܢܬܬܐ ܐܢ ܠܓܒܪܐ
ܬܚܝܝܢ܂ ܐܘ ܡܢܐ ܝܕܥ ܐܢܬ ܓܒܪܐ ܐܢ ܠܐܢܬܬܐ ܬܚܝܐ܂
17 ¹ܐܠܐ ܐܢ ܠܟܠܚܕ ܐܝܟ ܕܦܠܓ ܠܗ ܐܠܗܐ܂ ܘܠܟܠܚܕ ܐܝܟ ܕܩܪܝܗܝ
ܡܪܢ ܗܟܢܐ ܢܗܠܟ܂ ܘܗܟܢܐ ܒܥܕ̈ܬܐ ܟܠܗܝܢ ܡܦܩܕ ܐܢܐ܀
18 ܡܢ ܓܙܘܪܬܐ ܐܢܫ ܐܬܩܪܝ܂ ܠܐ ܢܬܢܓܕ ⸗ ܥܘܪܠܘܬܐ ܠܗ܂ ܒܥܘܪܠܘܬܐ

13 vult habitare cum eo, ne dimittat eam. Et uxor quæ habet virum
14 infidelem, et ipse vult habitare cum ea, non dimittat eum. Sancti-
ficatus est enim vir infidelis in uxore; et sanctificata est uxor infi-
delis in viro: alioquin jam filii vestri immundi sunt: nunc autem
15 sancti sunt. Si autem infidelis separat se, separet: non servituti
addictus frater aut soror in hujusmodi *rebus:* in pace autem vocavit
16 nos Deus. Quid enim nosti, uxor, an virum servabis? aut quid
17 nosti, vir, si uxorem servabis? † Nisi unicuique sicut partitus est
Deus, unumquemque sicut vocavit Dominus, ita ambulet, et ita in
18 Ecclesiis omnibus præcipio. Circumcisus aliquis vocatus est? ne
attrahat ⸗ præputium ✓: in præputio aliquis vocatus est? ne cir-

¹ ܐܠܐ ܐܢ]	In margine MSti	ܐܘ ܠܐ
† Nisi]	Lectio Marg.	Aut non

ܐܢܫ ܐܬܩܪܝ܆ ܠܐ ܢܬܓܙܪ܀ ܓܙܘܪܬܐ ܘܠܐ ܡܕܡ ܐܝܬܝܗ̇. 19
ܘܥܘܪܠܘܬܐ ܘܠܐ ܡܕܡ ܐܝܬܝܗ̇. ܐܠܐ ܢܛܘܪܬܐ ܕܦܘ̈ܩܕܢܐ ܕܐܠܗܐ.
ܟܠܢܫ ܒܩܪܝܬܐ ܗܝ ܕܐܬܩܪܝ ܒܗ̇ ܢܩܘܐ. ܥܒܕܐ ܐܬܩܪܝܬ 20 21
ܠܐ ܢܬܒܛܠ ܠܟ. ܐܠܐ ܘܐܦ ܡܫܟܚ ܐܢܬ ܒܪ ܚܐܪ̈ܐ ܠܡܗܘܐ܆
ܝܬܝܪܐܝܬ ܐܫܬܡܫ. ܗܘ ܓܝܪ ܕܒܡܪܝܐ ܐܬܩܪܝ ܥܒܕܐ܆ 22
ܡܫܚܪܪܐ ܕܡܪܝܐ ܐܝܬܘܗܝ. ܒܗ̇ ܒܕܡܘܬܐ # ܘܗܘ ܕܒܪ ܚܐܪ̈ܐ
ܐܝܬܘܗܝ ܐܬܩܪܝ܆ ܥܒܕܐ ܕܡܫܝܚܐ. ܒܛ̈ܝܡܐ ܐܙܕܒܢܬܘܢ. ܠܐ 23
ܬܗܘܘܢ ܥܒ̈ܕܐ ܕܒܢ̈ܝܢܫܐ. ܟܠ ܚܕ [1] ܒܡܪܝܐ ܐܬܩܪܝ. ܐܚ̈ܐ 24
ܒܗܕܐ ܢܩܘܐ ܠܘܬ ܐܠܗܐ܀

* γνωμην ܡܛܠ ܕܝܢ ܒܬܘ̈ܠܬܐ܆ ܦܘܩܕܢܐ ܕܡܪܝܐ ܠܝܬ ܠܝ. * ܡܠܟܐ 25
ܕܝܢ ܝܗܒ ܐܢܐ܆ ܐܝܟ ܡܢ ܕܐܬܪܚܡܬ ܡܢ ܡܪܝܐ ܕܡܗܝܡܢܐ
ܐܗܘܐ. ܣܒܪ ܐܢܐ ܗܟܝܠ ܕܗܕܐ ܐܝܬܝܗ̇ ܕܫܦܝܪܐ܆ ܡܛܠ 26

cumcidatur. Circumcifio nihil eft, et præputium nihil eft, fed 19
obfervatio præceptorum Dei. Unufquifque in vocatione in qua voca- 20
tus eft, in ea maneat. Servus vocatus es? ne fit tibi curæ: fed fi 21
et potes liber fieri, potius utere. Qui enim in Domino vocatus eft 22
fervus, libertus Domini eft: fimiliter # et is qui ✓ liber eft, vocatus
eft fervus Chrifti. Pretio empti eftis: ne eftote fervi hominum. 23
Unufquifque † in Domino vocatus eft, fratres, in hoc maneat apud 24
Deum.

De autem virginibus præceptum Domini non habeo: confilium 25
autem do, tanquam qui mifericordiam confequutus fum a Domino,
ut fidelis fim. Arbitror igitur quod hoc fit bonum propter neceffi- 26

1 ܒܡܪܝܐ] In margine MSti ܒܗܘ ܡܐ ܕ..

† in Domino] Lectio Marg. In quo

[illegible]
27 [illegible]
28 [illegible]
[illegible]
29 [illegible]
[illegible] * συνεσταλμ-νος
[illegible]
30 [illegible]
31 [illegible]
[illegible]
32 [illegible]
[illegible]
33 [illegible]

27 tatem instantem : quod bonum homini ita esse. Alligatus es uxori ?
ne quæras dissolutionem : solutus es ab uxore ? ne quæras uxorem.
28 Si autem et duxeris uxorem, non peccasti : et si nupserit virgo,
non peccavit : afflictio autem in carne erit illis qui ita *sunt*. Ego
29 autem vobis parco. Hoc autem dico, fratres mei ; Tempus breve
est deinceps ; ut et qui habent uxores, *sint* tanquam illi quibus non
30 sunt ; Et qui flent, tanquam non flentes ; et qui gaudent in posses-
sionibus, tanquam non gaudentes ; et qui emunt, tanquam non
31 possidentes ; Et qui utuntur mundo hoc, tanquam non abutentes ;
32 præterit enim figura mundi hujus. Volo autem vos absque solici-
tudine esse. Qui cœlebs *est*, curat quæ Domini *sunt*, quomodo pla-
33 ceat Domino. Qui autem uxorem duxit, curat quæ mundi *sunt*,

ܠܐܢܬܬܐ. ܘܡܬܦܠܓܢܝܬܐ ÷ ܗܘܝ ✓ ܐܦ ܐܢܬܬܐ ܐܦ ܒܬܘܠܬܐ. ܗܝ 34
ܠܐ ܡܙܘܓܬܐ؛ ܝܨܦܐ ܗܢܝܢ ܕܡܪܝܐ. ܐܝܟܢܐ ܕܬܗܘܐ ܐܦ ܩܕܝܫܬܐ
ܘܒܦܓܪܐ ܘܒܪܘܚܐ. ܗܝ ܕܝܢ ܕܐܙܕܘܓܬ܀ ܝܨܦܐ ܗܢܝܢ ܕܥܠܡܐ܀
ܕܐܝܟܢܐ ܬܫܦܪ ܠܒܥܠܐ. ܗܕܐ ܕܝܢ ܠܘܬ ܗܝ ܕܠܟܘܢ ܕܝܠܟܘܢ 35
ܦܘܫܚܐ ܐܡܪ ܐܢܐ. ܠܐ ܕܚܢܘܩܘܬܐ ܠܟܘܢ ܐܪܡܐ. ܐܠܐ
÷ ܕܬܗܘܘܢ ✓ ܒܐܣܟܡܐ ܐܦܝܐ ܘܡܬܡܟܣܢܘܬܐ ܕܠܘܬ ܡܪܝܐ
ܕܠܐ ܣܘܚܦܐ. ܐܢ ܕܝܢ ܐܢܫ ܕܨܥܪܐ ܠܗ ܒܒܬܘܠܬܐ ܕܝܠܗ ܣܒܪ: 36
ܐܢ ܬܗܘܐ ܐܝܬܝܗ ܒܫܢܝܐ ܥܒܪܬܐ: ܘܗܟܢܐ ܘܠܐ ܕܬܗܘܐ:
ܗܝ ܕܨܒܐ ܢܥܒܕ. ܠܐ ܚܛܐ ܢܙܕܘܓܘܢ܀ ܗܘ ܕܝܢ ܕܩܡ ܒܠܒܗ 37
ܡܫܪܪܐܝܬ: ܟܕ ܠܝܬ ܠܗ ܐܠܨܐ: ܫܘܠܛܢܐ ܕܝܢ ܐܝܬ ܠܗ ܥܠ
ܨܒܝܢܗ ܕܝܠܗ: ܘܗܕܐ ܕܢ ܒܠܒܗ ܕܢܛܪ ܒܬܘܠܬܐ
ܕܝܠܗ: ܫܦܝܪ ܥܒܕ. ܡܟܝܠ ܗܘ ܕܡܙܘܓ ÷ ܠܒܬܘܠܬܐ 38
ܕܝܠܗ ✓: ܫܦܝܪ ܥܒܕ. ܗܘ ܕܝܢ ܕܠܐ ܡܙܘܓ܆ ܝܬܝܪܐܝܬ

quomodo placeat uxori. Et divisæ ÷ sunt ✓ et uxor et virgo: quæ 34
cœlebs *est*, curat quæ Domini *sunt*, quomodo sit sancta et in corpore
et in spiritu; quæ autem nupta est, curat quæ *sunt* mundi, quo-
modo placeat viro. Hoc autem ad vestrum ipsorum commodum 35
dico, non ut laqueum vobis injiciam, sed ÷ ut sitis ✓ in decore ho-
nestatis et in perseverantia apud Dominum, absque distractione. Si 36
autem quis turpem se esse in virginem suam existimat, si sit supera-
dulta, et ita oportet fieri; quod vult faciat: non peccat, jungantur
matrimonio. Qui autem perstiterit in corde firmiter, non habens 37
necessitatem, potestatem autem habet circa voluntatem suam, et
hoc decreverit in corde suo ut servet virginem suam, bene facit.
Itaque qui jungit matrimonio ÷ virginem suam, ✓ bene facit: qui 38

ܥܒܕ݂ ܀ ܐܢܬܬܐ ܐܣܝܪܐ ÷ ܗܝ ܒܢܡܘܣܐ ܟܡܐ ܙܒܢܐ ܕܚܝ 39
ܓܒܪܗ̇ ܕܝܠܗ̇. ܐܢ ܕܝܢ ܐܦ ¹ܢܬܕܡܟ ܗܘ ܓܒܪܐ ※ ܕܝܠܗ̇ ܀
ܒܪܬ ܚܐܪܘ ܐܝܬܝܗ̇ ܀ ܕܠܡܢ ܕܨܒܝܐ ܠܡܙܕܘܓܘ. ܒܠܚܘܕ ܕ
ܒܡܪܝܐ. ܛܘܒܢܝܬܐ ܕܝܢ ܐܝܬܝܗ̇ ܀ ܐܢ ܗܟܢܐ ܬܦܘܫ 40
²ܐܝܟ ܡܠܟܐ ܕܝܠܝ. ³ܣܒܪ ܐܢܐ ܓܝܪ ܐܦ ܐܢܐ ܀ ܕܪܘܚܐ
ܕܐܠܗܐ ܐܝܬ ܠܝ ܀

ܡܛܠ ܕܝܢ ܕܒܚ̈ܐ ܕܦܬܟܪ̈ܐ ܀ ܝܕܥܝܢ ܀ ܕܟܠܢ 1 CAP. VIII.
ܝܕܥܬܐ ܐܝܬ ܠܢ. ܝܕܥܬܐ ܡܚܬܪܐ. ܚܘܒܐ ܕܝܢ ܒܢܐ. ܐܢ 2
※ ܕܝܢ [ܐܢܫ] ܣܒܪ ܕܝܕܥ ܡܕܡ ܀ ܠܐ ܥܕܟܝܠ ܡܕܡ
ܝܕܥ ܀ ܐܝܟ ܡܐ ܕܘܠܐ ܠܡܕܥ. ܐܢ ܕܝܢ ܐܢܫ ܪܚܡ ܠܐܠܗܐ ܀ 3

39 autem non jungit matrimonio, melius facit. Uxor alligata ÷ eſt ✓
legi quamdiu vivit vir ipſius : ſi autem et † obdormierit vir ※ ipſius ✓,
40 libera eſt, ut cui voluerit nubat, tantum in Domino. Beatior autem
eſt, ſi ita maneat, ſecundum conſilium meum : ‡ puto enim et ego,
quod Spiritum Dei habeam.

1 De autem victimis idolorum, ſcimus quod omnes nos ſcientiam CAP. VIII.
2 habemus. Scientia inflat, charitas autem ædificat. Si ※ autem ✓
[*quis*] putat quod ſciat aliquid, nondum quidquam novit quemad-
3 modum oportet ſcire. Si autem quis diligit Deum, hic cognitus

1 [ܢܬܕܡܟ — In margine MSti — ܢܡܘܬ

2 [ܐܝܟ ܡܠܟܐ ܕܝܠܝ — γνωμην ܓܢܘܡܝܢ

3 [ܣܒܪ ܐܢܐ ܓܝܪ ܐܦ ܐܢܐ ܀ ܕܪܘܚܐ ܕܐܠܗܐ ܐܝܬ ܠܝ — (ܣܒܪ ܐܢܐ) ܕܝܢ (ܐܦ ܐܢܐ ܕܪܘܚܐ ܕܐܠܗܐ) (ܐܝܬ) ܒܝ

† obdormierit] — Lectio Marg. — Mortuus fuerit

‡ puto enim et ego, quod Spiritum Dei habeam.] — (puto) Autem (et ego, quod Spiritus Dei) Sit in me.

4 ܗܘܐ ܝܕܝܥ ܡܢܗ ܀ ܥܠ ܡܐܟܘܠܬܐ [1]ܗܟܝܠ ܕܕܒ̈ܚܐ
ܕܦܬܟܪ̈ܐ. ܝܕܥܝܢܢ ܕܠܐ ܡܕܡ ÷ ܗܘ ✓ ܦܬܟܪܐ ܒܥܠܡܐ܆ ܘܕܠܐ
5 ܐܝܬ ܐܠܗܐ ܐܚܪܢܐ ܐܠܐ ܐܢ ܚܕ. ܐܦܢ ܓܝܪ ܐܝܬܝܗܘܢ
ܕܡܬܐܡܪܝܢ ܐܠܗ̈ܐ: ܐܢ ܒܫܡܝܐ ܘܐܢ ܒܐܪܥܐ: ܐܝܟ ܡܐ
6 ܗܟܢܐ ܕܐܝܬܝܗܘܢ ܐܠܗ̈ܐ ܣܓܝ̈ܐܐ ܘܡܪ̈ܘܬܐ ܣܓܝ̈ܐܐ܆ ܐܠܐ ܠܢ
ܚܕ ܗܘ ܐܠܗܐ ܐܒܐ܆ ܕܟܠܡܕܡ ܡܢܗ ܘܚܢܢ ܒܗ. ܘܚܕ ܗܘ
ܡܪܝܐ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ܆ ܕܒܐܝܕܗ ܟܠܡܕܡ ܘܚܢܢ ܒܐܝܕܗ.
7 ܐܠܐ ܠܘ ܒܟܠܗܘܢ ܝܕܥܬܐ. ܐܢܫ̈ܝܢ ܕܝܢ [2]ܒܬܐܪܬܐ ܕܦܬܟܪܐ
ܥܕܡܐ ܠܗܫܐ܆ ܐܝܟ ܕܒܚܐ ܕܦܬܟܪܐ ܐܟܠܝܢ. ܘܬܐܪܬܐ
8 ܕܝܠܗܘܢ ܕܟܪܝܗܐ ܡܬܛܘܫܐ. ܡܐܟܘܠܬܐ ܕܝܢ ܠܐ ܡܩܪܒܐ
ܩܕܡ ܐܠܗܐ. ܘܠܐ ܓܝܪ ܐܢ ܢܐܟܘܠ ܡܬܝܬܪܝܢܢ܆ ܘܠܐ ܐܢ ܠܐ

est ab eo. De cibo † igitur sacrificiorum idolorum, novimus quod 4
nihil ÷ est ✓ idolum in mundo; et quod nullus Deus alius *est* nisi
unus. Etsi enim sunt qui dicantur dii, sive in cœlo, sive in terra: 5
(quemadmodum enim sunt dii multi et domini multi,) Sed nobis 6
unus est Deus Pater, ex quo omnia, et nos in ipso: et unus est
Dominus Jesus Christus, per quem omnia, et nos per ipsum. Sed 7
non in omnibus scientia *est*. Quidam autem ‡ in conscientia idoli
usque nunc, quasi victimam idoli comedunt: et conscientia eorum
infirma polluitur. Cibus autem nos non commendat Deo. Neque 8
enim si comederimus, abundamus: neque si non comederimus, de-

1 ܗܟܝܠ] In margine MSti ܕܝܢ.
2 ܒܬܐܪܬܐ ܕܦܬܟܪܐ] ܒܥܝܕܐ (ܕܦܬܟܪܐ)
† igitur] Lectio Marg. Autem.
‡ in conscientia i. q. τῃ συνειδησει] i. q. τῃ συνηθειᾳ

9 ܢܦܩܢ ܡܬܝܬܪܝܢ܀ ܚܙܘ ܕܝܢ ܕܠܡܐ ܫܘܠܛܢܐ ܗܢܐ ܕܝܠܟܘܢ
10 ܢܗܘܐ܂ ܠܬܘܩܠܬܐ ܠܗܢܘܢ ܕܟܪܝܗܝܢ܂ ܐܢ ܓܝܪ ܐܢܫ
ܢܚܙܐ ܠܟ ܗܘ ܕܐܝܬ ܠܟ ܝܕܥܬܐ ܕܝܬܒ ܐܢܬ ܒܒܝܬ ܦܬܟܪ̈ܐ ܘܣܡܟ ܐܢܬ܆
ܠܐ ܗܐ ܬܐܪܬܐ ܕܝܠܗ ܕܡܚܝܠ ܡܬܒܢܝܐ ܐܝܟ ܕܢܐܟܘܠ
11 ܕܕܒܚܐ ܕܦܬܟܪ̈ܐ܂ ܘܐܒܕ ܠܗ ܐܚܐ ܗܘ ܕܡܚܝܠ ܒܝܕܥܬܐ ܕܝܠܟ܂
12 ܗܘ ܕܡܛܠܬܗ ܡܝܬ ܡܫܝܚܐ܂ ܟܕ ܗܟܢܐ ܗܟܝܠ ܚܛܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܒܐܚܝܟܘܢ܆ ܘܡܡܚܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܬܐܪܬܗܘܢ ܕܡܚܝܠܬܐ
13 ܐܢܝܢ܂ ܒܡܫܝܚܐ ܚܛܝܢ ܐܢܬܘܢ܂ ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܢ ܡܐܟܘܠܬܐ
ܡܟܫܠܐ ܠܐܚܝ܂ ܠܐ ܐܟܘܠ ܒܣܪܐ ܠܥܠܡ܂ ܕܠܡܐ ܕܠܐ
ܐܚܝ ܐܟܫܠ܀

1 ܠܐ ܗܘܝܬ ܫܠܝܚܐ܂ ܠܐ ܗܘܝܬ ܒܪ ܚܐܪܐ܂ ܠܐ ܠܝܫܘܥ Cap. IX.
*ܡܫܝܚܐ ܡܪܢ ܚܙܝܬ܂ ܠܐ ܥܒܕܐ ܕܝܠܝ ܐܢܬܘܢ
2 ܐܢܬܘܢ ܒܡܪܢ܂ ܐܢ ܠܐܚܪ̈ܢܐ ܠܐ ܗܘܝܬ ܫܠܝܚܐ܂ ܐܠܐ ܠܟܘܢ

9 ficimus. Videte autem ne forte poteſtas veſtra hæc offendiculo fiat
10 infirmis. Si enim quis viderit te qui habes ſcientiam, quod in domo
idolorum accumbas, nonne conſcientia ejus qui infirmus eſt, ædifi-
11 cabitur ad comedendum victimas idolorum ? Et peribit frater infir-
12 mus in ſcientia tua, propter quem Chriſtus mortuus eſt ? Quum ſic
igitur peccatis in fratres, et percutitis conſcientiam eorum quæ in-
13 firma eſt, in Chriſtum peccatis. Quapropter ſi eſca offendiculo ſit
fratri meo, non comedam carnem in æternum, ne forte fratri meo
offendiculo ſim.

1 Non ſum Apoſtolus ? non ſum liber ? non Jeſum * Chriſtum ✓ Cap. IX.
Dominum noſtrum vidi ? non opus meum vos eſtis in Domino ?
2 Si aliis non ſum Apoſtolus, ſed certe vobis ſum : ſigillum enim

ܕܝܠܝ ܐܢܬܘܢ. * ܛܒܥܐ ܓܝܪ ܕܫܠܝܚܘܬܐ ܕܝܠܝ ܐܢܬܘܢ * φραγις
3 ܐܢܬܘܢ ܒܡܪܝܐ. ܡܦܩ ܒܪܘܚܐ ܕܝܠܝ ܠܘܬܗܘܢ ܕܠܝ ܕܐܢܝܢ
4 ܗܢܐ ܐܝܬܘܗܝ. ܠܡܐ ܠܐ ܠܢ ܫܘܠܛܢܐ ܠܡܐܟܠ ܘܠܡܫܬܐ.
5 ܠܡܐ ܠܐ ܐܝܬ ܠܢ ܫܘܠܛܢܐ ܚܬܐ ܐܢܬܬܐ ܠܡܟܪܟܘ: ܐܝܟ
6 ܕܐܦ ܠܫܪܟܐ ܕܫܠܝܚܐ ܘܐܚܐ ܕܡܪܝܐ ܘܟܐܦܐ. ܐܘ
ܒܠܚܘܕܝ ܐܢܐ ܘܒܪܢܒܐ. ܠܐ ܐܝܬ ܠܢ ܫܘܠܛܢܐ * ܕܠܐ ✓
7 ܠܡܦܠܚ. ܡܢܘ ܡܦܠܚ ܒܐܦܣܘܢܝܘܬܐ ܕܝܠܗ ܡܡܬܘܡ.
ܡܢܘ ܢܨܒ ܟܪܡܐ ܘܡܢ ܦܐܪܐ ܕܝܠܗ ܠܐ ܐܟܠ. ܡܢܘ ܪܥܐ
8 ܡܪܥܝܬܐ. ܘܡܢ ܚܠܒܐ ܕܡܪܥܝܬܐ ܠܐ ܐܟܠ. ܠܡܐ ܐܝܟ
ܒܪܢܫܐ ܗܠܝܢ ܡܡܠܠ ܐܢܐ. ܐܘ ܐܦ ܢܡܘܣܐ ܗܠܝܢ ܠܐ ܐܡܪ.
9 ܒܢܡܘܣܐ ܓܝܪ ܕܡܘܫܐ ܟܬܝܒ. ܕܠܐ ܬܚܒܘܫ ܬܘܪܐ ܕܡܕܪܟ.
10 [ܠܡܐ ܥܠ ܬܘܪܐ ܒܛܝܠܐ ܠܗ ܠܐܠܗܐ. ܐܘ ܡܛܠܬܢ ܡܟܠܦܘܣ

3 Apoſtolatus mei vos eſtis in Domino. Defenſio mea apud eos qui
4 me judicant, hæc eſt; Annon habemus poteſtatem edendi et bibendi?
5 Annon habemus poteſtatem ſororem uxorem circumducendi, ſicut
6 et reliqui Apoſtoli, et fratres Domini, et Cephas? Aut ſolus ego et
7 Barnabas non habemus poteſtatem * non ✓ operandi? Quis militat
ſtipendiis ſuis unquam? quis plantat vineam, et de fructu ejus non
8 edit? quis paſcit gregem, et de lacte gregis non edit? Num ſecun-
9 dum hominem hæc loquor? Aut et lex hæc non dicit? In lege
enim Moſis ſcriptum eſt; Non obturabis bovem triturantem. [*Num*
10 *de bobus cura eſt Deo? An propter nos omnino dicit? propter nos enim*

ܚܬܡܐ ܕܫܠܝܚܘܬܐ. ܡܦܩܢܘܬܐ ܪܘܚܐ ܕܐܦܣܘܢܝܐ. ܐܦܣܘܢ ܫܡܗ ܕܪܘܚܐ.

In margine MSti

1 [ܐܚܬܐ ܡܗܝܡܢܬܐ] ܘܐܚܐ ܕܡܪܝܐ ܘܟܐܦܐ

ܐܡܪ܆ ܡܛܠܬܢ ܓܝܪ ܐܬܟܬܒܬ. ܡܛܠ ܕܥܠ ܣܒܪܐ ܘܠܐ ܠܗ
ܠܟܪܘܒܐ ܕܢܟܪܘܒ. ܘܗܘ ܕܕܝܫ] ¹ ܥܠ ܣܒܪܐ ܕܡܫܬܘܬܦ܀
11 ܐܢ ܚܢܢ [ܠܟܘܢ] ܪܘܚܢܝܬܐ ܙܪܥܢ: ܪܒܐ ܗܝ ܐܢ ܚܢܢ ܒܦܓܪܢܝܬܐ
12 ܕܝܠܟܘܢ ܢܚܨܘܕ܆ ܐܢ ܐܚܪܢܐ ܒܫܘܠܛܢܐ ܕܝܠܟܘܢ ܡܫܬܘܬܦܝܢ:
ܠܘ ܝܬܝܪܐܝܬ ܚܢܢ܆ ܐܠܐ ܠܐ ܐܬܚܫܚܢ ܒܫܘܠܛܢܐ ܗܢܐ. ܐܠܐ
ܟܠܡܕܡ ܡܣܝܒܪܝܢܢ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܠܐ ܒܡܕܡ ܥܘܟܐ ܢܬܠ
13 ܠܐܘܢܓܠܝܘܢ ܕܡܫܝܚܐ܀ ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܗܢܘܢ ܕܒܩܘܕܫܐ
ܦܠܚܝܢ: ܡܢ ܗܝܟܠܐ ܐܟܠܝܢ܆ ܘܗܢܘܢ ܕܠܘܬ ܡܕܒܚܐ ܩܝܡܝܢ܆
14 ܥܡ ܡܕܒܚܐ ܡܫܬܘܬܦܝܢ. ܗܟܢܐ ܐܦ ܡܪܢ ܦܩܕ. ܠܗܢܘܢ
15 ܕܐܘܢܓܠܝܘܢ ܡܟܪܙܝܢ܆ ܡܢ ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܢܚܐܘܢ. ܐܢܐ
ܕܝܢ ܠܐ ܒܚܕܐ ܡܢ ܗܠܝܢ ܐܬܚܫܚܬ܀ ܠܐ ܟܬܒܬ ܕܝܢ ܗܠܝܢ܆
ܐܝܟܢܐ ܕܗܟܢܐ ܢܗܘܝܢ ܒܝ. ܛܒ ܗܘ ܠܝ ܓܝܪ ܡܫܘܒܗܪܘܬܝ

scriptum est, quoniam in spe debet arator arare, et qui triturat,] † in
11 spe participans. Si nos [*vobis*] spiritualia seminavimus, magnum *est*,
12 si nos carnalia vestra metamus? Si alii potestatis vestræ participes
sunt, non potius nos? sed non usi sumus potestate hac: sed omnia
sustinemus, ut ne remorationem aliquam demus Evangelio Christi.
13 Ignoratis quod ii qui sacra operantur, de sacrario edunt? et ii qui
14 altari assistunt, cum altari participant? Ita et Dominus constituit
15 iis qui Evangelium annunciant, de Evangelio vivere. Ego autem
nullo ex his usus sum: non scripsi autem hæc, ut ita fiant in me:
bonum est mihi enim potius mori, quam ut gloriationem meam

¹ [ܥܠ ܣܒܪܐ ܕܡܫܬܘܬܦ — In margine MSti — ܡܢ ܣܒܪܐ ܕܠܗ ܠܡܫܬܘܬܦܘ
† in spe participans.] — Lectio Marg. — *Vid. Not.*

16 ܠܡܡܬ. ܐܘ ܕܫܘܒܗܪܝ ܐܢܫ ܢܣܪܩ. ܐܢ ܓܝܪ ܡܣܒܪ
ܐܢܐ. ܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ܠܝ ܫܘܒܗܪܐ. ܐܢܢܩܐ ܓܝܪ ܥܠܝ ܣܝܡܐ.
17 ܘܘܝ ܠܝ ܐܢ ܠܐ ܐܣܒܪ. ܐܢ ܓܝܪ ܡܢ ܨܒܝܢܐ ܐܢܐ ܗܕܐ
ܥܒܕ ܐܢܐ. ܐܓܪܐ ܐܝܬ ܠܝ. ܐܢ ܕܝܢ ܡܢ ܠܐ ܨܒܝܢܐ ܐܢܐ.
18 ܡܕܒܪܢܘܬܐ ܡܗܝܡܢ ܐܢܐ. ܡܢܐ ܗܟܝܠ ܐܝܬܘܗܝ ܠܝ ܐܓܪܐ.
ܐܝܟܢܐ ܕܟܕ ܡܣܒܪ ܐܢܐ. ܕܠܐ ܢܦܩܬܐ ܐܣܝܡ ܠܐܘܢܓܠܝܘܢ
ܕܡܫܝܚܐ. ܒܗܘܢ ܕܠܐ ܡܬܚܫܚ ܐܢܐ ܒܫܘܠܛܢܐ ܕܝܗܝܒ
19 ܒܐܘܢܓܠܝܘܢ. ܟܕ ܓܝܪ ܚܐܪܐ ܐܢܐ ܡܢ ܟܠܗܘܢ:
20 ܠܟܠܗܘܢ ܢܦܫܝ ܫܥܒܕܬ. ܐܝܟܢܐ ܕܠܟܠܗܘܢ[1] ܐܬܪ. ܘܗܘܝܬ
ܠܝܗܘܕܝܐ ܐܝܟ ܝܗܘܕܝܐ. ܐܝܟܢܐ ܕܠܝܗܘܕܝܐ ܐܬܪ. ܠܐܝܠܝܢ ܕܬܚܝܬ
ܢܡܘܣܐ ܐܝܟ ܬܚܝܬ ܢܡܘܣܐ: ܟܕ ܠܐ ܗܘܝܬ ܐܢܐ ܬܚܝܬ ܢܡܘܣܐ.
21 ܐܝܟܢܐ ܕܠܗܢܘܢ ܕܬܚܝܬ ܢܡܘܣܐ ܐܬܪ. ܠܗܢܘܢ ܕܕܠܐ ܢܡܘܣܐ ܐܝܟ

aliquis inanem reddat. Si enim evangelizem, non eſt mihi gloriatio: 16
neceſſitas enim mihi impoſita eſt: væ autem mihi eſt, niſi evange-
lizavero. Si enim volens hoc faciam, mercedem habeo: ſi autem 17
invitus, diſpenſatio credita eſt mihi. Quæ igitur eſt mihi merces? 18
ut quum evangelizem ſine ſumptu ponam Evangelium Chriſti, ut
ne abutar poteſtate mea in Evangelio. Quum enim liber ſum ab 19
omnibus, omnibus meipſum ſervum feci, ut † omnes lucrifacerem.
Et factus ſum Judæis tanquam Judæus, ut Judæos lucrifacerem: 20
iis qui ſub lege, tanquam ſub lege, quum non ſim ſub lege, ut eos
qui ſub lege lucrifaciam. Iis qui ſine lege, ut ſine lege, quum non 21

1 ܕܠܟܠܗܘܢ] In margine MSti (:) ܠܣܓܝܐܐ
† omnes] Lectio Marg. Multos

ܕܠܐ ܢܡܘܣܐ: ܟܕ ܠܐ ܐܢܐ ܕܠܐ ܢܡܘܣܐ ܕܐܠܗܐ: ܐܠܐ ܒܢܡܘܣܐ
22 ܕܡܫܝܚܐ܂ ܐܝܟܢܐ ܕܐܬܓܪ ܠܗܘܢ ܕܠܐ ܢܡܘܣܐ ܐܬܓܪ. ܗܘܝܬ ܠܟܪܝܗܐ
ܐܝܟ ܟܪܝܗܐ܂ ܐܝܟܢܐ ܕܠܟܪܝܗܐ ܐܬܓܪ. ܠܟܠܗܘܢ ܗܘܝܬ
23 ܟܠܡܕܡ܂ ܐܝܟܢܐ ܕܡܢ ܟܠܡܕܡ ܠܐܢܫܝܢ ܐܦܪܘܩ. ܗܕܐ ܕܝܢ
ܥܒܕ ܐܢܐ ܡܛܠ ܐܘܢܓܠܝܘܢ܂ ܐܝܟܢܐ ܕܫܘܬܦܬܐ
24 ܕܝܠܗ ܐܗܘܐ܀ ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܗܢܘܢ ܕܒܐܣܛܐܕܝܘܢ
ܪܗܛܝܢ: ܟܠܗܘܢ ܡܢ ܪܗܛܝܢ: ܚܕ ܕܝܢ ܢܣܒ ÷ ܠܗ ✓ ܠܙܟܘܬܐ܀
25 ܗܟܢܐ ܪܗܛܘ ܐܝܟܢܐ ܕܬܕܪܟܘܢ. ܟܠ ܐܢܫ ܕܝܢ ܗܘ ܕܐܬܟܬܫ
ܡܬܟܬܫ܂ ܟܠܡܕܡ ܡܣܝܒܪ. ܗܢܘܢ ܡܢ ⁜ ܗܟܝܠ ✓܂
ܐܝܟܢܐ ܕܟܠܝܠܐ ܡܬܚܒܠܢܐ ܢܣܒܘܢ. ܚܢܢ ܕܝܢ ܠܐ
26 ܡܬܚܒܠܢܐ܀ ܐܢܐ ܗܟܝܠ ܗܟܢܐ ܪܗܛ ܐܢܐ܂ ܠܘ ܐܝܟ ܠܐ
ܡܬܝܕܥܐܝܬ. ÷ ܘܗܟܢܐ ✓ * ܡܬܟܬܫ ܐܢܐ܂ ܠܘ ܐܝܟ ܕܐܐܪ * πυκτευω
27 ܡܚܐ. ܐܠܐ ܡܟܒܫ ܐܢܐ ܦܓܪܝ ܘܡܫܥܒܕ ܐܢܐ܂ ܕܠܡܐ
ܟܕ ܠܐܚܪܢܐ ܐܟܪܙܬ܂ ܐܢܐ ܡܣܠܝܐ ܐܗܘܐ܀

ſim ſine lege Dei, ſed in lege Chriſti, ut eos qui ſine lege lucrifa-
22 ciam. Factus ſum infirmis ut infirmus, ut infirmos lucrifaciam :
23 omnibus factus ſum omnia, ut omnino aliquos ſervem. Hoc autem
24 facio propter Evangelium, ut una particeps ejus fiam. Ignoratis
quod ii qui in ſtadio currunt, omnes quidem currunt, unus autem
25 accipit ÷ ſibi ✓ victoriam ? ſic currite ut aſſequamini. Unuſquiſque
autem qui certamen certat, omnia ſuſtinet : illi quidem ⁜ igitur ✓
ut coronam corruptibilem accipiant, nos autem incorruptibilem.
26 Ego igitur ſic curro, non quaſi incerte : ÷ et ✓ ſic contendo, non
27 quaſi aërem verberans : Sed contundo corpus meum, et in ſervi-
tutem redigo : ne forte quum aliis prædicaverim, ego reprobus ſim.

CAP. X. 1 ܠܐ ܨܒܐ ܐܢܐ ܕܝܢ ܕܠܐ ܬܕܥܘܢ ܐܚܝ܆ ܕܐܒܗ̈ܬܢ ܕܝܠܢ ܟܠܗܘܢ
ܬܚܝܬ ܥܢܢܐ ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ܆ ܘܟܠܗܘܢ ܒܝܬ ܝܡܐ ܥܒܪܘ܆
2 3 ܘܟܠܗܘܢ * ܒܡܘܫܐ ܥܡܕܘ ܒܥܢܢܐ ܘܒܝܡܐ܂ ܘܟܠܗܘܢ ܗܘ

* εις τον μωυσιν

4 ܚܕ ܗܘ ܡܐܟܘܠܬܐ ܪܘܚܢܝܬܐ ܐܟܠܘ. ܘܟܠܗܘܢ ܗܘ ܚܕ ܗܘ
ܡܫܬܝܐ ܪܘܚܢܝܐ ܐܫܬܝܘ܂ ܫܬܝܢ ܗܘܘ ܓܝܪ ܡܢ ܟܐܦܐ
ܪܘܚܢܝܐ ܕܐܬܝܐ ܗܘܬ ÷ ܒܬܪܗܘܢ ✓. ܗܝ ܕܝܢ ܟܐܦܐ ܐܝܬܘܗܝ
5 ܗܘܬ ܡܫܝܚܐ܀ ܐܠܐ ܠܘ ܒܣܓܝ̈ܐܐ ܡܢܗܘܢ ܐܨܛܒܝ ܠܐܠܗܐ.
6 ܐܬܪܡܝܘ[1] ܓܝܪ ܒܡܕܒܪܐ܂ ܗܠܝܢ ܕܝܢ ܛܘܦ̈ܣܐ ܕܝܠܢ ܗܘ̈ܘ܆
ܠܡܛܠ ܕܠܐ ܢܗܘܐ ܪ̈ܓܘܓܐ ܕܒܝ̈ܫܬܐ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܐܦ ܗܢܘܢ ܪܓܒܘ.
7 ܐܦܠܐ ܕܝܢ ܦܠܚ̈ܝ ܦܬܟܪ̈ܐ ܢܗܘܐ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܐܢܫ̈ܝܢ ܡܢܗܘܢ.
ܐܝܟܢܐ ܕܐܦ ܟܬܝܒ܀ ܕܝܬܒ ܥܡܐ ܠܡܐܟܠ ܘܠܡܫܬܐ܆
8 ܘܩܡܘ ܠܡܛܥܝܘ܀ ܐܦܠܐ ܕܝܢ ܢܙܢܐ ܐܝܟܢܐ ܕܐܢܫ̈ܝܢ ܡܢܗܘܢ

CAP. X. Nolo autem ut ignoretis, fratres mei, quod patres noſtri omnes 1
ſub nube fuerunt: et omnes per mare tranſierunt: Et omnes in 2
Moſem baptizati ſunt, in nube et in mari: Et omnes eandem eſcam 3
ſpiritualem comederunt: Et omnes eundem potum ſpiritualem 4
biberunt: (bibebant enim de petra ſpirituali quæ ſequebatur ÷ eos, ✓
illa autem petra erat Chriſtus.) Sed non pluribus eorum benepla- 5
citum eſt Deo: proſtrati ſunt enim in deſerto. Hæc autem typi 6
noſtri erant, ut ne ſimus cupidi malorum, ſicut et illi concupive-
runt. Neque autem cultores idolorum ſimus, ſicut quidam ex 7
illis, ſicut ſcriptum eſt; Sedit populus ad edendum et bibendum,
et ſurrexerunt ad ludendum. Neque autem ſcortemur, ſicut qui- 8

1 ܐܬܪܡܝܘ] In margine MSti ܐܬܪܡܝܘ ܐܝܟ ܫܠܕܐ ܒܡܕܒܪܐ܀—κατεςρωθησαν

ܙܢܝܘ܂ ܘܢܦܠܘ ܒܚܕ ܝܘܡܐ [1]ܥܣܪܝܢ ܘܐܪܒܥܐ ܐܠܦܝܢ܂ ܘܐܦܠܐ 9
ܕܝܢ ܢܢܣܐ [2]ܠܡܫܝܚܐ܂ ܐܝܟܢܐ ܕܐܢܫܝܢ ܡܢܗܘܢ ܢܣܝܘ܂ ܘܡܢ
ܚܘ̈ܘܬܐ ܐܒܕܘ܀ ܐܦܠܐ ܕܝܢ ܬܪܛܢܘܢ܂ ܐܝܟ ܡܐ ܕܐܢܫܝܢ ܡܢܗܘܢ 10
ܪܛܢܘ܂ ܘܐܒܕܘ ܡܢ ܡܚܒܠܢܐ܀ ܗܠܝܢ ܕܝܢ ܟܠܗܝܢ 11
[3]ܛܘܦ̈ܣܐ ܓܕܫܝܢ ܗܘܘ ܠܗܘܢ܂ ܐܬܟܬܒ̈ ܕܝܢ ܠܘܬ
ܡܪܬܝܢܘܬܐ ܕܝܠܢ܂ ܒܗܘܢ ܕܗܠܝܢ ܕܫܘ̈ܠܡܐ ܕܥܠܡܐ
[4]ܦܓܥܘ܀ ܡܟܝܠ ܗܘ ܕܣܒܪ ܕܩܐܡ܂ ܢܚܙܐ ܕܠܐ ܢܦܠ܀ 12
ܢܣܝܘܢܐ ܠܟܘܢ ܠܐ ܢܩܦ ܐܠܐ ܐܢ ܐܢܫܝܐ܂ ܡܗܝܡܢܐ ÷ ܗܘ ✓ 13
ܕܝܢ ܐܠܗܐ܂ ܗܘ ܕܠܐ ܢܫܒܘܩ ܠܟܘܢ ܠܡܬܢܣܝܘ ܝܬܝܪ ܡܢ ܡܐ

dam ex illis ſcortati ſunt: et ceciderunt uno die † viginti quatuor
9 millia. Neque autem tentemus ‡ Chriſtum, ſicut quidam ex illis
10 tentaverunt, et a ſerpentibus perierunt. Neque autem murmurate,
11 ſicut quidam ex iis murmuraverunt, et perierunt a corruptore. Hæc
autem omnia || typi contingebant illis: ſcripta ſunt autem ad admo-
12 nitionem noſtram, in quos fines mundi § devenerunt. Itaque qui
13 putat quod ſtet, videat ne cadat. Tentatio vos non cepit, niſi hu-
mana: fidelis ÷ eſt ✓ autem Deus, qui non ſinet vos tentari ſupra

1 ܥܣܪܝܢ ܘܐܪܒܥܐ ܐܠܦܝܢ] In margine MSti (ܥܣܪܝܢ) ܘܬܠܬܐ (ܐܠܦܝܢ)
2 ܠܡܫܝܚܐ] ܠܡܪܝܐ
3 ܛܘܦ̈ܣܐ] ܛܘܦܣܐܝܬ
4 ܦܓܥܘ] ܚܕ ܕܢܣܒܐ ܐܢܘܢ ܦܓܥܘ܂
ܘܡܢܝܢܐ ܦܓܥ — απηντηκεν

† viginti quatuor millia.] Lectio Marg. (viginti) Tria (millia.)
‡ Chriſtum,] Dominum,
|| typi] Typice
§ devenerunt] *Vid. Not.*

ܕܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܐܠܐ ܢܥܒܕ ܥܡ ܢܣܝܘܢܐ ܐܦ ܡܦܩܢܐ. ܠܡܗܘܐ
ܕܬܫܟܚܘܢ ܠܡܣܝܒܪܘ.
14 ܡܛܠ ܗܢܐ ܚܒܝܒܝ ܕܝܠܝ. ܥܪܘܩܘ ܡܢ ܦܘܠܚܢܐ ܕܦܬܟܪܐ.
15 16 ܐܝܟ ܕܠܚܟܝܡܐ ܐܡܪ ܐܢܐ. ܕܘܢܘ ܐܢܬܘܢ ܗܘ ܕܐܡܪ ܐܢܐ. ܟܣܐ
ܕܬܘܕܝܬܐ ܗܘ ܕܡܒܪܟܝܢ: ܠܐ ܫܘܬܦܘܬܐ ܕܕܡܐ [1] ܕܡܫܝܚܐ
ܐܝܬܘܗܝ. ܠܚܡܐ ܗܘ ܕܩܨܝܢ: ܠܐ ܫܘܬܦܘܬܐ ܕܦܓܪܐ
17 ܕܡܫܝܚܐ ܐܝܬܘܗܝ. ܡܛܠ ܕܐܝܟ ܠܚܡܐ ܚܕ ܦܓܪܐ ܚܕ ܗܘ
ܕܣܓܝܐܐ ܐܢܚܢ. ܟܠܢ ܓܝܪ ܡܢ ܗܘ ܚܕ ܠܚܡܐ ܡܫܬܘܬܦܝܢ.
18 ܚܙܘ ܠܐܝܣܪܐܝܠ ܕܒܒܣܪܐ. ܠܐ ܗܢܘܢ ܕܐܟܠܝܢ ܕܒܚܐ: ܫܘܬܦܐ
19 ܕܡܕܒܚܐ ܐܝܬܝܗܘܢ. ܡܢܐ ܗܟܝܠ ܐܡܪ ܐܢܐ. ܕܦܬܟܪܐ ܡܕܡ
20 ܐܝܬܘܗܝ: ܐܘ ܕܒܚܐ ܕܦܬܟܪܐ ܡܕܡ ܐܝܬܘܗܝ. ܐܠܐ ܕܡܕܒܚܝܢ
ܕܕܒܚܝܢ ܥܡܡܐ. ܠܫܐܕܐ ܕܒܚܝܢ ܘܠܐ ܠܐܠܗܐ. ܠܐ ܨܒܐ ܐܢܐ

id quod poteſtis: ſed faciet cum tentatione etiam exitum, ut poſſitis
ſuſtinere.

14 Quapropter, dilecti mei, fugite a cultu idolorum. Ut intelligen-
15 16 tibus dico: judicate vos id quod dico. Poculum benedictionis cui
benedicimus, nonne communicatio ſanguinis † Chriſti eſt? panis
17 quem frangimus, nonne communicatio corporis Chriſti eſt? Quo-
niam unus panis, unum corpus multi ſumus: omnes nos enim de
18 illo uno pane participamus. Videte Iſraelem qui *eſt* ſecundum car-
19 nem: nonne illi qui edunt victimas, participes altaris ſunt? Quid
igitur dico? quod idolum, aliquid ſit, aut victima idoli, aliquid ſit?
20 Sed quod ea quæ immolant Gentes, dæmoniis immolant, et non

1 ܕܡܫܝܚܐ] In margine MSti ܕܡܪܝܐ
† Chriſti] Lectio Marg. Domini

21 ܕܝܢ ܕܫܘܬܦܐ ܕܫܐ̈ܕܐ ܬܗܘܘܢ. ܠܐ ܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ ܟܣܐ ܕܡܪܝܐ
ܠܡܫܬܐ ܘܟܣܐ ܕܫܐ̈ܕܐ. ܠܐ ܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܦܬܘܪܐ ܕܡܪܝܐ
22 ܠܡܫܬܘܬܦܘ ܘܠܦܬܘܪ̈ܐ ܕܫܐ̈ܕܐ. ܐܘ ܡܚܣܡܝܢ ܠܡܪܝܐ. ܠܡܐ
ܕܡܢ ܚܝ̈ܠܬܢܐ ܡܢܗ ܐܢܚܢ܀
23 ܟܠܡܕܡ ܫܠܝܛ ܠܝ. ܐܠܐ ܠܘ ܟܠܡܕܡ ܦܩܚ. ܟܠ
24 ܡܕܡ ܫܠܝܛ ܠܝ. ܐܠܐ ܠܘ ܟܠܡܕܡ ܡܒܢܐ. ܠܐ ܐܢܫ ܗܘ
25 ܕܢܦܫܗ ܢܒܥܐ. ܐܠܐ ܗܘ ܕܚܒܪܗ ܟܠܢܫ܀ ܟܠܡܕܡ
ܕܒܡܩܠܘܢ ܡܙܕܒܢ ܐܟܘܠܘ܀ ܟܕ ܠܐ ܡܕܡ ܡܥܩܒܝܢ ** μακελλων
26 ܐܢܬܘܢ ܡܛܠ ܬܐܪܬܐ܀ ܕܡܪܝܐ ܗܝ ܓܝܪ ܐܪܥܐ ܘܡܠܘܗ
27 ܕܝܠܗ܀ ܘܐܢ ܕܝܢ ܐܢܫ ܩܪܐ ܠܟܘܢ ܡܢ ܠܐ ܡܗܝ̈ܡܢܐ ܘܨܒܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܠܡܐܙܠ܀ ܟܠܡܕܡ ܕܡܬܬܣܝܡ ܠܟܘܢ ܐܟܘܠܘ. ܟܕ
28 ܠܐ ܡܕܡ ܡܥܩܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܛܠ ܬܐܪܬܐ. ܘܐܢ ܕܝܢ ܐܢܫ ܠܟܘܢ
ܢܐܡܪ: ܗܢܐ ܕܒܚܐ ܕܦܬܟܪ̈ܐ ܐܝܬܘܗܝ ܠܐ ܬܐܟܠܘܢ. ܡܛܠ

21 Deo: nolo autem ut conſortes dæmoniorum ſitis. Non poteſtis
poculum Domini bibere, et poculum dæmoniorum: non poteſtis
22 menſæ Domini participes eſſe, et menſarum dæmoniorum. Aut
provocamus ad æmulationem Dominum? Num validiores eo ſu-
mus?
23 Omnia licent mihi, ſed non omnia expediunt: omnia licent
24 mihi, ſed non omnia ædificant. Nemo ſuum quærat, ſed quod
25 proximi ſui quiſque. Quicquid in macello venditur, edite: nihil
26 interrogantes propter conſcientiam. Domini eſt enim terra, et ple-
27 nitudo ejus. Si autem quis vocat vos ex infidelibus, et vultis ire,
quicquid apponitur vobis, edite, nihil interrogantes propter conſcien-
28 tiam. Si autem quis vobis dixerit; Hoc victima idolorum eſt: ne

ܗܘ ܕܐܘܕܥ ÷ ܘܡܛܠ ✓ ܬܐܪܬܐ. ܕܡܪܝܐ ܗܝ ܓܝܪ ܐܪܥܐ ܘܡܘܠܝܐ
29 ܕܝܠܗ ÷ ܬܐܪܬܐ ܕܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܘ ܗܝ ܕܝܠܟ. ܐܠܐ ܗܝ ܕܐܚܪܢܐ.
ܡܛܠ ܡܢܐ ܓܝܪ ܚܐܪܘܬܝ ܡܬܕܝܢܐ ܡܢ ܬܐܪܬܐ ܐܚܪܬܐ.
30 ܐܢ ܐܢܐ ܒܛܝܒܘܬܐ ܡܫܬܘܬܦ ܐܢܐ: ܠܡܢܐ ܡܬܓܘܕܦ ܐܢܐ:
31 ܚܠܦ ܗܝ ܕܐܢܐ ܡܘܕܐ ܐܢܐ. ܐܢ ܗܟܝܠ ܐܟܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܘܐܢ
ܫܬܝܢ ܐܢܬܘܢ: ܘܐܢ ܡܕܡ ܥܒܕܝܢ ܐܢܬܘܢ: ܟܠܗܝܢ
32 ܠܫܘܒܚܐ ܕܐܠܗܐ ܥܒܕܘ. ܕܠܐ ܬܘܩܠܬܐ ܗܘܘ. ܠܝܗܘܕܝܐ
33 ܘܠܚܢܦܐ ܘܠܥܕܬܗ ܕܐܠܗܐ. ܐܝܟܢܐ ܕܐܦ ܐܢܐ ܒܟܠܡܕܡ
ܠܟܠܗܘܢ ܫܦܪ ܐܢܐ: ܟܕ ܠܐ ܒܥܐ ܐܢܐ ܗܝ ܕܝܠܝ ܦܘܩܢܐ: ܐܠܐ
Cap. XI. 1 ܗܝ ܕܣܓܝܐܐ: ܐܝܟܢܐ ܕܢܬܦܪܩܘܢ. ܡܬܕܡܝܢܐ ܕܝܠܝ ܗܘܘ
ܐܝܟܢܐ ܕܐܦ ܐܢܐ ܕܡܫܝܚܐ ÷
2 ܡܫܒܚ ܐܢܐ ܕܝܢ ܠܟܘܢ ܐܚܝ: ܡܛܠ ܕܟܠܗܝܢ ܕܝܠܝ
ܥܗܕܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܘܐܝܟܢܐ ܕܐܫܠܡܬ ܠܟܘܢ: ܠܡܫܠܡܢܘܬܐ
3 ܐܚܝܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ÷ ܨܒܐ ܐܢܐ ܕܬܕܥܘܢ: ܕܟܠ ܓܒܪ ܪܫܐ

edite propter illum qui indicavit, et ÷ propter ✓ confcientiam : Do-
mini eft enim terra, et plenitudo ejus. Confcientiam autem dico, 29
non tuam, fed alterius. Cur enim libertas mea judicatur a confci-
entia aliena ? Si ego cum gratia participo, cur conviciis afficior, pro 30
eo quod ego gratias ago ? Sive igitur editis, five bibitis, five quid 31
facitis, omnia ad gloriam Dei facite. Sine offendiculo eftote Judæis 32
et Gentilibus, et Ecclefiæ Dei. Sicut et ego in omni *re* omnibus 33
placeo, non quærens meum ipfius commodum, fed quod multorum,
Cap. XI. ut ferventur. Imitatores mei eftote, ficut et ego Chrifti. 1
Laudo autem vos, fratres mei, quod omnia mea meminiftis : et 2
ficut tradidi vobis, traditiones retinetis. Volo ut fciatis, quod omnis 3

ܡܫܝܚܐ ܐܝܬܘܗܝ. ܪܫܗ ܕܝܢ ܕܐܢܬܬܐ ܓܒܪܐ܀ ܪܫܗ ܕܝܢ
ܕܡܫܝܚܐ ܐܠܗܐ. ܟܠ ܓܒܪܐ ܕܡܨܠܐ ܐܘ ܡܬܢܒܐ ܟܕ ܡܟܣܐ 4
ܪܫܗ܀ ܡܒܗܬ ܠܪܫܗ ܕܝܠܗ. ܟܠ ܕܝܢ ܐܢܬܬܐ ܕܡܨܠܝܐ 5
ܐܘ ܡܬܢܒܝܐ ܟܕ ܪܫܗ ܠܐ ܡܟܣܝܐ܀ ܡܒܗܬܐ ܠܪܫܗ
ܕܝܠܗ. ܚܕܐ ܓܝܪ ܐܝܬܝܗ܀ ܗܝ ܥܡ ܗܝ ܕܓܪܝܚܐ.
ܐܢ ܓܝܪ ܠܐ ܡܬܚܦܝܐ ܐܢܬܬܐ܀ ܐܦ ܬܣܬܦܪ. ܐܢ ܕܝܢ 6
ܡܥܝܪܐ ܠܐܢܬܬܐ ܠܡܣܬܦܪܘ ܐܘ ܠܡܓܪܥܘ ܐܦ ܬܬܚܦܐ.
ܓܒܪܐ ܡܢ ܓܝܪ ܠܐ ܘܠܐ ܠܡܟܣܝܘ ܪܫܗ܀ ܕܨܠܡܐ 7
ܘܫܘܒܚܐ ܕܐܠܗܐ ܐܝܬܘܗܝ. ܗܝ ܕܝܢ ܐܢܬܬܐ ܫܘܒܚܗ
ܕܓܒܪܐ ܐܝܬܝܗ. ܠܐ ܓܝܪ ܐܝܬܘܗܝ ܓܒܪܐ ܡܢ ܐܢܬܬܐ܀ ܐܠܐ 8
ܐܢܬܬܐ ܡܢ ܓܒܪܐ. ܐܦ ܓܝܪ ܠܐ ܐܬܒܪܝ ܓܒܪܐ ܡܛܠ 9
ܐܢܬܬܐ܀ ܐܠܐ ܐܢܬܬܐ ܡܛܠ ܓܒܪܐ. ܡܛܠ ܗܢܐ ܚܝܒܐ 10
ܐܢܬܬܐ܀ ܕܫܘܠܛܢܐ ܢܗܘܐ ܥܠ ܪܫܗ ܡܛܠ ܡܠܐܟܐ܀
ܒܪܡ ܘܠܐ ܓܒܪܐ ܣܛܪ ܡܢ ܐܢܬܬܐ܀ ܘܠܐ ܐܢܬܬܐ ܣܛܪ ܡܢ 11

viri caput, Chriftus eft: caput autem mulieris, vir: caput autem
4 Chrifti, Deus. Omnis vir orans aut prophetans tecto capite fuo,
5 pudefacit caput fuum. Omnis autem mulier orans aut prophetans
capite non velato, pudefacit caput fuum: unum enim eft ac idem
6 rafæ. Si enim non velatur mulier, et tondeatur. Si autem turpe
7 mulieri tonderi aut radi, etiam veletur. Vir quidem enim non de-
bet velare caput fuum, quia imago et gloria Dei eft: mulier autem
8 gloria viri eft. Non enim eft vir ex muliere, fed mulier ex viro.
9 Etenim non creatus eft vir propter mulierem, fed mulier propter
10 virum. (Propter hoc debet mulier poteftatem habere fupra caput
11 fuum, propter angelos.) Veruntamen neque vir abfque muliere,

12 ܠܓܒܪܐ ¹ܒܡܪܝܐ. ܐܝܟܢܐ ܓܝܪ ܕܐܢܬܬܐ ܡܢ ܓܒܪܐ܂ ܗܟܢܐ
13 ܐܦ ܓܒܪܐ ܒܝܕ ܐܢܬܬܐ. ܟܠܗܝܢ ܕܝܢ ܡܢ ܐܠܗܐ܂ ܒܟܘܢ
ܐܢܬܘܢ ܕܘܢܘ. ܕܝܐܝܐ ܐܝܬܘܗܝ ܕܐܢܬܬܐ ܟܕ ܠܐ ܡܬܟܣܝܐ ܬܨܠܐ
14 ܠܐܠܗܐ܂ ²ܘܠܐ ܗܘ ܟܝܢܐ ܡܠܦ ܠܟܘܢ܂ ܕܓܒܪܐ ܡܢ ܐܢ
15 ܡܪܒܐ ÷ ܣܥܪܗ ܨܥܪܐ ܗܘ ܠܗ ܐܝܬܘܗܝ܂ ܐܢܬܬܐ ܕܝܢ ܐܢ
ܡܪܒܝܐ ÷ ܣܥܪܗ ܫܘܒܚܐ³ ܠܗ ܐܝܬܘܗܝ. ܡܛܠ
16 ܕܪܒܝܬܐ ÷ ܕܣܥܪܗ܂ ܚܠܦ ܬܟܣܝܬܐ ܠܗ ܝܗܝܒܐ ܗܘܬ܀ ܐܢ
ܕܝܢ [ܐܢܫ] ܡܬܚܙܐ ܕܚܪܝܢܐ ܗܘܐ ܐܝܬܘܗܝ܂ ܚܢܢ ܕܐܝܟ ܗܕܐ
ܥܝܕܐ ܠܐ ܐܝܬ ܠܢ܂ ܘܠܐ ܠܥܕܬܗ ܕܐܠܗܐ܀
17 ܗܕܐ ܕܝܢ ܡܦܩܕܢܐ ܐܢܐ܂ ܠܐ ܟܕ ܡܫܒܚ ܐܢܐ. ܡܛܠ ܕܠܘ

neque mulier absque viro, in Domino. Sicut enim mulier ex viro, 12
ita et vir per mulierem: omnia autem ex Deo. In vobis ipsis ju- 13
dicate: num decorum est mulierem non velatam orare Deum?
† Nonne ipsa natura docet vos, quod vir quidem, si creverit ÷ coma 14
ejus,↙ ignominia ipsi est: Mulier autem, si creverit ÷ coma ejus,↙ 15
‡ gloria ipsi est? quia incrementum ÷ comæ ejus ↙ pro velamine ei
datum est. Si autem [*quis*] videtur contentiosus esse, nos ejusmodi 16
consuetudinem non habemus, neque Ecclesiæ Dei.
Hoc autem præcipio, non laudans, quod non in melius, sed in 17

1 ܒܡܪܝܐ] In margine MSti ܕܠܐ ܓܒܪܐ ܡܫܡܫܢܐ ܐܦܣܩ ܕܐܠܗܘܬܐ
ܡܫܡܫܢܐ ܗܘܐ܀

2 ܘܠܐ] ܐܘ (ܠܐ)

3 ܫܘܒܚܐ ܠܗ] (ܫܘܒܚܐ) ܕܝܠܗ

† Nonne] Lectio Marg. Aut (nonne)

‡ gloria ipsi] (gloria) Ejus

ܠܘܬ ܕܡܘܬܪܐ. ܐܠܐ ܠܘܬ ܕܒܨܝܪܐ ܡܬܟܢܫܝܢ ܐܢܬܘܢ܀ ܩܕܡܐܝܬ 18
ܡܢ ܓܝܪ ܟܕ ܕܡܬܟܢܫܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒܥܕܬܐ܇ ܫܡܥ ܐܢܐ ܕܣܕ̈ܩܐ
ܐܝܬ ܒܟܘܢ. ܘܡܢܬܐ ܡܕܡ ܡܗܝܡܢ ܐܢܐ. * ܘܠܐ ܓܝܪ ܐܦ 19 * δεῖ
ܗܪ̈ܣܝܣ[1] ܠܡܗܘܐ ܒܟܘܢ. ܐܝܟܢܐ ܕܐܦ ܒܚܝܪ̈ܐ ܓܠܝ̈ܐ
ܢܗܘܘܢ ܒܟܘܢ܀ ܟܕ ܕܡܬܟܢܫܝܢ ܐܢܬܘܢ ܗܟܝܠ ܐܟܚܕܐ܇ ܠܐ 20
ܐܝܬܝܗ ܫܪܘܬܐ ܡܪܢܝܬܐ ܠܡܐܟܘܠܐ. ܟܠܚܕ ܓܝܪ ܫܪܘܬܗ 21
ܕܝܠܗ ܩܕܡ ܢܣܒ ܠܡܐܟܘܠܐ. ܘܗܘ ܡܢ ܟܦܢ. ܗܘ ܕܝܢ ܪܘܐ.
ܠܡܐ ܓܝܪ ܒ̈ܬܐ ܠܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܠܡܐܟܘܠܐ ܘܠܡܫܬܝܐ܇ ܐܘ 22
ܠܥܕܬܗ ܕܐܠܗܐ ܡܒܣܝܢ ܐܢܬܘܢ܇ ܘܡܟܠܡܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܗܢܘܢ
ܕܠܐ ܐܝܬ ܠܗܘܢ܇ ܡܢܐ ܠܟܘܢ ܐܡܪ. ܐܫܒܚܟܘܢ ܒܗܕܐ܇ ܠܐ
ܡܫܒܚ ܐܢܐ܀ ܐܢܐ ܓܝܪ ܩܒܠܬ ܡܢ ܡܪܝܐ܇ ܗܝ ܕܐܦ 23
ܐܫܠܡܬ ܠܟܘܢ. ܕܡܪܝܐ ܝܫܘܥ ܒܠܠܝܐ ܗܘ ܕܡܫܬܠܡ ܗܘܐ
ܢܣܒ ܠܚܡܐ܇ ܘܟܕ ܐܘܕܝ ܩܨܐ ܘܐܡܪ. ܣܒܘ ܐܟܘܠܘ. ܗܢܐ 24

18 deterius convenitis. Primum quidem enim quum convenitis in
Ecclesia, audio dissidia esse inter vos: et partem aliquam credo.
19 Oportet enim et hæreses esse inter vos: ut qui probi *sunt*, manifesti
20 fiant inter vos. Quum convenitis igitur in unum, non est cœnam
21 Dominicam edere. Unusquisque enim cœnam suam præsumit in
22 edendo: et hic quidem esurit, hic autem ebrius est. Numquid
enim domos non habetis ad edendum et bibendum? Aut Ecclesiam
Dei contemnitis, et pudefacitis eos qui non habent? Quid vobis
23 dicam? laudabo vos in hoc? non laudo. Ego enim accepi a Domino,
quod etiam tradidi vobis; quod Dominus Jesus nocte qua prodeba-
24 tur, acceperit panem: Et quum gratias egisset, fregit, et dixit; Ac-

1 ܗܪ̈ܣܝܣ] In margine MSti ܐܦܣ ܐ̄. ܩܪܝ ܠܗ̄ܘ. — αἱρέσεις

ܐܝܬܘܗܝ ܦܓܪܐ ܕܝܠܝ. ܗܘ ܕܚܠܦܝܟܘܢ ܡܬܩܨܐ. ܗܕܐ
25 ܥܒܕܘ ܠܥܘܗܕܢܐ ܕܝܠܝ. ܗܟܘܬ ܐܦ ܟܣܐ ܡܢ ܒܬܪ
ܕܐܚܫܡܘ ܟܕ ܐܡܪ: ܗܢܐ ܟܣܐ ܕܝܬܩܐ ܚܕܬܐ ܐܝܬܘܗܝ ܒܕܡܐ
ܕܝܠܝ. ܗܕܐ ܥܒܕܘ ܟܠ ܐܡܬܝ ܕܫܬܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܥܘܗܕܢܐ
26 ܕܝܠܝ. ܟܠ ܐܡܬܝ ܓܝܪ ܕܬܐܟܠܘܢ ܠܚܡܐ ܗܢܐ ܘܟܣܐ ܗܢܐ
ܬܫܬܘܢ: ܡܘܬܗ ܕܡܪܝܐ ܡܣܒܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܥܕܡܐ ܕܢܐܬܐ.
27 ܡܕܝܢ ܗܘ ܕܐܢ ܢܐܟܘܠ ܠܚܡܐ [1]ܘܢܫܬܐ ܟܣܐ ܕܡܪܝܐ ܟܕ ܠܐ
28 ܫܘܐ ܠܡܪܝܐ: ܡܚܝܒܐ ܢܗܘܐ ܕܦܓܪܐ ܘܕܕܡܐ ܕܡܪܝܐ. ܢܒܩܐ
ܕܝܢ ܒܪܢܫܐ ܗܘ ܠܗ: ܘܗܟܢܐ ܡܢ ܠܚܡܐ ܢܐܟܘܠ
29 ܘܡܢ ܟܣܐ ܢܫܬܐ: ܗܘ ܓܝܪ ܕܐܟܠ ܘܫܬܐ ܟܕ ܠܐ ܫܘܐ:
ܕܝܢܐ ܗܘ ܠܗ ܐܟܠ ܘܫܬܐ: ܕܠܐ ܦܪܫ ܠܦܓܪܐ ܕܡܪܝܐ.
30 ܡܛܠ ܗܕܐ ܒܟܘܢ ܣܓܝܐܐ ܡܚܝܠܐ ܘܟܪܝܗܐ. ܘܕܡܟܝܢ

cipite, edite: hoc eſt corpus meum, quod pro vobis frangitur: hoc
facite in commemorationem mei. Similiter et poculum, poſtquam 25
cœnaſſent, dicens: Hoc poculum Teſtamentum Novum eſt in ſan-
guine meo: hoc facite quotieſcunque biberitis in commemorationem
mei. Quotieſcunque enim ederitis panem hunc, et poculum hoc bi- 26
beritis, mortem Domini annunciatis, uſquequo venerit. Itaque qui- 27
cunque ederit panem, † et biberit poculum Domini, quum non dig-
nus ſit Domino, reus erit corporis et ſanguinis Domini. Probet autem 28
homo ſeipſum, et ita de pane edat, et de poculo bibat. Qui enim 29
edit et bibit, quum non dignus ſit, judicium ſibi ipſi edit et bibit,
non dijudicans corpus Domini. Propter hoc inter vos multi infirmi 30

1 ܘܢܫܬܐ] In margine MSti ܐܘ (ܢܫܬܐ)
† et biberit] Lectio Marg. Aut (biberit)

31 ܣܓܝܐܐ. ܐܠܘ ܓܝܪ ܠܢ ܠܢܦܫܢ ܕܢܝܢ ܗܘܝܢ: ܠܐ ܡܬܕܝܢܝܢ
32 ܗܘܝܢ. ܟܕ ܡܬܕܝܢܝܢ ܕܝܢ: ܡܢ ܡܪܝܐ ܡܬܪܕܝܢܢ: ܕܟܕܠܐ
33 ܥܡ ܥܠܡܐ ܢܬܚܝܒ ܀ ܡܟܝܠ ܐܚܝ * ܕܝܠܝ ✓: ܡܐ
34 ܕܡܬܟܢܫܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܐܟܠ: ܗܘܘ ܡܩܒܠܝܢ ܚܕ ܠܚܕ. ܐܢ ܕܝܢ ܐܢܫ
ܟܦܢ: ܒܒܝܬܗ ÷ ܕܝܠܗ ✓ ܢܐܟܘܠ: ܕܟܕܠܐ ܠܕܝܢܐ
ܬܗܘܘܢ ܡܬܟܢܫܝܢ ܀ ܫܪܟܐ ܕܝܢ ܕܟܕ ܐܬܐ: ܐܬܩܢ
÷ ܐܦܩܕ ܐܢܐ ܀

1 ܡܛܠ ܕܝܢ ܪܘܚܢܝܬܐ ܐܚܝ: ܠܐ ܨܒܐ ܐܢܐ ܕܠܐ ܬܕܥܘܢ. CAP. XII.
2 ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܟܕ ܥܡܡܐ ܐܝܬܝܟܘܢ ܗܘܝܬܘܢ: ܠܘܬ ܦܬܟܪܐ
ܕܠܐ ܡܠܐ ܐܝܟ ܕܡܬܕܒܪܝܢ ܗܘܝܬܘܢ ܡܬܬܕܒܪܝܢ ܗܘܝܬܘܢ.
3 ܡܛܠ ܗܢܐ ܡܘܕܥ ܐܢܐ ܠܟܘܢ: ܕܠܐ ܐܢܫ ܒܪܘܚܐ ܕܐܠܗܐ
ܡܡܠܠ ܐܡܪ * ܕܚܪܡܐ ܗܘ ܝܫܘܥ. ܘܠܐ ܐܢܫ ܡܫܟܚ ܠܡܐܡܪ * αναθεμα ιησουν
4 ܡܪܝܐ ܝܫܘܥ: ܐܠܐ ܒܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ. ܦܘܠܓܐ ܕܝܢ ܕܡܘܗܒܬܐ

31 et ægroti, et dormiunt multi. Si enim nos ipsos dijudicaremus,
32 non judicaremur. Quum judicamur autem, a Domino erudimur:
33 ut non cum mundo condemnemur. Itaque, fratres ⁜ mei ✓, quum
34 convenitis ad edendum, expectate alii alios. Si autem quis esurit,
domi ÷ suæ ✓ edat; ut non in judicium conveniatis. Reliqua
autem, quum venero, ordinabo.
1
2 De autem spiritualibus, fratres mei, nolo ut ignoretis. Scitis CAP. XII.
quod quum Gentes fueritis, ad idola muta, prout ducebamini, ab-
3 ducti fuistis. Quapropter notum facio vobis, quod nemo per Spi-
ritum Dei loquens, dicit quod Anathema est Jesus: neque quis
4 potest dicere Dominum Jesum, nisi in Spiritu Sancto. Discrimina

5 ܐܝܬܝܗܘܢ. ܗܘ ܕܝܢ ܚܕ ܗܘ ܪܘܚܐ. ܘܦܘ̈ܠܓܐ ܕܬܫܡܫܬܐ
6 ܐܝܬܝܗܘܢ. ܘܗܘ ܚܕ ܗܘ ܡܪܝܐ. ܘܦܘ̈ܠܓܐ ܕܡܥܒܕܢܘ̈ܬܐ
ܐܝܬܝܗܘܢ. ܗܘ ܕܝܢ ܚܕ ܗܘ ܐܠܗܐ ܐܝܬܘܗܝ: ܗܘ ܕܡܥܒܕ
7 ܟܠܡܕܡ ܒܟܠܢܫ. ܠܟܠܢܫ ܕܝܢ ܡܬܝܗܒ ܓܠܝܢܐ ܕܪܘܚܐ
8 ܠܘܬ ܗܝ ܕܦܩܚܐ. ܠܗܢܐ ܓܝܪ ܝܗܝܒ ܒܪܘܚܐ: ܡܠܬܐ
ܕܚܟܡܬܐ. ܠܐܚܪܢܐ ܕܝܢ ܡܠܬܐ ܕܝܕܥܬܐ ܒܗ ܒܪܘܚܐ.
9 ܠܐܚܪܢܐ ܕܝܢ ܗܝܡܢܘܬܐ ܒܗ ܗܘ ܒܪܘܚܐ: ܠܐܚܪܢܐ ܕܝܢ
10 ܡܘܗܒܬܐ ܕܐܣܝܘܬܐ* ܒܗ ܗܘ ܒܪܘܚܐ. ܠܐܚܪܢܐ ܕܝܢ
ܡܥܒܕܢܘ̈ܬܐ ܕܚܝܠܐ. ܠܐܚܪܢܐ ܕܝܢ ܢܒܝܘܬܐ. ܠܐܚܪܢܐ ܕܝܢ ܦܘܪܫܢܐ
ܕܪܘܚܐ. ܠܐܚܪܢܐ ܕܝܢ ܓܢ̈ܣܐ ܕܠܫܢ̈ܐ. ܠܐܚܪܢܐ ܕܝܢ ܦܘܫܩܐ
11 ܕܠܫܢ̈ܐ. ܟܠܗܝܢ ܕܝܢ ܗܠܝܢ: ܡܥܒܕ ܚܕ ܘܗܘ ܗܘ ܗܘ
ܪܘܚܐ: ܟܕ ܡܦܠܓ *ܕܝܠܢܝܬ ܠܟܠܢܫ ܐܝܟ ܡܐ ܕܨܒܐ ܀
12 ܐܝܟܢܐ ܓܝܪ ܕܦܓܪܐ ܚܕ ܐܝܬܘܗܝ: ܘܗܕ̈ܡܐ ܐܝܬ ܠܗ

* ἰαμάτων

* ἰδία

autem donorum ſunt : idem autem Spiritus. Et diſcrimina miniſte- 5
riorum ſunt : et idem Dominus. Et diſcrimina operationum ſunt, 6
ſed idem Deus eſt, qui operatur omnia in omnibus. Unicuique 7
autem datur manifeſtatio Spiritus ad utilitatem. Huic quidem 8
enim per Spiritum datur ſermo ſapientiæ : alii autem ſermo ſcien-
tiæ, in eodem Spiritu : Alii autem fides, in eodem Spiritu : alii au- 9
tem dona ſanationum, in eodem Spiritu : Alii autem operationes 10
virtutum, alii autem prophetia, alii autem diſcretiones Spirituum,
alii autem genera linguarum, alii autem interpretatio linguarum.
Omnia autem hæc operatur unus et idem Spiritus, dividens pri- 11
vatim unicuique prout vult. Sicut enim corpus unum eſt, et mem- 12

ܣܓܝܐܐ: ܟܠܗܘܢ ܕܝܢ [ܗܕܡܐ] ܕܦܓܪܐ ܟܕ ܣܓܝܐܐ ܐܝܬܝܗܘܢ:
13 ܚܕ ܐܝܬܝܗܘܢ ܦܓܪܐ܆ ܗܟܢܐ ܐܦ ܡܫܝܚܐ. ܐܦ ܓܝܪ ܒܚܕ
ܪܘܚܐ ܚܢܢ ܟܠܢ ܠܚܕ ܦܓܪܐ ܥܡܕܢ. ܐܢ ܝܗܘܕܝܐ ܘܐܢ
ܐܪܡܝܐ. ܐܢ ܥܒܕܐ ܘܐܢ ܒܢܝ ܚܐܪܐ. ܘܟܠܢ ܚܕ *ܡܫܬܝܐ * πόμα
14 ܐܫܬܝܢ. ܐܦ ܓܝܪ ܦܓܪܐ ܠܐ ܗܘܐ ܗܕܡܐ ܚܕ ܐܠܐ ܣܓܝܐܐ.
15 ܐܢ ܬܐܡܪ ܪܓܠܐ ܕܡܛܠ ܕܠܐ ܗܘܝܬ ܐܝܕܐ ܠܐ ܗܘܝܬ ܡܢ ܦܓܪܐ܆
16 ܠܘ ܡܢ ܗܕܐ ܠܐ ܗܘܬ ܡܢ ܦܓܪܐ. ܘܐܢ ܬܐܡܪ ܐܕܢܐ: ܕܡܛܠ
ܕܠܐ ܗܘܝܬ ܥܝܢܐ: ܠܐ ܗܘܝܬ ܡܢ ܦܓܪܐ܆ ܠܘ ܡܢ ܗܕܐ. ܠܐ
17 ܗܘܬ ܡܢ ܦܓܪܐ܀ ܐܢ ܟܠܗ ܦܓܪܐ ܥܝܢܐ܆ ܐܝܟܐ
⸆ ܗܘܬ ⸅ ܡܫܡܥܬܐ. ܐܢ ܟܠܗ ܡܫܡܥܬܐ܆ ܐܝܟܐ ⸆ ܗܘܬ ⸅
18 ܡܪܝܚܢܘܬܐ. ܗܫܐ ܕܝܢ ܐܠܗܐ ܣܡ ܗܕܡܐ ܟܠܚܕ ܡܢ ܟܠܗܘܢ
19 ܒܦܓܪܐ ܐܝܟܢܐ ܕܨܒܐ. ܐܠܘ ܕܝܢ ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܟܠܗܘܢ
20 ܚܕ ܗܕܡܐ܆ ܐܝܟܐ ⸆ ܗܘܐ ⸅ ܦܓܪܐ. ܗܫܐ ܕܝܢ ܣܓܝܐܐ ܐܢܘܢ

bra habet multa, omnia autem [*membra*] corporis, quum multa
13 ſint, unum ſunt corpus: ſic et Chriſtus. Etenim in uno Spiritu
nos omnes in unum corpus baptizati ſumus, ſive Judæi, ſive Gen-
tiles, ſive ſervi, ſive liberi: et omnes nos unum potum bibimus.
14 Etenim corpus non eſt unum membrum, ſed multa. Si dixerit
15 pes; Quia non ſum manus, non ſum de corpore, num ob hoc
16 non eſt de corpore? Et ſi dixerit auris; Quia non ſum oculus,
17 non ſum de corpore, num ob hoc non eſt de corpore? Si totum
corpus oculus, ubi ⸆ eſt ⸅ auditus? ſi totum auditus, ubi ⸆ eſt ⸅
18 odoratus? Nunc autem Deus conſtituit membra, unumquodque
19 ex iis in corpore, ſicut voluit. Si autem eſſent omnia unum
20 membrum, ubi ⸆ eſſet ⸅ corpus? Nunc autem multa quidem

21 ܗܕ̈ܡܐ܆ ܚܕ ܕܝܢ ܦܓܪܐ܀ ܠܐ ܡܫܟܚܐ ܕܝܢ ܥܝܢܐ ܠܡܐܡܪ
ܠܐܝܕܐ܃ ܕܣܘܢܩܢܐ ܡܢܟܝ ܠܝܬ ܠܝ܆ ܐܘ ܬܘܒ ܪܫܐ ܠܪ̈ܓܠܐ܆
22 ܕܣܘܢܩܢܐ ܡܢܟܘܢ ܠܝܬ ܠܝ. ܐܠܐ ܣܓܝ ܝܬܝܪܐܝܬ
ܗܠܝܢ ܗܕ̈ܡܐ ܕܦܓܪܐ ܕܡܣܬܒܪܝܢ ܕܝܬܝܪ ܡܚܝ̈ܠܐ ܐܝܬܝܗܘܢ܆
23 ܐܢܢܩܝ̈ܬܐ ܐܝܬܝܗܘܢ. ܘܗܠܝܢ ܕܣܒܪܝܢܢ ܕܝܬܝܪ ܫܝ̈ܛܬܐ
ܐܝܬܝܗܘܢ ܕܦܓܪܐ܆ ܠܗܠܝܢ ܐܝܩܪܐ ܝܬܝܪܐ ܣܝܡܝܢܢ.
ܘܗܠܝܢ ܕܒܗܬܬܐ ÷ ܐܝܬܝܗܝܢ ↙ ܕܝܠܢ܆ ܢܦܝܫܐܝܬ ܐܣܟܡܐ
24 ܡܩܢܝ̈ܢ ܐܢܝܢ ܠܗܝܢ. ܗܠܝܢ ܕܝܢ ܕܐܝܬ ܠܢ ܐܣܟܡܢ̈ܝܬܐ܆
ܣܢܝܩܘܬܐ ܠܝܬ ܠܗܝܢ. ܐܠܐ [ܐܠܗܐ] ܡܙܓܗ ܠܦܓܪܐ܆
25 ܟܕ ܠܗܘ ܕܒܨܝܪ ܝܬܝܪ ܝܗܒ ܐܝܩܪܐ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܠܐ ܢܗܘܐ
ܦܠܓܘܬܐ ܒܦܓܪܐ. ܐܠܐ ܗܝ ܗܝ ܚܕܐ ܚܠܦ ܚܕ̈ܐ ܢܐܨܦܘܢ
26 ܗܕ̈ܡܐ. ܘܐܢ ܡܕܡ ܚܫ ܚܕ ܗܕܡܐ܆ ܚܫܝܢ ܥܡܗ
ܟܠܗܘܢ ܗܕ̈ܡܐ. ܘܐܢ ܡܫܬܒܚ ܚܕ ܗܕܡܐ܆ ܚܕܝܢ
27 ܥܡܗ ܟܠܗܘܢ ܗܕ̈ܡܐ. ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܐܝܬܝܟܘܢ ܦܓܪܗ

membra, unum autem corpus. Non poteſt autem oculus dicere 21
manui; Uſum tui non habeo: aut rurſum caput pedibus; Uſum
veſtri non habeo. Sed multo magis illa membra corporis quæ ex- 22
iſtimantur infirmiora eſſe, neceſſaria ſunt: Et quæ exiſtimamus 23
ignobilia eſſe corporis, his honorem abundantiorem imponimus: et
quæ pudoris ÷ ſunt ↙ noſtra, honeſtatem ampliorem habent. Quæ 24
autem noſtra ſunt honeſta, non opus habent: ſed [*Deus*] temperavit
corpus, ei cui deerat, ampliorem dans honorem: Ut non ſit ſchiſma 25
in corpore, ſed idipſum alia pro aliis ſolicita ſint membra. Et ſi 26
quid patitur unum membrum, compatiuntur omnia membra: et ſi
glorificatur unum membrum, gaudent cum eo omnia membra. Vos 27

28 [illegible]
[illegible]
[illegible] * sitæ
29 [illegible]
[illegible]
30 [illegible]
[illegible]
31 [illegible]
[illegible]
1 [illegible] CAP. XIII.

28 autem eſtis corpus Chriſti, † et membra ex membro. Et quoſdam
quidem poſuit Deus in Eccleſia, primo apoſtolos, ſecundo pro-
phetas, tertio doctores, deinde virtutes, deinde dona ſanationum,
opitulationes, gubernationes, genera linguarum, interpretationes lin-
29 guarum. Num omnes apoſtoli ? num omnes prophetæ ? num
30 omnes doctores ? Num omnes virtutes ? Num omnes dona habent
ſanationum ? num omnes linguis loquuntur ? num omnes ‡ inter-
31 pretantur ? Æmulamini autem dona potiora. Et adhuc viam excel-
lentem ſupra menſuram vobis oſtendo.
1 Si linguis hominum loquar et angelorum, charitatem autem non CAP. XIII.

1 [illegible] In margine MSti [illegible]
2 [illegible] [illegible]
3 [illegible] [illegible]
† et membra ex membro.] Lectio Marg. (et membra) Ex parte.
‡ interpretantur ?] Prophetant ?

* ἀλαλάζον — 2 ܐܝܬ ܠܝ܆ ܗܘܝܬ ܠܝ ܢܚܫܐ ܕܙܐܩ. ܐܘ ܙܓܐ * ܕܡܟܠܟܠ. ܘܐܢ
ܐܗܘܐ ܐܝܬ ܠܝ ܢܒܝܘܬܐ܆ ܘܐܕܥ ܐܪ̈ܙܐ ܟܠܗܘܢ ܘܟܠܗ ܝܕܥܬܐ܆
ܘܐܢ ܐܗܘܐ ܐܝܬ ܠܝ ܟܠܗ ܗܝܡܢܘܬܐ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܛܘܪܐ ܐܫܢܐ܆
3 ܚܘܒܐ ܕܝܢ ܠܝܬ ܠܝ ܘܠܐ ܡܕܡ ܐܢܐ. ܘܐܢ ܐܦܣܡ ܟܠܡܕܡ
ܕܐܝܬ ܠܝ܆ ܘܐܢ ܐܫܠܡ ܦܓܪܝ ܐܝܟܢܐ ¹ܕܐܬܝܩܕ. ܚܘܒܐ
4 ܕܝܢ ܠܐ ܐܝܬ ܠܝ܆ ܘܠܐ ܡܕܡ ܡܘܬܪ ܐܢܐ܀ ܚܘܒܐ ܡܓܪܓ ܪܘܚܐ.
ܡܒܣܡ. ܚܘܒܐ ܠܐ ܛܐܢ. ܚܘܒܐ ܠܐ ܡܫܬܐܦܩ. ܠܐ ܡܬܢܦܚ܆
5 ܠܐ ܟܥܪ. ܠܐ ܒܥܐ ܗܠܝܢ ܕܝܠܗ. ܠܐ ܪܓܙ. ܠܐ ܡܬܚܫܒ
6 7 ܒܝܫܬܐ. ܠܐ ܚܕܐ ܥܠ ܥܘܠܐ. ܚܕܐ ܕܝܢ ܥܡ ܫܪܪܐ. ܟܠܡܕܡ
8 ²ܡܣܝܒܪ. ܟܠ ܡܕܡ ܣܒܠ. ܚܘܒܐ ܘܠܐ ܡܡܬܘܡ ܢܦܠ܀
ܐܢ ܕܝܢ ܢܒܝܘ̈ܬܐ ܢܬܒܛܠܢ. ܘܐܢ ܠܫܢ̈ܐ ܢܫܬܠܩܢ. ܘܐܢ ܝܕܥܬܐ

habeam, factus sum æs sonans, aut cymbalum tinniens. Et si ha- 2
buero prophetiam, et noverim mysteria omnia et omnem cognitio-
nem, et si habuero omnem fidem, ita ut montem transferam, chari-
tatem autem non habuero, nihil sum. Et si comedendum distri- 3
buam quicquid est mihi, et si tradam corpus meum † ut combura-
tur, charitatem autem non habeam, nihil proficio. Charitas longa- 4
nimis *est*, benigna *est*: charitas non invidet, charitas non agit perpe-
ram, non inflatur, Non indecora *est*, non quærit quæ sua sunt, non 5
irritatur, non cogitat malum. Non gaudet super injustitia, gaudet 6
autem cum veritate: Omnia ‡ suffert, omnia sustinet. Charitas 7 8
nunquam excidit: si autem prophetiæ, abolebuntur: et si linguæ,

1 ܕܐܬܝܩܕ] In margine MSti ܕܐܝܩܕ

2 ܡܣܝܒܪ] ܡܣܝܒܪ ܒܣܒܪܐ

† ut comburatur,] Lectio Marg. Ut comburar,

‡ suffert,] (suffert) In spe,

[illegible] 9
[illegible] 10
[illegible] 11
[illegible]
[illegible]
[illegible] 12
[illegible]
[illegible] 13
[illegible]
[illegible]

[illegible] 1 CAP. XIV.
[illegible] 2
[illegible]

9 cessabunt: et si scientia, abolebitur. Ex parte enim cognoscimus, et
10 ex parte prophetamus: Quum autem venerit id quod perfectum,
11 tunc id quod ex parte abolebitur. Quum essem infans, ut infans
loquebar, ut infans sentiebam, ut infans cogitabam: quum autem
12 factus sum vir, quæ infantis abolevi. Videmus enim nunc ⁜ tan-
quam ✓ per speculum in ænigmate: tunc autem facie ad faciem:
nunc cognosco ex parte, tunc autem cognoscam sicut et cognitus
13 sum. Nunc autem manent fides, spes, charitas, hæc tria: maxima
autem ex iis charitas.

1 Sectamini charitatem, æmulamini autem spiritualia; magis autem CAP. XIV.
2 ut prophetetis. Qui enim loquitur lingua, non hominibus loquitur,
sed Deo: nemo enim audit, Spiritu autem loquitur mysteria.

3 ܡܡܠܠ ܐ̈ܪܙܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܕܡܬܢܒܐ ܠܒܢ̈ܝܢܫܐ ܡܡܠܠ.
4 ܒܢܝܢܐ ܘܒܘܝܐܐ ܘܠܘܒܒܐ. ܗܘ ܕܡܡܠܠ ܒܠܫܢܐ ܗܘ̣ ܠܗ
5 ܒܢܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܕܡܬܢܒܐ ܥܕܬܐ ܒܢܐ. ܨܒܐ ܐܢܐ ܕܝܢ ܕܟܠܟܘܢ
ܬܡܠܠܘܢ ܒܠܫܢ̈ܐ. ܝܬܝܪܐܝܬ ܕܝܢ ܕܬܬܢܒܘܢ. ܪܒ ܗܘ
ܓܝܪ ܗܘ ܕܡܬܢܒܐ: ܐܘ ܗܘ ܕܡܡܠܠ ܒܠܫܢ̈ܐ. ܣܛܪ ܡܢ
6 ܐܢ ܕܠܐ ܗܘ ܡܦܫܩ. ܐܝܟܢܐ ܕܥܕܬܐ ܒܢܝܢܐ ܬܣܒ܀ ܗܫܐ
ܕܝܢ ܐܚܝ̈. ܐܢ ܐܬܐ ܠܘܬܟܘܢ ܟܕ ܒܠܫܢ̈ܐ ܡܡܠܠ ܐܢܐ: ܡܢܐ
ܠܟܘܢ ܐܘܬܪ. ܐܢ ܠܐ ܐܡܠܠ ܒܓܠܝܢܐ ܐܘ ܒܝܕܥܬܐ ܐܘ
7 ܒܢܒܝܘܬܐ. ܐܘ ܒܡܠܦܢܘܬܐ܀ ܒܪܡ ܗܠܝܢ ܠܐ ܕܢܦܫܬܐ
ܟܕ ܩܠ̈ܐ ܝܗܒܢ: ܐܢ ܐܒܘܒܐ ܐܢ ܟܢܪܐ: ܐܢ ܦܘܪܫܢܐ ܒܩܠ̈ܝܗܝܢ
ܠܐ ܢܬܠܢ: ܐܝܟܢܐ ܢܬܝܕܥ ܗܘ ܡܕܡ ܕܡܙܡܪܝܢ ܐܘ ¹ܕܡܬܩܝܬܪ.
8 ܐܦ ܓܝܪ ܐܢ ܩܠܐ ܕܠܐ ܦܪܝܫ ²ܫܝܦܘܪܐ ܢܬܠ: ܡܢܘ ܢܬܛܝܒ

Is autem qui prophetat, hominibus loquitur ædificationem, et exhor- 3
tationem, et consolationem. Qui loquitur lingua, seipsum ædificat: 4
qui autem prophetat, Ecceſiam ædificat. Volo autem ut vos omnes 5
loquamini linguis, magis autem ut prophetetis. Major est enim is
qui prophetat, quam is qui loquitur linguis, præter nisi interpre-
tetur, ut Ecclesia ædificationem accipiat. Nunc autem, fratres mei, 6
si veniam ad vos linguis loquens, quid vobis prodero, nisi loquar in
revelatione, aut in scientia, aut in prophetia, aut in doctrina? Ta- 7
men quæ inanima edunt vocem, sive tibia, sive cithara, si distinctio-
nem in sonis non dederint, quomodo cognoscetur quod *tibia* canitur,
aut citharizatur? Etenim si vocem incertam tuba dederit, quis ap- 8

1 ܕܡܬܩܝܬܪ] In margine MSti ܕܡܬܩܝܬܪ ܒܟܢܪܐ ܀
2 ܫܝܦܘܪܐ] ܫܝܦܘܪܐ ܕܩܪܒܐ. ܩܪܢܐ ܀

9 ܠܩܪܒܐ. ܗܟܢܐ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܒܝܕ ܠܫܢܐ܆ ܐܢ ܡܠܬܐ ܕܦܫܝܩܐ
ܠܐ ܬܬܠܘܢ܆ ܐܝܟܢܐ ܡܫܬܘܕܥܐ ܗܝ ܕܡܬܡܠܠܐ. ܗܘܝܢ ܐܢܬܘܢ
10 ܓܝܪ ܕܐܐܪ ܡܡܠܠܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܕܐܝܟ ܗܠܝܢ ܒܟܡܗܘܢ ܐܢ ܓܕܫ
ܓܢܣܐ ܕܩܠܐ ܐܝܬܝܗܘܢ ܒܥܠܡܐ܆ ܘܠܐ ܡܕܡ ܡܢܗܘܢ ܕܠܐ
11 ܩܠܐ. ܐܢ ܗܟܝܠ ܠܐ ܐܕܥ ܚܝܠܗ ܕܩܠܐ܆ ܗܘܐ ܐܢܐ ܠܗܘ ܕܡܡܠܠ
12 ܠܗ ܒܪܒܪܝܐ܆ ܘܗܘ ܕܡܡܠܠ ܠܝ ܒܪܒܪܝܐ. ܗܟܢܐ ܐܦ
ܐܢܬܘܢ܆ ܡܛܠ ܕܛܢܢܐ ܐܢܬܘܢ ܕܪܘܚܐ܆ ܠܒܢܝܢܐ ܕܥܕܬܐ
13 ܒܥܘ ܐܝܟܢܐ ܕܬܬܝܬܪܘܢ܀ ܡܛܠ ܗܢܐ ܗܘ ܕܡܡܠܠ ܒܠܫܢܐ܆
14 ܢܨܠܐ ܐܝܟܢܐ ܕܢܦܫܩ. ܐܢ ܓܝܪ ܡܨܠܐ ܐܢܐ ܒܠܫܢܐ܆ ܪܘܚܐ ܕܝܠܝ
15 ܡܨܠܝܐ. ܗܘܢܐ ܕܝܢ ܕܝܠܝ ܕܠܐ ܦܐܪܐ ܐܝܬܘܗܝ. ܡܢܐ ܗܟܝܠ
ܐܝܬܘܗܝ. ܐܨܠܐ ܒܪܘܚܐ܆ ܐܨܠܐ ܕܝܢ ܐܦ ܒܗܘܢܐ. ܐܙܡܪ ܒܪܘܚܐ܆
16 ܐܙܡܪ ܕܝܢ ܐܦ ܒܗܘܢܐ. ܘܐܠܐ܆ ܐܢ ܡܒܪܟ ܐܢܬ ܒܪܘܚܐ܆
ܗܘ ܕܡܡܠܐ ܕܘܟܬܐ ܕܗܕܝܘܛܘܬܐ܆ ܐܝܟܢܐ ܢܐܡܪ ܐܡܝܢ܆ ܥܠ
17 ܬܘܕܝܬܐ ܕܝܠܟ. ܡܛܠ ܕܡܢܐ ܐܡܪ ܐܢܬ ܠܐ ܝܕܥ. ܐܢܬ ܛܒ

9 parabitur ad bellum? Ita et vos per linguam, ſi ſermonem certum
non dederitis, quomodo cognoſcetur quod dicitur? eritis enim in
10 aërem loquentes. Tot, ſi contigerit, genera vocum ſunt in mundo:
11 et nihil eorum mutum. Si igitur neſciero virtutem vocis, ero ei qui
12 loquitur, barbarus; et is qui loquitur, mihi barbarus. Ita et vos,
quoniam æmulatores eſtis ſpirituum, ad ædificationem Eccleſiæ
13 quærite ut excellatis. Quapropter qui loquitur lingua, oret ut inter-
14 pretetur. Si enim orem lingua, ſpiritus meus orat: mens autem
15 mea ſine fructu eſt. Quid igitur eſt? Orabo ſpiritu, orabo autem
16 et mente: pſallam ſpiritu, pſallam autem et mente. Alioqui ſi be-
nedicas ſpiritu, is qui implet locum idiotæ, quomodo dicet, Amen,
17 ſuper gratiarum actionem tuam? quia quid dicas neſcit. Tu qui-

18 ܓܝܪ ܫܦܝܪ ܡܘܕܐ ܐܢܬ: ܐܠܐ ܗܘ ܐܚܪܢܐ ܠܐ ܡܬܒܢܐ. ܡܘܕܐ
19 ܐܢܐ ܠܐܠܗܐ: ܕܝܬܝܪ ܡܢ ܟܠܟܘܢ ܒܠܫܢ̈ܐ ܡܡܠܠ ܐܢܐ. ܐܠܐ
ܒܥܕܬܐ ܨܒܐ ܐܢܐ ܕܚܡܫ ܡ̈ܠܝܢ ܒܗܘܢܐ ܕܝܠܝ ܐܡܠܠ:
20 ܕܐܦ ܠܐܚܪ̈ܢܐ ܐܠܦ. ܐܘ ܪ̈ܒܘ ܡ̈ܠܝܢ ܒܠܫܢܐ ✣ ܐܚ̈ܝ.
ܠܐ ܬܗܘܘܢ ܝܠܘ̈ܕܐ ܒܪ̈ܥܝܢܝܟܘܢ. ܐܠܐ ܠܒܝܫܬܐ ܗܘܘ ܫܒܪ̈ܐ:
21 ܒܪ̈ܥܝܢܝܟܘܢ ܕܝܢ: ܓܡܝܪ̈ܐ ܗܘܘ. ܒܢܡܘܣܐ ܟܬܝܒ:
ܕܒܠܫܢ̈ܐ ܐܚܪ̈ܢܐ ܘܒܣܦܘ̈ܬܐ ܢܘܟܪ̈ܝܬܐ. ܐܡܠܠ ܠܥܡܐ ܗܢܐ.
22 ܐܦ ܠܐ ܗܟܢܐ ܢܫܡܥܘܢܢܝ ܐܡܪ ܡܪܝܐ ✣ ܡܟܝܠ ܠܫܢ̈ܐ ܠܐܬܐ
ܐܝܬܝܗܝܢ. ܠܘ ܠܡܗܝܡ̈ܢܐ: ܐܠܐ ܠܠܐ ܡܗܝܡ̈ܢܐ.
'ܢܒܝܘ̈ܬܐ ܕܝܢ: ܠܘ ܠܠܐ ܡܗܝܡ̈ܢܐ: ܐܠܐ ܠܡܗܝܡ̈ܢܐ
23 ܕܠܡܗܝܡ̈ܢܐ ✣ . ܐܢ ܗܘ ܕܬܬܟܢܫ ܥܕܬܐ ܟܠܗ ܐܟܚܕܐ:
ܘܟܠܗܘܢ ܒܠܫܢ̈ܐ ܢܡܠܠܘܢ: ܢܥܠܘܢ ܕܝܢ ܗܕܝܘ̈ܛܐ ܐܘ ܠܐ

dem enim bene gratias agis: sed alius non ædificatur. Gratias ago 18
Deo, quod magis quam vos omnes linguis loquor. Sed in Ecclesia 19
volo quinque verba per intelligentiam meam loqui, ut et alios in-
struam, quam myriadem verborum in lingua. Fratres mei, ne pueri 20
estote mentibus vestris, sed malitia estote pueri: mentibus vestris
autem perfecti estote. In lege scriptum est; Quoniam in linguis 21
aliis, et in labiis aliis loquar populo huic: et nec sic audient me,
dicit Dominus. Itaque linguæ in signum sunt, non iis qui credunt, 22
sed infidelibus: † prophetiæ autem non infidelibus, sed credentibus.
Si igitur congregetur Ecclesia tota in idipsum, et omnes linguis lo- 23
quantur, ingrediantur autem idiotæ aut infideles, nonne dicent quod

1 ܢܒܝܘ̈ܬܐ] In margine MSti ܢܒܝܘܬܐ
† prophetiæ] Lectio Marg. Prophetia

24 ܘܡܗܝܡܢܐ: ܠܐ ܐܡܪܝܢ ܕܫܢܝܬܘܢ. ܐܢ ܕܝܢ ܟܠܟܘܢ ܡܬܢܒܝܢ:
ܢܥܘܠ ܕܝܢ ܐܢܫ ܗܕܝܘܛܐ ܐܘ ܠܐ ܡܗܝܡܢܐ. ܡܬܟܣܣ
25 ܡܢ ܟܠܟܘܢ. ܘܡܬܕܝܢ ܡܢ ܟܠܟܘܢ. ܘܗܘܝܢ ܟܣܝܬܐ
ܕܠܒܗ ܓܠܝܢ ܗܘܝܢ. ܘܗܝܕܝܢ ܢܦܠ ܥܠ ܐܦܘܗܝ
ܘܢܣܓܘܕ ܠܐܠܗܐ ܟܕ ܡܣܒܪ: ܕܫܪܝܪܐܝܬ ܐܠܗܐ
26 ܒܟܘܢ ܐܝܬܘܗܝ. ܡܢܐ ܗܟܝܠ ܐܝܬܘܗܝ ܐܚܝ: ܐܡܬܝ ܕܡܬܟܢܫܝܢ
ܐܢܬܘܢ: ܟܠ ܚܕ ܡܢܟܘܢ: ܡܙܡܘܪܐ ܐܝܬ ܠܗ:
ܡܠܦܢܘܬܐ ܐܝܬ ܠܗ: ܓܠܝܢܐ ܐܝܬ ܠܗ: ܠܫܢܐ ܐܝܬ
ܠܗ: ܦܘܫܩܐ ܐܝܬ ܠܗ: ܟܠܗܝܢ ܠܒܢܝܢܐ ܢܗܘܝܢ.
27 ܘܐܢ ܒܠܫܢܐ ܐܢܫ ܢܡܠܠ. ܬܪܝܢ ܐܘ ܒܠܚܘܕ ܬܠܬܐ.
28 ܘܒܚܠܦ ܚܕ. ܘܚܕ ܢܦܫܘܩ. ܘܐܢ ܕܝܢ ܠܐ ܐܝܬ ܡܦܫܩܢܐ
ܢܫܬܘܩ ܒܥܕܬܐ: ܠܢܦܫܗ ܕܝܢ ܢܡܠܠ ܘܠܐܠܗܐ.
29 ܢܒܝܐ ܕܝܢ ܬܪܝܢ ܐܘ ܬܠܬܐ ܢܡܠܠܘܢ. ܘܐܚܪܢܐ ܢܦܪܫܘܢ.
30 ܐܢ ܕܝܢ ܠܐܚܪܢܐ ܢܬܓܠܐ ܟܕ ܝܬܒ: ܗܘ ܩܕܡܝܐ ܢܫܬܘܩ.

24 insanitis ? Si autem omnes prophetent, ingrediatur autem quis idiota
25 aut infidelis, arguitur ab omnibus, dijudicatur ab omnibus : Et sic
occulta cordis ejus manifesta fiunt ; et ita procidens super faciem
suam adorabit Deum, annuncians quod Deus vere in vobis sit.
26 Quid igitur est, fratres mei ? Quum convenitis, unusquisque ex vo-
bis psalmum habet, doctrinam habet, revelationem habet, linguam
27 habet, interpretationem habet : omnia ad ædificationes fiant. Et si
lingua quis loquatur, duo, aut ad summum tres, et vicissim, et unus
28 interpretetur. Si autem non sit interpres, taceat in Ecclesia : sibi
29 ipsi autem loquatur et Deo. Prophetæ autem duo aut tres loquan-
30 tur, et alii dijudicent. Si autem alii revelatum fuerit assidenti,

31 ܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ ܓܝܪ ܚܕ ܚܕ ܟܠܟܘܢ ܠܡܬܢܒܝܘ܆ ܕܟܠܢܫܐ
32 ܢܐܠܦܘܢ ܘܟܠܗܘܢ ܢܬܒܝܐܘܢ܂ ܐܦ ܪ̈ܘܚܐ ܕܢܒܝ̈ܐ
33 ܠܢܒܝ̈ܐ ܡܫܬܥܒܕܝܢ܂ ܠܐ ܓܝܪ ܐܝܬܘܗܝ ܕܠܐ ܡܫܓܫܘܬܐ
ܐܠܗܐ ܐܠܐ ܕܫܝܢܐ܀ ܐܝܟ ܕܒܟܠܗܝܢ ܥܕ̈ܬܐ ܕܩܕ̈ܝܫܐ ※ ܡܠܦ
34 ܐܢܐ ✓: ܢܫ̈ܐ ÷ ܕܝܠܟܘܢ ✓ ܒܥܕ̈ܬܐ ܢܫܬܩ̈ܢ܂ ܠܐ ܓܝܪ ܡܦܣܣ
ܠܗܝܢ ܠܡܡܠܠܘ܆ ܐܠܐ ܠܡܫܬܥܒܕܘ܂ ܐܝܟ ܡܐ ܕܐܦ
35 ܢܡܘܣܐ ܐܡܪ܂ ܐܢ ܕܝܢ ܠܡܐܠܦ ܡܕܡ ܨܒ̈ܝܢ܆ ܒܒܝܬܐ
ܢܫܐܠ̈ܢ ܠܓܒܪ̈ܐ ܕܝܠܗܝܢ܂ ܨܥܪܐ ܓܝܪ ܐܝܬܘܗܝ ܠܢܫ̈ܐ
36 ܕܒܥܕ̈ܬܐ ܢܡܠ̈ܠܢ܀ ܐܘ ܡܢܟܘܢ ܡܠܬܐ ܕܐܠܗܐ ܢܦܩܬ܀ ܐܘ
37 ܠܘܬܟܘܢ ܒܠܚܘܕܝܟܘܢ ܡܛܬ܂ ܐܢ ܐܢܫ ܣܒܪ ܕܢܒܝܐ
ܐܝܬܘܗܝ ܐܘ ܪܘܚܢܐ܆ [1]ܢܕܥ ܗܠܝܢ ܕܟܬܒ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆
38 ܕܡܪܝܐ ܐܝܬܝܗܝܢ ܦܘܩ̈ܕܢܐ܂ ܐܢ ܕܝܢ ܐܢܫ ܠܐ ܝܕܥ ܠܐ ܢܕܥ܀

prior taceat. Poteſtis enim ſigillatim omnes vos prophetare, ut 31
omnes diſcant, et omnes conſolationem accipiant. Et ſpiritus pro- 32
phetarum prophetis ſubjiciuntur. Non enim eſt diſſenſionis Deus, 33
ſed pacis: ut in omnibus Eccleſiis ſanctorum ※ doceo ✓. Mulieres 34
÷ veſtræ ✓ in eccleſiis taceant: non enim permiſſum eſt iis loqui,
ſed ſubjici, ſicut et lex dicit. Si autem diſcere quid velint, domi 35
interrogent viros ſuos. Turpe enim eſt mulieribus in Eccleſiis
loqui. Aut a vobis verbum Dei prodiit? aut ad vos ſolos pervenit? 36
Si quis putat quod propheta ſit, aut ſpiritualis, ſciat hæc quæ ſcribo 37
vobis, quod Domini ſunt mandata. Si autem quis ignorat, ignoret. 38

1 ܢܕܥ In margine MSti. ܢܫܬܘܕܥ

39 ܡܟܝܠ ܐܚܝ܆ ܛܢܘ ܠܡܬܢܒܝܘ. ܘܠܡܡܠܠܘ ܒܠܫܢ̈ܐ ܠܐ
40 ܬܟܠܘܢ. ܟܠܗܝܢ ܓܝܪ ܒܐܣܟܡܘܬ ܐܣܟܡܐ ܘܐܝܟ ܛܟܣܐ
ܢܗܘܝܢ܀

1 ܡܘܕܥܢܐ ܐܢܐ ܕܝܢ ܠܟܘܢ ܐܚܝ܆ ܠܐܘܢܓܠܝܘܢ ܗܘ ܕܣܒܪܬ ܠܟܘܢ܆ Cap. XV.
2 ܗܘ ܕܐܦ ܩܒܠܬܘܢ܆ ܒܗ ܕܐܦ ܩܝܡܝܢ ܐܢܬܘܢ܆ ܒܝܕ ܗܘ
ܕܐܦ ܡܬܦܪܩܝܢ ܐܢܬܘܢ܆ ܒܐܝܢܐ ܡܠܬܐ ܣܒܪܬ ܠܟܘܢ ܐܢ
*ܐܚܝܕܝܢ ܐܢܬܘܢ܆ ܠܒܪ ܡܢ ܐܢ ܕܠܐ ܠܗ ܣܪܝܩܐܝܬ * κατέχετε
3 ܗܝܡܢܬܘܢ. ܐܫܠܡܬ ܓܝܪ ܠܟܘܢ ܒܩܕܡܝܬܐ ܗܝ ܕܐܦ
ܩܒܠܬ. ܕܡܫܝܚܐ ܡܝܬ ܚܠܦ ܚܛܗ̈ܝܢ ܕܝܠܢ ܐܝܟ ܟܬܒ̈ܐ.
4 ܘܕܐܬܩܒܪ. ܘܕܩܡ ܒܝܘܡܐ ܬܠܝܬܝܐ܆ ܐܝܟ ܟܬܒ̈ܐ. ܘܕܐܬܚܙܝ
5
6 *ܠܟܐܦܐ. *ܒܬܪܟܢ ܠܬܪܥܣܪ. ܒܬܪܟܢ ܐܬܚܙܝ ܠܥܠ * κηφα * ειτα
ܡܢ ܚܡܫܡܐܐ ܐܚ̈ܐ ܐܟܚܕܐ. ܕܡܢܗܘܢ ܣܓܝ̈ܐܐ ܡܩܘܝܢ ܥܕܡܐ
7 ܠܗܫܐ܆ ܐܢܫܝܢ ܕܝܢ ܕܡܟܘ. ܒܬܪܟܢ ܐܬܚܙܝ ܠܝܥܩܘܒ.

39 Itaque fratres mei, æmulamini prophetare, et loqui linguis ne prohi-
40 bete. Omnia enim decore et ſecundum ordinem fiant.
1 Notum facio autem vobis, fratres mei, Evangelium quod evange- Cap. XV.
2 lizavi vobis, quod et accepiſtis, in quo et ſtatis: Per quod et ſerva-
mini, quo ſermone evangelizaverim vobis, ſi tenetis: præter ſi non
3 fruſtra crediditis. Tradidi enim vobis in primis quod et accepi,
quod Chriſtus mortuus eſt pro peccatis noſtris, ſecundum ſcripturas:
4 Et quod ſepultus eſt, et quod reſurrexit die tertio, ſecundum ſcrip-
5
6 turas: Et quod viſus eſt Cephæ, deinde † duodecim: Poſtea viſus
eſt pluſquam quingentis fratribus ſimul; ex quibus multi manent
7 uſque adhuc, quidam autem obdormierunt. Poſtea viſus eſt Jacobo,

1. ܠܬܪܥܣܪ] In margine MSti ܠܚܕܥܣܪ
† duodecim :] Lectio Marg. Undecim :

8 ܒܬܪܟܢ ܠܫܠܝ̈ܚܐ ܟܠܗܘܢ. ܠܐܚܪܝܬܐ ܕܝܢ ܕܟܠܗܘܢ܆ ܐܝܟ ܗܘ
9 ܕܚܛܝܬܐ܆ ܐܬܚܙܝ ܐܦ ܠܝ. ܐܢܐ ܓܝܪ ܐܝܬܝ ܗܘ ܙܥܘܪܐ
ܕܫܠܝ̈ܚܐ. ܗܘ ܕܠܐ ܐܝܬܝ ܕܫܘܐ ܐܢܐ ܕܐܬܩܪܐ ܫܠܝܚܐ܆ ܡܛܠ
10 ܕܪܕܦܬ ܠܥܕܬܗ ܕܐܠܗܐ. ܒܛܝܒܘܬܐ ܕܝܢ ܕܐܠܗܐ ܐܝܬܝ ܗܘ
ܕܐܝܬܝ. ܘܛܝܒܘܬܐ ܕܝܠܗ ܗܝ ܕܒܝ܆ ܠܐ ܣܪܝܩܬܐ ܗܘܬ. ܐܠܐ
ܝܬܝܪ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܠܐܝܬ. ܠܐ ܐܢܐ ܕܝܢ܆ ܐܠܐ ܛܝܒܘܬܐ
11 ⁎ ܕܐܠܗܐ ܗܝ ¹ܕܥܡܝ. ܐܢ ܗܟܝܠ ܐܢܐ ܐܘ ܐܢܘܢ܆ ܗܟܢܐ
12 ²ܐܟܪܙܢ ܘܗܟܢܐ ܗܝܡܢܬܘܢ܆ ܐܢ ܕܝܢ ܡܫܝܚܐ ܡܬܟܪܙ ܕܡܢ
ܡܝ̈ܬܐ ܩܡ܆ ܐܝܟܢܐ ܐܡܪܝܢ ܒܟܘܢ ܐܢܫ̈ܝܢ܆ ܕܩܝܡܬܐ
13 ܕܡܝ̈ܬܐ ܠܐ ܐܝܬ. ܐܢ ܕܝܢ ܩܝܡܬܐ ܕܡܝ̈ܬܐ ܠܐ ܐܝܬ܆ ܐܦ ܠܐ
14 ܡܫܝܚܐ ܩܡ. ܐܢ ܕܝܢ ܡܫܝܚܐ ܠܐ ܩܡ܆ ܟܪܘܙܘܬܐ ܗܝ ܐܪܐ

8 deinde Apostolis omnibus: Ultimo autem omnium, tanquam abor-
9 tivo, visus est et mihi. Ego enim sum minimus Apostolorum: qui
non sum dignus vocari Apostolus, quoniam persequutus sum Eccle-
10 siam Dei. Gratia autem Dei sum id quod sum: et gratia ejus,
quæ in me, non inanis fuit, sed plusquam omnes illi laboravi: non
11 ego autem, sed gratia ⁎ Dei ✓ † quæ mecum. Sive igitur ego, sive
12 illi, ita ‡ prædicavimus, et ita credidistis. Si autem Christus præ-
dicatur quod ex mortuis surrexit, quomodo dicunt inter vos quidam,
13 quod resurrectio mortuorum non est? Si autem resurrectio mortuo-
14 rum non est, neque Christus resurrexit. Si autem Christus non

1 ܕܥܡܝ]	In margine MSti	ܕܥܡ܀
2 ܐܟܪܙܢ]		ܡܟܪܙܝܢ
† quæ mecum]	Lectio Marg.	Quæ in me
‡ prædicavimus,		Prædicamus,

ܟܪܘܙܘܬܐ ܕܝܠܢ܂ ܣܪܝܩܬܐ ܕܝܢ ܐܦ ܗܝ ܗܝܡܢܘܬܐ ܕܝܠܟܘܢ܂
15 ܡܫܬܟܚܝܢܢ ܕܝܢ ܐܦ ܣܗܕܐ ܕܓܠܐ ܕܐܠܗܐ܂ ܡܛܠ ܕܐܣܗܕܢ
ܥܠ ܐܠܗܐ ܕܐܩܝܡ ܠܡܫܝܚܐ ܠܗܘ ܕܠܐ ܐܩܝܡ܂ ܐܢ ܗܘ ܐܦ
16 ܕܡܝܬܐ ܠܐ ܩܝܡܝܢ܂ ܐܢ ܓܝܪ ܡܝܬܐ ܠܐ ܩܝܡܝܢ܂ ܐܦ ܠܐ ܡܫܝܚܐ
17 ܩܡ܂ ܐܢ ܕܝܢ ܡܫܝܚܐ ܠܐ ܩܡ܂ ܣܪܝܩܬܐ ÷ ܗܝ ܗܝܡܢܘܬܐ
18 ܕܝܠܟܘܢ܂ ܥܕܟܝܠ ܐܢܬܘܢ ܒܚܛܗܐ ܕܝܠܟܘܢ܀ ܐܦ ܐܢܘܢ
19 ܗܢܘܢ ܕܕܡܟܘ ܒܡܫܝܚܐ ܐܒܕܘ܂ ܐܢ ܒܚܝܐ ܗܠܝܢ ܐܝܬܝܢ
ܡܣܒܪܝܢ ܒܡܫܝܚܐ ܒܠܚܘܕ܂ ܕܘܝܐ ܝܬܝܪ ܡܢ ܟܠܗܘܢ
20 ܒܢܝ̈ܢܫܐ ܐܝܬܝܢ܀ ܗܫܐ ܕܝܢ ܡܫܝܚܐ ܩܡ ܡܢ ܡܝܬܐ܂ ܪܫܝܬܐ
21 ܕܕܡܟܐ ܗܘܐ܂ ܡܛܠ ܓܝܪ ܕܒܝܕ ܒܪܢܫܐ ܡܘܬܐ܂ ܐܦ ܒܝܕ
22 ܒܪܢܫܐ ܢܘܚܡܐ ܕܡܝܬܐ܂ ܐܝܟܢܐ ܓܝܪ ܕܒܐܕܡ ܟܠܗܘܢ
23 ܡܝܬܝܢ܂ ܗܟܢܐ ܐܦ ܒܡܫܝܚܐ ܟܠܗܘܢ ܢܚܘܢ܂ ܟܠܢܫ ܕܝܢ
ܒܛܟܣܐ ܕܝܠܗ܂ ܪܫܝܬܐ ܡܫܝܚܐ܂ ܒܬܪܟܢ ܗܠܝܢ ܕܡܫܝܚܐ

resurrexit, inanis ÷ est ✓ utique prædicatio nostra, vana autem et
15 fides vestra: Invenimur autem et testes falsi Dei; quoniam testati
sumus de Deo, quod suscitaverit Christum: quem non suscitavit, si
16 utique mortui non suscitantur. Si enim mortui non suscitantur,
17 neque Christus resurrexit. Si autem Christus non resurrexit, vana
18 ÷ est ✓ fides vestra; adhuc estis in peccatis vestris. Nempe et ii
19 qui obdormierunt in Christo, perierunt. Si in vita hac sumus spe-
rantes in Christo tantum, miserabiliores quam omnes homines su-
20 mus. Nunc autem Christus resurrexit ex mortuis, *et* primitiæ dor-
21 mientium factus est. Quoniam enim per hominem mors, etiam per
22 hominem resurrectio mortuorum. Sicut enim in Adamo omnes mo-
23 riuntur, sic et in Christo omnes vivificabuntur. Unusquisque autem
in ordine suo: primitiæ Christus, deinde qui Christi *sunt*, in adventu

24 ܒܡܐܬܝܬܗ ܕܝܠܗ. ܒܚܪܬܐ ܫܘܠܡܐ. ܐܡܬܝ ܕܢܫܠܡ
ܡܠܟܘܬܐ ܠܐܠܗܐ ܘܐܒܐ܆ ܐܡܬܝ ܕܢܒܛܠ ܟܠ ܪܫܘܬܐ.
25 ※ ܘܟܠ ✓ ܫܘܠܛܢܐ ܘܚܝܠܐ. ܙܕܩ ܠܗ ܓܝܪ ܕܢܡܠܘܟ܆ ܥܕܡܐ
26 ܕܢܣܝܡ ܠܒܥܠܕܒܒܘܗܝ ܟܠܗܘܢ ܬܚܝܬ ܪ̈ܓܠܘܗܝ. ܐܚܪܝܐ
27 ܕܝܢ ܒܥܠܕܒܒܐ ܡܬܒܛܠ ܡܘܬܐ. ܟܠܡܕܡ ܓܝܪ ܫܥܒܕ
28 ܬܚܝܬ ܪ̈ܓܠܘܗܝ. ܐܡܬܝ ܕܝܢ ܕܐܡܪ ܕܟܠܡܕܡ ܡܫܥܒܕ܆
ܝܕܝܥܐ ܕܠܒܪ ܡܢ ܗܘ ܕܫܥܒܕ ܠܗ ܟܠܡܕܡ܆ ܐܡܬܝ ܕܝܢ
ܕܢܫܬܥܒܕ ܠܗ ܟܠܡܕܡ܆ ܗܝܕܝܢ ܐܦ ܗܘ ܒܪܐ ܢܫܬܥܒܕ
ܠܗܘ ܕܫܥܒܕ ܠܗ ܟܠܡܕܡ܆ ܕܢܗܘܐ ܐܠܗܐ
29 ܟܠ ܒܟܠ. ܐܘ ܠܐ ܡܢܐ ܢܥܒܕܘܢ ܗܠܝܢ ܕܡܥܡܕܝܢ ܚܠܦ
ܡܝ̈ܬܐ. ܐܢ ܡܟܠܟܠ ܡܝ̈ܬܐ ܠܐ ܩܝܡܝܢ܆ ܠܡܢܐ ܐܦ ܡܥܡܕܝܢ
30 ܚܠܦܝܗܘܢ. ܠܡܢܐ ܐܦ ܚܢܢ ܡܣܬܟܢܝܢ ܚܢܢ ܒܟܠ
31 ܫܥܐ܆ ܟܠܝܘܡ ܡܐܬ ܐܢܐ. ܐܝܟ ܫܘܒܗܪܟܘܢ ܕܐܝܬ ܠܝ ܐܚܝ܆

ipsius. Postea finis, quum tradiderit regnum Deo et Patri: quum 24
aboleverit omnem principatum, ※ et omnem ✓ potestatem, et virtu-
tem. Oportet eum enim regnare, quousque posuerit omnes inimi- 25
cos sub pedibus suis. Ultimus autem inimicus abolebitur mors. 26
Omnia enim subjecit sub pedibus ejus. Quum autem dicat, quod 27
omnia subjecta sunt, manifestum *est* quod præter illum qui subjecit
ei omnia. Quum autem subjecta fuerint ei omnia, tunc et ipse 28
Filius subjicietur ei qui subjecit sibi omnia; ut sit Deus omnia in
omnibus. Alioquin quid facient illi qui baptizantur pro mortuis, si 29
omnino mortui non resurgunt? quid et baptizantur pro iis? Quid 30
et nos periclitamur qualibet hora? Quotidie morior, certe gloriatio 31
vestra *est*, fratres mei, quam habeo in Christo Jesu Domino nostro.

32 ܗܘ ܕܐܝܬ ܠܗ ܒܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ ܡܪܢ ܕܝܠܢ. ܐܢ ܐܝܟ ܒܪܢܫܐ
ܐܬܚܝܘܬܬ ܥܡ ܚܝܘ̈ܬܐ ܒܐܦܣܘܣ: ܡܢܐ ܠܝ ܡܘܬܪܐ. * * ἐθηριομάχησα
ܐܢ ܡܝ̈ܬܐ ܠܐ ܩܝܡܝܢ: ܢܐܟܘܠ ܘܢܫܬܐ. ܡܚܪ ܓܝܪ ܡܝܬܝܢܢ܀
33 ܠܐ ܬܛܥܘܢ. ܡܚܒܠܝܢ ܓܝܪ ܥܝ̈ܕܐ ܒܣ̈ܝܡܐ: ܡܫ̈ܥܝܬܐ ܒ̈ܝܫܬܐ܀
34 ܐܬܬܥܝܪܘ ܒܟܐܢܘܬܐ ܙܕܝܩܐܝܬ ܘܠܐ ܬܚܛܘܢ. ܠܐ ܝܕܥܬܐ ܓܝܪ ܕܐܠܗܐ
ܐܢܫܝܢ ܐܝܬ ܠܗܘܢ. ܠܒܗܬܬܐ ܠܟܘܢ ܡܡܠܠ ܐܢܐ܀
35 ܐܠܐ ܐܡܪ ܐܢܫ. ܐܝܟܢܐ ܩܝܡܝܢ ܡܝ̈ܬܐ. ܒܐܝܢܐ ܕܝܢ ܦܓܪܐ
36 ܐܬܝܢ. ܣܟܠܐ: ܐܢܬ ܗܘ ܡܐ ܕܙܪܥ ܐܢܬ. ܠܐ ܚܝܐ ܐܢ ܠܐ ܡܐܬ.
37 ܘܗܘ ܡܐ ܕܙܪܥ ܐܢܬ: ܠܘ ܦܓܪܐ ܗܘ ܕܗܘܐ ܙܪܥ ܐܢܬ. ܐܠܐ
ܦܪܕܬܐ ܥܪܛܠܝܬܐ ܐܢ ܬܓܘܫ ܕܚܛܬܐ. ܐܘ ܕܡܕܡ ܡܢ ܫܪܟܐ
38 *ܙܪ̈ܥܘܢܐ ܕܫܪܟܐ. ܐܠܗܐ ܕܝܢ ܝܗܒ ܠܗ ܦܓܪܐ ܐܝܟܢܐ ܕܨܒܐ.
39 ܘܠܟܠܚܕ ܡܢ ܙܪ̈ܥܐ ܦܓܪܐ ܕܝܠܗ. ܠܘ ܟܠ ܒܣܪܐ ܗܘ ܗܘ
ܗܘ ܒܣܪܐ. ܐܠܐ ܐܚܪܢܐ ܡܢ ܕܒܢܝ̈ܢܫܐ. ܐܚܪܢܐ ܕܝܢ ܒܣܪܐ

32 Si (ſecundum hominem) pugnavi cum feris Epheſi, quæ mihi utili-
tas, ſi mortui non reſurgunt? comedamus et bibamus: cras enim
33 moriemur. Ne erretis. Corrumpunt enim mores bonos commer-
34 cia mala. Vigilate mente juſte, et ne peccate: non cognitionem
enim Dei quidam habent: ad pudorem vobis loquor.
35 Sed dicet aliquis; Quomodo reſurgunt mortui? quali autem cor-
36 pore veniunt? Inſipiens, tu quod ſeminas, non viveſcit, ſi non mo-
37 riatur. Et quod ſeminas, non corpus quod futurum eſt ſeminas,
ſed granum nudum, ſi contigerit, tritici, aut alicujus ex * ſemi-
38 nibus ✓ reliquis. Deus autem dat ei corpus, ſicut voluit, et unicui-
39 que ſeminum corpus ſuum. Non omnes caro eadem caro: ſed alia
quidem hominum, alia autem caro pecorum, alia autem piſcium,

40 ܕܒܥܝܪܐ. ܐܚܪܢܐ ܕܝܢ ܕܢܘܢܐ. ܐܚܪܢܐ ܕܝܢ ܕܦܪܚܬܐ. ܐܦ ܦܓܪܐ
ܫܡܝܢܐ ܘܦܓܪܐ ܐܪܥܢܐ. ܐܠܐ ܐܚܪܢܐ ܗܘ ܡܢ ܫܘܒܚܐ ܗܘ
41 ܕܫܡܝܢܐ. ܘܐܚܪܢܐ ܗܘ ܕܐܪܥܢܐ. ܐܚܪܢܐ ܫܘܒܚܐ ܕܫܡܫܐ.
ܘܐܚܪܢܐ ܫܘܒܚܐ ܕܣܗܪܐ. ܘܐܚܪܢܐ ܫܘܒܚܐ ܕܟܘܟܒܐ. ܟܘܟܒܐ
42 ܓܝܪ ܡܢ ܟܘܟܒܐ ܡܝܬܪ ܗܘ ܒܫܘܒܚܐ. ܗܟܢܐ ܐܦ ܢܘܚܡܐ
43 ܕܡܝܬܐ. ܡܙܕܪܥ ܒܚܒܠܐ ܘܩܐܡ ܒܠܐ ܚܒܠܐ. ܡܙܕܪܥ
ܒܨܥܪܐ ܘܩܐܡ ܒܫܘܒܚܐ. ܡܙܕܪܥ ܒܟܘܪܗܢܐ ܘܩܐܡ
44 ܒܚܝܠܐ. ܡܙܕܪܥ ܦܓܪܐ ܢܦܫܢܝܐ. ܘܩܐܡ ܦܓܪܐ ܪܘܚܢܝܐ. ܐܝܬ
45 ܦܓܪܐ ܢܦܫܢܝܐ ܘܐܝܬ ܦܓܪܐ ܪܘܚܢܝܐ. ܗܟܢܐ ܐܦ ܟܬܝܒ.
ܗܘܐ ܐܕܡ ܒܪܢܫܐ ܩܕܡܝܐ ܗܘ ܠܢܦܫܐ ܚܝܬܐ. ܘܐܕܡ ܗܘ ܐܚܪܝܐ
46 ܠܪܘܚܐ ܡܚܝܢܝܬܐ. ܐܠܐ ܠܐ ܩܕܡܝܬ ܗܘ ܪܘܚܢܝܐ. ܐܠܐ ܗܘ
47 ܢܦܫܢܝܐ. ܘܒܬܪܟܢ ܗܘ ܪܘܚܢܝܐ. ܒܪܢܫܐ ܗܘ ܩܕܡܝܐ ܥܦܪܢܐ
ܡܢ ܐܪܥܐ. ܒܪܢܫܐ ܗܘ ܬܪܝܢܐ ܡܪܝܐ ܡܢ ܫܡܝܐ. ܐܝܟ ܗܘ ܕܗܘ

alia autem volucrium. Et corpora *ſunt* cœleſtia, et corpora ter- 40
reſtria: ſed alia quidem eſt gloria cœleſtium, alia autem terreſ-
trium. Alia gloria ſolis, et alia gloria lunæ, et alia gloria ſtella- 41
rum. Stella enim ſtella excellentior eſt in gloria. Ita et reſur- 42
rectio mortuorum: ſeminatur in corruptione; ſuſcitatur in incor-
ruptione: Seminatur in ignominia, ſuſcitatur in gloria: ſeminatur 43
in infirmitate, ſuſcitatur in virtute: Seminatur corpus animale, 44
ſuſcitatur corpus ſpirituale. Eſt corpus animale, et eſt corpus ſpi-
rituale. Sic et ſcriptum eſt; Factus eſt homo primus Adamus 45
in animam viventem: Adamus poſterior in ſpiritum vivificantem.
Sed non prius ſpirituale, ſed animale: deinde ſpirituale. Homo 46
primus pulvereus de terra; homo ſecundus Dominus de cœlo. 47

48 ܥܦܪܢܝܐ܆ ܕܐܝܟ ܘܗܟܢ ܐܦ ܥܦܪܢܝܐ܂ ܘܐܝܟ ܗܿܘ ܕܗܘ ܫܡܝܢܐ܆
49 ܕܐܝܟ ܘܗܟܢ ܐܦ ܫܡܝܢܐ܂ ܘܐܝܟܢܐ ܕܠܒܫܢ ܨܠܡܐ ܕܗܘ
50 ܥܦܪܢܝܐ܆ ܢܠܒܫ ܐܦ ܨܠܡܐ ܕܗܘ ܫܡܝܢܐ܂ ܗܕܐ ܕܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ
ܐܚܝ̈܆ ܕܒܣܪܐ ܘܕܡܐ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܠܡܐܪܬ ܠܐ ܡܨܝܐ܂ ܘܠܐ
ܚܒܠܐ ܠܐ ܡܬܚܒܠܢܘܬܐ ܝܪܬܐ܂
51 ܗܐ܃ ܐܪܙܐ ܠܟܘܢ ܐܡܪ ܐܢܐ܂ ܟܠܢ ܡܢ ܠܐ ܢܕܡܟ܆ ܟܠܢ ܕܝܢ
52 ܢܬܚܠܦ܂ [1] ܒܠܐ ܡܬܦܣܩܢܐ ܒܪܦܦܐ ܕܥܝܢܐ ܒܫܝܦܘܪܐ
ܐܚܪܝܐ܃ ܢܩܒܐ ܓܝܪ܆ ܘܡܝ̈ܬܐ ܢܩܘܡܘܢ ܠܐ ܡܬܚܒܠܢܐ܆
53 ܘܚܢܢ ܢܬܚܠܦ܂ ܙܕܩ ܓܝܪ ܕܡܬܚܒܠܢܐ ܗܢܐ ܢܠܒܫ ܠܐ
54 ܡܬܚܒܠܢܘܬܐ܆ ܘܡܝܘܬܐ ܗܢܐ ܢܠܒܫ ܠܐ ܡܝܘܬܘܬܐ܂ ܐܡܬܝ
ܕܝܢ ܕܡܬܚܒܠܢܐ ܗܢܐ ܢܠܒܫ ܠܐ ܡܬܚܒܠܢܘܬܐ܆ ܘܡܝܘܬܐ
ܗܢܐ ܢܠܒܫ ܠܐ ܡܝܘܬܘܬܐ܆ ܗܝܕܝܢ ܬܗܘܐ ܡܠܬܐ ܗܝ

48 Qualis ille pulvereus, tales et pulverei: et qualis ille cœleſtis, tales
49 et cœleſtes. Et ſicut induimus imaginem illius pulverei, induemus
50 etiam imaginem illius cœleſtis. Hoc autem dico, fratres mei, quod
caro et ſanguis regnum Dei jure hæreditario poſſidere non poſſunt;
neque corruptio incorruptionem jure hæreditario poſſidet.
51 Ecce myſterium vobis dico; Omnes quidem non dormiemus,
52 omnes autem immutabimur: In momento, in ictu oculi, in tuba
ultima, (*tuba* canet enim,) et mortui reſurgent incorrupti, et nos
53 immutabimur. Oportet enim corruptibile hoc induere incorruptio-
54 nem, et mortale hoc induere immortalitatem. Quum autem corruptibile hoc induerit incorruptionem, et mortale hoc induerit immortalitatem, tunc fiet ſermo ille qui ſcriptus eſt; Abſorpta eſt

1 [ܒܠܐ ܡܬܦܣܩܢܐ] In margine MSti ܒܠܐ ܡܬܦܣܩܢܐ܆ ܒܙܒܢܐ ܐܚܕܢܝܐ ܘܡܫܠܡܐ
ܕܠܐ ܡܬܦܠܓ ܦܣܩܐ܆

55 [illegible]
56 [illegible]
57 [illegible]
58 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

CAP. XVI.

1 [illegible]
2 [illegible]
[illegible]
[illegible]
3 [illegible]

* λογιας
* της γαλατιας
* λογιαι

mors in victoria. Ubi eſt ſtimulus tuus, O mors? ubi eſt vic- 55
toria tua, O ſepulchrum? Stimulus autem mortis, peccatum: vis 56
autem peccati, lex. Deo autem gratia, † qui dedit nobis victo- 57
riam per Dominum noſtrum Jeſum Chriſtum. Itaque, fratres mei 58
dilecti, ſtabiles eſtote, immobiles, abundantes in opere Domini
ſemper, quum ſciatis quod labor veſter non ſit inanis in Do-
mino.

CAP. XVI.

De autem collecta quæ in ſanctos, ſicut præcepi Eccleſiis Gala- 1
tiæ, ita et vos facite. *Primo* unoquoque ſeptimanæ unuſquiſque 2
veſtrum apud ſe reponat, recondens quod poteſt dare, ut non quum
venero, tunc collectæ fiant. Quum autem venero, quos probave- 3

1 [illegible]] In margine MSti [illegible]

† qui dedit] Lectio Marg. Qui dat.

ܐܓܪ̈ܬܐ ܐܫܕܪ ܐܢܘܢ ܕܢܘܒܠܘܢ ܛܝܒܘܬܟܘܢ ܠܐܘܪܫܠܡ܀
4 5 ܐܢ ܕܝܢ ܗܘܐ ܫܘܐ ܕܐܦ ܐܢܐ ܐܙܠ ܥܡܝ ܢܐܙܠܘܢ܀ ܐܬܐ ܐܢܐ
ܕܝܢ ܠܘܬܟܘܢ ܡܐ ܕܥܒܪܬ ܠܡܩܕܘܢܝܐ. ܠܡܩܕܘܢܝܐ ܓܝܪ
6 ܡܥܒܪ ܐܢܐ. ܠܘܬܟܘܢ ܕܝܢ ܟܒܪ ܡܩܘܐ ܐܢܐ: ܐܘ ܐܦ ܡܣܬܐ
ܐܢܐ ܕܐܢܬܘܢ ܬܠܘܘܢܢܝ ܠܐܝܟܐ ܕܐܙܠ ܐܢܐ܀
7 ܠܐ ܨܒܐ ܐܢܐ ܓܝܪ ܕܗܫܐ ܐܝܟ ܒܥܒܘܪܐ ܐܚܙܝܟܘܢ. ܡܣܒܪ ܐܢܐ
ܕܝܢ ܕܙܒܢܐ ܩܠܝܠ ܐܩܘܐ ܠܘܬܟܘܢ. ܐܢ ܡܪܢ
8 ܢܦܣ܀ ܡܩܘܐ ܐܢܐ ܒܐܦܣܘܣ ܥܕܡܐ ܠܦܢܛܩܘܣܛܐ.
9 ܬܪܥܐ ܓܝܪ ܐܬܦܬܚ ܠܝ ܪܒܐ ܘܡܬܕܒܪܢܐ: ܘܣܩܘܒܠܐ
10 ܣܓܝܐܐ܀ ܐܢ ܕܝܢ ܐܬܐ ܛܝܡܬܐܘܣ: ܚܙܘ ܕܕܠܐ ܕܚܠܬܐ
ܢܗܘܐ ܠܘܬܟܘܢ. ܥܒܕܐ ܓܝܪ ܕܡܪܝܐ ܦܠܚ: ܐܝܟ ܕܐܦ
11 ܐܢܐ: ܠܐ ܐܢܫ ܗܟܝܠ ܢܫܘܛܝܘܗܝ. ܠܘܘܗܝ ܕܝܢ ܒܫܠܡܐ
ܕܢܐܬܐ ܠܘܬܝ. ܡܩܘܐ ܐܢܐ ܠܗ ܓܝܪ ܥܡ ܐܚ̈ܐ܀

ritis per epiſtolas, hos mittam, ut perferant gratiam veſtram in Hie-
4 roſolymam. Si autem fuerit dignum, ut et ego proficiſcar, mecum
5 proficiſcentur. Veniam autem ad vos, quum Macedoniam per-
6 tranſiero (Macedoniam enim pertranſibo). Apud vos autem forſitan
manebo, aut et hyemabo, ut vos deducatis me, quocunque autem
7 proficiſcar. Nolo enim vos nunc quaſi in tranſitu videre: ſpero
autem aliquod tempus manere apud vos, ſi Dominus permiſerit.
8 Permanebo Epheſi uſque ad Pentecoſten. Oſtium enim apertum
9 10 eſt mihi magnum et efficax; et adverſarii multi. Si autem venerit
Timotheus, videte ut ſine metu ſit apud vos: opus enim Domini
11 operatur, ſicut et ego. Ne quis igitur ſpernat eum. Deducite eum
autem in pace, ut veniat ad me: expecto eum enim cum fratribus.

12 [illegible]
[illegible]
13 [illegible]
* κραταιοῦσθε
14 [illegible]
15 [illegible]
* στεφανα
* και φορτουνατου
* και αχαϊκου
[illegible]
[illegible]
16 [illegible]
[illegible]
17 [illegible]
[illegible]
18 [illegible]
19 [illegible]

12 De autem Apollo fratre, multum rogavi eum ut veniret ad vos cum
fratribus: et omnino non fuit voluntas nunc venire, veniet autem
13 quum opportunitatem habuerit. Vigilate, ſtate in fide, viriliter
14 agite, eſtote fortes. Omnia autem veſtra cum charitate fiant.
15 Obſecro autem vos, fratres mei, noſtis familiam Stephanæ * et For-
tunati et Achaïci ✓ eſſe primitias Achaiæ, et in miniſterium ſancto-
16 rum addixiſſe ſeipſos: Ut et vos ſubjiciamini talibus, et omni qui-
17 dem qui adjuvat nos, et laborat. Gaudeo autem in adventu Ste-
phanæ et Fortunati et Achaïci; quia defectum veſtri illi impleve-
18 runt. Refocillarunt enim ſpiritum meum et veſtrum. Agnoſcite
19 igitur eos qui tales *ſunt*. Salutant vos Eccleſiæ Aſiæ: ſalutant vos

[illegible] 1 In margine MSti [illegible]

ܫܐܠܝܢ ܫܠܡܟܘܢ ܒܡܪܢ ܣܓܝܐܬܐ ܂ ܐܩܘܠܘܣ
20 ܘܦܪܝܣܩܠܐ ܥܡ ܥܕܬܐ ܕܒܒܝܬܗܘܢ ܂ ܫܐܠܝܢ ܫܠܡܟܘܢ
ܐܚܝܢ ܟܠܗܘܢ ܂ ܫܐܠܘ ܫܠܡܐ ܚܕ ܠܚܕ ܒܢܘܫܩܬܐ
21 22 ܩܕܝܫܬܐ ܂ ܫܠܡܐ ܒܐܝܕܐ ܕܝܠܝ ܕܦܘܠܘܣ ܂ ܟܠ ܐܢܫ ܕܠܐ ܪܚܡ
23 *ܠܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܢܗܘܐ ܚܪܡܐ ܂ *ܡܪܢ ܐܬܐ ܂ ܛܝܒܘܬܗ * μαρανα θα
24 ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܥܡܟܘܢ ܂ ܚܘܒܐ ܕܝܠܝ ܥܡ ܟܠܟܘܢ
ܒܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ ܐܡܝܢ ܂

ܫܠܡܬ ܐܓܪܬܐ ܕܠܘܬ ܩܘܪܢܬܝܐ ܩܕܡܝܬܐ ܂ ܕܐܬܟܬܒܬ
ܡܢ ܦܝܠܝܦܘܣ ܂ ܒܝܕ ܐܣܛܦܢܐ ܘܦܘܪܛܘܢܛܘܣ
ܘܐܟܐܝܩܘܣ ܘܛܝܡܬܐܘܣ ܂

in Domino multum Aquila et Priſcilla, cum Eccleſia quæ *eſt* in
20 domo eorum. Salutant vos fratres omnes. Salutate alii alios in
21 22 oſculo ſancto. Salutatio manu mea Pauli. Si quis non amat Do-
23 minum Jeſum Chriſtum, Anathema ſit Maran atha. Gratia Do-
24 mini Jeſu Chriſti vobiſcum. Charitas mea vobiſcum omnibus in
Chriſto Jeſu. Amen.

Finita eſt Epiſtola ad Corinthios prima, quæ ſcripta eſt a Philippis per Stephanam, et Fortunatum, et Achaïcum, et Timotheum.

ܐܓܪܬܐ ܕܠܘܬ ܩܘܪܢܬܝܐ ܕܬܪܬܝܢ

1 ܦܘܠܘܣ ܫܠܝܚܐ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܒܨܒܝܢܗ ܕܐܠܗܐ܂ Cap. I.
ܘܛܝܡܬܐܘܣ ܐܚܐ. ܠܥܕܬܐ ܕܐܠܗܐ ܗܝ ܕܐܝܬܝܗ̇
ܒܩܘܪܢܬܘܣ: ܥܡ ܩܕܝܫܐ ܟܠܗܘܢ ܗܢܘܢ ܕܐܝܬܝܗܘܢ
2 ܒܟܠܗ̇ ܐܟܐܝܐ܂ ܛܝܒܘܬܐ ܥܡܟܘܢ ܘܫܠܡܐ. ܡܢ ܐܠܗܐ ܐܒܐ
ܕܝܠܢ܂ ܘܡܢ ܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ܀
3 ܡܒܪܟܐ ܗܘ ܐܠܗܐ ܘܐܒܐ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ܂
4 ܗܘ ܐܒܐ ܕܪ̈ܚܡܐ ܘܐܠܗܐ ܕܟܠܗ ܒܘܝܐܐ܂ ܗܘ ܕܡܒܝܐ ܠܢ ܒܟܠ
ܟܠܗ̇ ܐܘܠܨܢܐ ܕܝܠܢ܂ ܕܢܫܟܚ ܐܦ ܚܢܢ ܠܡܒܝܐܘ
ܠܗܢܘܢ ܕܒܟܠ ܐܘܠܨܢܐ܂ ܒܗ ܒܘܝܐܐ ܗܘ ܕܡܬܒܝܐܝܢ ܚܢܢ ܡܢ

EPISTOLA PAULI
AD CORINTHIOS SECUNDA.

1 PAULUS Apostolus Christi Jesu, per voluntatem Dei, et Ti- Cap. I.
motheus frater, Ecclesiæ Dei quæ est Corinthi, cum sanctis omni-
2 bus qui sunt in tota Achaia: Gratia vobis et pax a Deo Patre
nostro, et Domino Jesu Christo.
3 Benedictus ⸆ sit ⸇ Deus et Pater Domini nostri Jesu Christi,
4 Pater misericordiarum, et Deus omnis consolationis: Qui consolatur
nos in omni afflictione nostra: ut possimus ⸆ et ⸇ nos consolari eos
qui in omni afflictione *sunt*, per consolationem, qua afficimur a

S

5 ܠܐܠܗܐ. ܡܛܠ ܕܐܝܟ ܡܐ ܕܡܬܝܬܪܢ ܚܫ̈ܘܗܝ ܕܡܫܝܚܐ ܒܢ.
6 ܗܟܢܐ ܒܝܕ ܡܫܝܚܐ ܡܬܝܬܪܐ ܐܦ ܒܘܝܐܐ ܕܝܠܢ ܀ ܐܢ ܕܝܢ
ܡܬܐܠܨܝܢܢ. ܚܠܦ ܒܘܝܐܐ ܕܝܠܟܘܢ ܘܦܘܪܩܢܐ. ܗܘ
ܕܡܬܥܒܕ ܒܡܣܝܒܪܢܘܬܐ ܕܗܢܘܢ ܗܢ ܕܚܫ̈ܐ:
ܕܗܠܝܢ ܕܐܦ ܚܢܢ ܚܫܝܢܢ. ܘܣܒܪܐ ܕܝܠܢ ܡܫܪܪܐ ܗܘ
ܚܠܦܝܟܘܢ: # ܒܗܘ ܕܣܒܪܢ ܕܐܦ ܬܘܒ ܡܦܨܐ ✓. ܐܘ
7 ܕܝܢ ܡܬܒܝܐܝܢ ܚܠܦ ܒܘܝܐܐ ܕܝܠܟܘܢ # ܘܦܘܪܩܢܐ ✓. ܟܕ
ܝܕܥܝܢ ܚܢܢ: ܕܐܝܟܢܐ ܕܫܘ̈ܬܦܐ ܐܝܬܝܟܘܢ ܕܚܫ̈ܐ: ܗܟܢܐ ܐܦ
8 ܕܒܘܝܐܐ. ܠܐ ܓܝܪ ܨܒܝܢ ܕܠܐ ܬܕܥܘܢ ܐܚ̈ܝ: ܡܛܠ ܐܘܠܨܢܐ
ܕܝܠܢ ܗܘ ܕܗܘܐ ܠܢ ܒܐܣܝܐ: ܕܝܬܝܪ ܡܢ ܡܫܘܚܬܐ * ܐܬܝܩܪܢ * ἐβαρήθημεν
ܠܥܠ ܡܢ ܚܝܠܢ: ܐܝܟ ܕܢܦܣܘܩ ܣܒܪܐ ܐܦ ܠܡ ܗܘ ܕܢܚܐ.
9 ܐܠܐ ܚܢܢ ܒܢ ܓܙܪ ܕܝܢܐ ܕܡܘܬܐ ܗܘܐ ܠܢ: ܐܝܟܢܐ ܕܠܐ
ܢܬܬܟܠ ܥܠ ܢܦܫܢ: ܐܠܐ ܥܠ ܐܠܗܐ ܗܘ ܕܡܩܝܡ ܠܡܝ̈ܬܐ:

Deo. Quoniam ſicut † abundant paſſiones Chriſti in nobis, ita per 5
Chriſtum abundat et conſolatio noſtra. Sive autem affligimur, pro 6
conſolatione veſtra, et ſalute quæ efficitur in tolerantia earundem
paſſionum quas et nos patimur: et ſpes noſtra firma eſt pro vobis
‡ # in quem ſperavimus quod et adhuc eripiet ✓: ſive autem conſo-
latione afficimur, pro conſolatione veſtra # et ſalute ✓: Scientes 7
quod ſicut participes eſtis paſſionum, ſic et conſolationis. Non 8
enim volumus ut ignoretis, fratres mei, de afflictione noſtra, quæ
facta eſt nobis in Aſia, quoniam præter modum gravati ſumus ſupra
vires, ita ut decideret ſpes etiam ut viveremus. Sed nos in nobis 9
decretum mortis habuimus, ut non confideremus in nobis ipſis, ſed

† *Vid. Not.* ‡ *Vid. Not.*

10 ܗܘ ܕܡܢ ܕܐܝܟ ܗܠܝܢ ܡܘ̈ܬܐ ܦܪܩ ܠܢ ܘܡܦܪܩ. ¹ܡܣܒܪܝܢ ܕܝܢ
11 ܕܐܦ ܢܦܪܘܩ: ܟܕ ܡܥܕܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ※ ܚܠܦܝܢ ↙
ܒܒܥܘܬܐ: ܐܝܟܢܐ ²ܕܡܢ ܦܪ̈ܨܘܦܐ ܣܓܝ̈ܐܐ ܡܘܗܒܬܐ ܕܒܢ: ܒܝܕ
12 ܣܓܝ̈ܐܐ ܢܬܘܕܐ ܥܠܝܢ: ܫܘܒܗܪܐ ܓܝܪ ܕܝܠܢ ܗܢܐ
ܐܝܬܘܗܝ: ܣܗܕܘܬܐ ܕܬܐܪܬܐ ܕܝܠܢ. ܡܛܠ ܕܒܦܫܝܛܘܬܐ
³ܘܒܫܝܫܘܬܐ: ܘܠܐ ܒܚܟܡܬܐ ܒܣܪܢܝܬܐ: ܐܠܐ ܒܛܝܒܘܬܐ
13 ܕܐܠܗܐ ܐܬܗܦܟܢ ܒܥܠܡܐ. ܝܬܝܪܐܝܬ ܕܝܢ ܠܘܬܟܘܢ. ܠܘ
ܓܝܪ ܐܚܪ̈ܢܝܬܐ ܟܬܒܝܢ ܠܟܘܢ: ܐܠܐ ܗܢܝܢ ܕܩܪܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܐܘ ܐܦ ܡܫܬܘܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܡܣܒܪ ܐܢܐ ܕܝܢ ܕܐܦ ܥܕܡܐ
14 ܠܫܘܠܡܐ ܬܫܬܘܕܥܘܢ. ܐܝܟ ܡܐ ܕܐܦ ܐܫܬܘܕܥܬܘܢ ܠܢ ܡܢ

10 in Deo qui suscitat mortuos. Qui ex tantis mortibus eripuit nos,
11 et eripit: † speravimus autem quod et eripiet, Adjuvantibus et vobis
※ pro nobis ↙ in oratione, ut ‡ in facie multorum donum quod in
12 nos *collatum*, per multos celebretur, pro nobis. Gloriatio enim
nostra hæc est, testimonium conscientiæ nostræ, quod in simplicitate ‖ et in sinceritate, et non in sapientia carnali, sed in gratia
Dei conversati sumus in mundo: abundantius autem apud vos.
13 Non enim alia scribimus vobis, nisi ea quæ legitis aut et agnoscitis:
14 spero autem quod et usque ad finem agnoscetis. Sicut et agnovistis

1 ܡܣܒܪܝܢ ܕܝܢ] In margine MSti ܒܗܘ ; (ܡܣܒܪܝܢ)
2 ܦܪ̈ܨܘܦܐ ܣܓܝ̈ܐܐ] ܡܢ ܦܪ̈ܨܘܦܐ ܣܓܝ̈ܐܐ
3 ܘܒܫܝܫܘܬܐ] (ܘܒܫܝܫܘܬܐ) ܕܐܠܗܐ
† speravimus autem] Lectio Marg. In quem (speravimus)
‡ in facie multorum] Ex faciebus multis
‖ et in sinceritate] (et in sinceritate) Dei,

ܡܢܬܐ. ܕܫܘܒܗܪܟܘܢ ܐܝܬܝܢ. ܐܝܟ ܕܐܦ ܐܢܬܘܢ ܕܝܠܢ
ܒܝܘܡܗ ܕܡܪܢ ※ ܕܝܠܢ ✓ ܝܫܘܥ ※ ܡܫܝܚܐ ✓ ⁘
15 ܘܒܗܢܐ ܬܘܟܠܢܐ ܨܒܐ ܗܘܝܬ ܡܩܕܡܐܝܬ ܠܘܬܟܘܢ ܠܡܐܬܐ.
16 ܐܝܟܢܐ ܕܛܝܒܘܬܐ ܬܪܝܢܝܬܐ ܬܗܘܐ ܠܟܘܢ. ܘܒܐܝܕܝܟܘܢ
ܐܥܒܪ¹ ܠܡܩܕܘܢܝܐ. ܘܬܘܒ ܡܢ ܡܩܕܘܢܝܐ ܐܬܐ ܠܘܬܟܘܢ.
17 ܘܡܢܟܘܢ ܐܬܠܘܐ ܠܝܗܘܕ. ܗܕܐ ܗܟܝܠ ܟܕ ܡܬܪܥܐ ܐܢܐ:
ܠܡܐ ܡܟܝܠ ܐܪܐ ܒܩܠܝܠܘܬܐ ܕܪܥܝܢܐ ܐܬܚܫܚܬ. ܐܘ ܗܢܝܢ
ܕܡܬܪܥܐ ܐܢܐ. ܐܝܟ ܒܣܪܐ ܡܬܪܥܐ ܐܢܐ. ܐܝܟܢܐ ܕܢܗܘܐ
18 ܠܘܬܝ². ܗܝ ܕܐܝܢ. ܐܝܢ. ܘܗܝ ܕܠܐ ܠܐ ⁘ ܡܗܝܡܢܐ ÷ ܗܘ ✓ ܕܝܢ
19 ܐܠܗܐ. ܕܡܠܬܢ ܕܠܘܬܟܘܢ. ܠܐ ܗܘܬ ܐܝܢ ܘܠܐ. ܒܪܗ
ܓܝܪ ܕܐܠܗܐ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ: ܗܘ ܕܒܟܘܢ ܒܐܝܕܝܢ ܐܬܟܪܙ. ܒܝ

nos ex parte, quia gloriatio vestra sumus, sicut et vos nostra, in die Domini ※ nostri ✓ Jesu ※ Christi ✓.

15 Et hac fiducia volebam prius ad vos venire, ut gratiam secundam
16 haberetis: Et per vos † transire in Macedoniam, et rursum a Mace-
17 donia venire ad vos, et a vobis deduci in Judæam. Hoc igitur
quum deliberarem, numquid ergo levitate cogitationis usus sum?
aut quæ delibero, secundum carnem delibero: ut sit ‡ apud me
18 Etiam, etiam, et Non, non? Fidelis ÷ est ✓ autem Deus, quia ser-
19 mo noster ad vos non fuit Etiam et Non. Filius enim Dei Jesus
Christus, qui inter vos per nos prædicatus est, per me, et Sylvanum,

1 ܐܥܒܪ]	In margine MSti	ܐܙܠ
2 ܠܘܬܝ]		ܡܢܝ
† transire]	Lectio Marg.	Ire
‡ apud me]		A me

[Syriac text]
20 [Syriac text]
21 [Syriac text]
[Syriac text]
22 [Syriac text]
23 [Syriac text]
24 [Syriac text]
[Syriac text]
1 [Syriac text] CAP. II.
2 [Syriac text]
[Syriac text]
3 [Syriac text]
[Syriac text]

et Timotheum, non fuit Etiam et Non: ſed Etiam in ipſo fuit.
20 Omnes enim promiſſiones Dei in ipſo Etiam, et in ipſo Amen Deo,
21 ad gloriam per nos. Qui autem confirmat vos nobiſcum in Chriſ-
22 tum, et unxit nos, Deus ∓ eſt ✓. Qui et obſignavit nos, et dedit ar-
23 rhabonem Spiritus in cordibus noſtris. Ego autem teſtem Deum
[*invoco*] in animam meam, quod parcens vobis non # rurſus ✓ ve-
24 nerim in Corinthum. Non quia domini ſimus fidei veſtræ, ſed ad-
1 jutores ſimus gaudii veſtri: fide enim ſtatis. Judicavi enim apud CAP. II.
2 meipſum hoc, ut non rurſus cum triſtitia ad vos venirem. Si enim
ego triſtitia afficiam vos, et quis eſt qui exhilarabit me, niſi is qui
3 contriſtatus fuerit ex me? Et # enim ✓ ſcripſi vobis hoc ipſum, ne,
quum venero, triſtitiam # ſuper triſtitiam ✓ haberem de quibus

ܠܝ܂ ܡܢ ܗܢܘܢ ܕܙܕܩ ܗܘܐ ܠܝ ܠܡܚܕܐ. ܟܕ ܬܟܝܠ ܐܢܐ ܥܠ
4 ܟܠܟܘܢ܂ ܡܛܠ ܕܚܕܘܬܐ ܕܝܠܝ ܕܟܠܟܘܢ ܐܝܬܝܗ. ܡܢ ܓܝܪ
ܐܘܠܨܢܐ ܣܓܝܐܐ * ܘܚܒܘܫܝܐ ܕܠܒܐ ܟܬܒܬ ܠܟܘܢ܂ ܒܝܕ
ܕܡܥܐ ܣܓܝܐܐ. ܠܘ ܡܛܠ ܕܬܬܟܪܘܢ܂ ܐܠܐ ܚܘܒܐ ܕܬܕܥܘܢ
5 ܚܘܒܐ ܗܘ ܕܐܝܬ ܠܝ ܝܬܝܪܐܝܬ ܠܘܬܟܘܢ. ܐܢ ܕܝܢ ܐܢܫ ܐܟܐܒ ܠܘ
ܠܝ ܐܟܐܒ܂ ܐܠܐ ܡܢ ܡܢܬܐ. ܐܝܟܢܐ ܕܠܐ ܐܝܩܪ ܠܟܠܟܘܢ܂
6 7 ܣܦܩܐ ܠܗܘ ܕܐܝܟ ܗܢܐ܂ ܟܐܬܐ ܗܕܐ ܕܡܢ ܣܓܝܐܐ. ܐܝܟ
ܕܠܗܦܟܐ ܝܬܝܪܐܝܬ ܐܢܬܘܢ ܠܡܫܒܩ ܘܠܡܒܝܐܘ܂ ܕܠܡܐ
8 ܒܟܪܝܘܬܐ ܝܬܝܪܬܐ ܢܬܒܠܥ ܗܘ ܕܐܝܟ ܗܢܐ. ܡܛܠ ܗܕܐ
9 ܡܬܟܫܦ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܠܡܫܪܪܘ ܒܗ ܚܘܒܐ. ܠܗܕܐ ܓܝܪ ܐܦ
ܟܬܒܬ܂ ܐܝܟܢܐ ܕܐܕܥ ܒܘܚܪܢܐ ܕܝܠܟܘܢ܂ ܐܢ ܒܟܠܗܘܢ
10 ܡܫܬܡܥܢܐ ܐܝܬܝܟܘܢ. ܠܡܢ ܕܝܢ ܕܡܕܡ ܡܫܒܩܝܢ ܐܢܬܘܢ ܐܦ
ܐܢܐ. ܐܦ ܓܝܪ ܐܢܐ ܐܢ ܡܕܡ ܫܒܩܬ ܠܗܘ ܕܫܒܩܬ܂

* καὶ συνοχῆς

oporteret me gaudere, confidens in omnibus vobis, quia gaudium
meum omnium veſtrum eſt. Ex enim afflictione multa et anxie- 4
tate cordis ſcripſi vobis, per lachrymas multas; non ut triſtitia affi-
ceremini, ſed ut cognoſceretis charitatem quam habeo abundantius
in vos. Si autem quis triſtitia affecit, non me triſtitia affecit, niſi 5
ex parte, ut non onerem omnes vos. Sufficit tali increpatio hæc 6
quæ a pluribus. Ita ut e contrario potius vos condonetis, et conſo- 7
lemini, ne forte triſtitia abundantiori abſorbeatur is qui hujuſmodi.
Quapropter obſecro vos confirmare in illum charitatem. In hoc 8 9
enim et ſcripſi, ut cognoſcerem probationem veſtram, ſi in omnia
obedientes ſitis. Cui autem aliquid condonatis vos, et ego: et enim 10
ego ſi aliquid condonavi, cui condonavi, propter vos, in conſpectu

11 ܡܛܠܬܟܘܢ ܒܦܪܨܘܦܐ ܕܡܫܝܚܐ܇ ܐܝܟܢܐ ܕܠܐ ܢܬܥܠܒ [1] ܡܢ
ܣܛܢܐ. ܠܐ ܓܝܪ [ܠܐ] ܝܕܥܝܢ * ܚܘܫ̈ܒܐ ܕܝܠܗ ܀ * τα νοηματα
12 ܟܕ ܐܬܝܬ ܕܝܢ ܠܛܪܘܐܣ ܒܐܘܢܓܠܝܘܢ ܕܡܫܝܚܐ܇ ܘܬܪܥܐ
13 ܠܝ ܐܬܦܬܚ ܒܡܪܝܐ܇ ܠܐ ܗܘܐ ܠܝ ܢܝܚܐ ܒܪܘܚܐ ܕܝܠܝ܇
ܥܠ ܕܠܐ ܐܫܟܚܬ ܠܛܛܘܣ ܐܚܐ ܕܝܠܝ. ܐܠܐ ܟܕ ܫܒܩܬ
ܐܢܘܢ ܢܦܩܬ ܠܡܩܕܘܢܝܐ.
14 ܠܐܠܗܐ ܕܝܢ ܛܝܒܘܬܐ܇ ܗܘ ܕܒܟܠܙܒܢ * ܡܙܝܚ ܠܢ * θριαμβευοντι
ܒܡܫܝܚܐ܇ ܘܪܝܚܐ ܕܝܕܥܬܐ ܕܝܠܗ ܓܠܐ ܒܐܝܕܝܢ ܒܟܠ ܕܘܟܐ.
15 ܡܛܠ ܕܪܝܚܐ ܒܣܝܡܐ ܒܡܫܝܚܐ ܐܝܬܝܢ ܠܐܠܗܐ. ܒܗܢܘܢ
16 ܕܡܬܦܪܩܝܢ. ܘܒܗܢܘܢ ܕܐܒܕܝܢ. ܠܗܢܘܢ ܡܢ܇ ܪܝܚܐ
ܕܡܘܬܐ ܠܡܘܬܐ. ܠܗܢܘܢ ܕܝܢ܇ ܪܝܚܐ ܕܚܝ̈ܐ ܠܚܝ̈ܐ. ܘܠܘܬ
17 ܗܠܝܢ ܡܢܘ ܕܫܘܐ. ܠܐ ܓܝܪ ܐܝܬܝܢ ܐܝܟ ܗܢܘܢ ܕܡܙܒܢܝܢ

11 Chrifti: Ut non decipiamur a Satana: non enim ignoramus cogitationes ejus.
12 Quum veniffem autem Troadem propter Evangelium Chrifti, et
13 oftium mihi apertum eft in Domino: Non erat mihi quies in fpiritu
meo, quod non invenerim Titum fratrem meum: fed relinquens
eos, exii in Macedoniam.
14 Deo autem gratia, qui omni tempore triumphare facit nos in
Chrifto, et odorem cognitionis fuæ manifeftat per nos in omni loco.
15 Quia odor fuavis in Chrifto fumus Deo, in iis qui fervantur, et in
16 iis qui pereunt. His quidem odor mortis ad mortem; illis autem
17 odor vitæ ad vitam: et ad hæc quis eft idoneus? Non enim fumus

1 ܢܬܥܠܒ] In margine MSti ܢܬܥܠܒ ܡܢ ܠܗ·

ܕܡܩܦܠܓܝܢ ܫܪܟܢ ܠܡܠܬܗ ܕܐܠܗܐ. ܐܠܐ ܐܝܟ ܕܡܢ ܫܦܝܘܬܐ.
ܐܝܟ ܕܡܢ ܐܠܗܐ ܩܕܡ ܐܠܗܐ ܒܡܫܝܚܐ ܡܡܠܠܝܢ ܀

CAP. III.

1 ܡܫܪܝܢܢ ÷ ܠܢ ܠܢܦܫܢ ↙ ܬܘܒ ܕܢܦܝܣ. ܐܘ ܕܠܡܐ
ܣܢܝܩܝܢ ܐܝܟ ܐܢܫܝܢ ܠܐ ܐܓܪ̈ܬܐ * ܣܘܣܛܛܝ̈ܩܘܢ ܠܘܬܟܘܢ. * συςατικων
2 ܐܘ ܡܢܟܘܢ ܣܘܣܛܛܝ̈ܩܘܢ ÷ ܠܐܚܪ̈ܢܐ ↙. ܐܓܪܬܐ ܓܝܪ ܕܝܠܢ
ܐܢܬܘܢ ܐܝܬܝܟܘܢ. ܕܟܬܝܒܐ ܒܠܒ̈ܘܬܐ ܕܝܠܢ. ܕܡܬܝܕܥܐ ܐܦ
3 ܡܬܩܪܝܐ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ÷ ܒܢܝ̈ܢܫܐ ↙. ܟܕ ܡܬܓܠܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܕܐܢܬܘܢ ܐܓܪܬܐ ܕܡܫܝܚܐ ܕܐܬܡܫܡܫܬ ܡܢܢ. ܕܟܬܝܒܐ ܠܘ
ܒܕܝܘܬܐ. ܐܠܐ ܒܪܘܚܐ ܕܐܠܗܐ ܚܝܐ. ܠܘ * ܒܠܘ̈ܚܐ ܕܟܐ̈ܦܐ. * εν πλαξιν
ܐܠܐ ܒܠܘ̈ܚܐ ܒܣܪ̈ܢܝܐ ܒܠܒ̈ܘܬܐ ܀
4 ܬܘܟܠܢܐ ܕܝܢ ܕܐܝܟ ܗܢܐ ܐܝܬ ܠܢ ܒܝܕ ܡܫܝܚܐ ܠܘܬ ܐܠܗܐ.
5 ܠܘ ܐܝܟ ܕܣܦ̈ܩܐ ܐܝܬܝܢ ܕܚܢܢ ܡܢܢ ܠܡܚܫܒܘ ܡܕܡ. ܐܝܟ
6 ܕܡܢܢ ܕܝܠܢ. ܐܠܐ ܗܝ ܣܦܩܘܬܐ ܕܝܠܢ ܡܢ ܐܠܗܐ ÷ ܗܝ ↙. ܗܘ

ſicut reliqui, qui cauponantur verbum Dei; ſed tanquam ex ſinceritate, tanquam ex Deo, coram Deo, in Chriſto loquimur.

CAP. III.

1 Incipimus rurſus ÷ noſipſos ↙ commendare? aut numquid opus
habemus, ſicut quidam, epiſtolis commendatitiis ad vos, aut ex vobis
2 commendatitiis ÷ ad alios ↙? Epiſtola enim noſtra vos eſtis, quæ
ſcripta eſt in cordibus noſtris, quæ ſcitur et legitur ab omnibus
3 ÷ hominibus ↙: Manifeſtati quoniam eſtis epiſtola Chriſti, ſubminiſtrata a nobis, ſcripta non atramento, ſed Spiritu Dei vivi; non in tabulis lapideis, ſed in tabulis carneis, in cordibus.

4 Fiduciam autem talem habemus per Chriſtum erga Deum: Non
5 quod idonei ſimus a nobis ipſis ut cogitemus aliquid, quaſi ex nobis
6 ipſis; ſed ſufficientia noſtra ex Deo ÷ eſt ↙: Qui idoneos nos fecit

ܕܐܫܘܝܢ ܠܢ ܡܫܡܫܢܐ ܕܕܝܬܩܐ ܚܕܬܐ ÷ ܕܢܗܘܐ ✓. ܠܘ
ܒܟܬܒܐ ܐܠܐ ܒܪܘܚ. ܟܬܒܐ ܓܝܪ ܩܛܠ. ܪܘܚ ܕܝܢ
ܡܚܝܐ. ܐܢ ܕܝܢ ܬܫܡܫܬܐ ܕܡܘܬܐ ܕܒܗ ܚܩܝܩܐ ܗܘܬ 7
ܒܟܬܒܐ ܒܟܐܦܐ ܗܘܬ ܒܫܘܒܚܐ: ܐܝܟ ܕܠܐ ܢܫܟܚܘܢ ܒܢܝܐ
ܕܐܝܣܪܝܠ ܠܡܚܪ ܒܦܪܨܘܦܗ ܕܡܘܫܐ: ܡܛܠ ܫܘܒܚܐ
ܕܦܪܨܘܦܗ ܕܒܛܠ ܗܘ. ܐܝܟܢܐ ܠܐ ܝܬܝܪܐܝܬ 8
ܬܫܡܫܬܐ ܕܪܘܚܐ ܠܗܘܐ ܒܬܫܒܘܚܬܐ. ܐܢ ܓܝܪ ܠܬܫܡܫܬܐ 9
ܕܚܝܒܘܬܐ ܬܫܒܘܚܬܐ. ܟܡܐ ܝܬܝܪܐܝܬ ܬܫܡܫܬܐ ܕܙܕܝܩܘܬܐ
ܬܬܝܬܪ ܒܬܫܒܘܚܬܐ. ܐܦ ܓܝܪ ܠܐ ܡܫܬܒܚ ܗܘ ܡܕܡ 10
ܕܡܫܬܒܚ ܒܗܢܐ ܡܢܬܐ. ܡܛܠ ܬܫܒܘܚܬܐ ܕܝܬܝܪ ܡܢ
ܡܫܘܚܬܐ. ܐܢ ܓܝܪ ܗܘ ܕܡܬܒܛܠ ܒܬܫܒܘܚܬܐ. 11
ܟܡܐ ܝܬܝܪܐܝܬ ܗܘ ܕܩܐܡ ܒܬܫܒܘܚܬܐ. ܟܕ ܐܝܬ 12
ܠܢ ܗܟܝܠ ܣܒܪܐ ܗܢܐ: ܒܡܦܪܗܣܝܐ ܣܓܝܐܬܐ
ܡܬܚܫܚܝܢܢ. ܘܠܘ ܐܝܟ ܡܘܫܐ ܕܣܐܡ ܗܘܐ ܐܦܐ ܥܠ 13

ministros Testamenti Novi ÷ esse ✓, non literæ, sed spiritus: litera
7 enim occidit, spiritus autem vivificat. Si autem ministerium mor-
tis, quod impressum erat literis in lapidibus, erat in gloria, ita ut
non possent filii Israelis intueri in faciem Mosis, propter gloriam
8 faciei ejus, quæ abolita *est*: Quomodo non potius ministerium Spi-
9 ritus erit in gloria? Si enim ministerio condemnationis gloria, multo
10 magis ministerium justitiæ excellet in gloria. Etenim non glorifi-
catum est id quod glorificatum in hac parte, propter gloriam quæ
11 præter modum. Si enim quod abolitum est, *fuit* per gloriam,
12 multo magis quod manet, *erit* in gloria. Quum habeamus igitur
13 talem spem, fiducia multa utimur. Et non sicut Moses ponebat

ܦܪܨܘܦܗ ܕܝܠܗ. ܥܠ ܗܢ ܕܠܐ ܢܚܘܪܘܢ ܒܢ̈ܝܐ ܕܐܝܣܪܐܝܠ
ܒܫܘܠܡܐ ܕܗܘ ܕܡܬܒܛܠ. ܐܠܐ * ܐܬܥܘܪܘ ܗܘ̈ܢܝܐ ܕܝܠܗܘܢ. 14 * ἐπωρώθη
ܥܕܡܐ ܓܝܪ ܠܝܘܡܐ ܕܝܘܡܢܐ܆ ܗܝ ܕܝ ܗܝ ܬܟܣܝܬܐ ܥܠ
ܩܪܝܢܐ ܕܕܝܬܝܩܐ ܥܬܝܩܬܐ ܡܩܘܝܐ. ܟܕ ܠܐ ܡܬܓܠܝܢܐ ܡܛܠ
ܕܒܡܫܝܚܐ ܡܬܒܛܠܐ. ܐܠܐ ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܢܐ ܐܡܬܝ ܕܡܬܩܪܐ 15
ܡܘܫܐ܆ ܬܟܣܝܬܐ ܥܠ ܠܒܐ ܕܝܠܗܘܢ ܣܝܡܐ. ܐܡܬܝ ܕܝܢ 16
[1] ܕܢܬܦܢܐ ܠܘܬ ܡܪܝܐ܆ ܡܬܬܪܝܡܐ ܬܟܣܝܬܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܡܪܝܐ 17
ܪܘܚܐ ܐܝܬܘܗܝ. ܐܝܟܐ ܕܝܢ ܕܪܘܚܐ ܕܡܪܝܐ܆ ܬܡܢ ܚܐܪܘܬܐ. ܚܢܢ 18
ܕܝܢ ܟܠܢ ܒܦܪܨܘܦܐ ܠܐ ܡܟܣܝܐ܆ ܠܫܘܒܚܗ ܕܡܪܝܐ ܐܝܟ
ܕܒܡܚܙܝܬܐ ܚܙܝܢ܆ ܕܠܗ ܕܝܢ ܠܗ ܨܘܠܡܐ ܡܫܬܚܠܦܝܢ.
ܡܢ ܫܘܒܚܐ ܠܫܘܒܚܐ܆ ܐܝܟ ܡܐ [2] ܕܡܢ ܡܪܝܐ ܪܘܚܐ܀

velamen ſuper faciem ſuam, ut non intuerentur filii Iſraelis in finem
ejus quod aboletur : Sed excæcatæ ſunt mentes eorum : uſque enim 14
ad diem hodiernum idipſum † velamen in lectione Teſtamenti Ve-
teris manet non revelatum : quia in Chriſto aboletur : Sed uſque ad 15
hodiernum *diem*, quum legitur Moſes, velamen ſuper cor eorum
poſitum eſt. Quando autem ‡ converſum fuerit ad Dominum, 16
auferetur velamen. Dominus autem Spiritus eſt : ubi autem Spi- 17
ritus Domini, ibi libertas. Nos autem omnes facie non tecta glo- 18
riam Domini quaſi in ſpeculo videmus, quoniam in eandem imagi-
nem transformamur, a gloria in gloriam, tanquam a Domino, Spiritu.

1 ܕܢܬܦܢܐ] In margine MSti (ܕܢܬܦܢܐ) ܗܘ ܠܒܐ ܕܝܠܗܘܢ ܕܝܢ ܕܐܦܢܝ܀

2 ܕܡܢ ܡܪܝܐ ܪܘܚܐ] ܡܪܝܐ ܪܘܚܐ܆ ܕܗܘ ܪܘܚܐ ܐܠܗܘܬܐ ܡܪܝܐ܀

† velamen] *Vid. Not.*

‡ converſum fuerit] *Vid. Not.*

1 ܡܛܠ ܗܢܐ ܕܝܢ ܟܕ ܐܝܬ ܠܢ ܬܫܡܫܬܐ ܗܕܐ: ܐܝܟ ܪܚܡܐ ܕܐܬܪܚܡܢ CAP. IV.
2 ܠܐ ܡܬܡܓܪܝܢܢ. ܐܠܐ ܐܫܠܝܢܢ ܟܣܝܬܐ ܕܒܗܬܬܐ. ܟܕ ܠܐ
ܡܗܠܟܝܢܢ ܒܢܟܝܠܘܬܐ. ܘܠܐ ܢܟܠܝܢ ܒܡܠܬܐ ܕܐܠܗܐ. ܐܠܐ
ܒܓܠܝܘܬܐ ܕܫܪܪܐ ܡܚܘܝܢܢ ܢܦܫܢ ܠܢ. ܠܘܬ ܟܠܗ ܬܐܪܬܐ
3 ܕܒܢܝ̈ܢܫܐ ܩܕܡ ܐܠܗܐ. ܐܢ ܕܝܢ ܘܐܦ ܟܣܝܐ ܗܝ ܣܒܪܬܢ
4 ܠܗܘܢ ܗܘ ܕܐܒܕܝܢ ܡܟܣܝܐ. ܐܝܠܝܢ ܕܐܠܗܐ ܕܥܠܡܐ
ܗܢܐ ܥܘܪ ܪܥܝܢܝܗܘܢ ܕܠܐ ܡܗܝܡܢܐ. ܕܠܐ ܢܕܢܚ ܠܗܘܢ
ܢܘܗܪܐ ܕܣܒܪܬܗ ܕܫܘܒܚܗ ܕܡܫܝܚܐ. ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ
5 ܨܠܡܐ ܕܐܠܗܐ ܗܘ ܠܐ ܡܬܚܙܝܢܐ. ܠܘ ܓܝܪ ܠܢܦܫܢ ܡܟܪܙܝܢܢ.
ܐܠܐ ܠܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܡܪܢ. ܠܢ ܕܝܢ ܕܥܒܕܝܟܘܢ ܡܛܠ
6 ܝܫܘܥ. ܡܛܠ ܕܐܠܗܐ ܗܘ ܕܐܡܪ ܕܢܗܪ ܢܘܗܪܐ ܡܢ ܚܫܘܟܐ.
ܗܘ ܕܢܚ ܒܠܒܘܬܢ. ܕܬܗܘܐ ܢܘܗܪܗ ܕܝܕܥܬܐ
ܕܫܘܒܚܗ ܕܐܠܗܐ. ܒܦܪܨܘܦܗ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ܀

1 Propterea quum habeamus minifterium hoc, ficut mifericordiam CAP. IV.
2 confequuti fumus, non deficimus. Sed rejecimus occultamenta de-
decoris, non ambulantes in aftutia, neque dolofe tractantes verbum
Dei, fed in manifeftatione veritatis commendantes nos ipfos ad om-
3 nem confcientiam hominum coram Deo. Si autem et fit opertum
4 Evangelium noftrum, iis qui pereunt eft opertum: Quoniam Deus
feculi hujus excæcavit mentes infidelium, ne irradiet illis fplendor
5 Evangelii in gloria Chrifti, qui eft imago Dei invifibilis. Non enim
nos ipfos prædicamus, fed Jefum Chriftum Dominum, nofipfos au-
6 tem fervos veftros propter Jefum. Quia Deus, qui dixit ut e tene-
bris lux fplendefceret, ipfe fplenduit in cordibus noftris, ad illumi-
nationem fcientiæ gloriæ Dei in facie Jefu Chrifti.

7 ܐܝܬ ܠܢ ܕܝܢ ܣܝܡܬܐ ܗܕܐ ܒܡ̈ܐܢܐ ܕܚܨܦܐ. ܐܝܟܢܐ
8 ܕܝܬܝܪܘܬܐ ܕܚܝܠܐ ܕܐܠܗܐ ܬܗܘܐ ܘܠܐ ܡܢܢ. ܒܟܠܡܕܡ
ܡܬܐܠܨܝܢ. ܐܠܐ ܠܐ ܡܬܚܢܩܝܢ. ܡܫܬܢܩܝܢ. ܐܠܐ ܠܐ
9 ܡܬܚܣܪܝܢ. ܡܬܪܕܦܝܢ. ܐܠܐ ܠܐ ܡܫܬܒܩܝܢ. ܡܫܬܕܝܢ.
10 ܐܠܐ ܠܐ ܐܒܕܝܢ. ܒܟܠܙܒܢ ܠܡܝܬܘܬܗ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܒܦܓܪܐ
ܡܛܥܢܝܢܢ. ܐܝܟܢܐ ܕܐܦ ܚ̈ܝܐ[1] ܕܝܫܘܥ ܒܦܓܪܐ ܕܝܠܢ
11 ܢܬܓܠܘܢ. *ܐܡܬܝܠ ܓܝܪ ܚܢܢ ܗܢܘܢ ܕܚ̈ܝܝܢ ܠܡܘܬܐ   * ἀεὶ
ܡܫܬܠܡܝܢܢ ܡܛܠ ܝܫܘܥ. ܐܝܟܢܐ ܕܐܦ ܚ̈ܝܐ ܕܝܫܘܥ
12 ܢܬܓܠܘܢ ܒܒܣܪܐ ܕܝܠܢ ܡܝܘܬܐ. ܡܟܝܠ ܡܘܬܐ ÷ ܡܢ ↙
13 ܒܢ ܡܬܬܥܒܕ. ܚ̈ܝܐ ܕܝܢ ܒܟܘܢ܀ ܟܕ ܐܝܬ ܠܢ ܕܝܢ ܗܘ
ܒܗ ܗܘ ܪܘܚܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ: ܐܝܟ ܗܝ ܕܟܬܝܒܐ: ܕܗܝܡܢܬ
ܡܛܠ ܗܕܐ ܐܦ ܡܠܠܬ. ܐܦ ܚܢܢ ܡܗܝܡܢܝܢܢ. ܡܛܠ
14 ܗܕܐ ܐܦ ܡܡܠܠܝܢܢ. ܟܕ ܝܕܥܝܢ ܕܗܘ ܕܐܩܝܡ ܠܡܪܢ

Habemus autem thesaurum hunc in vasibus testaceis, ut magnitudo 7
virtutis Dei sit, et non ex nobis. In omni re affligimur, sed non 8
coarctamur: angustiamur, sed non indigentiam patimur: Persecutio- 9
nem patimur, sed non deserimur: dejicimur, sed non perimus: Omni 10
tempore mortificationem Domini Jesu in corpore circumferimus, ut
et vita Jesu in corpore nostro manifestetur. Semper enim nos, qui 11
vivimus, morti tradimur propter Jesum, ut et vita Jesu manifesta
fiat in carne nostra mortali. Itaque mors ÷ quidem ↙ in nobis ope- 12
ratur, vita vero in vobis. Quum habemus autem eundem spiritum 13
fidei, secundum id quod scriptum est; Credidi, propterea et loquu-
tus sum: et nos credimus, propterea et loquimur: Scientes quod is 14

1 ܚ̈ܝܐ] In margine MSti ܚ̈ܝܐ ܕܝܠܗ

ܕܐܩܝܡ ܠ✓ ܡܪܢ ܝܫܘܥ܆ ܐܦ ܠܢ ܢܩܝܡ ܒܝܕ ܝܫܘܥ܆ ܘܢܩܝܡ
15 ܩܕܡܘܗܝ ܥܡܟܘܢ. ܟܠܗܝܢ ܓܝܪ ܡܛܠܬܟܘܢ.
ܐܝܟܢܐ ܕܟܕ ܛܝܒܘܬܐ ܣܓܝܐܐ܆ ܒܝܕ ܣܓܝܐܐ ܬܘܕܝܬܐ ܠܫܘܒܚܗ
16 ܬܣܓܐ ܕܐܠܗܐ. ܡܛܠ ܗܢܐ ܠܐ ܡܬܡܛܝܢ. ܐܠܐ
ܐܢ ܐܦ ܒܪܢܫܢ ܕܠܒܪ ܡܬܚܒܠ܆ ܐܠܐ ܗܘ
17 ܕܠܓܘ ܡܬܚܕܬ ܝܘܡ ܡܢ ܝܘܡ. ܩܠܝܠܘܬܐ
ܓܝܪ ܕܐܘܠܨܢܢ ܕܝܬܝܪ ܡܢ ܡܫܘܚܬܐ ܕܗܫܐ܆
ܡܛܝܒܐ ܝܬܝܪ ܡܢ ܡܫܘܚܬܐ ܝܘܩܪܐ ܕܫܘܒܚܐ ܕܠܥܠܡ
18 ܠܢ. ܟܕ ܠܐ ܡܬܒܩܝܢܢ ܒܗܠܝܢ ܕܡܬܚܙܝܢ܆ ܐܠܐ ܒܗܠܝܢ ܕܠܐ
ܡܬܚܙܝܢ. ܗܠܝܢ ܓܝܪ ܕܡܬܚܙܝܢ ܕܙܒܢ ܐܢܘܢ. ܗܠܝܢ ܕܝܢ ܕܠܐ
1 ܡܬܚܙܝܢ ܕܠܥܠܡ܀ ܝܕܥܝܢ ܓܝܪ ܕܐܢ ܒܝܬܢ ܕܒܐܪܥܐ CAP. V.
ܕܡܫܟܢܐ ܢܫܬܪܐ܆ ܒܢܝܢܐ ܕܡܢ ܐܠܗܐ ܐܝܬ ܠܢ. ܒܝܬܐ ܕܠܐ
2 ܒܐܝܕܝܐ ܕܠܥܠܡ ܒܫܡܝܐ. ܐܦ ܓܝܪ ܥܠ ܗܕܐ

qui ſuſcitavit Dominum # noſtrum ✓ Jeſum; et nos ſuſcitabit per
15 Jeſum, et ſiſtet coram eo vobiſcum. Hæc enim omnia propter
vos, ut gratia abundans per multorum gratiarum actionem, abundet
16 ad gloriam Dei. Propterea non ſegneſcimus: ſed ſi et homo noſter
externus corrumpatur, tamen internus noſter renovatur de die in
17 diem. Levitas enim, quæ præter modum, afflictionis noſtræ mo-
mentaneæ, ſupra modum pondus gloriæ æternæ præparat nobis:
18 Quum non contemplamur ea quæ conſpiciuntur, ſed ea quæ non
conſpiciuntur: quæ enim conſpiciuntur, momentanea: quæ autem
1 non conſpiciuntur, æterna. Scimus enim, quoniam ſi domus noſtra CAP. V.
terreſtris tabernaculi diſſolvatur, ædificium ex Deo habemus, domum
2 non manufactam, æternam in cœlo. Etenim in hoc ingemiſcimus,

ܡܬܐܢܚܝܢ܆ ܕܥܘܡܪܢ ܕܗܘ ܕܡܢ ܫܡܝܐ ܠܡܬܠܒܫܘ
3 ܡܬܐܒܝܢ܆ ܐܢ ܟܝ ܐܦ ܡܐ ܕܠܒܫܝܢ ܠܐ ܥܪ̈ܛܠܝܐ
4 ܢܫܬܟܚܢ. ܐܦ ܓܝܪ ܗܢܘܢ ܕܐܝܬܝܢ ܒܡܫܟܢܐ ܗܢܐ܆
ܡܬܐܢܚܝܢ ܟܕ ܡܬܝܩܪܝܢ܆ ܒܗܝ ܕܠܐ ܨܒܝܢ ܠܡܫܠܚ
5 ܐܠܐ ܠܡܠܒܫܘ. ܐܝܟܢܐ ܕܢܬܒܠܥ ܗܘ ܡܝܘܬܐ ܡܢ ܚܝܐ. ܗܘ
ܕܝܢ ܕܛܝܒ ܠܢ ܠܗܕܐ ܐܠܗܐ ÷ ܗܘ ✓. ܗܘ ܕܐܦ ܝܗܒ
6 ܠܢ ܪܗܒܘܢܐ ܕܪܘܚܐ܀ ܟܕ ܬܟܝܠܝܢ ܗܟܝܠ ܒܟܠ ܙܒܢ:
7 ܘܝܕܥܝܢ ܕܟܕ ܥܡܪܝܢ ܒܦܓܪܐ ܡܬܢܟܪܝܢ ܡܢ ܡܪܝܐ: ܒܗܝ
8 ܗܝܡܢܘܬܐ ܓܝܪ ܡܗܠܟܝܢ ܘܠܐ ܒܚܙܘܐ‡܆ ܡܬܬܟܠܝܢ
ܐܦ ܨܒܝܢ ܝܬܝܪܐܝܬ ܕܢܬܢܟܪܘܢ. ܡܢ ܦܓܪܐ ܘܢܥܡܪ ܠܘܬ
9 ܡܪܝܐ. ܡܛܠܗܕܐ ܗܘ ܐܦ ܡܬܚܦܛܝܢ܆ ܘܐܢ ܥܡܪܝܢ ܘܐܢ
10 ܫܢܝܢ܆ ܕܫܦܝܪܝܢ ܠܗ ܢܗܘܐ ܐܝܬܝܢ. ܠܟܠܢ ܓܝܪ
ܠܡܬܓܠܝܘ ܙܕܩ ܩܕܡ ܒܝܡܐ ܕܡܫܝܚܐ: ܐܝܟܢܐ ܕܢܣܒ ܟܠ

habitationem noſtram quæ de cœlo *eſt* ſuperindui expetentes: Si 3
quidem et induti, non nudi inveniamur. Etenim qui in tabernaculo 4
hoc ſumus, ingemiſcimus gravati, eo quod non volumus exui, ſed
ſuperindui, ut abſorbeatur mortale a vita. Qui autem præparat nos 5
ad hoc ipſum Deus ÷ eſt ✓: qui et dedit nobis arrahbonem ſpiritus.
Confidentes igitur ſemper, et ſcientes, quoniam dum habitamus in 6
corpore, peregrinamur a Domino. Per fidem enim ambulamus, et 7
non per aſpectum. Confidimus et volumus magis peregrinari a 8
corpore, et habitare apud Dominum. Propter hoc et contendimus, 9
ſive incolentes, ſive migrantes, ut bene placentes ei ſimus. Omnes 10
enim nos manifeſtari oportet coram tribunali Chriſti, ut accipiat

‡ ܚܙܘܐ] In margine MSti εἴδους — ܐܝܕܘܣ — ܚܙܘܐ. ܕܡܘܬܐ. ܐܕܫܐ.

ܚܕ ܗܠܝܢ ܕܒܝܕ ܦܓܪܐ ܠܘܩܒܠ ܗܠܝܢ ܕܣܥܪ. ܐܘ ܛܒܬܐ
ܐܘ ܒܝܫܬܐ܀
11 ܟܕ ܝܕܥܝܢ ܗܟܝܠ ܕܚܠܬܗ ܕܐܠܗܐ: ܠܒܢܝ̈ܢܫܐ ܦܝܣܝܢ
ܢܢ. ܠܐܠܗܐ ܕܝܢ ܓܠܝܢܢ. ܡܣܒܪ ܐܢܐ ܕܝܢ ܕܐܦ
12 ܒܬܐܪܬܐ ܕܝܠܟܘܢ ܓܠܝܐ ܗܘܝܢܢ܀ ܠܐ ܬܘܒ ܢܦܫܢ ܡܫܒܚܝܢ
ܡܫܒܚܝܢ ܠܟܘܢ. ܐܠܐ ܥܠܬܐ ܝܗܒܝܢ ܠܟܘܢ ܕܫܘܒܗܪܐ
ܚܠܦܝܢ. ܐܝܟܢܐ ܕܬܗܘܘܢ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܠܘܬ ܗܢܘܢ ܕܒܦܪܨܘܦܐ
13 ܡܫܬܒܗܪܝܢ ܘܠܘ ܒܠܒܐ. ܐܢ ܓܝܪ ܫܛܝܢ ܠܐܠܗܐ. ܐܢ
14 15 ܢܟܦܝܢ ܠܟܘܢ. ܚܘܒܗ ܓܝܪ ܕܐܠܗܐ ܐܠܨ ܠܢ. ܕܕܢܝܢ ܗܕܐ.
ܕܐܢ ܚܕ ܚܠܦ ܟܠܗܘܢ ܡܝܬ. ܐܪܐ ܟܠܗܘܢ ܡܝܬܘ. ܘܚܠܦ
ܟܠܗܘܢ ܡܝܬ. ܐܝܟܢܐ ܕܗܢܘܢ ܕܚܝܝܢ ܠܐ ܬܘܒ ܢܚܘܢ
ܠܗܘܢ ܠܢܦܫܗܘܢ. ܐܠܐ ܠܗܘ ܕܚܠܦܝܗܘܢ ܡܝܬ ܘܩܡ܀

unusquisque quæ per corpus, secundum ea quæ fecit, sive bonum, sive malum.

11 Scientes igitur † terrorem Dei, hominibus suademus, Deo autem manifesti sumus: spero autem quod et in conscientiis vestris mani-
12 festi simus. Non rursus nos ipsos commendamus vobis, sed occasio-
nem damus vobis gloriationis pro nobis, ut habeatis apud illos qui in
13 facie gloriantur, et non corde. Sive enim insanimus, Deo: sive
14 15 sobrii sumus, vobis. Charitas enim Dei constringit nos: Æstiman-
tes hoc, quoniam si unus pro omnibus mortuus est, nempe omnes
mortui sunt: et pro omnibus mortuus est, ut ii qui vivunt, non
posthac sibi vivant, sed ei qui pro illis mortuus est, et resurrexit.

1 [ܕܚܠܬܗ ܕܐܠܗܐ] In margine MSti (ܕܚܠܬܗ) ܕܡܪܝܐ
† terrorem Dei,] Lectio Marg. (terrorem) Domini.

ܡܟܝܠ ܚܢܢ ܡܢ ܗܫܐ: ܘܠܐ ܠܐܢܫ ܝܕܥܝܢܢ ܒܒܣܪܐ. ܐܢ ܕܝܢ 16
ܘܝܕܥܢܢ ܒܒܣܪܐ ܠܡܫܝܚܐ: ܐܠܐ ܗܫܐ ܠܐ ܗܘ ܝܕܥܝܢܢ.
ܡܟܝܠ ܐܢ ܐܢܫ ܒܡܫܝܚܐ ܒܪܝܬܐ ܗܝ ܚܕܬܐ. ܥܬܝܩܬܐ 17
ܥܒܪ̈ܝ. ܗܐ ܗܘܝ ܚܕܬܬܐ ܟܠܗܝܢ: ܟܠܗܝܢ ܕܝܢ ܡܢ ܐܠܗܐ: 18
ܗܘ ܕܪܥܢ ܠܢ ܠܗ ܒܡܫܝܚܐ: ܘܝܗܒ ܠܢ ܬܫܡܫܬܐ
ܕܬܪܥܘܬܐ: ܐܝܟ ܕܝܢ ܕܐܠܗܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܕܡܪܥܐ 19
ܡܪܥܐ ܗܘܐ ¹ܗܘ ܠܗ ܠܥܠܡܐ: ܟܕ ܠܐ ܚܫܒ ܠܗܘܢ
ܣܟܠܘܬܗܘܢ: ܘܣܡ ܒܢ ܡܠܬܐ ܕܬܪܥܘܬܐ: ܚܠܦ 20
ܡܫܝܚܐ ܗܟܝܠ ܡܫܬܥܢܝܢܢ: ܐܝܟ ܗܘ ܕܐܠܗܐ ܡܒܥܐ
ܒܝܕܢ. ܒܥܝܢ ܚܠܦ ܡܫܝܚܐ ²ܐܬܪܥܘ ܠܐܠܗܐ.
ܠܗܘ ܓܝܪ ܕܠܐ ܝܕܥ ܚܛܝܬܐ: ܚܠܦܝܢ ܚܛܝܬܐ ܥܒܕܗ. 21

Itaque nos posthac neminem novimus secundum carnem: si autem 16
et novimus secundum carnem Christum, sed nunc non amplius
cognoscimus. Itaque si quis in Christo, creatura est nova: vetera 17
præterierunt; ecce facta sunt nova omnia. Omnia autem ex Deo, 18
qui reconciliavit nos sibi per Christum, et dedit nobis ministerium
reconciliationis: Tanquam quidem Deus esset in Christo reconcilians 19
† sibi mundum, non reputans iis delicta eorum, et posuit in nobis
verbum reconciliationis. Pro Christo igitur legatione fungimur, tan- 20
quam Deus rogaret per nos: obsecramus pro Christo, ‡ reconciliamini
Deo. Illum enim qui non novit peccatum, pro nobis peccatum 21

1 ܗܘ ܠܗ ܠܥܠܡܐ] In margine MSti ܠܥܠܡܐ ܠܗ

2 ܐܬܪܥܘ] ܕܬܬܪܥܘܢ

† sibi mundum,] Lectio Marg. Mundum sibi.

‡ reconciliamini] Ut reconciliemini

1 ܥܒܕܗ ܕܚܢܢ ܢܗܘܐ ܙܕܝܩܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܒܗ. ܟܕ ܡܥܕܪܝܢܢ CAP. VI.
ܕܝܢ ܘܡܒܥܝܢܢ܆ ܕܠܐ ܒܣܪܝܩܘܬܐ ܛܝܒܘܬܗ ܕܐܠܗܐ
2 ܬܩܒܠܘܢ܆ ܐܡܪ ܓܝܪ. ܕܒܙܒܢܐ ܡܩܒܠܐ ܫܡܥܬܟ.
ܘܒܝܘܡܐ ܕܦܘܪܩܢܐ ܥܕܪܬܟ܆ ܗܐ ܗܫܐ ܙܒܢܐ ܫܦܝܪ ܡܩܒܠܐ.
3 ܗܐ ܗܫܐ ܝܘܡܐ ܕܦܘܪܩܢܐ. ܟܕ ܐܦܠܐ ܚܕܐ ܘܠܐ ܒܡܕܡ܆
ܝܗܒܝܢ ܬܘܩܠܬܐ܆ ܕܠܐ ܢܗܘܐ ܡܘܡܐ ܒܡܫܡܫܢܘܬܐ
4 ܕܝܠܢ. ܐܠܐ ܒܟܠ ܡܕܡ ܡܩܝܡܝܢ ܢܦܫܢ܆ ܐܝܟ
ܡܫܡܫܢܐ ܕܐܠܗܐ. ܒܡܣܝܒܪܢܘܬܐ ܣܓܝܐܬܐ. ܒܐܘܠܨܢܐ.
5 ܒܐܢܢܩܐ. ܒܪܕܘܦܝܐ. ܒܐܘܠܨܢܐ. ܒܡܚܘܬܐ.
6 ܒܐܣܘܪܐ. ܒܫܓܘܫܝܐ. ܒܥܡܠܐ. ܒܫܗܪܐ.
ܒܨܘܡܐ. ܒܕܟܝܘܬܐ. ܒܝܕܥܬܐ. ܒܢܓܝܪܘܬ ܪܘܚܐ.
7 ܒܒܣܝܡܘܬܐ. ܒܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ. ܒܚܘܒܐ ܕܠܐ ܢܣܒ ܒܐܦܐ.
8 ܒܡܠܬܐ ܕܫܪܪܐ. ܒܚܝܠܐ ܕܐܠܗܐ. ܒܙܝܢܐ ܕܙܕܝܩܘܬܐ

1 fecit ⸗ eum ⸔, ut nos essemus justitia Dei in ipso. Cooperantes CAP. VI.
2 autem et exhortamur, ne in vanitatem gratiam Dei recipiatis. Ait
enim: Tempore accepto audivi te, et die salutis adjuvi te. Ecce
3 nunc tempus bene acceptum, ecce nunc dies salutis. Nullam in
nulla re demus offensionem, ut non sit macula in ministerio nostro:
4 Sed in omni re constituentes nos ipsos, sicut ministri Dei, in tole-
rantia multa, in afflictionibus, in necessitatibus, in persecutionibus,
5 in angustiis, In plagis, in carceribus, in seditionibus, in laboribus, in
6 vigiliis, in jejuniis; In puritate, in scientia, in longanimitate, in be-
7 nignitate, in Spiritu Sancto, in charitate minime simulata: In verbo
8 veritatis, in virtute Dei: per arma justitiæ dextris et sinistris: Per

1 ܥܒܕܗ ܚܛܝܬܐ [1] In margine MSti μωμηθῃ — ܡܬܡܘܡܝܘ

9 ܘܨܥܪܐ܆ ܒܝܕ ܓܘܕܦܐ ܘܫܘܒܚܐ. ܐܝܟ ܡܛܥܝ̈ܢܐ ܘܫܪܝܪ̈ܐ. ܐܝܟ
ܠܐ ܝܕܝ̈ܥܐ. ܘܝܕܝ̈ܥܐ. ܐܝܟ ܡܝܬܝܢ ܘܗܐ ܚܝܝܢܢ. ܐܝܟ ܡܬܪܕܝܢ
10 ܘܠܐ ܡܝܬܝܢ. ܐܝܟ ܡܬܥܝܩܝܢ܆ ܐܡܝܢܐܝܬ ܕܝܢ ܚܕܝܢ. ܐܝܟ
ܡܣܟ̈ܢܐ. ܠܣܓ̈ܝܐܐ ܕܝܢ ܡܥܬܪܝܢ. ܐܝܟ ܕܠܐ ܡܕܡ ܐܝܬ ܠܢ܆
11 ܘܟܠܡܕܡ ܐܚܝܕܝܢ܀ ܦܘܡܢ ܕܝܠܢ ܦܬܝܚ ܗܘ ܠܘܬܟܘܢ
12 ܩܘܪܢܬܝ̈ܐ.. ܠܒܐ ܕܝܠܢ ܪܘܝܚ. ܠܐ ܐܠܝܨܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒܢ. ܐܠܝܨܝܢ
13 ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܒܪ̈ܚܡܐ ܕܝܠܟܘܢ. ܗܘ ܕܝܢ ܒܗ ܗܘ ܦܘܪܥܢܐ܀
14 ܐܝܟ ܕܠܒܢ̈ܝܐ ܐܡܪ ܐܢܐ܆ ܐܬܪܘܚܘ ܐܦ ܐܢܬܘܢ. ܠܐ ܬܗܘܘܢ
* ܢܓ̈ܕܝ ܙܘܓܐ ܥܡ ܠܐ ܡܗܝܡ̈ܢܐ. ܐܝܕܐ ܓܝܪ ܫܘܬܦܘܬܐ * ετεροζυγουν-τες
ܠܟܐܢܘܬܐ ܘܥܡ ܠܐ ܢܡܘܣܘܬܐ. ¹ ܐܝܕܐ ܕܝܢ ܫܘܬܦܘܬܐ ܠܢܘܗܪܐ
15 ܠܘܬ ܚܫܘܟܐ. ܐܝܕܐ ܕܝܢ ܫܠܡܘܬܐ ܠܡܫܝܚܐ ܠܘܬ * ܒܠܝܪ. * βελιαν
ܐܘ ܐܝܕܐ ܡܢܬܐ ܠܡܗܝܡܢܐ ܥܡ ܠܐ ܡܗܝܡܢܐ.

gloriam et ignominiam; per convitium et laudem; quasi seductores
9 et veraces: Sicut ignoti et cogniti: sicut morientes, et ecce vivimus;
10 quasi castigemur, et non morimur: Quasi tristes, semper autem
gaudentes; quasi pauperes, multos autem ditamus; quasi nihil ha-
11 bentes, et omnia possidemus. Os nostrum apertum est ad vos, Co-
12 rinthii, cor nostrum dilatatum est. Non angustiæ affecti estis in
13 nobis, angustiæ affecti estis autem in visceribus vestris. Ipsam autem
14 eandem compensationem, (ut filiis dico,) dilatamini et vos. Ne
sitis socii jugi cum infidelibus: quæ enim participatio justitiæ et ini-
15 quitati? † quæ autem communio luci ad tenebras? Quæ autem
concordia Christo cum Beliar? aut quæ pars fideli cum infideli?

1 [ܐܝܕܐ ܕܝܢ ܫܘܬܦܘܬܐ] In margine MSti ܐܘ (ܐܝܕܐ ܫܘܬܦܘܬܐ)
† quæ autem communio] Lectio Marg. Aut (quæ communio)

16 ܐܝܢܐ ܕܝܢ ܫܘܝܘܬܐ ܠܗܝܟܠܐ ܕܐܠܗܐ ܥܡ ܦܬܟܪܐ. ܐܢܬܘܢ
ܓܝܪ ܗܝܟܠܐ ܐܢܬܘܢ ܕܐܠܗܐ ܚܝܐ. ܐܝܟܢܐ ܕܐܡܪ ܐܠܗܐ܂
ܕܐܥܡܪ ܒܗܘܢ ܘܐܗܠܟ. ܘܐܗܘܐ ܐܠܗܐ ܕܝܠܗܘܢ܂ ܘܗܢܘܢ
17 ܢܗܘܘܢ ܠܝ ܥܡܐ܀ ܡܛܠܗܢܐ ܦܘܩܘ ܡܢ ܡܨܥܬܗܘܢ
ܘܐܬܦܪܫܘ. ܐܡܪ ܡܪܝܐ܂ ܘܒܛܢܦܘܬܐ ܠܐ ܬܬܩܪܒܘܢ. ܘܐܢܐ
18 ܐܩܒܠܟܘܢ. ܘܐܗܘܐ ܠܟܘܢ ܠܐܒܐ܂ ܘܐܢܬܘܢ ܬܗܘܘܢ ܠܝ ܠܒܢܝܐ
1 ܘܠܒܢܬܐ܂ ܐܡܪ ܡܪܝܐ ܐܚܝܕ ܟܠ܀ ܡܢ ܗܟܝܠ CAP. VII.
ܐܝܬ ܠܢ ܗܠܝܢ ܫܘܘܕܝܐ. ܚܒܝܒܝ܂ ܢܕܟܐ ܢܦܫܢ ܡܢ ܟܠ
ܟܠܗ ܛܢܦܘܬܐ ܕܒܣܪܐ ܘܪܘܚܐ܂ ܟܕ ܡܫܡܠܝܢ ܩܕܝܫܘܬܐ
ܒܕܚܠܬܐ ܕܐܠܗܐ܀
2 ܩܒܠܘܢ ܠܢ܂ ܠܐ ܠܐܢܫ ܐܥܘܠܢ. ܠܐ ܠܐܢܫ ܚܒܠܢ. ܠܐ ܠܐܢܫ
3 ܛܠܡܢ. ܠܘ ܠܡܚܝܒܘܬܐ ܐܡܪ ܐܢܐ. ܩܕܡ ܐܡܪܬ ܓܝܪ܂
ܕܒܠܒܘܬܢ ܐܢܬܘܢ܂ ܐܝܟ ܕܠܡܡܬ ܐܟܚܕܐ ܘܠܡܚܐ

16 Quæ autem consensio templo Dei cum simulachris? Vos enim
templum estis Dei viventis, sicut dixit Deus; Quoniam habitabo in
iis, et ambulabo: et ero Deus illorum, et ipsi erunt mihi populus.
17 Quapropter exite de medio eorum, et separamini, dicit Dominus:
18 et immundum ne attingite: et ego excipiam vos: Et ero vobis in
patrem, et vos eritis mihi in filios et filias, dicit Dominus omnipo-
1 tens. Quum igitur habeamus has promissiones, dilecti mei, mun- CAP. VII.
demus nos ipsos ab omni inquinamento carnis et spiritus, perfici-
entes sanctificationem in timore Dei.
2 Recipite nos: neminem injuria affecimus, neminem corrupimus,
3 neminem fraudavimus. Non ad condemnationem dico: antea dixi
enim, quod in cordibus nostris estis, ad moriendum simul et viven-

4 ܐܟܚܕܐ܀ ܦܪܪܗܣܝܐ ܣܓܝܐܐ ܠܝ ܠܘܬܟܘܢ. ܫܘܒܗܪܐ
ܣܓܝܐܐ ܠܝ ܚܠܦܝܟܘܢ. ܡܠܐ ܐܢܐ ܒܒܘܝܐܐ. ܛܒ ܡܬܝܬܪ
5 ܐܢܐ ܒܚܕܘܬܐ ܥܠ ܟܠܗ ܐܘܠܨܢܐ ܕܝܠܢ. ܐܦ ܓܝܪ ܟܕ ܐܬܝܢ
ܠܡܩܕܘܢܝܐ. ܘܠܐ ܚܕ ܢܝܚܐ ܗܘܐ ܠܗ ܠܒܣܪܐ ܕܝܠܢ. ܐܠܐ
ܒܟܠܡܕܡ ܐܬܐܠܨܢ. ܡܢ ܠܒܪ ܩܪ̈ܒܐ ܘܡܢ ܠܓܘ ܕܚ̈ܠܬܐ.
6 ܐܠܐ ܗܘ ܕܡܒܝܐ ܠܡܟܝ̈ܟܐ. ܒܝܐ ܠܢ ܐܠܗܐ ܒܡܐܬܝܬܗ
7 ܕܛܝܛܘܣ*. ܠܘ ܕܝܢ ܒܠܚܘܕ ܒܡܐܬܝܬܗ ܕܝܠܗ. ܐܠܐ ܐܦ
ܒܒܘܝܐܐ ܗܘ ܕܐܬܒܝܐ ܒܟܘܢ. ܟܕ ܡܫܥܐ ܠܢ ܠܪܓܬܐ
ܕܝܠܟܘܢ. ܠܐܒܠܐ ܕܝܠܟܘܢ. ܠܛܢܢܐ ܕܝܠܟܘܢ ܕܚܠܦܝ. ܐܝܟܢܐ
8 ܕܝܬܝܪܐܝܬ ܐܚܕܐ܀ ܕܐܦ ܘܐܟܪܝܬ ܠܟܘܢ ܒܐܓܪܬܐ ܩܕܡܝܬܐ܀
ܠܐ ܡܬܬܘܝܐ ܐܢܐ. ܐܢ ܐܦ ܡܬܬܘܝ ܗܘܝܬ. ܚܙܐ ܐܢܐ ܓܝܪ ܕܗܝ
9 ܐܓܪܬܐ ܗܝ: ܐܢ ܐܦ ܒܬܠ ܫܥܬܐ ¹ܐܟܪܝܬ ܠܟܘܢ. ܗܫܐ

* τίτος

dum simul. Fiducia multa mihi apud vos, gloriatio multa mihi pro 4
vobis: plenus sum consolatione: vehementer abundo gaudio in
omni afflictione nostra. Etenim quum venissemus in Macedoniam, 5
nulla quies fuit carni nostræ, sed in omni re afflicti fuimus: foris
pugnæ, intus timores. Sed qui consolatur humiles, consolatus est 6
nos Deus in adventu Titi. Non autem solum in adventu ejus, sed 7
etiam in consolatione qua affectus est in vobis, quum renunciaret
nobis vehemens desiderium vestrum, luctum vestrum, ardorem ves-
trum pro me: ita ut magis gauderem. Quoniam si et contristavi 8
vos in epistola prima, non pœnitet me, etiamsi pœnituerit: video
enim quod epistola illa, etiamsi ad horam, contristavit vos. Nunc 9

1 ܐܟܪܝܬ] In margine MSti ܐܟܐܒܬ

ܚܕܐ ܐܢܐ. ܠܘ ܡܛܠ ܕܐܬܟܪܝܬܘܢ: ܐܠܐ ܡܛܠ ܕܐܬܟܪܝܬܘܢ
ܠܬܝܒܘܬܐ. ܐܬܟܪܝܬܘܢ ܓܝܪ ܒܨܒܝܢܗ ܕܐܠܗܐ: ܕܒܚܕܐ ܕܠܐ
10 ܡܕܡ ܬܬܚܣܪܘܢ ܡܢܢ. ܟܪܝܘܬܐ ܓܝܪ ܕܒܨܒܝܢܗ ܕܐܠܗܐ:
ܬܝܒܘܬܐ ܠܚܝܐ ܕܠܐ ܬܘܬܐ ܡܥܒܕܐ. ܟܪܝܘܬܐ ܕܝܢ ܕܥܠܡܐ
11 ܡܘܬܐ ܡܥܒܕܐ. ܗܐ ܓܝܪ ܗܝ ܗܕܐ ܕܒܨܒܝܢܗ ܕܐܠܗܐ ܐܬܟܪܝܬܘܢ
ܟܡܐ ܐܥܒܕܬ ܒܟܘܢ ܚܦܝܛܘܬܐ. ܐܠܐ ܡܦܩ ܒܪܘܚܐ.
ܐܠܐ ܪܘܓܙܐ. ܐܠܐ ܕܚܠܬܐ. ܐܠܐ ܪܓܬܐ. ܐܠܐ ܛܢܢܐ. ܐܠܐ
ܬܒܥܬܐ. ܒܟܠܡܕܡ ܚܘܝܬܘܢ ܢܦܫܟܘܢ ܕܕܟܝܐ
12 ܐܢܬܘܢ ܒܗܘ ܣܘܥܪܢܐ. ܐܢܐ ܠܝ ܐܦ ܟܬܒܬ ܠܟܘܢ ܠܘ
ܡܛܠ ܗܘ ܕܐܥܘܠ: ܐܦܠܐ ܡܛܠ ܗܘ ܕܐܬܥܘܠ. ܐܠܐ ܡܛܠ
ܕܬܬܝܕܥ ܚܦܝܛܘܬܟܘܢ ܕܥܠܝܢ: ܗܝ ܕܠܘܬܟܘܢ ܩܕܡ
13 ܐܠܗܐ. ܡܛܠܗܢܐ ܐܬܒܝܐܢ * ܒܒܘܝܐܟܘܢ ܕܝܠܟܘܢ ✓. ܟܕ
ܕܝܢ ܒܘܝܐܢ ܕܝܠܢ: ܛܒ ܝܬܝܪܐܝܬ ܚܕܝܢ ܚܢܢ

gaudeo, non quia contriſtati eſtis, ſed quia contriſtati eſtis ad reſipiſcentiam. Contriſtati eſtis enim ſecundum Deum, ut non in ulla
10 re damno afficiamini a nobis. Triſtitia enim quæ ſecundum Deum, pœnitentiam in ſalutem non pœnitendam operatur: triſtitia autem
11 mundi mortem operatur. Ecce enim ipſum hoc, quod ſecundum Deum contriſtati fueritis, quantum operatum eſt in vobis ſtudium? ſed defenſionem, ſed indignationem, ſed timorem, ſed vehemens deſiderium, ſed zelum, ſed vindictam? in omni re exhibuiſtis vos
12 ipſos, quod puri ſitis in hoc negotio. Nempe, ſi et ſcripſi vobis, non propter illum qui injuriam fecit, neque propter illum qui injuria affectus eſt, ſed ut manifeſtum fieret ſtudium veſtrum de nobis ad
13 vos coram Deo. Propter hoc conſolationem accepimus * in conſolatione veſtra ✓: cum autem conſolatione noſtra abundantius magis

ܚܕܝܢ ܒܚܕܘܬܗ ܕܛܝܛܘܣ. ܡܛܠ ܕܐܬܢܝܚܬ ܪܘܚܗ ܡܢ
ܟܠܟܘܢ ܀ ܡܛܠ ܕܡܕܡ ܕܥܠܝܟܘܢ ܠܗ ܐܫܬܒܗܪܬ 14
ܠܐ ܒܗܬܬ. ܐܠܐ ܐܝܟ ܕܒܟܠܙܒܢ ܒܫܪܪܐ ܡܠܠܢ ܥܡܟܘܢ.
ܗܟܢܐ ܐܦ ܫܘܒܗܪܢ ܕܥܠ ܗܘ ܕܠܘܬ ܛܝܛܘܣ ܫܪܪܐ ܗܘܐ.
ܐܦ ܪ̈ܚܡܘܗܝ ܝܬܝܪܐܝܬ ܥܡܟܘܢ ܐܢܘܢ. ܟܕ ܡܬܕܟܪ 15
ܠܡܫܬܡܥܢܘܬܐ ܕܟܠܟܘܢ. ܐܝܟܢܐ ܕܒܕܚܠܬܐ ܘܒܪܬܝܬܐ
ܩܒܠܬܘܢܝܗܝ. ܚܕܐ ܐܢܐ ‡ ܗܫܐ ܕܒܟܠ ܡܕܡ ܡܬܬܟܠ 16
ܐܢܐ ܥܠܝܟܘܢ ܀

CAP. VIII.

ܡܘܕܥ ܐܢܐ ܕܝܢ ܠܟܘܢ ܐܚܝ ܛܝܒܘܬܗ ܕܐܠܗܐ ܗܝ ܕܐܬܝܗܒܬ 1
ܒܥܕ̈ܬܐ * ܕܡܩܕܘܢܝܐ. ܡܛܠ ܕܒܒܘܩܝܐ ܣܓܝܐܐ ܕܐܘܠܨܢܐ 2
ܚܕܘܬܗܘܢ ܝܬܝܪܬܐ ܗܘܬ ܕܝܠܗܘܢ. ܘܡܣܟܢܘܬܐ ܥܡܝܩܬܐ ܕܝܠܗܘܢ

* της μακεδονιας

gavisi sumus super gaudio Titi, quia refocillatus est spiritus ejus ab
omnibus vobis. Quia in quocunque ei de vobis gloriatus sum, non 14
erubui: sed sicut omni tempore in veritate loquuti sumus vobis, ita
et gloriatio nostra quæ † ad Titum, veritas facta est. Et viscera 15
ejus abundantius in vos sunt, quum recordatur obedientiæ omnium
vestrum, quomodo cum timore et tremore excepistis eum. Gaudeo 16
‡ ⁜ nunc ↙ quod in omni re confidam in vobis.

CAP. VIII.

Notam facio autem vobis, fratres mei, gratiam Dei quæ data fuit 1
in Ecclesiis Macedoniæ: Quod in experimento multo afflictionis 2
⸗ fuit ↙ abundantia gaudii ipsorum, et paupertas eorum profunda

1 ܕܠܘܬ ܛܝܛܘܣ] In margine MSti ܩܕܡ (ܛܝܛܘܣ)
2 ܗܫܐ] ܗܟܝܠ
† ad Titum] Lectio Marg. Coram (Tito)
‡ ⁜ nunc ↙] Igitur

3 ܥܡܝܩܬܐ ܐܬܝܬܪܬ ܠܥܘܬܪܐ ܕܦܫܝܛܘܬܗܘܢ. ܡܛܠ ܕܐܝܟ
ܚܝܠܐ ÷ ܕܝܠܗܘܢ ✓ ܣܗܕ ܐܢܐ ܘܠܥܠ ܡܢ ܚܝܠܐ. * ܨܒܝܢܝ * αυθαιρετοι
4 ܡܢ ܓܪܡܗܘܢ ܒܝܕ ܒܥܘܬܐ ܣܓܝܐܬܐ ܒܥܘ ܡܢܢ:
5 ܛܝܒܘܬܐ ܘܫܘܬܦܘܬܐ ܕܬܫܡܫܬܐ ܗܝ ܕܠܩܕܝܫܐ. ܘܠܐ ܐܝܟ
ܡܐ * ܕܣܒܪܢ. ܐܠܐ ܢܦܫܗܘܢ ܝܗܒܘ ܩܕܡܝܬ ܠܡܪܝܐ * ηλπισαμεν
6 ܘܠܢ ܒܝܕ ܨܒܝܢܐ ܕܐܠܗܐ: ܐܝܟ ܕܢܒܥܐ ܚܢܢ
ܠܛܛܘܣ: ܕܐܝܟܢܐ ܕܩܕܡ ܫܪܝ: ܗܟܢܐ ܐܦ ܢܫܠܡ
7 ܒܟܘܢ ܐܦ ܛܝܒܘܬܐ ܗܕܐ܀ ܐܠܐ ܐܝܟ ܕܒܟܠ ܡܕܡ
ܡܬܝܬܪܝܢ ܐܢܬܘܢ: ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܘܒܡܠܬܐ ܘܒܝܕܥܬܐ
ܘܒܟܠܗ ܚܦܝܛܘܬܐ: ܘܒܚܘܒܐ ܕܡܢܟܘܢ ܕܒܢ: ܕܐܦ ܒܗܕܐ
8 ܛܝܒܘܬܐ ܬܬܝܬܪܘܢ. ܠܘ ܐܝܟ ܕܒܦܘܩܕܢܐ ܐܡܪ ܐܢܐ. ܐܠܐ
ܒܝܕ ܚܦܝܛܘܬܐ ܕܐܚܪܢܐ: ܐܦ ܫܪܝܪܘܬܐ ܕܚܘܒܐ ܕܝܠܟܘܢ
9 ܟܕ ܒܚܪ ܐܢܐ. ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܓܝܪ ܠܛܝܒܘܬܗ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ

3 redundavit in divitias ſimplicitatis ipſorum. Quia ſecundum vires
4 ÷ ſuas ✓ teſtor, † et ſupra vires, ipſi ex voluntate ſua, Cum exhor-
tatione multa petierunt a nobis gratiam, et communionem miniſterii
5 quod *fit* in Sanctos. Et non ſicut ſperabamus: ſed ſeipſos dederunt
6 primum Domino, et nobis per voluntatem Dei: Ut rogaremus nos
Titum, ut quemadmodum ante cœpiſſet, ita et perficeret in vobis
7 et gratiam hanc: Sed ſicut in omni re abundatis, in fide, et in ſer-
mone, et in cognitione, et in omni ſtudio, et in charitate quæ ex
8 vobis *eſt* in nos, ut et in hac gratia abundetis. Non ſecundum im-
perium dico, ſed per ſtudium aliorum etiam ſinceritatem charitatis
9 veſtræ explorans. Scitis enim gratiam Domini noſtri Jeſu Chriſti,

† *Vid. Not.*

ܡܛܠ ܡܣܟܢܐ: ܕܡܛܠܬܟܘܢ ܐܬܡܣܟܢ ܟܕ ܥܬܝܪ ܐܝܬܘܗܝ.
10 ܐܝܟܢܐ ܕܐܢܬܘܢ ܒܡܣܟܢܘܬܗ ܕܗܘ ܬܬܥܬܪܘܢ. [1]ܘܡܠܟܐ
ܒܗܠܝܢ ܝܗܒ ܐܢܐ: ܗܕܐ ܓܝܪ ܠܟܘܢ ܦܩܚܐ: ܗܢܘܢ ܐܝܠܝܢ
ܕܠܘ ܒܠܚܘܕ ܗܝ ܕܠܡܥܒܕ: ܐܠܐ ܐܦ ܗܝ ܕܠܡܨܒܐ ܩܕܡܬܘܢ
11 ܫܪܝܬܘܢ ܡܢ ܐܫܬܩܕܝ. ܗܫܐ ܕܝܢ ܐܦ ܗܝ ܕܠܡܥܒܕ ܫܡܠܘ.
ܐܝܟܢܐ ܕܐܝܟ ܡܐ ܕܚܕܝܘܬܐ ܕܝܢ ܗܝ ܕܠܡܨܒܐ: ܗܟܢܐ
12 ܗܘܝ ܕܠܡܫܡܠܝܘ ܡܢ ܗܘ ܡܐ ܕܐܝܬ ⁘ ܐܢ ܓܝܪ ܚܕܝܘܬܐ
ܩܕܡܝܐ ܣܝܡܐ: ܐܝܟ ܡܐ ܕܐܢ ܐܝܬ ܠܗ # ܐܢܫ ✓ ܡܩܒܠܐ
13 ܫܦܝܪ: ܘܠܘ ܐܝܟ ܡܐ ܕܠܝܬ ܠܗ. ܠܘ ܓܝܪ ܐܝܟܢܐ
ܕܠܐܚܪܢܐ ܢܦܫܐ: ܠܟܘܢ ܕܝܢ ܐܘܠܨܢܐ. ܐܠܐ ܡܢ ܫܘܝܘܬܐ ܒܙܒܢܐ
14 ܗܢܐ: ܕܝܬܝܪܘܬܐ ܕܝܠܟܘܢ ܠܚܣܝܪܘܬܐ ܕܗܢܘܢ. ܐܝܟܢܐ
ܕܐܦ ܝܬܝܪܘܬܐ ܕܗܢܘܢ ܬܗܘܐ ܠܚܣܝܪܘܬܐ ܕܝܠܟܘܢ: ܐܝܟܢܐ
15 ܕܬܗܘܐ ܫܘܝܘܬܐ. ܐܝܟ ܡܐ ܕܟܬܝܒ ⁘ ܕܗܘ ܕܐܣܓܝ ܠܐ

quoniam propter vos pauper factus eſt, quum dives eſſet, ut vos
10 paupertate illius diteſceretis. † Et conſilium in illis do: hoc enim
vobis utile eſt, qui non ſolum facere, ſed et velle ante cœpiſtis a præ-
11 terito anno. Nunc autem et facere perficite: ut, ſicut promptitudo
12 *fuit* velle, ita et perficere ex eo quod habetis. Si enim promptitudo
animi prius adſit, ſecundum id quod habet # aliquis ✓, acceptus eſt
13 bene, non ſecundum id quod non habet. Non enim ut aliis *ſit*
remiſſio, vobis autem afflictio: ſed ex æqualitate, tempore hoc, ut
14 abundantia veſtra *ſit* pro penuria illorum: Ut et abundantia illorum
15 ſit pro penuria veſtra, ut ſit æqualitas. Sicut ſcriptum eſt; Qui

1 ܘܡܠܟܐ ܒܗܠܝܢ] In margine MSti (ܘܡܠܟܐ) ܒܗܕܐ

† Et conſilium in illis] Lectio Marg. (Et conſilium) In hoc

ܐܬܝܬܪ܂ ܘܗܘ ܕܒܨܝܪ ܠܐ ܐܚܣܪ ܀ ܛܝܒܘܬܐ ܕܝܢ ܠܐܠܗܐ ܗܘ 16
ܕܝܗܒ ܗܝ ܗܕܐ ܚܦܝܛܘܬܐ ܥܠܝܟܘܢ ܒܠܒܗ ܕܛܛܘܣ܂
ܕܒܥܘܬܐ ܩܒܠ ܒܠܚܘܕ܂ ܟܕ ܡܝܬܪ ܚܦܝܛ ܕܝܢ ܐܙܠ ܠܘܬܟܘܢ܂ 17
ܗܘ ܡܢ ܨܒܝܢܗ ܢܦܩ ܠܘܬܟܘܢ ܀ ܫܕܪܢ ܕܝܢ ܥܡܗ ¹ ܠܐܚܐ܂ 18
ܗܘ ܕܫܘܒܚܗ ܒܐܘܢܓܠܝܘܢ ܒܟܠܗܝܢ ܥܕܬܐ܂ ܠܐ ܗܘ 19
ܒܠܚܘܕ ܕܝܢ܂ ܐܠܐ ܐܦ ² ܒܡܬܚܪܬܘܢܝܐ ܗܘܐ ܡܢ ܥܕܬܐ܂
ܕܢܦܘܩ ܥܡܢ ܒܛܝܒܘܬܐ ܗܕܐ ܕܡܬܬܫܡܫܐ ܡܢܢ: ܠܫܘܒܚܗ ܗܘ
ܕܡܪܢ ܘܠܚܦܝܛܘܬܢ܂ ܘܢܛܪܝܢ ܗܘܝܢ ܗܕܐ ܀ ܕܠܐ ܐܢܫ ܢܣܝܡ 20
ܒܢ܂ ܡܘܡܐ * ܒܝܘܬܪܢܐ ܗܢܐ ܕܡܬܬܫܡܫܐ ܡܢܢ܂ ܝܨܝܦܝܢ ܗܘܝܢ * αδροτητι
ܓܝܪ ܥܠ ܫܦܝܪܬܐ܂ ܠܐ ܒܠܚܘܕ ܩܕܡ ܡܪܝܐ ܀ ܐܠܐ ܐܦ 21
ܩܕܡ ܒܢܝܢܫܐ ܀ ܫܕܪܢ ܕܝܢ ܥܡܗܘܢ ܠܐܚܘܢ܂ ܗܘ ܕܒܩܝܢ 22
ܠܗ ܒܙܒܢܝܢ ܣܓܝܐܐ ܒܡܠܝܢ ܣܓܝܐܢ ܕܚܦܝܛ܂ ܘܗܫܐ ܐܦ

16 multum, non abundavit: et qui modicum, non defecit. Gratia
17 autem Deo, qui dedit idem ſtudium pro vobis in corde Titi: Quo-
niam exhortationem quidem ſuſcepit: quum ſtudioſior autem eſſet,
18 ex voluntate ſua exiit ad vos. Miſimus autem cum eo fratrem,
19 cujus laus in Evangelio per omnes Eccleſias. Non ſolum autem,
ſed et ſuffragiis electus eſt ab Eccleſiis, ut prodiret nobiſcum cum
beneficentia hac quæ adminiſtratur a nobis, ad gloriam ipſius Do-
20 mini, et promptitudinem noſtram. Evitantes hoc, ne quis ponat in
21 nos maculam in abundantia hac quæ adminiſtratur a nobis. Curæ
fuit nobis enim de pulchris, non ſolum coram Domino, ſed etiam
22 coram hominibus. Miſimus autem cum iis fratrem noſtrum, quem

1 ܠܐܚܐ] In margine MSti ܥܡܗ ܠܐܚܐ ܐܚܪܢܐ
2 ܒܡܬܚܪܬܘܢܝܐ] χειροτονηθεις—ܐܬܦܪܫ

probavimus in multis vicibus multis, quod diligens ſit, nunc autem
23 multo ſtudioſior, confidentia multa erga vos: Sive pro Tito, ſocius
meus, et in vos adjutor: ſive fratres noſtri, Apoſtoli Eccleſiarum,
24 gloria Chriſti. Demonſtrationem igitur charitatis veſtræ, et gloria-
tionis [*noſtræ*] de vobis, in illos oſtendite, in conſpectu Eccleſiarum.
CAP. IX. 1 De quidem enim miniſterio in ſanctos, ſuperfluum eſt mihi ut ſcri-
2 bam vobis. Scio enim promptitudinem veſtram, quam de vobis
gloriatus ſum Macedonibus, quod Achaia parata eſt a præterito
3 anno: et zelus qui *erat* ex vobis, provocavit multos. Miſi autem,
fratres, ut ne gloriatio noſtra quæ de vobis inanis fiat in parte hac:
4 ⋕ ſed ✓, ut (quemadmodum dicebam) parati ſitis. Ne forte ſi ve-
niant mecum Macedones, et inveniant vos imparatos, erubeſcamus

ܢܒܗܬ ܚܢܢ ܕܠܐ ܢܐܡܪ ܐܢܬܘܢ܀ [1]ܒܩܘܝܡܐ ܗܢܐ ܕܫܘܒܗܪܐ܀
5 ܕܐܠܨܐ ܗܘ ܟܝܠ ܣܒܪܬ ܕܐܒܥܐ ܠܐܚܐ ܕܢܩܕܡܘܢ ܢܐܬܘܢ
ܠܘܬܟܘܢ܆ ܘܢܛܝܒܘܢ ܠܗܝ ܕܩܕܡ ܐܬܐܡܪܬ ܒܘܪܟܬܐ
ܕܝܠܟܘܢ܆ ܕܗܝ ܡܛܝܒܬܐ ܬܗܘܐ ܐܝܟܢܐ. ܗܘܝܐ ܐܝܟ
6 ܒܘܪܟܬܐ ܘܠܐ ܐܝܟ ܥܠܘܒܘܬܐ܀ ܗܕܐ ܕܝܢ܆ ܗܘ ܕܙܪܥ ܒܚܘܣܟܢܘܬܐ
ܒܚܘܣܟܢܘܬܐ ܐܦ ܚܨܕ. ܘܗܘ ܕܙܪܥ ܒܒܘܪܟܬܐ܆
7 ܒܒܘܪܟܬܐ ܐܦ ܚܨܕ. ܟܠܢܫ ܐܝܟܢܐ ܕܡܬܪܥܐ ܒܠܒܗ܆
ܠܐ ܡܢ ܟܪܝܘܬܐ ܐܘ ܡܢ ܐܠܨܐ܀ ܠܡܘܗܒܐ ܓܝܪ ܦܨܝܚܐ
8 ܪܚܡ ܐܠܗܐ. ܡܫܟܚܐ ܗܘ ܕܝܢ ܐܠܗܐ܆ ܕܟܠ ܛܝܒܘܬܐ
ܢܝܬܪ ܒܟܘܢ. ܐܝܟܢܐ ܕܒܟܠܙܒܢ ܒܟܠܡܕܡ܆ ܟܕ ܟܠܗ ܡܕܡ
ܕܣܦܩ ܠܟܘܢ ܐܝܬ ܠܟܘܢ܆ ܬܬܝܬܪܘܢ ܒܟܠ ܥܒܕܐ
9 ܛܒܐ܆ ܐܝܟ ܡܐ ܕܟܬܝܒ܆ ܒܕܪ܆ ܝܗܒ ܠܡܣܟܢܐ܆ ܘܙܕܝܩܘܬܗ
10 ܕܠܗ ܡܩܘܝܐ ܠܥܠܡ܀ ܗܘ ܕܝܢ ܕܝܗܒ ܙܪܥܐ ܠܙܪܘܥܐ

5 nos, ut non dicamus vos, in ſubſtantia hac gloriationis. Neceſſarium
igitur duxi rogare fratres, ut præeant ad vos, et præparent prædic-
tam benedictionem veſtram, ut hæc parata ſit, ſic quaſi benedictio,
6 et non ſicut avaritia. Hoc autem; Qui ſeminat parce, parce et
metet: et qui ſeminat in benedictionibus, in benedictionibus et
7 metet. Unuſquiſque ſicut cogitat in corde ſuo: non ex triſtitia,
8 aut ex neceſſitate: datorem enim hilarem diligit Deus. Potens eſt
autem Deus, ut omnem gratiam abundare faciat in vos: ut in om-
nibus omni tempore omne quod ſufficiat vobis habentes, abundetis
9 in omni opere bono. Sicut ſcriptum eſt; Diſperſit, dedit pauperi-
10 bus: juſtitia ejus manet in æternum. Qui autem dat ſemen ſemi-

1 ܒܩܘܝܡܐ] In margine MSti εν τη υποστασει—ܒܗܝ ܗܘܦܘܣܛܐܣܝܣ

ܘܠܚܡܐ ܠܡܐܟܘܠܬܐ. ܢܬܠ ܘܢܣܓܐ ܙܪܥܐ ܕܝܠܟܘܢ. ܘܢܪܒܐ
11 * ܦܐܪܐ ܕܙܕܝܩܘܬܟܘܢ. ܕܒܟܠܡܕܡ ܬܬܥܬܪܘܢ ܠܟܠܗ * γεννήματα
ܦܫܝܛܘܬܐ. ܗܝ ܕܗܝ ܓܡܪܐ ܕܒܐܝܕܝܢ ܬܘܕܝܬܐ ܠܐܠܗܐ.
12 ܡܛܠ ܕܬܫܡܫܬܐ ܕܬܫܡܫܬܐ ܗܕܐ. ܠܘ ܒܠܚܘܕ ܡܡܠܝܐ
ܚܣܝܪܘܬܐ ܕܩܕܝܫܐ ܐܝܬܝܗ. ܐܠܐ ܐܦ ܡܝܬܪܐ ܒܣܓܝ ܬܘܕܝܬܐ
13 ܠܐܠܗܐ. ܡܢ ܒܢܣܝܘܢܐ ܕܬܫܡܫܬܐ ܗܕܐ ܡܫܒܚܝܢ
ܠܐܠܗܐ. ܥܠ ܫܘܥܒܕܐ ܕܬܘܕܝܬܐ ܕܝܠܟܘܢ ܕܒܐܘܢܓܠܝܘܢ
ܕܡܫܝܚܐ. ܘܒܦܫܝܛܘܬܐ ܕܫܘܬܦܘܬܐ ܕܠܘܬܟܘܢ ܘܠܘܬ ܟܠܢܫ.
14 ܘܒܨܠܘܬܐ ܕܝܠܗܘܢ ܚܠܦܝܟܘܢ. ܡܐ ܕܡܬܪܓܪܓܝܢ ܠܟܘܢ.
15 ܡܛܠ ܫܘܦܥܐ ܕܛܝܒܘܬܗ ܕܐܠܗܐ ܕܥܠܝܟܘܢ. ܛܝܒܘܬܐ ܕܝܢ
ܠܐܠܗܐ. ܥܠ ܡܘܗܒܬܗ ܕܠܐ ܡܬܡܠܠܐ.
CAP. X. 1 ܗܘ ܕܝܢ ܐܢܐ ܦܘܠܘܣ ܡܦܝܣ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܒܝܕ ܢܝܚܘܬܐ

natori, et panem ad escam, det et multiplicet sementem vestram, et
augeat fructus justitiæ vestræ: In omni re locupletemini in omnem 11
simplicitatem, quæ perficit † per nos gratiarum actionem Deo. Nam 12
ministerium functionis hujus non solum supplementum penuriæ
Sanctorum est, sed etiam redundat per gratiarum actiones multas
Deo: Per probationem ministerii hujus glorificantes Deum in obe- 13
dientia confessionis vestræ in Evangelium Christi, et in simplicitate
communicationis in vos ipsos et in omnes: Et in deprecatione ipso- 14
rum pro vobis, desiderantium vos propter magnitudinem gratiæ Dei
in vobis. Gratia autem Deo super dono ipsius ineffabili. 15
CAP. X. Ipse autem ego Paulus obsecro vos per lenitatem et humilitatem 1

1 ܒܝܕ ܕܝܠܢ] In margine MSti (ܒܝܕ) ܕܝܠܟܘܢ—ὑμῶν
† per nos] Lectio Marg. (per) Vos

ܘܡܟܝܟܘܬܗ ܕܡܫܝܚܐ. ܗܘ ܕܐܝܟ ܕܒܦܪܨܘܦܐ ܡܟܝܟ ܡܟܝܟ ܐܢܐ
2 ܒܝܢܬܟܘܢ. ܟܕ ܪܚܝܩ ܐܢܐ ܕܝܢ ܡܬܚܝܠ ܐܢܐ ܒܟܘܢ: ܡܬܟܫܦ ܐܢܐ
ܕܝܢ: ܕܠܐ ܟܕ ܩܪܝܒ ܐܢܐ ܐܬܚܝܠ ܒܬܘܟܠܢܐ ܗܘ ܕܡܬܚܫܒ
ܐܢܐ ܕܐܡܪܚ ܥܠ ܐܢܫܝܢ: ܗܠܝܢ ܕܚܫܒܝܢ ܠܢ ܕܐܝܟ ܕܒܒܣܪܐ
3 ܡܗܠܟܝܢܢ. ܒܒܣܪܐ ܓܝܪ ܡܗܠܟܝܢܢ. ܠܘ ܐܝܟ
4 ܕܒܒܣܪܐ ܦܠܚܝܢܢ. ܙܝܢܐ ܓܝܪ ܕܦܠܚܘܬܢ ܕܝܠܢ ܠܘ
5 ܕܒܣܪܐ: ܐܠܐ ܚܝܠܬܢܐ ܠܐܠܗܐ: ܠܗܘ * ܣܬܪܐ ܕܚܣܢܐ: ܟܕ * καθαιρεσιν
ܚܘܫܒܐ ܣܬܪܝܢܢ ܘܟܠ ܪܘܡܐ ܕܡܬܬܪܝܡ ܠܘܩܒܠ ܝܕܥܬܐ
ܕܐܠܗܐ: ܘܫܒܝܢܢ ܟܠ ܡܕܥ ܠܡܫܬܡܥܢܘܬܐ ܕܡܫܝܚܐ:
6 ܘܡܛܝܒܝܢܢ ܐܝܬ ܠܢ ܠܡܬܒܥ ܒܟܠܗ ܠܐ ܡܫܬܡܥܢܘܬܐ:
ܐܡܬܝ ܕܬܫܬܡܠܐ ܡܫܬܡܥܢܘܬܐ ܕܝܠܟܘܢ.:.
7 ܒܗܠܝܢ ܕܐܝܟ ܕܒܦܪܨܘܦܐ: ܚܙܝܢ ܐܢܬܘܢ: ܐܢ ܐܢܫ ܬܟܝܠ
ܗܘ ܒܢܦܫܗ ܕܕܡܫܝܚܐ ܐܝܬܘܗܝ: ܗܕܐ ܢܬܚܫܒ ܗܘ ܡܢܗ:

Christi: qui secundum faciem quidem humilis sum inter vos, absens
2 autem confido in vobis. Rogo autem, ne quum præsens *sim* fiducia
agam confidentia, qua cogito audere in quosdam, qui arbitrantur de
3. nobis quasi secundum carnem ambulemus. In carne enim ambulan-
4 tes, non secundum carnem militamus. Arma enim militiæ nostræ
5 non carnalia *sunt*, sed valida Deo, ad destructionem munitionum:
Cogitationes demolimur, et omnem altitudinem quæ *sese* extollit ad-
versus cognitionem Dei, et captivum reddimus omnem intellectum ad
6 obedientiam Christi: Et in promptu habemus ulcisci omnem inobe-
dientiam, quum impleta fuerit obedientia vestra.
7 Quæ secundum faciem intuemini? si quis confidit de seipso
quod Christi sit, hoc reputet ex seipso, quia quemadmodum ipse

8 [illegible]
[illegible]
9 [illegible]
10 [illegible]
[illegible]
11 [illegible]
[illegible]
12 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
13 [illegible]

Christi, ita et nos. † Etsi enim amplius aliquid glorier de potestate 8
nostra, quam dedit nobis Dominus ad ædificationem, et non ad de-
structionem vestram, non erubescam : Ut non videar tanquam terrere 9
vos per epistolas. Quoniam epistolæ quidem, inquiunt, graves et 10
validæ *sunt*, præsentia autem corporis infirma, et sermo contempti-
bilis. Hoc cogitet qui hujusmodi *est*, quia qualos sumus verbo per 11
epistolas quum absentes *sumus*, tales et quum præsentes *sumus*, opere.
Non enim audemus judicare aut comparare nosipsos cum quibusdam 12
ex iis qui seipsos commendant : sed ipsi in seipsis semetipsos meti-
entes, et comparantes seipsos semetipsis, non intelligunt. Nos au- 13
tem non in iis quæ sine mensura gloriabimur, sed secundum mensuram

ܘܐܢ ܓܝܪ] [1] In margine MSti (ܘܐܢ ܓܝܪ) ܐܦ
† Etsi enim] Lectio Marg. (Etsi enim) Et

ܡܫܘܚܬܐ ܕܬܚܘܡܐ. ܗܘ ܕܦܠܓ ܠܢ ܐܠܗܐ ܒܡܫܘܚܬܐ܆
14 ܐܝܟ ܕܢܡܛܐ ܐܦ ܥܕܡܐ ܠܘܬܟܘܢ. ܠܐ ܓܝܪ ܐܝܟ ܠܐ ܡܛܝܢܢ
ܠܘܬܟܘܢ܆ ܡܬܚܝܢ ܡܬܡܬܚܝܢܢ [ܢܦܫܢ ܠܢ.] ܥܕܡܐ ܓܝܪ ܐܦ
15 ܠܘܬܟܘܢ܆ ܡܛܝܢܢ ܒܐܘܢܓܠܝܘܢ ܕܡܫܝܚܐ܆ ܠܐ ܗܘ ܒܗܠܝܢ
ܕܠܐ ܡܫܘܚܬܐ ܡܫܬܒܗܪܝܢ ܒܥܡܠܐ ܢܘܟܪܝܐ. ܣܒܪܐ ܕܝܢ
ܐܝܬ ܠܢ ܕܡܐ ܕܪܒܐ ܗܝܡܢܘܬܐ ܕܝܠܟܘܢ܆ ܒܟܘܢ ܢܬܪܘܪܒ ܐܝܟ
16 ܡܫܘܚܬܐ ܕܝܠܢ. ܘܢܬܝܬܪ ܐܝܟ ܕܐܦ ܠܗܠܝܢ ܕܠܗܠ ܡܢܟܘܢ
ܠܡܣܒܪܘ ܠܗ ܒܣܒܪܬܐ ܢܣܒܪ. ܒܫܘܠܚܢ ܕܡܛܝܒܢ
17 ܠܡܫܬܒܗܪܘ܀ ܗܘ ܕܝܢ ܕܡܫܬܒܗܪ ܒܡܪܝܐ ܢܫܬܒܗܪ܀
18 ܠܘ ܓܝܪ ܗܘ ܕܗܘ ܡܫܒܚ ܗܘ ܢܦܫܗ ܒܚܝܪ܆ ܐܠܐ ܗܘ ܐܢܫܐ
ܕܡܪܝܐ ܡܫܒܚ܀

1 ܐܨܒܘ ܕܝܢ ܡܣܝܒܪܝܢ ܗܘܝܬܘܢ ܠܗ ܠܫܛܝܘܬܐ ܩܠܝܠ CAP. XI.
2 ܕܝܠܝ. ܐܠܐ ܐܦ ܡܣܝܒܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܝ. ܛܢܢ ܐܢܐ ܓܝܪ ܒܟܘܢ܆

regulæ, quam diſtribuit nobis Deus, menſuram ut pertingeremus
14 etiam uſque ad vos. Non enim quaſi non pertingamus ad vos,
ſuperextendimus [*nosipsos*]. Uſque enim et ad vos pervenimus in
15 Evangelio Chriſti. Non in iis quæ ſine menſura gloriantes, in labo-
ribus alienis: ſpem autem habentes, ut creſcente fide veſtra, in vo-
16 bis magnificemur ſecundum regulam noſtram; Ut redundemus et
in iis *regionibus* quæ ultra vos ad evangelizandum, non in regula
17 aliena, in iis quæ parata ſunt gloriari. Qui autem gloriatur, in Do-
18 mino glorietur. Non enim qui ſeipſum commendat, ille eſt proba-
tus, ſed is quem Dominus commendat.
1 Utinam autem toleraretis meam pauliſper inſipientiam: ſed et CAP. XI.
2 tolerate me. Æmulor enim vos æmulatione Dei: deſpondi vos

ܒܛܢܢܐ ܕܐܠܗܐ. *ܐܡܟܪܬܟܘܢ ܓܝܪ ܠܓܒܪܐ ܚܕ. * ἡρμοσάμην
3 ܕܐܝܟ ܒܬܘܠܬܐ ܕܟܝܬܐ ܐܩܝܡ ܠܡܫܝܚܐ. ܕܚܠ ܐܢܐ ܕܝܢ ܕܠܡܐ ܐܝܟ
ܕܚܘܝܐ ܠܚܘܐ ܐܛܥܝ ܒܢܟܝܠܘܬܗ. ܗܟܢܐ ܢܬܚܒܠܘܢ
ܬܪܥܝܬܟܘܢ ܡܢ ܦܫܝܛܘܬܐ ※ܘܡܢ ܕܟܝܘܬܐ↙ ܗܝ ܕܒܡܫܝܚܐ.
4 ܐܢ ܡܢ ܓܝܪ ܗܘ ܕܐܬܐ: ܠܝܫܘܥ ܐܚܪܢܐ ܡܟܪܙ ܗܘ ܕܠܐ ܐܟܪܙܢ: ܐܘ
ܪܘܚܐ ܐܚܪܢܐ ܢܣܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܗܘ ܕܠܐ ܢܣܒܬܘܢ: ܐܘ
ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܐܚܪܢܐ: ܗܘ ܕܠܐ ܩܒܠܬܘܢ. ܫܦܝܪ ܡܣܝܒܪܝܢ
5 ܗܘܝܬܘܢ. ܡܬܚܫܒ ܐܢܐ ܓܝܪ: ܕܠܐ ܡܕܡ ܒܨܪܬ ܡܢ ܫܠܝܚܐ
6 ܕܡܝܬܪܝܢ. ܐܢ ※ܕܝܢ↙ ܘܗܕܝܘܛ ܒܡܠܬܐ: ܐܠܐ ܠܐ ܒܝܕܥܬܐ.
7 ܐܠܐ ܒܟܠܡܕܡ ܓܠܝܢ ܒܟܠܗܘܢ ܠܘܬܟܘܢ. ܐܘ ܚܛܗܐ ܚܛܝܬ.
ܕܐܢܐ ܠܝ ¹ܡܟܟܬ. ܕܐܢܬܘܢ ܬܬܪܝܡܘܢ. ܡܛܠ ܕܡܓܢ
8 ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܕܐܠܗܐ ܐܣܒܪܬ ܠܟܘܢ. ܐܚܪܢܝܬܐ ܥܕܬܐ ܒܙܬ.

enim viro uni, ut virginem puram ſiſtam Chriſto. Metuo autem, 3
ne, quemadmodum ſerpens Evam ſeduxit in aſtutia ſua, ita cor-
rumpantur mentes veſtræ a ſimplicitate ※ et puritate ↙ quæ *eſt* in
Chriſto. Si quidem enim is qui venit, alium Jeſum prædicet, quem 4
non prædicavimus; aut ſpiritum alium accipiatis, quem non acce-
piſtis: aut evangelium aliud quod non recepiſtis, recte aſſenſum
præberetis. Exiſtimo enim quod nihilo minor ſim quam Apoſtoli 5
ſummi. Si ※ autem ↙ et rudis ſermone, ſed non in cognitione: ſed 6
in omni re manifeſti ſumus in omnibus apud vos. Aut peccatum 7
feci, quod meipſum humiliaverim, ut vos exaltemini, quoniam gratis
Evangelium Dei prædicaverim vobis? Alias Eccleſias expoliavi, ac- 8

1 ܡܟܟܬ] In margine MSti ܡܟܟܬ ܐܢܐ

9 ܟܕ ܢܣܒܬ ܐܦܣܘܢܝܬܐ. ܠܘܬ ܬܫܡܫܬܐ ܕܝܠܟܘܢ. ܘܟܕ ܐܝܬܝ
ܗܘܝܬ ܠܘܬܟܘܢ ܘܚܣܝܪ ܗܘܝܬ. [1]ܠܐ ܐܝܩܪܬ ܘܠܐ ܥܠ ܐܢܫ.
ܒܣܘܢܩܢܝ ܓܝܪ ܕܝܠܝ ܡܠܘ ܐܚܐ ܕܐܬܘ ܡܢ ܡܩܕܘܢܝܐ.
ܘܒܟܠ ܡܕܡ ܠܐ ܡܝܩܪ ܐܢܐ ܢܦܫܝ ܠܟܘܢ ܘܡܛܪ ܐܢܐ.
10 ܐܝܬܘܗܝ ܫܪܪܗ ܕܡܫܝܚܐ ܒܝ. ܕܫܘܒܗܪܐ ※ ܕܝܠܝ ✓ ܗܢܐ ܠܐ
11 ܢܬܒܛܠ ܡܢܝ ܒܐܬܪܘܬܐ ܕܐܟܐܝܐ. ܡܛܠ ܡܢܐ. ܡܛܠ ܕܠܐ
12 ܪܚܡ ܐܢܐ ܠܟܘܢ. ܐܠܗܐ ܝܕܥ. ܗܘ ܕܝܢ ܕܥܒܕ ܐܢܐ ܘܥܒܕ
ܐܢܐ. ܕܐܦܣܘܩ ܥܠܬܐ ܕܗܢܘܢ ܕܨܒܝܢ ܥܠܬܐ. ܕܒܡܕܡ
ܕܡܫܬܒܗܪܝܢ. ܢܫܬܟܚܘܢ ܐܝܟ ܕܐܦ ܚܢܢ.
13 ܗܢܘܢ ܓܝܪ ܕܐܝܟ ܗܠܝܢ. ܫܠܝܚܐ ܕܓܠܐ. ܦܥܠܐ ܢܟܝܠܐ.
14 ܕܡܬܕܡܝܢ ܒܫܠܝܚܐ ܕܡܫܝܚܐ. ܘܠܐ ܠܬܕܡܘܪܬܐ. ܗܘ
15 ܓܝܪ ܣܛܢܐ ܡܬܕܡܐ ܒܡܠܐܟܐ ܕܢܘܗܪܐ. ܠܐ ܪܒܐ.

9 cipiens ſtipendium, ad miniſterium veſtrum: Et quum eſſem apud
vos et egerem, non obtorpui cuiquam: indigentiam enim meam ſup-
pleverunt fratres qui venerant a Macedonia: et in omni re inonero-
10 ſum meipſum ſervavi vobis, et ſervabo. Eſt veritas Chriſti in me,
quoniam gloriatio ※ mea ✓ hæc non abolebitur in me in regionibus
11 Achaiæ. Quapropter? Quia non diligo vos? Deus novit.
12 Quod autem facio, et faciam, ut amputem occaſionem eorum qui volunt
13 occaſionem, ut in quo gloriantur, inveniantur ſicut et nos. Illi enim
qui tales *ſunt* pſeudo-apoſtoli, operarii doloſi, transfigurantes ſe in
14 Apoſtolos Chriſti. Et non mirandum: ipſe enim Satanas transfi-
15 gurat ſe in angelum lucis. Non magnum *eſt* ergo, ſi et miniſtri

[1] ܠܐ ܐܝܩܪܬ] In margine MSti ܠܐ ܐܝܩܪܬ — ܠܐ ܢܣܒܬ — ܠܐ ܐܬܝܩܪܬ ܠܡܢܕܡ. — ου κατεναρκησα

ܘܡܫܠܐ. ܠܐ ܐܦ ܡܫܡܫܢܘܗܝ ܕܝܠܗ ܡܬܕܡܝܢ ܒܐܣܟܡܐ.
ܐܝܟ ܡܫܡܫܢܐ ܕܙܕܝܩܘܬܐ. ܕܚܪܬܗܘܢ ܕܝܢ ܬܗܘܐ
16 ܐܝܟ ܥܒܕܐ ܕܝܠܗܘܢ܀ ܬܘܒ ܐܡܪ ܐܢܐ. ܠܐ ܐܢܫ ܥܠܝ ܢܣܒܪ
ܕܫܛܝܐ ܐܢܐ. ܐܢ ܕܝܢ ܠܐ ܗܟܢ. ܐܦ ܐܝܟ ܕܠܫܛܝܐ
17 ܩܒܠܘܢܝ. ܕܐܦ ܡܕܡ ܐܦ ܐܢܐ ܐܫܬܒܗܪ܀ ܗܘ ܕܡܡܠܠ
ܐܢܐ. ܠܐ ܡܡܠܠ ܐܢܐ ܐܝܟ ܕܒܡܪܝܐ. ܐܠܐ ܐܝܟ ܕܒܫܛܝܘܬܐ
18 ܒܗܢܐ * ܩܘܝܡܐ ܕܫܘܒܗܪܐ. ܡܛܠ ܕܣܓܝܐܐ ܡܫܬܒܗܪܝܢ
* τῇ ὑποστάσει
19 ܒܒܣܪܐ. ܐܦ ܐܢܐ ܐܫܬܒܗܪ܀ ܗܢܝܐܝܬ ܓܝܪ ܡܣܝܒܪܝܢ
20 ܐܢܬܘܢ ܠܫܛܝܐ. ܟܕ ܚܟܝܡܐ ܐܝܬܝܟܘܢ. ܡܣܝܒܪܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܓܝܪ ܐܢ ܐܢܫ ܡܫܥܒܕ ܠܟܘܢ. ܐܢ ܐܢܫ ܐܟܠ. ܐܢ
ܐܢܫ ܢܣܒ. ܐܢ ܐܢܫ ܡܬܬܪܝܡ. ܐܢ ܐܢܫ ܥܠ ܦܪܨܘܦܐ ܠܟܘܢ
21 ܡܚܐ. ܐܝܟ ܕܒܨܥܪܐ ܐܡܪ ܐܢܐ. ܐܝܟ ܗܘ ܕܡܚܝܠܝܢ ܐܬܚܫܒܢ.
ܒܗܘ ܡܕܡ ܕܝܢ ܕܐܢܫ ܡܡܪܚ. ܒܫܛܝܘܬܐ ܐܡܪ ܐܢܐ. ܡܡܪܚ
22 ܐܢܐ ܐܦ ܐܢܐ܀ ܥܒܪܝܐ ܐܢܘܢ. ܐܦ ܐܢܐ. ܐܝܣܪܝܠܝܐ

ejus transfigurent ſe tanquam miniſtri juſtitiæ: quorum finis erit
ſecundum opera ipſorum. Rurſum dico, ne quis de me putet, quod 16
deſipiens ſim: alioquin etiam ut inſipientem accipite me, ut quiddam
etiam ego glorier. Quod loquor, non loquor ſecundum Dominum, 17
ſed quaſi in inſipientia, in hac præfidentia gloriationis. Quoniam 18
multi gloriantur in carne, et ego gloriabor. Libenter enim ſuffertis 19
inſipientes, quum ſapientes eſtis. Suffertis enim, ſi quis in ſervitutem 20
redigit vos, ſi quis devorat, ſi quis accipit, ſi quis extollit ſeſe, ſi quis
in faciem vos cædit. Tanquam cum ignominia dico: quaſi nos 21
infirmi eſſemus: in quocunque autem quis audet, in deſipientia
dico, audeo et ego. Hebræi ſunt? et ego: Iſraelitæ ſunt? et ego: 22

ܐܝܣܪܝܠܝܐ ܐܢܘܢ܆ ܐܦ ܐܢܐ. ܙܪܥܐ ܕܐܒܪܗܡ ܐܢܘܢ܆ ܐܦ ܐܢܐ.
23 ܡܫܡܫܢܐ ܕܡܫܝܚܐ ܐܢܘܢ܆ ܟܕ ܫܛܝܐ ܐܢܐ ܡܡܠܠ ܐܢܐ.
ܝܬܝܪ ܐܢܐ. ܒܥܡܠܐ ܝܬܝܪܐܝܬ. ܒܡܚܘܬܐ ܠܥܠ ܡܢ
ܡܫܘܚܬܐ. ܒܐܣܘܪܐ ܝܬܝܪܐܝܬ. ܒܡܘܬܐ ܙܒܢܝܢ ܣܓܝܐܐ.
24 25 ¹ܡܢ ܝܗܘܕܝܐ ܚܡܫ ܙܒܢܝܢ ܐܪܒܥܝܢ ܚܕܐ ܒܨܝܪ ܢܣܒܬ. ܬܠܬ
ܙܒܢܝܢ ܐܬܢܓܕܬ. ܚܕܐ ܙܒܢ ܐܬܪܓܡܬ. ܬܠܬ ܙܒܢܝܢ ܐܬܒܥܬ.
26 ܠܠܝܐ ** ܘܐܝܡܡ ܒܥܘܡܩܐ ܥܒܕܬ. ܒܡܪܕܝܬܐ ܙܒܢܝܢ ** νυχθήμερον
ܣܓܝܐܢ. ܒܩܘܢܕܝܢܘܣ ܕܢܗܪܘܬܐ. ܒܩܘܢܕܝܢܘܣ ܕܓܝܣܐ.
ܒܩܘܢܕܝܢܘܣ ܕܡܢ ܓܢܣܐ. ܒܩܘܢܕܝܢܘܣ ܕܡܢ ܥܡܡܐ.
ܒܩܘܢܕܝܢܘܣ * ܒܡܕܝܢܬܐ. ܒܩܘܢܕܝܢܘܣ ܒܡܕܒܪܐ. ܒܩܘܢܕܝܢܘܣ * ἐν πόλει
27 ܒܝܡܐ. ܒܩܘܢܕܝܢܘܣ ܒܝܢܝ ܐܚܐ ܕܓܠܐ. ܒܥܡܠܐ ܘܒܠܐܘܬܐ. ܒܫܗܪܐ
ܙܒܢܝܢ ܣܓܝܐܢ. ܒܟܦܢܐ ܘܒܨܗܝܐ. ܒܨܘܡܐ ܙܒܢܝܢ ܣܓܝܐܢ܆
28 ܒܩܪܝܫܐ ܘܒܥܪܛܠܝܘܬܐ܀ ܣܛܪ ܡܢ ܗܠܝܢ ܕܡܢ ܠܒܪ.

23 Semen Abrahami ſunt? et ego: Miniſtri Chriſti ſunt? (deſipiens
loquor) magis ego: in laboribus abundantius; in plagis ſupra mo-
24 dum; in carceribus amplius; in mortibus temporibus multis. A
25 Judæis quinquies quadragenas *plagas* præter unam accepi. Ter
virgis cæſus ſum; ſemel lapidatus ſum; ter naufragium feci; noc-
26 tem et diem in profundo egi: Itineribus ſæpe, periculis fluminum,
periculis latronum, periculis ex genere *meo*, periculis ex gentibus,
periculis in civitate, periculis in deſerto, periculis in mari, periculis
27 ex fratribus falſis: In labore et in fatigatione, in vigiliis ſæpe, in
28 fame et in ſiti, in jejuniis ſæpe, in frigore et nuditate; Præter illa

1 [ܡܢ ܝܗܘܕܝܐ ܚܡܫ ܙܒܢܝܢ ܐܪܒܥܝܢ ܚܕܐ ܒܨܝܪ ܢܣܒܬ] In margine MSti ܢܣܒܬ ܡܚܘܬܐ ܐܪܒܥܝܢ

ܚܝܘܒܐ ܕܒܟܠܝܘܡ ܗܘ ܕܥܠܝ ܗܘܐ. ܘܨܦܬܐ ܕܟܠܗܝܢ ܥܕ̈ܬܐ.
29 ܡܢܘ ܡܬܡܚܝܠ ܘܠܐ ܡܬܡܚܝܠ ܐܢܐ. ܡܢܘ ܡܬܟܫܠ ܘܠܐ
30 ܐܦ ܐܢܐ ܡܬܝܩܕ ܗܘܝܬ ܐܢܐ. ܐܢ ܠܡܫܬܒܗܪܘ ܙܕܩ ܒܗܠܝܢ
31 ܕܡܚܝܠܘܬܐ ܕܝܠܝ ܐܫܬܒܗܪ܀ ܐܠܗܐ ܘܐܒܐ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ
ܝܕܥ : ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ ܡܒܪܟܐ ܠܥܠܡܝܢ. ܕܠܐ ܡܕܓܠ ܐܢܐ.
32 ܒܕܪܡܣܘܩ * ܪܫ ܥܡܐ *[1] ܕܐܪܝܛܐܣ ܡܠܟܐ. ܢܛܪ ܗܘܐ * ο εθναρχης * αρετα
33 ܠܡܕܝܢܬܐ ܕܕܪܡܣܘܩܝܐ ܟܕ ܨܒܐ ܠܡܐܚܕܢܝ. ܘܡܢ ܟܘܬܐ
ܒܣܦܝܠܬܐ ܐܫܬܕܠܝܬ ܡܢ ܫܘܪܐ܆ * ܘܥܪܩܬ ܡܢ ܐܝ̈ܕܘܗܝ܀ * και εφυγον

CAP. XII. 1 ܠܡܫܬܒܗܪܘ ܙܕܩ. ܠܐ ÷ ܕܝܢ ✓ ܦܩܚ ܠܝ. ܐܬܐ ܐܢܐ ܠܗ ܓܝܪ
2 ܠܚܙܘܢܐ ܘܠܓܠܝܢܐ ܕܡܪܝܐ. ܝܕܥ ܐܢܐ ܒܪܢܫܐ ܒܡܫܝܚܐ ܩܕܡ
ܫܢܝܐ ܐܪܒܥܣܪܐ. ܐܢ ܒܦܓܪܐ ܠܐ ܝܕܥ ܐܢܐ. ܘܐܢ ܠܒܪ ܡܢ
ܦܓܪܐ ܠܐ ܝܕܥ ܐܢܐ. ܐܠܗܐ ܝܕܥ. ܕܐܬܚܛܦ ܗܘ ܕܐܝܟ ܗܢܐ.

quæ *sunt* extrinsecus, cœtus qui est super me quotidie, solicitudo
29 omnium Ecclesiarum. Quis infirmatur, et non infirmor? quis
30 offenditur, et non et ego uror? Si gloriari oporteat, de iis quæ infir-
31 mitatis meæ *sunt*, gloriabor. Deus et Pater Domini Jesu novit,
32 qui est benedictus in secula, quod non mentiar. Damasci, ethnar-
cha Aretæ regis custodiebat civitatem Damascenorum, volens appre-
33 hendere me. Et per fenestram in sporta demissus sum per murum,
et effugi manus ejus.

CAP. XII. 1 Gloriari oportet, non ÷ autem ✓ expedit mihi: veniam enim ad
2 visiones et revelationes Domini. Novi hominem in Christo, ante
annos quatuordecim (sive in corpore, nescio; sive extra corpus, nes-
cio; Deus novit): raptum hujusmodi usque ad cœlum tertium.

1 ܕܐܪܝܛܐܣ] In margine MSti ܗܢܐ ܐܪܝܛܐܣ ܡܠܟܐ ܗܘܐ ܕܢܒܛܝܐ

* σκολοψ
* σαταν

3 Et novi hujuſmodi hominem (ſive in corpore, ſive extra corpus neſ-
4 cio, Deus novit): Qui raptus eſt in paradiſum, et audivit verba in-
5 effabilia, quæ non licet homini eloqui. Super ejuſmodi gloriabor:
6 de meipſo autem non gloriabor, niſi in infirmitatibus. Si enim vo-
luero gloriari, non ero inſipiens: veritatem enim dicam: parco au-
tem, ne quis exiſtimet de me plus quam quod videt me, aut audit
7 aliquid ex me. Et ne magnitudine revelationum efferrer, datus eſt
mihi ſtimulus carni, angelus Satan, ut colaphis cædat me, ut ne ef-
8 ferar. Super hoc ter Dominum rogavi, ut diſcederet a me. Et
9 dixit mihi; Sufficit tibi gratia mea: virtus enim mea in infirmitate
perficitur. Libenter igitur magis gloriabor in infirmitatibus, ut in-

10 ܕܬܓܢ ܥܠܝ ܚܝܠܗ ܕܡܫܝܚܐ. ܡܛܠܗܢܐ ܡܬܦܨܚ ܐܢܐ
ܒܟܘܪ̈ܗܢܐ. ܒܨܥܪ̈ܐ. ܒܐܠܨܢܘܬܐ. ܒܪ̈ܕܘܦܝܐ. ܒܐܘܠܨܢܐ ܕܚܠܦ
ܡܫܝܚܐ. ܐܡܬܝ ܓܝܪ ܕܡܬܟܪܗ ܐܢܐ܀ ܗܝܕܝܢ ܚܝܠܬܢ ܐܢܐ.
11 ܗܘܝܬ ܫܛܝܐ ܟܕ ܡܫܬܒܗܪ ܐܢܐ. ܐܢܬܘܢ ܐܠܨܬܘܢܢܝ. ܐܢܐ
ܓܝܪ ܘܠܐ ܗܘܐ ܕܡܢܟܘܢ ܐܣܬܗܕ. ܠܐ ܓܝܪ ܡܕܡ ܒܨܪܬ ܡܢ ܫܠܝ̈ܚܐ
12 ܗܢܘܢ ܕܝܬܝܪ ܝܬܝܪ. ܐܦܢ ܘܠܐ ܡܕܡ ܐܢܐ܀ ܐܬܘ̈ܬܐ ܕܝܢ
ܕܫܠܝ̈ܚܐ ܐܬܥܒܕ̈ܝ ܒܟܘܢ܀ ܒܟܠܗ ܡܣܝܒܪܢܘܬܐ܀ ܒܐܬܘ̈ܬܐ
13 ܘܒܬܕܡܪ̈ܬܐ ܘܒܚܝ̈ܠܐ. ܡܢܐ ܓܝܪ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘ ܕܐܬܒܨܪܬܘܢ ܡܢ
ܡܢ ܗܠܝܢ ܕܫܪܟܐ ܕܥܕ̈ܬܐ܀ ܐܠܐ ܕܝ ܕܗܘ ܐܢܐ *ܠܐ ܐܝܩܪܬ ܥܠܝܟܘܢ.
14 ܫܒܘܩܘ ܠܝ ܗܕܐ ܣܟܠܘܬܐ܀ ܗܐ ܗܕܐ ܕܬܠܬ ܗܝ ܕܡܛܝܒ ܐܢܐ
ܠܝ ܠܡܐܬܐ ܠܘܬܟܘܢ. ܘܠܐ ܐܝܩܪ ܥܠܝܟܘܢ. ܠܐ ܓܝܪ ܒܥܐ ܐܢܐ
ܗܢܝܢ ܕܝܠܟܘܢ܀ ܐܠܐ ܠܟܘܢ. ܠܐ ܓܝܪ ܚܝܒܝܢ ܒܢ̈ܝܐ ܠܐܒܗ̈ܬܐ
15 ܠܡܣܝܡܘ ܣܝܡܬܐ܀ ܐܠܐ ܐܒܗ̈ܬܐ ܠܒܢ̈ܝܐ. ܐܢܐ ܕܝܢ ܗܢܝܐܝܬ

* ου κατεναρκησα ὑμων

habitet in me virtus Christi. Propterea acquiesco in infirmitatibus, 10
in contumeliis, in necessitatibus, in persecutionibus, in afflictionibus
pro Christo: quum enim infirmus sum, tunc potens sum. Factus 11
sum insipiens in gloriando: vos me coegistis. Ego enim debui a
vobis commendari: non enim ulla in re inferior fui apostolis sum-
mis, etiamsi nihil sum. Indicia quidem Apostolorum edita sunt in 12
vobis, in omni patientia, in signis, et in prodigiis, et in virtutibus.
Quid enim est in quo inferiores fueritis reliquis Ecclesiis, nisi quod 13
ipse ego non obtorpui vobis? Condonate mihi injuriam hanc. Ecce 14
tertio hoc parate habeo venire ad vos, et non obtorpescam vobis.
Non enim quæro quæ vestra *sunt*, sed vos. Non enim debent filii
parentibus reponere thesauros, sed parentes filiis. Ego autem liben- 15

ܘܢܦܩܬܐ ܐܦܩ܇ ܐܦ ܢܦܩܬܐ ܐܗܘܐ ܚܠܦ ܢܦܫܬܐ ܕܝܠܟܘܢ܇
ܐܦ ܟܕ ܡܝܬܪܐܝܬ ܪܚܡ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܇ ܒܨܝܪܐܝܬ ܐܬܐܚܒܬ ⁘
16 ܢܗܘܐ ܕܝܢ܇ ܐܢܐ ܕܝܢ ܠܐ ܐܘܩܪܬ ܥܠܝܟܘܢ. ܐܠܐ ܟܕ ܐܝܬܝ ܚܪܝܦܐ
17 ܒܢܟܠܐ ܢܣܒܬܟܘܢ. ܠܡܐ ܒܝܕ ܐܢܫ ܡܢ ܗܢܘܢ ܕܫܕܪܬ ܠܘܬܟܘܢ܆
18 ܐܥܠܒܬ ܥܠܝܟܘܢ܇ ܐܦܝܣܬ ܠܛܛܘܣ ܘܫܕܪܬ ܥܡܗ ܠܐܚܐ.
ܠܡܐ ܡܕܡ ܐܥܠܒ ܥܠܝܟܘܢ ܛܛܘܣ܇ ܠܘ ܒܗ ܒܗ ܪܘܚܐ
19 ܗܠܟܢ܇ ܠܘ ܒܗܘܢ ܒܗ ܒܥܩܒܬܐ ⁘ ܬܘܒ ܣܒܪܝܢ
ܐܢܬܘܢ ܕܠܟܘܢ ܡܫܬܥܝܢ ܚܢܢ. ܐܝܟ ܕܩܕܡ ܐܠܗܐ ܒܡܫܝܚܐ
ܡܡܠܠܝܢ. ܘܟܠܗܝܢ ܕܝܢ ܗܠܝܢ ܚܒܝܒܝ܇ ܚܠܦ ܒܢܝܢܐ
20 ܕܝܠܟܘܢ. ܕܚܠ ܐܢܐ [1]ܓܝܪ ܕܠܡܐ ܟܕ ܐܬܐ܇ ܠܘ ܐܝܟ ܕܨܒܐ ܐܢܐ ܗܘܝܬ
ܕܨܒܐ ܐܢܐ ܐܫܟܚܟܘܢ܇ ܘܐܦ ܐܢܐ ܐܫܬܟܚ ܠܟܘܢ ܐܝܟ ܕܠܐ
ܨܒܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܕܠܡܐ ܢܗܘܘܢ ܚܪܝܢܐ܇ ܚܣܡܐ܇ ܚܡܬܐ܇ ܡܓܪܘܬܐ܇

ter sumptus impendam, et sumptus ero pro animabus vestris :
16 etiamsi abundantius diligam vos, minus diligar. Esto autem : ego
autem non oneri fui vobis, sed quum sim astutus, dolo cepi vos.
17 Num per quemquam ex iis quos misi ad vos, expilavi vos ?
18 Rogavi
Titum, et misi cum eo fratrem. Num aliqua *in* re expilavit vos
Titus ? nonne eodem Spiritu ambulavimus ? nonne iisdem vestigiis ?
19 Rursum putatis quod vobis nos excusemus ? Quasi coram Deo in
Christo loquimur : hæc autem omnia, dilecti mei, propter ædifica-
20 tionem vestram. Vereor † enim, ne, quum venero, non quales volo
inveniam vos : et etiam ego inveniar vobis qualem non vultis : ne
forte contentiones, æmulationes, iræ, incitamenta, obtrectationes,

1 ܓܝܪ] In margine MSti ܕܝܢ

† enim,] Lectio Marg. Autem,

ܡܫܥܝܢܘܬܐ ܕܥܠ ܚܕܕܐ܂ ܚܘܫܒܐ܂ ܢܦܝܚܘܬܐ܂ ܠܐ ܡܬܩܢܢܘܬܐ܂

21 ܕܠܐ ܬܘܒ ܟܕ ܐܬܐ܂ ܢܡܟܟܢܝ ܐܠܗܐ ※ ܕܝܠܝ ↙ ܠܘܬܟܘܢ܂

ܘܐܬܐܒܠ ܥܠ ܣܓܝܐܐ ܡܢ ܗܠܝܢ ܕܩܕܡ ܚܛܘ ܘܠܐ ܬܒܘ܂

ܥܠ ܛܢܦܘܬܐ ܘܙܢܝܘܬܐ ܘܐܣܘܛܘܬܐ ܗܝ ܕܣܥܪܘ܀

CAP. XIII.

1 ܗܕܐ ܕܬܠܬܐ ܗܝ ܐܬܐ ܐܢܐ ܠܘܬܟܘܢ܂ ܕܥܠ ܦܘܡܐ ܕܬܪܝܢ ܣܗܕܝܢ

2 ܘܕܬܠܬܐ܂ ܬܩܘܡ ܟܠ ܡܠܬܐ܀ ܩܕܡܬ ܐܡܪܬ܂ ܘܩܕܡ

ܐܢܐ ܐܡܪ ܐܢܐ܂ ܐܝܟ ܕܩܪܝܒ ܐܢܐ ܠܬܪܬܝܢ ÷ ܙܒܢܝܢ ↙. ܘܟܕ ܦܪܝܩ

ܐܢܐ ܗܫܐ ܟܬܒ ܐܢܐ܂ ܠܗܠܝܢ ܕܩܕܡ ܚܛܘ ܘܠܫܪܟܐ

3 ܕܟܠܗܘܢ܂ ܕܐܢ ܐܬܐ ܬܘܒ܂ ܠܐ ܚܐܣ ܐܢܐ. ܡܛܠ ܕܒܘܩܝܐ

ܒܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܡܫܝܚܐ ܗܘ ܕܡܡܠܠ ܒܝ. ܗܘ ܕܒܟܘܢ ܠܐ

4 ܡܚܝܠ. ܐܠܐ ܡܫܟܚ ܒܟܘܢ܂ ܐܦ ܓܝܪ ܐܢ ܐܙܕܩܦ ܡܢ

ܡܚܝܠܘܬܐ܂ ܐܠܐ ܚܝ ܡܢ ܚܝܠܐ ܕܐܠܗܐ. ܐܦ ܓܝܪ ܚܢܢ

ܡܚܝܠܝܢ ܒܗ. ܐܠܐ ܢܚܐ ܥܡܗ ܡܢ ܚܝܠܐ ܕܐܠܗܐ ܒܟܘܢ܀

susurrationes, inflationes, seditiones: Ne iterum quum venero, humi- 21
liet me Deus ※ meus ↙ apud vos, et lugeam propter multos ex iis
qui ante peccaverunt, et non resipuerunt super impuritate, et scor-
tatione, et lascivia quam patraverunt.

CAP. XIII.

Hoc tertio venio ad vos: ut per os duorum testium aut trium 1
stabile sit omne verbum. Prædixi, et prædico, præsens secunda 2
÷ vice ↙, et absens nunc scribo iis qui ante peccaverunt, et reliquis
omnibus, Quoniam si rursus venero, non parcam. Propterea quod 3
experimentum quæritis Christi loquentis in me, qui erga vos non in-
firmus, sed potens est in vobis: Etenim si crucifixus est ex infirmi- 4
tate, tamen vivit ex virtute Dei. Etenim nos infirmi sumus in eo,
sed vivemus cum eo ex virtute Dei in vobis. Vosipsos tentate si 5

5 ܐܢܬܘܢ ܠܟܘܢ ܢܣܘ. ܐܢ ܐܝܬܝܟܘܢ ܒܗܝܡܢܘܬܐ. ܐܢܬܘܢ ܠܟܘܢ
ܒܩܘ. ܐܘ ܠܐ ܡܫܬܘܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܐܢܬܘܢ ܠܟܘܢ. ܕܝܫܘܥ
ܡܫܝܚܐ ܒܟܘܢ ܐܝܬܘܗܝ. ܐܠܐ ⋕ ܐܪܐ ܡܣܠܝܐ ܐܝܬܝܟܘܢ.
6 ܡܣܒܪ ܐܢܐ ܕܝܢ ܕܬܕܥܘܢ. ܕܚܢܢ ܠܐ ܐܝܬܝܢ ܡܣܠܝܐ. ܡܨܠܝܢ
7 ܕܝܢ ܠܘܬ ܐܠܗܐ. ܕܠܐ ܬܥܒܕܘܢ ܐܢܬܘܢ ܒܝܫܬܐ. ܘܠܐ ܡܕܡ.
ܠܘ ܕܚܢܢ ܒܩܝܐ ܢܬܚܙܐ. ܐܠܐ ܕܐܢܬܘܢ ܛܒܬܐ
8 ܬܥܒܕܘܢ. ܚܢܢ ܕܝܢ ܐܝܟ ܡܣܠܝܐ ܢܗܘܐ. ܠܐ ܓܝܪ
9 ܡܫܟܚܝܢ ܡܕܡ ܠܘܩܒܠ ܫܪܪܐ. ܐܠܐ ܚܠܦ ܫܪܪܐ. ܚܕܝܢ ܓܝܪ
ܐܡܬܝ ܕܚܢܢ ܡܬܟܪܗܝܢ. ܐܢܬܘܢ ܚܝܠܬܢܐ ܬܗܘܘܢ ܐܢܬܘܢ.
10 ܗܕܐ ܓܝܪ ܐܦ ܡܨܠܝܢ ܡܫܡܠܝܘܬܐ ܕܝܠܟܘܢ. ܡܛܠ ܗܕܐ
ܗܠܝܢ ܟܕ ܪܚܝܩ ܐܢܐ ܟܬܒ ܐܢܐ. ܕܟܕ ܩܪܝܒ ܐܢܐ. ܠܐ
ܐܬܕܒܪ ܚܪܝܦܐܝܬ. ܐܝܟ ܫܘܠܛܢܐ ܗܘ ܕܝܗܒ ܠܝ ܗܘ ܡܪܢ.
ܠܒܢܝܢܐ ܘܠܐ ܠܣܬܪܐ.
11 ܡܟܝܠ ܐܚܝ ܚܕܘ. ܐܫܬܡܠܘ. ܐܬܒܝܐܘ. ܚܕ ܗܘ ܚܘ

estis in fide: vosipsos probate. Aut non cognoscitis vosmetipsos,
6 quia Jesus Christus in vobis est, nisi ⋕ *αρα* ✓ reprobi estis? Spero
7 autem quod cognoscetis, quia nos non sumus reprobi. Oramus autem
apud Deum, ut non faciatis mali quicquam, non ut nos probati ap-
pareamus, sed ut vos bonum faciatis, nos autem ut reprobi simus.
8 Non enim possumus aliquid adversus veritatem, sed pro veritate.
9 Gaudemus enim quum nos infirmi sumus, vos [*autem*] validi estis:
10 hoc enim et oramus, perfectionem vestram. Propter hoc hæc absens
scribo, ut præsens non duriter utar, secundum potestatem quam
dedit mihi Dominus ad ædificationem, et non ad destructionem.
11 Proinde, fratres mei, gaudete, perfecti estote, consolationem ha-

ܐܬܒܝܐܘ ܀ ܐܫܬܘܘ. ܘܐܠܗܐ ܕܚܘܒܐ ܘܕܫܝܢܐ ܢܗܘܐ
12 ܥܡܟܘܢ ܀ ܫܐܠܘ ܒܫܠܡܐ ܕܚܕ̈ܕܐ ܒܢܘܫܩܐ ܩܕܝܫܐ ܀ ܫܐܠܝܢ
13 ܒܫܠܡܟܘܢ ܩܕܝ̈ܫܐ ܟܠܗܘܢ ܀ ܛܝܒܘܬܗ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ
ܡܫܝܚܐ: ܘܚܘܒܐ ܕܐܠܗܐ: ܘܫܘܬܦܘܬܐ ܕܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ: ܥܡ
ܟܠܟܘܢ ܐܡܝܢ

ܫܠܡܬ ܐܓܪܬܐ ܬܪܬܝܢ ܕܠܘܬ ܩܘܪܢܬܝܐ: ܕܐܬܟܬܒܬ ܡܢ
ܦܝܠܝܦܘܣ ܕܡܩܕܘܢܝܐ: ܒܝܕ ܛܝܛܘܣ ܘܠܘܩܐ.

bete, idem sapite, pacifici estote: et Deus charitatis et pacis erit
vobiscum. Salutate alii alios in osculo sancto. Salutant vos sancti 12
omnes. Gratia Domini Jesu Christi, et charitas Dei, et communi- 13
catio Spiritus Sancti cum omnibus vobis. Amen.

Finita est Epistola secunda ad Corinthios, quæ scripta fuit Philippis Macedoniæ, per Titum et Lucam.

ܐܓܪܬܐ ܕܦܘܠܘܤ ܠܓܠܛܝ̈ܐ

1 ܦܘܠܘܤ ܫܠܝܚܐ. ܠܐ ܡܢ ܒܢܝ̈ܢܫܐ ܘܠܐ ܒܝܕ ܒܪܢܫܐ. ܐܠܐ CAP. I.
ܒܝܕ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. ܘܐܠܗܐ ܐܒܐ ܗܘ ܕܐܩܝܡܗ ܡܢ ܡܝ̈ܬܐ.
2 ※ܘܟܠܗܘܢ ✓ ܐܚܐ ܕܥܡܝ. ܠܥܕ̈ܬܐ ܕܓܠܛܝܐ: ܛܝܒܘܬܐ ܥܡܟܘܢ
3 ܘܫܠܡܐ. ܡܢ ܐܠܗܐ ܐܒܐ: ܘܡܪܢ ܕܝܠܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ:
4 ܗܘ ܕܝܗܒ ܗܘ ܠܗ ܡܛܠ ܚܛܗ̈ܐ ܕܝܠܢ: ܐܝܟܢܐ ܕܢܦܪܘܩ ܐܢ ܡܢ
ܥܠܡܐ ܗܢܐ ܒܝܫܐ ܗܘܐ ܕܩܐܡ: ܐܝܟ ܨܒܝܢܗ ܕܐܠܗܐ ܘܐܒܐ
5 ܕܝܠܢ: ܗܘ ܕܠܗ ܫܘܒܚܐ ܠܥܠܡ̈ܝܢ ܥܠܡ̈ܝܢ ܐܡܝܢ܀
6 ܡܬܕܡܪܢܐ ܐܢܐ ܕܗܟܢܐ ܥܓܠ ܡܥܬܩܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܢ ܗܘ ¹ܕܩܪܐ

EPISTOLA PAULI
AD GALATAS.

1 PAULUS Apostolus non ab hominibus, neque per hominem, CAP. I.
sed per Jesum Christum, et Deum Patrem, qui suscitavit eum ex
2 mortuis: ※ Et omnes ✓ fratres qui mecum *sunt*, Ecclesiis Galatiæ:
3 Gratia vobis et pax a Deo Patre, et Domino nostro Jesu Christo:
4 Qui dedit seipsum pro peccatis nostris, ut eriperet nos de seculo
5 malo hoc præsenti, secundum voluntatem Dei et Patris nostri. Cui
gloria in secula seculorum. Amen.
6 Miror quod ita cito disceditis ab eo † qui vocavit vos in gratia

1 ܕܩܪܐ ܠܟܘܢ] In margine MSti ܕܩܪܐ ܠܢ
† qui vocavit vos] Lectio Marg. Qui vocat nos

7 ܠܟܘܢ ܒܛܝܒܘܬܗ # ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ܆ ܠܣܒܪܬܐ ܐܚܪܬܐ܂ ܗܘ
ܕܠܐ ܐܝܬܝܗ̇ ܐܚܪܬܐ܆ ܐܠܐ ܐܢܫ̈ܝܢ ܐܝܬ ܐܢܘܢ ܕܕܠܚܝܢ
8 ܠܟܘܢ܆ ܘܨܒܝܢ ܕܢܗܦܟܘܢ ܠܣܒܪܬܗ ܕܡܫܝܚܐ܂ ܐܠܐ ܐܦܢ
* παρ ο ܚܢܢ ܐܘ ܡܠܐܟܐ ܡܢ ܫܡܝܐ܆ ܢܣܒܪ ܠܟܘܢ *ܠܒܪ ܡܢ ܗܘ
9 ܡܐ ܕܣܒܪܢܟܘܢ܆ ܢܗܘܐ ܚܪܡ܂ ܐܝܟ ܕܩܕܡܢ ܐܡܪܢ܆
ܐܦ ܗܫܐ ܬܘܒ ܐܡܪ ܐܢܐ܂ ܕܐܢ ܐܢܫ ܠܟܘܢ ܡܣܒܪ ܠܒܪ ܡܢ
10 ܗܘ ܡܐ ܕܩܒܠܬܘܢ܆ ܢܗܘܐ ܚܪܡ܂ ܗܫܐ ܓܝܪ ܠܒܢܝ̈ܢܫܐ
ܡܦܝܣ ܐܢܐ ܐܘ ܠܐܠܗܐ܂ ܐܘ ܒܥܐ ܐܢܐ ܠܒܢܝ̈ܢܫܐ ܠܡܫܦܪ܂
ܐܠܘ ܓܝܪ ܥܕܟܝܠ ܠܒܢܝ̈ܢܫܐ ܫܦܪ ܗܘܝܬ܆ ܕܡܫܝܚܐ
ܥܒܕܐ ܠܐ ܗܘܐ ܗܘܝܬ܀

11 ܡܘܕܥ ܐܢܐ ܕܝܢ ܠܟܘܢ ܐܚܝ܆ ܠܣܒܪܬܐ ܗܝ ܕܐܣܬܒܪܬ
12 ܡܢܝ܆ ܕܠܐ ܐܝܬܝܗ̇ ܒܪܢܫܐ܂ ܐܦܠܐ ܓܝܪ ܐܢܐ ܡܢ ܒܪܢܫܐ
ܩܒܠܬܗ̇ ܘܠܐ ܝܠܦܬܗ̇܂ ܐܠܐ ܒܓܠܝܢܐ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ܂
13 ܫܡܥܬܘܢ ܓܝܪ ܠܗܘܦܟܝ ܕܡܢ ܩܕܝܡ ܒܝܗܘܕܝܘܬܐ܆ ܕܝܬܝܪ

Jesu ✓ Christi, in aliud evangelium: Quod non est aliud; si non 7
quidam sunt qui conturbant vos, et volunt invertere evangelium
Christi. Sed etiam si nos, aut angelus de cœlo evangelizet vobis 8
præter id quod evangelizavimus vobis, anathema sit. Sicut prædixi- 9
mus, et nunc rursus dico; Si quis vobis evangelizaverit, præter id
quod accepistis, anathema sit. Nunc enim hominibus suadeo aut 10
Deo? aut quæro hominibus placere? Si enim adhuc hominibus
placerem, Christi servus non essem.

Notum facio autem vobis, fratres mei, evangelium quod prædica- 11
tum est a me, quia non est ab homine. Neque enim ego ab ho- 12
mine accepi illud, neque didici illud: sed per revelationem Jesu
Christi. Audivistis enim conversationem meam olim in Judaismo, 13

ܡܢ ܡܫܘܚܬܐ ܝܬܝܪ ܪܕܦ ܗܘܝܬ ܠܥܕܬܗ ܕܐܠܗܐ ¹ܘܚܪܒ ܗܘܝܬ
14 ܠܗ܂ ܘܡܬܬܘܣܦ ܗܘܝܬ ܒܝܗܘܕܝܘܬܐ܂ ܝܬܝܪ ܡܢ ܣܓܝ̈ܐܐ
ܫܘ̈ܝ ܒܫܢܘ̈ܬܐ ܠܝ ܒܫܪܒܬܐ ܕܝܠܝ܂ ܟܕ ܡܝܬܪܐܝܬ ܛܢܢܐ
15 ܐܝܬܝ ܗܘܝܬ ܕܡܫܠܡܢܘ̈ܬܐ ܕܐܒܗ̈ܬܐ ܕܝܠܝ܀ ܟܕ ܕܝܢ ܨܒܐ
ܐܠܗܐ✓: ܗܘ ܕܦܪܫܢܝ ܡܢ ܟܪܣܗ ܕܐܡܐ ܕܝܠܝ: ܘܩܪܢܝ
16 ܒܝܕ ܛܝܒܘܬܐ ܕܝܠܗ܂ ܠܡܓܠܝܘ ܒܪܐ ܕܝܠܗ ܒܝ: ܐܝܟܢܐ
ܕܐܣܒܪܝܘܗܝ ܒܥܡ̈ܡܐ܂ ܡܚܕܐ ܠܐ *ܓܠܝܬ ܠܒܣܪܐ ܘܕܡܐ܂ * ανεθεμην
17 ܘܠܐ ²ܣܠܩܬ ܠܐܘܪܫܠܡ ܠܘܬ ܫܠܝ̈ܚܐ ܕܡܢ ܩܕܡܝ܂ ܐܠܐ
18 ܐܙܠܬ ܠܐܪܒܝܐ܂ ܘܬܘܒ ܗܦܟܬ ܠܕܪܡܣܘܩ܀ ܒܬܪܟܢ
ܒܬܪ ܫܢ̈ܝܢ ܬܠܬ܂ ܣܠܩܬ ܠܐܘܪܫܠܡ *ܠܡܚܙܐ * ιςορησαι
19 ³ܠܦܛܪܘܣ܂ ܘܩܘܝܬ ܠܘܬܗ ܝܘܡ̈ܬܐ ܚܡܫܬܥܣܪ܂ ܠܐܚܪܢܐ ܕܝܢ

quod supra modum persequebar Ecclesiam Dei, et spoliabam eam.
14 Et proficiebam in Judaismo magis quam multi coætanei in gente
mea, quum abundantius æmulator essem traditionum paternarum
15 mearum. Quum autem voluit # Deus ✓ qui segregavit me ab
16 utero matris meæ, et vocavit me per gratiam suam, Revelare Filium
suum in me, ut evangelizarem illum inter gentes, statim non reve-
17 lavi carni et sanguini: Neque † ascendi Hierosolymam ad Apostolos
qui *erant* ante me: sed abii in Arabiam, et rursus reversus sum Da-
18 mascum. Deinde post annos tres ascendi Hierosolymam videre
19 ‡ Petrum: et mansi apud eum dies quindecim. Alium autem ex

1 ܚܪܒ ܗܘܝܬ]	In margine MSti	ܡܚܐ. ܚܪܒ. ܡܒܠܒܠ. ܪܕܦ —— επορθουν
2 ܣܠܩܬ]		ܐܙܠܬ
3 ܠܦܛܪܘܣ]		ܠܟܐܦܐ
† ascendi]	Lectio Marg.	Ivi
‡ Petrum]		Cepham

ܡܢ ܫܠܝ̈ܚܐ ܠܐ ܚܙܝܬ܂ ܐܠܐ ܐܢ ܠܝܥܩܘܒ ܗܘ ܐܚܘܗܝ ܕܡܪܝܐ܀
20 ܗܠܝܢ ܕܝܢ ܕܟܬܒ ܐܢܐ ܠܟܘܢ܂ ܗܐ ' ܩܕܡ ܡܪܝܐ ܕܠܐ ܡܕܓܠ
21 22 ܐܢܐ܂ ܒܬܪܟܢ ܐܬܝܬ * ܠܦܢܝ̈ܬܐ ܕܣܘܪܝܐ ܘܕܩܝܠܝܩܝܐ܂ ܐܝܬܝ * εἰς τὰ κλίματα
ܗܘܝܬ ܕܝܢ ܠܐ ܝܕܝܥܐ ܒܦܪܨܘܦܐ ܠܥܕ̈ܬܐ ܕܝܗܘܕ ܗܠܝܢ
23 ܕܒܡܫܝܚܐ܂ ܒܠܚܘܕ ܕܝܢ ܕܫܡܥܝܢ ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ܂ ܕܗܘ
ܕܪܕܦ ܗܘܐ ܠܢ ܒܙܒܢ܂ ܗܫܐ ܡܣܒܪ ܗܝܡܢܘܬܐ ܗܝ ܕܒܙܒܢ
24 1 ܪܕܦ ܗܘܐ܂ ܘܡܫܒܚܝܢ ܗܘܘ ܒܝ ܠܐܠܗܐ܀ ܒܬܪܟܢ ܒܬܪ Cap. II.
ܐܪ̈ܒܥܣܪܐ ܫܢܝ̈ܢ܂ ܬܘܒ ܣܠܩܬ ܠܐܘܪܫܠܡ ܥܡ ܒܪܢܒܐ܆
2 ܟܕ ܕܒܪܬ ܥܡܝ ܐܦ ܠܛܛܘܣ܂ ܣܠܩܬ ܕܝܢ ܒܓܠܝܢܐ܂
ܘܐܘܕܥܬ ܠܗܘܢ ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܗܘ ܕܡܟܪܙ ܐܢܐ ܒܥܡ̈ܡܐ܂
ܠܚܘܕܝܗܘܢ ܘܠܗܘܢ ܕܝܢ ܠܗܢܘܢ ܕܡܬܚܫܒܝܢ܆ ܕܠܡܐ
3 ܠܣܪܝܩܘܬܐ ܪܗܛܬ ܐܘ ܪܗܛ ܐܢܐ܂ ܐܠܐ ܐܦ ܠܐ ܛܛܘܣ ܗܘ

Apostolis non vidi, nisi Jacobum fratrem Domini. Quæ autem 20
scribo vobis, ecce † coram Domino, quia non mentior. Postea veni 21
in regiones Syriæ et Ciliciæ. Eram autem ignotus facie Ecclesiis 22
quæ in Judæa, quæ in Christo. Solum autem audientes erant, 23
Quoniam ille qui persequebatur nos aliquando, nunc evangelizat
fidem quam olim persequebatur: Et glorificabant in me Deum. 24
Cap. II. Deinde, post quatuordecim annos, rursus ascendi Hierosolymam cum 1
Barnaba, assumens mecum et Titum. Ascendi autem per revelati- 2
onem, et patefeci iis evangelium quod prædico inter gentes: seorsim
autem iis qui reputabantur, ne forte in vacuum cucurrissem, aut
currerem. Sed neque Titus qui mecum, qui erat gentilis, coactus 3

1 [ܩܕܡ ܡܪܝܐ] In margine MSti (ܩܕܡ) ܠܐܠܗܐ

† coram Domino] Lectio Marg. (coram) Deo.

ܕܢܬܓܙܪ܆ ܕܐܬܠܘܗܝ ܗܘܐ ܚܝܠܐ. ܐܠܐ ܠܡܛܥܝܢܘܬܐ. ܡܛܠ 4
ܕܝܢ ܕܒܥܠܠܐ ܐܚܐ ܕܓܠܐ: ܗܢܘܢ ܕܥܠܘ ܕܢܓܫܘܢ *ܠܚܐܪܘܬܐ * κατασκοπῆσαι
ܕܝܠܢ. ܗܝ ܕܐܝܬ ܠܢ ܒܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ: ܐܝܟܢܐ ܕܠܢ ܢܫܥܒܕܘܢ܀
ܠܗܢܘܢ ܕܐܦܠܐ ܡܛܠ ܫܥܬܐ ܐܬܪܟܢܢ ܒܫܘܥܒܕܐ: ܐܝܟܢܐ 5
ܕܫܪܪܐ ܕܐܘܢܓܠܝܘܢ ܢܩܘܐ ܠܘܬܟܘܢ܀ ܡܢ ܗܢܘܢ ܕܝܢ 6
ܕܡܬܚܫܒܝܢ ܕܐܝܬܝܗܘܢ ܡܕܡ: ܕܐܝܟ ܐܝܟܢܐ ܕܒܙܒܢ ܐܝܬܝܗܘܢ
ܗܘܘ܆ ܘܠܐ ܡܕܡ ܡܦܣܩܐ ܠܝ.[1] ܒܦܪܨܘܦܐ ܕܒܪܢܫܐ
ܐܠܗܐ ܠܐ ܢܣܒ. ܠܝ ܓܝܪ ܗܢܘܢ ܕܡܬܚܫܒܝܢ ܘܠܐ ܡܕܡ
ܐܘܣܦܘ. ܐܠܐ ܘܗܘ ܕܠܩܘܒܠܐ܆ ܟܕ ܚܙܘ ܕܡܗܝܡܢ ܐܢܐ 7
ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܕܥܘܪܠܘܬܐ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܦܛܪܘܣ ܕܓܙܘܪܬܐ: ܗܘ 8
ܓܝܪ ܕܐܥܒܕ ܠܦܛܪܘܣ ܠܫܠܝܚܘܬܐ ܕܓܙܘܪܬܐ: ܐܥܒܕ ܐܦ
ܠܝ ܒܥܡܡܐ: ܘ[ܟܕ] ܝܕܥܘ ܠܛܝܒܘܬܐ ⁂ܕܐܠܗܐ✓ ܗܝ ܕܐܬܝܗܒܬ 9

4 eſt circumcidi: Propter autem ſubintroductos fratres falſos, qui in-
greſſi ſunt ad explorandum libertatem noſtram, quam habemus in
5 Chriſto Jeſu, ut nos in ſervitutem redigerent. Quibus neque ad ho-
ram abjecimus nos ad ſubjectionem, ut veritas evangelii maneret
6 apud vos. Ex iis autem qui reputabantur quod eſſent aliquid, quales
aliquando fuerint, nihil differt mihi; faciem hominis Deus non acci-
7 pit. Mihi enim illi qui reputabantur nihil addiderunt. Sed e con-
tra, quum vidiſſent, quod concreditum eſt mihi evangelium præ-
8 putii, ſicut Petro circumciſionis. (Qui enim operatus eſt in Petro
apoſtolatum circumciſionis, operatus eſt etiam in me apud Gentes.)
9 Et [*quum*] cognoviſſent gratiam ⁂Dei✓ quæ data eſt mihi, Jacobus

1. ܘܠܐ ܡܕܡ ܡܦܣܩܐ ܠܝ] In margine MSti [ܘ] διαφέρει—ܐܟܪܝܢ ܠܝ ܦܫܐ

ܠܗ : ܝܥܩܘܒ ܘܟܐܦܐ ܘܝܘܚܢܢ: ܗܢܘܢ ܕܡܣܬܒܪܝܢ ܕܥܡܘ̈ܕܐ
ܐܝܬܝܗܘܢ: ܝܡܝ̈ܢܐ ܝܗܒܘ ܠܝ [ܘܠܒܪܢܒܐ] ܕܫܘܬܦܘܬܐ:
10 ܐܝܟܢܐ ܕܚܢܢ ܠܘܬ ܥܡ̈ܡܐ: ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܠܘܬ ܓܙܘܪܬܐ. ܒܠܚܘܕ
ܕܠܡܣܟ̈ܢܐ ܗܘܝܢ ܥܗܝܕܝܢ، ܗܘ ܕܐܦ ܚܦܛܬ ܗܝ ܗܕܐ
ܠܡܥܒܕ܀
11 ܟܕ ܕܝܢ ܐܬܐ ¹ܦܛܪܘܤ ܠܐܢܛܝܘܟܝܐ: ܒܦܪܨܘܦܐ ܠܘܩܒܠܗ
12 ܩܡܬ: ܡܛܠ ܕܥܕܝܠ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ. ܩܕܡ ܓܝܪ ܕܢܐܬܘܢ
ܐ̈ܢܫܝܢ ܡܢ ܝܥܩܘܒ: ܥܡ ܥܡ̈ܡܐ ܐܟܚܕ ܐܟܠ ܗܘܐ. ܟܕ
ܕܝܢ ܐܬܘ: ܦܢܐ ܗܘܐ ܘܦܪܫ ܗܘܐ ܗܘ ܠܗ. ܟܕ ܕܚܠ ܗܘܐ
13 ܡܢ ܗܢܘܢ ܕܡܢ ܓܙܘܪܬܐ. ܘܐܬܪܟܢܘ ܥܡܗ ܠܡܣܒ ܐܦ̈ܐ.
ܐܦ ܫܪܟܐ ܕܝܗܘ̈ܕܝܐ. ܐܝܟܢܐ ܕܐܦ ܒܪܢܒܐ ܐܬܕܒܪ
14 ܥܡܗܘܢ ܠܡܣܒ ܐܦ̈ܐ ܕܠܗܘܢ. ܐܠܐ ܟܕ ܚܙܝܬ ܕܠܐ ܬܪܝܨܝܢ

et Cephas et Johannes, qui reputabantur quod columnæ eſſent,
dextras dederunt mihi [*et Barnabæ*] ſocietatis, ut nos quidem in
gentes, ipſi autem in circumciſionem: Solum ut pauperum eſſemus 10
memores: quod et ſolicitus fui hoc ipſum facere.

Quum autem veniſſet † Petrus Antiochiam, in faciem ei obſtiti, 11
quia reprehenſibilis erat. Prius enim quam venirent quidam a Ja- 12
cobo, cum gentibus comedebat; quum autem veniſſent, ſubtrahebat
et ſeparabat ſeſe, timens eos qui ex circumciſione. Et ſubjecerunt 13
ſeſe cum eo ſimulationi et reliqui Judæi: adeo ut et Barnabas ab-
ductus ſit cum iis ad ſimulationem eorum. Sed quum vidiſſem 14

1 ܦܛܪܘܤ] In margine MSti ܟܐܦܐ

† Petrus] Lectio Marg. Cephas

ܠܘܬ ܫܪܪܐ ܕܐܘܢܓܠܝܘܢ. ܐܡܪܬ ܠܟܐܦܐ ܩܕܡ ܟܠܗܘܢ.
ܐܢ ܐܢܬ ܕܝܗܘܕܝܐ ܐܢܬ: ܥܡܡܐܝܬ ܚܝܐ ܐܢܬ ܘܠܐ ܝܗܘܕܐܝܬ.
15 ܠܡܢܐ ܠܥܡܡܐ ܐܠܨ ܐܢܬ. * ܝܗܘܕܐܝܬ ܠܡܚܝܐ. ܚܢܢ ܕܝܢ * ἰυδαΐζειν
16 ܕܒܟܝܢܐ ܝܗܘܕܝܐ: ܘܠܘ ܚܛܝܐ ܡܢ ܥܡܡܐ: ܟܕ ܝܕܥܝܢ ܕܠܐ
ܡܙܕܕܩ ܒܪܢܫܐ ܡܢ ܥܒܕܐ ܕܢܡܘܣܐ. ܐܠܐ ܐܢ ܒܝܕ ܗܝܡܢܘܬܐ
ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. ܐܦ ܚܢܢ ܒܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܗܝܡܢܢ. ܐܝܟܢܐ
ܕܢܙܕܕܩ ܡܢ ܗܝܡܢܘܬܗ ܕܡܫܝܚܐ # ܝܫܘܥ✓. ܘܠܘ ܡܢ ܥܒܕܐ
ܕܢܡܘܣܐ. ܡܛܠ ܕܡܢ ܥܒܕܐ ܕܢܡܘܣܐ. ܠܐ ܡܙܕܕܩ ܟܠ ܒܣܪ܀
17 ܐܢ ܕܝܢ ܟܕ ܒܥܝܢ ܕܢܙܕܕܩ ܒܡܫܝܚܐ: ܐܫܬܟܚܢ ܐܦ ܚܢܢ
18 ܚܛܝܐ. ܐܪܐ. ܡܫܝܚܐ ܡܫܡܫܢܐ ܗܘ ܕܚܛܝܬܐ. ܠܐ ܬܗܘܐ. ܐܢ ܓܝܪ
ܠܗܠܝܢ ܕܣܬܪܬ ܠܗܘܢ ܬܘܒ ܒܢܐ ܐܢܐ. * ܥܒܪ ܢܡܘܣܐ ܐܢܐ ܠܝ * παραβάτην
19 ܡܩܝܡ ܐܢܐ. ܐܢܐ ܓܝܪ ܒܝܕ ܢܡܘܣܐ ܠܢܡܘܣܐ ܡܝܬܬ. ܕܐܚܐ
20 ܠܐܠܗܐ ܐܢܐ. ܥܡ ܡܫܝܚܐ ܙܩܝܦ ܐܢܐ. ܚܝ ܐܢܐ ܕܝܢ. ܠܐ ܬܘܒ

quod non recte ambularent ad veritatem evangelii, dixi Petro coram
omnibus; Si tu qui Judæus es, Gentiliter vivis, et non Judaice, cur
15 Gentes cogis Judaice vivere? Nos autem qui natura Judæi, et non
16 peccatores ex Gentibus: Scientes quod non justificatur homo ex
operibus legis, nisi per fidem Jesu Christi: et nos in Jesum Christum credidimus, ut justificaremur ex fide Christi # Jesu✓, et non ex operibus legis: quia ex operibus legis non justificatur ulla caro.
17 Si autem, dum quærimus justificari per Christum, reperiamur et
18 nos peccatores, num Christus minister est peccati? Absit. Si enim
quæ destruxi, ea rursus ædifico, transgressorem legis meipsum consti-
19 tuo. Ego enim per legem legi mortuus sum, ut Deo vivam: Cum
20 Christo crucifixus sum. Vivo autem, non amplius ego: vivit autem

ܐܢܐ܂ ܚܝ ܕܝܢ ܒܝ ܡܫܝܚܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܕܗܫܐ ܕܚܝ ܐܢܐ ܒܒܣܪܐ܂
ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܚܝ ܐܢܐ ܗܝ ܕܒܪܗ ܕܐܠܗܐ܂ ܗܘ ܕܐܚܒܢܝ ܘܐܫܠܡ
21 ܢܦܫܗ ܚܠܦܝ. ܠܐ ܛܠܡ ܐܢܐ ܛܝܒܘܬܐ ܕܐܠܗܐ܂ ܐܢ ܓܝܪ
ܒܝܕ ܢܡܘܣܐ ܙܕܝܩܘܬܐ܂ ܐܕܝ ܡܫܝܚܐ ܡܓܢ ܡܝܬ܀

CAP. III. * ω
1 * ܐܘ ܕܠܐ ܗܘܢܐ ܓܠܛܝܐ. ܡܢܘ ܚܣܡ ܒܟܘܢ܂ ܕܠܫܪܪܐ ܠܐ
ܬܬܛܦܝܣܘܢ܂ ܠܗܠܝܢ ܕܩܕܡ ܥܝܢܝܟܘܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܩܕܡ
2 ܐܬܨܝܪ ܒܟܘܢ ܟܕ ܙܩܝܦ. ܗܕܐ ܒܠܚܘܕ ܨܒܐ ܐܢܐ ܠܡܐܠܦ
ܡܢܟܘܢ. ܡܢ ܥܒܕܐ ܕܢܡܘܣܐ ܪܘܚܐ ܢܣܒܬܘܢ܂ ܐܘ ܡܢ ܫܡܥܐ
3 ܕܗܝܡܢܘܬܐ. ܗܟܢܐ ܕܠܐ ܗܘܢܐ ܐܝܬܝܟܘܢ܂ ܕܟܕ ܫܪܝܬܘܢ ܒܪܘܚܐ܂
4 ܗܫܐ ܒܒܣܪܐ ܡܫܬܡܠܝܢ ܐܢܬܘܢ܂ ܗܠܝܢ ܟܠܗܝܢ ܚܫܬܘܢ
5 ܣܪܝܩܐܝܬ. ܐܢ ܟܘܬ ܘܣܪܝܩܐܝܬ. ܗܘ ܗܟܝܠ ܕܝܗܒ ܠܟܘܢ ܪܘܚܐ
ܘܣܥܪ ܚܝܠܐ ܒܟܘܢ܂ ܡܢ ܥܒܕܐ ܕܢܡܘܣܐ ܐܘ ܡܢ ܫܡܥܐ
6 ܕܗܝܡܢܘܬܐ܀ ܐܝܟܢܐ ܕܐܒܪܗܡ ܗܝܡܢ ܠܐܠܗܐ܂ ܘܐܬܚܫܒܬ ܠܗ

in me Chriſtus. Quod autem nunc vivo in carne, in fide vivo illa
Filii Dei, qui dilexit me, et tradidit ſeipſum pro me. Non rejicio 21
gratiam Dei. Si enim per legem juſtitia, ergo Chriſtus fruſtra mor-
tuus eſt.

CAP. III. O ſine mente Galatæ, quis faſcinavit vos, ut veritati non obſe- 1
quamini, quibus ante oculos veſtros Jeſus Chriſtus prius depictus eſt,
inter vos crucifixus? Hoc ſolum volo diſcere a vobis; Ex operibus 2
legis Spiritum accepiſtis, aut ex auditu fidei? Sic ſine mente eſtis, 3
ut quum cœperitis Spiritu, nunc carne perficiatis? Hæc omnia 4
paſſi eſtis fruſtra? ſi modo et fruſtra. Qui igitur dat vobis Spiri- 5
tum, et efficit virtutes in vobis: ex operibus legis, aut ex auditu
fidei? Sicut Abrahamus credidit Deo, et imputatum eſt ei ad juſti- 6

ܠܙܕܝܩܘܬܐ. ܕܥܘ ܐܪܐ: ܕܗܢܘܢ ܕܡܢ ܗܝܡܢܘܬܐ: ܗܠܝܢ ܐܝܬܝܗܘܢ 7
ܒܢܝܐ ܕܐܒܪܗܡ. ܟܕ ܩܕܡ ܚܙܐ ܕܝܢ ܟܬܒܐ ܕܡܢ ܗܝܡܢܘܬܐ ܡܙܕܩ 8
ܠܥܡܡܐ ܐܠܗܐ: ܩܕܡ ܣܒܪ ܠܐܒܪܗܡ: ܕܢܬܒܪܟܘܢ ܒܟ
ܟܠܗܘܢ ܥܡܡܐ܀ ܡܟܝܠ ܗܢܘܢ ܕܡܢ ܗܝܡܢܘܬܐ ܡܬܒܪܟܝܢ. 9
ܥܡ ܡܗܝܡܢܐ ܐܒܪܗܡ܀ ܟܠܗܘܢ ܓܝܪ ÷ ܐܝܠܝܢ ✓ ܕܡܢ 10
ܥܒܕܐ ܕܢܡܘܣܐ ܐܝܬܝܗܘܢ: ܬܚܝܬ ܠܘܛܬܐ ܐܝܬܝܗܘܢ.
ܟܬܝܒ ܓܝܪ: ܕܠܝܛ ܗܘ ܟܠ ܕܠܐ ܡܩܘܐ ܒܟܠܗܝܢ ܗܠܝܢ
ܕܟܬܝܒܢ ܒܟܬܒܐ ܕܢܡܘܣܐ ܠܡܥܒܕ ܐܢܝܢ܀ ܕܒܢܡܘܣܐ ܕܝܢ 11
ܠܐ ܐܢܫ ܡܙܕܕܩ ܠܘܬ ܐܠܗܐ: ܓܠܝܐ ܗܝ: ܡܛܠ ܕܙܕܝܩܐ ܡܢ
ܗܝܡܢܘܬܐ ܢܚܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܢܡܘܣܐ ܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ܡܢ ܗܝܡܢܘܬܐ: 12
ܐܠܐ [1] ܕܗܘ ܕܥܒܕ ܐܢܝܢ ܢܚܐ ܒܗܘܢ܀ ܡܫܝܚܐ ܙܒܢ ܠܢ ܡܢ 13
ܠܘܛܬܐ ܕܢܡܘܣܐ: ܟܕ ܗܘܐ ܚܠܦܝܢ ܠܘܛܬܐ. ܟܬܝܒ ܓܝܪ:

7 tiam. Cognoscite igitur, quod ii qui ex fide, ipsi sunt filii Abrahami.
8 Præcognoscens autem scriptura, quia ex fide justificat gentes Deus,
ante evangelizavit Abrahamo; Quia benedicentur in te omnes gen-
9 tes. Itaque illi qui ex fide, benedicentur cum fideli Abrahamo.
10 Omnes enim ÷ qui ✓ ex operibus legis sunt, sub maledictione sunt:
scriptum est enim; Maledictus est omnis qui non permanserit in
11 omnibus scriptis in libro legis, ad faciendum ea. Quoniam in lege
autem nullus justificatur apud Deum, notum est: quia justus ex
12 fide vivet. Ipsa autem lex non est ex fide: sed † is qui fecerit ea,
13 vivet in iis. Christus redemit nos de maledictione legis, dum factus
est pro nobis maledictio: scriptum est enim; Maledictus est quis-

1 ܕܗܘ ܕܥܒܕ] In margine MSti ܒܪܢܫܐ (ܗܘ ܕܥܒܕ)
† is qui fecerit] Lectio Marg. Homo (qui fecerit)

14 ܕܠܝܛ ܗܘ ܟܠ ܡܢ ܕܬܠܐ ܥܠ ܩܝܣܐ. ܐܝܟܢܐ ܕܒܥܡ̈ܡܐ
ܒܘܪܟܬܗ ܕܐܒܪܗܡ ܬܗܘܐ ܒܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ. ܐܝܟܢܐ ܕܫܘܘܕܝܐ
15 ܕܪܘܚܐ [1]ܢܣܒ ܒܝܕ ܗܝܡܢܘܬܐ܀ ܐܚ̈ܝ܂ ܐܝܟ ܒܪܢܫܐ ܐܡܪ ܐܢܐ.
ܒܪܡ ܠܕܝܐܬܝܩܝ ܕܒܪܢܫܐ ܕܡܫܪܪܐ܂ ܠܐ ܐܢܫ ܡܣܠܐ ܐܘ
16 ܡܫܚܠܦ. ܠܐܒܪܗܡ ܕܝܢ ܐܬܐܡܪܘ ܫܘ̈ܘܕܝܐ ܘܠܙܪܥܐ ܕܝܠܗ.
ܠܐ ܐܡܪ ܘܠܙܪ̈ܥܐ ܐܝܟ ܕܥܠ ܣܓܝ̈ܐܐ. ܐܠܐ ܐܝܟ ܕܥܠ ܚܕ܂
17 ܘܠܙܪܥܐ ܕܝܠܟ. ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ ܡܫܝܚܐ. ܗܕܐ ܕܝܢ ܐܡܪ ܐܢܐ
ܕܝܐܬܝܩܝ ܕܩܕܡ ܐܫܬܪܪܬ ܡܢ ܐܠܗܐ ܒܡܫܝܚܐ. ܢܡܘܣܐ
ܗܘ ܕܡܢ ܒܬܪ ܐܪܒܥܡܐܐ ܘܬܠܬܝܢ ܫܢ̈ܝܢ ܗܘܐ܂ ܠܐ ܡܫܪܐ
18 ܐܝܟ ܕܠܡܒܛܠܘ ܠܫܘܘܕܝܐ. ܐܢ ܓܝܪ ܡܢ ܢܡܘܣܐ ܗܝ
ܝܪܬܘܬܐ܂ ܠܐ ܬܘܒ ܡܢ ܫܘܘܕܝܐ. [2]ܠܐܒܪܗܡ ܕܝܢ ܒܝܕ ܫܘܘܕܝܐ

quis pendet in ligno. Ut in gentes benedictio Abrahami fieret in 14
Christo Jesu; ut promissionem Spiritus acciperemus per fidem.
Fratres mei, (secundum hominem dico,) tamen testamentum homi- 15
nis quod confirmatum est, nemo rejicit aut mutat. Abrahamo au- 16
tem dictæ sunt promissiones, et semini ejus. Non dicit; Et semi-
nibus, tanquam in multis, sed tanquam in uno, et semini tuo, qui
est Christus. Hoc autem dico; Testamentum quod ante confir- 17
matum est a Deo in Christo, lex, quæ post quadringentos et triginta
annos facta est, non solvit, ut irritam faciat promissionem. Si enim 18
ex lege est hæreditas, non jam ex promissione: Abrahamo autem

1 ܢܣܒ] In margine MSti ܢܣܒ ܢܚܢ

2 ܠܐܒܪܗܡ ܕܝܢ] ܒܝܕ ܫܘܘܕܝܐ — ܕܐܒܪܗܡ ܡܢ ܡܛܠ ܕܒܗ ܒܪܟܐ ܠܟܠܗ܂ ܡܢܝܢܐ
ܪܡܚ. ܕܐܠܦ ܡܢܝܢܐ ܐ̄. ܕܒܝܬ ܡܢܝܢܐ ܒ̄. ܕܪܝܫ ܡܢܝܢܐ ܪ̄.
ܕܗܐ ܡܢܝܢܐ ܗ̄. ܕܡܝܡ ܡܢܝܢܐ ܡ̄. ܐܦܣܪܐ
ܡܢܝܢܐ ܬܠ܀

19 ܝܗܒ ܐܠܗܐ. ܡܢܐ ܗܟܝܠ ܗܘ ܢܡܘܣܐ. ܡܛܠ ܥܒܪܢܘܬܐ
ܐܬܬܘܣܦ ܥܕܡܐ ܕܬܐܬܐ ܙܪܥܐ ܗܘ ܕܐܬܡܠܟ· ܟܕ ܐܬܛܟܣ
20 ܒܝܕ ܡܠܐܟܐ ܒܐܝܕܐ ܕܡܨܥܝܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܡܨܥܝܐ ܕܚܕ ܠܐ ܐܝܬܘܗܝ
21 ܐܠܗܐ ܕܝܢ ܚܕ ܐܝܬܘܗܝ. ܗܘ ܗܟܝܠ ܢܡܘܣܐ ܠܘܩܒܠ
ܫܘ̈ܘܕܝܐ ܗܘܝ ܕܐܠܗܐ· ܠܐ ܠܗܘܐ. ܐܠܘ ܓܝܪ ܐܬܝܗܒ ܢܡܘܣܐ
ܗܘ ܕܡܨܐ ܗܘܐ ܠܡܚܝܘ· ܫܪܝܪܐܝܬ ܡܢ ܢܡܘܣܐ ܐܝܬܝܗ ܗܘܬ
22 ܙܕܝܩܘܬܐ. ܐܠܐ ܚܒܫ ܟܬܒܐ ܠܟܠܡܕܡ ܬܚܝܬ ܚܛܝܬܐ·
ܐܝܟܢܐ ܕܫܘܘܕܝܐ ܡܢ ܗܝܡܢܘܬܐ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܢܬܝܗܒ
23 ܠܗܢܘܢ ܕܡܗܝܡܢܝܢ. ܩܕܡ ܕܝܢ ܕܬܐܬܐ ܗܝܡܢܘܬܐ· ܬܚܝܬ
ܢܡܘܣܐ ܡܬܢܛܪܝܢ ܗܘܝܢ· ܟܕ ܚܒܝܫܝܢ ܠܗܝܡܢܘܬܐ ܗܝ
24 ܕܥܬܝܕܐ ܗܘܬ ܠܡܬܓܠܝܘ· ܡܟܝܠ ܗܘ ܢܡܘܣܐ·
ܦܐܕܓܘܓܘܣ* ܕܝܠܢ ܗܘܐ ܠܡܫܝܚܐ· ܐܝܟܢܐ ܕܡܢ ܗܝܡܢܘܬܐ *παιδαγογὸς
25 ܢܙܕܕܩ. ܟܕ ܐܬܬ ܕܝܢ ܗܝܡܢܘܬܐ· ܠܐ ܬܘܒ ܬܚܝܬ ܦܐܕܓܘܓܘܣ
26 ܐܝܬܝܢ. ܟܠܟܘܢ ܓܝܪ ܕܝܠܟܘܢ ܕܒܡܫܝܚܐ ܐܬܥܡܕܬܘܢ ܒܢܝ̈ܐ

19 per promiſſionem dedit Deus. Quid igitur Lex? Propter tranſ-
greſſionem addita eſt, donec veniret ſemen cui promiſſum erat, ordi-
20 nata per angelos in manu mediatoris. Mediator autem unius non
21 eſt: Deus autem unus eſt. Lex igitur adverſus promiſſiones Dei?
Abſit. Si enim data eſſet lex quæ poſſet vivificare, vere ex lege
22 eſſet juſtitia. Sed concluſit ſcriptura omnia ſub peccato, ut pro-
23 miſſio ex fide Jeſu Chriſti daretur illis qui credunt. Ante autem
quam veniſſet fides, ſub lege cuſtodiebamur, concluſi in fidem
24 quæ futura erat revelari. Itaque lex pædagogus noſter fuit in
25 Chriſtum, ut ex fide juſtificaremur. Quum venit autem fides, non
26 amplius ſub pædagogo ſumus. Omnes enim vos qui in Chriſtum

ܕܐܠܗܐ ܐܢܬܘܢ܆ ܒܝܕ ܗܝܡܢܘܬܐ ܕܒܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ܀
27 ܟܠܟܘܢ ܓܝܪ ÷ ܐܝܠܝܢ ✓ ܕܒܡܫܝܚܐ ܥܡܕܬܘܢ ܠܡܫܝܚܐ
28 ܠܒܫܬܘܢ. ܠܐ ܐܝܬ ܝܗܘܕܝܐ ܘܠܐ ܚܢܦܐ. ܠܐ ܐܝܬ ܥܒܕܐ ܘܠܐ ܒܪ
ܚܐܪܐ. ܠܐ ܐܝܬ ܕܟܪܐ܆ ※ ܘܐܠܐ ✓ ܢܩܒܬܐ. ܟܠܟܘܢ ܓܝܪ ܐܢܬܘܢ ܚܕ
29 ܐܢܬܘܢ ܒܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ. ܐܢ ܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܡܫܝܚܐ܆ ܐܪ̈ܐ
CAP. IV. 1 ܕܐܒܪܗܡ ܙܪܥܐ ܐܢܬܘܢ ܘܐܝܟ ܫܘܘܕܝܐ ܝܪ̈ܬܐ܀ ܐܡܪ ܐܢܐ ܕܝܢ܆
* διαφερει ܕܟܡܐ ܕܝܪܬܐ ܝܢܩܐ ܐܝܬܘܗܝ܆ ܘܠܐ ܡܕܡ *ܡܫܚܠܦ ܡܢ
2 ܥܒܕܐ܆ ܟܕ ܡܪܐ ܕܟܠܡܕܡ ܐܝܬܘܗܝ. ܐܠܐ ܬܚܝܬ ܐܦܛܪ̈ܘܦܐ
3 ܐܝܬܘܗܝ ܘܐܦܝܛܪ̈ܘܦܐ܆ ܥܕܡܐ ܠܩܕܡ ܣܝܡܬܐ ܕܐܒܐ. ܗܟܢܐ
ܐܦ ܚܢܢ܆ ܟܕ ܝܠܘܕܐ ܗܘܝܢ ܗܘܝܢ܆ ܬܚܝܬ ܐܣܛܘܟܣܐ ܕܥܠܡܐ
4 ܝܠܘܕܐ ܗܘܝܢ ܕܡܫܬܥܒܕܝܢ. ܟܕ ܕܝܢ ܐܬܐ ܡܘܡܠܝܐ ܕܙܒܢܐ܆ ܫܕܪ
ܐܠܗܐ ܠܒܪܗ ܕܗܘܐ܆ ܕܗܘܐ ܡܢ ܐܢܬܬܐ܆ ܕܗܘܐ ܬܚܝܬ ܢܡܘܣܐ.
5 ܐܝܠܝܢ ܕܬܚܝܬ ܢܡܘܣܐ ܢܙܒܢ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܣܝܡܬ ܒܢܝ̈ܐ

baptizati eſtis, filii Dei eſtis, per fidem quæ *eſt* in Chriſto Jeſu. Om- 27
nes enim ÷ qui ✓ in Chriſtum baptizati eſtis, Chriſtum induiſtis.
Non eſt Judæus, neque Gentilis: non eſt ſervus, neque liber: non 28
eſt maſculus ※ neque ✓ fœmina: omnes enim vos unus eſtis in
Chriſto Jeſu. Si autem vos Chriſti, ergo Abrahami ſemen eſtis, et 29
CAP. IV. ſecundum promiſſionem hæredes. Dico autem; Quamdiu hæres 1
infans eſt, nihil differt a ſervo, quum dominus omnium ſit: Sed ſub 2
tutoribus eſt et curatoribus, uſque ad præfinitionem patris. Sic et 3
nos, quum eſſemus infantes, ſub elementis mundi eramus in ſervi-
tutem redacti. Quum autem venit plenitudo temporis, miſit Deus 4
Filium ſuum, qui factus eſt ex muliere, qui factus eſt ſub lege:
Ut eos qui ſub lege redimeret, ut adoptionem filiorum accipere- 5

6 [1] ܢܣܒ. ܡܛܠ ܕܝܢ ܕܐܝܬܝܟܘܢ ܒܢ̈ܝܐ: ܫܕܪ ܐܠܗܐ ܪܘܚܐ
ܕܒܪܗ ܠܠܒ̈ܘܬܐ ܕܝܠܟܘܢ: ܩܥܝܐ * ܐܒܐ ܗܘ ܐܒܐ܀ * αββα ο πατηρ
7 ܡܟܝܠ ܠܐ ܬܘܒ [2] ܐܝܬܝܟ ܥܒܕܐ ܐܠܐ ܒܪܐ. ܐܢ ܕܝܢ ܒܪܐ: ܐܦ ܝܪܬܐ
ܕܐܠܗܐ ܒܝܕ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ܀
8 ܐܠܐ ܗܝܕܝܢ ܟܕ ܠܐ ܝܕܥܝܢ ܗܘܝܬܘܢ ܠܐܠܗܐ: ܫܡܫܬܘܢ
9 ܠܗܠܝܢ ܕܒܟܝܢܐ ܠܐ ܐܝܬܝܗܘܢ ܐܠܗ̈ܐ. ܗܫܐ ܕܝܢ
ܕܝܕܥܬܘܢ ܠܐܠܗܐ: ܡܛܠ ܕܝܢ ܕܐܬܝܕܥܬܘܢ ܡܢ ܐܠܗܐ:
ܐܝܟܢܐ ܗܦܟܝܢ ܐܢܬܘܢ ܬܘܒ. ܥܠ ܗܠܝܢ ܐܣܛܘܟܣܐ ܟܪ̈ܝܗܐ
ܘܡܣܟ̈ܢܐ. ܠܗܘܢ ܕܬܘܒ ܡܢ ܪܝܫ ܠܡܫܬܥܒܕܘ ܨܒܝܬܘܢ
10 ܙܒܢܐ ܝܘܡܬܐ ܢܛܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܘܝܪ̈ܚܐ ܘܙܒ̈ܢܐ ܘܫܢ̈ܝܐ.
11 12 ܕܚܠ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܕܠܡܐ ܣܪܝܩܐܝܬ ܠܐܝܬ ܒܟܘܢ. ܗܘܘ ܐܝܟ ܕܐܢܐ

6 mus. Quoniam autem eſtis filii, miſit Deus ſpiritum Filii ſui in
7 corda veſtra, clamantem, Abba, Pater. Itaque non amplius † es ſer-
vus, ſed filius: ſi autem filius, et hæres Dei per Jeſum Chriſtum.
8 Sed tunc quidem quum ignoraretis Deum, ſerviebatis iis qui non
9 ſunt natura dii. Nunc autem quum cognoveritis Deum, potius au-
tem cogniti ſitis a Deo, quomodo convertimini iterum ad illa ele-
10 menta infirma et egena, quibus rurſus denuo ſervire vultis? Dies
11 obſervatis, et menſes, et tempora et annos. Timeo vos, ne forte
12 fruſtra laboraverim erga vos. Eſtote ſicut ego, quia et ego ſicut vos

1. ܢܣܒ]	In margine MSti	ܢܣܒ ܚܢ:
2. ܐܝܬܝܟ ܥܒܕܐ ܐܠܐ ܒܪܐ. ܐܢ ܕܝܢ ܒܪܐ: ܐܦ ܝܪܬܐ]		ܐܝܬܝܟܘܢ ܥܒܕ̈ܐ ܐܠܐ ܒܢ̈ܝܐ. ܐܢ ܕܝܢ ܒܢ̈ܝܐ ܐܦ ܝܪ̈ܬܐ܀
† es ſervus, ſed filius: ſi autem filius, et hæres -].	Lectio Marg.	Eſtis ſervi, ſed filii: ſi autem filii, et hæredes --

ܕܐܢܐ܆ ܡܛܠ ܕܐܦ ܐܢܐ ܐܝܟ ܕܐܢܬܘܢ ܗܘܝܬ܀ ܐܚܝ ܡܬܟܫܦ ܐܢܐ

13 ܠܟܘܢ܆ ܘܠܐ ܡܕܡ ܐܥܘܠܬܘܢܢܝ ܒܗ܆ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܕܒܟܪܝ

ܡܚܝܠܘܬܐ ܕܒܣܪܐ ܕܝܠܝ܆ ܣܒܪܬܟܘܢ ܗܘܝܬ ܠܟܘܢ ܡܢ ܩܕܝܡ.

14 ܘܢܣܝܘܢܐ ܕܝܠܝ ܗܘ ܕܒܒܣܪܐ ܕܝܠܝ܆ ܠܐ ܐܫܛܬܘܢ ܘܠܐ ܪܩܬܘܢ.

ܐܠܐ ܐܝܟ ܕܠܡܠܐܟܐ ܕܐܠܗܐ ܩܒܠܬܘܢܢܝ܆ ܐܝܟ ܕܠܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ܀

15 ¹ܐܝܢܐ ܗܘܬ ܗܟܝܠ ܛܘܒܬܐ ܕܝܠܟܘܢ܆ ܣܗܕ ܐܢܐ ܓܝܪ ܠܟܘܢ܆ ܕܐܠܘ

ܡܫܟܚܐ ܗܘܬ܆ ܥܝܢܝܟܘܢ ܚܨܝܬܘܢ ܗܘܝܬܘܢ ܘܝܗܒܬܘܢ ܗܘܝܬܘܢ ܠܝ.

16 17 ܡܟܝܠ ܒܥܠܕܒܒܐ ܕܝܠܟܘܢ ܗܘܝܬ܆ * ܕܫܪܪܐ ܐܫܪܪܬ ܠܟܘܢ. ܛܢܝܢ

ܒܟܘܢ ܠܐ ܫܦܝܪܐܝܬ. ܐܠܐ ܠܡܣܟܪܘܟܘܢ ܗܘ ܨܒܝܢ܆ ܕܐܢܬܘܢ

18 ܕܒܗܘܢ ܬܛܢܘܢ. ܫܦܝܪܐ ܗܘ ܕܝܢ ܠܡܛܢ ܒܛܒܬܐ ܒܟܠܙܒܢ:

19 ܘܠܐ ܒܠܚܘܕ ܡܐ ܕܩܪܝܒ ܐܢܐ ܠܘܬܟܘܢ܀ ܒܢܝܐ ܕܝܠܝ ܗܢܘܢ ܕܬܘܒ

20 * ܚܒܠ ܐܢܐ܆ ܥܕܡܐ ܕܢܬܨܝܪ ܡܫܝܚܐ ܒܟܘܢ. ܨܒܐ ܗܘܝܬ ܕܝܢ

* ἀληθευων

* ὠδηνω

ſum. Fratres mei, obſecro vos: nulla in re me injuria affeciſtis.
13 Scitis autem quia per infirmitatem carnis meæ evangelizaverim vo-
14 bis prius: Et tentationem meam, quæ *fuit* in carne mea, non ſpre-
viſtis, neque reſpuiſtis: ſed ſicut angelum Dei excepiſtis me, ſicut
15 Chriſtum Jeſum. † Quæ erat igitur beatitudo veſtra? Teſtor enim
vobis, quia, ſi poſſibile eſſet, oculos veſtros eruiſſetis et dediſſetis
16 mihi. Itaque inimicus veſter factus ſum, quod veritatem confirmavi
17 vobis? Æmulantur vos non bene: ſed excludere vos volunt, ut ipſos
18 æmulemini. Bonum eſt autem æmulari in bono ſemper, et non
19 ſolum dum præſens ſum apud vos. Filii mei, quos iterum partu-
20 rio, donec formetur Chriſtus in vobis: Vellem autem eſſe præ-

1 ܐܝܢܐ]	In margine MSti	ܐܝܟܐ
† Quæ erat]	Lectio Marg.	Ubi erat

ܕܐܗܘܐ ܦܪܝܣ ܐܢܐ ܠܘܬܟܘܢ ܗܫܐ ܘܐܫܚܠܦ ܩܠܐ ܕܝܠܝ: ܡܛܠ
ܕܡܬܦܩܥ ܐܢܐ ܒܟܘܢ܀
21 ܐܡܪܘ ܠܝ ܗܢܘܢ ܕܬܚܝܬ ܢܡܘܣܐ ܨܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܗܘܐ.
22 ܠܢܡܘܣܐ ܠܐ ܫܡܥܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܟܬܝܒ ܓܝܪ: ܕܐܒܪܗܡ ܬܪܝܢ
23 ܒܢܝܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ. ܚܕ ܡܢ ܐܡܬܐ ܘܚܕ ܡܢ ܒܪܬ ܚܐܪܐ. ܐܠܐ
ܗܘ ܡܢ ܕܡܢ ܐܡܬܐ ܐܝܟ ܕܒܒܣܪܐ *ܐܬܝܠܕ. ܗܘ ܕܝܢ ܕܡܢ ܒܪܬ *γεγεννηται
24 ܚܐܪܐ ܒܝܕ ܫܘܘܕܝܐ. ܗܠܝܢ ܐܝܬܝܢ ܕܐܬܐܡܪܝ ܕܡܬܡܬܠܢ
ܟܝܢܐܝܬ ÷ ܒܡܬܠܐ ✓. ܗܠܝܢ ܓܝܪ ܐܝܬܝܗܝܢ ܬܪܬܝܢ ܕܝܐܬܝܩܣ.
ܚܕܐ ܡܢ ܡܢ ܛܘܪܐ ܕܣܝܢܝ ܕܠܥܒܕܘܬܐ ܝܠܕܐ: ܗܝ ܕܐܝܬܝܗ
25 ܗܓܪ: ܗܝ [1] ܓܝܪ ܕܗܓܪ ܛܘܪܐ ܕܣܝܢܝ ܐܝܬܝܗ ܕܒܥܪܒܝܐ܀
ܕܫܘܝܐ ܕܝܢ ܠܐܘܪܫܠܡ ܕܗܫܐ: ܦܠܚܐ ܥܒܕܘܬܐ ܓܝܪ ܥܡ
26 ܒܢܝܗ̇ ܕܝܠܗ̇. ܗܝ ܕܝܢ ܐܘܪܫܠܡ ܕܠܥܠ: ܒܪܬ ܚܐܪܐ ܐܝܬܝܗ.

ſens apud vos nunc, et mutare vocem meam: quoniam hæſito in vobis.
21 Dicite mihi qui ſub lege vultis eſſe, legem non auditis? Scriptum
22 eſt enim; Quoniam Abrahamus duos filios habuit: unum de an-
23 cilla, et unum de libera. Sed is quidem qui de ancilla, ſecundum
24 carnem natus eſt: qui autem de libera, per promiſſionem. Quæ
ſunt dicta naturaliter ÷ in parabola ✓. Hæc enim ſunt duo teſta-
menta: unum quidem a monte Sinai, quod ad ſervitutem generat,
25 quod eſt Agar. Agar enim mons Sinai eſt in Arabia, reſpondens
autem Hieroſolymæ quæ nunc *eſt*; ſervit ſervitutem † enim cum
26 filiis ſuis. Illa autem Hieroſolyma quæ ſurſum *eſt*, libera eſt: quæ

1 ܓܝܪ] In margine MSti ܕܝܢ

† enim] Lectio Marg. Autem.

B b

27 ܗܝ ܐܝܕܐ ܕܐܝܬܝܗ ܐܡܐ ܕܟܠܢ [1] ܟܬܝܒ ܓܝܪ ܀ ܐܬܒܣܡܝ
ܥܩܪܬܐ ܗܝ ܕܠܐ ܝܠܕܐ. ܘܚܕܝ ܘܩܥܝ ܗܝ ܕܠܐ ܚܒܠܬ. ܡܛܠ
ܕܣܓܝܐܝܢ ܐܝܬܝܗܘܢ ܒܢܝܐ ܕܨܕܝܬܐ ܝܬܝܪ ܡܢ ܗܝ ܕܐܝܬ ܠܗ
28 ܓܒܪܐ ܀ ܚܢܢ ܕܝܢ ܐܚܝ ܀ ܐܝܟ ܐܝܣܚܩ ܒܢܝܐ ܕܫܘܘܕܝܐ
29 ܐܢܚܢ. ܐܠܐ ܐܝܟ ܡܐ ܕܗܝܕܝܢ ܗܘ ܕܐܝܟ ܕܒܒܣܪܐ ܐܬܝܠܕ :
30 ܪܕܦ ܗܘܐ ܠܗܘ ܕܒܪܘܚܐ ܀ ܗܟܢܐ ܐܦ ܗܫܐ. ܐܠܐ ܡܢܐ ܐܡܪ
ܟܬܒܐ ܀ ܐܦܩܝܗ ܠܐܡܬܐ ܘܠܒܪܗ ܀ ܠܐ ܓܝܪ ܢܐܪܬ ܒܪܗ
31 ܕܐܡܬܐ ܥܡ ܒܪܗ ܕܒܪܬ ܚܐܪܐ ܀ ܐܦ ܐܚܝ ܀ ܠܐ ܐܢܚܢ ܒܢܝܐ
ܕܐܡܬܐ ܐܠܐ ܕܒܪܬ ܚܐܪܐ.

CAP. V. 1 ܒܚܐܪܘܬܐ ܗܝ ܕܡܫܝܚܐ [2] ܦܪܩܢ ܩܘܡܘ ܀ ܘܠܐ ܬܘܒ ܠܢܝܪܐ
2 ܕܥܒܕܘܬܐ ܬܫܬܥܒܕܘܢ ܀ ܗܐ ܐܢܐ ܦܘܠܘܣ ܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܀

est † mater omnium nostrum. Scriptum est enim; Lætare, sterilis, 27
quæ non paris; erumpe et clama quæ non parturis: quoniam plu-
res sunt filii desertæ, quam ejus quæ habet virum. Nos autem, 28
fratres mei, secundum Isaacum, filii promissionis sumus. Sed quem- 29
admodum tunc is qui secundum carnem natus est, persequebatur
eum qui secundum spiritum: ita et nunc. Sed quid dicit scriptura? 30
Ejice ancillam et filium ejus. Non enim hæres erit filius ancillæ
cum filio liberæ. Nempe, fratres mei, non sumus filii ancillæ, sed 31
liberæ.

CAP. V. In libertate, qua Christus ‡ redemit nos, state: et ne iterum jugo 1
servitutis subjiciamini. Ecce ego Paulus dico vobis; Quoniam si 2

1 [ܐܡܐ ܕܟܠܢ] In margine MSti (ܐܡܐ) ܕܝܠܢ
2 [ܦܪܩܢ] ܚܪܪ
† mater omnium nostrum] Lectio Marg. (mater) Nostra.
‡ redemit] Liberavit

ܐܢ ܬܬܓܙܪܘܢ. ܡܫܝܚܐ ܠܟܘܢ ܘܠܐ ܡܕܡ ܡܘܬܪ. ܡܣܗܕ ܐܢܐ 3
ܕܝܢ ܬܘܒ ܠܟܠ ܒܪܢܫܐ ܕܡܬܓܙܪ. ܕܚܝܒ ܐܝܬܘܗܝ ܕܟܠܗ
ܢܡܘܣܐ ܢܥܒܕ. ܒܛܠܬܘܢ ܠܟܘܢ ܡܢ ܡܫܝܚܐ. ܗܢܘܢ ܐܝܠܝܢ 4
ܕܒܢܡܘܣܐ ܡܙܕܕܩܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܡܢ ܛܝܒܘܬܐ ܢܦܠܬܘܢ. ܚܢܢ 5
ܕܝܢ ܒܪܘܚܐ ܡܢ ܗܝܡܢܘܬܐ. ܠܣܒܪܐ ܕܙܕܝܩܘܬܐ ܡܩܘܝܢܢ.
ܒܡܫܝܚܐ ܕܝܢ ܝܫܘܥ. ܘܠܐ ܓܙܘܪܬܐ ܡܕܡ ܡܘܬܪܐ ܘܠܐ ܥܘܪܠܘܬܐ. 6
ܐܠܐ ܗܝܡܢܘܬܐ ܕܒܚܘܒܐ ܡܫܬܡܠܝܐ. ܪܗܛܝܢ ܗܘܝܬܘܢ 7
ܫܦܝܪ. ܡܢܘ ܥܟܒܟܘܢ ܕܠܫܪܪܐ ܠܐ ܬܬܛܦܝܣܘܢ. ܦܝܣܐ ܠܘ 8
ܡܢ ܕܩܪܐ ܠܟܘܢ. ܩܠܝܠ ܚܡܝܪܐ ܠܟܠܗ ܠܝܫܐ ܡܚܡܥ. 9
ܐܢܐ ܕܝܢ ܬܟܝܠ ܐܢܐ ܥܠܝܟܘܢ ܒܡܪܢ. ܕܠܐ ܡܕܡ ܐܚܪܢܐ ܬܬܪܥܘܢ. 10
ܗܘ ܕܝܢ ܕܕܠܚ ܠܟܘܢ. ܢܫܩܘܠ ܕܝܢܐ ܡܢ ܕܗܘ ܕܗܘ
ܢܗܘܐ. ܐܢܐ ܕܝܢ ܐܚܝ. ܐܢ ܓܙܘܪܬܐ ܡܟܪܙ ܐܢܐ ܥܕܟܝܠ 11
ܐܢܐ. ܠܡܢܐ ܗܘ ܡܬܪܕܦ ܐܢܐ. ܗܐ ܒܛܠܬ ܠܗ ܟܫܠܐ ܕܨܠܝܒܐ

3 circumcidamini, Chriſtus vobis nihil proderit. Teſtor autem rurſum
omni homini qui circumciditur, quoniam debitor eſt totam legem
4 implere. Deſciviſtis a Chriſto, qui in lege juſtificamini: a gratia
5 excidiſtis. Nos enim Spiritu ex fide ſpem juſtitiæ expectamus. In
6 Chriſto enim Jeſu, neque circumciſio quicquam valet, neque præ-
7 putium: ſed fides quæ per charitatem operatur. Currebatis bene:
8 quis vos impedivit, ut veritati non aſſenſum præberetis? Perſuaſio
9 non ex eo qui vocat vos. Modicum fermenti totam maſſam fer-
10 mentat. Ego autem confido in vobis in Domino, quod nihil aliud
ſentiatis: qui autem turbat vos, portabit judicium, quicunque fuerit.
11 Ego autem, fratres mei, ſi circumciſionem adhuc prædico, quid ad-
huc perſecutionem patior? Nempe abolitum eſt offendiculum cru-

12 ܕܐܠܟܣܐ܀ ܐܘܦܠܘܢ ÷ ܕܝܢ ܐܦ ÷ ܟܠܗܘܢ ܢܬܦܣܩܘܢ܀
ܗܢܘܢ ܕܡܫܓܪܓܝܢ ܠܟܘܢ܀

13 ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܠܚܐܪܘܬܐ ܐܬܩܪܝܬܘܢ ܐܚܝ܀ ܒܠܚܘܕ ܠܐ ܚܐܪܘܬܐ
ܕܝܠܟܘܢ ✓ ܠܥܠܬܐ ܠܒܣܪܐ. ܐܠܐ ܒܝܕ ܚܘܒܐ ܐܫܬܥܒܕܘ
14 ܠܚܕ̈ܕܐ. ܟܠܗ ܓܝܪ ܢܡܘܣܐ ¹ܒܡܥܘܛܝܬܐ ܡܬܡܠܐ܀ ܒܗܝ
15 ܕܬܪܚܡ ܠܩܪܝܒܟ ܐܝܟ ܕܠܢܦܫܟ܀ ܐܢ ܕܝܢ ܠܚܕ̈ܕܐ
ܡܢܟܬܝܢ ܐܢܬܘܢ ܘܐܟܠܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܚܙܘ ܕܠܡܐ ܡܢ ܚܕ̈ܕܐ
ܬܬܓܡܪܘܢ܀

16 ܐܡܪ ܐܢܐ ܕܝܢ ܒܪܘܚܐ ܗܠܟܘ. ܘܪܓܝܓܬܐ ܕܒܣܪܐ ܠܐ ܬܫܡܠܘܢ܀
17 ܒܣܪܐ ܓܝܪ ܪܓܐ ܠܘܩܒܠ ܪܘܚܐ܀ ܪܘܚܐ ܕܝܢ ܠܘܩܒܠ ܒܣܪܐ.
ܗܠܝܢ ܕܝܢ ܣܩܘܒܠܝܢ ܠܚܕ̈ܕܐ. ܕܠܐ ܗܝܢ ܕܐܢ ܨܒܝܢ ܐܢܬܘܢ
18 ܗܠܝܢ ܬܥܒܕܘܢ. ܐܢ ܕܝܢ ܒܪܘܚܐ ܡܬܕܒܪܝܢ ܐܢܬܘܢ܀ ܠܐ ܬܘܒ

cis. Utinam ÷ autem ✓ etiam ÷ omnes ✓ abſcindantur, qui ineſ- 12
cant vos.

Vos autem ad libertatem vocati eſtis, fratres mei: tantum ne 13
libertas ⁜ veſtra ✓ *ſit* in occaſionem carni, ſed per charitatem ſervite
alii aliis. Tota enim lex † in paucis completur, in hoc; Diliges 14
proximum tuum ſicut teipſum. Si autem alii alios mordetis et 15
comeditis, videte ne alii ab aliis conſumamini.

Dico; Spiritu ambulate, et concupiſcentiam carnis non perficietis. 16
Caro enim concupiſcit adverſus ſpiritum, ſpiritus autem adverſus 17
carnem: hæc autem oppoſita ſunt inter ſe: ut non quæcunque
vultis, eadem faciatis. Si autem ſpiritu ducimini, non amplius eſtis 18

1 ܒܡܥܘܛܝܬܐ] In margine MSti ܒܚܕܐ ܡܠܬܐ
† in paucis] Lectio Marg. In uno verbo

19 ܐܝܬܝܟܘܢ ܬܚܝܬ ܢܡܘܣܐ܆ ܓܠܝ̈ܐ ܕܝܢ ܐܝܬܝܗܘܢ ܥܒ̈ܕܐ ܕܒܣܪܐ.
ܗ̇ܢܘܢ ܐܝܟܢ ܕܐܝܬܝܗܘܢ܆ ܓܘܪܐ. ܙܢܝܘܬܐ. ܛܢܦܘܬܐ. ܦܚܙܘܬܐ.
20 ܦܘܠܚܢܐ ܦܬܟܪ̈ܐ. ܚܪ̈ܫܘܬܐ. ܒܥܠܕܒܒܘ̈ܬܐ. ܚܪ̈ܝܢܐ. ܛܢ̈ܢܐ.
21 ܚܡ̈ܬܐ. ܨܘܪ̈ܝܐ. ܦܠܓܘ̈ܬܐ. ܐܪ̈ܣܝܣ. ܚܣ̈ܡܐ. ܩܛ̈ܠܐ.
ܪ̈ܘܝܘܬܐ. ܙܘ̈ܚܐ. ܘܕܕܡ̈ܝܢ ܠܗܠܝܢ. ܗܠܝܢ ܩܕܡ ܐܢܐ ܐܡܪ
ܐܢܐ ܠܟܘܢ܆ ܐܝܟ ܡܐ ܕܐܦ ܩܕܡܬ ܐܡܪܬ܆ ܕܗ̇ܠܝܢ ܕܐܝܟ ܗܠܝܢ
22 ܥܒܕܝܢ܆ ܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܠܐ ܝܪܬܝܢ܀ ܦܐܪܐ ܕܝܢ ܕܪܘܚܐ
ܐܝܬܘܗܝ. ܚܘܒܐ. ܚܕܘܬܐ. ܫܠܡܐ. ܢܓܝܪܘܬ ܪܘܚܐ. ܒܣܝܡܘܬܐ.
23 ܛܒܘܬܐ. ܗܝܡܢܘܬܐ. ܡܟܝܟܘܬܐ. ܡܣܝܒܪܢܘܬܐ. ܠܘܬ ܗܠܝܢ
24 ܕܐܝܟ ܗܠܝܢ ܠܐ ܐܝܬ ܢܡܘܣܐ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܕܡܫܝܚܐ܆ ܠܒܣܪܐ
25 ܨܠܒܘ ܥܡ ܚܫ̈ܐ ܘܪ̈ܓܝܓܬܐ܀ ܐܢ ܚܝܝܢ ܗܟܝܠ ܒܪܘܚܐ ܘܒܪܘܚܐ
ܢܗܠܟ.
26 ܠܐ ܢܗܘܐ ܣܪ̈ܝܩܝ ܫܘܒܚܐ܆ ܕܡܓܪܝܢ ܒܚܕ̈ܕܐ ܘܚܣܡܝܢ
1 ܒܚܕ̈ܕܐ܀ ܐܚ̈ܝ܆ ܐܢ ܐܦ ܢܬܩܕܡ ܒܪܢܫܐ ÷ ܡܢܟܘܢ ↙ ܒܣܘܪܚܢܐ CAP. VI.

19 ſub lege. Nota autem ſunt opera carnis: quæ ſunt, adulterium,
20 ſcortatio, impuritas, laſcivia, Idololatria, veneficia, inimicitiæ, lites,
21 æmulationes, iræ, rixæ, diſſidia, hæreſes, Invidiæ, cædes, ebrietates,
commeſſationes, et his ſimilia: quæ prædico vobis, ſicut et prædixi,
22 quod ii qui talia agunt, regnum Dei non hæreditabunt. Fructus
autem Spiritus eſt charitas, gaudium, pax, longanimitas, benignitas,
23 bonitas, fides, manſuetudo, patientia: Adverſus ejuſmodi non eſt
24 lex. Qui autem Chriſti *ſunt*, carnem crucifixerunt cum paſſionibus,
25 et concupiſcentiis. Vivamus igitur Spiritu, et Spiritu ambulemus.
26 Ne ſimus vacui gloria, provocantes alii alios, et invidentes alii
1 aliis. Fratres mei, ſi et præoccupatus fuerit homo ÷ ex vobis ↙ in CAP. VI.

ܡܕܡ܃ ܐܢܬܘܢ ܪ̈ܘܚܢܐ ܬܩܢܘܢܝܗܝ ܠܗܘ ܕܐܝܟ
ܗܢܐ܃ ܒܪܘܚܐ ܕܡܟܝܟܘܬܐ܂ ܟܕ ܡܬܒܩܐ ܐܢܬ ܐܢܬ ܒܟ܃
2 ܕܠܐ ܐܦ ܐܢܬ ܬܬܢܣܐ܂ ܗܘܘ ܕܝܢ ܕܚ̈ܕܕܐ ܛܥܝܢܝܢ܃ ܘܗܟܢܐ ܫܠܡܘ
3 ܢܡܘܣܗ ܕܡܫܝܚܐ܀ ܐܢ ܓܝܪ ܐܢܫ ܣܒܪ ܕܐܝܬܘܗܝ ܡܕܡ܃
ܟܕ ܠܐ ܡܕܡ ܐܝܬܘܗܝ܃ ܗܘ ܠܗ ܡܛܥܐ ܠܪܥܝܢܗ܀
4 ܥܒܕܐ ܕܝܢ ܕܝܠܗ ܢܒܩܐ ܟܠܢܫ܃ ܘܗܝܕܝܢ ܗܘ ܒܗ ܒܠܚܘܕܘܗܝ
5 ܢܫܬܒܗܪ ܢܗܘܐ ܠܗ ܘܠܐ ܒܐܚܪܢܐ܂ ܟܠܢܫ ܓܝܪ ܡܘܒܠܐ ܕܝܠܗ
ܢܫܩܘܠ܀
6 ܢܫܘܬܦ ܕܝܢ ܗܘ ܕܡܬܬܠܡܕ ܡܠܬܐ ܠܗܘ ܕܡܠܦ ܠܗ܃
7 ܒܟܠܗܝܢ ܛܒ̈ܬܐ܀ ܠܐ ܬܛܥܘܢ܂ ܐܠܗܐ ܠܐ ܡܬܒܙܚ܂
ܗܘ ܡܕܡ ܓܝܪ ܕܙܪܥ ܒܪܢܫܐ܃ ܗܘܝܘ ܐܦ ܚܨܕ܂
8 ܡܛܠ ܕܗܘ ܕܙܪܥ ܒܒܣܪܐ ܕܝܠܗ܃ ܡܢ ܒܣܪܐ ܢܚܨܘܕ ܚܒܠܐ܂
ܗܘ ܕܝܢ ܕܙܪܥ ܒܪܘܚܐ܃ ܡܢ ܪܘܚܐ ܢܚܨܘܕ ܚ̈ܝܐ ܕܠܥܠܡ܀
9 ܟܕ ܕܝܢ ܛܒܬܐ ܥܒܕܝܢܢ ܠܐ ܢܡܐܢ܂ ܒܙܒܢܐ ܓܝܪ ܕܝܠܗ

delicto aliquo, vos qui ſpirituales perficite hujuſmodi in ſpiritu leni-
2 tatis, conſiderans teipſum, ne et tu tenteris. Onera alii aliorum
3 portate: et ita complete legem Chriſti. Si enim videtur quis eſſe
4 aliquid, quum nihil ſit, ſeipſum fallit animo. Opus autem ſuum
probet unuſquiſque, et tunc in ſeipſo tantum gloriationem habebit,
5 et non in alio. Unuſquiſque enim onus ſuum portabit.
6 Communicet autem qui inſtituitur, ſermonem ei qui inſtituit, in
7 omnibus bonis. Ne errate: Deus non illuditur. Quicquid enim
8 ſeminaverit homo, hoc et metet. Quoniam qui ſeminat in carnem
ſuam, de carne metet corruptionem: qui autem ſeminat in ſpiritum,
9 de ſpiritu metet vitam æternam. Bonum autem facientes, ne tæ-

10 ܢܚܨܘܕ܂ ܟܕ ܠܐ ܡܬܡܐܢܝܢܢ. ܗܫܐ ܗܟܝܠ ܥܕ ܐܝܬ ܠܢ܆
ܙܒܢܐ ܢܦܠܘܚ ܛܒܬܐ ܠܘܬ ܟܠ ܐܢܫ. ܝܬܝܪܐܝܬ ܕܝܢ ܠܘܬ
ܒܢܝ ܒܝܬܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ.
11 ܚܙܘ ܒܐܝܢܐ ܐܓܪܬܐ ܟܬܒܬ ܠܟܘܢ ܒܐܝܕܝ ܕܝܠܝ.
12 ܗܠܝܢ ܗܢܘܢ ܕܨܒܝܢ * ܠܡܫܬܒܗܪܘ ܒܒܣܪܐ܆ ܗܢܘܢ ܐܠܨܝܢ * εὐπροσωπῆσαι
ܠܟܘܢ ܕܬܬܓܙܪܘܢ. ܒܠܚܘܕ ܕܠܐ ܢܬܪܕܦܘܢ ܒܙܩܝܦܗ ܕܡܫܝܚܐ
13 ܢܬܪܕܦܘܢ. ܐܦ ܠܐ ܓܝܪ ܗܠܝܢ ܕܓܙܝܪܝܢ܆ ܗܢܘܢ ܢܡܘܣܐ ܢܛܪܝܢ.
ܐܠܐ ܨܒܝܢ ܠܟܘܢ ܕܬܬܓܙܪܘܢ܆ ܕܒܒܣܪܟܘܢ ܢܫܬܒܗܪܘܢ.
14 ܠܝ ܕܝܢ ܠܐ ܢܗܘܐ ܠܡܫܬܒܗܪܘ܆ ܐܠܐ ܒܙܩܝܦܗ
ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ܆ * ܕܒܗ ܥܠܡܐ ܙܩܝܦ ܠܝ ܘܐܢܐ * δι' οὗ
15 ܠܥܠܡܐ. ✱ܒܡܫܝܚܐ ܓܝܪ ܝܫܘܥ܆ ܠܐ ܓܙܘܪܬܐ ܡܕܡ ܐܝܬܝܗ
16 ܘܠܐ ܥܘܪܠܘܬܐ܆ ܐܠܐ ܒܪܝܬܐ ܚܕܬܐ. ܘܐܝܠܝܢ ܕܒܗܕܐ

10 deat nos: tempore enim noſtro metemus, non deficientes. Nempe
igitur, dum tempus habemus, operemur bonum erga omnes, maxi-
me autem erga domeſticos fidei.
11 Videte qualibus literis vobis ſcripſi manu mea. Quicunque vo-
12 lunt gloriari in carne, hi cogunt vos circumcidi, tantum ne ob cru-
13 cem Chriſti perſecutionem patiantur. Neque enim qui circumci-
duntur, ipſi legem cuſtodiunt: ſed volunt vos circumcidi, ut in
14 carne veſtra glorientur. Mihi autem abſit gloriari, niſi in cruce
Domini noſtri Jeſu Chriſti, per quem mihi mundus crucifigitur, et
15 ego mundo. ✱ In Chriſto enim Jeſu ✓ neque circumciſio quicquam
16 † valet, neque præputium, ſed creatura nova. Et quicunque juxta

1 ܟܕ ܠܐ ܡܬܡܐܢܝܢ] In margine MSti ܡܬܡܐܢܝܢ ܡܢ ܡܬܡܐܢܝܢܘܬܐ ܕܥܡܠܐ܀
2 ܐܝܬܝܗ] ܚܝܠܐ
† valet] Lectio Marg. Eſt

ܕܒܫܘܠܐ ܗܘ ܢܦܩܘܢ܆ ܫܠܡܐ ܥܠܝܗܘܢ ܘܪܚܡܐ܆ ܘܥܠ
17 ܐܝܣܪܐܝܠ ܕܐܠܗܐ܀ ܡܟܝܠ ܠܥܡܠܐ ܠܐ ܐܢܫ ܢܬܠ ܠܝ. ܐܢܐ
ܓܝܪ ܫܘܡܐ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܒܦܓܪܝ ܛܥܝܢ ܐܢܐ܀
18 ܛܝܒܘܬܗ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܥܡ ܪܘܚܐ ܕܝܠܟܘܢ
ܐܚܝ ܐܡܝܢ܀

ܫܠܡܬ ܐܓܪܬܐ ܕܠܘܬ ܓܠܛܝܐ. ܕܐܬܟܬܒܬ ܡܢ ܪܗܘܡܝ܀

regulam hanc incedunt, pax ſuper eos et miſericordia, et ſuper Iſra-
elem Dei. Deinceps moleſtias mihi nemo præbeat: ego enim ſtig- 17
mata Domini Jeſu in corpore meo porto. Gratia Domini noſtri 18
Jeſu Chriſti cum Spiritu veſtro, fratres mei. Amen.

Finita eſt Epiſtola ad Galatas, quæ ſcripta fuit a Roma.

ܐܓܪܬܐ ܕܥܠ ܐܦܣܝܐ

1 ܦܘܠܘܣ ܫܠܝܚܐ ܕܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ ܒܨܒܝܢܐ ܕܐܠܗܐ. Cap. I.
ܠܩܕܝܫܐ ܗܢܘܢ ܕܐܝܬܝܗܘܢ ܒܐܦܣܘܣ. ܘܠܡܗܝܡܢܐ
2 ܒܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ. ܛܝܒܘܬܐ ܥܡܟܘܢ ܘܫܠܡܐ ܡܢ ܐܠܗܐ ܐܒܐ
ܕܝܠܢ. ܘܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ.
3 ܡܒܪܟܐ ܗܘ ܐܠܗܐ ܘܐܒܐ ܕܡܪܢ ܕܝܠܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. ܗܘ
ܕܒܪܟ ܠܢ ܒܟܠܗ ܒܘܪܟܬܐ ܕܪܘܚܐ ܒܫܡܝܢܐ ܒܡܫܝܚܐ
4 ܝܫܘܥ. ܐܝܟܢܐ ܕܓܒܢ ܒܗ ܡܢ ܩܕܡ [1] ܬܪܡܝܬܗ ܕܥܠܡܐ.
5 ܕܢܗܘܐ ܐܢܚܢ ܩܕܝܫܐ ܘܕܠܐ ܡܘܡܐ ܩܕܡܘܗܝ ܒܚܘܒܐ. ܘܩܕܡ ܪܫܡ

EPISTOLA PAULI
AD EPHESIOS.

1 PAULUS Apoſtolus Chriſti Jeſu, per voluntatem Dei, Sanctis Cap. I.
2 qui ſunt Epheſi, et fidelibus in Chriſto Jeſu: Gratia vobis et pax a
Deo Patre noſtro, et Domino Jeſu Chriſto.
3 Benedictus ſit Deus et Pater Domini noſtri Jeſu Chriſti, qui
benedixit nobis omni benedictione ſpirituali, in cœleſtibus, in Chriſto
4 Jeſu. Sicut elegit nos in ipſo ante fundamentum mundi, ut eſſe-
5 mus ſancti et ſine maculis coram eo in charitate. Quum prædeſti-

1 ܬܪܡܝܬܗ] In margine MSti ܬܪܡܝܬܐ ܣܝܡܬ

ܐܣܡ ܠܢ ܠܣܝܡܬ ܒܢܝܐ ܒܝܕ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܒܗ܆ ܐܝܟ
6 ܫܦܝܪܘܬ ܡܨܒܝܢܘܬܐ ܕܨܒܝܢܗ܆ ܠܬܫܒܘܚܬܐ ܕܫܘܒܚܐ
ܕܛܝܒܘܬܐ ܕܝܠܗ܆ ܗܝ ܕܒܗ ܚܢܢ ܠܢ ܛܝܒܘܬܐ ܒܚܒܝܒܐ ※ ܒܪܐ
7 ܕܝܠܗ ↙. ܒܗܘ ܕܐܝܬ ܠܢ ܦܘܪܩܢܐ ܒܝܕ ܕܡܐ ܕܝܠܗ ܫܘܒܩܢܐ
8 ܕܡܫܬܪܚܘܬܐ܆ ܐܝܟ ܥܘܬܪܐ ܕܛܝܒܘܬܐ ܕܝܠܗ. ܗܝ ܕܐܬܝܬܪܬ ܒܢ
9 ܒܟܠܗ ܚܟܡܬܐ ܘܣܘܟܠܐ܆ ܟܕ ܐܘܕܥ ܠܢ ܐܪܐܙܐ ܕܨܒܝܢܐ ܕܝܠܗ܆
ܐܝܟ ܫܦܝܪܘܬ ܡܨܒܝܢܘܬܐ ܕܝܠܗ܆ ܗܝ ܕܩܕܡ ܣܡ ܒܗ
10 ܠܡܕܒܪܢܘܬܐ ܕܡܘܠܝܐ ܕܙܒܢܐ܆ ܕܠܡܪܫ ܢܟܢܫ ܟܠܡܕܡ
11 ܒܡܫܝܚܐ. ܗܠܝܢ ܕܒܫܡܝܐ. ܘܗܠܝܢ ܕܥܠ ܐܪܥܐ ܒܗ. ܒܗܘ ܕܐܦ
ܐܬܓܒܝܢ ÷ ܒܦܣܐ ↙ ܟܕ ܩܕܡ ܐܬܬܚܡܢ ܐܝܟ ܩܕܡܣܝܡܘܬܐ
ܗܢܘ ܕܗܘ ܕܟܠܗܝܢ ܡܥܒܕ ܐܝܟ ܡܠܟܐ ܕܨܒܝܢܐ ܕܝܠܗ܆
12 ܠܡܗܘܐ ܕܢܗܘܐ ܐܢܚܢܢ ܠܬܫܒܘܚܬܐ ܕܫܘܒܚܐ ܕܝܠܗ
13 ※ ܘܕܛܝܒܘܬܐ ↙ ܗܠܝܢ ܕܩܕܡܢ ܣܒܪܢ ܒܡܫܝܚܐ܆ ܒܗܘ ܕܐܦ

naſſet nos in adoptionem filiorum per Jeſum Chriſtum in ſeipſum,
ſecundum beneplacitum voluntatis ſuæ, Ad laudem gloriæ gratiæ 6
ſuæ, in qua implevit nos gratia in dilecto ※ Filio ſuo ↙. In quo 7
habemus redemptionem per ſanguinem ipſius, remiſſionem lapſuum,
ſecundum divitias gratiæ ejus: Quæ exuberavit in nos in omni ſapi- 8
pientia et prudentia: Notum faciens nobis myſterium voluntatis 9
ſuæ, ſecundum beneplacitum ſuum, quod prædeſtinavit in ſe: In 10
diſpenſationem plenitudinis temporum, *ut* denuo colligeret omnia in
Chriſto, quæ *ſunt* in cœlis, et quæ in terra, in eo. In quo etiam 11
electi ſumus ÷ forte ↙, prædeſtinati ſecundum propoſitum ipſius qui
omnia operatur juxta conſilium voluntatis ſuæ: Ut ſimus in laudem 12
gloriæ ipſius ※ et gratiæ ↙, qui prius ſperavimus in Chriſto. In quo 13

ܐܢܬܘܢ ܟܕ ܫܡܥܬܘܢ ܡܠܬܐ ܕܫܪܪܐ. ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܕܦܘܪܩܢܐ
ܕܝܠܟܘܢ. ܒܗܘ ܕܐܦ ܟܕ ܗܝܡܢܬܘܢ ܐܬܚܬܡܬܘܢ ܒܪܘܚܐ
14 ܩܕܝܫܐ ܕܡܘܠܟܢܐ. ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ ܪܗܒܘܢܐ ܕܝܪܬܘܬܐ ܕܝܠܢ.
ܠܦܘܪܩܢܐ ܕܡܩܢܝܢܘܬܐ ܠܬܫܒܘܚܬܐ ܕܫܘܒܚܐ ܕܝܠܗ
ܘܕܛܝܒܘܬܐ ܀
15 ܡܛܠ ܗܕܐ ܐܦ ܐܢܐ ÷ ܡܢ ✓ ܟܕ ܫܡܥܬ ܗܝܡܢܘܬܐ
ܕܝܠܟܘܢ ܕܒܡܪܢ ܝܫܘܥ. ܘܚܘܒܐ ܗܘ ܕܒܟܠܗܘܢ ܩܕܝܫܐ.
16 ܠܐ ܫܠܐ ܐܢܐ ÷ ܡܢ ✓ ܕܐܘܕܐ ܥܠܝܟܘܢ. ܟܕ ܥܘܗܕܢܐ
17 ܕܝܠܟܘܢ ܥܒܕ ܐܢܐ ܒܨܠܘܬܐ ܕܝܠܝ. ܕܐܠܗܐ
ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. ܗܘ ܐܒܐ ܕܫܘܒܚܐ.
ܢܬܠ ܠܟܘܢ ܪܘܚܐ ܕܚܟܡܬܐ ܘܕܓܠܝܢܐ ܒܡܫܬܘܕܥܢܘܬܐ
18 ܕܝܠܗ. ܟܕ ܢܗܝܪܢ ܥܝܢܐ ܕܠܒܐ ܕܝܠܟܘܢ. ܠܡܕܥ
ܕܬܕܥܘܢ ܡܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܣܒܪܐ ܕܩܪܝܬܐ ܕܝܠܗ. ܘܡܢܘ ܥܘܬܪܐ
19 ܕܫܘܒܚܐ ܕܝܪܬܘܬܐ ܕܝܠܗ ܒܩܕܝܫܐ. ܘܡܢܐ ܗܝ ܝܬܝܪܘܬܐ

et vos audientes verbum veritatis, (evangelium ſalutis veſtræ;) in
14 quo et credentes obſignati eſtis Spiritu Sancto promiſſionis: Qui eſt
arrhabo hæreditatis noſtræ, in redemptionem acquiſitionis, ad laudem
gloriæ ipſius et gratiæ.
15 Propter hoc et ego ÷ quidem ✓ audiens fidem veſtram quæ in
16 Domino Jeſu, et charitatem quæ in omnes ſanctos, Non ceſſo
÷ quidem ✓ gratias agere pro vobis, mentionem veſtri faciens ſemper
17 in precibus meis: Ut Deus Domini noſtri Jeſu Chriſti, Pater glo-
riæ, det vobis ſpiritum ſapientiæ et revelationis, in agnitione ejus:
18 Illuminatos oculos cordis veſtri, ut ſciatis quæ ſit ſpes vocationis
19 ejus, et quæ ſint divitiæ gloriæ hæreditatis ejus in ſanctis: Et quæ

[illegible]
[illegible] 20
[illegible]
[illegible] 21
[illegible]
[illegible] 22
[illegible] 23
[illegible]
CAP. II. [illegible] 1
[illegible] 2
* [illegible]
[illegible]
[illegible] 3

* αιωνα του κοσμου

ſit excellentia magnitudinis virtutis ejus in nos qui credimus, ſecun-
dum operationem potentiæ virtutis ejus: Quam operatus eſt in 20
Chriſto, quum ſuſcitavit eum ex mortuis: et ſedere fecit eum ad
dextram ſuam in cœleſtibus, Supra [*omnem*] principatum, et poteſta- 21
tem, et virtutem, et dominationem, et omne nomen quod nomina-
tur, non ſolum in ſeculo hoc, ſed etiam in futuro. Et omnia ſub- 22
jecit ſub pedibus ejus: et ipſum dedit caput ſupra omnia Eccleſiæ:
Quæ eſt corpus ejus, complementum illius qui omnia in omnibus 23
CAP. II. implet. Et vos qui eratis mortui in lapſibus, et in peccatis veſtris, 1
In quibus olim ambulaſtis, ſecundum ſeculum mundi hujus, ſecun- 2
dum principem poteſtatis aëris, ſpiritûs qui nunc operatur in filiis
inobedientiæ: In quibus et nos omnes converſati ſumus olim in 3

ܕܒܣܪܐ ܕܝܠܢ. ܟܕ ܥܒܕܝܢ ܨܒܝܢܐ ܕܒܣܪܐ ܘܕܬܪ̈ܥܝܬܐ. ܘܐܝܬܝܢ
4 ܗܘܝܢ ܒܟܝܢܐ ܒܢܝ̈ܐ ܕܪܘܓܙܐ ܐܝܟ ܕܐܦ ܗܢܘܢ ܕܫܪܟܐ ܀ ܗܘ ܕܝܢ
ܐܠܗܐ ܕܥܬܝܪ ܐܝܬܘܗܝ ܒܪ̈ܚܡܐ. ܡܛܠ ܚܘܒܐ ܕܝܠܗ ܣܓܝܐܐ
5 ܗܘ ܕܐܚܒ ܠܢ. ܐܦ ܟܕ ܐܝܬܝܢ ܗܘܝܢ ܡܝ̈ܬܐ ܒܡܘܪ̈ܥܠܬܐ. ܐܚܝ
6 ÷ܠܢ✓ [ܥܡ] ܡܫܝܚܐ ܀ ܒܛܝܒܘܬܐ ܐܝܬܝܟܘܢ ܦܪ̈ܝܩܐ. ܘܐܩܝܡ
÷ܠܢ✓ ܥܡܗ. ܘܐܘܬܒ ܥܡܗ ܒܫܡܝ̈ܢܐ ܒܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ.
7 ܐܝܟܢܐ ܕܢܚܘܐ ܒܥܠ̈ܡܐ ܗܢܘܢ ܕܐܬܝܢ. ܠܥܘܬܪܐ ܕܝܬܝܪ ܡܢ
ܡܝܘܬܪܐ ܕܛܝܒܘܬܐ ܕܝܠܗ. ܒܒܣܝܡܘܬܐ ܕܥܠܝܢ ܒܡܫܝܚܐ
8 ܝܫܘܥ ܀ ܒܛܝܒܘܬܐ ܓܝܪ ܐܝܬܝܟܘܢ ܦܪ̈ܝܩܐ ܒܝܕ ܗܝܡܢܘܬܐ.
9 ܘܗܕܐ ܠܐ ܡܢܟܘܢ. ܕܐܠܗܐ ÷ܗܝ✓ ܡܘܗܒܬܐ. ܠܐ ܡܢ
10 ܥܒ̈ܕܐ ܐܝܟܢܐ ܕܠܐ ܐܢܫ ܢܫܬܒܗܪ. ܕܗܘ ܓܝܪ ܐܝܬܝܢ ܥܒܕܐ.
ܕܐܬܒܪܝܢ ܒܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ ܠܥܒ̈ܕܐ ܛܒ̈ܐ. ܗܢܘܢ ܕܩܕܡ ܛܝܒ
ܐܠܗܐ ܐܝܟܢܐ [1]ܕܒܗ ܢܗܠܟ ܀

cupiditatibus carnis noſtræ, facientes voluntates carnis et cogitatio-
4 num: et eramus natura filii iræ, ſicut et reliqui. Deus autem qui
dives eſt in miſericordia, propter charitatem ſuam multam qua di-
5 lexit nos, Et quum eſſemus mortui in offenſis, vivificavit ÷ nos ✓
6 [*cum*] Chriſto: (gratia eſtis ſervati:) Et ſuſcitavit ÷ nos ✓ cum eo,
7 et ſedere fecit cum eo in cœleſtibus in Chriſto Jeſu; Ut oſtenderet
in ſeculis venturis divitias ſupereminentes gratiæ ſuæ, in benignitate
8 quæ erga nos, in Chriſto Jeſu: Gratia enim eſtis ſervati per fidem:
9 (et hoc non ex vobis: Dei ÷ eſt ✓ donum.) Non ex operibus, ut
10 ne quis glorietur. Ipſius enim ſumus opus, creati in Chriſto Jeſu
ad opera bona, quæ præparavit Deus, † ut in eo ambulemus.

1 ܕܒܗ] In margine MSti ܕܒܗܘܢ
† ut in eo] Lectio Marg. Ut in iis

11 ܡܛܠ ܗܢܐ ܗܘܝܬܘܢ ܥܗܝܕܝܢ܃ ܕܐܢܬܘܢ ܒܙܒܢ ܥܡ̈ܡܐ
ܒܒܣܪܐ܃ ܗܠܝܢ ܕܡܬܐܡܪܝܢ ܥܘܪܠܘܬܐ܃ ܡܢ ܗܝ ܕܡܬܐܡܪܐ
12 ܓܙܘܪܬܐ ܒܒܣܪܐ ܥܒܝܕܬ ܐܝ̈ܕܝܐ܃ ܡܛܠ ܕܐܝܬܝܟܘܢ
ܗܘܝܬܘܢ ܒܙܒܢܐ ܗܘ ܣܛܪ ܡܢ ܡܫܝܚܐ܃ ܡܢܘܟܪ̈ܝܐ
ܠܕܘܒܪܐ ܕܐܝܣܪܝܠ܃ ܘܐܟܣܢ̈ܝܐ ܕܕܝܐܬܩ̈ܘܣ ܕܡܘܠܟܢܐ܃
13 ܕܣܒܪܐ ܠܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ܃ ܘܕܠܐ ܐܠܗܐ ܒܥܠܡܐ܂ ܗܫܐ ܕܝܢ
ܒܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ܃ ܐܢܬܘܢ ܗܢܘܢ ܕܒܙܒܢ ܐܝܬܝܟܘܢ ܗܘܝܬܘܢ
14 ܪܘܚܩܐ܃ ܒܩܘܪܒܐ ܗܘܝܬܘܢ ܒܕܡܗ ܕܡܫܝܚܐ܂ ܗܘ ܓܝܪ ܗܘ
ܐܝܬܘܗܝ ܫܠܡܐ ܕܝܠܢ܃ ܗܘ ܕܥܒܕ [1]ܠܬܪ̈ܝܗܘܢ ܚܕ܃
15 ܘܠܫܘܪܐ ܡܨܥܝܬܐ ܕܣܝܓܐ ܫܪܐ܃ ܠܒܥܠܕܒܒܘܬܐ ܒܒܣܪܐ
ܕܝܠܗ܃ ܟܕ ܠܢܡܘܣܐ ܕܦܘܩܕ̈ܢܐ ܒܕܘܓܡ̈ܐ ܒܛܠ܃ ܐܝܟܢܐ
ܕܠܬܪ̈ܝܗܘܢ ܢܒܪܐ ܒܗ ܠܚܕ ܒܪܢܫܐ ܚܕܬܐ܃ ܟܕ ܥܒܕ
16 ܫܠܡܐ܃ ܘܢܪܥܐ [2]ܠܬܪ̈ܝܗܘܢ ܒܚܕ ܦܓܪܐ ܠܐܠܗܐ܃ ܒܝܕ

Propterea eſtote memores, quod vos quondam gentes in carne, 11
qui dicebamini præputium, ab ea quæ dicitur circumciſio in carne,
facta manibus. Quia eratis in tempore illo ſine Chriſto, alienati a 12
converſatione Iſraelis, et hoſpites teſtamentorum promiſſionis, ſpem
non habentes, et ſine Deo in mundo: Nunc autem in Chriſto 13
Jeſu, vos qui olim eratis longe, prope facti eſtis, in ſanguine Chriſti.
Ipſe enim eſt pax noſtra, qui fecit utraque unum, et parietem me- 14
dium maceriæ ſolvit: Inimicitiam in carne ſua, legem mandatorum 15
in inſtitutionibus abolens, ut duos conderet in ipſo in unum homi-
nem novum, faciens pacem; Et reconciliaret ambos in uno corpore 16

1 ܠܬܪ̈ܝܗܘܢ] In margine MSti τα αμφοτερα — ܛܐ ܐܡܦܘܛܪ̈ܐ
2 ܠܬܪ̈ܝܗܘܢ] τους αμφοτερους — ܛܘܣ ܐܡܦܘܛܪܘܣ

17 ܠܐܠܗܐ܂ ܒܙܩܝܦܗ ܠܒܥܠܕܒܒܘܬܐ ܒܗ܂ ܘܐܬܐ ܣܒܪ
ܫܠܡܐ ܠܟܘܢ ܠܪ̈ܚܝܩܐ ܘܠܩܪ̈ܝܒܐ܂
18 ܡܛܠ ܕܒܗ ܐܝܬ ܠܢ ܡܩܪܒܘܬܐ *ܠܬܪܝܢ ܒܚܕ * οἱ ἀμφότεροι
19 ܪܘܚܐ ܠܘܬ ܐܒܐ܂ ܗܫܐ ܗܟܝܠ ܠܐ ܗܘܝܬܘܢ ܐܟܣ̈ܢܝܐ
ܘܬܘ̈ܬܒܐ܂ ܐܠܐ ܒ̈ܢܝ ܡܕܝܢܬܐ ܕܩܕ̈ܝܫܐ ܘܒ̈ܢܝ ܒܝܬܗ ܕܐܠܗܐ܂
20 ܘܐܬܒܢܝܬܘܢ ܥܠ ܫܬܐܣܬܐ ܕܫܠܝ̈ܚܐ ܘܕܢܒܝ̈ܐ܂ ܘܐܝܬܘܗܝ
21 ܪܝܫ ܩܪܢܐ ܕܒܢܝܢܐ ܗܘ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ܂ ܒܗ ܟܠܗ ܒܢܝܢܐ
22 ܡܬܚܝܛ ܘܪܒܐ ܠܗܝܟܠܐ ܩܕܝܫܐ ܒܡܪܝܐ܂ ܒܗ ܐܦ
ܐܢܬܘܢ ܡܬܒܢܝܬܘܢ ܥܡܗ܂ ܠܡܥܡܪܐ ܕܐܠܗܐ ܒܪܘܚܐ܀
1 ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܢܐ ܦܘܠܘܣ܂ ܐܣܝܪܐ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ CAP. III.
2 ܚܠܦܝܟܘܢ ܥܡ̈ܡܐ܂ ܐܢ ܫܡܥܬܘܢ ܡܕܒܪܢܘܬܐ
3 ܕܛܝܒܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܕܐܬܝܗܒܬ ܠܝ ܒܟܘܢ܀ ܡܛܠ
ܕܒܓܠܝܢܐ ܐܬܝܕܥ ܠܝ ܐܪܙܐ ܐܝܟ ܕܟܬܒܬ ܒܙܥܘܪܝܬܐ

17 Deo, per crucem, interficiens inimicitiam in ſemetipſo: Et veniens
18 evangelizavit pacem vobis qui longe, et iis qui prope. Quoniam
per ipſum habemus acceſſum ambo in uno Spiritu ad Patrem.
19 Nempe igitur non amplius eſtis hoſpites et advenæ, ſed concives
20 ſanctorum, et domeſtici Dei: Qui ædificati eſtis ſuper fundamento
Apoſtolorum et prophetarum, exiſtente ſummo angulari ipſo Jeſu
21 Chriſto: In quo totum ædificium coagmentatum, creſcit in tem-
22 plum ſanctum in Domino: In quo et vos ædificamini cum eo, in
habitaculum Dei in Spiritu.
1 Propter hoc ego Paulus vinctus Chriſti Jeſu pro vobis gentibus: CAP. III.
2 Si modo audiviſtis diſpenſationem gratiæ Dei quæ data eſt mihi erga
3 vos: Quoniam in revelatione innotuit mihi myſterium (ſicut prius

4 ܒܒܨܝܪܘܬܐ܂ ܠܘܬ ܗܘ ܡܐ ܕܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ ܟܕ ܩܪܝܢ ܐܢܬܘܢ
5 ܠܡܣܬܟܠܘ܂ ܒܘܢܝܐ ܕܝܠܝ ܒܐܪܙܐ ܕܡܫܝܚܐ܂ ܗܘ ܕܒܫܪ̈ܒܬܐ ܐܚܪ̈ܢܐ
ܠܐ ܐܬܝܕܥ ܠܒܢ̈ܝܐ ܕܐܢܫܐ܂ ܐܝܟ ܕܗܫܐ ܐܬܓܠܝ ܠܩܕ̈ܝܫܐ ܫܠܝ̈ܚܐ
6 ܕܝܠܗ ܘܢܒ̈ܝܐ ܒܪܘܚܐ܂ ܕܢܗܘܘܢ ܐܢܘܢ ܥܡ̈ܡܐ ܝܪ̈ܬܐ
ܡܢܬܐ ܘܫܘ̈ܬܦܐ ܦܓܪܐ ܘܫܘ̈ܬܦܐ ܕܫܘܘܕܝܐ ܕܝܠܗ܂
7 ܒܡܫܝܚܐ ※ ܝܫܘܥ ↙ ܒܝܕ ܐܘܢܓܠܝܘܢ܂ ܕܗܘ ܗܘܝܬ ܠܗ ܡܫܡܫܢܐ܂
ܐܝܟ ܡܘܗܒܬܐ ܕܛܝܒܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܗܝ ܕܐܬܝܗܒܬ ܠܝ܂ ܐܝܟ
8 ܡܥܒܕܢܘܬܐ ܕܚܝܠܐ ܕܝܠܗ܂ ܠܝ ܠܗܘ ܕܙܥܘܪ ܒܨܝܪܐ ܡܢ ܟܠܗܘܢ
ܩܕ̈ܝܫܐ܂ ܐܬܝܗܒܬ ܛܝܒܘܬܐ ܗܕܐ ܒܥܡ̈ܡܐ܂ ܠܡܣܒܪܘ ܥܘܬܪܐ
9 ܠܐ ܡܬܥܩܒܢܐ ܕܡܫܝܚܐ܂ ܘܠܡܢܗܪܘ ܠܟܠܗܘܢ ܡܢܐ ܗܝ
ܡܕܒܪܢܘܬܐ ܕܐܪܙܐ ܗܘ ܕܡܛܫܝ ܗܘܐ ܡܢ ܥܠܡ̈ܐ ܘܡܢ ܕܪ̈ܐ܂
10 ܒܐܠܗܐ ܗܘ ܕܒܪܐ ܟܠ ※ ܒܝܕ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ↙܂ ܐܝܟܢܐ
ܕܬܬܝܕܥ ܗܫܐ ܠܪ̈ܝܫܢܘܬܐ ܘܠܫܘܠ̈ܛܢܐ ܒܫܡܝ̈ܐ ܒܝܕ ܥܕܬܐ܂

ſcripſi in paucis: Ad quod poteſtis, legentes, perpendere intelligen- 4
tiam meam in myſterio Chriſti:) Quod in ætatibus aliis non inno- 5
tuit filiis hominum, ſicuti nunc revelatum eſt ſanctis Apoſtolis ejus
et prophetis in Spiritu: Eſſe gentes cohæredes, et concorporales, et 6
conſortes promiſſionis ejus in Chriſto ※ Jeſu ↙ per evangelium:
Cujus factus ſum miniſter ſecundum donum gratiæ Dei, quod da- 7
tum eſt mihi, ſecundum efficaciam virtutis ejus. Mihi, minimo 8
omnium ſanctorum, data eſt gratia hæc, inter gentes evangelizare
divitias imperveſtigabiles Chriſti: Et in lucem proferre omnibus, 9
quæ eſt diſpenſatio myſterii quod abſconditum erat a ſeculis et ab
ætatibus in Deo, qui omnia creavit ※ per Jeſum Chriſtum ↙. Ut 10
innoteſcat nunc principatibus et poteſtatibus, in cœleſtibus, per ec-

11 ܚܟܡܬܐ ܕܐܠܗܐ ܗܝ ܦܫܝܓܢ ܡܦܨܠܬܐ. ܐܝܟ ܩܘܕܡ ܣܝܡܘܬܐ
ܗܝ ܕܡܢ ܥܠܡܐ. ܗܝ ܕܥܒܕ ܒܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ ܡܪܢ ܕܝܠܢ.
12 ܒܗ ܕܐܝܬ ܠܢ ܦܪܗܣܝܐ ܘܡܬܩܪܒܢܘܬܐ ܒܬܘܟܠܢܐ. ܒܝܕ
13 ܗܝܡܢܘܬܐ ܕܝܠܗ܀ ܡܛܠ ܗܢܐ ܫܐܠ ܐܢܐ. ܕܠܐ ܐܡܠ
ܒܐܘܠܨܢܐ ܕܚܠܦ ܕܝܠܟܘܢ. ܗܝ ܕܐܝܬܝܗ ܫܘܒܚܐ
14 ܕܝܠܟܘܢ܀ ܡܛܠ ܗܢܐ ܟܦܐ ܐܢܐ ܒܘܪܟܝ ܠܘܬ ܐܒܐ
15 ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ: ܡܢܗ ܗܘ ܕܟܠ * ܐܒܗܘܬܐ * πατρια
16 ܒܫܡܝܐ ܘܥܠ ܐܪܥܐ ܡܬܩܪܝܐ. ܕܢܬܠ ܠܟܘܢ ܐܝܟ
ܥܘܬܪܐ ܕܫܘܒܚܐ ܕܝܠܗ. ܕܒܚܝܠܐ ܬܬܥܫܢܘܢ ܒܝܕ ܪܘܚܐ
17 ܕܝܠܗ. ܒܒܪܢܫܐ ܕܠܓܘ. ܢܥܡܪ ܡܫܝܚܐ ܒܝܕ ܗܝܡܢܘܬܐ
ܒܠܒܘܬܐ ܕܝܠܟܘܢ. ܟܕ ܒܚܘܒܐ ܡܫܪܫܝܢ ܐܢܬܘܢ ܘܡܫܬܐܣܝܢ
18 ܐܝܟܢܐ. ܕܬܫܟܚܘܢ ܠܡܕܪܟܘ ܥܡ ܟܠܗܘܢ ܩܕܝܫܐ. ܡܢܘ
19 ܦܬܝܐ ܘܐܘܪܟܐ ܘܥܘܡܩܐ ܘܪܘܡܐ. ܘܠܡܕܥ ܠܚܘܒܐ ܕܠܥܠ

11 clesiam sapientia Dei multiformis: Secundum propositum quod a
12 seculis, quod fecit in Christo Jesu Domino nostro. In quo habemus
13 fiduciam et accessum in confidentia, per fidem ejus. Quapropter
peto ut me non tædeat in afflictionibus meis pro vobis, quæ est glo-
14 ria vestra. Propter hoc flecto genua mea ad Patrem Domini nostri
15 Jesu Christi, Ex quo omnis paternitas † in cœlis et in terra nomi-
16 natur, Ut det vobis secundum divitias gloriæ suæ, ut virtute corro-
17 boremini per spiritum suum in homine interiori, *Et* habitet Christus
18 per fidem in cordibus vestris: in charitate radicati et fundati, Ut
possitis assequi cum omnibus sanctis, quæ sit latitudo, et longitudo,
19 et profunditas, et sublimitas: Et cognoscere charitatem, quæ supra

1 ܒܫܡܝܐ] In margine MSti ܕܫܡܝܐ
† in cœlis] Lectio Marg. Cœli. *Vid. Not.*

[illegible]
[illegible] 20
[illegible]
[illegible] 21
[illegible]
CAP. IV. [illegible] 1
[illegible] 2
[illegible]
[illegible] 3
* την ενοτητα [illegible] 4
[illegible]
[illegible] 5 6

modum, cognitionis Christi, ut impleamini omni plenitudine Dei.
Illi autem qui potest super omnia facere, ÷ et ✓ multo magis quam 20
ea quæ petimus aut mente concipimus, secundum virtutem illam
quæ operatur in nobis: Ipsi gloria in Ecclesia in Christo Jesu, in 21
omnes ætates seculi seculorum. Amen.
CAP. IV. Obsecro igitur vos ego vinctus in Domino, ut ambuletis quemad- 1
modum convenit vocationi qua vocati estis, Cum omni submissione 2
animi, et mansuetudine, cum longanimitate, obedientes alii aliis in
charitate: Soliciti servare unitatem Spiritus in vinculo pacis. Unum 3
corpus et unus spiritus: sicut et † vocati estis in una spe vocationis 4
‡ vestræ. Unus Dominus, una fides, unum baptisma: Unus Deus 5 6

1 [illegible]]	In margine MSti	[illegible]
2 [illegible]]		[illegible]
† vocati estis]	Lectio Marg.	Vocati sumus
‡ vestræ]		Nostræ.

7 ܘܐܒܐ ܕܟܠ. ܗܘ ܕܥܠ ܟܠ ܘܒܝܕ ܟܠ ܘܒܟܠܢ܀ ܠܟܠ ܚܕ ܚܕ
ܕܝܢ ܡܢܢ ܐܬܝܗܒܬ ܛܝܒܘܬܐ ܐܝܟ ܡܫܘܚܬܐ ܕܡܘܗܒܬܐ
8 ܕܡܫܝܚܐ. ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܡܪ: ܕܟܕ ܣܠܩ ܠܪܘܡܐ ܫܒܐ ܫܒܝܬܐ:
9 ܘܝܗܒ ܡܘܗܒ̈ܬܐ ܠܒ̈ܢܝܢܫܐ܀ ܗܘ ܕܝܢ ܕܣܠܩ ܡܢܐ ܐܝܬܘܗܝ.
ܐܠܐ ܐܢ ܠܐ ܕܐܦ ܢܚܬ ܩܕܡܝܬ * ܠܬܚܬܝ̈ܬܐ ܡܢܘ̈ܬܐ ܕܐܪܥܐ. * μερη
10 ܗܘ ܕܢܚܬ ܗܘ ܐܝܬܘܗܝ ܐܦ ܗܘ ܕܣܠܩ ܠܥܠ ܡܢ ܟܠܗܘܢ
11 ܫܡܝ̈ܐ. ܐܝܟܢܐ ܕܢܡܠܐ ܠܟܠܗܘܢ. ܘܗܘ ܝܗܒ #ܒܥܕܬܐ ✓. ܠܗܢܘܢ
ܡܢ ܫܠܝ̈ܚܐ. ܠܗܢܘܢ ܕܝܢ ܢܒܝ̈ܐ. ܠܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܘܢܓܠܝܣ̈ܛܐ. ܠܗܢܘܢ
12 ܕܝܢ ܪ̈ܥܘܬܐ ܘܡܠܦ̈ܢܐ. ܠܘܬ ܫܘܡܠܝܐ ܕܩܕܝ̈ܫܐ. ܠܥܒܕܐ
13 ܕܬܫܡܫܬܐ. ܠܒܢܝܢܐ ܕܦܓܪܐ ܕܡܫܝܚܐ. ܥܕܡܐ ܕܢܡܛܘܢ ܟܠܢ
ܠܚܕܝܘܬܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ. ܘܕܝܕܥܬܗ ܕܒܪܐ ܕܐܠܗܐ.
ܠܓܒܪܐ ܡܫܡܠܝܐ. ܠܡܫܘܚܬܐ ܕܩܘܡܬܐ ' ܕܡܫܡܠܝܘܬܐ ܕܡܫܝܚܐ.

et Pater omnium, qui ſuper omnes, et per omnes, et in omnibus
7 nobis. Unicuique autem ex nobis data eſt gratia ſecundum men-
8 ſuram doni Chriſti. Quapropter dicit; Quum aſcendiſſet in altum,
9 captivam duxit captivitatem: et dedit dona hominibus. (Quod au-
tem, aſcendit, quid eſt, niſi quod et deſcendit prius in partes inferi-
10 ores terræ? Qui deſcendit, ipſe eſt et qui aſcendit ſupra omnes cœ-
11 los, ut impleret omnia.) Et ipſe dedit # in Eccleſia ✓ hos quidem;
Apoſtolos, hos autem, prophetas, hos autem, evangeliſtas, hos autem,
12 paſtores et doctores: Ad perfectionem ſanctorum, ad opus miniſte-
13 rii, ad ædificationem corporis Chriſti: Donec perveniamus omnes
nos in unitatem fidei et cognitionis Filii Dei, in virum perfectum,
14 in menſuram ſtaturæ † plenitudinis Chriſti. Ut ne amplius ſimus

1 'ܕܡܫܡܠܝܘܬܐ ܕܡܫܝܚܐ] In margine MSti ܕܦܓܪܐ (ܕܡܫܝܚܐ)
† plenitudinis Chriſti] Lectio Marg. Corporis (Chriſti)

ܕܡܫܝܚܐ ܕܠܐ ܢܗܘܐ ܫܒ̈ܪܐ ܕܡܬܕܠܕܠܝܢ[1] 14
ܘܡܬܗܦܟܝܢ ܒܟܠ ܪܘܚ ܕܝܘܠܦܢܐ ܒܢܟܠܐ ܕܒܢ̈ܝܢܫܐ
ܒܚܪܝܥܘܬܐ܂ ܠܘܬ ܨܝܕܐ ܕܛܘܥܝܝܐ܂ ܟܕ ܡܫܪܪܝܢ ܕܝܢ 15
ܒܚܘܒܐ ܢܪܒܐ ܒܗ ܒܟܠܗܝܢ ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ ܪܫܐ ܡܫܝܚܐ܂
ܘܡܢܗ ܗܘ ܟܠܗ ܦܓܪܐ ܡܬܚܝܛ ܘܡܬܢܩܦ܂ ܒܝܕ ܟܠ 16
ܫܘܦܬܐ ܕܡܘܗܒܬܐ ܐܝܟ ܡܥܒܕܢܘܬܐ ܒܡܫܘܚܬܐ ܕܟܠ ܚܕ ܚܕ
ܡܢܬܐ[2]܂ ܬܪܒܝܬܐ ܕܦܓܪܐ ܥܒܕ ܠܒܢܝܢܐ ܕܢܦܫܗ ܒܚܘܒܐ܀
ܗܕܐ ܗܟܝܠ ܐܡܪ ܐܢܐ ܘܡܣܗܕ ܐܢܐ ܒܡܪܝܐ܂ ܕܠܐ ܬܘܒ 17
ܬܗܠܟܘܢ ܐܝܟ ܡܐ ܕܐܦ ܫܪܟܐ ܕܥܡܡ̈ܐ ܡܗܠܟܝܢ܂ ܒܣܪܝܩܘܬܐ
ܕܗܘܢܐ ܕܝܠܗܘܢ܂ ܟܕ ܚܫܘܟܝܢ ܒܬܪܥܝܬܗܘܢ܆ ܘܐܬܢܘܟܪܘ 18
ܡܢ ܚܝ̈ܐ ܕܐܠܗܐ܂ ܡܛܠ ܠܐ ܝܕܥܬܐ ܗܝ ܕܐܝܬܝܗ
ܒܗܘܢ܂ ܡܛܠ ܥܘܝܪܘܬܐ ܕܠܒܗܘܢ܂ ܗܢܘܢ ܕܐܦܣܩܘ 19

pueri fluctuantes, et circumlati omni vento doctrinæ, in nequitia
hominum, in astutia ad insidias erroris. Firmantes nos ipsos autem 15
in charitate, crescamus in eum in omnibus, qui est caput, Christus:
Ex quo totum corpus coagmentatum et compactum per omnem 16
commissuram suppeditationis, secundum operationem in mensura
uniuscujusque partis, incrementum corporis facit ad ædificationem
sui in charitate.

Hoc igitur dico, et testor in Domino, ut non amplius ambuletis, 17
sicut et reliquæ gentes ambulant, in vanitate mentis vestræ: Tene- 18
brosi in cogitatione, qui sunt alienati a vita Dei, propter ignorantiam
quæ est in ipsis, propter cæcitatem cordis ipsorum: Qui dedolentes, 19

1 ܕܡܬܕܠܕܠܝܢ] In margine MSti ܩܠܘܕܘܢܐ ܡܬܕܠܕܠܝܢ—κλυδωνιζομενοι

2 ܡܢܬܐ] ܡܪܘܣ—μερος

ܕܠܐ ܟܐܒܐ܆ ܗܢܘܢ ܠܗܘܢ ܐܫܠܡܘ ܠܦܘܚܙܘܬܐ܆ ܠܦܘܠܚܢܐ * * ἀπηλγηκότες
20 ܕܟܠܗ ܛܢܦܘܬܐ ܒܝܘܬܪܢܘܬܐ܀ ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܠܘ ܗܟܢܐ
21 ܝܠܦܬܘܢܝܗܝ ܠܡܫܝܚܐ. ܐܢ ܒܪܡ ܫܡܥܬܘܢܝܗܝ ܘܒܗ
22 ܐܬܠܡܕܬܘܢ܆ ܐܝܟ ܡܐ ܕܐܝܬܘܗܝ ܫܪܪܐ ܒܝܫܘܥ܆ ܕܬܫܢܘܢ
ܡܢܟܘܢ ܗܠܝܢ ܕܐܝܟ ܗܘܦܟܐ ܕܝܠܟܘܢ ܩܕܡܝܐ܆ ܠܒܪܢܫܐ ܗܘ
23 ܥܬܝܩܐ܆ ܗܘ ܕܡܬܚܒܠ ܐܝܟ ܪ̈ܓܝܓܬܐ ܕܛܥܝܘܬܐ܆ ܬܬܚܕܬܘܢ
24 ܕܝܢ ܒܪܘܚܐ ܕܗܘܢܐ ܕܝܠܟܘܢ. ܘܬܠܒܫܘܢ ܠܒܪܢܫܐ ܗܘ ܚܕܬܐ܆
ܗܘ ܕܐܝܟ ܐܠܗܐ ܐܬܒܪܝ܆ ܒܙܕܝܩܘܬܐ ܘܒܩܕܝܫܘܬܐ ܕܫܪܪܐ܀
25 ܡܛܠ ܗܕܐ ܟܕ ܣܝܡܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܢܟܘܢ ܕܓܠܘܬܐ܆
ܡܠܠܘ ܫܪܪܐ ܟܠܢܫ ܥܡ ܩܪܝܒܐ ܕܝܠܗ. ܡܛܠ ܕܐܝܬܝܢ
26 ܗܕ̈ܡܐ ܕܚܕ̈ܕܐ. ܪܓܙܘ ܘܠܐ ܬܚܛܘܢ. ܫܡܫܐ ܠܐ ܢܥܪܒ ܥܠ
27 28 ܪܘܓܙܐ ܕܝܠܟܘܢ܆ ܘܠܐ ܬܬܠܘܢ ܕܘܟܬܐ ܠܐܟܠܩܪܨܐ. ܗܘ
ܕܓܢܒ ܗܘܐ ܠܐ ܬܘܒ ܢܓܢܘܒ. ܡܠܟܬܗ ܕܝܢ ܢܠܐܐ ܟܕ

ſemetipſos tradiderunt laſciviæ, in operationem omnis impuritatis
20 in exceſſu. Vos autem non ita didiciſtis Chriſtum: Si modo audi-
21 viſtis eum, et in ipſo edocti eſtis (ſicut eſt veritas in Jeſu): Ut
22 deponatis quæ ſecundum converſationem veſtram priſtinam, homi-
nem veterem, corruptum ſecundum cupiditates erroris: Renove-
23 mini autem ſpiritu mentis veſtræ, Et induatis hominem illum no-
24 vum, qui ſecundum Deum creatus eſt in juſtitia et ſanctitate veri-
tatis.
25 Quapropter deponentes mendacium, loquimini veritatem quiſque
26 cum proximo ſuo: quoniam ſumus membra alii aliorum. Iraſci-
27 mini, et ne peccate: ſol ne occidat ſuper iracundia veſtra: Neque
28 date locum diabolo. Qui furabatur, non amplius furetur: potius

ܦܠܚ ܛܒܬܐ ܒܐܝ̈ܕܘܗܝ܇ ܕܢܗܘܐ ܠܗ ܠܡܬܠ ܠܡܢ ܕܣܢܝܩ܀
29 ܟܠܗ ܕܡܠܬܐ ܣܢܝܬܐ ܡܢ ܦܘܡܟܘܢ ܠܐ ܬܦܘܩ܂ ܐܠܐ ܐܝܕܐ ܕܫܦܝܪܐ
ܕܡܬܒܢܝܐ ܒܗ܂ ܕܬܬܠ ܛܝܒܘܬܐ ܠܐܝܠܝܢ ܕܫܡܥܝܢ܂ * τῆς
ܠܐܝܠܝܢ ܕܫܡܥܝܢ܂ ܘܠܐ ܬܥܝܩܘܢ ܠܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ ܕܐܠܗܐ܂
30 ܕܒܗ ܐܬܚܬܡܬܘܢ ܠܝܘܡܐ ܕܦܘܪܩܢܐ܂
31 ܟܠܗ ܡܪܝܪܘܬܐ܂ ܘܚܡܬܐ ܘܪܘܓܙܐ ܘܩܥܬܐ ܘܓܘܕܦܐ܂ ܢܫܬܩܠ
32 ܡܢܟܘܢ ܥܡ ܟܠܗ ܒܝܫܘܬܐ܂ ܗܘܘ ܕܝܢ ܒܣܝܡܝܢ ܚܕ ܥܠ ܚܕ܂
ܘܡܪܚܡܢܐ܂ ܘܫܒܩܝܢ ܚܕ ܠܚܕ܂ ܐܝܟܢܐ ܕܐܦ ܐܠܗܐ ܒܡܫܝܚܐ ܫܒܩ ܠܟܘܢ܀
Cap. V. 1 ܗܘܘ ܗܟܝܠ ܡܬܕܡܝܢ ܒܐܠܗܐ܂ ܐܝܟ ܒܢܝܐ ܚܒܝܒܐ܂
2 ܘܗܠܟܘ ܒܚܘܒܐ܂ ܐܝܟܢܐ ܕܐܦ ܡܫܝܚܐ ܐܚܒܢ܂ ܘܐܫܠܡ ܢܦܫܗ
ܚܠܦܝܢ ܩܘܪܒܢܐ ܘܕܒܚܬܐ ܠܐܠܗܐ ܠܪܝܚܐ ܕܒܣܝܡܘܬܐ܀
3 ܙܢܝܘܬܐ ܕܝܢ ܘܟܠܗ ܛܢܦܘܬܐ ܐܘ ܥܠܘܒܘܬܐ܂ ܐܦ ܠܐ ܬܬܫܡܗ

autem laboret, operans bonum manibus suis, ut habeat ad dandum
29 cui opus fuerit. Omnis sermo detestabilis ex ore vestro non pro-
deat: sed is qui est bonus ad ædificationem usûs, ut conferat gra-
30 tiam iis qui audiunt. Et ne contristate Spiritum Sanctum Dei, in
31 quo obsignati estis in diem redemptionis. Omnis amaritudo, et ex-
candescentia, et ira, et clamor, et blasphemia, tollatur a vobis, cum
32 omni malitia. Estote autem alii in alios benigni, misericordes, con-
Cap. V. 1 donantes vobisipsis, sicut et Deus in Christo condonavit nobis. Es-
2 tote igitur imitatores Dei, sicut filii dilecti. Et ambulate in chari-
tate, sicut et Christus dilexit nos, et tradidit seipsum pro nobis obla-
tionem et victimam Deo, in odorem suavitatis.

3 Scortatio autem et omnis impuritas, aut avaritia, nec nominetur

4 ܒܝܢܬܟܘܢ. ܐܝܟ ܡܐ ܕܝܐܐ ܠܩܕܝ̈ܫܐ. ܘܨܘܚܝܬܐ. ܐܘ ܫܛܝܘܬܐ
ܡܓܚܟܢܘܬܐ ܐܘ ܡܡܠܐ. ܘܗܠܝܢ * ܕܠܐ ܘܙܕܩܢ. ܐܠܐ ܡܘܕܝܢܘܬܐ ܠܐܠܗܐ ܀ * τα ουκ ανηκοντα
5 ܗܕܐ ܓܝܪ ܗܘܝܬܘܢ ܝܕܥܝܢ. ܕܟܠ ܙܢܝܐ ܐܘ ܛܢܦܐ ܐܘ ܥܠܘܒܐ
ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ ܦܠܚ ܦܬܟܪ̈ܐ. ܠܝܬ ܠܗ ܝܪܬܘܬܐ ܒܡܠܟܘܬܐ
6 ܕܡܫܝܚܐ ܘܕܐܠܗܐ ܀ ܠܐ ܐܢܫ ܢܛܥܝܟܘܢ ܒܡ̈ܠܐ
ܣܪ̈ܝܩܬܐ. ܡܛܠ ܗܠܝܢ ܓܝܪ ܐܬܐ ܪܘܓܙܗ ܕܐܠܗܐ. ܥܠ
7 ܒܢ̈ܝܐ ܕܠܐ ܡܬܛܦܝܣܢܘܬܐ. ܠܐ ܗܟܝܠ ܬܗܘܘܢ ܫܘ̈ܬܦܐ
8 ܕܝܠܗܘܢ. ܗܘܝܬܘܢ ܓܝܪ ܡܢ ܩܕܝܡ ܚܫܘܟܐ. ܘܗܫܐ
9 ܐܝܬܝܟܘܢ ܢܘܗܪܐ ܒܡܪܢ. ܐܝܟ ܒܢ̈ܝ ܢܘܗܪܐ ܗܠܟܘ. ܗܘ ܓܝܪ ܦܐܪܐ
10 ܕܪܘܚܐ. ܒܟܠܗ ܛܒܘܬܐ ܘܟܐܢܘܬܐ ܘܫܪܪܐ ÷ ܗܘ.✓ ܟܕ ܦܪܫܝܢ
11 ܐܢܬܘܢ ܡܢܐ ܫܦܪ ܠܡܪܢ. ܘܠܐ ܬܫܬܘܬܦܘܢ ܠܥܒ̈ܕܐ ܕܚܫܘܟܐ
12 ܕܠܐ ܦܐܪ̈ܐ. ܐܠܐ ܝܬܝܪܐܝܬ ܐܦ ܐܟܣܘ. ܗܢܝܢ ܓܝܪ
13 ܕܒܛܘܫܝܐ ܗܘ̈ܝܢ ܡܢܗܘܢ ܨܥܪܐ ܗܝ ܐܦ ܠܡܐܡܪ. ܗܠܝܢ

4 inter vos, sicut decet sanctos: Et obscœnitas, aut stultiloquium, aut
5 scurrilitas, quæ non conveniunt: sed potius gratiarum actio. Hoc
enim estis cognoscentes, quod omnis scortator, aut immundus, aut
avarus (qui est cultor idolorum), non habet hæreditatem in regno
6 Christi et Dei. Nemo vos seducat verbis inanibus: propter hæc enim
7 venit ira Dei in filios inobedientiæ. Ne igitur estote consortes eorum.
8 Eratis enim olim tenebræ, nunc autem lux in Domino: ut filii
9 lucis ambulate. (Fructus enim spiritus in omni bonitate, et justitia,
10 et veritate ÷ est ✓:) Explorantes quid sit beneplacitum Domino.
11 Et ne participate opera infrugifera tenebrarum, potius autem et ar-
12 guite. Quæ enim in occulto fiunt ab iis, turpe est et dicere. Ipsa
13

1 [ܕܡܫܝܚܐ ܘܕܐܠܗܐ] In margine MSti ܕܡܫܝܚܐ ܘܕܐܠܗܐ. ܠܗܘ ܕܝܢ ܠܗܘ ܕܡܫܝܚܐ܀

ܕܝܢ ܟܠܗܝܢ ܡܢ ܡܬܟܣܣܢ. ܡܢ ܢܘܗܪܐ ܡܬܓܠܝܢ. ܟܠܡܕܡ
14 ܓܝܪ ܕܡܬܓܠܐ ܢܘܗܪܐ ܗܘ. ܡܛܠܗܢܐ ܐܡܪ. ܐܬܬܥܝܪ
ܗܘ ܕܕܡܟ ܘܩܘܡ ܡܢ ܒܝܬ ܡܝܬܐ ܘܢܢܗܪ ܠܟ ܡܫܝܚܐ܀
15 ܚܙܘ ܗܟܝܠ ܐܝܟܢܐ ܒܚܬܝܬܐܝܬ ܬܗܠܟܘܢ. ܠܐ ܐܝܟ ܠܐ ܚܟܝܡܐ.
16 ܐܠܐ ܐܝܟ ܚܟܝܡܐ. ܟܕ ܙܒܢܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܙܒܢܟܘܢ * ܒܙܒܢܐ. ܡܛܠ * τον καιρον
17 ܕܝܘܡܬܐ ܒܝܫܢ ܐܢܝܢ. ܡܛܠܗܢܐ ܠܐ ܬܗܘܘܢ ܣܟܠܐ. ܐܠܐ
18 ܕܡܣܬܟܠܝܢ ܡܢܘ ܨܒܝܢܐ ܕܡܪܝܐ. ܘܠܐ ܬܪܘܘܢ ܒܚܡܪܐ ܕܒܗܘ
19 ܐܝܬܘܗܝ ܐܣܘܛܘܬܐ. ܐܠܐ ܐܬܡܠܘ ܒܪܘܚܐ. ܟܕ ܡܡܠܠܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܥܡ ܢܦܫܟܘܢ ܒܡܙܡܘܪܐ ܘܒܬܫܒܘܚܬܐ ܘܒܙܡܝܪܬܐ
ܕܪܘܚܐ. ܟܕ ܡܫܒܚܝܢ ܐܢܬܘܢ ܘܡܙܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ¹ܒܠܒܟܘܢ
20 ܠܡܪܝܐ. ܟܕ ܡܘܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒܟܠܙܒܢ ܚܠܦ
ܟܠܡܕܡ. ܒܫܡܗ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. ܠܐܠܗܐ ܘܐܒܐ.
21 ܟܕ ܡܫܬܥܒܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܚܕܕܐ ܒܕܚܠܬܗ ܕܡܫܝܚܐ܀

autem omnia dum arguuntur, a luce manifeſtantur: omne enim
manifeſtatum, lux eſt. Propter hoc dicit; Expergiſcere qui dormis, 14
et exſurge a mortuis: et illuminabit te Chriſtus.
Videte igitur quomodo accurate ambuletis: non quaſi inſipientes, 15
ſed ut ſapientes: Redimentes tempus, quoniam dies mali ſunt. 16
Propterea ne eſtote deſipientes, ſed intelligentes quæ ſit voluntas 17
Domini. Et ne inebriemini vino, in quo eſt luxus: ſed implemini 18
ſpiritu: Loquentes vobiſmetipſis pſalmis, et hymnis, et cantionibus 19
ſpiritualibus, cantantes et pſallentes † in corde veſtro Domino:
Gratias agentes ſemper pro omnibus, in nomine Domini noſtri Jeſu 20
Chriſti, Deo et Patri. Subjicientes vos alii aliis in timore Chriſti. 21

1 ܒܠܒܟܘܢ] In margine MSti ܒܠܒܘܬܐ (ܕܝܠܟܘܢ)
† in corde veſtro] Lectio Marg. In cordibus veſtris

22 23 ܢܶܫ̈ܶܐ ܠܒܥܠܝܗܝܢ ܐܫܬܥܒܕܝܢ ܐܝܟ ܕܠܡܪܢ. ܡܛܠ
ܕܒܥܠܐ ܪܫܗ ܗܘ ܕܐܢܬܬܐ. ܐܝܟ ܕܐܦ ܡܫܝܚܐ ܪܫܗ
24 ܕܥܕܬܐ. ܘܗܘ ܐܝܬܘܗܝ ܡܚܝܢܐ ܕܦܓܪܐ. ܐܠܐ ܐܝܟ ܕܥܕܬܐ
ܡܫܬܥܒܕܐ ܠܡܫܝܚܐ. ܗܟܢܐ ܐܦ ܢܫܐ ܠܒܥܠܝܗܝܢ
25 ܒܟܠܡܕܡ — ܓܒܪܐ. ܐܚܒܘ ܢܫܝܟܘܢ. ܐܝܟܢܐ ܕܐܦ
ܡܫܝܚܐ ܐܚܒ ܠܥܕܬܐ. ܘܗܘ ܠܗ ܐܫܠܡ ܚܠܦܝܗ.
26 27 ܐܝܟܢܐ ܕܠܗ ܢܩܕܫ ܘܢܕܟܐ ܒܣܚܝܐ ܕܡܝܐ ܘܒܡܠܬܐ. ܐܝܟܢܐ
ܕܢܩܝܡܝܗ̇ ܗܝ ܠܗ ܠܢܦܫܗ ܥܕܬܐ ܟܕ ܠܐ ܐܝܬ ܒܗ̇
ܫܘܒܚܬܐ ܐܘ ܟܘܡܬܐ ܐܘ ܥܘܫܩܐ ܐܘ ܡܕܡ ܕܐܝܟ ܗܠܝܢ. ܐܠܐ
28 ܐܝܟܢܐ ܕܬܗܘܐ ܩܕܝܫܬܐ ܘܕܠܐ ܡܘܡܐ. ܗܟܢܐ ܚܝܒܝܢ
ܐܦ ܗܢܘܢ ܓܒܪܐ ܠܡܪܚܡ ܢܫܝܗܘܢ ܐܝܟ ܦܓܪܝܗܘܢ
ܕܝܠܗܘܢ. ܗܘ ܕܡܚܒ ܐܢܬܬܗ ܢܦܫܗ ܗܘ ܡܚܒ.
29 ܠܐ ܐܢܫ ܓܝܪ ܡܡܬܘܡ ܣܢܐ ܦܓܪܗ. ܐܠܐ ܡܬܪܣܐ
30 ܘܡܪܒܐ ܠܗ. ܐܝܟܢܐ ܕܐܦ ܡܫܝܚܐ ܠܥܕܬܐ. ܡܛܠ ܕܗܕܡܐ

22 23 Uxores, viris veſtris ſubjicite vos, ſicut Domino; Quoniam vir
caput eſt mulieris, ſicut et Chriſtus caput Eccleſiæ: et ipſe eſt ſer-
24 vator corporis. Sed ſicut Eccleſia ſubjecta eſt Chriſto, ita et uxores
25 viris ſuis in omnibus. Viri, diligite uxores veſtras, ſicut et Chriſtus
26 dilexit Eccleſiam, et ſeipſum tradidit pro ea: Ut eàm ſanctificaret,
27 et mundaret lavacro aquæ in verbo: Ut ſiſteret eam ſibi glorioſam
Eccleſiam, non habentem maculam, aut rugam, aut quicquam hu-
28 juſmodi: ſed ut ſit ſancta et abſque macula. Ita debent et viri
diligere uxores ſuas, ut corpora ſua. Qui diligit uxorem ſuam, ſeip-
29 ſum diligit. Nemo enim unquam carnem ſuam odit: ſed nutrit et
30 fovet eam, ſicut et Chriſtus Eccleſiam. Quoniam membra ſumus

[illegible]
31 [illegible]
[illegible]
32 [illegible] * εἰς
33 [illegible]
[illegible]
[illegible]

CAP. VI. 1 [illegible]
2 [illegible]
3 [illegible]
4 [illegible]
[illegible]
5 [illegible]

corporis ejus, de carne ejus, et de offibus ejus. Propter hoc relin- 31
quet homo patrem, et matrem fuam, et agglutinabitur uxori fuæ:
et erunt ambo in carnem unam. Myfterium hoc magnum eft: 32
ego autem dico in Chriftum et in Ecclefiam. Itaque etiam vos, 33
unufquifque ÷ ex vobis ✓ uxorem fuam ita diligat ficut feipfum:
⁜ et ✓ ipfa autem uxor timeat virum.

CAP. VI. Liberi, obedite parentibus veftris in Domino: hoc enim eft juf- 1
tum. Honora patrem tuum et matrem (quod eft mandatum pri- 2
mum promiffionis): Ut bene tibi fit, et fis longævus fuper terram. 3
Et ÷ vos ✓ patres, ne irritetis filios veftros: fed educate eos in dif- 4
ciplina et admonitione Domini.

Servi, obedite dominis qui in carne, cum timore et tremore, in 5

6 ܒܦܫܝܛܘܬܐ ܕܠܒܐ ܕܝܠܟܘܢ܆ ܐܝܟ ܕܠܡܫܝܚܐ. ܠܐ ܒܥܝܢܐ
ܕܥܒܕܘܬܐ܆ ܐܝܟ ܡܫܦܪܝ ܠܒܢܝܢܫܐ. ܐܠܐ ܐܝܟ ܥܒܕܐ ܕܡܫܝܚܐ܆
7 ܕܥܒܕܝܢ ܨܒܝܢܐ ܕܐܠܗܐ ܡܢ ܢܦܫܐ. ܟܕ ܥܡ ܫܦܝܪܘܬ ܬܪܥܝܬܐ
8 ܡܫܡܫܝܢ ܐܢܬܘܢ ܐܝܟ ܕܠܡܪܝܐ܆ ܘܠܐ ܠܒܢܝܢܫܐ. ܟܕ
ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ܆ ܕܗܘ ܕܥܒܕ ܡܕܡ ܕܛܒ ܐܢܫ ܐܢܫ܆ ܗܢܐ
9 ܢܩܒܠ ܡܢ ܡܪܝܐ. ܐܢ ܥܒܕܐ ÷ ܗܘܐ ✓ ܐܘ ܒܪ ܚܐܪܐ܆ ܐܦ
÷ ܐܢܬܘܢ ✓ ܡܪܘܬܐ. ܗܢܝܢ ܟܕ ܗܢܝܢ ܥܒܕܘ ܠܘܬܗܘܢ܆ ܟܕ
ܡܫܒܩܝܢ ܐܢܬܘܢ ܓܘܙܡܐ. ܟܕ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܐܦ ܕܝܠܟܘܢ
ܘܕܝܠܗܘܢ ܡܪܝܐ ܐܝܬܘܗܝ ܒܫܡܝܐ܆ ܘܠܐ ܐܝܬ ܢܣܒܐ ܕܦܪܨܘܦܐ
‡ ܠܘܬܗ܀
10 ܡܟܝܠܠ ܐܚܝ܆ ܐܬܚܝܠܘ ܒܡܪܝܐ ܘܒܬܘܩܦܐ ܕܚܝܠܐ ܕܝܠܗ.
11 ܠܒܫܘ ܟܠܗ ܙܝܢܐ ܕܐܠܗܐ܆ ܠܡܐ ܗܝ ܕܬܫܟܚܘܢ ܠܡܩܡ
12 ܠܘܩܒܠ ܢܟܠܘܗܝ ܕܐܟܠܩܪܨܐ. ܡܛܠ ܕܠܐ ܐܝܬܝܗ ܠܢ * ܕܐܬܐ * ἡ πάλη

6 ſimplicitate cordis veſtri, ſicut Chriſto: Non in oculo ſervitutis,
quaſi placentes hominibus: ſed ut ſervi Chriſti, facientes voluntatem
7 Dei ex animo: Cum benevolentia ſervientes, ut Domino, et non
8 hominibus: Scientes, quoniam quodcunque bonum fecerit unuſquiſ-
9 que, hoc reportabit a Domino, ſive ſervus ÷ ſit ✓, ſive liber. Et
÷ vos ✓ domini, eadem facite erga illos, remittentes minas: ſcientes
quoniam et veſter et illorum Dominus eſt in cœlis, et non eſt ac-
ceptio perſonarum † apud eum.
10 Quod ſupereſt, fratres mei, corroboramini in Domino, et in po-
11 tentia virtutis ejus. Induite totam armaturam Dei, ut poſſitis ſtare
12 contra inſidias Diaboli. Quoniam non eſt nobis colluctatio adverſus

1 ܠܘܬܗ] In margine MSti ܒܗ

† apud eum i. q. παρ' αὐτῷ] Lectio Marg. i. q. ἐν αὐτῷ

ܠܘܩܒܠ ܕܡܐ ܘܒܣܪܐ. ܐܠܐ ܠܘܩܒܠ ܪ̈ܫܢܘܬܐ. ܠܘܩܒܠ ܫܘܠܛܢ̈ܐ. ܠܘܩܒܠ
ܐܚܝ̈ܕܝ ܥܠܡܐ ܕܚܫܘܟܐ ⁜ ܕܥܠܡܐ ✓ ܗܢܐ. ܠܘܩܒܠ * ܪ̈ܘܚܢܐ ܕܒܝܫܘܬܐ — * πνευματικα
13 ¹ܒܗܠܝܢ ܡܫܡܝ̈ܢܝܬܐ. ܡܛܠ ܗܢܐ ܣܒܘ ܟܠܗ ܙܝܢܐ ܕܐܠܗܐ:
ܐܝܟܢܐ ܕܬܫܟܚܘܢ * ܠܡܩܡ ܠܩܘܒܠܐ ܒܝܘܡܐ ܒܝܫܐ: ܘܟܠ — * αντιστηναι
14 ܟܠܗܝܢ ܟܕ ܓܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܩܡ. ܩܘܡܘ ܗܟܝܠ. ܟܕ ܡܚܙܩܝܢ
ܐܢܬܘܢ * ܠܚܨܝܬܐ ܕܝܠܟܘܢ ܒܫܪܪܐ. ܘܠܒܝܫܝܢ ܐܢܬܘܢ * ܫܪܝܢܐ — * την οσφυν * Ζωρακα
15 ܕܙܕܝܩܘܬܐ. ܘܡܣܐܢܝܢ ܐܢܬܘܢ ܪ̈ܓܠܝܟܘܢ ܒܛܘܝܒܐ ܕܐܘܢܓܠܝܘܢ
16 ܕܫܠܡܐ. ܒܟܠܗܝܢ ܢܣܒܝܢ ܐܢܬܘܢ * ܣܟܪܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ: — * θυραιον
ܗܝ ܕܒܗ ܬܫܟܚܘܢ ܟܠܗܘܢ ܓܐܪ̈ܐ ܡܫܠܗ̈ܒܐ ܕܒܝܫܐ ܠܡܕܥܟܘ:
17 ܘܣܢܘܪܬܐ ܕܦܘܪܩܢܐ ܠܒܫܘ܆ ܘܣܝܦܐ ܕܪܘܚܐ ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ
18 ܡܠܬܐ ܕܐܠܗܐ: ܒܝܕ ܟܠ ܨܠܘܬܐ ܘܒܥܘܬܐ ܡܨܠܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܒܟܠ ܙܒܢ ܒܪܘܚܐ. ܘܒܗ ܫܗܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒܟܠܗ
19 ܡܣܝܒܪܢܘܬܐ ܘܒܥܘܬܐ: ²ܚܠܦ ܟܠܗܘܢ ܩܕ̈ܝܫܐ. ܘܚܠܦܝ:

ſanguinem et carnem, ſed adverſus principatus, adverſus poteſtates,
adverſus principes mundi tenebrarum ⁜ ſeculi ✓ hujus, adverſus ſpi-
ritualia nequitiæ in cœleſtibus. Quapropter accipite totam arma- 13
turam Dei, ut poſſitis reſiſtere in die malo, et omnia conficientes
ſtare. State igitur ſuccincti lumbos veſtros in veritate, et induti 14
loricam juſtitiæ, Et calceati pedes veſtros in præparatione Evangelii 15
pacis: In omnibus aſſumentes ſcutum fidei, in quo poſſitis omnia 16
jacula ignita mali extinguere: Et galeam ſalutis aſſumite, et gladium 17
Spiritus, quod eſt verbum Dei: Per omnem orationem et precatio- 18
nem orantes omni tempore in Spiritu, et in eo vigilantes in omni
perſeverantia, et ſupplicatione † pro omnibus Sanctis: Et pro me, 19

1 ܒܗܠܝܢ ܡܫܡܝ̈ܢܝܬܐ] In margine MSti ܒܗܠܝܢ ܕܠܥܠ ܡܫܡܝ̈ܐ
2 ܚܠܦ ܟܠܗܘܢ] ܡܛܠ (ܟܠܗܘܢ)
† pro omnibus i. q. ὑπὲρ πάντων] Lectio Marg. i. q. περὶ πάντων

ܐܝܟܢܐ ܕܢܬܝܗܒ ܠܝ ܡܠܬܐ ܒܦܬܝܚܘܬܐ ܕܦܘܡܝ ܕܐܝܟ·
20 ܕܒܦܪܗܣܝܐ ܐܘܕܥ ܐܪܙܐ ܕܐܘܢܓܠܝܘܢ· ܕܥܠܘܗܝ ܗܘ ܐܙܓܕ
ܐܝܙܓܕܐ ܒܫܫܠܬܐ· ܐܝܟܢܐ ܕܒܗ ܐܬܦܪܗܣ ܒܦܪܗܣܝܐ·
ܐܝܟ ܕܘܠܐ ܠܝ ܠܡܡܠܠܘ·
21 ܐܝܟܢܐ ܕܝܢ ܕܬܕܥܘܢ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܕܒܐܝܠܝܢ ܐܝܬܝ ܘܡܢܐ ܣܥܪ
ܐܢܐ· ܟܠܗܝܢ ܠܟܘܢ ܢܘܕܥ ܛܘܟܝܩܘܣ¹ ܗܘ ܐܚܐ ܚܒܝܒܐ·
22 ܘܡܗܝܡܢܐ ܡܫܡܫܢܐ ܒܡܪܝܐ· ܗܘ ܕܫܕܪܬ ܠܘܬܟܘܢ ܠܗ ܠܗܕܐ.
ܐܝܟܢܐ [ܕܬܕܥܘܢ] ܗܠܝܢ ܕܠܘܬܢ· ܘܢܒܝܐ ܠܒܘܬܐ ܕܝܠܟܘܢ·
23 ܫܠܡܐ ܠܐܚܐ ܘܚܘܒܐ ܥܡ ܗܝܡܢܘܬܐ· ܡܢ ܐܠܗܐ ܐܒܐ ܘܡܪܐ·
24 ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ· ܛܝܒܘܬܐ ܥܡ ܟܠܗܘܢ ܗܢܘܢ ܕܪܚܡܝܢ
ܠܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܒܠܐ ܡܬܚܒܠܢܘܬܐ ܐܡܝܢ

ܫܠܡܬ ܐܓܪܬܐ ܕܠܘܬ ܐܦܣܝܐ· ܕܐܬܟܬܒܬ ܡܢ
ܪܗܘܡܝ ܒܝܕ *ܛܘܟܝܩܘܣ· * τυχικος

ut detur mihi ſermo in apertione oris mei, ut in fiducia notum fa-
20 ciam myſterium Evangelii: Pro quo ſum legatus in catena; ut in
ipſo utar fiducia, prout oportet me loqui.
21 Ut autem ſciatis et vos in quibus ſim et quid agam, omnia vobis
nota faciet Tychicus, frater dilectus, et fidelis miniſter in Domino:
22 Quem miſi ad vos ob id ipſum, ut [*cognoſcatis*] quæ de nobis, et
conſoletur corda veſtra.
23 Pax fratribus, et charitas cum fide, a Deo Patre, et Domino Jeſu
24 Chriſto. Gratia cum omnibus qui diligunt Dominum noſtrum Je-
ſum Chriſtum in incorruptione. Amen.

1 ܛܘܟܝܩܘܣ] In margine MSti ܛܘܟܐ — سعيد. مسعود

Finita eſt Epiſtola ad Epheſios, quæ ſcripta eſt a Roma, per Tychicum.

ܐܓܪܬܐ ܕܠܘܬ ܦܝܠܝܦܣܝܐ

1 ܦܘܠܘܣ ܘܛܝܡܬܐܘܣ ܥܒܕܐ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ: **Cap. I.**
ܠܟܠܗܘܢ ܩܕܝܫܐ ÷ ܕܒܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ: ܗܢܘܢ ܕܐܝܬܝܗܘܢ
2 ܒܦܝܠܝܦܘܣ.* ܥܡ ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܘܡܫܡܫܢܐ ܀ ܛܝܒܘܬܐ * εν φιλιπ-ποις
ܠܟܘܢ ܘܫܠܡܐ. ܡܢ ܐܠܗܐ ܐܒܐ ܕܝܠܢ: ܘܡܪܢ ܕܝܠܢ ܝܫܘܥ
ܡܫܝܚܐ ܀
3 ܡܘܕܐ ܐܢܐ ܠܐܠܗܐ ܕܝܠܝ ܥܠ ܟܠܗ ܥܘܗܕܢܐ ܕܝܠܟܘܢ
4 ܒܟܠܙܒܢ: ܒܟܠܗ ܒܥܘܬܐ ܕܝܠܝ ܚܠܦ ܟܠܟܘܢ: ܥܡ ܚܕܘܬܐ
5 ܒܥܘܬܐ ܕܝܠܝ ܥܒܕ ܐܢܐ: ܥܠ ܫܘܬܦܘܬܐ ܕܝܠܟܘܢ

EPISTOLA PAULI
AD PHILIPPENSES.

1 PAULUS et Timotheus ſervi Jeſu Chriſti, omnibus ſanctis **Cap. I.**
÷ qui ↙ [*in*] Chriſto Jeſu, qui ſunt Philippis, cum epiſcopis et mi-
2 niſtris: Gratia vobis et pax a Deo Patre noſtro, et Domino noſtro
Jeſu Chriſto.
3 Gratias ago Deo meo in omni memoria veſtri, (Semper in omni
4 precatione mea pro omnibus vobis, cum gaudio † deprecationem
5 meam faciens,) Super communione veſtra quæ *eſt* in evangelio, a

† *Vid. Not.*

ܕܐܫܬܘܬܦܬܘܢ. ܡܢ ܝܘܡܐ ܩܕܡܝܐ ܥܕܡܐ ܠܗܫܐ. ܟܕ ܡܬܬܟܠ 6
ܐܢܐ ܗܘ ܗܕܐ: ܕܗܘ ܕܫܪܝ ܒܟܘܢ ܥܒܕܐ ܛܒܐ. ܢܫܡܠܐ ܥܕܡܐ
ܠܝܘܡܐ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. ܐܝܟ ܡܐ ܕܙܕܩ ܓܝܪ ܠܝ: ܗܕܐ 7
ܠܡܬܪܥܝܘ ܚܠܦ ܟܠܟܘܢ. ܡܛܠ ܕܐܝܬ ܠܝ ܒܠܒܐ
ܠܟܘܢ. ܟܕ ܒܐܣܘܪܝ ܕܝܠܝ ܘܒܡܦܩ ܒܪܘܚܐ ܘܒܫܘܪܪܐ
ܕܐܘܢܓܠܝܘܢ: ܫܘ̈ܬܦܐ ܕܛܝܒܘܬܐ ܕܝܠܝ ܟܠܟܘܢ
ܐܝܬܝܟܘܢ. ܣܗܕܐ ܓܝܪ ܠܝ ܐܝܬܘܗܝ ܐܠܗܐ: ܕܐܝܟܢܐ 8
ܡܬܐܘܐ ܐܢܐ ܠܟܠܟܘܢ: ܒܪ̈ܚܡܐ ܕܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ. ܘܗܕܐ 9
ܡܨܠܐ ܐܢܐ: ܕܚܘܒܐ ܕܝܠܟܘܢ ܬܘܒ ܝܬܝܪܐܝܬ ܘܝܬܝܪܐܝܬ
ܬܬܝܬܪ: ܒܡܫܘܕܥܘܬܐ ܘܒܟܠܗ ܪܓܫܬܐ: ܠܗܘ 10
ܕܬܒܩܘܢ ܗܢܝܢ * ܕܦܪ̈ܫܢ. ܐܝܟܢܐ ܕܬܗܘܘܢ ܫܠܝܡܝܢ ܘܡܫܟܚܝܢ

* τα διαφέροντα

ܘܫܦܝܝܢ ܘܠܐ ܡܬܬܩܠܢܝܢ ܒܝܘܡܐ ܕܡܫܝܚܐ. ܟܕ ܡܠܝܝܢ ܐܢܬܘܢ 11
ܦܐܪ̈ܐ ܕܙܕܝܩܘܬܐ ܗܢܘܢ ܕܒܝ ※ ܗܝܡܢܘܬܐ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ.
ܠܫܘܒܚܐ ܘܠܬܫܒܘܚܬܐ ܕܐܠܗܐ:

die primo usque nunc: Confidens hoc ipsum, quia is qui incepit in 6
vobis opus bonum, perficiet usque in diem Jesu Christi: Sicut est 7
justum mihi hoc sentire pro omnibus vobis, eo quod habeo in corde
vos, *et* in vinculis meis, et defensione, et confirmatione evangelii,
consortes gratiæ meæ omnes vos estis. Testis enim mihi est 8
Deus, quomodo cupiam omnes vos in visceribus Jesu Christi. Et 9
hoc oro, ut charitas vestra adhuc magis ac magis abundet in cog-
nitione et in omni sensu; Ut probetis quæ justa sunt, ut sitis 10
perfecti, et sinceri, et inoffensi in diem Christi; Pleni fructibus 11
justitiæ qui *sunt* per ※ fidem ✓ Jesu Christi, ad gloriam et laudem
Dei.

12 ܕܬܕܥܘܢ ܕܝܢ ܨܒܐ ܐܢܐ ܐܚܝ܂ ܕܗܠܝܢ [1] ܕܠܘܬܝ܂ ܝܬܝܪܐܝܬ
13 ܠܬܘܣܦܬܐ ܕܐܘܢܓܠܝܘܢ ܐܬܝ܂ ܐܝܟܢܐ ܕܐܣܘܪܝ ܕܝܠܝ ܓܠܝܐ
ܒܡܫܝܚܐ ܢܗܘܘܢ ܒܟܠܗ * ܦܪܛܘܪܝܘܢ. ܘܠܗܢܘܢ * πρoτεριον
14 ܕܫܪܟܐ ܟܠܗܘܢ. ܘܣܓܝܐܐ ܡܢ ܐܚܐ ܒܡܪܝܐ ܟܕ ܬܟܝܠܝܢ
ܥܠ ܐܣܘܪܝ ܕܝܠܝ܂ ܝܬܝܪܐܝܬ ܢܡܪܚܘܢ ܕܕܠܐ ܕܚܠܬܐ
15 ܢܡܠܠܘܢ ܡܠܬܐ ܕܐܠܗܐ ✓. ܐܢܫܝܢ ܡܢ ܡܛܠ ܚܣܡܐ
ܘܚܪܝܢܐ. ܐܢܫܝܢ ܕܝܢ ܘܡܛܠ ܨܒܝܢܐ ܛܒܐ ܠܡܫܝܚܐ
16 ܡܟܪܙܝܢ. ܗܢܘܢ ܡܢ ܡܢ ܚܪܝܢܐ ܠܡܫܝܚܐ ܡܣܒܪܝܢ. ܠܐ
ܕܟܝܐܝܬ. ܟܕ ܣܒܪܝܢ܂ ܕܐܘܠܨܢܐ ܢܘܣܦܘܢ ܠܐܣܘܪܝ ܕܝܠܝ.
17 ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܡܢ ܚܘܒܐ. ܟܕ ܝܕܥܝܢ. ܕܠܡܦܩ ܒܪܘܚܐ
18 ܕܐܘܢܓܠܝܘܢ ܣܝܡ ܐܢܐ. ܡܢܐ ܓܝܪ. ܒܪܡ ܒܟܠ ܦܢܝܐ܂ ܐܘ
ܒܥܠܬܐ ܐܘ ܒܫܪܪܐ܂ ܡܫܝܚܐ ܡܬܟܪܙ. ܘܒܗܕܐ ܚܕܐ ܐܢܐ. ܐܠܐ

12 Ut fciatis autem volo, fratres mei, quia † mea magis ad profec-
13 tum evangelii evenerunt. Ita ut vincula mea manifefta in Chrifto
14 fierent in toto prætorio, et reliquis omnibus; Et plures ex fratribus
in Domino, confidentes propter vincula mea, amplius auderent fine
15 timore loqui verbum ⋕ Dei ✓. Nonnulli quidem propter invidiam
et contentionem; quidam autem et propter bonam voluntatem
16 Chriftum prædicant. Hi quidem ex contentione Chriftum annun-
ciant, non fincere, exiftimantes afflictionem addere vinculis meis:
17 Hi autem ex charitate, fcientes quoniam in defenfionem evangelii
18 pofitus fum. Quid igitur? attamen omni modo, five prætextu, five
veritate, Chriftus annunciatur: et in hoc gaudeo, fed et gaudebo.

1 ܕܗܠܝܢ ܕܠܘܬܝ] In margine MSti ܕܗܢܝܢ (ܕܠܘܬܝ)
† mea i. q. τὰ κατ᾽ ἐμὲ] Lectio Marg. Meum i. q. τὸ κατ᾽ ἐμὲ

19 ܐܦ ܐܚܕܐ܆ ܝܕܥ ܐܢܐ ܓܝܪ܆ ܕܗܕܐ ܠܝ ܢܦܩܐ ܠܦܘܪܩܢܐ܆ ܒܝܕ
20 ܒܥܘܬܐ ܕܝܠܟܘܢ ܘܡܫܘܡܫܬܐ ܕܪܘܚܐ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ܆ ܐܝܟ
ܣܘܟܝܐ ܘܣܒܪܐ ܕܝܠܝ܆ ܡܛܠ ܕܠܐ ܒܡܕܡ ܐܒܗܬ. ܐܠܐ ܒܟܠܗ
ܦܐܪܪܗܣܝܐ ܐܝܟ ܕܒܟܠܙܒܢ܆ ܐܦ ܗܫܐ ܢܬܪܘܪܒ ܡܫܝܚܐ
21 ܒܦܓܪܐ ܕܝܠܝ. ܐܢ ܒܝܕ ܚܝ̈ܐ ܘܐܢ ܒܝܕ ܡܘܬܐ. ܠܝ ܓܝܪ ܗܘ
22 ܕܐܚܐ ܡܫܝܚܐ. ܘܗܘ ܕܐܡܘܬ ܝܘܬܪܢܐ. ܐܢ ܕܝܢ ܗܘ ܕܐܚܐ ܒܒܣܪܐ܆
23 ܗܕܐ ܠܝ ܦܐܪܐ ܗܝ ܕܥܒܕܐ܆ ܘܡܢܐ ܐܓܒܐ ܠܐ ܝܕܥ ܐܢܐ. ܡܬܐܠܨ
ܐܢܐ ܕܝܢ ܡܢ ܬܪܬܝܗܘܢ ܟܕ ܪܓܬܐ ܐܝܬ ܠܝ ܠܘܬ ܗܝ ܕܐܫܬܪܐ
24 ܘܥܡ ܡܫܝܚܐ ܐܗܘܐ܆ ܣܓܝ ܝܬܝܪܐܝܬ ܡܥܠܝܐ. ܗܝ ܕܝܢ
25 ܕܐܩܘܐ ܒܒܣܪܐ܆ ܐܠܝܨ ܛܒ ܡܛܠܬܟܘܢ܆ ܘܗܕܐ ܟܕ ܬܟܝܠ
ܝܕܥ ܐܢܐ. ܕܐܩܘܐ ܐܢܐ ܘܡܩܘܐ ܐܢܐ ܥܡ ܟܠܟܘܢ܆ ܠܬܘܣܦܬܐ
26 ܕܝܠܟܘܢ܆ [1]ܘܠܚܕܘܬܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ. ܐܝܟܢܐ ܕܫܘܒܗܪܐ

Scio enim quia hoc mihi cedet in ſalutem per orationem veſtram, 19
et donationem Spiritus Jeſu Chriſti, Secundum expectationem et 20
ſpem meam, quoniam nulla in re pudefiam: ſed in omni fiducia,
ſicut ſemper, et nunc magnificabitur Chriſtus in corpore meo, ſive
per vitam, ſive per mortem. Mihi enim *eſt* ut vivam, Chriſtus: et 21
eſt ut moriar, lucrum. Si autem *eſt* ut vivam in carne, hoc mihi 22
fructus eſt operis, et quid eligam non cognoſco. Coarctor autem e 23
duobus: deſiderium habens diſſolvi, et cum Chriſto eſſe, [*quod*] multo
magis præſtat: Manere autem in carne magis neceſſarium *eſt* propter 24
vos. Et hoc confidenter ſcio, quod manſurus ſum, et permanſurus 25
cum omnibus vobis, ad profectum veſtrum, † et gaudium fidei: Ut 26

1 ܘܠܚܕܘܬܐ] In margine MSti ܘܠܛܝܒܘܬܐ
† et gaudium—i. q. χαρὰν] Lectio Marg. (et) Gratiam—i. q. χάριν

ܕܫܘܒܗܪܟܘܢ ܢܬܝܬܪ ܒܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ ܒܝ. ܒܝܕ ܡܐܬܝܬܐ ܕܝܠܝ
ܬܘܒ ܠܘܬܟܘܢ.
27 ܒܠܚܘܕ ܐܝܟ ܕܫܘܐ ܠܐܘܢܓܠܝܘܢ ܕܡܫܝܚܐ ܐܬܕܒܪܘ. ܐܢ ܕܐܬܐ
ܘܐܚܙܐ ܐܦ ܐܢܬܘܢ. ܘܐܢ ܡܢ ܪܚܝܩ ܐܗܘܐ ܐܫܡܥ ܗܠܝܢ
ܕܡܛܠܬܟܘܢ. ܕܩܝܡܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒܚܕ ܪܘܚܐ ܘܒܚܕܐ ܢܦܫܐ. ܟܕ
28 ܡܬܟܬܫܝܢ ܐܢܬܘܢ ܥܡ ܗܝܡܢܘܬܐ ܕܐܘܢܓܠܝܘܢ. ܘܠܐ
ܡܬܬܙܝܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܘܠܐ ܒܡܕܡ: ܡܢ ܗܢܘܢ ܕܠܘܩܒܠܟܘܢ: ܗܝ ܐܝܕܐ
ܕܐܝܬܝܗ ܠܗܘܢ ܡܢ ܚܘܝܐܬܐ ܕܐܒܕܢܐ: ܠܟܘܢ ܕܝܢ ܕܦܘܪܩܢܐ.
29 ܘܗܕܐ ܡܢ ܐܠܗܐ. ܡܛܠ ܕܠܟܘܢ ܐܬܝܗܒܬ ܗܝ ܕܚܠܦ
ܡܫܝܚܐ: ܠܐ ܒܠܚܘܕ ܗܝ ܕܒܗ ܠܡܗܝܡܢܘ: ܐܠܐ ܐܦ ܗܝ
30 ܕܚܠܦܘܗܝ ܠܡܚܫ: ܟܕ ܗܘ ܗܘ ܐܓܘܢܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ:
1 ܐܝܟ ܗܘ ܕܚܙܝܬܘܢ ܒܝ. ܘܗܫܐ ܫܡܥܝܬܘܢ ܒܝ܀ ܐܢ CAP. II.
ܐܝܬ ܗܟܝܠ ܒܘܝܐܐ ܒܡܫܝܚܐ: ܐܢ ܐܝܬ ܠܒܒܐ ܕܚܘܒܐ:
ܐܢ ܐܝܬ ܫܘܬܦܘܬܐ ܕܪܘܚܐ: ܐܢ ܐܝܬ ܪ̈ܚܡܐ ܐܒܗ̈ܝܐ ܘܚܢ̈ܢܐ:

gloriatio veſtra abundet in Chriſto Jeſu in me, per adventum meum
rurſus ad vos.
27 Tantum, ut convenit evangelio Chriſti converſamini; ut ſive ve-
niam et videam vos, ſive abſim, audiam quæ de vobis, quia ſtatis in
uno ſpiritu, et in uno animo, facientes certamen cum fide evangelii:
28 Et non territi ulla in re ab adverſariis: quod eſt illis quidem indi-
29 cium perditionis, vobis autem ſalutis: et hoc a Deo. Quia vobis
datum eſt pro Chriſto, non ſolum in eum credere, ſed et pro eo
30 pati: Idem certamen habentes, quale vidiſtis in me, et nunc auditis
1 in me. Si qua igitur conſolatio in Chriſto, ſi quod ſolatium chari- CAP. II.
tatis, ſi qua communio Spiritus, ſi quæ viſcera paterna et miſericor-

2 ܫܡܠܘ ܚܕܘܬܝ ܕܝܠܝ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܚܕ ܗܘ ܚܕ ܬܬܪܥܘܢ܆ ܚܕ
ܗܘ ܚܕ ܗܘ ܚܘܒܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܒܢܦܫܐ ܚܕܐ܆ ܚܕ ܪܥܝܢܐ
3 ܡܬܪܥܝܢ ܐܢܬܘܢ܂ ܘܠܐ ܡܕܡ ܐܝܟ ܕܒܚܪܝܢܐ܂ ܐܘ ܒܫܘܒܗܪܐ
ܣܪܝܩܐ܂ ܐܠܐ ܒܡܟܝܟܘܬ ܬܪܥܝܬܐ ܠܚܒܪܝܗܘܢ ܡܝܬܪܝܢ
4 ܐܝܟ ܢܦܫܗܘܢ ܕܡܝܬܪܝܢ ܡܢܗܘܢ܂ ܠܐ ܗܘܐ ܕܝܠܗܘܢ ܟܠܢܫ
÷ ܡܢܟܘܢ ✓ ܢܚܘܪ܆ ܐܠܐ ܐܦ ܗܘ ܟܠܢܫ ܕܚܒܪܗ ܟܠܢܫ܀
5 6 ܗܕܐ ܓܝܪ ܐܬܪܥܘ ܒܟܘܢ܆ ܗܝ ܕܐܦ ܒܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ܂ ܗܘ
ܕܟܕ ܒܕܡܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܐܝܬܘܗܝ܆ ܠܐ ܚܛܘܦܝܐ ܚܫܒܗ
7 ܠܗܕܐ ܕܢܗܘܐ ܐܝܟ ܐܠܗܐ܂ ܐܠܐ ܗܘ ܢܦܫܗ ܣܪܩ
ܘܕܡܘܬܐ ܕܥܒܕܐ ܢܣܒ ܘܗܘܐ ܒܕܡܘܬܐ ܕܒܢܝܢܫܐ ܗܘܐ܆
8 ܘܒܐܣܟܡܐ ܐܫܬܟܚ ܐܝܟ ܒܪܢܫܐ܂ ܘܡܟܟ ܢܦܫܗ ܘ
ܗܘܐ ܡܫܬܡܥܢܐ ܥܕܡܐ ܠܡܘܬܐ܆ ܡܘܬܐ ܕܝܢ ܕܨܠܝܒܐ܂
9 ܡܛܠ ܗܕܐ ܐܦ ܐܠܗܐ ܠܗ ܐܣܓܝ ܐܪܝܡܗ܆ ܘܝܗܒ ܠܗ
10 ܫܡܐ ܗܘ ܕܡܝܬܪ ܡܢ ܟܠ ܫܡܐ܂ ܐܝܟܢܐ ܕܒܫܡܗ ܕܝܫܘܥ

diæ: Implete gaudium meum, ut idem ſapiatis, eandem charitatem 2
habentes, unanimes, unum ſentientes: Nihil per contentionem, aut 3
per gloriam inanem, ſed per lenitatem animi alii alios arbitrantes
præſtantiores ſeipſis. Non quæ ſua unuſquiſque ÷ ex vobis ✓ con- 4
ſideret, ſed et quæ aliorum unuſquiſque. Hoc enim ſentite in vo- 5
bis, quod et in Chriſto Jeſu: Qui quum in forma Dei eſſet, non 6
rapinam duxit eſſe ſe æqualem Deo: Sed ſeipſum exinanivit, formam 7
ſervi accipiens, in ſimilitudine hominum factus; Et habitu inventus 8
ut homo, humiliavit ſeipſum, factus obediens uſque ad mortem,
mortem autem crucis. Quapropter et Deus ipſum multum exalta- 9
vit, et donavit ei nomen quod *eſt* ſuper omne nomen: Ut in no- 10

※ܡܫܝܚܐ ܂ ܟܠ ܒܘܪܟܐ ܬܬܟܦܦ. ܕܒܫܡܝܐ ܘܕܒܐܪܥܐ ܘܕܠܬܚܬ
11 ܡܢ ܐܪܥܐ. ܘܟܠ ܠܫܢܐ ܢܘܕܐ ܂ ܕܡܪܝܐ ÷ ܗܘ ✓ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܂
12 ܠܬܫܒܘܚܬܐ ܕܐܠܗܐ ܐܒܐ ܂ ܡܟܝܠ ܚܒܝܒܝ ܂ ܐܝܟܢܐ
ܕܒܟܠܙܒܢ ܐܫܬܡܥܬܘܢ ܂ ܠܘ ܐܝܟ ܕܒܡܬܝܬܝ ܕܝܠܝ
ܒܠܚܘܕ ܂ ܐܠܐ ܐܦ ܗܫܐ ܛܒ ܝܬܝܪܐܝܬ ܒܪܚܝܩܘܬܝ ܕܝܠܝ ܂
13 ܒܕܚܠܬܐ ܘܒܪܬܝܬܐ ܦܘܠܚܢܐ ܕܚܝܝܟܘܢ ܦܠܘܚܘ. ܐܠܗܐ ܓܝܪ
ܐܝܬܘܗܝ ܗܘ ܕܡܥܒܕ ܒܟܘܢ ܂ ܐܦ ܕܬܨܒܘܢ ܐܦ ܕܬܥܒܕܘܢ
14 ܚܠܦ ܨܒܝܢܐ ܛܒܐ. ܟܠܡܕܡ ܥܒܕܘ ܕܠܐ ܪܛܢܐ
15 ܘܕܠܐ ܦܘܠܓܐ. ܐܝܟ ܕܬܗܘܘܢ ܕܠܐ ܡܘܡܐ ܘܬܡܝܡܐ. ܒܢ̈ܝܐ
ܕܐܠܗܐ ܕܠܐ ܡܘܡܐ. ܒܡܨܥܬ ܫܪܒܬܐ ܥܩܡܬܐ ܘܡܥܩܠܩܠܬܐ ܂
16 ܕܒܗܘܢ ܬܬܚܙܘܢ ܐܝܟ ܢܗܝܪܐ ܒܥܠܡܐ. ܕܡܠܬܐ ܕܚܝܐ ܐܚܝܕܝܢ ܂
ܠܫܘܒܗܪܝ ܕܝܠܝ ܒܝܘܡܗ ܕܡܫܝܚܐ. ܕܠܐ ܗܘܐ ܠܣܪܝܩܘܬܐ
ܪܗܛܬ ܂ ܘܠܐ ܠܣܪܝܩܘܬܐ ܠܐܝܬ.

mine Jeſu ※ Chriſti ✓ omne genu ſe flectat, cœleſtium, et terreſtri-
11 um, et eorum quæ ſub terra: Et omnis lingua confiteatur; quia
12 Dominus ÷ eſt ✓ Jeſus Chriſtus, ad gloriam Dei Patris. Itaque, di-
lecti mei, (ſicut omni tempore obediſtis, non ut in præſentia mea
ſolum, ſed etiam nunc multo magis in abſentia mea,) cum metu et
13 tremore, ſalutem veſtram operamini. Deus enim eſt qui efficit in
14 vobis et velle, et agere, pro bona voluntate. Omnia facite abſque
15 murmurationibus, et diſceptationibus: Ut ſitis inculpati et integri,
filii Dei ſine maculis in medio gentis pravæ et diſtortæ; inter quos
16 conſpicimini tanquam luminaria in mundo: Verbum vitæ conti-
nentes, ad gloriationem meam in diem Chriſti, quia non in vanum
cucurri, neque in vanum laboravi.

17 ܐܠܐ ܘܐܦ ܡܬܢܩܐ ܐܢܐ܆ ܥܠ ܕܒܚܬܐ ܘܬܫܡܫܬܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ
18 ܕܝܠܟܘܢ܆ ܚܕܐ ܐܢܐ ܘܥܡ ܟܠܟܘܢ ܚܕܐ ܐܢܐ. ܗܝ ܕܝܢ ܗܝ ܐܦ
19 ܐܢܬܘܢ ܚܕܘ ܘܚܕܘ ܥܡܝ܀ ܡܤܒܪ ܐܢܐ ܕܝܢ ܒܡܪܝܐ ܝܫܘܥ.
ܕܛܝܡܬܐܘܤ ܒܥܓܠ ܐܫܕܪ ܠܘܬܟܘܢ. ܐܝܟܢܐ ܕܐܦ ܐܢܐ
20 ܐܬܢܦܫ܆ ܟܕ ܕܐܕܥ ܗܠܝܢ ܕܠܘܬܟܘܢ. ܠܘ ܐܢܫ ܓܝܪ
ܐܝܬ ܠܝ ܫܘܝ ܢܦܫܐ܆ ܗܘ ܐܝܢܐ ܕܫܪܝܪܐܝܬ ܗܠܝܢ
21 ܕܡܛܠܬܟܘܢ ܡܨܦܐ. ܟܠܗܘܢ ܓܝܪ ܠܗܠܝܢ ܕܝܠܗܘܢ
22 ܒܥܝܢ܆ ܠܘ ܗܠܝܢ ܕܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ. ܒܘܩܝܐ ܕܝܢ ܕܝܠܗ ܝܕܥܝܢ
ܐܢܬܘܢ. ܕܐܝܟ ܒܪܐ ܠܐܒܐ܆ ܥܡܝ ܦܠܚ ܒܤܒܪܬܐ
23 ܠܗܢܐ ܡܢ ܗܟܝܠ ܡܤܒܪ ܐܢܐ ܠܡܫܕܪܘ܆ ܡܐ
24 ܕܚܙܝܬ ܗܠܝܢ ܕܠܘܬܝ ܡܢܗ ÷ ܕܫܥܬܐ܀ ܬܟܝܠ ܕܝܢ ܒܡܪܝܐ܆
25 ܕܐܦ ܐܢܐ ܒܥܓܠ ܐܬܐ ܐܢܐ܆ ܕܐܠܨܐ ܕܝܢ ܚܫܒܬ܆ ܕܠܐܦܦܪܘܕܝܛܘܤ
ܗܘ ܐܚܐ ܘܡܥܕܪܢܐ ܘܦܠܚ ܕܦܠܚܘܬܐ ܕܝܠܝ܆ ܕܝܠܟܘܢ ܕܝܢ

Sed et si immolor super victima et ministerio fidei vestræ, gaudeo 17
et omnibus vobis congratulor. Id autem ipsum et vos gaudete, et 18
congratulamini mihi. Spero autem in Domino Jesu, ut Timotheum 19
cito mittam ad vos, ut et ego bono sim animo, quum cognovero
quæ de vobis *sunt*. Neminem enim habeo pari animo, qui diligen- 20
ter ea quæ de vobis curaturus sit. Omnes enim quæ sua ipsorum 21
quærunt, non quæ Christi Jesu. Probationem autem ejus cognos- 22
citis, quod tanquam filius patri, mecum servivit in evangelio. Hunc 23
quidem igitur spero mittere, postquam videro quæ circa me, ex ipsa
÷hora✓. Confido autem in Domino, quod etiam ego cito veniam. 24
Necessarium autem duxi, Epaphroditum, fratrem et adjutorem et 25
commilitonem meum, vestrum autem legatum, et ministrum neces-

26 ܫܠܝܚܐ ܘܡܫܡܫܢܐ ܕܣܘܢܩܢܝ ܕܐܫܕܪ ܠܘܬܟܘܢ. ܡܛܠ
ܕܪܓܝܓ ܗܘܐ ܠܡܚܙܐ ܠܟܠܟܘܢ: ܘܟܪܝܐ ܗܘܐ
27 ܠܗ ܡܛܠ ܕܫܡܥܬܘܢ ܕܐܬܟܪܗ. ܐܦ ܓܝܪ ܐܬܟܪܗ ܥܕܡܐ
ܠܡܘܬܐ. ܐܠܐ ܐܠܗܐ ܪܚܡ ܥܠܘܗܝ. ܠܘ ܥܠܘܗܝ
ܒܠܚܘܕ. ܐܠܐ ܐܦ ܥܠܝ. ܕܟܪܝܘܬܐ ܥܠ ܟܪܝܘܬܐ
28 ܠܐ ܬܗܘܐ ܠܝ. ܒܛܝܠܝܬܐ ܗܟܝܠ ܫܕܪܬܗ: ܕܟܕ
ܬܚܙܘܢܝܗܝ ܬܘܒ ܬܚܕܘܢ. ܘܐܦ ܐܢܐ ܕܠܐ ܟܪܝܐ ܠܝ
29 ܐܗܘܐ. ܩܒܠܘܗܝ ܗܟܝܠ ܒܡܪܢ ܒܟܠ ܚܕܘܬܐ.
30 ܘܠܐܝܠܝܢ ܕܐܝܟܢܐ ܗܢܘܢ. ܝܩܝܪܐ ܐܚܘܕܘ. ܡܛܠ ܕܡܛܠ ܥܒܕܐ
ܕܡܪܢ ܥܕܡܐ ܠܡܘܬܐ ܡܛܐ: ܘܒܣܪ ܥܠ ܢܦܫܗ. ܕܢܡܠܐ
ܕܚܣܪܐ ܗܘܐ ܒܬܫܡܫܬܐ ܕܠܘܬܝ ⁘
1 ܡܟܝܠ ܐܚܝ ܚܕܘ ܒܡܪܢ: ܕܐܟܬܘܒ ܕܝܢ ܗܢܝܢ CAP. III.
ܠܟܘܢ: ܠܝ ܠܐ ܡܠܐܝܢ. ܠܟܘܢ ܕܝܢ ܡܙܗܪܢ.

26 ſitatis meæ, mittere ad vos. Quoniam erat expetens omnes vos vi-
dere, et angebatur, propterea quod audieratis, quod infirmus fuiſſet.
27 Etenim infirmus fuit uſque ad mortem ; ſed Deus miſertus eſt ejus :
non ejus autem ſolum, ſed etiam mei, ut ne triſtitiam ſuper triſtitia
28 haberem. Studioſius igitur miſi eum, ut quum videritis eum, rurſus
29 gaudeatis, et etiam ego minus doleam. Excipite eum igitur in Do-
mino cum omni gaudio, et eos qui tales, honorabiles habetote.
30 Quia propter opus Domini uſque ad mortem acceſſit, ſpernens
animam, ut impleret id *in* quo deeratis in miniſterio, quod erga
me.
1 Proinde, fratres mei, gaudete in Domino. Eadem ſcribere vobis, CAP. III.
mihi quidem non moleſtum eſt, vobis autem tutum.

ܚܙܘ ܠܟܠܒ̈ܐ. ܚܙܘ ܠܦܥ̈ܠܐ ܒܝ̈ܫܐ. ܚܙܘ ܠܓܙܘܡܐ. ܚܢܢ ܓܝܪ 2 3
ܐܝܬܝܢ ܓܙܘܪܬܐ: ܗܢܘܢ ܕܒܪܘܚܐ ܠܐܠܗܐ ܦܠܚܝܢ. ܘܡܫܬܒܗܪܝܢ
ܒܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ: ܘܠܐ ܒܒܣܪܐ ܬܟܝܠܝܢ. ܘܟܕ ܗܘ ܐܦ ܐܢܐ ܐܝܬ 4
ܠܝ ܬܘܟܠܢܐ ܐܦ ܒܒܣܪܐ. ܐܢ ܐܢܫ ܐܚܪܢܐ ܡܣܒܪ ܕܬܟܝܠ
ܒܒܣܪܐ: ܐܢܐ ܝܬܝܪܐܝܬ. ܓܙܘܪܬܐ ܠܬܡܢܝܐ ܝܘ̈ܡܐ. ܡܢ ܓܢܣܐ 5
ܕܐܝܣܪܝܠ. ܡܢ ܫܪܒܬܐ ܕܒܢܝܡܝܢ. ܥܒܪܝܐ ܡܢ ܥܒܪ̈ܝܐ. ܐܝܟ
ܕܒܢܡܘܣܐ ܦܪܝܫܐ. ܐܝܟ ܕܒܛܢܢܐ ܪܕܘܦܐ ܕܥܕܬܐ. ܐܝܟ ܕܒܟܐܢܘܬܐ 6
ܗܝ ܕܒܢܡܘܣܐ. ܗܘܝܬ ܠܐ ܥܕܠܐ. ܐܠܐ ܗܠܝܢ ܐܝܠܝܢ ܕܐܝܬܝܗܝܢ 7
ܗܘ̈ܝ ܠܝ ܝܘܬܪ̈ܢܐ: ܠܗܠܝܢ ܚܫܒܬ ܡܛܠ ܡܫܝܚܐ ܚܘܣܪܢܐ.
ܐܠܐ ܡܢ ܗܟܝܠ ܐܦ ܚܫܒ ܐܢܐ ܕܟܠܗܝܢ ܚܘܣܪܢܐ ܐܝܬܝܗܝܢ: 8
ܡܛܠ ܡܝܬܪܘܬܐ ܕܝܕܥܬܐ ܕܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ ܡܪܢ ܕܝܠܢ: ܗܘ
ܕܡܛܠܬܗ ܒܟܠܗܝܢ ܚܣܪܬ. ܘܚܫܒ ܐܢܐ * ܕܩܩ̈ܠܐ ܐܝܬܝܗܝܢ:

* κυβαλα

Videte canes, videte operarios malos, videte concifionem. Nos 2
enim fumus circumcifio, qui in fpiritu † Deo fervimus, et gloriamur 3
in Chrifto Jefu, et non in carne confidimus. Et quanquam ego 4
habeo confidentiam et in carne. Si quifquam alius videtur confidere
in carne, ego magis. Circumcifio octavo die, ex gente Ifraelis, ex 5
tribu Benjamin, Hebræus ex Hebræis, fecundum legem Pharifæus; 6
Secundum zelum perfecutor Ecclefiæ, fecundum juftitiam quæ in
lege, fui inculpatus. Sed quæ erant mihi lucra, ea arbitratus fum 7
propter Chriftum, damnum. Sed quidem igitur et reputo omnia 8
damnum effe, propter eminentiam cognitionis Chrifti Jefu Domini
noftri: propter quem omnium damnum fuftinui, et arbitror ftercora

1 ܠܐܠܗܐ] In margine MSti ܕܐܠܗܐ
† Deo] Lectio Marg. Dei

9 ܐܝܬܝܢ ܕܠܡܫܝܚܐ ܐܬܪ܆ ܘܐܫܬܟܚ ܒܗ ܟܕ ܠܐ ܐܝܬ ܠܝ ܟܐܢ
ܘܬܐ ܕܝܠܝ ܗܝ ܕܡܢ ܢܡܘܣܐ܆ ܐܠܐ ܗܝ ܕܒܝܕ ܗܝܡܢܘܬܐ
10 ⁜ ܕܝܫܘܥ ✓ ܡܫܝܚܐ܆ ܟܐܢܘܬܐ ܗܝ ܕܡܢ ܐܠܗܐ. ܕܒܗܝܡܢܘܬܐ
ܐܕܥܝܘܗܝ. ܘܚܝܠܐ ܕܩܝܡܬܗ ܘܫܘܬܦܘܬܐ ܕܚܫ̈ܘܗܝ܆
11 ܟܕ ܫܘܐ ܒܕܡܘܬܐ ܗܘܐ ܐܢܐ ܕܡܘܬܗ܆ ܐܢ ܐܝܟܢܐ ܐܡܛܐ ܠܩ
12 ܝܡܬܐ ܗܝ ܕܡܢ ܡܝ̈ܬܐ. ܠܘ ܕܡܢ ܟܕܘ ܢܣܒܬ ܐܘ ܡܢ
ܟܕܘ ܐܫܬܡܠܝܬ. ܪܕܦ ܐܢܐ ܕܝܢ܆ ܐܢ ܟܒܪ ܐܦ ܐܕܪܟ ܒܗܝ
13 ܕܐܦ ܐܬܕܪܟܬ܆ ܡܢ ¹ܡܪܢܐ ܝܫܘܥ܀ ܐܚ̈ܝ ܐܢܐ ܠܢܦܫܝ ܠܐ ⁜ ܥܕܟܝܠ ✓
ܚܫܒ ܐܢܐ ܕܐܬܕܪܟܬ. ܚܕܐ ܕܝܢ܆ ܕܠܒܣܬܪ ܡܢ ܕܡܬܛܥܐ ܐܢܐ.
14 ܠܗܠܝܢ ܕܝܢ ܕܩܕܡܝܢ ܡܬܡܬܚ ܐܢܐ܆ ²ܡܢ ܠܘܩܒܠ ܢܝܫܐ ܪܕܦ
ܐܢܐ. ܠܘܬ * ܟܠܝܠܐ ÷ ܕܙܟܘܬܐ ✓ ܕܩܪܝܬܐ ܕܠܥܠ ܕܐܠܗܐ ܒܡܫܝܚܐ. * βραβεῖον

9 esse, ut Christum lucrifaciam; Et reperiar in eo, non habens justi-
tiam meam quæ ex lege, sed quæ per fidem ⁜ Jesu ✓ Christi, justi-
10 tiam quæ ex Deo: Ut fide cognoscam eum, et virtutem resurrecti-
onis ejus, et communionem passionum ejus, dum conformis fio
11 morti ejus: Si quomodo deveniam ad resurrectionem, quæ ex mor-
12 tuis. Non quod jam acceperim, aut jam perfectus sim: persequor
autem, si forte et apprehendam, in quo et apprehensus sum a † Do-
13 mino Jesu. Fratres mei, ego meipsum non ⁜ adhuc ✓ arbitror ap-
prehendisse: unum autem, (quæ quidem a tergo obliviscens, in ea
14 autem quæ ante extentus,) ‡ Ad scopum persequor, ad coronam
15 ÷ victoriæ ✓ vocationis supernæ Dei in Christo Jesu. Omnes nos

1 ܡܪܢܐ] In margine MSti ܡܫܝܚܐ
2 ܡܢ ܠܘܩܒܠ ܢܝܫܐ ܪܕܦ ܐܢܐ] Lectio Marg. (ܡܢ) ܡܣܟܝܐ ܐܢܐ ܪܕܦ ܐܢܐ
† Domino] Christo
‡ Ad scopum persequor—i. q. κατὰ σκοπὸν διώκω] i. q. κατασκοπῶν διώκω

15 ܫܠܡܐ܀ ܟܠܢ ܗܟܝܠ ܡܫܡܠܝܐ ܗܢܐ ܢܬܪܥܐ. ܘܐܢ ܡܕܡ
ܐܚܪܢܐܝܬ ܡܬܪܥܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܐܦ ܗܕܐ ܐܠܗܐ ܢܓܠܐ ܠܟܘܢ.
16 ܒܪܡ ܠܗܝ ܕܡܛܝܢ܆ ܒܗ ܒܗ ܗܘ ܫܒܝܠܐ ܢܗܠܟ. ܘܒ
17 ܚܕ ܗܘ ܢܬܪܥܐ܀ ܡܬܕܡܝܢܐ ܕܝܠܝ ܗܘܘ ܐܚܝ ܕܝܠܝ܆ ܘܐܬܒܩܘ
ܒܗܘܢ ܕܗܟܢܐ ܡܗܠܟܝܢ. ܐܝܟܢܐ ܕܐܝܬ ܠܟܘܢ ܛܘܦܣܐ ܠܢ.
18 ܣܓܝܐܐ ܓܝܪ ¹ ܐܚܪܢܐܝܬ ܡܗܠܟܝܢ. ܗܢܘܢ ܕܙܒܢܝܢ ܣܓܝܐܢ
ܐܡܪܬ ܗܘܝܬ ܠܟܘܢ. ܗܫܐ ܕܝܢ ܐܦ ܟܕ ܒܟܐ ܐܢܐ ܐܡܪ ܐܢܐ.
19 ܠܒܥܠܕܒܒܐ ܕܙܩܝܦܐ ܕܡܫܝܚܐ. ܕܚܪܬܗܘܢ ܐܒܕܢܐ. ܕܗܢܘܢ
ܕܐܠܗܗܘܢ ܟܪܣܐ. ܘܫܘܒܚܗܘܢ ܒܗܬܬܐ ܕܝܠܗܘܢ. ܗܢܘܢ ܕܕܐܪܥܢܝܬܐ
20 ܡܬܪܥܝܢ܀ ² ܕܝܠܢ ܓܝܪ ܕܘܒܪܢ ܒܫܡܝܐ ܐܝܬܘܗܝ܆ ³ ܡܢ ܬܡܢ

igitur perfecti hoc ſentiamus: et ſi quid aliter ſentitis, et hoc Deus
vobis revelabit. Attamen ad quod pervenimus, eadem regula pro- 16
cedamus, idem ſapiamus. Imitatores mei eſtote, fratres mei, et con- 17
ſiderate eos qui ita ambulant, ſicut habetis exemplum nos. Multi 18
enim † ∸ aliter ✓ ambulant, quos ſæpe dicebam vobis, (nunc au-
tem et flens dico,) inimicos crucis Chriſti *eſſe*: Quorum finis per- 19
ditio; quorum Deus venter, et gloria confuſio ipſorum, qui terrena
ſapiunt. ‡ Noſtra enim converſatio in cœlis eſt, || unde etiam ſer- 20

1 ∸ ܐܚܪܢܐܝܬ ✓] In margine MSti ܒܬܪܝܢ ܨܚܚܐ ܚܬܝܬܐ ܝܘܢܝܐ܆ ܠܐ ܐܚܪܢܐܝܬ ܐܫܬܟܚ܀

2 ܕܝܠܢ ܓܝܪ] (ܕܝܠܢ) ܕܝܢ

3 ܡܢ ܬܡܢ] ܡܢ ܗܢܘܢ

† ∸ aliter ✓] Lectio Marg. In duobus exemplaribus accuratis Græcis, non reperitur "aliter."

‡ noſtra enim] (noſtra) Autem

|| unde] Ex quibus

21 ܘܦܐ ܠܡܚܝܢܐ ܡܣܟܝܢܢ. ܠܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. ܗܘ
ܕܢܫܚܠܦ * ܐܣܟܡܐ ܕܦܓܪܐ ܕܡܘܟܟܢ. * ܠܡܗܘܐ ܒܕܡܘܬܐ * εις το
ܕܦܓܪܐ ܕܫܘܒܚܗ. ܐܝܟ ܡܥܒܕܢܘܬܐ ܕܡܫܟܚܐ ܕܟܠ ܡܕܡ ܢܫܥܒܕ ܠܗ
1 ܡܟܝܠ ܐܚܝ ܚܒܝܒܐ ܘܪܚܝܡܐ ܚܕܘܬܝ ܘܟܠܝܠܝ ܗܟܢܐ CAP. IV.
ܩܘܡܘ ܒܡܪܢ ܚܒܝܒܝ.

2 * ܠܐܘܗܕܝܐ ܒܥܐ ܐܢܐ * ܘܠܣܘܢܛܝܟܐ ܡܦܝܣ ܐܢܐ. ܕܚܕ * ευοδιαν * και συντυχην
3 ܪܥܝܢܐ ܢܗܘܐ ܠܗܝܢ ܒܡܪܢ. ܐܦ ܠܟ ܒܥܐ ܐܢܐ ܒܪ ܙܘܓܝ
ܫܪܝܪܐ. ܕܬܥܕܪ ܠܗܝܢ ܠܗܠܝܢ * ܕܥܡܝ ܐܬܟܬܫ * συνηθλησα μοι
ܒܣܒܪܬܐ [ܥܒܕܝܢ]. ܥܡ ܩܠܝܡܝܣ ܘܥܡ ܫܪܟܐ ܕܥܕܘܪܝ
4 ܕܫܡܗܝܗܘܢ ܟܬܝܒܝܢ ܒܟܬܒܐ ܕܚܝܐ. ܚܕܘ ܒܡܪܢ
5 ܒܟܠܙܒܢ. ܘܬܘܒ ܐܡܪ ܐܢܐ ܚܕܘ. ܡܟܝܟܘܬܟܘܢ ܬܬܝܕܥ
6 ܠܟܠܗܘܢ ܒܢܝܢܫܐ. ܡܪܢ ܩܪܝܒ ܗܘ. ܠܐ ܬܐܨܦܘܢ ܡܕܡ. ܐܠܐ
ܒܟܠܙܒܢ ܒܨܠܘܬܐ ܘܒܒܥܘܬܐ ܥܡ ܬܘܕܝܬܐ. ܫܐܠܬܟܘܢ

21 vatorem expectamus, Dominum Jesum Christum: Qui mutabit
formam corporis humilitatis nostræ, ut sit conformis corpori gloriæ
1 suæ, secundum operationem, qua potest et subjicere sibi omnia. Ita- CAP. IV.
que, fratres mei dilecti et charissimi, gaudium et corona mea, state
in Domino, dilecti.

2 Euodiam rogo, et Syntychen rogo, ut idem sapiant in Domino.
3 Etiam rogo et te, Collega germane, adjuva illas quæ in Evange-
lio mecum certamen [*fecerunt,*] cum et Clemente, et reliquis adju-
4 toribus meis, quorum nomina in libro vitæ. Gaudete in Domino
5 semper: rursum dico; gaudete. Lenitas vestra nota sit omnibus
6 hominibus: Dominus prope. Nihil soliciti sitis, sed semper in pre-
catione et obsecratione cum gratiarum actione, petitiones vestræ in-

7 ܢܬܝܕܥܢ ܠܘܬ ܐܠܗܐ. ܘܫܝܢܗ ¹ܕܐܠܗܐ ܗܘ ܕܡܝܬܪ ܡܢ
ܟܠ ܗܘܢܐ܆ ܢܛܪ ܠܠܒܘܬܟܘܢ ܘܠܡܚܫܒܬܟܘܢ ܕܒܝܫܘܥ
8 ܡܫܝܚܐ܀ ܡܟܝܠ ܐܚܝ܆ *ܟܡܐ ܕܐܝܬ ܕܫܪܝܪܢ — * ὅσα ἐστιν
ܢܟܦܬܐ: ܟܡܐ ܕܟܐܢܬܐ. ܟܡܐ ܕܕܟܝܬܐ. ܟܡܐ
ܪܚܝܡܬܐ. ܟܡܐ ܕܡܫܒܚܬܐ: ܟܡܐ ܕܡܥܠܝܬܐ. ܐܢ ܡܕܡ
9 ܡܝܬܪܘܬܐ: ܘܐܢ ܡܕܡ ܫܘܒܚܐ. ܗܠܝܢ ܐܬܪܥܘ. ܗܠܝܢ ܕܐܦ
ܝܠܦܬܘܢ ܘܩܒܠܬܘܢ ܘܫܡܥܬܘܢ ܘܚܙܝܬܘܢ ܒܝ܆ ܗܠܝܢ
ܥܒܕܘ. ܘܐܠܗܐ ܕܫܝܢܐ ܢܗܘܐ ܥܡܟܘܢ܀
10 ܚܕܝܬ ܕܝܢ ܒܡܪܢ ܪܒܐܝܬ܆ ܕܡܟܝܠ ܗܐ ܡܢ ܟܕܘ
*ܦܪܥܬܘܢ܆ ܕܬܬܪܥܘܢ ܥܠܝ܆ ܒܗܝ ܕܐܦ ܡܬܪܥܝܢ — * ενθαλετε
11 ܗܘܝܬܘܢ܆ ܠܐ ܡܣܦܩܝܢ ܗܘܝܬܘܢ ܕܝܢ. ܠܘ ܐܝܟ ܕܚܣܝܪ
ܕܢܣܦܩ ⸗ܠܝ ܐܡܪ ܐܢܐ. ܐܢܐ ܓܝܪ ܝܠܦܬ܆ ܕܒܗܠܝܢ ܕܐܝܬܝ ܒܗܘܢ
12 ܢܣܦܩܢ ܠܝ. ܝܕܥ ܐܢܐ ܐܦ ܠܡܬܡܟܟܘ. ܝܕܥ ܐܢܐ

notescant apud Deum: Et pax † Dei, quæ exsuperat omnem intel- 7
lectum, custodiat corda vestra et mentes vestras in Christo Jesu.
Proinde, fratres mei, quæcunque sunt vera, quæcunque honesta, 8
quæcunque justa, quæcunque pura, quæcunque amabilia, quæcun-
que laudabilia, si qua virtus, et si qua laus, hæc cogitate. Quæ et 9
didicistis, et accepistis, et audivistis, et vidistis in me, hæc agite: et
Deus pacis erit vobiscum.

Gavisus sum autem in Domino magnopere, quoniam jam tandem 10
refloruistis pro me sentire: in quo et sentiebatis: non sufficientes era-
tis autem. Non propterea quod desuerit ⸗ mihi ✓, dico: ego enim 11
didici, ut ea, in quibus sum, sufficiant mihi. Scio et humiliari, scio 12

1 ܕܐܠܗܐ] In margine MSti ܕܡܫܝܚܐ
† Dei] Lectio Marg. Christi

ܐܦ ܠܡܬܝܬܪܘ. ܒܟܠ ܘܒܟܠܡܕܡ * ܡܪܙ ܐܢܐ܆ ܘܠܡܣܒܥܘ * μεμύημαι
13 ܘܠܡܟܦܢ. ܘܠܡܬܝܬܪܘ ܘܠܡܬܒܨܪܘ. ܟܠ ܡܕܡ ܡܨܐ ܐܢܐ
14 ܒܡܫܝܚܐ ܗܘ ܕܡܚܝܠ ܠܝ. ܒܪܡ ܫܦܝܪ ܥܒܕܬܘܢ
15 ܕܐܫܬܘܬܦܬܘܢ ܒܐܘܠܨܢܝ܀ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܐܦ ܐܢܬܘܢ
ܦܝܠܝܦܣܝܐ܆ ܕܒܫܘܪܝܐ ܕܐܘܢܓܠܝܘܢ ܟܕ ܢܦܩܬ ܡܢ
ܡܩܕܘܢܝܐ܆ ܐܦܠܐ ܚܕܐ ܥܕܬܐ ܠܝ ܐܫܬܘܬܦܬ܀ ܒܡܠܬܐ
16 ܕܡܬܠ ܘܡܣܒ܆ ܐܠܐ ܐܢ ܐܢܬܘܢ ܒܠܚܘܕܝܟܘܢ. ܕܐܦ
ܠܬܣܠܘܢܝܩܐ ܘܚܕܐ ܙܒܢ ܘܬܪܬܝܢ ܣܢܩܬܐ ܕܫܕܪܬܘܢ ܠܝ܀
17 ܠܘ ܕܡܘܗܒܬܐ ܒܥܐ ܐܢܐ܆ ܐܠܐ ܒܥܐ ܐܢܐ ܠܦܐܪܐ ܕܡܣܓܐ
18 ܒܡܠܬܐ ܕܝܠܟܘܢ. ܢܣܒܬ ܕܝܢ ܟܠ ܡܕܡ ܘܝܬܝܪ ܠܝ. ܡܠܝ
ܐܢܐ. ܟܕ ܢܣܒܬ ܡܢ ܐܦܦܪܘܕܝܛܘܣ ܗܢܝܢ ܕܡܢܟܘܢ
ܠܪܝܚܐ ܕܒܣܝܡܘܬܐ ܕܒܚܐ܆ ܠܕܒܚܐ ܡܩܒܠܐ ܕܫܦܪ ܠܐܠܗܐ.
19 ܗܘ ܕܝܢ ܐܠܗܐ ܕܝܠܝ܆ ܢܡܠܐ ܟܠܗ ܣܘܢܩܢܐ ܕܝܠܟܘܢ. ܐܝܟ

et abundare: (in omni et in omnibus exercitatus ſum,) et ſatiari et
13 eſurire, et abundare, et penuriam pati. Omnia poſſum in Chriſto
14 qui corroborat me. Attamen bene feciſtis, quod communicaſtis
15 afflictionibus meis. Scitis et vos, Philippenſes, quod in principio
Evangelii, quum proficiſcerer e Macedonia, nulla Eccleſia mihi
16 communicavit in ratione dati et accepti, niſi vos ſoli: Qui et Theſ-
17 ſalonicam et ſemel et bis in uſum miſiſtis mihi. Non quia donum
18 quæro, ſed requiro fructum abundantem in ratione veſtra. Accepi
autem omnia, et abundo: plenus ſum, accipiens ab Epaphrodito ea
quæ a vobis, odorem ſuavitatis, hoſtiam acceptam, beneplacentem
19 Deo. Deus autem meus impleat omnem indigentiam veſtram ſe-

20 ܒܥܘܬܪܗ ܕܝܠܗ܇ ܒܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ܀ ܠܐܠܗܐ ܕܝܢ ܘܐܒܘܢ ܕܝܠܢ܇
ܫܘܒܚܐ ܠܥܠܡܝ ܥܠܡܝܢ ܐܡܝܢ܀

21 ܫܐܠܘ ܫܠܡܐ ܕܟܠ ܩܕܝܫܐ ܒܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ܀ ܫܐܠܝܢ ܫܠܡܟܘܢ
22 ܕܥܡܝ ܐܚܐ܀ ܫܐܠܝܢ ܫܠܡܟܘܢ ܟܠܗܘܢ ܩܕܝܫܐ ܝܬܝܪܐܝܬ ܗܢܘܢ
23 ܕܡܢ ܒܝܬܗ ܕܩܣܪ܀ ܛܝܒܘܬܗ
ܕܡܪܢ ⁜ ܕܝܠܢ ✓ ܝܫܘܥ ܥܡ ܟܠܟܘܢ ܐܡܝܢ

ܫܠܡܬ ܐܓܪܬܐ ܕܦܝܠܝܦܣܝܐ ܕܐܬܟܬܒܬ ܡܢ
ܪܗܘܡܝ ܒܝܕ ܐܦܦܪܘܕܝܛܘܣ

cundum divitias suas, in Christo Jesu. Deo autem, et Patri nostro, 20
sit gloria in secula seculorum. Amen.
Salutate omnem sanctum in Christo Jesu. Salutant vos fratres 21
qui mecum *sunt*. Salutant vos omnes sancti, maxime autem qui 22
sunt de domo Cæsaris. Gratia Domini ⁜ nostri ✓ Jesu *sit* cum om- 23
nibus vobis. Amen.

Finita est Epistola ad Philippenses, quæ scripta fuit a Roma, per Epaphroditum.

ܐܓܪܬܐ ܕܠܘܬ * ܩܘܠܘܣܣ̈ܝܐ

* κολασσαεις

CAP. I. ܦܘܠܘܣ ܫܠܝܚܐ ܕܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ ܒܨܒܝܢܗ ܕܐܠܗܐ: 1
ܘܛܝܡܬܐܘܣ ܗܘ ܐܚܐ. ܠܐܝܠܝܢ * ܕܒܩܘܠܘܣܣ ܩܕ̈ܝܫܐ 2 * εν κολοσσαις
ܘܡܗܝܡ̈ܢܐ ܐܚ̈ܐ ܒܡܫܝܚܐ. ܛܝܒܘܬܐ ܥܡܟܘܢ ܘܫܠܡܐ ܡܢ
ܐܠܗܐ ܐܒܐ ܕܝܠܢ. ※ ܘܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ ※ ܡܪܢ ܕܝܠܢ ✓:
ܡܘܕܝܢܢ ܠܐܠܗܐ ܐܒܐ ܕܡܪܢ. ܕܝܠܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. ܒܟܠ 3
ܙܒܢ ܡܨܠܝܢܢ ܥܠܝܟܘܢ. ܡܢ ܕܫܡܥܢ 4
ܗܝܡܢܘܬܟܘܢ ܕܒܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ. ܘܚܘܒܐ ܗܘ ܕܐܝܬ ܠܟܘܢ
ܠܟܠܗܘܢ ܩܕ̈ܝܫܐ. ܡܛܠ ܣܒܪܐ ܕܢܛܝܪ ܠܟܘܢ ܒܫܡܝܐ: 5
ܗܘ ܕܫܡܥܬܘܢ ܡܢ ܩܕܝܡ ܒܡܠܬܐ ܕܩܘܫܬܐ ܕܐܘܢܓܠܝܘܢ. ܗܘ 6

EPISTOLA PAULI
AD COLOSSENSES.

1 PAULUS Apoſtolus Chriſti Jeſu per voluntatem Dei, et Timo- CAP. I.
2 theus frater, Iis qui in Coloſſis, ſanctis et fidelibus fratribus in
Chriſto: gratia vobis et pax a Deo Patre noſtro, † ※ et Chriſto Jeſu
Domino noſtro ✓.
3 Gratias agimus Deo, Patri Domini noſtri Jeſu Chriſti, ſemper
4 pro vobis orantes: Ex quo audivimus fidem veſtram quæ in Chriſto
5 Jeſu, et charitatem quam habetis in omnes ſanctos, Propter ſpem
quæ repoſita *eſt* vobis in cœlis: quam prius audiviſtis in verbo veri-

† ※ et Chriſto Jeſu] *Vid. Not.*

ܕܦܪܝܣ ܒܟܘܢ ܐܝܟ ܡܐ ܕܐܦ ܒܟܠܗ ܥܠܡܐ. ܘܐܝܬܘܗܝ ܕܡܝܬܝܐ
ܦܐܪ̈ܐ. ܘܪܒܐ ܐܝܟ ܡܐ ܕܐܦ ܒܟܘܢ. ܡܢ ܗܘ ܝܘܡܐ ܕܫܡܥܬܘܢ
7 ܘܐܫܬܘܕܥܬܘܢ ܠܛܝܒܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܒܫܪܪܐ. ܐܝܟ ܡܐ ܕܐܦ
* επαφρα ܝܠܦܬܘܢ ܡܢ * ܐܦܦܪܐ ܗܘ ܚܒܝܒܐ ¹ ܟܢܬܐ ܕܝܠܢ. ܗܘ
8 ܕܐܝܬܘܗܝ ܚܠܦܝܟܘܢ ܡܫܡܫܢܐ ܡܗܝܡܢܐ ܕܡܫܝܚܐ. ܗܘ ܕܐܦ
9 ܐܘܕܥ ܠܢ ܚܘܒܐ ܕܝܠܟܘܢ ܕܒܪܘܚܐ: ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܦ ܚܢܢ ܡܢ
ܗܘ ܝܘܡܐ ܕܫܡܥܢ. ܠܐ ܫܠܝܢ ܕܚܠܦܝܟܘܢ ܡܨܠܝܢ
ܘܫܐܠܝܢ. ܐܝܟܢܐ ܕܬܬܡܠܘܢ ܡܫܬܘܕܥܢܘܬܐ ܕܨܒܝܢܐ ܕܝܠܗ.
10 ܒܟܠܗ ܚܟܡܬܐ ܘܣܘܟܠܬܢܘܬܐ ܪܘܚܢܝܬܐ. ܕܬܗܠܟܘܢ ܐܝܟ
ܡܐ ܕܫܘܐ ܠܡܪܝܐ ܒܟܠ ܫܦܪ ܕܢܫܦܪ ܠܗ. ܒܟܠ ܥܒܕܐ
ܛܒܐ ܟܕ ܡܝܬܝܢ ܐܢܬܘܢ ܦܐܪ̈ܐ ܘܪܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒܡܫܬܘܕܥܢܘܬܐ
11 ܕܐܠܗܐ. ÷ ܘܒܟܠ ܚܝܠ ܡܬܚܝܠܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܐܝܟ
ܥܘܫܢܐ ܕܫܘܒܚܐ ܕܝܠܗ. ܒܟܠܗ ܡܣܝܒܪܢܘܬܐ ܘܢܓܝܪܘܬ

tatis evangelii; Quod pervenit ad vos, ficut et in totum mundum; 6
et eft ferens fructus, et crefcit ficut et in vobis; ex die quo audi-
viftis et cognoviftis gratiam Dei in ¹veritate: Sicut et didiciftis ex 7
Epaphra dilecto confervo noftro, qui eft pro vobis minifter fidelis
Chrifti: Qui et declaravit nobis charitatem veftram in Spiritu. 8
Propterea et nos ex quo die audivimus, non defiimus pro vobis 9
orare, et petere, ut impleamini cognitione voluntatis ejus, in omni
fapientia et intelligentia fpirituali: Ut ambuletis ficut convenit Do- 10
mino, in omni quod placeat ei, in omni opere bono ferentes fructus,
et crefcentes in cognitione Dei: ÷ Et ✓ in omni virtute corroborati 11
fecundum potentiam gloriæ ipfius, in omni tolerantia et longanimi-

1 [ܟܢܬܐ] In margine MSti ܣܘܢܕܘܠܘ—συνδουλου

12 ܘܢܓܝܪ ܪܘܚܐ ܒܚܕܘܬܐ. ܡܘܕܝܢ ܠܐܠܗܐ ܐܒܐ. ܗܘ ܕܐܫܘܝܢ¹
ܠܡܢܬܐ ܕܝܪܬܘܬܐ ܕܩܕܝܫܐ ܒܢܘܗܪܐ.
13 ܘܗܘ ܦܪܩܢ ܡܢ ܫܘܠܛܢܐ ܕܚܫܘܟܐ. ܘܐܥܒܪܢ ܠܡܠܟܘܬܐ
14 ܕܒܪܐ ܕܚܘܒܐ ܕܝܠܗ. ܗܘ ܕܒܗ ܗܘܐ ܠܢ ܦܘܪܩܢܐ ܒܝܕ ܕܡܗ.
15 ܘܫܘܒܩܢܐ ܕܚܛܗܐ. ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ ܨܠܡܐ ܕܐܠܗܐ ܗܘ ܕܠܐ
16 ܡܬܚܙܐ. ܘܒܘܟܪܐ ܕܟܠܗܘܢ ܒܪܝܬܐ. ܡܛܠ ܕܒܗ ܐܬܒܪܝ
ܟܠܡܕܡ. ܡܕܡ ܕܒܫܡܝܐ ܘܡܕܡ ܕܒܐܪܥܐ. ܡܕܡ ܕܡܬܚܙܝܢ
ܘܡܕܡ ܕܠܐ ܡܬܚܙܝܢ. ܐܢ ܟܘܪܣܘܬܐ ܘܐܢ ܡܪܘܬܐ ܘܐܢ
ܪܝܫܢܘܬܐ ܘܐܢ ܫܘܠܛܢܐ. ܟܠܡܕܡ ܒܐܝܕܗ ܘܒܗ ܐܬܒܪܝ.
17 18 ܘܗܘ ܐܝܬܘܗܝ ܩܕܡ ܟܠܡܕܡ. ܘܟܠܡܕܡ ܒܗ ܩܐܡ. ܘܗܘ
ܐܝܬܘܗܝ ܪܫܐ ܕܦܓܪܐ ܕܥܕܬܐ. ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ ܪܝܫܐ ܒܘܟܪܐ ܕܡܢ
19 ܒܝܬ ܡܝܬܐ. ܕܢܗܘܐ ܗܘ ܩܕܡ ܒܟܠܡܕܡ. ܡܛܠ ܕܒܗ

12 tate cum gaudio: Gratias agentes ✱ Deo ✓ et Patri, qui idoneos
† nos fecit in partem sortis sanctorum in luce.
13 Qui eripuit nos de potestate tenebrarum, et transtulit in regnum
14 Filii dilectionis suæ: In quo habemus redemptionem per sanguinem
15 ipsius, remissionem peccatorum: Qui est imago Dei invisibilis, pri-
16 mogenitus omnis creaturæ. Quoniam in ipso condita sunt omnia
quæ in cœlis, et quæ in terra, visibilia et invisibilia; sive throni, sive
dominationes, sive principatus, sive potestates; omnia per ipsum et
17 in ipso creata sunt: Et ipse est ante omnia, et omnia in eo con-
18 sistunt: Et ipse est caput corporis, Ecclesiæ, qui est principium,
19 primogenitus ex mortuis; ut sit primarius in omnibus. Quia in eo

1 ܠܢ ܕܐܫܘܝܢ] In margine MSti ܕܐܫܘܝܟܘܢ
† nos fecit] Lectio Marg. Vos fecit

20 [illegible]
[illegible]
[illegible]
21 [illegible]
22 [illegible]
[illegible]
23 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
24 [illegible]

[*voluit Pater*] omnem plenitudinem habitare: Et per eum reconciliare 20
omnia in ipſum, faciens pacem per ſanguinem crucis ejus, per eum,
ſive quæ in terra, ſive quæ in cœlis. Et vos, qui quondam fuiſtis 21
alieni et inimici mente, in operibus malis, nunc autem reconcilia-
vit, In corpore carnis ejus per mortem ※ ſuam ↙; ut ſiſteret vos 22
ſanctos, et ſine maculis, et ſine culpis, coram ipſo: Si quidem per- 23
manetis in fide fundati et firmi, et non tranſmoti a ſpe evangelii quod
audiviſtis, quod prædicatum fuit omni creaturæ quæ ſub cœlo, cujus
factus ſum † ego Paulus miniſter.

Nunc gaudeo in paſſionibus meis pro vobis, et readimpleo defec- 24

1 [illegible] In margine MSti πληρωμα—[illegible]

2 [illegible] ○ [illegible]

† ego Paulus miniſter.] Lectio Marg. (ego Paulus) Præco, et Apoſtolus, et (miniſter).

[illegible]
25 [illegible]
[illegible]
26 [illegible]
27 [illegible]
[illegible]
28 [illegible]
[illegible]
[illegible]
29 [illegible]

tiones afflictionum Christi in carne mea, pro corpore ipsius, quod est
25 Ecclesia: Cujus factus sum ego minister, secundum dispensationem
26 Dei quæ data est mihi erga vos, ut impleam verbum Dei: Myste-
rium quod absconditum erat a seculis et ab ætatibus; † quod nunc
27 ‡ notum factum est sanctis ejus. Quibus voluit Deus notum fa-
cere, quæ sint || divitiæ gloriæ mysterii hujus inter gentes, qui est
28 Christus in vobis, spes gloriæ: Quem nos annunciamus, admonentes
omnem hominem, et docentes omnem hominem in omni sapientia,
29 ut sistamus omnem hominem perfectum in Christo Jesu. [*In*] quo

1 [illegible] In margine MSti [illegible]
2 [illegible] [illegible]
3 [illegible] [illegible]
† quod nunc] Lectio Marg. (nunc) Autem
‡ notum factum est] Revelatum est
|| divitiæ–i. q. πλοῦτος] Latitudo–i. q. πλάτος

[illegible]

CAP. II. 1 [illegible]

* εν λαοδικεια [illegible]

[illegible]

2 [illegible]

[illegible]

3 [illegible]

[illegible]

4 [illegible]

et laboro, decertans secundum operationem ejus quæ operatur in me in virtute.

CAP. II. Volo † enim ut sciatis, quantum certamen habeam pro vobis, et 1
iis qui Laodiceæ, ‡ ⁎ et iis qui Hieropoli ✓, et pro omnibus ∸ qui ✓
non viderunt faciem meam in carne: Ut consolationem accipiant 2
corda eorum, firmati in charitate, et in omni opulentia plenitudinis
intelligentiæ, ad cognitionem mysterii Dei, et Patris ⁎ et ✓ Christi:
In quo sunt omnes thesauri sapientiæ, et abscondita scientiæ. Hoc 3 4
autem dico, ut ne quis decipiat vos in suasione sermonum. Si enim 5

1 [illegible]]	In margine MSti	[illegible]
2 [illegible]]		[illegible] — εν ιεροπολει [illegible]
3 [illegible]]		[illegible] — συμβιβασθεντων
† enim]	Lectio Marg.	Autem
‡ ⁎ et iis qui Hieropoli ✓]		(⁎ et iis) qui Hieropoli ✓ non in omni Exemplari reperitur.

5 [illegible]
[illegible]
6 [illegible]
7 [illegible]
[illegible]
[illegible]
8 [illegible]
[illegible]
9 [illegible]
10 [illegible]
11 [illegible]
[illegible]
12 [illegible]

et carne absens sim, tamen spiritu vobiscum sum, gaudens et videns
6 ordinem vestrum, et firmitatem fidei vestræ, quæ in Christo. Sicut
7 igitur accepistis Christum Jesum Dominum, in eo ambulate: Ra-
dicati et ædificati in eo, et confirmati in fide, sicut edocti estis,
8 † abundantes in ea in gratiarum actione. Videte ne quis sit denu-
dans vos per philosophiam et seductionem inanem, secundum tradi-
tionem hominum, secundum elementa mundi, et non secundum
9 Christum. Quia in eo habitat omnis plenitudo Deitatis corporaliter:
10 Et estis in eo completi, qui est caput omnis principatus et potesta-
11 tis: In quo et circumcisi estis circumcisione non facta manibus, in
12 exutione corporis peccatorum carnis, in circumcisione Christi; Se-

1 [illegible] — In margine MSti — [illegible]
† abundantes in ea (*fide*) — Lectio Marg. — (abundantes) In eo

ܒܡܥܡܘܕܝܬܐ ܒܗܘ ܕܐܦ ܩܡܬܘܢ ܥܡܗ ܒܝܕ ܗܝܡܢܘܬܐ
13 ܕܡܥܒܕܢܘܬܐ ܕܐܠܗܐ. ܗܘ ܕܐܩܝܡܗ ܡܢ ܡܝܬܐ. ܘܠܟܘܢ
ܕܡܝܬܐ ܐܝܬܝܟܘܢ ܗܘܝܬܘܢ ܒܦܘܚܠܬܐ ܘܒܥܘܪܠܘܬܐ ܕܒܣܪܐ
ܕܝܠܟܘܢ. ܐܚܝܐ ܐܢܝܟܘܢ ܥܡܗ. ܟܕ ܫܒܩ ܠܢ ܟܠܗܝܢ
14 ܦܘܚܠܬܐ. ܕܠܚܐ ܐܫܛܪܐ [1] ܕܐܝܕܐ ܕܥܠܝܢ ܒܡܠܦܢܘܬܐ. ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ
ܗܘܐ ܠܩܘܒܠܐ ܠܢ. ܘܠܗ ܫܩܠܗ ܡܢ ܡܨܥܬܐ: ܟܕ ܩܒܥܗ
15 ܒܙܩܝܦܐ. ܟܕ ܫܠܚ ܠܪܫܢܘܬܐ ܘܠܫܘܠܛܢܐ ܦܪܣܝ
16 ܒܓܠܝܘܬܐ. ܟܕ ܓܚܟ ܐܢܘܢ ܒܗ. ܠܐ ܗܟܝܠ ܐܢܫ ܠܟܘܢ
ܢܕܘܢ ܒܡܐܟܘܠܬܐ ܐܘ ܒܡܫܬܝܐ. ܐܘ ܒܡܢܬܐ ܕܥܐܕܐ ܐܘ
17 ܕܪܝܫ ܝܪܚܐ ܐܘ ܕܫܒܬܐ. ܗܠܝܢ ܕܐܝܬܝܗܝܢ ܛܠܢܝܬܐ ܕܥܬܝܕܬܐ
18 ܕܥܬܝܕܢ: ܦܓܪܐ ܕܝܢ ܕܡܫܝܚܐ. ܠܐ ܐܢܫ ܠܟܘܢ *ܢܚܝܒ. ܟܕ
ܨܒܐ ܕܒܡܟܝܟܘܬܐ ܕܪܥܝܢܐ *ܘܒܕܚܠܬܐ ܕܡܠܐܟܐ. ܟܕ ܗܠܝܢ ܕܠܐ
ܚܙܐ: ܟܕ ܣܪܝܩܐܝܬ ܡܬܚܦܚ ܡܢ ܗܘܢܐ ܕܒܣܪܐ ܕܝܠܗ.

* καταβραβευετω
* τῃ θρησκεια

pulti cum eo in baptiſmo, in quo et ſuſcitati eſtis cum eo per fidem
operationis Dei, qui ſuſcitavit eum ex mortuis. Et vos, qui mortui 13
eratis in offenſis et præputio carnis veſtræ, ſimul vivificavit vos cum
eo, condonans nobis omnia delicta: Delens chirographum quod ad- 14
verſus nos in doctrinis, quod erat contrarium nobis, et ipſum ſuſtulit
e medio, affigens illud cruci: Expolians principatus, et poteſtates 15
diffamavit palam, illudens iis in ſeipſo. Ne igitur quis vos judicet 16
in cibo, aut in potu, aut in parte feſti, aut novilunii, aut ſabbato-
rum: Quæ ſunt umbra futurorum, corpus autem Chriſti. Nemo 17 18
vos condemnet, volens in humilitate mentis, et in cultu ange-
lorum, quæ non vidit explorans, fruſtra inflatus a ſenſu carnis ſuæ:

1 ܐܫܛܪܐ] In margine MSti χειρογραφον—ܟܝܪܘܓܪܦܘܢ

19 ܘܠܐ ܐܚܝܕ ܠܪܫܐ ܡܫܝܚܐ܂ ܕܡܢ ܗܘ ܕܟܠܗ ܦܓܪܐ ܒܝܕ ܗܕ̈ܡܐ
ܘܐܣܘܪ̈ܐ ܟܕ ܡܬܡܨܥܢ * ܘܡܬܩܢܢ܂ ܪܒܐ ܠܪܒܝܬܐ ܕܐܠܗܐ܀ * συμβιβαζόμενον
20 ܐܢ ܗܟܝܠ ܡܝܬܬܘܢ ܥܡ ܡܫܝܚܐ ܡܢ ܐܣܛܘ̈ܟܣܐ ܕܥܠܡܐ܂
ܠܡܢܐ ܐܝܟ ܗܘ ܕܚܝܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒܥܠܡܐ * ܡܬܦܩܕܝܢ ܐܢܬܘܢ܀ * δογματίζεσθε
21 22 ܠܐ ܬܩܪܘܒ ܐܦܠܐ ܬܛܥܘܡ ܐܦܠܐ ܬܓܘܫ܂ ܗܠܝܢ ܕܐܝܬܝܗܝܢ
ܟܠܗܝܢ ܠܚܒܠܐ * ܒܗ ܒܡܣܬܚܩܘܬܐ܂ ܐܝܟ ܦܘ̈ܩܕܢܐ ܘܡܠܦܢܘ̈ܬܐ * τῇ ἀποχρήσει
23 ܕܒܢ̈ܝܢܫܐ܂ ܗܠܝܢ ܐܝܟ ܕܐܝܬܝܗܝܢ܂ ܕܡܠܬܐ ܡܢ ܐܝܬ
ܠܗܝܢ ܕܚܟܡܬܐ ܒܨܒܝܢܘܬܐ ܕܬܫܡܫܬܐ܂ ܘܡܟܝܟܘܬܐ ܕܪܥܝܢܐ
ܘܠܐ ܒܚܘܣܝܐ ܕܦܓܪܐ܂ ܘܠܐ ܒܐܝܩܪܐ ܡܕܡ ܠܘܬ ܣܒܥܘܬܐ
ܕܒܣܪܐ܀
1 ܐܢ ܗܟܝܠ ܩܡܬܘܢ ܥܡ ܡܫܝܚܐ܂ ܗܠܝܢ ܕܠܥܠ ܒܥܘ܂ ܐܝܟܐ Cap. III.
2 ܕܡܫܝܚܐ ܐܝܬܘܗܝ ܒܝܡܝܢܐ ܕܐܠܗܐ ܝܬܒ܂ ܗܠܝܢ ܕܠܥܠ
3 ܐܬܪܥܘ܂ ܘܠܐ ܗܠܝܢ ܕܥܠ ܐܪܥܐ܂ ܡܝܬܬܘܢ ܓܝܪ܂ ܘܚܝ̈ܐ ܕܝܠܟܘܢ

19 Et non tenens caput, Christum, ex quo totum corpus per commis-
suras et nexus datum et instructum, crescit *in* augmentum Dei.
20 Si igitur mortui estis cum Christo ab elementis mundi, quid tan-
21 quam viventes in mundo, dogmatizamini? Ne tetigeris, neque guf-
22 taveris, neque contrectaveris: Quæ sunt omnia ad corruptionem in
23 abusu, secundum mandata et doctrinas hominum: Quæ sunt ratio-
nem quidem habentia sapientiæ in cultu voluntario et submissione
animi, et non parcendo corpori, non in honore aliquo ad saturitatem
carnis.
1 Si igitur resurrexistis cum Christo, quæ superna quærite, ubi Cap. III.
2 Christus est ad dextram Dei sedens. Quæ superna cogitate, non
3 quæ super terram. Mortui enim estis, et vita vestra abscondita est

4 ܡܛܫܝܢ ܥܡ ܡܫܝܚܐ ܒܐܠܗܐ. ܐܡܬܝ ܕܡܫܝܚܐ ܢܬܓܠܐ ܗܘ ܚܝܝܢ
ܕܝܠܢ. ܗܝܕܝܢ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܥܡܗ ܬܬܓܠܘܢ ܒܫܘܒܚܐ܀
5 ܐܡܝܬܘ ܗܟܝܠ ܗܕܡܝܟܘܢ ܕܥܠ ܐܪܥܐ
ܟܕ ܫܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܢܟܘܢ. ܙܢܝܘܬܐ. ܛܢܦܘܬܐ. ܚܫܐ.
ܪܓܝܓܬܐ ܒܝܫܬܐ. ܘܥܠܘܒܘܬܐ ܗܝ ܕܐܝܬܝܗ ܦܘܠܚܢ
6 ܦܬܟܪܐ. ܘܡܛܠ ܗܠܝܢ ܐܬܐ ܪܘܓܙܗ ܕܐܠܗܐ ܥܠ ܒܢܝܐ
7 ܕܠܐ ܡܬܛܦܝܣܢܘܬܐ. ܒܗܠܝܢ ܕܝܢ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܗܠܟܬܘܢ
8 ܒܙܒܢ ܕܚܝܝܢ ܗܘܝܬܘܢ ܒܗܝܢ. ܗܫܐ ܕܝܢ ܫܕܘ
ܡܢܟܘܢ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܟܠܗܝܢ. ܪܘܓܙܐ. ܚܡܬܐ. ܒܝܫܘܬܐ.
9 ܓܘܕܦܐ. ܨܢܝܦܘܬܐ ܡܢ ܦܘܡܟܘܢ. ܠܐ
ܬܟܕܒܘܢ ܚܕ ܥܠ ܚܕ. ܐܠܐ ܫܠܚܘ ܠܒܪܢܫܐ ܥܬܝܩܐ
10 ܥܡ ܣܘܥܪܢܘܗܝ ܘܪܓܝܓܬܗ. ܘܠܒܫܘ ܠܗܘ
ܚܕܬܐ. ܕܡܬܚܕܬ ܒܝܕܥܬܐ ܒܕܡܘܬܐ ܕܗܘ ܕܒܪܝܗ. ܐܝܟܐ
11 ܕܠܝܬ ܝܗܘܕܝܐ ܘܐܪܡܝܐ. ܓܙܘܪܬܐ ܘܥܘܪܠܘܬܐ.

4 cum Christo in Deo. Quum Christus apparuerit, vita nostra, tunc
et vos cum eo apparebitis in gloria.

5 Mortificate igitur membra vestra quæ super terram, abjicientes
scortationem, impuritatem, passionem, concupiscentiam malam, et
6 avaritiam, quæ est cultus idolorum: Propter hæc venit ira Dei super
7 filios inobedientiæ: In quibus et vos ambulastis aliquando, quum
8 viveretis in iis. Nunc autem abjicite et vos omnia, iram, excandes-
9 centiam, malitiam, maledicentiam, turpiloquium ex ore vestro. Ne
mentiamini alii in alios, exuentes hominem veterem cum factis
10 ipsius et concupiscentiis: Et induentes illum novum, qui renova-
11 tur in agnitionem, secundum imaginem Creatoris sui. Ubi non est

[ܘ]ܥܘܪܠܘܬܐ: ܒܪܒܪܝܐ: ܣܩܘܬܝܐ: ܥܒܕܐ: ܒܪ ܚܐܪܐ: ܐܠܐ
ܟܠܗܝܢ ܘܒܟܠܗܝܢ ܡܫܝܚܐ ܀
12 ܠܒܫܘ ܗܟܝܠ ܐܝܟ ܓܒܝ̈ܐ ܕܐܠܗܐ ܩܕܝ̈ܫܐ ܘܚܒܝ̈ܒܐ:
ܪ̈ܚܡܐ ܕܪ̈ܚܡܐ ܕܚܢܢܐ. ܒܣܝܡܘܬܐ. ܡܟܝܟܘܬ ܪܥܝܢܐ.
13 ܢܝܚܘܬܐ. ܢܓܝܪܘܬ ܪܘܚܐ. ܟܕ ܡܣܝܒܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܚ̈ܕܕܐ
ܘܡܫܒܩܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܢܦܫܟܘܢ: ܐܢ ܐܢܫ ܥܠ ܚܕ ܐܝܬ
ܠܗ [1]ܥܘܕܠܐ: ܐܝܟܢܐ ܕܐܦ ܡܫܝܚܐ ܫܒܩ ܠܟܘܢ: ܗܟܢܐ
14 ܐܦ ܐܢܬܘܢ. ܥܠ ܟܠܗܝܢ ܕܝܢ ܗܠܝܢ: ܚܘܒܐ. ܗܘ ܐܝܬܝܗ
15 ܐܣܘܪܐ ܕܓܡܝܪܘܬܐ. ܘܫܝܢܗ ܕܡܫܝܚܐ [2]ܢܦܣܘܩ
ܒܠܒܘܬܐ ܕܝܠܟܘܢ. ܠܗܝ ܕܐܦ ܐܬܩܪܝܬܘܢ ܒܦܓܪܐ ܚܕ:
ܘܡܘ̈ܕܝܢܐ ܗܘܘ.
16 ܡܠܬܗ ܕܡܫܝܚܐ ܬܥܡܪ ܒܟܘܢ ܥܬܝܪܐܝܬ ܒܟܠܗ̇

Gentilis, et Judæus: circumcisio, [*et*] præputium: Barbarus, Scytha: servus, liber: sed omnia et in omnibus, Christus.

12 Induite igitur tanquam electi Dei, sancti, et dilecti, viscera paterna
misericordiæ, benignitatem, submissionem animi, lenitatem, longa-
13 nimitatem: Sufferentes alii alios, et condonantes vobisipsis, si quis
adversus aliquem habet querelam: sicut et Christus condonavit vo-
14 bis, ita et vos. Cum omnibus autem his, charitatem, quæ est vin-
15 culum perfectionis: Et pax Christi regat in cordibus vestris: ad
quam et vocati estis in corpore uno, et grati estote.
16 Verbum Christi habitet in vobis abundanter, in omni sapientia,

1 ܥܘܕܠܐ] In margine MSti μομφην — ܡܘܡܦܝܢ

2 ܢܦܣܘܩ] βραβευέτω — ܒܪܒܘܛܘ

ܣܓܝܐܐܝܬ. ܟܕ ܡܠܦܝܢ ܐܢܬܘܢ ܘܡܪܬܝܢ ܐܢܬܘܢ ܐܢܬܘܢ ܠܟܘܢ
ܒܡܙܡܘܪܐ. ܒܬܫܒܚܬܐ. ܒܙܡܝܪܬܐ ܪܘܚܢܝܬܐ. ܒܛܝܒܘܬܐ.
ܟܕ ܡܙܡܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒܠܒܘܬܐ ܕܝܠܟܘܢ ܠܐܠܗܐ. ܘܟܠ ܡܐ 17
ܕܐܢ ܬܥܒܕܘܢ ܒܡܠܬܐ ܐܘ ܒܥܒܕܐ. ܟܠܗܝܢ ܒܫܡܗ ܕܡܪܝܐ
ܝܫܘܥ. ܟܕ ܡܘܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܐܠܗܐ ܘܐܒܐ ܒܝܕ ܕܝܠܗ.
ܢܫܐ. ܐܫܬܥܒܕܝܢ ܠܓܒܪܐ # ܕܝܠܟܝܢ ✓ ܐܝܟ ܕܝܐܐ 18
ܒܡܪܝܐ. ܓܒܪܐ. ܐܚܒܘ ܠܢܫܝܟܘܢ ✓. ܘܠܐ ܬܬܡܪܡܪܘܢ 19
ܠܘܬܗܝܢ. ܒܢܝܐ. ܐܫܬܡܥܘ ܠܐܒܗܐ ܒܟܠܡܕܡ. ܗܢܐ 20
ܓܝܪ ܐܝܬܘܗܝ ܫܦܝܪܐ ܒܡܪܝܐ. ܐܒܗܐ. ܠܐ [1]ܬܐܪܓܙܘܢ 21
ܠܒܢܝܐ ܕܝܠܟܘܢ. ܕܠܐ ܢܬܟܪܝܘܢ. ܥܒܕܐ. 22
ܐܫܬܡܥܘ ܒܟܠܡܕܡ ܠܗܢܘܢ ܕܒܒܣܪܐ ܡܪܘܬܐ. ܠܐ ܒܥܒܕܐ
ܕܥܝܢܐ. ܐܝܟ ܫܦܪܝ ܠܒܢܝܢܫܐ. ܐܠܐ ܒܦܫܝܛܘܬܐ ܕܠܒܐ

docentes et commonentes vosmetipsos psalmis, hymnis, cantioni-
bus spiritualibus; in gratia cantantes in cordibus vestris Deo. Et 17
quicquid feceritis in verbo aut in opere, omnia in nomine Domini
Jesu, gratias agentes Deo, et Patri per eum.
Uxores, subditæ estote viris # vestris ✓, sicut convenit, in Domi- 18
no. Viri, diligite uxores ✓ vestras ✓, et ne amarulenti sitis adversus 19
eas. Filii, auscultate parentibus in omnibus: hoc enim est bene- 20
placitum Domino. Patres, ne † irritate liberos vestros, ut non angore 21
conficiantur. Servi, auscultate per omnia iis qui secundum carnem 22
domini *sunt*, non in oculo servitiorum, quasi placentes hominibus,

1 ܬܐܪܓܙܘܢ] | In margine MSti | ܬܪܓܙܘܢ
† irritate i. q. ἐρεθίζετε] | Lectio Marg. | i. q. παροργίζετε

23 ܡܢ ܕܕܚܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܪܝܐ. ܘܟܠܡܕܡ ܕܬܥܒܕܘܢ܆ ܡܢ
24 ܢܦܫܟܘܢ ܥܒܕܘ܆ ܐܝܟ ܕܠܡܪܝܐ ܘܠܐ ܠܒܢܝ̈ܢܫܐ. ܟܕ ܝܕܥܝܢ
ܐܢܬܘܢ ' ܕܡܢ ܠܐܠܗܐ ܢܣܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܦܘܪܥܢܐ ܕܝܪܬܘܬܐ.
25 ܠܡܪܝܐ ܓܝܪ ܡܫܝܚܐ ܦܠܚܝܢ ܐܢܬܘܢ ܥܒܕܘܬܐ. ܗܘ ܕܝܢ
ܕܡܥܘܠ܆ ܢܬܦܪܥ ܗܘ ܡܕܡ ܕܥܘܠ܆ ܘܠܝܬ ܢܣܒܘܬ
1 ܦܪ̈ܨܘܦܐ܀ ܡܪ̈ܐ܆ ܟܐܢܘܬܐ ܘܫܘܝܘܬܐ. ܠܥܒ̈ܕܝܟܘܢ ܥܒܕܘ. ܟܕ Cap. IV.
ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܐܦ ܐܢܬܘܢ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܡܪܝܐ ܒܫܡܝܐ܀
2 ܒܨܠܘܬܐ ܐܬܡܢܘ܆ ܟܕ ܥܝܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒܗ ܒܬܘܕܝܬܐ.
3 ܟܕ ܡܨܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܐܟܚܕܐ ܐܦ ܥܠܝܢ܆ ܕܐܠܗܐ
ܢܦܬܚ ܠܢ ܬܪܥܐ ܕܡܠܬܐ܆ ܠܡܡܠܠܘ ܐܪܙܗ ܕܡܫܝܚܐ܆
4 ܡܛܠܬܗ ܗܘ ܐܣܝܪ ܐܢܐ. ܐܝܟܢܐ ܕܐܓܠܝܘܗܝ ܐܝܟ ܕܘܠܐ
5 ܠܝ ܠܡܡܠܠܘ܀ ܒܚܟܡܬܐ ܗܠܟܘ ܠܘܬ ܒܪ̈ܝܐ

23 sed in simplicitate cordis, timentes Dominum. Quicquid autem fe-
ceritis, ex animo operamini, tanquam Domino, et non hominibus:
24 Scientes quod † a Deo accepturi sitis retributionem hæreditatis:
25 Domino enim Christo servitis. Qui autem injuriam intulerit, re-
1 portabit quod inique gessit, et non est acceptio personarum. Domini, Cap. IV.
justitiam et æquitatem servis præstate, scientes quod et vos habetis
Dominum in cœlis.
2 In oratione perdurate, vigilantes in ea cum gratiarum actione:
3 Orantes simul et pro nobis, ut Deus aperiat nobis ostium sermonis,
ad loquendum mysterium Christi, (propter quod etiam vinctus
4 sum:) Ut manifestum faciam illud, sicut oportet me loqui. In
5

1 ܕܡܢ ܠܐܠܗܐ] In margine MSti (ܕܡܢ) ܡܪܝܐ
† a Deo] Lectio Marg. (a) Domino

ܕܠܒܪ܆ ܗܘ ܟܕ ܙܒܢܐ ܙܒܢܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܡܠܬܐ ܕܝܠܟܘܢ 6
ܒܟܠܙܒܢ܆ ܒܛܝܒܘܬܐ ܒܡܠܚܐ ܬܗܘܐ ܡܬܒܠܐ. ܠܡܕܥ
ܐܝܟܢܐ ܙܕܩ ܠܟܘܢ ܠܟܠܚܕ ܚܕ ܠܡܦܢܝܘ ܦܬܓܡܐ܀
7 ܗܠܝܢ ܕܠܘܬܝ ܟܠܗܝܢ ܢܘܕܥ ܠܟܘܢ ܛܘܟܝܩܘܤ ܗܘ
8 ܚܒܝܒܐ ܐܚܐ. ܘܡܗܝܡܢܐ ܡܫܡܫܢܐ. ܘܟܢܬܐ ܒܡܪܝܐ. ܗܘ
ܕܫܕܪܬ ܠܘܬܟܘܢ ܠܗ ܠܗܕܐ. ܐܝܟܢܐ ܕܢܕܥ ܗܠܝܢ ܕܡܛܠܬܟܘܢ
9 ܘܢܒܝܐ ܠܠܒܘܬܐ ܕܝܠܟܘܢ. ܥܡ ܐܘܢܝܤܝܡܘܤ ܗܘ
ܡܗܝܡܢܐ ܘܚܒܝܒܐ ܐܚܐ. ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ ܡܢܟܘܢ. ܟܠܗܝܢ
10 ܠܟܘܢ ܢܘܕܥܘܢ ܗܠܝܢ ܕܗܪܟܐ܀ ܫܐܠ ܫܠܡܐ ܕܝܠܟܘܢ.
ܐܪܤܛܪܟܘܤ ܗܘ ܕܥܡܝ ܫܒܝܐ. ܘܡܪܩܘܤ ܗܘ [1]ܐܢܐܦܤܝܘܤ
ܕܒܪܢܒܐ. ܕܥܠܘܗܝ ܗܘ ܕܢܤܒܬܘܢ [2]ܦܘܩܕܢܐ܀ ܐܢ ܢܐܬܐ
11 ܠܘܬܟܘܢ ܩܒܠܘܗܝ. ܘܝܫܘܥ ܗܘ ܕܡܬܐܡܪ ܝܘܤܛܘܤ.

ſapientia ambulate erga eos qui foris, tempus redimentes. Sermo 6
veſter ſemper, in gratia, ſale ſit conditus; ut ſciatis quomodo oporteat
vos unicuique reddere reſponſum.

Ea quæ de me omnia nota faciet vobis Tychicus, dilectus frater, 7
et fidelis miniſter, et conſervus in Domino: Quem miſi ad vos ob 8
hoc ipſum, ut cognoſcat ea quæ de vobis, et conſoletur corda veſtra:
Cum Oneſimo fideli et dilecto fratre, qui eſt ex vobis: omnia vobis 9
nota facient, quæ hic. Salutat vos Ariſtarchus qui mecum captivus, 10
et Marcus conſobrinus Barnabæ (de quo accepiſtis † mandata: ſi
venerit ad vos, excipite eum): Et Jeſus qui dicitur Juſtus, qui ſunt 11

1 ܗܘ ܐܢܐܦܤܝܘܤ] In margine MSti ὁ ἀνεψιος—ܗ ܒܪ ܕܕܐ
2 ܦܘܩܕܢܐ] ܐܓܪ̈ܬܐ
† mandata] Lectio Marg. Epiſtolas

ܘܗܠܝܢ ܕܐܝܬܝܗܘܢ ܡܢ ܓܙܘܪܬܐ܂ ܗܢܘܢ ܒܠܚܘܕܝܗܘܢ
ܡܥܕܪܢܐ ܥܡܝ ܒܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ܂ ܗܢܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܗܘܘ ܠܝ
12 ܒܘܝܐܐ܀ ܫܐܠ ܫܠܡܐ ܕܠܟܘܢ ܐܦܦܪܐ ܗܘ ܕܡܢܟܘܢ
ܥܒܕܐ ܕܡܫܝܚܐ܂ ܟܕ ܒܟܠܙܒܢ ܐܬܟܬܫ ܥܠ ܐܦܝܟܘܢ ܚܠܦܝܟܘܢ
ܒܨܠܘܬܐ܂ ܐܝܟ ¹ܕܬܩܘܡܘܢ ܓܡܝܪܐ ²ܘܡܫܡܠܝܐ ܒܟܠܗ
13 ܨܒܝܢܐ ܕܐܠܗܐ܂ ܣܗܕ ܐܢܐ ܓܝܪ ܠܗ܂ ܕܛܢܢܐ ܣܓܝܐܐ ܐܝܬ
ܠܗ ܚܠܦܝܟܘܢ ܘܚܠܦܝܗܘܢ ܕܒܠܐܕܝܩܝܐ ܘܚܠܦܝܗܘܢ
14 ܕܒܗܝܪܦܘܠܝܣ܀ ܫܐܠ ܫܠܡܐ ܕܠܟܘܢ܂ ܠܘܩܐ ܗܘ ܐܣܝܐ
15 ܚܒܝܒܐ *ܘܕܝܡܐܣ܀ ܫܐܠܘ ܫܠܡܐ ܕܐܚܐ ܕܒܠܐܕܝܩܝܐ܂ * και δημας
16 **ܘܕܢܘܡܦܐ ܘܕܥܕܬܐ ³ܕܒܒܝܬܗ܂ ܘܡܐ ܕܐܬܩܪܝܬ * και νυμφαν
ܠܘܬܟܘܢ ܗܕܐ ܐܓܪܬܐ܂ ܥܒܕܘ ܕܐܦ ܒܥܕܬܐ ܕܠܐܕܝܩܝܐ

ex circumcifione: hi foli adjutores mecum in regno Dei, qui fue-
12 runt mihi folatio. Salutat vos Epaphras qui ex vobis, fervus Chrifti,
femper decertans pro vobis in orationibus, † ut ftetis perfecti ‡ et
13 completi in omni voluntate Dei. Teftor enim illi, quod zelum
multum habet pro vobis, et iis qui Laodiceæ, et iis qui Hieropoli.
14 15 Salutat vos Lucas medicus dilectus, et Demas. Salutate fratres qui
16 Laodiceæ, et Nympham, et Ecclefiam quæ in domo illius. Et
quum lecta fuerit apud vos Epiftola, facite ut et in Ecclefia Laodi-

1 ܕܬܩܘܡܘܢ] In margine MSti ܕܬܗܘܘܢ ܐܠܡܝܢ

2 ܘܡܫܡܠܝܐ] ܘܡܫܡܠܝܢ ܦܝܣܐ

3 ܕܥܕܬܐ ܕܒܝܬܗ] (ܕܥܕܬܐ) ܕܒܝܬܗ

† ut ftetis–i. q. ἵνα ϛῆτε] Lectio Marg. Ut fitis–i. q. ἵνα ἦτε

‡ et completi–i. q. πεπληρωμένοι] i. q. πεπληροφορημένοι

ܬܬܩܪܐ. ܘܗܝ ܕܡܢ ܠܐܘܕܝܩܝܐ: ܐܢܬܘܢ ܕܐܦ ܐܢܬܘܢ ܩܪܘ.

17 ܘܐܡܪܘ ܠܐܪܟܝܦܘܣ: ܚܙܝ ܠܬܫܡܫܬܐ ܗܝ ܕܩܒܠܬ ܒܡܪܢ:

ܐܝܟܢܐ ܕܬܗܘܐ ܡܫܡܠܐ ܠܗ̇.

18 ܫܠܡܐ ܒܟܬܒܐ ܕܐܝܕܝ ܕܝܠܝ ܕܦܘܠܘܣ. ܗܘܝܬܘܢ ܥܗܝܕܝܢ

ܠܐܣܘܪܝ ܕܝܠܝ. ܛܝܒܘܬܐ ܥܡܟܘܢ ܐܡܝܢ.

ܫܠܡܬ ܐܓܪܬܐ ܕܠܩܘܠܣܐܝܐ: ܕܐܬܟܬܒܬ ܡܢ
ܪܗܘܡܐ ܒܝܕ ܛܘܟܝܩܘܣ ܘܐܘܢܣܝܡܘܣ.

censium legatur, et illam quæ ex Laodicea ut et vos legatis. Et 17
dicite Archippo; Vide ministerium quod accepisti in Domino, ut
impleas illud.

Salutatio, manu mea Pauli. Memores estote vinculorum meo- 18
rum. Gratia vobiscum. Amen.

1 ܘܗܝ ܕܡܢ ܠܐܘܕܝܩܝܐ] In margine MSti ܕܗܝ ܕܟܬܝܒܐ ܡܢ ܠܐܘܕܝܩܝܐ. ܐܢܬܘܢ:

Finita est Epistola ad Colossenses quæ scripta fuit a Roma,
per Tychicum et Onesimum.

ܐܓܪܬܐ ܕܦܘܠܘܣ ܠܬܣܠܘܢܝܩܝ̈ܐ ܩܕܡܝܬܐ

1 ܦܘܠܘܣ ܘܣܝܠܘܢܘܣ ܘܛܝܡܬܐܘܣ܂ ܠܥܕܬܐ CAP. I.
ܕܬܣܠܘܢܝܩܝ̈ܐ * ܕܒܐܠܗܐ ܐܒܐ ܘܡܪܝܐ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ܂ * θεσσαλονικεων
ܛܝܒܘܬܐ ܠܟܘܢ ܘܫܠܡܐ. ※ܡܢ ܐܠܗܐ ܐܒܐ ܕܝܠܢ܂ ܘܡܪܝܐ
ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ܀
2 ܡܘܕܝܢ ܒܟܠܙܒܢ ܠܐܠܗܐ ܡܛܠ ܟܠܟܘܢ܂ ܟܕ ܥܘܗܕܢܐ
3 ܕܝܠܟܘܢ ܥܒܕܝܢ ܒܨܠܘ̈ܬܐ ܕܝܠܢ * ܐܕܝܐܠܝܛܘܣ܂ ܟܕ * αδιαλειπτως
ܡܬܕܟܪܝܢ ܠܥܒ̈ܕܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ ܕܝܠܟܘܢ܂ ܘܠܥܡܠܐ ܕܚܘܒܐ
ܘܠܡܣܝܒܪܢܘܬܐ ܕܣܒܪܐ܂ ܕܡܪܢ ܕܝܠܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ܂ ܩܕܡ
4 ܐܠܗܐ ܘܐܒܐ ܕܝܠܢ. ܟܕ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܐܚ̈ܐ ܚܒܝ̈ܒܐ ܡܢ
5 ܐܠܗܐ ܠܓܒܝܘܬܐ ܕܝܠܟܘܢ. ܡܛܠ ܕܐܘܢܓܠܝܘܢ ܕܝܠܢ܂ ܠܐ

EPISTOLA PAULI
AD THESSALONICENSES PRIMA.

1 PAULUS, et Sylvanus, et Timotheus, Ecclesiæ Thessalonicen- CAP. I.
sium, quæ in Deo et Patre, et Domino Jesu Christo: gratia vobis,
et pax ※ a Deo Patre ✓ nostro et Domino Jesu Christo.
2 Gratias agimus semper Deo pro omnibus vobis, mentionem vestri
3 facientes in precibus nostris indesinenter; Recordantes operum fidei
vestræ, et laboris charitatis, et tolerantiæ spei Domini nostri Jesu
4 Christi, coram Deo et Patre nostro. Scientes, fratres dilecti a Deo,
5 electionem vestram: Quia evangelium nostrum non fuit apud vos

ܗܘܬ ܒܡܠܬܐ ܒܠܚܘܕ ܐܠܐ ܐܦ ܒܚܝܠܐ ܘܐܦ
ܒܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ * ܘܒܦܠܝܪܘܦܘܪܝܐ ܣܓܝܐܬܐ ܐܝܟ ܕܝܕܥܝܢ * πληροφορια
6 ܐܢܬܘܢ. ܕܐܝܟܢܐ ܗܘܝܢ ܒܝܢܬܟܘܢ ܡܛܠܬܟܘܢ. ܘܐܦ
ܐܢܬܘܢ ܡܬܕܡܝܢ ܗܘܝܬܘܢ ܠܢ ܘܠܡܪܢ: ܟܕ ܩܒܠܬܘܢ
ܡܠܬܐ ܒܐܘܠܨܢܐ ܣܓܝܐܐ ܒܚܕܘܬܐ ܕܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ.
7 ܐܝܟܢܐ ܕܬܗܘܘܢ ܕܡܘܬܐ ܠܟܠܗܘܢ ܗܢܘܢ ܕܡܗܝܡܢܝܢ
8 ܒܡܩܕܘܢܝܐ ܘܒܐܟܐܝܐ. ܡܢܟܘܢ ܓܝܪ ܐܫܬܡܥܬ [1] ܡܠܬܗ
ܕܐܠܗܐ: ܠܘ ܒܠܚܘܕ ܒܡܩܕܘܢܝܐ ܘܒܐܟܐܝܐ. ܐܠܐ ܒܟܠ
ܕܘܟ ܗܝܡܢܘܬܟܘܢ ܕܒܐܠܗܐ ܐܫܬܡܥܬ.
ܐܝܟܢܐ ܕܠܐ ܢܣܢܩ ܕܢܐܡܪ ܡܕܡ ܥܠܝܗܘܢ.
9 ܗܢܘܢ ܓܝܪ ܡܫܬܥܝܢ ܥܠܝܢ: ܕܐܝܟܢܐ ܐܝܟ
ܕܥܠܠ ܗܘܐ ܠܘܬܟܘܢ: ܘܐܝܟܢܐ ܐܬܦܢܝܬܘܢ ܠܘܬ ܐܠܗܐ
ܡܢ ܦܬܟܪܐ. ܠܡܦܠܚ ܠܐܠܗܐ ܚܝܐ ܘܫܪܝܪܐ.

in fermone tantum, fed et in virtute, et in Spiritu Sancto, et in plena
perceptione multa; ficut fcitis, quales fuerimus inter vos, propter
6 vos. Et etiam vos imitatores noftri facti eftis, et Domini, accipientes
7 verbum in afflictione multa, cum gaudio Spiritus Sancti: Adeo ut
fueritis exemplaria omnibus qui credunt in Macedonia, et in Achaia.
8 A vobis enim effufus eft † fermo Dei, non tantum in Macedonia
et in Achaia: fed in omni loco fides veftra, quæ *eft* ad Deum, di-
9 manavit, ita ut non opus habeamus loqui iis quicquam. Ipfi enim
de nobis manifeftum faciunt qualem ingreffum habuimus ad vos:
et quomodo converfi eftis ad Deum ab idolis, ut ferviretis Deo vivo

1 ܡܠܬܗ ܕܐܠܗܐ] In margine MSti (ܡܠܬܗ) ܕܡܪܝܐ
† fermo Dei] Lectio Marg. (fermo) Domini

10 ܘܠܡܣܟܝܘ ܠܒܪܗ ܕܡܢ ܫܡܝܐ. ܠܗܘ ܕܐܩܝܡ ܡܢ
ܡܝܬܐ܆ ܠܝܫܘܥ ܗܘ ܕܦܪܩܢ ܠܢ ܡܢ ܪܘܓܙܐ ܗܘ ܕܐܬܐ.
1 ܐܢܬܘܢ ܓܝܪ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܐܚܝ ܠܡܥܠܬܐ ܕܝܠܢ ܗܘ CAP. II.
2 ܕܠܘܬܟܘܢ܆ ܡܛܠ ܕܠܘ ܣܪܝܩܬܐ ܗܘܐ. ܐܠܐ ܩܕܡ ܚܫܢ
ܘܐܨܛܥܪܢ ܐܝܟ ܡܐ ܕܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ *ܒܦܝܠܝܦܘܣ܆ * εν φιλιπποις
ܒܡܪܗܣܝܐ ܗܘܝܢ ܒܐܠܗܢ ܕܝܠܢ܆ ܠܡܡܠܠܘ ܠܘܬܟܘܢ
3 ܣܒܪܬܗ ܕܐܠܗܐ ܒܐܓܘܢܐ ܣܓܝܐܐ. ܗܝ ܓܝܪ ܦܝܣܬܐ
ܕܝܠܢ܆ ܠܘ ܡܢ ܛܥܝܘܬܐ. ܐܦܠܐ ܡܢ ܛܢܦܘܬܐ. ܐܦܠܐ
4 ܒܢܟܠܐ. ܐܠܐ ܐܝܟ ܡܐ ܕܐܬܒܚܪܢ ܡܢ ܐܠܗܐ ܠܡܬܗܝܡܢܘ
ܣܒܪܬܗ܆ ܗܟܢܐ ܡܡܠܠܝܢܢ ܠܗ ܐܝܟ ܡܐ ܕܠܒܢܝ̈ܢܫܐ
5 ܫܦܪܝܢ܆ ܐܠܐ ܠܐܠܗܐ ܗܘ ܕܒܚܪ ܠܒܘ̈ܬܐ ܕܝܠܢ. ܠܐ ܓܝܪ
ܡܡܬܘܡ ܒܡܠܬܐ ܕܫܘܓܢܐ ܗܘܝܢ # ܠܘܬܟܘܢ ✓ ܐܝܟ
ܕܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ܆ ܘܠܐ ܒܥܠܬܐ ܕܥܠܘܒܘܬܐ. ܐܠܗܐ ܗܘ ܣܗܕܐ.
6 ܘܠܐ ܟܕ ܒܥܝܢ ܡܢ ܒܢ̈ܝܢܫܐ ܫܘܒܚܐ܆ ܘܠܐ ܡܢܟܘܢ ܘܠܐ

10 et vero; Et expectaretis Filium ejus de cœlo, (quem fuſcitavit ex
mortuis) Jeſum, qui eripuit nos ab ira ventura.
1 Vos enim ſcitis, fratres mei, ingreſſum noſtrum, qui ad vos, quia CAP. II.
2 non vanus fuit: Sed prius paſſi, et contumeliis affecti, (ſicut ſcitis)
in Philippis, in fiducia fuimus in Deo noſtro, loqui ad vos Evange-
3 lium Dei in certamine multo. Perſuaſio enim noſtra non ex erro-
4 re, neque ex impuritate, neque in dolo: Sed ſicut probati fuimus a
Deo, ut crederetur Evangelium, ita loquimur, non quaſi hominibus
5 placentes, ſed Deo, qui probat corda noſtra. Neque enim unquam
in ſermone ſeditionis fuimus # apud vos ✓, ſicut ſcitis: neque in oc-
6 caſione avaritiæ: (Deus eſt teſtis:) Neque quærentes ex hominibus

ܡܢ ܐܚܪ̈ܢܐ. ܟܕ ܡܨܝܢ ܗܘܝܢ * ܒܝܘܩܪܐ ܠܡܗܘܐ ܐܢܚܢ ܐܝܟ * ἐν βάρει
7 ܫܠܝ̈ܚܐ ܕܡܫܝܚܐ. ܐܠܐ ܗܘܝܢ ܢܝ̈ܚܐ ܒܡܨܥܬܐ ܕܟܠܟܘܢ.
8 ܘܐܝܟ ܡܪܒܝܢܝܬܐ ܕܡܪܒܝܐ ܒܢ̈ܝܐ ܕܝܠܗ̇: ܗܟܢܐ ܟܕ
ܡܫܬܘܩܝܢ ܠܟܘܢ: ܡܬܪܓܓܝܢ ܠܡܬܠ ܠܟܘܢ. ܠܘ
ܒܠܚܘܕ ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܕܐܠܗܐ: ܐܠܐ ܐܦ ܢܦܫܢ ܢܦ̈ܫܬܐ
9 ܕܝܠܢ: ܡܛܠ ܕܚܒ̈ܝܒܐ ܕܝܠܢ ܗܘܝܬܘܢ. ܥܗܝܕܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܓܝܪ ܐܚ̈ܝ ܠܥܡܠܐ ܕܝܠܢ ܘܠܠܐܘܬܐ: ܕܟܕ [1]ܒܠܠܝܐ ܘܒܐܝܡܡܐ
ܦܠܚܝܢ ܗܘܝܢ: ܒܕܠ ܗܘ ܕܠܐ ܢܝܩܪ ܥܠ ܐܢܫ ܡܢܟܘܢ: ܐܟܪܙܢ
10 ܒܟܘܢ ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܕܐܠܗܐ. ܐܢܬܘܢ ܣܗ̈ܕܐ ܘܐܠܗܐ.
ܐܝܟܢܐ ܚܣܝܐܝܬ ܘܟܐܢܐܝܬ ܘܕܠܐ ܪܫܐ ܠܟܘܢ ܠܟܘܢ
11 ܕܡܗܝܡܢܝܢ ܗܘܝܢ: ܐܝܟ ܡܐ ܕܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ: ܕܐܝܟܢܐ
ܠܟܠܚܕ ܚܕ ܡܢܟܘܢ ܐܝܟ ܐܒܐ ܠܒܢ̈ܝܐ ܕܝܠܗ ܡܒܥܝܢ
12 ܗܘܝܢ ܠܟܘܢ: ܘܡܒܝܐܝܢ ܘܡܣܗܕܝܢ. ܠܟܘܢ ܕܬܗܠܟܘܢ

gloriam, neque a vobis, neque ab aliis, quum poſſemus oneri eſſe, ut
Apoſtoli Chriſti. Sed fuimus manſueti in medio veſtri: et tanquam 7
nutrix diligens filios ſuos: Ita cupidi veſtri voluimus tradere vobis 8
non ſolum Evangelium Dei, ſed etiam animas noſtras, quoniam
dilecti noſtri facti eſtis Meminiſtis enim, fratres mei, laboris noſtri 9
et fatigationis: † nocte et die operantes, ut non eſſemus oneri ulli
veſtrum, prædicavimus in vos Evangelium Dei. Vos teſtes, et Deus, 10
quam ſancte, et juſte, et ſine culpa, vobis qui creditis, facti ſumus:
Sicut ſcitis, quomodo unumquemque veſtrum, tanquam pater filios 11
ſuos, hortabamur vos, et conſolabamur; Et obteſtabamur ut ambu- 12

1 ܒܠܠܝܐ] In margine MSti (ܒܠܠܝܐ) ܓܝܪ
† nocte] Lectio Marg. (nocte) enim

ܐܝܟ ܕܫܘܐ ܠܐܠܗܐ. ¹ܗܘ ܕܩܪܐ ܠܟܘܢ ܠܡܠܟܘܬܗ ܕܝܠܗ
13 ܘܠܫܘܒܚܐ. ܘܡܛܠ ܗܢܐ ܐܦ ܚܢܢ ܡܘܕܝܢܢ ܠܐܠܗܐ
ܐܡܝܢܐܝܬ. ܡܛܠ ܕܟܕ ܩܒܠܬܘܢ ܡܠܬܐ ܕܫܡܥܐ ܡܢܢ
ܕܐܠܗܐ ܩܒܠܬܘܢ. ²ܠܘ ܡܠܬܐ ܕܒܢܝܢܫܐ. ܐܠܐ ܐܝܟ ܡܐ
ܕܐܝܬܝܗ̇ ܫܪܝܪܐܝܬ ܡܠܬܐ ܕܐܠܗܐ. ܗܝ ܕܐܦ ܡܬܥܒܕܐ
14 ܒܟܘܢ ܒܗܢܘܢ ܕܡܗܝܡܢܝܢ. ܐܢܬܘܢ ܓܝܪ ܡܬܕܡܝܢܐ
ܗܘܝܬܘܢ ܐܚܝ. ³ܠܥܕ̈ܬܐ ܕܡܫܝܚܐ ܗܢܝܢ ܕܐܝܬܝܗܝܢ ܒܝܗܘܕ:
ܒܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ. ܡܛܠ ܕܗܢܝܢ ܟܕ ܗܢܝܢ ܚܫܬܘܢ ܐܦ ܐܢܬܘܢ
⁴ܡܢ ܒܢܝ ܫܪܒܬܟܘܢ ܕܝܠܟܘܢ. ܐܝܟ ܡܐ ܕܐܦ ܗܢܘܢ ܡܢ ܝܗܘܕܝܐ:
15 ܗܢܘܢ ܕܐܦ ܠܡܪܢ ܝܫܘܥ ܩܛܠܘ. ܘܠܢܒܝܐ ܕܝܠܗܘܢ ܘܠܢ

laretis, ficut convenit Deo, † qui vocavit vos in regnum fuum et
13 gloriam. Et propter hoc et nos gratias agimus Deo indefinenter,
quoniam accipientes verbum auditus a nobis, Dei, accepiftis ‡ non
verbum hominum, fed (ficut eft vere,) verbum Dei, quod et operatur
14 in vobis qui creditis. Vos enim imitatores facti eftis, fratres mei,
‖ Ecclefiarum Chrifti quæ funt in Judæa, in Chrifto Jefu, quia ea-
dem paffi eftis et vos § a contribulibus veftris, ficut et ipfi a Judæis;
15 Qui et Dominum Jefum occiderunt, et prophetas fuos, et nos per-

1 ܗܘ ܕܩܪܐ] In margine MSti ܕܩܪܐ (ܗܘ)
2 ܠܘ ܡܠܬܐ] (ܠܘ) ܐܝܟ (ܡܠܬܐ)
3 ܠܥܕ̈ܬܐ ܕܡܫܝܚܐ] (ܠܥܕ̈ܬܐ) ܕܐܠܗܐ
4 ܡܢ ܒܢܝ ܫܪܒܬܟܘܢ ܕܝܠܟܘܢ] (ܡܢ) ܝܗܘܕܝܐ
† qui vocavit] Lectio Marg. (qui) Vocat
‡ non verbum] (non) Tanquam (verbum)
‖ Ecclefiarum Chrifti] (Ecclefiarum) Dei
§ a contribulibus veftris] (a) Judæis,

[illegible]
16 [illegible]
[illegible]
[illegible]
17 [illegible]
[illegible]
18 [illegible]
[illegible]
19 [illegible]
[illegible]
20 [illegible]
Cap. III. 1 [illegible]
* εν αθηναις [illegible]
2 [illegible]

ſecuti ſunt, et Deo non placent, et omnibus hominibus adverſantur:
Prohibentes nos loqui gentibus ut ſerventur, ut compleant peccata 16
ſua ſemper: pervenit autem ſuper eos ira in finem.
Nos autem, fratres mei, orbati a vobis ad tempus horæ, aſpectu, 17
non corde, abundantius ſtuduimus videre faciem veſtram, in deſide-
rio multo. Ideo voluimus venire ad vos, (ego quidem Paulus # et ✓ 18
ſemel et iterum,) et impedivit me Satanas. Quæ eſt enim ſpes 19
noſtra, aut gaudium, aut corona gloriationis? annon et vos coram
Domino noſtro Jeſu in adventu ejus? Vos enim eſtis gloria noſtra, 20
Cap. III. et gaudium. Propterea non amplius ſuſtinentes, voluimus relinqui 1
Athenis ſoli. Et miſimus Timotheum fratrem noſtrum, et miniſ- 2

* σαίνεσθαι

trum Dei, ⁎ et adjutorem noſtrum ✓ in Evangelio Chriſti, ut con-
3 firmaret vos, et conſolaretur de fide veſtra: Ut nemo commoveatur
in afflictionibus iſtis: vos enim ſcitis, quod ad hoc poſiti ſumus.
4 Etenim quum apud vos eſſemus, prædicebamus vobis, quod futuri
5 eſſemus affligi, ſicut et factum eſt, et ſcitis. Propterea et ego, non
amplius ſuſtinens, miſi ut cognoſcerem fidem veſtram: ne forte
6 tentaverit vos tentator, et in vanum fiat labor noſter. Nunc autem
quum veniſſet Timotheus ad nos a vobis, et annunciaviſſet nobis
fidem et charitatem veſtram, et quia † habetis memoriam noſtri bo-
7 nam ⁎ ſemper ✓, deſiderantes videre nos, ſicut et nos vos: Propter-
ea conſolationem accepimus, fratres noſtri, de vobis in omni neceſ-

† habetis *Vid. Not.*

8 ܘܐܘܠܨܢܐ ܕܝܠܢ [1] ܒܝܕ ܗܝܡܢܘܬܐ ܕܝܠܟܘܢ. ܡܛܠ ܕܗܫܐ ܚܝܝܢ
9 ܐܢ ܐܢܬܘܢ ܩܝܡܝܢ ܒܡܪܝܐ܀ ܐܝܕܐ ܓܝܪ ܛܝܒܘܬܐ ܡܫܟܚܝܢ
ܠܡܦܪܥ ܠܐܠܗܐ ܚܠܦܝܟܘܢ. ܥܠ ܟܠܗ ܚܕܘܬܐ ܗܝ ܕܚܕܝܢ
10 ܡܛܠܬܟܘܢ ܩܕܡ ܐܠܗܐ ܕܝܠܢ. ܒܠܠܝܐ ܘܒܐܝܡܡܐ ܛܒ
ܡܨܠܝܢ ܘܡܬܟܫܦܝܢ ܐܝܟ ܕܢܚܙܐ ܦܪܨܘܦܐ ܕܝܠܟܘܢ.
11 ܘܢܫܡܠܐ ܚܣܝܪܘܬܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ ܕܝܠܟܘܢ܀ ܗܘ ܕܝܢ ܐܠܗܐ
ܘܐܒܐ ܕܝܠܢ: ܘܡܪܢ ܕܝܠܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ: ܢܛܪܘܨ ܐܘܪܚܐ
12 ܕܝܠܢ ܠܘܬܟܘܢ. ܠܟܘܢ ܕܝܢ ܡܪܝܐ ܢܣܓܐ ܘܢܝܬܪ ܒܚܘܒܐ
ܕܠܘܬ ܚܕܕܐ ܘܠܘܬ ܟܠܗܘܢ: ܐܝܟ ܡܐ ܕܐܦ ܚܢܢ ܠܘܬܟܘܢ.
13 ܠܡܫܪܪܘ ܠܒܘܬܐ ܕܝܠܟܘܢ ܠܐ ܪܫܝܢ ܒܩܕܝܫܘܬܐ ܩܕܡ
ܐܠܗܐ ܘܐܒܐ ܕܝܠܢ. ܒܡܐܬܝܬܗ ܕܡܪܢ ܕܝܠܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ.
ܥܡ ܟܠܗܘܢ ܩܕܝܫܐ ܕܝܠܗ܀

ſitate et afflictione noſtra, † per fidem veſtram : Quoniam nunc vi- 8
vimus, ſi vos ſtatis in Domino. Quam enim gratiarum actionem 9
poſſumus rependere Deo pro vobis, ſuper omni gaudio quo gaude-
mus propter vos coram Deo noſtro : Nocte et die valde abundanter 10
rogantes, ut videamus faciem veſtram, et compleamus defectiones
fidei veſtræ ? Ipſe autem Deus, et pater noſter, et Dominus noſter 11
Jeſus Chriſtus, dirigat viam noſtram ad vos. Vos autem Dominus 12
augeat, et abundare faciat charitate in invicem, et in omnes, quem-
admodum et nos in vos : Ut confirmetis corda veſtra inculpata in 13
ſanctitate, coram Deo et Patre noſtro, in adventu Domini noſtri
Jeſu Chriſti, cum omnibus ſanctis ejus.

1 ܒܝܕ ܗܝܡܢܘܬܐ ܕܝܠܟܘܢ] In margine MSti (ܒܝܕ ܗܝܡܢܘܬܐ ܕܝܠܟܘܢ) ܘܥܠ ܡܘܗܒܬܐ ܕܪܘܚܐ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ

† per fidem veſtram] Lectio Marg. (per fidem veſtram) et ſuper dono ſpiritus Jeſu Chriſti.

1 [illegible] CAP. IV.
[illegible]
[illegible]
2 [illegible]
[illegible]
3 [illegible]
4 [illegible] * ο αγιασμος
[illegible]
5 [illegible]
6 [illegible]
[illegible]
7 [illegible]
8 [illegible]

1 Proinde igitur, fratres mei, rogamus vos et obſecramus in Domino CAP. IV.
Jeſu, quemadmodum accepiſtis a nobis, quomodo oporteat vos am-
2 bulare, et placere Deo, ut ambulantes, abundetis magis. Scitis enim
fratres mei ↙ quæ mandata dederimus vobis per Dominum Jeſum
3 Chriſtum. Hæc enim eſt voluntas Dei, ſanctificatio veſtra: ut
4 abſtineatis a ſcortatione: Ut ſciat unuſquiſque ex vobis vas ſuum
5 poſſidere in ſanctificatione et honore: Non in paſſione deſiderii,
6 ſicut et gentes quæ non noverunt Deum: Ut non tranſgrediatur
quis et circumveniat in negotio fratrem ſuum: quoniam vindex
Dominus ÷ eſt ↙ de omnibus his, ſicut et prædiximus vobis et
7 teſtati ſumus. Non enim vocavit nos Deus ad impuritatem, ſed
8 ad ſanctificationem. Itaque igitur qui aſpernatur, non hominem

ܠܗ ܠܒܪܢܫܐ ܡܣܠܐ܀ ܐܠܐ ܠܐܠܗܐ ܗܘ ܕܐܦ ܝܗܒ ܪܘܚܐ ܕܝܠܗ
ܩܕܝܫܐ ¹ܒܢ܀

9 ܥܠ ܚܘܒܐ ܕܝܢ ܕܐܚܐ܀ ܠܐ ܐܝܬ ܠܢ ܣܘܢܩܢܐ ܠܡܟܬܒ
ܠܟܘܢ. ܗܢܘܢ ܓܝܪ ܐܢܬܘܢ ܝܠܝܦܝܢ ܡܢ ܐܠܗܐ ܕܬܚܒܘܢ܀ ܚܕ
10 ܠܚܕ܀ ܐܦ ܓܝܪ ܥܒܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܗܕܐ ܠܟܠܗܘܢ
ܐܚܐ܀ ܘܠܗܘܢ ܕܒܟܠܗ ܡܩܕܘܢܝܐ܀ ܡܒܝܥܝܢ ܕܝܢ ܠܟܘܢ
11 ܐܚܝ܀ ܕܬܬܝܬܪܘܢ ܝܬܝܪܐܝܬ. ܘܬܬܚܦܛܘܢ. ܘܬܫܬܠܝܘܢ ܘܬܥܣܩܘܢ
ܒܕܝܠܟܘܢ. ܘܬܦܠܚܘܢ ܒܐܝܕܝܟܘܢ ܐܝܟ ܡܐ ܕܐܦ
12 ܦܩܕܢܟܘܢ. ܕܬܗܠܟܘܢ ܒܐܣܟܡܐ ܕܦܐܝܐ ܠܘܬ
ܗܢܘܢ ܕܠܒܪ܀ ܘܠܐ ܠܡܕܡ ܬܗܘܐ ܣܘܢܩܢܐ ܠܟܘܢ܀
13 ܠܐ ܨܒܐ ܐܢܐ [ܕܝܢ] ܕܠܐ ܬܕܥܘܢ ܐܚܝ܀ ܕܡܛܠ ܗܢܘܢ ܕܕܡܟܝܢ܀
ܕܠܐ ܬܬܟܪܝܘܢ ܐܝܟ ܕܐܦ ܗܢܘܢ ܫܪܟܐ܀ ܗܢܘܢ ܕܠܐ ܐܝܬ

aspernatur, sed Deum, qui et dedit Spiritum suum Sanctum † in nobis.

9 De autem charitate fraternitatis non necesse habemus scribere
10 vobis: ipsi enim vos docti a Deo estis, ut diligatis alii alios. Et-
enim facitis hoc in omnes fratres, et in illos qui in tota Macedonia.
11 Rogamus autem vos, fratres nostri, ut excellatis magis, Et augea-
mini, et quieti sitis, et agatis quæ vestra, et operemini manibus
12 vestris, sicut et præcepimus vobis: Ut ambuletis honeste erga eos
qui foris, et nullius opus habeatis.

13 Nolo [*autem*] ut ignoretis, fratres mei, de iis qui obdormi-
unt, ut non contristemini, sicut et reliqui qui non habent spem.

1 ܒܢ]	In margine MSti	ܒܟܘܢ
† in nobis]	Lectio Marg.	In vobis

ܠܗܘܢ ܣܒܪܐ. ܐܢ ܓܝܪ ܡܗܝܡܢܝܢܢ ܕܝܫܘܥ ܡܝܬ ܘܩܡ܆ 14
ܗܟܢܐ ܐܠܗܐ ܐܦ ܠܗܘܢ ܕܕܡܟܘ ¹ܒܝܕ ܝܫܘܥ ܢܝܬܐ ܥܡܗ.
ܗܕܐ ܓܝܪ ܠܟܘܢ ܐܡܪܝܢܢ ܒܡܠܬܗ ܕܡܪܝܐ. ܕܚܢܢ ܗܢܘܢ 15
ܕܫܒܝܩܝܢ: ܗܢܘܢ ܕܡܫܬܪܟܝܢ ܒܡܐܬܝܬܗ ܕܡܪܝܐ. ܠܐ ܢܩܕܘܡ ܠܗܢܘܢ
ܕܕܡܟܘ. ܡܛܠ ܕܗܘ ܡܪܝܐ ܒܦܘܩܕܢܐ ܒܩܠܐ ܕܪܝܫ ܡܠܐ̈ܟܐ 16
ܘܒܫܝܦܘܪܐ ܕܐܠܗܐ ܢܚܘܬ ܡܢ ܫܡܝܐ. ܘܗܢܘܢ ܡܝ̈ܬܐ
ܕܒܡܫܝܚܐ ܢܩܘܡܘܢ ܩܕܡܐܝܬ. ܒܬܪܟܢ ܚܢܢ ܗܢܘܢ ܕܫܒܝܩܝܢ: 17
ܗܢܘܢ ܕܡܫܬܪܟܝܢ܆ ܐܟܚܕܐ ܥܡܗܘܢ ܢܬܚܛܦ ܒܥܢܢܐ ܠܐܘܪܥܗ
ܕܡܪܝܐ ܒܐܐܪ܆ ܘܗܟܢܐ ܒܟܠܙܒܢ ܥܡ ܡܪܝܐ ܢܗܘܐ. ܡܟܝܠ 18
ܒܝܐܘ ܠܚܕܕܐ ܒܡ̈ܠܐ ܗܠܝܢ܀
ܡܛܠ ܕܝܢ ܙܒ̈ܢܐ ܘܥܕܢܐ ܐܚܝ܆ ܠܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܣܘܢܩܢܐ 1 CAP. V.
ܠܡܟܬܒܘ ܠܟܘܢ. ܐܢܬܘܢ ܓܝܪ ܚܬܝܬܐܝܬ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ܆ 2

14 Si enim credimus quod Jesus mortuus est et resurrexit; ita Deus
15 et eos qui obdormierunt † per Jesum, adducet cum eo. Hoc enim
vobis dicimus in verbo Domini; Quia nos viventes, relicti in ad-
16 ventu Domini, non præveniemus eos qui obdormierunt: Quoniam
ipse Dominus, in jussu, in voce archangeli, et in tuba Dei descendet
17 de cœlo, et mortui qui in Christo resurgent primum. Deinde nos
viventes, relicti, simul cum iis rapiemur in nubem, in occursum Do-
18 mini in aëra, et ita semper cum Domino erimus. Itaque consolamini
alii alios in verbis his.
1 De autem temporibus et momentis, fratres mei, non opus habetis CAP. V.
2 scribi vobis. Vos enim penitus scitis, quia dies Domini, sicut fur

1 ܒܝܕ ܝܫܘܥ] In margine MSti (ܒܝܕ) ܡܫܝܚܐ (ܝܫܘܥ)
† per Jesum] Lectio Marg. (per) Christum (Jesum)

ܝܘܡܗ ܕܡܪܝܐ ܐܝܟ ܓܢܒܐ ܒܠܠܝܐ ܗܟܢܐ ܐܬܐ. ܐܡܬܝ ܕܝܢ 3
ܕܢܐܡܪܘܢ ܫܠܡܐ ܘܫܘܪܪܐ: ܗܝܕܝܢ ܡܢ ܫܠܝ ܢܩܘܡ ܥܠܝܗܘܢ
* εκφυγωσιν ܐܒܕܢܐ ܐܝܟ ܕܚܒܠܐ ܗܘ ܕܒܟܪܣܐ ܐܝܬ ܠܗ̇. ܘܠܐ *ܢܦܪܩܘܢ:
4 ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܐܚܝ: ܠܐ ܐܝܬܝܟܘܢ ܒܚܫܘܟܐ. ܐܝܟܢܐ ܕܗܘ ܝܘܡܐ
5 ܐܝܟ ܓܢܒܐ ܠܟܘܢ ܢܕܪܟ. ܟܠܟܘܢ ܓܝܪ ܐܢܬܘܢ ܒܢܝ̈ܐ ܕܢܘܗܪܐ
ܐܝܬܝܟܘܢ ܘܒܢܝ̈ܐ ܕܐܝܡܡܐ. ܘܠܐ ܐܝܬܝܢ ܕܠܠܝܐ ܘܠܐ ܕܚܫܘܟܐ.
* αρα 6 *ܐܪܐ ܗܟܝܠ ܠܐ ܢܕܡܟ. ܐܝܟ ܕܐܦ ܗܢܘܢ ܕܫܪܟܐ: ܐܠܐ ܢܫܗܪ
7 ܘܢܬܥܝܪ ܒܗܘܢܐ. ܗܢܘܢ ܓܝܪ ܕܕܡܟܝܢ ܒܠܠܝܐ ܕܡܟܝܢ. ܘܗܢܘܢ
8 ܕܡܬܪܘܝܢ ܒܠܠܝܐ ܪܘܝܢ. ܚܢܢ ܕܝܢ ܕܐܝܡܡܐ ܐܝܬܝܢ: ܢܬܥܝܪ
ܒܗܘܢܐ: ܟܕ ܠܒܝܫܝܢ ¹ܫܪ̈ܝܢܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ ܘܕܚܘܒܐ: ܘܣܢܘܪܬܐ
9 ܣܒܪܐ ܕܦܘܪܩܢܐ. ܡܛܠ ܕܠܐ ܣܡ ܠܢ ܐܠܗܐ ܠܪܘܓܙܐ: ܐܠܐ
10 ²ܠܩܢܘܝܐ ܕܦܘܪܩܢܐ ܒܝܕ ܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. ܗܘ

nocte, ita venit. Quum autem dixerint, Pax et ſecuritas; tunc 3
repente ſuperveniet iis interitus, ſicut dolor partus in utero habenti:
et non effugient. Vos autem, fratres mei, non eſtis in tenebris, ut 4
dies ille tanquam fur vos comprehendat. Omnes enim vos filii lu- 5
cis eſtis, et filii diei; non ſumus noctis, neque tenebrarum. Nempe 6
igitur ne dormiamus ſicut et reliqui, ſed vigilemus et experrecti ſi-
mus mente. Qui enim dormiunt, nocte dormiunt: et qui inebri- 7
antur, nocte inebriantur: Nos autem qui diei ſumus, experrecti ſi- 8
mus mente, induti loricam fidei et charitatis, et galeam, ſpem ſalu-
tis. Quoniam non poſuit nos Deus ad iram, ſed ad acquiſitionem 9
ſalutis per Dominum noſtrum Jeſum Chriſtum, Qui mortuus eſt 10

1 ܫܪ̈ܝܢܐ] In margine MSti θωρακα — ܬܘܪ̈ܩܐ
2 ܠܩܢܘܝܐ] ܠܦܪܝܦܘܝܝܣܝܣ — εις περιποιησιν

ܕܡܝܬ ܚܠܦܝܢ. ܕܐܢ ܥܝܪܝܢ ܘܐܢ ܕܡܟܝܢ܇ ܐܟܚܕܐ
11 ܥܡܗ ܢܚܐ. ܡܛܠ ܗܕܐ ܒܝܐܘ ܚܕ ܠܚܕ܂ ܘܒܢܘ ܚܕ ܠܚܕ.
ܐܝܟܢܐ ܕܐܦ ܥܒܕܝܢ ܐܢܬܘܢ܀
12 ܡܒܥܝܢܢ ܕܝܢ ܡܢܟܘܢ ܐܚܝܢ܇ ܕܬܕܥܘܢ ܠܐܝܠܝܢ ܕܠܐܝܢ
13 ܒܟܘܢ ܘܩܝܡܝܢ ܠܟܘܢ ܒܡܪܢ ܘܡܪܬܝܢ ܠܟܘܢ. ܘܢܗܘܘܢ
ܐܝܟ ܛܒ ܡܝܬܪܐܝܬ ܒܚܘܒܐ܇ ܡܛܠ ܥܒܕܝܗܘܢ.
14 ܘܫܝܢܐ ܗܘܘ ܥܡܗܘܢ܀ ܡܒܥܝܢܢ ܕܝܢ ܡܢܟܘܢ ܐܚܝܢ܇
ܐܪܬܘ ܥܠ ܡܫܓܫܢܐ. ܠܒܒܘ ܠܡܟܝܟܝ ܢܦܫܐ. ܐܣܝܒܘ
15 ܠܟܪܝܗܐ. ܐܓܪܘ ܪܘܚܐ ܠܘܬ ܟܠܢܫ. ܚܙܘ܇ ܠܐ ܐܢܫ ܒܝܫܬܐ
ܚܠܦ ܒܝܫܬܐ ܠܐܢܫ ܢܦܪܘܥ. ܐܠܐ ܒܟܠܙܒܢ ÷ ܒܬܪ ✓
16 ܛܒܬܐ ܪܗܛܘ܇ ܘܚܕ ܠܘܬ ܚܕ ܘܠܘܬ ܟܠܢܫ. ܒܟܠܙܒܢ
17 18 ܚܕܘ. ܐܡܝܢܐܝܬ ܨܠܘ. ܒܟܠܡܕܡ ܐܘܕܘ. ܗܢܘ ܓܝܪ
19 ܨܒܝܢܗ ܕܐܠܗܐ ܒܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ ܒܟܘܢ. ܪܘܚܐ ܠܐ ܬܕܥܟܘܢ.

pro nobis, ut ſive vigilemus, ſive dormiamus, ſimul cum eo viva-
11 mus. Quapropter conſolamini alii alios, et ædificate invicem, ſicut
et facitis.
12 Rogamus autem vos, fratres noſtri, ut agnoſcatis eos qui laborant
13 inter vos, et præſunt vobis in Domino, et admonent vos: Et exiſti-
mate eos valde abundanter in charitate, propter opus ipſorum. Pa-
14 cem habete cum iis. Rogamus autem vos, fratres noſtri, admonete
inordinatos, conſolamini puſillanimes, ſublevate infirmos, longanimes
15 eſtote erga omnes. Videte ne quis malum pro malo cuipiam repen-
16 dat: ſed ſemper ÷poſt✓ bonum ſectamini, et in invicem, et in om-
17 18 nes. Semper gaudete. Indeſinenter orate. In omnibus gratias
19 agite: hæc eſt enim voluntas Dei in Chriſto Jeſu in vos. Spiritum

20 21 ܢܒܝܘܬܐ ܠܐ ܬܫܘܛܘܢ. ܟܠܡܕܡ ܕܝܢ ¹ ܕܟܕ ܒܩܝܢ ܐܢܬܘܢ ܗܘ
22 23 ܕܫܦܝܪ ܐܚܘܕܘ. ܡܢ ܟܠ * ܐܕܫܐ ܒܝܫܐ ܐܬܪܚܩܘ. ܗܘ ܕܝܢ ܐܠܗܐ * εἴδους
ܕܫܠܡܐ ܢܩܕܫܟܘܢ ܡܫܡܠܝܐܝܬ ܘܒܟܠܗܝܢ. ܪܘܚܐ ܕܝܠܟܘܢ
ܘܢܦܫܐ ܘܦܓܪܐ. ܕܠܐ ܪܫܐ ܒܡܐܬܝܬܗ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ
24 ܢܬܢܛܪܘܢ. ܡܗܝܡܢܐ ⸗ ܗܘ ✓ ܗܘ ܕܩܪܐ ܠܟܘܢ.
25 26 ܗܘ ܕܐܦ ܢܥܒܕ. ܐܚܝ ܨܠܘ ܐܦ ܥܠܝܢ. ܫܐܠܘ ܒܫܠܡܐ
27 ܕܐܚܐ ܟܠܗܘܢ ܒܢܘܫܩܐ ܩܕܝܫܐ. ܡܘܡܐ ܐܢܐ ܠܟܘܢ
28 ܒܡܪܢ. ܕܬܬܩܪܐ ܗܕܐ ܐܓܪܬܐ ܠܟܠܗܘܢ ܐܚܐ ܩܕܝܫܐ. ܛܝܒܘܬܗ
ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܥܡܟܘܢ ܐܡܝܢ.

ܫܠܡܬ ܐܓܪܬܐ ܕܠܘܬ ܬܣܠܘܢܝܩܝܐ ܩܕܡܝܬܐ.
ܕܐܬܟܬܒܬ ܡܢ ܠܐܘܕܝܩܝܐ.

20 21 ne extinguite. Prophetias ne ſpernite. Omnia autem † exploran-
rantes, bonum tenete. Ab omni ſpecie mala abſtinete. Ipſe au- 22
tem Deus pacis ſanctificet vos perfectos: et integre ſpiritus veſter, 23
et anima, et corpus, ſine culpa in adventu Domini noſtri Jeſu
Chriſti conſerventur. Fidelis ⸗ eſt ✓ qui vocavit vos: qui etiam 24
faciet. Fratres noſtri, orate et pro nobis. Salutate fratres omnes in 25 26
oſculo ſancto. Adjuro vos in Domino, ut legatur Epiſtola omnibus 27
fratribus ſanctis. Gratia Domini noſtri Jeſu Chriſti vobiſcum. Amen. 28

¹ ܒܩܝܢ ܐܢܬܘܢ]	In margine MSti	ܒܩܘ
† explorantes]	Lectio Marg.	Explorate

Finita eſt Epiſtola ad Theſſalonicenſes prima, quæ ſcripta fuit a Laodicea.

ܐܓܪܬܐ ܕܠܘܬ ܬܣܠܘܢܝܩܝܐ ܕܬܪܬܝܢ

1 ܦܘܠܘܤ ܘܤܝܠܘܐܢܘܤ ܘܛܝܡܬܐܘܤ. ܠܥܕܬܐ CAP. I.
ܕܬܣܠܘܢܝܩܝܐ ܕܒܐܠܗܐ ܐܒܐ ܕܝܠܢ ܘܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ܀
2 ܛܝܒܘܬܐ ܥܡܟܘܢ ܘܫܠܡܐ. ܡܢ ܐܠܗܐ ܐܒܐ ܕܝܠܢ. ܘܡܪܢ ܝܫܘܥ
ܡܫܝܚܐ܀

3 ܠܡܘܕܝܘ ܚܝܒܝܢ ܠܐܠܗܐ ܒܟܠܙܒܢ ܡܛܠܬܟܘܢ ܐܚܝ܂
ܐܝܟ ܡܐ ܕܙܕܩ ܕܢܗܘܐ. ܡܛܠ ܕܝܬܝܪ ܪܒܝܐ ܗܝܡܢܘܬܐ
ܕܝܠܟܘܢ ܘܤܓܝܐ ܚܘܒܐ ܕܟܠܟܘܢ܂ ܕܟܠ ܚܕ ܚܕ ܡܢܟܘܢ
4 ܠܘܬ ܚܒܪܗ. ܐܝܟ ܕܐܦ ܚܢܢ ܒܟܘܢ ܢܫܬܒܗܪ ܒܥܕܬܐ
ܕܐܠܗܐ܂ ܡܛܠ ܡܤܝܒܪܢܘܬܐ ܕܝܠܟܘܢ ܘܗܝܡܢܘܬܐ܂
ܒܟܠܗܘܢ ܪܕܘܦܝܐ ܕܝܠܟܘܢ ܘܐܘܠܨܢܐ ܗܢܘܢ ܕܡܤܝܒܪܝܢ ܐܢܬܘܢ܂

EPISTOLA PAULI
AD THESSALONICENSES SECUNDA.

1 PAULUS, et Sylvanus, et Timotheus, Ecclesiæ Thessalonicen- CAP. I.
2 sium, quæ *est* in Deo Patre nostro, et Domino Jesu Christo: Gratia
vobis, et pax a Deo Patre nostro, et Domino Jesu Christo.
3 Gratias agere debemus Deo semper pro vobis, fratres nostri, sicut
par est, quoniam vehementer crescit fides vestra, et abundat charitas
4 omnium vestrum, uniuscujusque vestrum in invicem: Ita ut nos ipsi in
vobis gloriemur in Ecclesiis Dei, propter tolerantiam vestram, et fidem
in omnibus persecutionibus vestris, et afflictionibus quas toleratis:

5 ܠܚܘܝܬܐ ܕܕܝܢܐ ܟܐܢܐ ܕܐܠܗܐ܂ ܠܗܘ ܕܬܫܬܘܘܢ
6 ܠܡܠܟܘܬܐ ܕܐܠܗܐ܂ ܚܠܦ ܗܝ ܕܐܦ ܚܫܝܢ ܐܢܬܘܢ܂ ܐܝܢܘ ܗܘ
ܕܟܐܢܐ ܠܘܬ ܐܠܗܐ܂ ܕܢܦܪܘܥ ܠܗܘܢ ܕܐܠܨܝܢ ܠܟܘܢ
* ανεσιν 7 ܐܘܠܨܢܐ܂ ܘܠܟܘܢ ܠܗܘܢ ܕܡܬܐܠܨܝܢ * ܢܝܚܐ ܥܡܢ܂
ܒܓܠܝܢܗ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܕܡܢ ܫܡܝܐ܂ ܥܡ ܡܠܐܟܐ ܕܚܝܠܐ
8 ܕܝܠܗ܂ ܒܗ ¹ܒܫܠܗܒܝܬܐ ܕܢܘܪܐ ܝܗܒ ܠܬܒܥܬܐ ܠܗܘܢ ܕܠܐ
ܝܕܥܝܢ ܠܐܠܗܐ܂ ܘܠܗܠܝܢ ܕܠܐ ܡܫܬܡܥܝܢ ܠܐܘܢܓܠܝܘܢ
9 ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ܂ ܗܢܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܕܝܢܐ ܢܦܪܥܘܢ ܐܒܕܢܐ
ܕܠܥܠܡ܂ ܡܢ ܦܪܨܘܦܐ ܕܡܪܢ ܘܡܢ ܫܘܒܚܐ ܕܚܝܠܐ
10 ܕܝܠܗ܂ ܐܡܬܝ ܕܐܬܐ ܠܡܫܬܒܚܘ ܒܩܕܝܫܐ ܕܝܠܗ܂
ܘܠܡܬܕܡܪܘ ܒܟܠܗܘܢ ܗܢܘܢ ܕܗܝܡܢܘ܂ ܡܛܠ
11 ܕܐܬܗܝܡܢܬ ܣܗܕܘܬܐ ܕܝܠܢ ܥܠܝܟܘܢ ܒܝܘܡܐ ܗܘ܂ ܠܗܝ
ܕܐܦ ܡܨܠܝܢ ܒܟܠܙܒܢ ܡܛܠܬܟܘܢ܂ ܐܝܟܢܐ ܕܠܟܘܢ ܢܫܘܐ

Indicium judicii jufti Dei, ut digni habeamini regno Dei, pro quo 5
et patimini. Si quidem juftum apud Deum rependere iis qui affli- 6
gunt vos, afflictionem ; Et vobis qui affligimini, requiem nobifcum, 7
in revelatione Domini Jefu de cœlo, cum angelis virtutis ejus, † In 8
flamma ignis, dantis ultionem iis qui non noverunt Deum, et iis qui
non obediunt Evangelio Domini noftri Jefu : Qui judicio condem- 9
nabuntur perditionis æternæ, a facie Domini, et a gloria virtutis
ejus : Quum venerit ut glorificetur in fanctis fuis, et admirabilis 10
fiat in omnibus qui crediderunt, (quia creditum eft teftimonium
noftrum fuper vos) in illo die. In quod etiam oramus femper pro 11

1 ܒܫܠܗܒܝܬܐ ܕܢܘܪܐ] In margine MSti ܒܢܘܪܐ ܕܫܠܗܒܝܬܐ
† In flamma ignis] Lectio Marg. In igni flammæ

ܐܠܗܐ ܠܩܪܝܢܐ ܕܝܠܢ܆ ܘܢܡܠܐ ܥܠܝܟܘܢ ܟܠܗ ܨܒܝܢܐ
12 ܕܛܒܘܬܐ܆ ܘܥܒܕܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ ܒܚܝܠܐ܂ ܐܝܟܢܐ ܕܢܫܬܒܚ
ܫܡܗ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ܂ ܒܟܘܢ܆ ܘܐܦ ܐܢܬܘܢ
ܒܗ܆ ܐܝܟ ܛܝܒܘܬܗ ܕܐܠܗܢ܆ ܘܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ܀
1 ܒܥܝܢܢ ܕܝܢ ܡܢܟܘܢ ܐܚܝܢ܆ ܥܠ ܡܐܬܝܬܗ ܕܡܪܢ CAP. II.
2 ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ܆ ܘܥܠ ܟܢܘܫܝܐ ܕܝܠܢ ܕܠܘܬܗ܂ ܕܠܐ ܒܥܓܠ
ܬܙܘܥܘܢ ܡܢ ܗܘܢܐ * ܕܝܠܟܘܢ ✓ ܘܠܐ ܬܬܕܠܚܘܢ ܘܠܐ ܒܪܘܚܐ
ܘܠܐ ܒܡܠܬܐ ܘܠܐ ܒܐܓܪܬܐ ܐܝܟ ܕܡܢ ܕܝܠܢ܆ ܐܝܟ ܕܗܐ
3 ܡܛܐ ÷ ܝܘܡܗ ܕܡܪܢ܂ ܠܐ ܐܢܫ ܢܛܥܝܟܘܢ ܒܚܕܐ ܘܠܐ ܒܚܕܐ
ܡܛܠ ܕܐܠܐ ܐܢ ܬܐܬܐ ܡܪܘܕܘܬܐ ܠܘܩܕܡ܆ ܘܢܬܓܠܐ ܗܘ
4 ܓܒܪܐ ܕܚܛܝܬܐ ܗܘ ܒܪܐ ܕܐܒܕܢܐ܆ ܗܘ ܕܩܐܡ ܠܩܘܒܠܐ܆
* ܘܡܬܬܪܝܡ ܥܠ ܟܠ ܡܐ ܕܡܬܩܪܐ ܐܠܗܐ ܐܘ * ܕܚܠܬܐ܂ * σεβασμα
19 ܐܝܟܢܐ ܕܗܘ ܒܗܝܟܠܗ ܕܐܠܗܐ * ܐܝܟ ܐܠܗܐ ✓ ܢܬܒ܆ ܟܕ

vobis, ut vos dignos efficiat Deus vocatione noſtra, et impleat om-
12 nem bonam voluntatem bonitatis, et opus fidei in virtute: Ut glo-
rificetur nomen Domini noſtri Jeſu Chriſti in vobis, et vos in eo,
ſecundum gratiam Dei noſtri, et Domini Jeſu Chriſti.
1 Rogamus autem vos, fratres, per adventum Domini Jeſu Chriſti, CAP. II.
2 et congregationem noſtram ad eum, Ne cito commoveamini a mente
* veſtra ✓, neque conturbemini, neque per ſpiritum, neque per ſer-
monem, neque per epiſtolam tanquam per nos, quaſi inſtet dies Do-
3 mini. Ne quis vos decipiat ullo modo: quoniam niſi venerit de-
fectio prius, et revelatus fuerit homo ille peccati, ille filius perditio-
4 nis: Qui contrarius *eſt* et extollit ſe ſupra omnem qui dicitur Deus,
aut numen; adeo ut ipſe in templo Dei * tanquam Deus ✓ ſedeat,

5 ܡܚܘܐ ܗܘ ܠܗ ܕܐܝܬܘܗܝ ܐܠܗܐ܀ ܠܐ ܥܗܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܟܕ
ܥܕܟܝܠ ܐܝܬܝ ܗܘܝܬ ܠܘܬܟܘܢ: ܗܠܝܢ ܐܡܪ ܗܘܝܬ ܠܟܘܢ.
6 ܘܗܫܐ ܠܗܘ ܡܕܡ ܕܐܚܝܕ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܐܝܟ ܕܢܬܓܠܐ ܒܙܒܢܐ
7 ܕܝܠܗ܀ ܐܪܙܐ ܓܝܪ ܕܠܐ ܢܡܘܣܘܬܐ ܡܢ ܟܒܪ ܗܘ ܡܬܥܒܕ. ܒܠܚܘܕ
8 ܥܕܡܐ ܕܗܘ ܕܐܚܝܕ ܗܫܐ ܡܢ ܡܨܥܬܐ ܢܫܬܩܠ: ܘܗܝܕܝܢ ܢܬܓܠܐ
ܗܘ ܠܐ ܢܡܘܣܝܐ. ܠܗܘ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܢܩܛܘܠ ܒܪܘܚܐ ܕܦܘܡܗ
9 ܕܝܠܗ. ܘܢܒܛܠ ܒܓܠܝܢܐ ܕܡܐܬܝܬܐ ܕܝܠܗ܀ ܕܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ
ܡܐܬܝܬܗ ܒܡܥܒܕܢܘܬܐ ܕܣܛܢܐ ܒܟܠܗ ܚܝܠܐ ܘܒܐܬܘܬܐ ܘܒܬܕܡܪ̈ܬܐ
10 ܕܕܓܠܘܬܐ. ܘܒܟܠܗ ܛܥܝܘܬܐ ܕܥܘܠܐ ܒܗܢܘܢ ܕܐܒܕܝܢ.
ܚܠܦ ܗܝ ܕܚܘܒܐ ܗܘ ܕܫܪܪܐ ܠܐ ܩܒܠܘ ܠܗܘܢ ܕܢܬܢܛܪܘܢ.
11 ܐܦ ܡܛܠ ܗܢܐ ܢܫܕܪ ܠܗܘܢ ܐܠܗܐ ܡܥܒܕܢܘܬܐ ܕܛܥܝܘܬܐ܀
12 ܠܡܗܝܡܢܘ ܠܕܓܠܘܬܐ. ܐܝܟܢܐ ܕܢܬܕܝܢܘܢ ܟܠܗܘܢ
ܗܢܘܢ ܕܠܐ ܗܝܡܢܘ ܠܫܪܪܐ. ܐܠܐ ܐܨܛܒܝܘ ܒܥܘܠܐ܀

ostendens seipsum esse Deum. Nonne meministis, quod, quum ad- 5
huc essem apud vos, hæc dicebam vobis? Et nunc quid detineat 6
scitis, ut reveletur tempore suo. (Mysterium enim iniquitatis jam 7
operatur, tantum usquedum is qui detinet nunc, e medio tollatur:)
Et tunc revelabitur ille iniquus, quem Dominus Jesus consumet 8
spiritu oris sui, et abolebit apparitione adventus sui: Cujus est ad- 9
ventus in operatione Satanæ, cum omni virtute, et prodigiis, et sig-
nis mendacii; Et in omni seductione iniquitatis in iis qui pereunt: 10
propterea charitatem veritatis non receperunt, ut servarentur. Et 11
propter hoc mittet iis Deus operationem erroris, ut credant menda-
cio. Ut condemnentur omnes qui non crediderunt veritati, sed 12
complacitum est iis in iniquitate.

13 ܚܢܢ ܕܝܢ ܚܝܒܝܢ ܠܡܘܕܝܘ ܠܐܠܗܐ ܒܟܠܙܒܢ ܡܛܠܬܟܘܢ
ܐܚܝ̈ ܚܒܝ̈ܒܐ ܡܢ ܡܪܢ. ܡܛܠ ܕܠܟܘܢ ܓܒܐ ܐܠܗܐ
ܪ̈ܫܝܬܐ ܠܦܘܪܩܢܐ. ܒܩܘܕܫܐ ܕܪܘܚܐ ܘܒܗܝܡܢܘܬܐ
14 ܕܫܪܪܐ. ܠܗܝ ܕܐܦ ܩܪܐ ܠܟܘܢ ܒܝܕ ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܕܝܠܢ
15 ܠܡܩܢܝܢܐ * ܕܫܘܒܚܗ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. ܗܫܐ * εἰς περιποίησιν
ܗܟܝܠ ܐܚܝ̈. ܩܘܡܘ ܘܐܚܘܕܘ ܠܫܘܠܡܢܐ ܗܠܝܢ
ܕܐܠܦܬܘܢ. ܐܘ ܒܡܠܬܐ ܐܘ ܒܐܓܪܬܐ ܕܝܠܢ.
16 ܗܘ ܕܝܢ ܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ: ܘܐܠܗܐ ܘܐܒܐ ܕܝܠܢ:
ܗܘ ܕܐܚܒܢ ܘܝܗܒ ܠܢ ܒܘܝܐܐ ܕܠܥܠܡ: ܘܣܒܪܐ ܛܒܐ
17 ܒܛܝܒܘܬܗ. ܢܒܝܐ ܠܒ̈ܘܬܐ ܕܝܠܟܘܢ. ܘܢܫܪܪ ܒܟܠ ܥܒܕܐ
ܘܒܡܠܬܐ ܛܒܬܐ.

1 ܡܟܝܠ ܐܚܝ̈ ܨܠܘ ܥܠܝܢ. ܕܬܪܗܛ ܡܠܬܗ ܕܡܪܢ CAP. III.
2 ܘܬܫܬܒܚ ܐܝܟ ܕܐܦ ܠܘܬܟܘܢ. ܘܕܢܬܦܨܐ ܡܢ ܒ̈ܢܝܢܫܐ

13 Nos autem debemus gratias agere Deo ſemper pro vobis, fratres
noſtri, dilecti a Domino, quod vos elegerit Deus primitias ad ſalutem
14 in ſanctificatione ſpiritus, et fide veritatis: Ad quam et vocavit vos
per Evangelium noſtrum in acquiſitionem gloriæ Domini noſtri
15 Jeſu Chriſti. Nempe igitur, fratres noſtri, ſtate, et tenete traditio-
nes quas didiciſtis, ſive per ſermonem, ſive per epiſtolam noſtram.
16 Ipſe autem Dominus noſter Jeſus Chriſtus, et Deus, et Pater noſter,
qui dilexit nos, et dedit conſolationem æternam, et ſpem bonam in
17 gratia, Conſoletur corda veſtra, et confirmet in omni opere et ſer-
mone bono.
1 Deinceps, fratres mei, orate pro nobis, ut ſermo Domini currat, CAP. III.
2 et glorificetur, ſicut et apud vos: Et ut eripiamur ab hominibus fœ-

ܡܢ ܒܢ̈ܝ ܐܢܫܐ ܣܟ̈ܠܐ ܘܒܝ̈ܫܐ. ܠܘ ܓܝܪ ܕܟܠܢܫ ܗܝ
3 ܗܝܡܢܘܬܐ. ܡܗܝܡܢܐ ܕܝܢ ܐܝܬܘܗܝ ܡܪܢ. ܗܘ ܕܐܦ
4 ܢܫܪܪܟܘܢ ܘܢܛܪܟܘܢ ܡܢ ܟܠ ܒܝܫܐ. ܬܟܝܠܝܢ ܕܝܢ ܒܡܪܢ
ܥܠܝܟܘܢ. ܕܗܠܝܢ ܕܡܦܩܕܝܢܢ ܠܟܘܢ. ܘܥܒܕܝܢ ܐܢܬܘܢ
5 ܘܐܦ ܥܒܕܝܬܘܢ. ܗܘ ܕܝܢ ܡܪܢ ܢܬܪܘܨ ܠܠܒܘܬܟܘܢ ܕܬܚܒܘܢ
ܠܐܠܗܐ ܘܠܡܣܝܒܪܢܘܬܐ ܕܡܫܝܚܐ.
6 ܡܦܩܕܝܢܢ ܕܝܢ ܠܟܘܢ ܐܚ̈ܝ ܒܫܡܗ ܕܡܪܢ ܕܝܫܘܥ
ܡܫܝܚܐ. ܕܬܬܦܪܩܘܢ ܡܢ ܟܠ ܐܚܐ ܗܘ ܕܠܐ ܡܬܛܟܣ
ܡܗܠܟ. ܘܠܘ ܐܝܟ ܡܫܠܡܢܘܬܐ ܗܝ ܕܩܒܠܬܘܢ ܡܢܢ.
7 ܐܢܬܘܢ ܓܝܪ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܐܝܟܢܐ ܘܠܐ ܠܡܬܕܡܝܘ ܒܢ.
8 ܡܛܠ ܕܠܐ ܗܘܝܢ ܠܐ ܡܬܛܟܣܐ ܒܟܘܢ. ܘܐܦܠܐ ܠܚܡܐ ܡܓܢ

dis et malis: non enim omnium ÷ eſt ✓ fides. Fidelis autem eſt 3
Dominus, qui #et✓ confirmabit vos, et cuſtodiet vos ab omni malo.
Confidimus autem in Domino de vobis, quoniam quæ præcipimus 4
vobis, et facitis, et facietis. Dominus autem dirigat corda veſtra ad 5
charitatem Dei, et ad patientiam Chriſti.
Præcipimus autem vobis, fratres noſtri, in nomine Domini noſtri 6
Jeſu Chriſti, ut ſubducatis vos ab omni fratre qui inordinate ambu-
lat, et non ſecundum † traditionem, quam accepiſtis a nobis. Vos 7
enim ſcitis quomodo oporteat imitari nos; quoniam non fuimus
inordinati inter vos: Neque panem gratis comedimus ab ullo, ſed 8

1 [ܘܠܡܣܝܒܪܢܘܬܐ] In margine MSti ܘܠܡܣܝܒܪܢܘܬܗ [ܕܡܫܝܚܐ] — εις την υπομονην

2 [ܡܫܠܡܢܘܬܐ] ([ܡܫܠܡܢܘܬܐ]) ܕܝܠܢ

† traditionem] Lectio Marg. (traditionem) Noſtram

ܐܟܠܢ ܡܢ ܐܢܫ܇ ܐܠܐ ܒܥܡܠܐ ܘܒܠܐܘܬܐ ܒܠܠܝܐ ܘܒܐܝܡܡܐ
9 ܦܠܚܝܢ ܗܘܝܢ܇ ܒܠܘܬ ܗܘ ܕܠܐ ܢܝܩܪ ܥܠ ܐܢܫ ܡܢܟܘܢ܂
ܠܘ ܡܛܠ ܕܠܐ ܐܝܬ ܠܢ ܫܘܠܛܢܐ܇ ܐܠܐ ܕܢܦܫܢ ܢܬܠ
ܠܢ ܛܘܦܣܐ ܢܬܠ ܠܟܘܢ܂ ܠܗܘ ܕܬܬܕܡܘܢ ܠܢ܀
10 ܐܦ ܓܝܪ ܟܕ ܠܘܬܟܘܢ ܐܝܬܝܢ ܗܘܝܢ܇ ܗܕܐ ܡܦܩܕܝܢ
ܗܘܝܢ ܠܟܘܢ܇ ܕܐܢ ܐܢܫ ܠܐ ܨܒܐ ܠܡܦܠܚ܇ ܐܦܠܐ ܢܐܟܘܠ܂
11 ܫܡܥܝܢ ܓܝܪ ܕܐܢܫܝܢ ܡܗܠܟܝܢ ܒܝܢܬܟܘܢ ܠܐ ܡܬܛܟܣܐܝܬ܇
12 ܟܕ ܠܐ ܡܕܡ ܦܠܚܝܢ܂ ܐܠܐ ܒܨܝܪܐ ܠܒܗܘܢ ܒܐܚܪܢܐ܂ ܠܗܢܘܢ
ܕܝܢ ܕܐܝܟ ܗܠܝܢ ܡܦܩܕܝܢܢ܂ ܘܡܦܝܣܝܢܢ ܒܡܪܢ
ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ܇ ܕܟܕ ܫܠܝܢ ܢܗܘܘܢ ܦܠܚܝܢ܇
13 ܠܚܡܐ ܕܝܠܗܘܢ ܢܐܟܠܘܢ܀ ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܐܚܝ܇ ܠܐ ܬܡܐܢܘܢ
14 ܟܕ ܛܒܬܐ ܥܒܕܝܢ ܐܢܬܘܢ܂ ܐܢ ܕܝܢ ܐܢܫ ܠܐ ܡܫܬܡܥ
ܠܡܠܬܐ ܕܝܠܢ ܕܒܐܓܪܬܐ܇ ܠܗܘܢܐ [1] ܦܪܘܫܘ܂ ܘܠܐ

in labore et fatigatione nocte et die operabamur, ne oneri essemus
9 ulli ex vobis. Non quia non habemus potestatem, sed ut nosipsos
10 exemplum daremus vobis, ut imitaremini nos. Etenim quum apud
vos essemus, hoc præcipiebamus vobis; Quoniam si quis noluerit
11 operari, nec comedat. Audimus enim quod aliqui ambulant inter
12 vos inordinate, nihil operantes, sed curam adhibentes de aliis. Iis
autem qui istiusmodi *sunt* præcipimus, et rogamus per Dominum
nostrum Jesum Christum, ut cum quiete operantes panem suum
13 comedant. Vos autem, fratres nostri, ne molestum sit vobis in bene-
14 faciendo. Si autem quis non auscultet verbo nostro per epistolam,

1 ܦܪܘܫܘ] In margine MSti σημειοῦσθε—ܣܡܝܘܣܬܐ

15 ܠܐ ܬܬܚܠܛܘܢ ܥܡܗ ܐܝܟܢܐ ܕܢܒܗܬ܀ ܘܠܐ ܐܝܟ ܒܥܠܕܒܒܐ
16 ܬܚܫܒܘܢܝ܇ ܐܠܐ ܐܪܬܘ ܐܝܟ ܕܠܐܚܐ܀ ܗܘ ܕܝܢ ܡܪܝܐ ܕܫܝܢܐ܇
ܢܬܠ ܠܟܘܢ ܫܝܢܐ ܒܟܠܙܒܢ ܒܟܠܙܢ܇ ܡܪܝܐ ܥܡ
ܟܠܟܘܢ܀

17 ܫܠܡܐ ܕܐܝܕܝ ܕܝܠܝ ܕܦܘܠܘܣ. ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ
18 ܐܬܐ.[1] ܒܟܠܗ ܐܓܪܬܐ ܗܟܢܐ ܟܬܒ ܐܢܐ܇ ܛܝܒܘܬܗ ܕܡܪܢ ܕܝܠܢ
ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܥܡ ܟܠܟܘܢ ܐܡܝܢ

ܫܠܡܬ ܐܓܪܬܐ ܕܬܪܬܝܢ ܕܠܘܬ ܬܣܠܘܢܝܩܝܐ
ܕܐܬܟܬܒܬ ܡܢ ܐܬܢܘܣ.

hunc separate, et ne commisceamini cum eo, ut pudefiat: Neque ut 15
inimicum existimate, sed admonete ut fratrem. Ipse autem Domi- 16
nus pacis det vobis pacem semper omni modo. Dominus cum om-
nibus vobis.

Salutatio mea, manu mea Pauli, quod est signum in omni episto- 17
la: ita scribo. Gratia Domini nostri Jesu Christi cum omnibus vo- 18
bis. Amen.

1 ܐܬܐ] In margine MSti σημειον — ܣܐܡܝܘܢ

Finita est Epistola secunda ad Thessalonicenses, quæ scripta fuit ab Athenis.

ܐܓܪܬܐ ܕܠܘܬ * ܛܝܡܬܐܘܣ ܩܕܡܝܬܐ : * τιμοθεως

1 ܦܘܠܘܣ ܫܠܝܚܐ ܕܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ : ܐܝܟ ܦܘܩܕܢܐ ܕܐܠܗܐ CAP. I.
2 ܦܪܘܩܢ ܕܝܠܢ . ܘܕܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ ܣܒܪܐ ܕܝܠܢ . ܠܛܝܡܬܐܘܣ
ܒܪܐ ܫܪܝܪܐ ܒܗܝܡܢܘܬܐ : ܛܝܒܘܬܐ . ܪ̈ܚܡܐ . ܫܠܡܐ . ܡܢ
ܐܠܗܐ ܐܒܐ ܕܝܠܢ . ܘܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ ܡܪܢܐ ܕܝܠܢ :
3 ܐܝܟܢܐ ܕܒܥܝܬ ܠܟ ܠܡܩܘܝܘ ܒܐܦܣܘܣ : ܟܕ ܐܙܠ ܐܢܐ
ܠܡܩܕܘܢܝܐ : ܐܝܟܢܐ ܕܬܦܩܘܕ ܠܐܢܫܝܢ ܕܠܐ ܐܚܪܢܐܝܬ ܢܠܦܘܢ :
4 ܐܦܠܐ ܢܚܘܪܘܢ ܒܬܫܥܝܬܐ ܘܒ* ܡܫܪܒܬܐ ܕܠܐ ܣܟ : * και γενεαλογιαις
ܗܠܝܢ ܕܒܥܬܐ ܡܘܠܕܢ ܝܬܝܪ : ܐܘ ¹ܡܕܒܪܢܘܬܐ
5 ܕܐܠܗܐ ܗܝ ܕܒܗܝܡܢܘܬܐ : ܫܘܠܡܐ ܕܝܢ ܕܦܘܩܕܢܐ ܐܝܬܘܗܝ

EPISTOLA PAULI
AD TIMOTHEUM PRIMA.

1 PAULUS Apoſtolus Chriſti Jeſu, ſecundum mandatum Dei CAP. I.
2 ſervatoris noſtri, et Chriſti Jeſu, ſpei noſtræ: Timotheo filio ger-
mano in fide: gratia, miſericordia, pax a Deo Patre noſtro, et
Chriſto Jeſu Domino noſtro.
3 Sicut rogavi te remanere Epheſi, quum proficiſcerer in Macedo-
4 niam, ut præciperes quibuſdam ne aliter docerent: Neque autem
attenderent fabulis, et genealogiis ſine fine, quæ quæſtiones præbent
5 magis, quam † diſpenſationem Dei, quæ in fide. Finis autem præ-

1 [ܡܕܒܪܢܘܬܐ] In margine MSti ܒܢܝܢܐ
† diſpenſationem] • Lectio Marg. Ædificationem

ܣܘܟܐ ܕܝܢ ܕܦܘܩܕܢܐ ܐܝܬܝܗ̇ ܚܘܒܐ ܡܢ ܠܒܐ ܕܟܝܐ ܘܬܐܪܬܐ ܛܒܬܐ : ܘܗܝܡܢܘܬܐ ܕܠܐ ܡܣܒ
6 ܒܐܦܐ:· ܗܠܝܢ ܕܡܢܗܝܢ ܐܢܫܝܢ ܛܥܘ : ܐܬܦܢܝܘ ܠܣܪܝܩܘܬܐ
7 ܕܡܠܐ ܟܕ ܨܒܝܢ ܠܡܗܘܐ ܡܠܦܢܐ ܕܢܡܘܣܐ: ܟܕ ܠܐ
ܡܣܬܟܠܝܢ ܘܠܐ ܗܠܝܢ ܕܐܡܪܝܢ. ܘܠܐ ܕܡܛܠ ܗܠܝܢ ܕܡܚܝܢ
8 ܡܬܚܝܪܝܢ:· ܝܕܥܝܢ ܕܝܢ ܕܫܦܝܪ ܗܘ ܢܡܘܣܐ. ܐܢ ܐܢܫ ܒܗ ܗܘ
9 ܢܡܘܣܐܝܬ ܢܬܚܫܚ. ܟܕ ܝܕܥ ܗܕܐ: ܕܠܙܕܝܩܐ ܢܡܘܣܐ ܠܐ
ܣܝܡ. ܥܠ ܥܘܠܐ ܕܝܢ. ܘܥܠ ܡܫܬܥܒܕܢܐ. ܘܥܠ ܪܫܝܥܐ
ܘܚܛܝܐ. ܥܠ ܚܢܦܐ ܘܛܡܐܐ. ܘܡܩܛܠܝ ܐܒܗܘܗܝ.
10 ܘܡܩܛܠܝ ܐܡܗܬܗܘܢ. [1] ܠܡܩܛܠܝ ܐܢܫܐ. ܠܙܢܝܐ ܠܡܫܟܒܝ
ܥܡ ܕܟܪܐ. [2] ܠܓܢܒܝ ܐܢܫܐ. ܠܕܓܠܐ. ܠܕܡܫܬܒܥܝܢ ܒܫܩܪ
ܘܡܕܡ. ܐܢ ܡܕܡ ܐܚܪܝܢ ܕܠܘܩܒܠ ܝܘܠܦܢܐ ܚܠܝܡܐ
11 ܩܐܡ. ܐܝܟ ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܕܫܘܒܚܗ ܕܐܠܗܐ ܛܘܒܢܐ ܗܘ
12 ܗܘ ܕܐܬܗܝܡܢܬ ܐܢܐ:· ܘܬܘܕܝܬܐ ܐܝܬ ܠܝ * ܠܗ ܠܗܘ

* εχω

cepti eſt charitas ex corde puro, et conſcientia bona, et fide ſine hy-
pocriſi : A quibus quidam declinantes, converſi ſunt in vanitatem 6
verborum, Volentes eſſe doctores legis, quum non intelligant, neque 7
quæ dicunt, neque de quibus contendunt. Scimus autem quia lex 8
bona eſt, ſi quis ea legitime utatur : Sciens hoc, quia juſto lex non 9
poſita *eſt*, iniquis autem, et non ſubditis, et improbis, et peccatoribus,
impiis, et impuris, patricidis, et matricidis, homicidis, Scortatoribus, 10
concumbentibus cum maſculis, plagiariis, mendacibus, perjuris, et ſi
quid aliud quod contrarium doctrinæ ſanæ eſt : Secundum evange- 11
lium gloriæ beati Dei, quod creditus ſum ego. Et gratias debeo illi 12

1 ܠܡܩܛܠܝ ܐܢܫܐ] In margine MSti ανδροφονοι—ܐܢܕܪܘܦܘܢܘܝ
2 ܠܓܢܒܝ ܐܢܫܐ] ανδραποδισταις—ܐܢܕܪܐܦܘܕܝܣܛܝܣ

ܕܚܝܠܢܝ ܒܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ ܡܪܢ ܕܝܠܢ. ܡܛܠ ܕܡܗܝܡܢܐ
13 ܠܝ ܚܫܒ. ܟܕ ܣܡܢܝ ܠܬܫܡܫܬܐ. ܠܗܘ ܕܡܩܕܡܐܝܬ
ܐܢܐ ܗܘܝܬ ܡܓܕܦܢܐ ܘܪܕܘܦܐ ܘܡܨܥܪܢܐ. ܐܠܐ ܐܬܪܚܡܬ.
ܡܛܠ ܕܟܕ ܠܐ ܝܕܥ ܗܘܝܬ ܥܒܕܬ ܒܠܐ ܗܝܡܢܘܬܐ.
14 ܝܬܝܪܐܝܬ ܕܝܢ ܐܣܓܝܬ ܛܝܒܘܬܗ ܕܡܪܢ ܕܝܠܢ. ܥܡ ܗܝܡܢܘܬܐ
15 ܘܚܘܒܐ ܗܘ ܕܒܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ. ܡܗܝܡܢܐ ÷ ܗܘ ✓ ܡܠܬܐ
ܘܠܟܠܗ ܡܩܒܠܢܘܬܐ ܫܘܝܐ. ܡܛܠ ܕܡܫܝܚܐ
ܝܫܘܥ ܐܬܐ ܠܥܠܡܐ. ܠܡܚܝܘ ܠܚܛܝܐ. ܕܡܢܗܘܢ ܕܩܕܡܝܐ
16 ܐܢܐ ܐܢܐ. ܐܠܐ ܡܛܠ ܗܕܐ ܐܬܪܚܡܬ. ܕܒܝ ܩܕܡܐܝܬ
ܢܚܘܐ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܟܠܗ ܢܓܝܪܘܬ ܪܘܚܐ. ܠܬܘܒ
ܨܘܪܬܐ ܕܗܢܘܢ ܕܥܬܝܕܝܢ ܠܡܗܝܡܢܘ * ܒܗ ܠܚܝܐ * επ' αυτω
17 ܕܠܥܠܡ. ܠܡܠܟܐ ܕܝܢ ܕܥܠܡܐ: ܠܐ ܡܬܚܒܠܢܐ: ܠܐ

qui corroboravit me, Christo Jesu Domino nostro, quia fidelem me
13 existimavit, ponens me in ministerium: Qui prius eram blasphe-
mus, et persecutor, et contumeliosus: sed misericordiam consecutus
14 sum, propterea quod ignorans feci in incredulitate. Valde abun-
davit autem gratia Domini nostri cum fide et charitate quæ in
15 Christo Jesu. Fidelis ÷ est ✓ sermo, et omni acceptione dignus;
quia Christus Jesus venit in mundum ad servandum peccatores,
16 quorum primus sum ego. Sed propterea misericordiam consecutus
sum, ut in me primo ostenderet Jesus Christus omnem longanimi-
tatem, ad exemplum eorum qui credituri essent in ipsum ad vitam
17 æternam. Regi autem seculorum, † incorruptibili, invisibili, soli

† ܠܐ ܡܬܚܒܠܢܐ]	In margine MSti	ܠܐ ܡܝܘܬܐ
† incorruptibili]	Lectio Marg.	Immortali

* τεκνον

* υμεναιος

CAP. II.

18 sapienti Deo, honor et gloria in secula seculorum. Amen. Hoc
mandatum commendo tibi, fili mi Timothee, secundum prophetias
19 quæ præcedebant de te, ut milites in illis militiam bonam, Habens
fidem et conscientiam bonam: quam quidam a se repellentes, circa
20 fidem naufragaverunt. Ex quibus est Hymenæus, et Alexander,
quos tradidi Satanæ, ut discant non blasphemare.

CAP. II.

1 Adhortor igitur, ut primum omnium facias deprecationes, oratio-
2 nes, preces, gratiarum actiones, pro omnibus hominibus: Pro regi-
bus, et omnibus qui in eminentia sunt, ut vitam tranquillam et
3 quietam agamus in omni pietate et sobrietate: Hoc enim bonum
4 et acceptum coram Servatore nostro Deo: Qui omnes homines vult

5 ܘܠܫܘܡܠܝ ܝܕܥܬܐ ܕܫܪܪܐ ܠܡܐܬܐ܂ ܚܕ ܓܝܪ ܐܠܗܐ܀ ܚܕ ܐܦ
6 ܡܨܥܝܐ ܕܐܠܗܐ ܘܕܒܢܝܢܫܐ܂ ܒܪܢܫܐ ܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ܀ ܗܘ
ܕܝܗܒ ܗܘ ܠܗ ܦܘܪܩܢܐ ܚܠܦ ܟܠ ܐܢܫ܀ ܣܗܕܘܬܐ ܒܙܒ̈ܢܐ
7 ܕܝܠܗ܀ ܠܗܝ ܕܐܬܬܣܝܡܬ ܐܢܐ ܟܪܘܙܐ ܘܫܠܝܚܐ܀ ܫܪܪܐ ܐܡܪ
ܐܢܐ ܘܠܐ ܡܕܓܠ ܐܢܐ܀ ܡܠܦܢܐ ܕܥܡ̈ܡܐ ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܘܫܪܪܐ܀
8 ܨܒܐ ܐܢܐ ܗܟܝܠ ܕܢܨܠܘܢ ܓܒܪ̈ܐ ܒܟܠ ܕܘܟܐ܀ ܟܕ ܡܪܝܡܝܢ
9 ܐܝ̈ܕܝܐ ܚܣܝ̈ܐܬܐ܀ ܣܛܪ ܡܢ ܪܘܓܙܐ ܘܡܬܚܪܝܢܘܬܐ ܡܣܩ̈ܒܠܬܐ܀ ܗܘ
ܗܟܢܐ ܐܦ ܢܫ̈ܐ ܒܐܣܟܡܐ ܢܟܝܦܐ܂ ܥܡ ܒܗܬܬܐ ܘܢܟܦܘܬܐ
ܢܨܒ̈ܬܢ ܢܦܫܗܝܢ܀ ܠܐ ܒܓܕܘ̈ܠܐ ܐܘ ܒܕܗܒܐ܀ ܐܘ ܒܡܪ̈ܓܢܝܬܐ
10 ܐܘ* ܒܠܒܘܫܐ * ܦܪܝܣ ܛܝܡܐ܂ ܐܠܐ ܐܝܟ ܗܘ ܕܝܐܐ ܠܢܫ̈ܐ * πολυτελει
11 ܕܡܫܬܘܕ̈ܝܢ ܕܚܠܬ ܐܠܗܐ ܒܝܕ ܥܒ̈ܕܐ ܛܒ̈ܐ܀ ܐܢܬܬܐ
12 ܒܫܠܝܐ ܬܐܠܦ ܒܟܠܗ ܫܘܥܒܕܐ܂ ܠܐܢܬܬܐ ܕܝܢ ܠܡܠܦܘ ܠܐ
ܡܦܣ ܐܢܐ܀ ܘܠܐ * ܠܡܫܬܠܛܘ ܥܠ ܓܒܪܐ܂ ܐܠܐ ܕܬܗܘܐ ܒܫܠܝܐ܂ * αυθεντειν

5 servari, et ad agnitionem veritatis venire. Unus enim Deus, unus
6 et mediator Dei et hominum, homo Christus Jesus: Qui dedit
seipsum redemptionem pro omnibus, testimonium temporibus suis.
7 In quod positus sum ego prædicator et Apostolus, (veritatem dico
et non mentior) doctor gentium in fide et veritate.
8 Volo igitur ut orent viri in omni loco, attollentes manus sanctas,
9 absque ira et vanis cogitationibus. Similiter et mulieres in habitu
humili, cum verecundia et modestia, ornent seipsas, non in intorsio-
10 nibus, aut auro, aut margaritis, aut vestitu pretioso: Sed, (quemad-
11 modum decet mulieres profitentes pietatem) per opera bona. Mu-
12 lier in silentio discat, in omni submissione. Mulieri autem docere
13 non permitto, neque dominari in virum, sed ut sit in silentio. Ad-

13 ܐܕܡ ܓܝܪ ܩܕܡܝܐ ܐܬܓܒܠ ܘܒܬܪܟܢ ܚܘܐ. ܘܐܕܡ ܠܐ
14 ܐܬܛܥܝ܆ ܗܝ ܕܝܢ ܐܢܬܬܐ ܟܕ ܐܬܛܥܝܬ ܒܥܒܘܪܝܐ ܗܘܬ.
15 ܬܬܢܛܪ ܕܝܢ ܒܝܕ ܝܠܕܘܬ ܒܢ̈ܝܐ܆ ܐܢ ܢܩܘܘܢ ܒܗܝܡܢܘܬܐ
ܘܒܚܘܒܐ ¹ܘܒܩܕܝܫܘܬܐ ܥܡ ܢܟܦܘܬܐ܀

CAP. III. 1 ܡܗܝܡܢܐ ܗܝ ܡܠܬܐ. ܐܢ ܐܢܫ ܐܦܣܩܘܦܘܬܐ ܪܐܓ܆
2 ܥܒܕܐ ܛܒܐ ܡܬܪܓܪܓ܆ ܘܠܐ ܗܘ ܗܟܝܠ ܠܐܦܣܩܘܦܐ ܕܠܐ
ܪܫܝܐ ܢܗܘܐ. ܓܒܪܐ ܕܚܕܐ ܐܢܬܬܐ܆ ܥܝܪ ܒܗܘܢܐ. ܢܟܦܐ.
3 ܟܢܝܟܐ. ܪܚܡ ܐܟܣܢܝܐ ܡܠܦܢܐ. ܠܐ ܡܬܥܒܪ ܒܚܡܪܐ. ²ܠܐ
4 ܡܚܘܝܢܐ܆ ܐܠܐ ܡܟܝܟܐ. ܠܐ ܢܨܘܚܐ. ܠܐ ܪܚܡ ܟܣܦܐ. ܕܒܝܬܐ
ܕܝܠܗ ܫܦܝܪܐܝܬ ܡܕܒܪ. ܕܒܢ̈ܝܐ ܐܝܬ ܠܗ ܒܫܘܥܒܕܐ ܥܡ

mus enim primus formatus est, et deinde Eva: Et Adamus non 14
fuit deceptus; mulier autem seducta in transgressione fuit: Servabi- 15
tur autem per generationem filiorum, si manserint in fide, et chari-
tate, † et sanctificatione, cum castitate.

CAP. III. Fidelis ⸗ est ✓ sermo: Si quis Episcopatum expetit, opus bonum 1
desiderat. Oportet igitur ut Episcopus irreprehensibilis sit, vir unius 2
uxoris, vigilans mente, temperans, sobrius, amans hospites, didacti-
cus: Non transgressor in vino, ‡ non percussor: sed lenis, non liti- 3
giosus, non amans argentum, Domum suam bene gubernans, filios 4

1 [ܘܒܩܕܝܫܘܬܐ ܥܡ ܢܟܦܘܬܐ]	In margine MSti	(ܘܒܩܕܝܫܘܬܐ ܥܡ ܢܟܦܘܬܐ) [illegible]
2 [ܠܐ ܡܚܘܝܢܐ]		(ܠܐ ܡܚܘܝܢܐ) [ܠܐ] [illegible]
† et sanctificatione, cum castitate]	Lectio Marg.	(et sanctificatione, cum castitate) Et prudentia.
‡ non percussor:] *Vid. Not.*		(non percussor,) [*non*] Rapax:

5 ܒܟܠܗ ܢܟܦܘܬܐ. ܐܢ ܕܝܢ ܐܢܫ ܒܝܬܐ ܕܝܠܗ ܠܡܕܒܪܘ ܠܐ ܝܕܥ:
6 ܐܝܟܢܐ ܥܕܬܐ ܕܐܠܗܐ ܢܝܨܦ. ܠܐ ܗܫܐ ܢܨܒܬܐ: ܐܝܟܢܐ ܕܠܐ ܟܕ
7 ܢܬܪܘܡ ܒܕܝܢܐ ܢܦܠ ܕܐܟܠܩܪܨܐ. ܘܠܐ ܠܗ ܕܝܢ: ܕܐܦ
ܣܗܕܘܬܐ ܛܒܬܐ ܢܗܘܐ ܐܝܬ ܠܗ ܡܢ ܗܢܘܢ ܕܠܒܪ:
ܐܝܟܢܐ ܕܠܐ ܒܚܣܕܐ ܢܦܠ. ܘܒܦܚܐ ܕܐܟܠܩܪܨܐ ܀
8 ܡܫܡܫܢܐ ܗܘ ܗܟܘܬ. ܢܟ̈ܦܐ. ܠܐ ܬܪ̈ܝܢܝ ܡܠܐ: ܠܐ
9 ܕܒܚܡܪܐ ܣܓܝܐܐ ܫܥܝܢ. ܠܐ ܢܩ̈ܝܦܝ ܝܘܬܪ̈ܢܐ. ܕܐܝܬ ܠܗܘܢ
10 ܐܪܙܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ ܒܬܐܪܬܐ ܕܟܝܬܐ. ܐܦ ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܢܬܒܩܘܢ
ܩܕܡܝܬ: ܘܒܬܪܟܢ ܢܫܡܫܘܢ: ܟܕ ܐܝܬܝܗܘܢ ܕܠܐ
11 ܡܫܐܠܢܐ ܢܫ̈ܐ ܗܘ ܗܟܘܬ. ܢܟ̈ܦܬܐ. ܠܐ ܡܐܟܠܩܪ̈ܨܢܝܬܐ. ܥܝ̈ܪܬܐ
12 ܒܗܘܢܐ. ܡܗܝܡܢ̈ܬܐ ܒܟܠܡܕܡ܀ ܡܫܡ̈ܫܢܐ ܢܗܘܘܢ:
ܓܒܪ̈ܐ ܕܚܕܐ ܐܢܬܬܐ: ܕܠܒܢ̈ܝܗܘܢ ܫܦܝܪ ܡܩܕ̈ܡܝܢ
13 ܘܠܒ̈ܬܐ ܕܝܠܗܘܢ. ܗܢܘܢ ܓܝܪ ܕܫܦܝܪ ܢܫܡܫܘܢ: ܕܪܓܐ

5 habens in ſubjectione cum omni caſtitate: (Si autem quis domum
6 ſuam gubernare neſciat, quomodo Eccleſiam Dei curabit?) Non
7 nuper inſitus, ne elatus in judicium incidat Diaboli. Oportet eum
autem et teſtimonium bonum habere ab iis qui foris, ut non in
opprobrium incidat, et in laqueum Diaboli.
8 Diaconi ſimiliter *ſint* graves, non bilingues, non vino multo de-
9 diti, non turpe ſectantes lucrum: Habentes myſterium fidei in con-
10 ſcientia pura. Et hi autem probentur prius, et deinde miniſtrent,
11 cum fuerint ſine culpa. Uxores ſimiliter *ſint* graves, non calumnia-
12 trices, vigilantes mente, fideles in omnibus. Diaconi ſint viri unius
13 uxoris, filiis ſuis bene præſidentes, † et domibus ſuis. Qui enim bene

† et domibus ſuis] *Vid. Not.*

ܕܪܓܐ ܛܒܐ ܩܢܝܢ ܠܗܘܢ ܠܢܦܫܗܘܢ ܘܣܓܝܐܐ ܦܪܗܣܝܐ.
ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܗܝ ܕܒܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ܀
14 ܗܠܝܢ ܠܟ ܟܬܒ ܐܢܐ ܟܕ ܡܣܒܪ ܐܢܐ ܕܐܬܐ ܠܘܬܟ ܥܓܠ.
15 ܐܢ ܕܝܢ ܡܘܚܪ ܐܢܐ. ܕܬܕܥ ܐܝܟܢܐ ܘܠܐ ܠܟ ܒܒܝܬܗ ܕܐܠܗܐ
ܠܡܬܗܦܟܘ. ܗܝ ܕܐܝܬܝܗ ܥܕܬܐ ܕܐܠܗܐ ܚܝܐ.
16 ܥܡܘܕܐ ܘܫܬܐܣܬܐ ܕܫܪܪܐ܀ ܘܫܪܝܪܐܝܬ ܪܒ ܗܘ ܐܪܙܐ ܗܢܐ
ܕܟܐܢܘܬܐ. ܗܘ ܕܐܬܓܠܝ ܒܒܣܪ. ܘܐܙܕܕܩ ܒܪܘܚ.
ܘܐܬܚܙܝ ܠܡܠܐܟܐ. ܘܐܬܟܪܙ ܒܝܬ ܥܡܡܐ. ܘܐܬܗܝܡܢ
ܒܥܠܡܐ. ܘܐܣܬܠܩ ܒܫܘܒܚܐ܀

CAP. IV. 1 ܪܘܚܐ ܕܝܢ ܦܪܝܫܐܝܬ ܐܡܪܐ. ܕܒܙܒܢܐ ܐܚܪܝܐ. ܢܦܪܩܘܢ
ܐܢܫܝܢ ܡܢ ܗܝܡܢܘܬܐ. ܘܢܐܙܠܘܢ ܒܬܪ ܪܘܚܐ ܡܛܥܝܢܐ
2 ܘܒܬܪ ܝܘܠܦܢܐ ܕܫܐܕܐ. ܕܒܢܟܠܐ ܡܡܠܠܝܢ ܕܓܠܘܬܐ.

ministraverint, gradum bonum sibiipsis acquirunt, et fiduciam multam in fide quæ in Christo Jesu.

14 Hæc tibi scribo, sperans me venturum ad te cito: Si autem tarda-
15 vero, ut scias quomodo oporteat *te* in domo Dei versari, quæ est
16 Ecclesia Dei vivi: columna et fundamentum veritatis. Et mani-
feste magnum est mysterium pietatis: † quod manifestatum est in
carne, justificatum est in Spiritu, visum est angelis, prædicatum est
inter gentes, creditum est in mundo, sublatum est in gloriam.

CAP. IV. 1 Spiritus autem diserte dicit; Quia in temporibus posterioribus dis-
cedent quidam a fide, attendentes spiritibus deceptoribus, et doctrinis
2 dæmoniorum, In hypocrisi loquentium mendacium, cauteriatam ha-

1 ܕܐܬܓܠܝ] In margine MSti (ܕܐܬܓܠܝ) ܗܘ

† quod manifestatum est] *Vid. Not.*

3 ܕܟܘܝܢ ܒܬܐܪܬܐ ܕܝܠܗܘܢ܂ ܕܟܠܝܢ ܠܡܙܕܘܓܘ܂ ܠܡܬܪܚܩܘ
ܡܢ ܡܐܟܘ̈ܠܬܐ܂ ܗܢܝܢ ܕܐܠܗܐ ܒܪܐ ܐܢܝܢ ÷ ܠܢܣܝܒܘܬܐ ܥܡ
4 ܬܘܕܝܬܐ ܠܡܗܝܡ̈ܢܐ܂ ܘܠܡܫܬܘܕܥܝܢ ܫܪܪܐ. ܡܛܠ ܕܟܠ
ܒܪܝܬܐ ܕܐܠܗܐ ܛܒܬܐ. ܘܠܝܬ ܡܕܡ ܡܬܕܚܝܢܐ܂ ܟܕ ܥܡ
5 ܬܘܕܝܬܐ ܡܬܢܣܒ. ܡܬܩܕܫ ܓܝܪ ܒܝܕ ܡܠܬܐ ܕܐܠܗܐ
6 ܘܨܠܘܬܐ܀ ܗܠܝܢ ܟܕ ܬܣܝܡ ܠܐܚ̈ܐ܂ ܡܫܡܫܢܐ ܛܒܐ ܬܗܘܐ
ܕܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ܂ ܟܕ ܡܬܪܒܐ ܐܢܬ ܒܡ̈ܠܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ
7 ܘܕܡܠܦܢܘܬܐ ܫܦܝܪܬܐ܂ ܗܝ ܕܐܬܢܩܦܬ. ܡܢ ܡ̈ܬܠܐ ܕܝܢ ܛ̈ܢܦܐ
ܘܣܒ̈ܬܢܝܐ ܕܣܒ̈ܬܐ ÷ ܕܪܘܫ ܕܝܢ ܐܢܬ ܠܟ ܠܘܬ ܕܚܠܬܐ.
8 ܕܪܘܫܐ ܓܝܪ ܦܓܪܢܝܐ ܠܘܬ ܩܠܝܠ ܐܝܬܝܗ ܡܘܬܪܢܐ. ܕܚܠܬ
ܐܠܗܐ ܕܝܢ܂ ܠܟܠ ܡܕܡ ܡܘܬܪܢܝܬܐ ܐܝܬܝܗ. ¹ܕܫܘ̈ܘܕܝܐ
9 ܐܝܬ ܠܗ ܕܚ̈ܝܐ ܕܗܫܐ ܘܕܥܬܝܕܝܢ ÷ ܡܗܝܡܢܬܐ ܗܝ
10 ܡܠܬܐ ܘܠܟܠܗ ܡܩܒܠܢܘܬܐ ܫܘܝܐ܂ ܠܗܕܐ ܓܝܪ ܠܐܝܢ

3 bentium conſcientiam ſuam, Prohibentium nubere, abſtinere a cibis,
quos Deus creavit ad acceptionem cum gratiarum actione fidelibus,
4 et cognoſcentibus veritatem: Quia omnis creatura Dei bona, et non
5 eſt quicquam rejiciendum, cum gratiarum actione ſumptum: Sanc-
6 tificatur enim per verbum Dei et orationem. Hæc quum ſubjeceris
fratribus, miniſter bonus eris Chriſti Jeſu, educatus in verbis fidei, et
7 doctrinæ præclaræ, quam aſſequutus es. A fabulis autem immundis
8 et anilibus ſubducito te: exerce autem teipſum ad pietatem. Ex-
ercitatio enim corporalis ad modicum eſt utilis: pietas autem ad
omnia utilis eſt, † promiſſiones habens vitæ quæ nunc, et futuræ.
9 Fidelis eſt ſermo, et omni acceptione dignus. Ad hoc enim labo-
10

1 ܕܫܘ̈ܘܕܝܐ] In margine MSti ܕܫܘܘܕܝܐ
† promiſſiones] Lectio Marg. Promiſſionme

ܘܡܬܚܣܕܝܢܢ܆ ܡܛܠ ܕܣܒܪܢ ܠܗ ܠܐܠܗܐ ܚܝܐ܂ ܗܘ
ܕܐܝܬܘܗܝ ¹ ܦܪܘܩܐ ܕܟܠܗܘܢ ܒܢܝܢܫܐ܂ ܝܬܝܪܐܝܬ ܕܡܗܝܡܢܐ܀
11 ܦܩܘܕ ܗܠܝܢ ܘܐܠܦ܀
12 ܘܠܐ ܐܢܫ ܢܒܣܐ ܛܠܝܘܬܟ܂ ܐܠܐ ܗܘܝ ܕܡܘܬܐ ܗܘܝ
ܠܡܗܝܡܢܐ܆ ܒܡܠܬܐ܂ ܒܗܘܦܟܐ܂ ܒܚܘܒܐ܂ ܒܗܝܡܢܘܬܐ܂
13 ܒܕܟܝܘܬܐ܂ ܥܕܡܐ ܕܐܬܐ ܐܢܐ ܗܘܝ ܒܩܪܝܢܐ܂ ܒܒܘܝܐܐ܂
14 ܒܡܠܦܢܘܬܐ܂ ܠܐ ܬܒܣܐ ܡܘܗܒܬܐ ܗܝ ܕܒܟ܆ ܗܝ ܕܐܬܝܗܒܬ
15 ܠܟ ܒܝܕ ܢܒܝܘܬܐ܆ ܒܣܝܡ ܐܝܕܐ ܕܩܫܝܫܘܬܐ܂ ܘܒܗܠܝܢ
ܐܬܗܓܐ܂ ܒܗܠܝܢ ܗܘܝ܂ ܐܝܟܢܐ ܕܬܘܣܦܬܟ ܬܬܝܕܥ ܠܟܠܢܫ
16 ܢܗܘܐ ܠܢܦܫܟ܀ ²ܐܒܩܪ ܐܢܬ ܒܗ ܘܒܡܠܦܢܘܬܐ܂ ܩܘܐ
ܒܗܘܢ܂ ܟܕ ܗܠܝܢ ܓܝܪ ܥܒܕ ܐܢܬ܆ ܘܐܦ ܠܢܦܫܟ ܡܚܐ ܐܢܬ ܘܠܐܝܠܝܢ
ܕܫܡܥܝܢ ܠܟ܀

ramus, et probris afficimur, quod ſperemus in Deo vivo, qui eſt
† Servator omnium hominum, maxime fidelium. Præcipe hæc, et 11
doce.
Ne quiſquam juventutem tuam contemnat: ſed exemplum eſto 12
fidelium, in verbo, in converſatione, in charitate, in fide, in puritate.
Donec venero, attende lectioni, exhortationi, doctrinæ. Ne ſpernas 13 14
donum quod in te, quod datum eſt tibi per prophetiam, cum impo-
ſitione manuum preſbyterii. Hæc meditare, in his eſto: ut profectus 15
tuus manifeſtus ſit omni homini. ‡ Attende tibiipſi, et doctrinæ: 16
permane in iſtis: quum hoc enim feceris, et teipſum ſervabis, et
eos qui audiunt te.

1 ܦܪܘܩܐ]	In margine MSti	ܐܒܐ
2 ܐܒܩܪ]		ܐܙܕܗܪ
† Servator]	Lectio Marg.	Pater
‡ Attende]		Cave

1 ܠܩܫܝܫܐ ܠܐ ܬܒܟܐ܆ ܐܠܐ ܦܝܣܝܘܗܝ ܐܝܟ ܕܠܐܒܐ. ܠܛܠܝ̈ܐ CAP. V.
2 ܐܝܟ ܕܠܐܚ̈ܐ܀ ܠܩܫܝܫܬܐ ܐܝܟ ܕܠܐܡܗ̈ܬܐ. ܠܛܠܝܬ̈ܐ ܐܝܟ
ܕܠܐܚ̈ܘܬܐ ܒܟܠܗ ܕܟܝܘܬܐ܀
3 ܠܐܪ̈ܡܠܬܐ ܝܩܪ܆ ܠܗܠܝܢ ܕܫܪܝܪܐܝܬ ܐܪ̈ܡܠܬܐ. ܐܢ ܕܝܢ
4 ܐܪܡܠܬܐ܆ ܒ̈ܢܝܐ ܐܘ ܒ̈ܢܝ ܒ̈ܢܝܐ ܐܝܬ ܠܗ܆ ܢܐܠܦܘܢ
ܡܩܕܡܝܬ ܕܒܒܝܬܐ ܕܝܠܗܘܢ ¹ܢܥܒܕ ܢܣܒܘܢ ÷ܠܐܠܗܘܬܐ ✓.
ܘܫܘ̈ܟܠܠ ܢܦܪܥܘܢ ܠܡܩܝ̈ܡܢܝܗܘܢ܆ ܗܕܐ ܓܝܪ ܐܝܬܝܗ̇
5 ܡܩܒܠܬܐ ܩܕܡ ܐܠܗܐ. ܗܝ ܕܝܢ ܕܫܪܝܪܐܝܬ ܐܪܡܠܬܐ ÷ܗܝ ✓
ܘܡܛܘܚܕܬܐ܆ ܣܒܪܬ ܥܠ ܐܠܗܐ܆ ܘܡܩܘܝܐ ܒܒܥܘ̈ܬܐ
6 ܘܒܨܠܘ̈ܬܐ ܒܠܠܝܐ ܘܒܐܝܡܡܐ܀ ܗܝ ܕܝܢ ²ܕܡܬܦܢܩܐ܆ ܟܕ ܚܝܐ
7 ܡܝܬܐ. ܘܗܠܝܢ ܦܩܘܕ ܐܝܟܢܐ ܕܠܐ ܥ̈ܕܠܠ ܢܗܘܘܢ
8 ܐܝܠܝܗܘܢ. ܐܢ ܕܝܢ ܐܢܫ ܕܗܠܝܢ ܕܝܠܗ: ܘܝܬܝܪܐܝܬ ܕܒ̈ܢܝ ܒܝܬܐ

1 Seniorem ne increpaveris, ſed adhortare ÷ eum ✓ ut patrem : CAP. V.
2 juniores, ut fratres : Majores natu *mulieres,* ut matres : juniores, ut
ſorores, in omni puritate.
3 Viduas honora, vere viduas. Si autem vidua filios aut nepotes
4 habet, diſcant primum in domo ſua pietatem exercere, et uſuras
5 rependere ſenioribus ſuis : hoc enim eſt acceptum coram Deo. Quæ
autem vere vidua ÷ eſt ✓ et ſolitaria, ſperavit in Deum, † et permanet
6 in obſecrationibus, et orationibus nocte et die. Quæ autem delicioſa
7 *eſt,* vivens mortua eſt. Et hæc præcipe, ut irreprehenſibiles ſint.
8 Si autem quis ſuorum, et maxime domeſticorum non curam habet,

1 ܢܥܒܕ ܢܣܒܘܢ ÷ ܠܐܠܗܘܬܐ ✓] In margine MSti εὐσεβεῖν — ܐܘܣܒܝܢ
2 ܕܡܬܦܢܩܐ] σπαταλῶσα — ܣܦܛܛܠܘܣܐ
† et permanet] *Vid. Not.*

ܠܐ ܢܪܦ: ܠܗܝܡܢܘܬܐ ܟܦܪ܆ ܘܐܝܬܘܗܝ ܕܒܝܫ ܡܢ ܠܐ ܡܗܝܡܢܐ
9 ܓܒܗ܀ ܐܪܡܠܬܐ ¹ܬܬܛܟܣ܆ ܠܐ ܕܒܨܝܪܐ ܡܢ ܫܢܝܐ ܫܬܝܢ.
10 ܕܗܘܬ ܕܚܕ ܓܒܪܐ ܐܢܬܬܐ. ܕܒܥܒ̈ܕܐ ܫܦܝܪ̈ܐ ܡܣܗܕܐ ܗܘܬ. ܐܢ
ܪܒܝܬ ܒ̈ܢܝܐ. ܐܢ ܩܒܠܬ ܐܟܣ̈ܢܝܐ. ܐܢ ܐܫܝܓܬ ܪ̈ܓܠܐ ܕܩ̈ܕܝܫܐ.
11 ܐܢ ܗܦܩܬ ܠܐܠܝ̈ܨܐ. ܐܢ ܠܟܠ ܥܒܕܐ ܛܒܐ ܐܬܢܩܦܬ܀ ܡܢ
ܐܪ̈ܡܠܬܐ ܕܝܢ ܛܠܝ̈ܬܐ ܐܫܬܐܠ. ܐܡܬܝ ܓܝܪ ܕܐܬܦܢܩ̈ ܥܠ
12 ܡܫܝܚܐ: ܠܡܙܕܘܓܘ ܨ̈ܒܝܢ: ܟܕ ܐܝܬ ܠܗܝܢ ܕܝܢܐ: ܡܛܠ
13 ܕܠܗܝܡܢܘܬܐ ܩܕܡܝܬܐ ܛܠܡ̈ܝ. ܐܟܚܕܐ ܕܝܢ ܐܦ ܕܢܗ̈ܘܝܢ
ܒܛܝ̈ܠܬܐ ܝܠ̈ܦܢ: ܟܕ ܡܟܪܟ̈ܢ ܒܒ̈ܬܐ ܠܘ ܒܠܚܘܕ ܕܝܢ
ܒܛܝ̈ܠܬܐ: ܐܠܐ ܐܦ ܦܩ̈ܘܥܬܐ ܘܡܒܨܒ̈ܨܬܐ ܒܕܐܚܪ̈ܢܐ. ܟܕ
14 ܡܡܠܠ̈ܢ ܗܠܝܢ ܕܠܐ ܘ̈ܠܝܢ. ܨܒܐ ܐܢܐ ܗܟܝܠ: ܕܛܠܝ̈ܬܐ ܢܙܕܘ̈ܓܢ.
ܢܐܠ̈ܕܢ ܒ̈ܢܝܐ. ܢܗܘ̈ܝܢ ܡܪ̈ܬ ܒܝܬܐ. ܟܕ ܐܦܠܐ ܚܕܐ ܥܠܬܐ ܢܬ̈ܠܢ
15 ܠܗܘ ܕܠܩܘܒܠܐ: ܡܛܠ ܨܘܪܥܐ ܕܨܘܚܬܐ. ܡܢ ܟܕܘ ܓܝܪ

fidem abnegavit, et eſt pejor quam infidelis. Vidua eligatur non 9
minus annorum ſexaginta, quæ fuerit unius viri uxor; In operibus 10
bonis teſtimonio ornata; ſi educavit liberos, ſi excepit advenas, ſi
lavit pedes ſanctorum, ſi ſuffecit afflictis, ſi omne opus bonum ſub-
ſecuta eſt. A viduis autem junioribus abſtine: cum enim laſcivie- 11
rint adverſus Chriſtum, nubere volunt: Habentes condemnationem, 12
quia fidem primam abjecerunt. Simul autem et eſſe otioſæ diſcunt, 13
circumeuntes domos: non ſolum autem otioſæ, ſed et nugaces, et
perveſtigantes aliena, loquentes quæ non decentia. Volo igitur ut 14
juniores nubant, pariant liberos, ſint matres-familiarum, nullam occa-
ſionem præbentes adverſario gratia maledicentiæ. Jam enim quæ- 15

1 ܬܬܛܟܣ] In margine MSti ܬܬܛܟܣ ܬܬܚܫܒ ܒܛܟܣܐ ܒܓܒܝܬܐ܀

16 ܐܢܫ̈ܝܢ ܕܣܛܘ ܒܬܪ ܣܛܢܐ. ܐܢ ܐܝܬ ܡܗܝܡܢܐ ܐܘ
ܡܗܝܡܢܬܐ ܕܐܝܬ ܠܗ ܐܪ̈ܡܠܬܐ. ܢܣܝܦܘܢ ܠܗܝܢ. ܘܠܐ ܬܬܝܩܪ
ܥܕܬܐ. ܕܬܣܦܩ ܠܐܝܠܝܢ ܕܫܪܝܪܐܝܬ ܐܪ̈ܡܠܬܐ ܐܢܝܢ.
17 ܩܫܝܫܐ ܗܢܘܢ ܕܫܦܝܪ ܡܬܕܒܪܝܢ. ܠܐܝܩܪܐ ܥܦܝܦܐ ܢܫܬܘܘܢ.
18 ܝܬܝܪܐܝܬ ܗܢܘܢ ܕܠܐܝܢ ܒܡܠܬܐ ܘܒܡܠܦܢܘܬܐ. ܐܡܪ ܓܝܪ
ܟܬܒܐ. ܠܬܘܪܐ ܕܕܪܟ ܠܐ ܬܒܠܘܡ. ܘܫܘܐ ܗܘ ܦܥܠܐ
ܐܓܪܐ ܕܝܠܗ.
19 ܥܠ ܩܫܝܫܐ ܩܛܪܓܐ ܠܐ ܬܩܒܠ. ܣܛܪ ܡܢ ܦܘܡ ܬܪܝܢ
20 ܐܘ ܬܠܬܐ ܣܗ̈ܕܝܢ. ܠܗܢܘܢ ܕܚܛܝܢ ܩܕܡ ܟܠ ܐܢܫ ܐܟܣ.
ܐܝܟܢܐ ܕܐܦ ܫܪܟܐ ܕܚܠܬܐ ܢܗܘܐ ܠܗܘܢ.
21 ܡܣܗܕ ܐܢܐ ܩܕܡ ܐܠܗܐ ܘܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܘܡܠܐܟ̈ܐ
ܓܒ̈ܝܐ. ܕܗܠܝܢ ܬܛܪ ܡܢ ܣܘܦܚܐ. ܗܝ ܠܐ ܡܕܡ ܬܥܒܕ
ܐܝܟ ܒܡܬܪܥܝܢܘܬܐ.

16 dam deflexerunt post Satanam. Si quis fidelis, aut qua fidelis ha-
bet viduas, sufficiat iis, et non gravetur Ecclesia, ut iis quæ vere vi-
duæ *sunt* sufficiat.

17 Presbyteri, bene præsidentes, honore duplici digni habeantur;
18 maxime ii qui laborant in verbo et doctrina. Dixit enim scriptura;
Bovi trituranti non obligabis os: et; Dignus est operarius mercede
sua.

19 Adversus presbyterum accusationem ne recipias, nisi coram duo-
20 bus aut tribus testibus. Eos qui peccant coram omnibus argue, ut
21 et reliqui timorem habeant. Obtestor coram Deo, et Domino Jesu
Christo, et angelis electis, ut hæc serves sine præjudicio, nihil faci-
ens secundum inclinationem.

22 ܐܝܕܐ ܒܥܓܠ ܥܠ ܐܢܫ ܠܐ ܬܣܝܡ. ܘܠܐ ܬܫܬܘܬܦ ܒܚܛܗ̈ܐ
23 ܢܘܟܪ̈ܝܐ. ܐܝܟ ܕܟܝܐ ܛܪ ܢܦܫܟ. ܠܐ ܬܗܘܐ ܫܬܐ ܡ̈ܝܐ. ܐܠܐ ܒܚܡܪܐ
ܩܠܝܠ ܐܫܬܡܫ. ܡܛܠ ܐܣܛܘܡܟܘܢ ܕܝܠܟ ܘܟܘܪܗܢܝܟ ܣܓܝܐܐ
24 ܐܝܬ ܐܢܫ̈ܐ ܕܚܛܗ̈ܝܗܘܢ ܓܠܝܢ ܘܡܩܕܡܝܢ ܠܗܘܢ ܠܕܝܢܐ. ܘܐܝܬ ܕܒܬܪܗܘܢ ܐܙܠܝܢ
25 ܗܟܢܐ ܐܦ ܥܒ̈ܕܐ ܛܒ̈ܐ ܓܠܝܢ. ܘܐܝܠܝܢ ܕܐܚܪܢܐܝܬ ܐܝܬܝܗܘܢ
ܠܐ ܡܫܟܚܝܢ ܠܡܛܫܝܘ.
CAP. VI. 1 ܐܝܠܝܢ ܕܬܚܝܬ ܢܝܪܐ ܐܝܬܝܗܘܢ ܥܒ̈ܕܐ ܠܡܪ̈ܝܗܘܢ
ܒܟܠ ܐܝܩܪ ܫܘܝܢ ܢܚܫܒܘܢ. ܕܠܐ ܢܬܓܕܦ ܫܡܗ ܕܐܠܗܐ ܘܝܘܠܦܢܗ
2 ܘܐܝܠܝܢ ܕܐܝܬ ܠܗܘܢ ܡܪ̈ܘܬܐ ܡܗܝܡ̈ܢܐ. ܠܐ ܢܒܣܘܢ ܒܗܘܢ ܡܛܠ ܕܐܚ̈ܐ
ܐܢܘܢ. ܐܠܐ ܝܬܝܪܐܝܬ ܢܦܠܚܘܢ ܐܢܘܢ. ܡܛܠ ܕܡܗܝܡ̈ܢܐ ܐܢܘܢ ܘܚܒܝܒ̈ܐ
ܗܠܝܢ ܕܒܦܘܠܚܢܗܘܢ ܡܬܢܝܚܝܢ. ܗܠܝܢ ܐܠܦ ܘܒܥܐ ܡܢܗܘܢ.
3 ܐܢ ܐܢܫ ܡܠܦ ܝܘܠܦܢܐ ܐܚܪܢܐ. ܘܠܐ ܡܬܩܪܒ ܠܡ̈ܠܐ

22 Manus cito nemini imponas, neque communices peccatis alienis.
23 Teipſum purum ſerva. Ne amplius bibas aquam, ſed vino modico
24 utere, propter ſtomachum tuum, et infirmitates tuas crebras. Quo-
rundam hominum peccata nota ſunt, præeuntia ad judicium, quoſ-
25 dam autem et ſubſequuntur. Similiter et opera bona nota ſunt, et
ea quæ aliter *ſe* habent, occultari non poſſunt.
CAP. VI. 1 Omnes ſervi qui ſunt ſub jugo, dominos ſuos omni honore dignos
2 arbitrentur: ut non nomen Dei et doctrina blaſphementur. Illi
autem qui fideles habent dominos, ne contemnant, quia fratres
ſunt: ſed magis ſerviant, quia fideles ſunt et dilecti, beneficium ad-
3 juvantes. Hæc doce et exhortare. Si quis aliter docet, et non re-

ܚܠܝܡܬܐ ܗܠܝܢ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. ܘܠܝܘܠܦܢܐ
4 ܕܒܕܚܠܬ ܐܠܗܐ. ܡܬܢܦܚ ܗܘ ܟܕ ܠܐ ܡܕܡ ܝܕܥ. ܐܠܐ ܟܪܝܗ
ܒܥܒܬܐ ܘܒܚܘܪܐ ܕܡܠܐ. ܕܡܢܗܘܢ ܗܘܐ. ܚܣܡܐ. ܚܪܝܢܐ.
5 ܓܘܕܦܐ. ܡܚܫܒܬܐ ܒܝܫܬܐ. ܘܬܟܫܐ ܕܒܢܝܢܫܐ ܕܡܚܒܠܝܢ
ܗܘܢܐ. ܘܓܠܝܙܝܢ ܡܢ ܫܪܪܐ. ܘܣܒܪܝܢ ܕܬܐܓܘܪܬܐ ܐܝܬܝܗ
6 ܗܝ ܕܚܠܬ ܐܠܗܐ. ܬܪܘܩ ܡܢ ܐܝܠܝܢ ܗܠܝܢ. ܐܝܬܝܗ ܕܝܢ
7 ܬܐܓܘܪܬܐ ܪܒܬܐ ܕܚܠܬ ܐܠܗܐ. ܥܡ ܣܦܩܘܬܐ. ܠܐ
ܡܕܡ ܓܝܪ ¹ܐܥܠܢ ܠܥܠܡܐ. ܝܕܝܥܐ ܗܝ ܕܐܦܠܐ ܕܢܦܩ ܡܕܡ
8 ܡܫܟܚܝܢܢ. ܟܕ ܐܝܬ ܠܢ ܕܝܢ ܬܪܣܝܬܐ ܘܬܟܣܝܬܐ. ܗܠܝܢ ܢܣܦܩܢ
9 ܠܢ. ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܕܨܒܝܢ ܠܡܥܬܪ. ܢܦܠܝܢ ܒܢܣܝܘܢܐ ܘܒܦܚܐ.
ܘܒܪ̈ܓܝܓܬܐ ܣܓܝܐܬܐ ܕܠܐ ܗܘܢܐ ܘܡܣܓܦܢܝܬܐ. ܗܠܝܢ
10 ܕܡܛܒܥܢ ܠܒܢܝܢܫܐ ܒܚܘܒܠܐ ܘܒܐܒܕܢܐ. ܥܩܪܐ

ſpicit ad ſermones ſanos Domini noſtri Jeſu Chriſti, et ad doctrinam
4 quæ ſecundum pietatem, Superbus *eſt*, nihil ſciens, ſed languens circa
quæſtiones et pugnas verborum : ex quibus fit invidia, contentiones,
5 maledicentiæ, ſuſpiciones malæ, Diſputationes hominum corrupto-
rum mente, privatorum veritate, exiſtimantium quod quæſtus ſit pie-
6 tas : diſcede ab hujuſmodi. Eſt autem quæſtus magnus pietas cum
7 bona ſufficientia. Nihil enim † intulimus in mundum : notum eſt
8 quia nec auferre quid poſſumus. Habentes autem alimenta et tegu-
9 menta, hæc ſufficiant nobis. Qui autem volunt diteſcere, incidunt
in tentationem, et laqueum, et cupiditates multas amentes et affli-
10 gentes, quæ demergunt homines in exitium et perditionem. Radix

1 ܐܥܠܢ ܠܥܠܡܐ] In margine MSti (ܐܥܠܢ ܠܥܠܡܐ) ܫܪܝܪܐܝܬ

† intulimus in mundum :] Lectio Marg. (intulimus in mundum :) Vere

ܥܶܩܳܪܳܐ ܓܶܝܪ ܕܟܽܠܗܶܝܢ ܒܻܝܫܳܬܳܐ ܪܚܡܬ ܟܣܦܐ. ܠܗܕܐ ܕܐܢܫܝܢ
ܪܓ ܐܬܛܥܝܘ ܡܢ ܗܝܡܢܘܬܐ. ܘܐܝܬܝܘ ܠܢܦܫܗܘܢ ܟܐܒܐ ܣܓܝܐܐ
11 ܐܢܬ ܕܝܢ * ܐܘ ܒܪܢܫܐ ܕܐܠܗܐ. ܡܢ ܗܠܝܢ
ܥܪܘܩ. ܘܪܗܛ ܒܬܪ ܟܐܢܘܬܐ. ܘܒܬܪ ܙܕܝܩܘܬܐ. ܘܒܬܪ ܗܝܡܢܘܬܐ.
12 ܘܒܬܪ ܚܘܒܐ. ܘܡܣܝܒܪܢܘܬܐ. ܘܡܟܝܟܘܬܐ. ܘܐܬܟܬܫ
ܐܓܘܢܐ ܫܦܝܪܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ. ܘܐܕܪܟ ܚܝܐ ܕܠܥܠܡ. ܕܠܗܘܢ ܐܬܩܪܝܬ. ܘܐܘܕܝܬ ܬܘܕܝܬܐ ܫܦܝܪܬܐ ܩܕܡ [1]ܣܗܕܐ ܣܓܝܐܐ.
13 ܡܦܩܕ ܐܢܐ ܠܟ ܩܕܡ ܐܠܗܐ. ܗܘ ܕܡܚܐ ܟܠ. ܘܩܕܡ
ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. ܗܘ ܕܐܣܗܕ ܩܕܡ ܦܢܛܝܘܣ ܦܝܠܛܘܣ ܣܗܕܘܬܐ ܫܦܝܪܬܐ:
14 ܕܬܛܪ ܦܘܩܕܢܐ ܕܠܐ ܛܘܠܫܐ ܘܕܠܐ ܪܫܝܢ. ܥܕܡܐ ܠܓܠܝܢܗ
ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ.
15 ܗܘ ܕܒܙܒܢܘܗܝ [2]ܢܚܘܐ. ܗܘ ܛܘܒܢܐ ܘܚܝܠܬܢܐ ܒܠܚܘܕܘܗܝ. ܡܠܟܐ ܕܡܠܟܐ. ܘܡܪܐ ܕܡܪܘܬܐ.

enim omnium malorum eſt amor pecuniæ: quam quidam appetentes, aberrarunt a fide, et ſeipſos transfixerunt doloribus multis.
Tu autem, O homo Dei, ab iſtis fuge: ſectare autem juſtitiam, 11
pietatem, fidem, charitatem, patientiam, manſuetudinem. Certa 12
certamen præclarum fidei; apprehende vitam æternam, ad quam
* et ✓ vocatus es, et confeſſus es confeſſionem præclaram coram
teſtibus multis. Præcipio tibi coram Deo, qui vivificat omnia, et 13
Jeſu Chriſto, qui teſtatus eſt coram Pontio Pilato teſtimonium præclarum: Ut ſerves mandatum incontaminatum, irreprehenſibile, 14
uſque ad apparitionem Domini noſtri Jeſu Chriſti: Quam tempo- 15
ribus ſuis oſtendet beatus et ſolus Potens, Rex regnantium, et Do-

1 [ܣܗܕܐ] In margine MSti ܣܗܕܐ ܣܓܝܐܐ
2 [ܗܘ ܕܒܙܒܢܘܗܝ ܢܚܘܐ] ܗܘ ܕܒܙܒܢܐ ܐܚܪܝܐ

16 ܘܡܪܐ ܕܡܪ̈ܘܬܐ. ܗܘ ܕܒܠܚܘܕܘܗܝ ܐܝܬ ܠܗ ܠܐ ܡܝܘܬܘܬܐ.
ܘܒܢܘܗܪܐ ܥܡܪ ܕܠܐ ܡܬܩܪܒܢܐ. ܠܗܘ ܕܚܙܐܘܗܝ ܘܠܐ ܐܢܫ
ܡܢ ܒܢ̈ܝ ܐܢܫܐ: ܘܐܦܠܐ ܕܢܚܙܝܘܗܝ ܡܫܟܚ. ܕܠܗ ܐܝܩܪܐ:
ܘܐܘܚܕܢܐ ܕܠܥܠܡܥܠܡܝܢ ܐܡܝܢ.
17 ܠܥܬܝܪ̈ܐ ܕܒܥܠܡܐ ܗܢܐ ܦܩܘܕ: ܕܠܐ ܢܬܪܝܡܘܢ
ܒܪܥܝܢܗܘܢ. ܘܐܦܠܐ ܢܣܒܪܘܢ ܥܠ ܠܐ ܡܬܝܕܥܢܘܬܐ ܕܥܘܬܪܐ. ܐܠܐ
ܥܠ ܐܠܗܐ ܗܘ ܚܝܐ: ܗܘ ܕܝܗܒ ܠܢ ܟܠܡܕܡ ܒܥܬܝܪܐܝܬ
18 ܠܬܘܦܢܩܐ. ܛܒܬܐ ܠܡܥܒܕ. ܠܡܥܬܪ ܒܥܒ̈ܕܐ ܛܒ̈ܐ.
19 ܕܢܬܠܘܢ ܠܡܫܘܬܦܘܬܐ ܢܗܘܘܢ. ܡܫܬܘܬܦܐ. ܟܕ ܣܝܡܝܢ
ܣܝܡܬܐ ܘܩܢܝܢ ܠܗܘܢ ܫܘܬܐܣܬܐ ܛܒܬܐ ܠܗܘ
20 ܕܥܬܝܕ. ܐܝܟܢܐ ܕܢܕܪܟܘܢ ܠܗܘ ܕܫܪܝܪܐܝܬ ܚܝ̈ܐ: * ܐܘ
ܛܝܡܬܐܘܣ: *ܠܦܪܐܬܝܩܝ ܛܪ. ܡܢ ܦܩܥܬܐ ܐܝܟ ܡܢ
ܣܪܝܩܘܬܐ ܩ̈ܠܐ ܛܢܦ̈ܬܐ. ܘܡܢ *ܗܦ̈ܟܬܐ ܕܝܕܥܬܐ ܕܓܠܬ ܫܡܗ.

*ω
* παραθηκη
* αντιθεσεις

16 minus dominorum ; Qui ſolus habet immortalitatem, lucem habitans inacceſſibilem : quem vidit nullus hominum, neque videre poteſt : cui honor, et robur quod in ſecula. Amen.

17 Divitibus qui in ſeculo quod nunc præcipe, ut non ſublime ſapiant, neque ſperent in incertitudine divitiarum, ſed in Deo vivo,
18 (qui dat nobis omnia copioſe ad oblectationem; Bene agere, diteſcere in operibus bonis, ut faciles ad largitionem ſint, communicabiles;
19 Ponentes theſaurum ſibiipſis fundamentum bonum in futurum, ut
20 apprehendant illam quæ vere vita. O Timothee, depoſitum cuſtodi, devitans inanitates vocum impuras, et oppoſitiones ſcientiæ falſo

ܠܗ̇ ܕܟܕ ܐܢ̈ܫܝܢ ܡܫܬܘܕܝܢ܆ ܡܢ ܗܝܡܢܘܬܐ ܐܣܛܝܘ܂ 21
ܛܝܒܘܬܐ ܥܡܟ ܐܡܝܢ

ܫܠܡܬ ܐܓܪܬܐ ܩܕܡܝܬܐ ܕܠܛܝܡܬܐܘܣ܆ ܕܐܬܟܬܒܬ
ܡܢ ܠܐܕܝܩܝܐ ܗܝ ܕܐܝܬܝܗ ܡܛܪܘܦܘܠܝܣ
ܕܦܪܘܓܝܐ ܕܦܩܛܝܢܐ܂

nominatæ: Quam quidam profitentes, a fide declinaverunt. Gratia 21
tecum. Amen.

Finita est Epistola ad Timotheum prima, quæ scripta fuit a Laodicea, quæ est metropolis Phrygiæ Pacatianæ.

ܐܓܪܬܐ ܕܠܘܬ ܛܝܡܬܐܘܣ ܕܬܪܬܝܢ܀

Cap. I. ܦܘܠܘܣ ܫܠܝܚܐ ܕܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ ܒܝܕ ܨܒܝܢܐ ܕܐܠܗܐ܆ 1
ܐܝܟ ܡܘܠܟܢܐ ܕܚܝܐ ܕܒܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ܆ ܠܛܝܡܬܐܘܣ ܒܪܐ 2
ܚܒܝܒܐ. ܛܝܒܘܬܐ ܪ̈ܚܡܐ ܫܝܢܐ. ܡܢ ܐܠܗܐ ܐܒܐ ※ ܕܝܠܢ ܷ܆
ܘܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ ܡܪܢ ܕܝܠܢ܀
ܛܝܒܘܬܐ ܚܝܒ ܐܢܐ ܠܐܠܗܐ܆ ܠܗܘ ܕܦܠܚ ܐܢܐ ܡܢ ܐܒܗ̈ܝ 3
ܡ̈ܩܕܡܐ ܒܬܐܪܬܐ ܕܟܝܬܐ܆ ܕܐܝܟ ܕܠܐ ܫܠܝܐ ܐܝܬ ܠܝ ܠܟ
ܥܘܗܕܢܐ ܐܡܝܢܝܐ ܕܒܨܠܘ̈ܬܝ ܒܠܠܝܐ
ܘܒܐܝܡܡܐ܆ ܟܕ ܡܬܪܓܪܓ ܐܢܐ ܠܡܚܙܝܟ܆ ܟܕ ܡܬܕܟܪ ܐܢܐ 4

EPISTOLA PAULI

AD TIMOTHEUM SECUNDA.

1 PAULUS Apoſtolus Chriſti Jeſu per voluntatem Dei, ſecun- Cap. I.
2 dum promiſſionem vitæ quæ in Chriſto Jeſu: Timotheo filio di-
lecto, gratia, miſericordia, pax a Deo Patre ※ noſtro ✓, et Chriſto
Jeſu Domino noſtro.
3 Gratias debeo Deo, cui ſervio a primogenitoribus meis in conſci-
entia pura, quod ſine intermiſſione habeam † memoriam perpetuam
4 de te in precibus meis, nocte et die: Expetens videre te, memor

† memoriam perpetuam] *Vid. Not.*

5 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
6 [illegible] * ἀναζωπυ-ρῆσαι
7 [illegible]
[illegible]
[illegible]
8 [illegible]
[illegible]
9 [illegible]

5 lachrymarum tuarum, ut gaudio † implear; Recordationem accipiens
fidei minime simulatæ quæ in te, quæ habitavit primum in avia
tua Loïde, et matre tua Eunice: persuasus sum autem quod et in te.
6 Propter quam causam, in memoriam revoco tibi, ut exsuscites do-
7 num Dei, quod est in te per impositionem manuum mearum. Non
enim dedit nobis Deus spiritum timoris, sed virtutis, et charitatis,
et sobrietatis.
8 Ne igitur pudeat te testimonii Domini nostri * Jesu Christi ✓,
neque mei, vincti ejus: sed patere mala cum Evangelio, secundum
9 virtutem Dei, Qui servavit nos, et vocavit ‡ vocatione sancta: non

1 [illegible]]	In margine MSti	[illegible]
2 [illegible]]		[illegible]—λωΐδι
3 [illegible]]		([illegible]) [illegible] ([illegible])—ἰδία
† implear]	Lectio Marg.	Implearis
‡ vocatione sancta]		(vocatione) Sua (sancta)

ܠܘ ܐܝܟ ܥܒ̈ܕܐ ܕܝܠܢ܆ ܐܠܐ ܐܝܟ *ܦܪܣܡܬܐ ܨܒܝܢܐ ܕܝܠܗ܇ *προθεσιν
10 ܘܛܝܒܘܬܐ ܗܝ ܕܐܬܝܗܒܬ ܠܢ ܒܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ܆ ܡܢ ܩܕܡ
ܙܒ̈ܢܐ ܕܥܠܡ̈ܐ܆ ܐܬܓܠܝܬ ܕܝܢ ܗܫܐ ܒܓܠܝܢܗ ¹ܕܦܪܘܩܢ
ܕܝܠܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ܆ ܕܒܛܠ ܡܢ ܠܡܘܬܐ܆ ܐܢܗܪ ܕܝܢ ܠܚܝ̈ܐ
11 ܘܠܠܐ ܡܬܚܒܠܢܘܬܐ ܒܝܕ ܐܘܢܓܠܝܘܢ܆ ܠܗܘ ܕܐܬܬܣܝܡܬ
12 ܐܢܐ ܟܪܘܙܐ ܘܫܠܝܚܐ ܘܡܠܦܢܐ ܕܥܡ̈ܡܐ. ܕܡܛܠ ܗܕܐ ܥܠܬܐ
ܐܦ ܗܠܝܢ ܚܫܐ ܐܢܐ. ܐܠܐ ܠܐ ܒܗܬ ܐܢܐ܆ ܝܕܥ ܐܢܐ ܓܝܪ ܒܡܢ
ܗܝܡܢܬ. ܘܡܦܝܣ ܐܢܐ܆ ܕܡܫܟܚܐ ܐܝܬܘܗܝ ܠܡܛܪ
²ܦܪܐܬܝܩܝ ܕܝܠܝ ܠܗܘ ܝܘܡܐ܀
13 ܛܘܦܣܐ ܗܘܝ ܐܝܬ ܠܟ܆ ܕܡ̈ܠܐ ܚܠܝܡ̈ܬܐ ܗܠܝܢ ܕܫܡܥܬ
ܒܗܝܡܢܘܬܐ܆ ܘܒܚܘܒܐ ܗܘ ܕܒܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ.
14 ܠܦܪܐܬܝܩܝ ܫܦܝܪܬܐ ܛܪ܆ ܒܝܕ ܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ ܗܘ ܕܥܡܪ ܒܢ܀

secundum opera nostra, sed secundum propositum suum, et gratiam
10 quæ data est nobis in Christo Jesu ante tempora seculorum: Mani-
festata est autem nunc per apparitionem † Servatoris nostri Jesu
Christi, qui abolevit quidem mortem, in lucem produxit autem vitam
11 et incorruptionem per Evangelium: In quod positus sum ego præco,
12 et apostolus, et doctor gentium. Ob quam causam etiam hæc pa-
tior; sed non erubesco: scio enim cui credidi, et persuasus sum
quia potens est servare depositum meum in illum diem.
13 Formam habe sermonum sanorum, quos a me audisti, in fide et
14 charitate quæ in Christo Jesu. Depositum bonum custodi per Spi-
ritum Sanctum, qui habitat in nobis.

1 ܕܦܪܘܩܢ ܕܝܠܢ] In margine MSti (ܕ) ܡܪܢ (ܕܝܠܢ)
2 ܦܪܐܬܝܩܝ] ܗ̄ ܦܘܩܕܢܐ
† Servatoris nostri] Lectio Marg. Domini (nostri)

15 ܝܕܥ ܐܢܬ ܗܕܐ܆ ܕܐܗܦܟܘ ܡܢܝ ܟܠܗܘܢ ܗܢܘܢ ܕܒܐܣܝܐ܀
16 ܕܡܢܗܘܢ ܐܝܬܘܗܝ * ܦܘܓܠܘܣ ܘܗܪܡܘܓܢܣ. ܢܬܠ * φυγελος και ερμογενης
ܡܪܝܐ ܪܚܡܐ ܠܒܝܬܗ * ܕܐܢܣܝܦܘܪܘܣ. ܡܛܠ ܕܙܒܢܝܢ * ονησιφορου
17 ܣܓܝܐܬܐ ܐܢܝܚ ܠܝ܆ ܘܒܫܫܠܬܐ ܕܝܠܝ ܠܐ ܒܗܬ. ܐܠܐ ܟܕ ܗܘܐ
18 ܒܪܘܡܝ܆ ܚܦܝܛܐܝܬ ܒܥܐ ܠܝ ܘܐܫܟܚܢܝ. ܢܬܠ ܠܗ ܗܘ
ܡܪܝܐ ܕܢܫܟܚ ܪܚܡܐ ܠܘܬ ܡܪܝܐ ܒܗܘ ܝܘܡܐ܆ ܘܟܡܐ ܕܠܝ
ܒܐܦܣܘܣ ܫܡܫ܆ ܡܝܬܪܐܝܬ ܐܢܬ ܝܕܥ ܐܢܬ.

CAP. II.
1 ܐܢܬ ¹ܗܟܝܠ ܒܪܝ܆ ܐܬܚܝܠ ܒܛܝܒܘܬܐ ܗܝ ܕܒܡܫܝܚܐ
2 ܝܫܘܥ. ܘܗܠܝܢ ܕܫܡܥܬ ܡܢܝ ܒܝܕ ܣܗܕ̈ܐ ܣܓܝ̈ܐܐ܆ ܗܠܝܢ
ܐܓܥܠ ܠܐܢ̈ܫܐ ܡܗܝ̈ܡܢܐ܆ ܗܢܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܫܦܝܪܝܢ ܢܗܘܘܢ
3 ܐܠܦܘܢ. ܐܦ ܠܐܚܪ̈ܢܐ ܠܡܠܦܘ܆ ܐܢܬ ܗܟܝܠ ²ܚܫ ܒܝܫܬܐ܆
4 ܐܝܟ ܦܠܚܐ ܛܒܐ ܕܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ܀ ܠܐ ܐܢܫ ܟܕ ܡܦܠܚ

Scis hoc, quod averterint ſe a me omnes qui in Aſia, ex quibus 15
eſt Phygellus et Hermogenes. Det Dominus miſericordiam domui 16
Oneſiphori, quia temporibus multis recreavit me, et catenam meam
non erubuit: Sed quum eſſet Romæ, ſtudioſius me quæſivit, et in- 17
venit. Det ei Dominus ut inveniat miſericordiam apud Dominum 18
in illo die: et quanta mihi Epheſi miniſtravit, melius tu noſti.

CAP. II. Tu † igitur, fili mi, fortis eſto in gratia quæ in Chriſto Jeſu: 1
Et quæ audiſti a me, per teſtes multos, hæc commenda hominibus 2
fidelibus, qui idonei erunt et alios docere. Tu igitur ‡ patere mala, 3
ſicut miles bonus Chriſti Jeſu. Nemo militans implicat ſe negotiis 4

1 ܗܟܝܠ] In margine MSti ܕܝܢ

2 ܚܫ ܒܝܫܬܐ] ܚܫ ܥܡ (ܚܫ ܒܝܫܬܐ)

† igitur] Lectio Marg. Autem

‡ patere mala, i. q. κακοπάθησον] i. q. συγκακοπάθησον

ܡܬܥܪܩܠ ܒܣܘܥܪܢܐ ܕܥܠܡܐ. ܕܢܫܦܪ ܠܗܘ ܕܓܒܝܗܝ
5 ܠܦܠܚܘܬܐ ܕܝܠܗ. ܐܢ ܕܝܢ ܡܬܟܬܫ ܐܢܫ. ܠܐ ܡܬܟܠܠ
6 ܐܢ ܠܐ ܢܬܟܬܫ ܐܝܟ ܢܡܘܣܗ܀ ܠܐܟܪܐ ܕܠܐܐ ܙܕܩ
7 ܕܩܕܡܝܐ ܡܢ ܦܐܪܐ ܕܝܠܗ ܢܣܒ. ܐܣܬܟܠ ܗܠܝܢ ܡܠܝܢ
ܕܐܡܪ ܐܢܐ. ܢܬܠ ܠܟ ܓܝܪ ܡܪܢ ܣܘܟܠܐ ܒܟܠܡܕܡ܀
8 ܐܬܕܟܪ ܠܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܕܩܡ ܡܢ ܡܝܬܐ. ܡܢ ܙܪܥܐ
9 ܕܒܝܬ ܕܘܝܕ. ܐܝܟ ܐܘܢܓܠܝܘܢ ܕܝܠܝ. ܕܒܗ ܒܝܫܬܐ ܐܢܐ ܚܫܐ
ܥܕܡܐ ܠܐܣܘܪܐ ܐܝܟ ܥܒܕ ܒܝܫܬܐ. ܐܠܐ ܡܠܬܗ ܕܐܠܗܐ
10 ܠܐ ܐܬܐܣܪܬ. ܡܛܠܗܕܐ ܟܠ ܡܕܡ ܡܣܝܒܪ ܐܢܐ ܡܛܠ
ܓܒܝܐ. ܐܝܟ ܕܐܦ ܗܢܘܢ ܢܫܟܚܘܢ ܠܦܘܪܩܢܐ ܕܒܝܫܘܥ ܗܘ
ܡܫܝܚܐ. ܥܡ ܫܘܒܚܐ ¹ܕܠܥܠܡ܀
11 ܡܗܝܡܢܐ ÷ ܗܝ ✓ ܡܠܬܐ. ܐܢ ܓܝܪ ܥܡܗ ܡܝܬܢ
12 ܐܦ ܥܡܗ ܢܚܐ. ܐܢ ܡܣܝܒܪܝܢܢ. ܐܦ ܥܡܗ ܢܡܠܟ.

5 feculi, ut ei qui elegit eum in militiam, placeat. Si autem et cer-
6 tet quis, non coronatur, fi legitime non certaverit. Agricolam labo-
7 rantem oportet primum de fructibus fuis percipere. Intellige quæ
8 dico: det tibi enim Dominus intelligentiam in omnibus. Memor
efto Jefum Chriftum fufcitatum fuiffe ex mortuis, ex femine Davi-
9 dis, fecundum Evangelium meum: In quo patior mala ufque ad
10 vincula, quafi maleficus: fed verbum Dei non vinctum eft. Prop-
terea omnia tolero propter electos, ut et ipfi falutem confequantur
11 quæ in Chrifto Jefu, cum gloria † æterna. Fidelis ÷ eft ✓ fermo;
12 Si enim cum eo mortui fumus, et cum eo vivemus: Si toleramus,

1 ܕܠܥܠܡ] In margine MSti ܫܡܝܢܝܐ
† æterna] Lectio Marg. Cœlefti

13 ܐܢ ܢܟܦܘܪ܇ ܐܦ ܗܘ ܢܟܦܘܪ ܒܢ܂ ܐܢ ܠܐ ܡܗܝܡܢܝܢܢ܇
ܗܘ ܡܗܝܡܢܐ ܡܩܘܐ܂ ܠܡܟܦܪ ܓܝܪ ܗܘ ܒܗ ܠܐ ܡܨܐ܀
14 ܗܠܝܢ ܐܥܗܕ܇ ܟܕ ܡܣܗܕ ܐܢܬ ܩܕܡ ¹ܡܪܝܐ܇ ܕܠܐ ܢܬܚܪܘܢ
15 ܒܡ̈ܠܐ ܥܠ ܡܕܡ ܕܚܫܚ܇ ܠܗܘܦܟܐ ܕܗܢܘܢ ܕܫܡܥܝܢ܂ ܚܦܛ
ܠܡܩܡܘ ܐܢܬ [ܠܟ] ܒܩܝܐ ܠܐܠܗܐ܇ ܦܥܠܐ ܠܐ ܒܗܬܐ܇
16 ܕܠܬܪܝܨܘܬ ܦܣܩ ܠܡܠܬܐ ܕܫܪܪܐ܀ ܡܢ ܛ̈ܢܦܬܐ ܕܝܢ ܩ̈ܠܐ ܣ̈ܪܝܩܐ
17 ²ܐܣܛܐ܂ ܠܝܬܝܪܐܝܬ ܓܝܪ ܢܬܩܕܡܘܢ ܠܪ̈ܘܫܥܐ܂ ܘܡܠܬܐ
ܕܝܠܗܘܢ ܐܝܟ *ܣܪܛܢܬܐ ܢܘܡܐ ܢܣܒ܂ ܕܡܢܗܘܢ ܐܝܬܘܗܝ *γαγγραινα
18 *ܗܘܡܢܐܘܣ ܘܦܝܠܝܛܘܣ܂ ܗܢܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܡܢ ܫܪܪܐ *υμεναιος και φιλητος
ܐܛܥܘ܂ ܟܕ ܐܡܪܝܢ ܕܩܝܡܬܐ ܗܐ ܡܢ ܟܕܘ ܗܘܬ܂ ܘܗܦܟܝܢ
19 ܗܝܡܢܘܬܐ ܕܐܢܫܝܢ܀ ܫܬܐܣܬܐ ܡܢ ܗܟܝܠ ܡܫܪܪܬܐ ܕܐܠܗܐ
*ܩܝܡܐ܂ ܟܕ ܐܝܬ ܠܗ ܚܬܡܐ ܗܢܐ܀ ܝܕܥ ܡܪܝܐ ܠܕܝܠܗ *εστηκεν

et cum eo regnabimus: ſi abnegamus, et ille abnegabit nos: Si non 13
credimus, ille fidelis permanet: negare ſeipſum non poteſt.
Hæc commone, teſtificans coram † Domino, ut non contendant 14
verbis, ad nihil utile, ad ſubverſionem audientium. Stude ſiſtere 15
teipſum probabilem Deo, operarium non pudefactum, recte ſecan-
tem verbum veritatis. Ab impuris autem vaniloquiis averte te: 16
magis enim procedent ad impietates. Et ſermo eorum ut can- 17
cer paſtionem capiet: ex quibus eſt Hymenæus et Philetus; Qui a 18
veritate aberrarunt, dicentes, quod reſurrectio jam facta ſit: et ſub-
vertunt fidem quorundam. Fundamentum quidem igitur firmum 19
Dei ſtat, habens ſignaculum hoc; Novit Dominus eos qui ſunt

1 ܡܪܝܐ] In margine MSti ܠܐܠܗܐ
2 ܐܣܛܐ] ܦܠܘܛ ܡܢܗܘܢ
† Domino] Lectio Marg. Deo

ܕܕܝܠܗ ܐܢܘܢ܂ ܘܢܬܪܚܩ ܡܢ ܥܘܠܐ ܟܠ ܡܢ ܕܩܪܐ ܫܡܗ
ܕܡܪܝܐ܀ ܒܒܝܬܐ ܕܝܢ ܪܒܐ܂ ܠܐ ܗܘܐ ܒܠܚܘܕ ܡܐܢܐ 20
ܕܕܗܒܐ ܘܕܣܐܡܐ܀ ܐܠܐ ܐܦ ܕܩܝܣܐ ܐܦ ܕܚܨܦܐ܂ ܘܡܢܗܘܢ ܡܢ ܠܐܝܩܪܐ܀
ܘܡܢܗܘܢ ܠܨܥܪܐ܂ ܐܢ ܗܟܝܠ ܐܢܫ ܢܕܟܐ ܢܦܫܗ ܡܢ ܗܠܝܢ܂ 21
ܢܗܘܐ ܡܐܢܐ ܠܐܝܩܪܐ܀ ܘܡܩܕܫ ܘܡܬܚܫܚ ܠܡܪܗ܀ ܘܡܛܝܒ
ܠܟܠ ܥܒܕܐ ܛܒܐ܀ ܡܢ ܪܓܝܓܬܐ ܕܝܢ 22
ܕܛܠܝܘܬܐ ܥܪܘܩ܂ ܘܪܗܛ ܒܬܪ ܟܐܢܘܬܐ܂ ܘܗܝܡܢܘܬܐ܂
ܘܚܘܒܐ܂ ܘܫܝܢܐ܂ ܥܡ ܗܠܝܢ ܕܩܪܝܢ ܠܡܪܢ ܒܠܒܐ
ܕܟܝܐ܀ ܡܢ ܕܪܫܐ ܕܝܢ ܣܟܠܬܐ ܘܠܐ ܪܕܝܬܐ ܐܫܬܐܠ܂ ܟܕ ܝܕܥ ܐܢܬ 23
ܕܝܠܕܢ ܚܪܝܢܐ܀ ܠܥܒܕܗ ܕܝܢ ܕܡܪܝܐ ܠܐ ܘܠܐ ܠܗ ܕܢܬܚܪܐ܂ ܐܠܐ ܕܢܗܘܐ 24
ܡܟܝܟ ܒܢܝܚܘܬܐ ܠܘܬ ܟܠܢܫ܂ ܡܠܦܢܐ܂ ܢܓܝܪ ܪܘܚܐ܂
ܕܢܪܕܐ ܒܡܟܝܟܘܬܐ܂ ܠܐܝܠܝܢ ܕܡܬܚܪܝܢ ܠܘܩܒܠܗ܂ ܕܠܡܐ 25
ܢܬܠ ܠܗܘܢ ܐܠܗܐ ܬܝܒܘܬܐ ܠܡܬܝܕܥܢܘܬܐ ܕܫܪܪܐ܀

ejus: et diſcedat ab iniquitate omnis nominans nomen Domini.
20 In domo autem magna, non ſunt tantum vaſa aurea et argentea, ſed
et lignea et teſtacea: et quædam quidem ad honorem, quædam
21 autem ad dedecus. Si igitur quis emundaverit ſeipſum ab his, erit
vas ad honorem, ſanctificatum, et bene utile Domino ſuo: ad omne
22 opus bonum præparatum. Ab autem concupiſcentiis juvenilibus
fuge: ſectare autem juſtitiam, fidem, charitatem, pacem cum om-
23 nibus qui invocant Dominum de corde puro. A quæſtionibus au-
24 tem ſtultis et ineruditis abſtine, ſciens quia gignunt pugnas. Ser-
vum autem Domini non oportet pugnare, ſed eſſe manſuetum
25 erga omnes, docibilem, longanimem, In lenitate erudientem poſitos
contra ſe, ſi forte det iis Deus reſipiſcentiam ad agnitionem veritatis,

26 ܘܢܬܥܝܪܘܢ ܒܗܘܢܐ ܡܢ ܦܚܐ ܕܐܟܠܩܪܨܐ܆ * ܕܟܕ ܚܝܝܢ * ἐζωγρημέ-νοι
ܨܝܕܝܢ ܡܢܗ ܠܨܒܝܢܐ ܕܗܘ܀

CAP. III. 1 ܗܕܐ ܕܝܢ ܗܘܝ ܝܕܥ܆ ܕܒܝܘܡܬܐ ܐܚܪܝܐ܆ ܢܩܘܡܘܢ ܙܒ̈ܢܐ ܩܫܝ̈ܐ܂ ܢܗܘܘܢ
2 ܓܝܪ ܒܢܝ̈ܢܫܐ܆ ܪ̈ܚܡܝ ܢܦܫܗܘܢ܂ ܪ̈ܚܡܝ ܟܣܦܐ܂ ܫܒܗܪ̈ܐ܂
ܡܬܪܘܪ̈ܒܐ܂ ܡܓܕ̈ܦܢܐ܂ ܕܠܐܒܗ̈ܬܐ ܠܐ ܡܬܛܦܝܣܝܢ܂ ܠܐ ܡܘܕ̈ܝܢ
3 ܛܝܒܘܬܐ܂ ܠܐ ܚܣܝ̈ܐ܂ ܕܠܐ ܚܘܒܐ܂ ܕܠܐ ܫܝܢܐ܂ ܐܟ̈ܠܩܪܨܐ܂ ܠܐ
4 ܡܬܥܡܨ̈ܢܐ܂ ܠܐ ܡܟܝ̈ܟܐ܂ ܠܐ ܪ̈ܚܡܝ ܛ̈ܒܬܐ܂ ܡܫܠܡ̈ܢܐ܂
ܦܚ̈ܙܐ܂ ܪ̈ܡܐ܂ ܪ̈ܚܡܝ ܒܣܝ̈ܡܘܬܐ ܡܠܟܠܘܢ ܐܘ ܪ̈ܚܡܝ ܐܠܗܐ܀
5 ܕܐܝܬ ܠܗܘܢ ܐܣܟܡܐ ܕܕܚܠܬ ܐܠܗܐ܆ ܚܝܠܐ ܕܝܢ ܕܝܠܗ
6 ܟܦܪܝܢ܂ ܐܦ ܡܢ ܗܠܝܢ ܐܗܦܟ ܐܦܝܟ܂ ܡܢ ܗܠܝܢ ܓܝܪ
ܐܝܬܝܗܘܢ܆ ܐܝܠܝܢ ܕܡܬܥܠܝܢ ܒܒ̈ܬܐ܂ ܘܫܒܝܢ ܢܫ̈ܘܢܝܬܐ
ܕܛܥ̈ܝܢ ܒܚܛ̈ܗܐ ܣܓܝ̈ܐܐ܆ ܕܡܬܕܒ̈ܪܢ ܒܪ̈ܓܝܓܬܐ ܘܒܚܕܘ̈ܬܐ
7 ܡܫܚܠ̈ܦܬܐ܆ ܟܕ ܒܟܠܙܒܢ ܝܠܦܢ܆ ܘܠܐ ܡܬܘܡ

26 Et excitentur e laqueo Diaboli, qui vivi capiuntur ab eo ad volun-
tatem ipsius.
CAP. III. 1 Hoc autem scito, quod in diebus extremis instabunt tempora dura.
2 Erunt enim homines amantes suiipsorum, amantes argenti, inflati,
3 superbi, maledici, parentibus non obsequentes, ingrati, impii, Sine cha-
ritate, sine pace, calumniatores, incontinentes, immites, non amantes
4 bonorum, Proditores, præcipites, elati, amatores voluptatum potius
5 quam amatores Dei: Habentes formam pietatis, vim autem ejus
6 abnegantes: et ab his averte faciem tuam. Ex his enim sunt
irrepentes in domos, et captivas ducentes mulierculas oneratas pec-
7 catis multis, ductas cupiditatibus et voluptatibus variis: Semper
discentes, et nunquam ad agnitionem veritatis venire valentes.

8 ܠܡܐܬܐ ܠܝܕܥܬܐ ܕܫܪܪܐ ܡܫܟܚܝܢ. ܒܗܘ ܙܢܐ ܕܝܢ *ܕܝܐܢܝܣ * ιαννης και ιαμβρης
ܘܝܡܒܪܝܣ ܩܡܘ ܠܘܩܒܠ ܡܘܫܐ: ܗܟܢܐ ܐܦ ܗܢܘܢ
ܩܝܡܝܢ ܠܘܩܒܠ ܫܪܪܐ. ܐܢܫܐ ܡܚܒܠܝܢ ܒܗܘܢܐ: ܘܡܣܬܠܩܐ
9 ܥܠ ܗܝܡܢܘܬܐ: ܐܠܐ ܠܐ ܢܬܩܕܡܘܢ ܝܬܝܪ. ܗܝ ܓܝܪ ܕܠܐ ܗܘܢܐ
ܕܝܠܗܘܢ ܓܠܝܬܐ ܬܗܘܐ ܠܟܠܢܫ: ܐܝܟ ܕܐܦ ܕܗܢܘܢ ܗܘܬ :·
10 ܐܢܬ ܕܝܢ ܐܬܢܩܦܬ ܠܡܠܦܢܘܬܐ ܕܝܠܝ. ܠܡܕܒܪܢܘܬܐ.
ܠܨܒܝܢܐ. ܠܗܝܡܢܘܬܐ ܠܢܓܝܪܘܬ ܪܘܚܐ. ܠܚܘܒܐ.
11 ܠܡܣܝܒܪܢܘܬܐ. ܠܪܕܘܦܝܐ. ܠܚܫܐ. ܐܝܠܝܢ ܕܐܝܟ ܗܠܝܢ ܗܘ̈ܝ ܠܝ
[1]ܒܐܢܛܝܘܟܝܐ: ܒܐܝܩܘܢܝܘܢ. ܒܠܘܣܛܪܐ: ܕܐܝܟ ܐܝܠܝܢ
12 ܪ̈ܕܘܦܝܐ ܣܝܒܪܬ: [ܘ]ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܦܪܩܢܝ ܡܪܝܐ. ܘܟܠܗܘܢ
ܕܝܢ ܗܠܝܢ ܕܨܒܝܢ ܠܡܚܝܐ ܒܕܚܠܬ ܐܠܗܐ ܕܒܡܫܝܚܐ:
13 *ܪ̈ܕܘܦܝܐ ܢܣܝܒܪܘܢ. ܒܢ̈ܝܢܫܐ ܕܝܢ ܒ̈ܝܫܐ *ܘܚ̈ܪܫܐ: ܢܬܩܕܡܘܢ ܥܠ * γοητες
14 ܗܘ ܕܒܝܫ ܒܝܫܐ: ܡܛܥܝܢ ܘܛܥܝܢ:· ܐܢܬ ܕܝܢ ܩܘܐ ܒܗܠܝܢ

8 Quemadmodum autem Jannes et Jambres restiterunt Mosi, ita et hi resistunt veritati; homines corrupti mente, et reprobi circa fidem.
9 Sed non procedent amplius : amentia enim eorum manifesta erit omnibus, sicut et illorum fuit.
10 Tu autem assequutus es doctrinam meam, vitæ rationem, volun-
11 tatem, fidem, longanimitatem, charitatem, patientiam, Persecutionem, passiones: qualia facta sunt mihi Antiochiæ, Iconii, Lystris: quales persecutiones sustinui : [*et*] ex omnibus eripuit me Dominus.
12 Et omnes autem volentes vivere in pietate in Christo, persecutio-
13 nem patientur : Homines autem mali, et impostores, procedent in
14 pejus, seducentes et seducti. Tu autem permane in iis quæ didi-

1 ܒܐܢܛܝܘܟܝܐ] In margine MSti ܒܐܢܛܝܘܟܝܐ: ܕܦܝܣܝܕܝܐ

15 ܕܝܠܦܬ ¹ܘܐܫܬܪܪܬ. ܟܕ ܝܕܥ ܐܢܬ ܡܢ ܡܢܘ ܝܠܦܬ. ܘܕܡܢ
ܛܠܝܘܬܟ ܟܬܒܐ ܩܕܝܫܐ ܝܕܥ ܐܢܬ. ܗܠܝܢ ܕܡܫܟܚܢ̈
ܕܢܚܟܡܘܢܟ ܠܦܘܪܩܢܐ. ܒܝܕ ܗܝܡܢܘܬܐ ܗܝ ܕܒܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ.
16 ܟܠ ܟܬܒܐ *ܕܢܫܝܡ ܡܢ ܐܠܗܐ: ܐܦ ܡܘܬܪܢܐ ÷ ܗܘ ✓ ܠܘܬ * θεόπνευστος
ܡܠܦܢܘܬܐ. ܠܘܬ ܡܟܣܢܘܬܐ. ܠܘܬ ܬܘܪܨܐ. ܠܘܬ ܡܪܕܘܬܐ
17 ܗܝ ܕܒܙܕܝܩܘܬܐ. ܐܝܟܢܐ ܕܡܫܡܠܝܐ ܢܗܘܐ ܒܪܢܫܐ
ܕܐܠܗܐ: ܟܕ ܠܘܬ ܟܠ ܥܒܕܐ ܛܒܐ ܡܫܡܠܝܐ.

CAP. IV. 1 ܡܣܗܕ ܐܢܐ ܗܟܝܠ ܩܕܡ ܐܠܗܐ ⁜ ܘܡܪܝܐ ✓ ܝܫܘܥ
ܡܫܝܚܐ: ܗܘ ܕܥܬܝܕ ܠܡܕܢ ܚܝܐ ܘܡܝ̈ܬܐ ܒܓܠܝܢܐ ܕܝܠܗ
2 ܘܒܡܠܟܘܬܗ: ܐܟܪܙ ܠܡܠܬܐ. ܩܘܡ. ܒܦܘܪܣܐ
ܘܕܠܐ ܦܘܪܣܐ: ܐܟܣ. ܟܐܐ. ܒܥܐ. ܒܟܠܗ ܢܓܝܪܘܬ
3 ܪܘܚܐ ܘܡܠܦܢܘܬܐ. ܢܗܘܐ ܓܝܪ ܙܒܢܐ ܐܡܬܝ ܕܠܡܠܦܢܘܬܐ
ܚܠܝܡܬܐ ܠܐ ܢܣܝܒܪܘܢ. ܐܠܐ ܐܝܟ ܪ̈ܓܝܓܬܐ ܕܝܠܗܘܢ:

cisti, et *in quibus* confirmatus es, sciens a quo didiceris: Et quia a 15
pueritia scripturas sacras nosti, quæ possunt sapientem reddere te ad
salutem, per fidem quæ in Christo Jesu. Omnis scriptura inspirata 16
a Deo, et utilis ÷ est ✓ ad doctrinam, ad redargutionem, ad correc-
tionem, ad eruditionem quæ in justitia: Ut perfectus sit homo Dei, 17
ad omne opus bonum instructus.

CAP. IV. Testificor igitur coram Deo, ⁜ et Domino ✓ Jesu Christo, qui 1
judicaturus est vivos et mortuos in apparitione ipsius et regno ejus:
Prædica verbum, persta tempestive et intempestive: argue, repre- 2
hende, exhortare, in omni longanimitate et doctrina. Erit enim 3
tempus, quum doctrinæ sanæ non assentientur: sed secundum con-

1 ܘܐܫܬܪܪܬ] In margine MSti ܘܐܬܗܝܡܢܬ

[illegible]
4 [illegible]
5 [illegible]
[illegible] * ευαγγελιστ8
[illegible] * πληροφορησον
6 [illegible]
7 [illegible]
8 [illegible]
[illegible]
[illegible]
9 10 [illegible] * δημας
[illegible]
11 [illegible] * κρησκης * τιτος

cupiſcentias ſuas, ſibi ipſis coacervabunt doctores, prurientes auditu:
4 Et a veritate quidem auditum avertent, ad autem fabulas conver-
5 tentur. Tu autem vigila mente in omnibus, patere mala, opus fac
Evangeliſtæ, miniſterium tuum impletum reddito.
6 Ego enim jam immolor, et tempus meum quo diſſolvar, advenit.
7 8 Certamen bonum certavi, curſum abſolvi, fidem ſervavi. Deinceps,
repoſita eſt mihi corona juſtitiæ, quam reddet mihi Dominus in illo
die, judex juſtus: non ſolum autem mihi, ſed et omnibus qui dilex-
9 10 erint apparitionem ejus. Feſtina venire ad me cito. Demas enim
deſeruit me, diligens ſeculum quod nunc, et profectus eſt in Theſſa-
11 lonicam, Creſcens in Galatiam, Titus in Dalmatiam: Lucas eſt

[illegible]
[illegible]
12 13 [illegible]
[illegible]
14 [illegible]
[illegible]
15 [illegible]
16 [illegible]
17 [illegible]
[illegible]
[illegible]

* πληροφορη-θῃ

mecum solus. Marcum assumens, adduc eum tecum: est enim
12 mihi perutilis ad ministerium. Tychicum autem misi in Ephesum. 12
† Penulam quam reliqui Troade apud Carpum, quum veneris affer 13
eam, et libros, maxime membranas. Alexander faber ærarius 14
mala multa mihi ostendit: reddet ei Dominus secundum opera ejus.
A quo et tu cave: valde enim restitit verbis nostris. In defensione 15 16
mea prima nemo mihi adfuit, sed omnes deseruerunt me: (non
imputetur illis.) Dominus autem astitit mihi, et corroboravit me, 17
ut per me prædicatio plene percipiatur, et audiant omnes gentes: et

1 [illegible] In margine MSti τον φελωνην.— [illegible]
2 [illegible] μεμβρανας.— [illegible]
[illegible]

† Penulam] *Vid. Not.*

18 ܘܐܬܦܨܝܬ ܡܢ ܦܘܡܐ ܕܐܪܝܐ. ܘܢܦܨܝܢܝ ܡܪܝܐ ܡܢ ܟܠ ܥܒܕ
ܒܝܫ܆ ܘܢܚܝܢܝ ܠܡܠܟܘܬܗ ܕܒܫܡܝܐ. ܕܠܗ ܗܘ
ܬܫܒܘܚܬܐ ܠܥܠܡ ܥܠܡܝܢ ܐܡܝܢ܀
19 ܫܐܠ ܒܫܠܡܐ ܕܦܪܝܣܩܠܐ ܘܕܐܩܘܠܘܣ ܘܕܒܝܬܐ
20 ܕܐܢܣܝܦܘܪܘܣ* ܐܪܣܛܘܣ* ܦܫ ܒܩܘܪܢܬܘܣ. * τȣ ονησι-φορȣ
ܠܛܪܘܦܝܡܘܣ ܕܝܢ ܫܒܩܬܗ ܟܕ ܟܪܝܗ ܒܡܝܠܝܛܘܣ. * εραςος
21 ܐܬܒܛܠ ܠܡܐܬܐ ܩܕܡ ܣܬܘܐ܀ ܫܐܠ ܒܫܠܡܟ ܐܘܒܘܠܘܣ* ܘܦܘܕܢܣ * ευϐȣλος και ποδης και
22 ܘܠܝܢܘܣ ܘܩܠܘܕܝܐ ܘܐܚܐ ܟܠܗܘܢ. ܡܪܢ λινος και κλαυδια
ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܥܡ ܪܘܚܟ. ܛܝܒܘܬܐ ܥܡܟܘܢ ܐܡܝܢ܀

ܫܠܡܬ ܐܓܪܬܐ ܕܬܪܬܝܢ ܕܠܘܬ ܛܝܡܬܐܘܣ ܕܗܘܐ
ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܩܕܡܝܐ ܕܥܕܬܐ ܕܐܦܣܘܣ ܕܐܬܟܬܒܬ
ܡܢ ܪܗܘܡܐ܆ ܟܕ ܩܡ ܕܬܪܬܝܢ ܙܒܢ
ܦܘܠܘܣ ܩܕܡ ܢܪܘܢ ܩܣܪ ܪܗܘܡܝܐ.

18 ereptus ſum de ore leonis. Et eripiet me Dominus ab omni opere
malo, et ſervabit in regnum ſuum cœleſte: cui gloria in ſecula ſecu-
lorum. Amen.
19 Saluta Priſcillam et Aquilam, et domum Oneſiphori. Eraſtus
20 manſit Corinthi: Trophimum autem reliqui Mileti infirmum. Feſ-
21 tina ante hyemem venire. Salutat te Eubulus, et Pudis, et Linus,
22 et Claudia, et fratres omnes. Dominus Jeſus Chriſtus cum Spiritu
tuo: gratia vobiſcum. Amen.

Finita eſt Epiſtola ſecunda ad Timotheum, qui fuit Epiſcopus primus Eccleſiæ Epheſi: quæ ſcripta eſt a Roma, quum ſecunda vice ſtetit Paulus coram Nerone, Cæſare Romano.

ܐܓܪܬܐ ܕܠܘܬ ܛܛܘܣ

Cap. I.

1 ܦܘܠܘܣ ܥܒܕܐ ܕܐܠܗܐ܆ ܫܠܝܚܐ ܕܝܢ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ.
ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܕܓܒܝܐ ܕܐܠܗܐ܆ ܘܒܡܫܘܕܥܢܘܬܐ ܕܫܪܪܐ
2 ܕܒܕܚܠܬܐ ܕܐܠܗܐ܆ ܥܠ ܣܒܪܐ ܕܚܝܐ ܕܠܥܠܡ܆ ܗܘ ܕܐܫܬܘܕܝ
3 ܗܘ ܠܐ ܡܕܓܠ ܐܠܗܐ܆ ܡܢ ܩܕܡ ܙܒܢܐ ܕܥܠܡܐ܆ ܓܠܐ ܕܝܢ ܒܙܒܢܐ
ܕܝܠܗ ܠܡܠܬܗ܆ ܒܟܪܘܙܘܬܐ ܗܝ ܕܐܬܗܝܡܢܬ ܐܢܐ܆ ܐܝܟ
4 ܦܘܩܕܢܐ ܕܦܪܘܩܢ ܐܠܗܐ܆ ܠܛܛܘܣ ܒܪܐ ܫܪܝܪܐ
ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܓܘܢܝܬܐ܆ ܛܝܒܘܬܐ܆ ܘܪܚܡܐ܆ ܘܫܠܡܐ܆ ܡܢ
ܐܠܗܐ ܐܒܐ܆ ܘܡܢ ܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܦܪܘܩܢ ܕܝܠܢ܀
5 ܡܛܠ ܗܕܐ ܫܒܩܬܟ ܒܩܪܛܐ܆ ܕܬܬܪܨ ܕܚܣܝܪ

EPISTOLA PAULI

AD TITUM.

1 PAULUS ſervus Dei, Apoſtolus autem Chriſti Jeſu, juxta fidem Cap. I.
2 electorum Dei, et agnitionem veritatis quæ in pietate; In ſpem
vitæ æternæ, quam promiſit non mentitus Deus, ante tempora ſecu-
3 laria: Manifeſtavit autem temporibus ſuis verbum ſuum, in prædi-
catione, quæ concredita fuit mihi, ſecundum præceptum Servatoris
4 noſtri Dei: Tito filio germano in fide communi, gratia, miſericordia,
et pax a Deo Patre, et Domino Jeſu Chriſto Servatore noſtro.
5 Propter hoc reliqui te in Creta, ut quæ deſunt corrigas, et conſti-

6 ܬܬܪܨ܆ ܘܬܩܝܡ ܒܟܠ ܡܕܝܢܬܐ ܩܫܝܫܐ ܐܝܟ ܕܐܢܐ ܠܟ ܦܩܕܬ. ܐܢ
ܐܝܬ ܐܢܫ ܕܠܐ ܪܫܝܢ܆ ܓܒܪܐ ܕܚܕܐ ܐܢܬܬܐ. ܕܐܝܬ ܠܗ ܒܢܝܐ
ܡܗܝܡܢܐ. ܠܐ ܒܡܩܛܪܓܢܘܬܐ ܕܐܣܘܛܘܬܐ. ܐܘ ܠܐ ܡܫܬܥܒܕܐ܀
7 ܘܠܐ ܓܝܪ ܠܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܕܠܐ ܪܫܝܢ ܢܗܘܐ ܐܝܟ ܪܒ ܒܝܬܐ
ܕܐܠܗܐ܆ ܠܐ ¹ܡܪܝܚܐ. ܠܐ ܪܓܝܙܐ. ܠܐ ܕܡܬܒܣܡ ܒܚܡܪܐ. ܠܐ
8 ²ܡܚܒܛܢܐ. ܠܐ ܪܚܡ ܝܘܬܪܢܐ. ܐܠܐ ܪܚܡ ܐܟܣܢܝܐ. ܪܚܡ ܛܒܬܐ.
9 ܢܟܦܐ. ܟܐܢܐ. ܚܣܝܐ. ܡܚܣܢܐ. ܕܐܚܝܕ ܕܡܠܬܐ ܡܗܝܡܢܬܐ
ܕܒܡܠܦܢܘܬܐ. ܐܝܟܢܐ ܕܡܫܟܚܢܐ ܢܗܘܐ ܐܝܬܘܗܝ܆ ܘܠܡܒܝܐܘ
ܒܡܠܦܢܘܬܐ ܚܠܝܡܬܐ. ܐܦ ܠܗܠܝܢ ܕܡܬܚܪܝܢ ܠܡܟܣܘ܀
10 ܐܝܬܝܗܘܢ ܓܝܪ ܣܓܝܐܐ ܠܐ ܡܫܬܥܒܕܝܢ. ܣܪܝܩܝ ܡ̈ܠܐ
11 ܘܡܛܥܝܢܝ ܪ̈ܥܝܢܐ. ܝܬܝܪܐܝܬ ܗܢܘܢ ܕܡܢ ܓܙܘܪܬܐ. ܕܠܗܘܢ ܘܠܐ
ܠܡܣܟܪ ܦܘܡܗܘܢ. ܗܢܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܒ̈ܬܐ ܟܠܗܘܢ ܡܗܦܟܝܢ܀

tuas in omni civitate presbyteros, sicut ego tibi præcepi: Si quis est 6
irreprehensibilis, vir unius uxoris qui habet liberos fideles, non in accu-
satione luxuriæ, aut non subditos. Oportet enim Episcopum sine 7
culpa esse, sicut dispensatorem Dei, non arrogantem, non iracundum,
non vinolentum, non percussorem, non turpis lucri cupidum, Sed 8
hospitalem, amantem bonorum, sobrium, justum, sanctum, conti-
nentem, Curam habentem sermonis fidelis qui in doctrina: ut possit 9
et exhortari in doctrina sana, et contradicentes arguere.

Sunt enim multi inobedientes, vaniloqui, et seductores mentium, 10
maxime ii qui ex circumcisione: Quorum oportet obturare os: qui 11
domus universas subvertunt, docentes quæ non oportet, propter

1 [ܡܪܝܚܐ] In margine MSti αὐθάδη — ܐܘܬܐܕܝ

2 [ܡܚܒܛܢܐ] πλήκτην — ܦܠܝܩܛܝܢ

12 [illegible]
[illegible]
13 [illegible] * κακα θηρια
[illegible]
14 [illegible]
[illegible]
15 [illegible]
16 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
1 [illegible] CAP. II.

12 turpe lucrum. Dixit quidam ex ipsis, propheta proprius ipsorum;
13 Cretenses semper mendaces, bestiæ malæ, ventres otiosi. Testimonium hoc verum est: ob hanc causam increpa eos severe, ut sani
14 sint in fide: Non attendentes fabulis Judaicis, et præceptis homi-
15 num qui avertunt facies suas a veritate. Omnia quidem munda mundis: pollutis autem et infidelibus nihil mundum, sed polluta
16 sunt et mens eorum et conscientia. Deum profitentur quod cognoscant, factis autem negant ÷ eum ↙, quum abominati sint, et inobedientes, et ad omne opus bonum reprobi:

1 Tu autem loquere quæ decent doctrinam sanam: [*Ut*] seniores CAP. II.
2

1 [illegible] In margine MSti [illegible] επιμενιδου [illegible] και καλλιμαχου

2 ܡܥܝܪܐ [ܕ]ܒܪܥܝܢܐ ܢܗܘܘܢ ܐܢܫܝܢ. ܡܝܩܪܐ. ܢܟܦܐ.
3 ܕܚܠܝܡܝܢ ܒܗܝܡܢܘܬܐ. ܒܚܘܒܐ. ܒܡܣܝܒܪܢܘܬܐ܀ ܣܒ̈ܬܐ
ܗܘ ܗܟܘܬ. ܒܐܣܟܝܡܐ * ܕܦܐܐ ܠܟܘܡܪܘܬܐ. ܠܐ ܡܐܟܠܩܪܨܢܝ̈ܬܐ: * ιεροπρεπεις
4 ܠܐ ܡܫܬܥܒܕ̈ܢܝܬܐ ܠܚܡܪܐ ܣܓܝܐܐ. ܡܠܦ̈ܢܝܬܐ ܕܛܒ̈ܬܐ. ܐܝܟܢܐ
ܕܢܚܟܡܢ ܠܛܠܝ̈ܬܐ. ܕܪ̈ܚܡܬ ܓܒܪ̈ܝܗܝܢ ܢܗܘ̈ܝܢ ܕܝܠܗܝܢ.
5 ܪ̈ܚܡܬ ܒܢ̈ܝܐ. ܢܟܦ̈ܬܐ. ܩܕ̈ܝܫܬܐ. * ܡܪ̈ܢܝܬܐ ܕܒܝܬܐ. ܛܒ̈ܬܐ. * οικυρυς
ܡܫܬܥܒ̈ܕܢܝܬܐ ܠܓܒܪ̈ܝܗܝܢ ܕܝܠܗܝܢ. ܐܝܟܢܐ ܕܠܐ ܡܠܬܗ ܕܐܠܗܐ
6 ܘܡܠܦܢܘܬܐ * ܬܬܓܕܦ܀ ܠܥܠܝ̈ܡܐ ܗܘ ܗܟܘܬ ܒܥܐ. ܕܢܗܘܘܢ * βλασφημεθη
7 ܢܟ̈ܦܐ. ܒ ܟܠ ܡܚܘܐ ܐܢܬ ܠܟ ܢܦܫܟ ܐܢܬ ܛܘܦܣܐ ܕܥܒ̈ܕܐ
ܫܦܝ̈ܪܐ: ܒܡܠܦܢܘܬܐ ܠܘܬ * ܠܐ ܡܬܚܒܠܢܘܬܐ. ܠܘܬ * αδιαφθοριαν
8 ܕܟܝܘܬܐ. ܠܘܬ ܢܟܝܦܘܬܐ. ܠܘܬ * ܠܐ ܚܒܠܐ. ܠܘܬ ܡܠܬܐ * αφθαρσιαν
ܚܠܝܡܬܐ ܘܠܐ ܡܬܟܣܢܝܬܐ. ܐܝܟܢܐ ܕܗܘ ܕܠܩܘܒܠܢ ܡܢ
ܕܒܥܠܕܒܒܐ ܢܒܗܬ܆ ܟܕ ܠܐ ܐܝܬ ܠܗ ܕܢܐܡܪ ܥܠܝܢ ܡܕܡ
9 ܕܒܝܫ܀ * ܥܒ̈ܕܐ ܠܡܪ̈ܝܗܘܢ ܕܝܠܗܘܢ ܢܫܬܥܒܕܘܢ. ܒܟܠܗܝܢ * φαυλον

vigilantes mente ſint, graves, caſti, ſani in fide, in charitate, in tole-
rantia. Anus ſimiliter in habitu decente ſacerdotium, non calum- 3
niatrices, non ſervientes vino multo, docentes bona: Ut redarguant 4
adoleſcentulas, ut amantes virorum ſuorum ſint, amantes filiorum,
Caſtæ, ſanctæ, curam habentes familiarum, bonæ, ſubjectæ viris ſuis, 5
ut non ſermo Dei, et doctrina, blaſphemetur. Adoleſcentulos ſimi- 6
liter hortare, ut ſint caſti: In omnibus teipſum præbens exemplar 7
operum bonorum, in doctrina ad incorruptibilitatem, ad puritatem,
ad caſtitatem, ad gravitatem, Ad ſermonem ſanum irreprehenſibi- 8
lem: ut is qui eſt ex adverſo erubeſcat, non habens ut dicat de no-
bis aliquid mali. Servi dominis ſuis ſubjiciant ſeſe: in omnibus 9

[1] ܡܫܦܪ̈ܢܐ ܠܡܗܘܐ ܢܗܘܘܢ ܐܢܘܢ. ܠܐ ܕܡܗܦܟܝܢ ܠܡܡܠܠ.
10 ܠܐ ܓܢܒ̈ܝܢ. ܐܠܐ ܕܟܠܗ ܗܝܡܢܘܬܐ ܛܒܬܐ ܡܚܘܝܢ: ܐܝܟܢܐ
ܕܠܡܠܦܢܘܬܐ ܕܦܪܘܩܢ ܕܝܠܢ ܐܠܗܐ ܢܨܒܬܘܢ. ܒܟܠܗܘܢ܀
11 ܐܬܓܠܝܬ ܓܝܪ ܛܝܒܘܬܐ ܕܐܠܗܐ ܦܪܘܩܬܐ ܠܟܠܗܘܢ ܒܢܝ̈ܢܫܐ:
12 ܕܪܕܝܐ ܠܢ: ܐܝܟܢܐ ܕܟܕ ܟܦܪܝܢ ܒܪܘܫܥܐ ܘܒܪ̈ܓܝܓܬܐ
ܥܠܡܢܝ̈ܬܐ: ܢܟܦܐܝܬ ܘܟܐܢܐܝܬ ܘܕܚܠܬ ܐܠܗܐܝܬ ܢܚܐ
13 ܒܥܠܡܐ ܕܗܫܐ: ܟܕ ܡܣܟܝܢ ܠܣܒܪܐ ܛܘܒܢܝܐ: ܘܠܓܠܝܢܐ
ܕܫܘܒܚܗ ܕܐܠܗܐ ܪܒܐ ܘܦܪܘܩܢ ܕܝܠܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ:
14 ܗܘ ܕܝܗܒ ܗܘ ܠܗ ܚܠܦܝܢ: ܐܝܟܢܐ ܕܢܦܪܘܩ ܠܢ ܡܢ ܟܠܗ
ܠܐ ܢܡܘܣܘܬܐ: ܘܢܕܟܐ ܠܗ ܥܡܐ ܡܝܬܪܢܐ: ܛܢܢܐ ܕܥܒ̈ܕܐ
15 ܛܒ̈ܬܐ܀ ܗܠܝܢ ܡܠܠ ܘܒܥܝ ܘܟܘܣ ܥܡ ܟܠܗ ܦܘܩܕܢܐ:
ܠܐ ܐܢܫ ܢܒܣܪ ܒܟ܀

10 placentes ſint: non contradicentes, non furantes: Sed omnem fidem
bonam oſtendentes, ut doctrinam Servatoris noſtri Dei ornent in
11 omnibus. Apparuit enim gratia Déi ſervatrix omnibus hominibus,
12 Erudiens nos, ut abnegantes impietatem et cupiditates mundanas,
13 ſobrie, et juſte, et pie vivamus in ſeculo quod nunc: Expectantes
ſpem beatam, apparitionem gloriæ Dei magni, et Servatoris noſtri
14 Jeſu Chriſti: Qui dedit ſeipſum pro nobis, ut redimeret nos ab
omni iniquitate, et purificaret ſibi ipſi populum peculiarem, zelato-
15 rem operum bonorum. Hæc loquere et exhortare, et argue cum
omni imperio: nemo deſpiciat te.

1 ܡܫܦܪ̈ܢܐ ܠܡܗܘܐ] In margine MSti ܡܫܦܪ̈ܢ ܠܡܗܘܬ

CAP. III. ܐܥܗܕ ܐܢܘܢ ܕܠܪ̈ܫܢܘܬܐ ܘܠܫܘܠܛܢܐ ܢܫܬܥܒܕܘܢ. 1
ܘܢܬܛܦܝܣܘܢ. ܕܠܘܬ ܟܠ ܥܒܕܐ ܛܒܐ ܡܛܝܒܝܢ ܢܗܘܘܢ
ܘܐܢܫ ܠܐ ܢܓܕܦܘܢ. ܠܐ ܚܪܝܢܐ ܢܗܘܘܢ 2
ܐܠܐ ܢܗܘܘܢ ܡܟܝܟܐ. ܡܢ ܟܠܗ ܢܝܚܘܬܐ ܡܚܘܝܢ ܠܘܬ
ܟܠܗܘܢ ܒܢ̈ܝܢܫܐ. ܐܝܬܝܢ ܗܘܝܢ ܓܝܪ ܐܦ ܚܢܢ ܡܢ ܩܕܝܡ ܣܟ̈ܠܐ. 3
ܘܠܐ ܡܬܛܦܝܣܝܢ. ܛܥ̈ܝܐ. ܦܠܚܝܢ ܗܘܝܢ
ܠܪ̈ܓܝܓܬܐ ܘܠܚܘ̈ܝܬܐ ܡܫܚܠ̈ܦܬܐ. ܘܒܒܝܫܘܬܐ
ܘܒܚܣܡܐ ܡܬܗ̈ܦܟܝܢ ܗܘܝܢ. ܣܢ̈ܝܐ. ܣܢܝܢ ܠܚܕ̈ܕܐ܀
ܟܕ ܕܝܢ ܐܬܓܠܝܬ ܒܣܝܡܘܬܗ ܘܪܚܡܬܗ ܕܠܘܬ ܒܢܝܢܫܐ ܕܦܪܘܩܢ 4
ܐܠܗܐ: ܠܐ ܡܢ ܥܒܕܐ ܕܒܟܐܢܘܬܐ ܗܘ ܕܥܒܕܢ ܚܢܢ 5
ܐܚܝܢ: ܐܠܐ ܐܝܟ ܪ̈ܚܡܘܗܝ ܕܝܠܗ. ܒܣܚܝܬܐ
ܕܡܘܠܕܐ ܕܡܢ ܪܝܫ: ܘܒܚܘܕܬܐ ܕܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ:
ܗܝ ܕܐܫܕ ܥܠܝܢ ܥܬܝܪܐܝܬ ܒܝܕ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܦܪܘܩܢ 6

CAP. III. Commonefacito eos ut principatibus et poteſtatibus ſubjiciant 1
ſeſe, *ut* obtemperent, ut ad omne opus bonum parati ſint: *Ut* nemi- 2
nem contumeliis afficiant, *ut* non contentioſi ſint, manſueti, om-
nem lenitatem oſtendentes erga omnes homines. Eramus enim 3
quondam et nos amentes, inobedientes, errantes, ſervientes cupidita-
tibus et voluptatibus variis, in malitia et invidia degentes, odibiles,
alii alios odio proſequentes. Quum autem benignitas, et humanitas, 4
apparuit Servatoris noſtri Dei, Non ex operibus quæ in juſtitia, 5
quæ nos fecimus, ſed ſecundum miſericordiam ſuam, ſervavit nos,
per lavacrum regenerationis, et per renovationem Spiritus Sancti:
Quem effudit ſuper nos copioſe, per Jeſum Chriſtum Servatorem 6

* νομικας

* αρτεμαν

* ζηναν τον νομικον και απολλω

7 noſtrum: Ut juſtificati gratia illius, hæredes ſimus ſecundum ſpem
8 vitæ æternæ. Fidelis ∸ eſt ✓ ſermo: et de his volo te confirmare
eos: ut curent operibus bonis præeſſe qui crediderunt Deo. Hæc
9 ſunt bona et utilia hominibus. A quæſtionibus autem ſtultis, et
genealogiis, et contentionibus, et pugnis legalibus te ſubducito: ſunt
10 enim vanæ et inutiles. Ab homine hæretico poſt unam admonitio-
11 nem et alteram te ſubducito: Sciens quia perverſus eſt hujuſmodi,
et peccat, cum ſit condemnatus a ſeipſo.
12 Quum miſero Artemam ad te, aut Tychicum, feſtina venire ad
13 me Nicopolin: ibi enim decrevi hyemare. · Zenam legiſperitum, et
14 Apollo ſolicite præmitte, ut nihil iis deſit. Diſcant autem et ii qui

ܝܢ ܐܦ ܗܢܘܢ ܕܝܠܢ܆ ܕܒܥܒ̈ܕܐ ܫܦܝܪ̈ܐ ܢܬܚܦܛܘܢ ܒܣܘܢܩܢܐ
ܐܠܝܨ̈ܐ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܠܐ ܢܗܘܘܢ ܕܠܐ ܦܐܪ̈ܐ܀ ܫܐܠܝܢ ܒܫܠܡܟ ܐܝܠܝܢ܆ 15
ܗܢܘܢ ܕܥܡܝ ܟܠܗܘܢ܀ ܫܐܠ ܒܫܠܡܐ ܕܐܝܠܝܢ ܕܪܚܡܝܢ ܠܢ
ܒܗܝܡܢܘܬܐ܀ ܛܝܒܘܬܐ ܥܡ ܟܠܟܘܢ ܐܡܝܢ܀

ܫܠܡܬ ܐܓܪܬܐ ܕܠܘܬ ܛܝܛܘܣ܆ ܕܗܘ ܩܕܡܝܐ ܗܘܐ
ܐܦܝܣܩܘܦܐ ܕܥܕܬܐ ܕܩܪܛܝܐ܆ ܕܐܬܟܬܒܬ ܡܢ
ܢܝܩܘܦܘܠܝܣ ܕܡܩܕܘܢܝܐ܀

noſtri, ut operibus bonis præſint ad uſus neceſſarios, ut non ſint ſine
fructu. Salutant te qui mecum omnes. Saluta diligentes nos in 15
fide. Gratia cum omnibus vobis. Amen.

Finita eſt Epiſtola ad Titum, qui primus fuit Epiſcopus Eccleſiæ Cretenſium: quæ ſcripta eſt ex Nicopoli Macedoniæ.

ܐܓܪܬܐ ܕܠܘܬ ܦܝܠܝܡܘܢ ܘܐܦܦܝܐ ܘܐܪܟܝܦܘܣ

1 ܦܘܠܘܣ ܐܣܝܪܐ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. ܘܛܝܡܬܐܘܣ ܗܘ ܐܚܐ:
2 ܠܦܝܠܝܡܘܢ ܗܘ ܚܒܝܒܐ ܘܡܥܕܪܢܐ ܕܝܠܢ. ܘܠܐܦܦܝܐ ܗܝ
÷ ܚܬܐ ↙ ܚܒܝܒܬܐ: ܘܠܐܪܟܝܦܘܣ[1] ܗܘ ܦܠܚܐ ܥܡܢ ܒܫܡܫܐ
3 ܕܝܠܢ: ܘܠܥܕܬܐ ܗܝ ܕܒܒܝܬܐ ܕܝܠܟ: ܛܝܒܘܬܐ ܠܟܘܢ:
ܘܫܠܡܐ. ܡܢ ܐܠܗܐ ܐܒܐ ܕܝܠܢ: ܘܡܪܝܐ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ:
4 ܡܘܕܐ ܐܢܐ ܠܐܠܗܐ ܕܝܠܝ ܒܟܠܙܒܢ: ܟܕ ܥܘܗܕܢܐ ܕܝܠܟ
5 ܥܒܕ ܐܢܐ ܒܨܠܘܬܐ ܕܝܠܝ: ܟܕ ܫܡܥ ܐܢܐ ܚܘܒܐ ܕܝܠܟ
ܘܗܝܡܢܘܬܐ: ܗܝ ܕܐܝܬ ܠܟ ܠܘܬ ܡܪܢ ܝܫܘܥ ܘܠܟܠܗܘܢ
6 ܩܕܝܫܐ: ܐܝܟܢܐ ܕܫܘܬܦܘܬܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ ܕܝܠܟ ܬܗܘܐ:

EPISTOLA [PAULI]

AD PHILEMONEM, ET APPHIAM, ET ARCHIPPUM.

1 PAULUS vinctus Jesu Christi, et Timotheus frater, Philemoni
2 dilecto, et adjutori nostro: Et Apphiæ ÷ sorori ↙ dilectæ, et Ar-
3 chippo commilitoni nostro, et Ecclesiæ quæ *est* domi tuæ: Gratia
vobis, et pax a Deo Patre nostro, et Domino Jesu Christo.
4 Gratias ago Deo meo, semper memoriam tui faciens in precibus
5 meis: Audiens charitatem tuam, et fidem, quam habes erga Do-
6 minum Jesum, et in omnes sanctos: Ut communicatio fidei tuæ

1 ܘܐܪܟܝܦܘܣ] In margine MSti ἀρχιππος—ܪܫ ܣܘܣܝܐ

ܒܡܫܘܕܥܘܬܐ ܕܟܠܗ ܛܒܬܐ ܗܝ ܕܐܝܬ ܒܟܘܢ ' ܒܡܫܝܚ
7 ܒܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ܀ ܚܕܘܬܐ ܓܝܪ ܣܓܝܐܬܐ ܐܝܬ ܠܢ܂ ܘܒܘܝܐܐ
ܥܠ ܚܘܒܐ ܕܝܠܟ܂ ܡܛܠ ܕܪ̈ܚܡܐ ܕܩܕ̈ܝܫܐ ܐܬܢܝܚܘ ܒܝܕܟ
ܐܚܝ܀
8 ܡܛܠ ܗܕܐ ܕܝܢ ܦܪܪܗܣܝܐ ܣܓܝܐܬܐ ܒܡܫܝܚܐ ܐܝܬ ܠܝ :
9 ܠܡܦܩܕܘ ܠܟ ܗܝ ܕܘܳܠܝܐ. ܡܛܠ ܚܘܒܐ܂ ܡܬܟܫܦܢܐ ܡܬܟܫܦ ܐܢܐ.
ܟܕ ܐܝܟ ܕܐܝܟ ܗܢܐ ܐܝܟ ܦܘܠܘܣ ܣܒܐ܂ ܗܫܐ ܕܝܢ ܐܦ
10 ܐܣܝܪܐ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ. ܡܬܟܫܦ ܐܢܐ ܠܟ ܡܛܠ ܒܪܐ ܕܝܠܝ ܗܘ
11 ܕܐܢܐ ܝܠܕܬ ܒܐܣܘܪ̈ܐ ܕܝܠܝ܂ *ܐܘܢܝܣܝܡܘܣ. ܗܘ ܕܡܢ ܩܕܡ ܠܟ * ονησιμον
12 ܠܐ ܚܫܝܚܐ ܗܘܐ܂ ܗܫܐ ܕܝܢ ܠܟ ܘܠܝ ܣܓܝ ܚܫܝܚܐ. ܠܗܘ
ܕܫܕܪܬ ܬܘܒ. ܐܢܬ ܕܝܢ ܠܗ ܗܢܘ ܕܝܢ *ܠܪ̈ܚܡܐ ܕܝܠܝ * σπλαγχνα
13 ܩܒܠ܂ ܠܗܢܐ ܕܐܢܐ ܨܒܐ ܗܘܝܬ ܠܘܬܝ ܠܡܐܚܕܘܗܝ. ܕܚܠܦ

efficax fiat in agnitione omnis boni, quod est † in vobis per Christum
Jesum. Gaudium enim multum habemus, et consolationem super 7
charitate tua, quia viscera sanctorum requieverunt per te, frater
noster.

Propter hoc fiduciam multam in Christo habens præcipiendi tibi 8
quod convenit, Propter charitatem magis obsecro, quum sim talis, 9
ut Paulus senex, nunc autem et vinctus Jesu Christi : Obsecro te pro 10
filio meo, quem ego genui in vinculis meis, Onesimo : Qui quon- 11
dam tibi inutilis erat, nunc autem tibi et mihi perutilis ; Quem 12
iterum misi : tu autem eum, (id est autem, viscera mea) excipe :
Quem ego volebam apud me detinere, ut pro te ministraret mihi in 13

1 [ܒܡܫܝܚ] In margine MSti ܡܢ
2 [ܡܫܡܫܐ] ܡܫܡܫܐ ܗܘܐ
† In vobis] Lectio Marg. In nobis

14 ܕܚܠܦܝܟ ܢܫܡܫܢܝ: ܒܐܣܘܪܐ ܕܐܘܢܓܠܝܘܢ. ܒܠܥܕ ܕܝܢ
ܡܢ ܪܥܝܢܟ ܕܝܠܟ: ܘܠܐ ܡܕܡ ܨܒܝܬ ܠܡܥܒܕ. ܕܐܝܟܢܐ
ܕܠܐ ܐܝܟ ܕܒܐܠܨܘ ܛܒܬܟ ܬܗܘܐ: ܐܠܐ ܐܝܟ ܕܒܨܒܝܢܐ.
15 ܟܒܪ ܓܝܪ ܡܛܠ ܗܕܐ ܗܘܐ ܦܪܩ ܡܢܟ ܠܫܥܬܐ: ܕܠܥܠܡ
16 ܬܩܢܝܘܗܝ. ܠܐ ܬܘܒ ܐܝܟ ܥܒܕܐ: ܐܠܐ ܝܬܝܪ ܡܢ ܥܒܕܐ.
ܐܚܐ ܚܒܝܒܐ ܝܬܝܪܐܝܬ ܠܝ: ܟܡܐ ܕܝܢ ܝܬܝܪܐܝܬ ܠܟ:
17 ܘܒܒܣܪ ܘܒܡܪܝܐ⁘ ܐܢ ܗܟܝܠ ܐܢܬ ܠܝ ܫܘܬܦܐ:
18 ܩܒܠܝܘܗܝ ܐܝܟ ܕܠܝ. ܐܢ ܕܝܢ ܐܥܘܠ ܐܘ ܚܝܒ: ܗܕܐ ܠܝ
19 ܚܫܘܒ. ܐܢܐ ܦܘܠܘܣ ܟܬܒܬ. ܒܐܝܕܝ ܐܢܐ ܦܪܥ ܐܢܐ.
20 ܕܠܐ ܐܡܪ ܠܟ ܕܐܦ ܗܘ ܐܢܬ ܠܝ ܚܝܒ ܐܢܬ. ܐܝܢ
ܐܚܝ ܐܢܐ ܐܬܗܢܐ ܡܢܟ ܒܡܪܝܐ. ܐܢܝܚ ܪ̈ܚܡܝ ܕܝܠܝ ܒܡܫܝܚܐ.
21 ܟܕ ܬܟܝܠ ܐܢܐ ܥܠ ܡܫܬܡܥܢܘܬܐ ܕܝܠܟ ܟܬܒܬ ܠܟ. ܟܕ
ܝܕܥ ܐܢܐ ܕܐܦ ܝܬܝܪ ܡܢ ܗܠܝܢ ܕܐܡܪ ܐܢܐ ܥܒܕ ܐܢܬ.

14 vinculis Evangelii: Abſque autem voluntate tua, nihil volui facere,
uti non velut ſecundum neceſſitatem bonum tuum eſſet, ſed velut
15 ſecundum voluntatem. Forſitan enim ideo diſceſſit ad horam, ut
16 in perpetuum retineas eum: Non jam ut ſervum, ſed amplius quam
ſervum, fratrem dilectum, maxime mihi, quanto autem magis tibi,
17 et in carne, et in Domino? Si igitur ſim tibi ſocius, excipe eum
18 ſicut me. Si autem injuria affecit, aut debet, hoc mihi imputa.
19 Ego Paulus ſcripſi manu mea: ego rependam: ut non dicam tibi,
20 quod et teipſum mihi debes. Ita, frater mi, ego lucrifaciam a te
21 in Domino: refocilla viſcera mea in Chriſto. Confidens in obedi-
entia tua ſcripſi tibi, ſciens quia et plus quam quæ dico, facies.

22 ܐܟܚܕܐ ܕܝܢ ܐܦ ܛܝܒ ܠܝ ܒܝܬ ܡܫܪܝܐ. ܡܣܒܪ ܐܢܐ ܕܝܢ
23 ܕܒܝܕ ܨܠܘܬܐ ܕܝܠܟܘܢ ܡܬܝܗܒ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܀ ܫܐܠ ܒܫܠܡܟ
24 ܕܥܡܝ ܐܦܦܪܘܣ ܗܘ ܫܒܝܐ ܕܒܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ. ܘܡܪܩܘܣ.
25 ܘܐܪܣܛܪܟܘܣ. ܘܕܝܡܐܣ. ܘܠܘܩܐ. ܗܢܘܢ ܡܥܕܪ̈ܢܐ ܕܝܠܝ ܀
ܛܝܒܘܬܐ ܕܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ܥܡ ܪܘܚܐ ܕܝܠܟܘܢ ܐܡܝܢ

ܫܠܡܬ ܐܓܪܬܐ ܕܠܘܬ ܦܝܠܝܡܘܢ ܘܐܦܦܝܐ ܡܪ̈ܘܗܝ
ܕܐܘܢܣܝܦܘܪܘܣ ܘܠܘܬ ܐܪܟܝܦܘܣ ܡܫܡܫܢܐ
ܕܥܕܬܐ ܕܒܩܘܠܣܘܣ. ܕܐܬܟܬܒܬ ܡܢ ܪܗܘܡܝ
ܒܝܕ ܐܘܢܣܝܡܘܣ ܡܫܡܫܢܐ ܀

Simul autem et para mihi hoſpitium: ſpero autem quod per 22
preces veſtras donabor vobis. Salutat te Epaphras, (captivus mecum 23
in Chriſto Jeſu,) Marcus, Ariſtarchus, Demas, Lucas, adjutores 24
mei. Gratia Domini Jeſu Chriſti cum Spiritu veſtro. Amen. 25

Finita eſt Epiſtola ad Philemonem et Apphiam dominos Oneſiphori, et ad Archippum miniſtrum Eccleſiæ quæ in Coloſſis: quæ ſcripta fuit a Roma per Oneſimum miniſtrum.

ܐܓܪܬܐ ܕܠܘܬ ܥܒܪܝܐ

1 ܡܢ ܡܣܓܝܐܘܬ ܡܢܘ̈ܬܐ ܘܡܣܓܝܐܘܬ ܙܢ̈ܝܐ ܡܢ ܩܕܝܡ ܡܠܠ CAP. I.
2 ܐܠܗܐ ܠܐܒܗ̈ܬܐ ܒܢܒ̈ܝܐ܂ ܒܗܠܝܢ ܝܘܡ̈ܬܐ ܐܚܪ̈ܝܐ܂ ܡܠܠ
ܥܡܢ ܒܒܪܐ܂ ܗܘ ܕܣܡ ܝܪܬܐ ܕܟܠܡܕܡ܂ ܒܝܕܗ ܗܘ ܕܐܦ
3 ܠܥܠܡ̈ܐ ܥܒܕ܂ ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ ܙܠܝܩܐ ܕܫܘܒܚܐ ܘܪܘܫܡܐ
ܕܩܢܘܡܗ܂ ܡܫܩܠ ܕܝܢ ܠܟܠܡܕܡ ܒܡܠܬܐ ܕܚܝܠܗ
ܕܝܠܗ܂ ܟܕ ܒܝܕ ܢܦܫܗ ܕܟܝܘܬܐ ܥܒܕ ܕܚܛܗ̈ܝܢ ܕܝܠܢ܂ ܝܬܒ
ܒܝܡܝܢܐ ܕܪܒܘܬܐ ܒܡܪܘ̈ܡܐ܀
4 ܗܢܐ ܡܕܡ ܕܡܝܬܪ ܗܘܐ ܡܢ ܡܠܐܟ̈ܐ܂ ܟܡܐ ܕܡܝܬܪܐ ܝܪܬ

EPISTOLA [PAULI]

AD HEBRÆOS.

1 MULTIFARIAM et multis modis, olim loquutus Deus patri- CAP. I.
2 bus in prophetis; His diebus ultimis loquutus eſt nobis in Filio,
3 quem conſtituit hæredem omnium, per quem et ſecula fecit: Qui
eſt ſplendor gloriæ, et imago ſubſtantiæ ejus, adducens autem omnia
verbo virtutis ſuæ, quum per ſeipſum purgationem feciſſet peccato-
rum noſtrorum, ſedit in dextera majeſtatis in excelſis:
4 Tanto altior effectus angelis, quanto excellentius præ illis nomen

1 [ܐܠܗܐ] In margine MSti ܡܦܠܓܘ. ܡܬܦܠܓܢ. ܡܬܦܠܓܝܢ

5 ܡܢܗܘܢ ܫܡܐ ܕܝܪܬ܀ ܠܡܢܘ ܓܝܪ ܐܡܪ ܡܬܘܡ ܡܢ ܡܠܐܟܐ܂
ܕܒܪܝ ܐܢܬ ܐܢܐ ܝܘܡܢܐ ܝܠܕܬܟ܂ ܘܬܘܒ܂
6 ܐܢܐ ܐܗܘܐ ܠܗ ܠܐܒܐ܂ ܘܗܘ ܢܗܘܐ ܠܝ ܠܒܪܐ܀ ܐܡܬܝ
ܕܝܢ ܬܘܒ ܡܥܠ ܠܒܘܟܪܐ ܠܥܠܡܐ ܐܡܪ܂ ܘܢܣܓܕܘܢ
7 ܠܗ ܟܠܗܘܢ ܡܠܐܟܘܗܝ ܕܐܠܗܐ܂ ܘܥܠ ܕܝܢ ܡܠܐܟܐ ܐܡܪ܂
ܗܘ ܕܥܒܕ ܡܠܐܟܘܗܝ ܪܘܚܐ܂ ܘܡܫܡܫܢܐ ܕܝܠܗ
8 ܡܫܡܫܢܘܬܐ ܕܢܘܪܐ܀ ܠܘܬ ܕܝܢ ܒܪܐ܂ ܟܘܪܣܝܟ ܐܠܗܐ ܕܠܥܠܡ
ܠܥܠܡܝܢ ܕܥܠܡܝܢ܂ ܫܒܛܐ ܕܬܪܝܨܘܬܐ ܫܒܛܐ
9 ܕܡܠܟܘܬܟ܂ ܐܚܒܬ ܙܕܝܩܘܬܐ ܘܣܢܝܬ ܠܐ ܢܡܘܣܘܬܐ܂
ܡܛܠ [ܗܢܐ] ܡܫܚܟ ܠܟ ܐܠܗܐ ܐܠܗܟ ܕܝܠܟ܂ ܡܫܚܐ
10 ܕܚܕܘܬܐ ܝܬܝܪ ܡܢ ܡܫܘܬܦܝܟ܀ ܘܐܢܬ ܡܢ ܒܪܫܝܬ
ܡܪܝܐ ܠܐܪܥܐ ܫܬܐܣܬ܂ ܘܥܒܕܐ ܕܐܝܕܝܟ ܐܢܘܢ ܫܡܝܐ܂
11 ܗܢܘܢ ܢܐܒܕܘܢ܂ ܐܢܬ ܕܝܢ ܩܐܡ ܐܢܬ܃ ܘܟܠܗܘܢ ܐܝܟ
12 ܢܚܬܐ ܢܒܠܘܢ܂ ܘܐܝܟ ܦܪܟܣܐ ܬܟܪܟ ܐܢܘܢ ܘܢܫܬܚܠܦܘܢ܂

hæreditavit. Cui enim dixit unquam ex angelis: Filius meus es 5
tu, ego hodie genui te? et rurſum; Ego ero ei in Patrem, et ipſe
erit mihi in Filium? Quum autem rurſus inducit primogenitum in 6
habitatam, dicit; Et adorent eum omnes angeli Dei. Et ad qui- 7
dem angelos dicit; Faciens angelos ſuos ſpiritus, et miniſtros ſuos,
flammam ignis. Ad autem Filium; Thronus tuus, Deus, in ſecu- 8
lum ſeculi: ſceptrum rectitudinis, ſceptrum regni tui. Dilexiſti 9
juſtitiam, et odiſti iniquitatem: propterea unxit te Deus, Deus tuus,
oleo lætitiæ præ conſortibus tuis. Et; Tu a principio, Domine, 10
terram fundaſti, et opera manuum tuarum ſunt cœli. Ipſi peribunt, 11
tu autem permanes: et omnes ut veſtimentum veteraſcent: Et velut 12

13 ܐܢܬ ܕܝܢ ܗܘ ܗܘ ܐܝܬܝܟ. ܘܫܢܝܐ ܕܝܠܟ ܠܐ ܢܫܠܡܘܢ ܠܘܬ
ܡܢܘ ܕܝܢ ܡܢ ܡܠܐ̈ܟܐ ܐܡܪ ܡܬܘܡ ܬܒ ܡܢ ܝܡܝܢܐ ܕܝܠܝ.
ܥܕܡܐ ܕܐܣܝܡ ܠܒܥܠܕܒ̈ܒܐ ܕܝܠܟ ܟܘܒܫܐ ܬܚܝܬ ܪ̈ܓܠܝܟ܀
14 ܠܘ ܟܠܗܘܢ ܐܝܬܝܗܘܢ ܪ̈ܘܚܐ ܡܫܡ̈ܫܢܐ ܕܠܬܫܡܫܬܐ
ܡܫܬܕܪܝܢ: ܡܛܠ ܗܢܘܢ ܕܥܬܝܕܝܢ ܠܡܐܪܬ ܦܘܪܩܢܐ܀
1 ܡܛܠ ܗܢܐ ܘܠܐ ܠܢ [ܕ]ܢܬܚܦܛ ܝܬܝܪ ܒܗܠܝܢ CAP. II.
2 ܕܐܫܬܡܥܝ. ܕܠܡܐ ܢܕܘܦ[1]. ܐܢ ܓܝܪ ܡܠܬܐ ܕܒܝܕ
ܡܠܐ̈ܟܐ ܐܬܡܠܠܬ ܗܘܬ ܡܫܪܪܬܐ. ܘܟܠ ܡܬܥܒܪܢܘܬܐ ܘܠܐ
3 ܡܫܬܡܥܢܘܬܐ ܢܣܒܬ ܦܘܪܥܢ ܐܓܪܐ ܟܐܢܐ. ܐܝܟܢܐ ܚܢܢ
ܢܥܪܘܩ. ܟܕ ܡܒܣܝܢ ܒܐܝܕ ܗܢܐ ܦܘܪܩܢܐ. ܗܘ ܐܝܢܐ
ܕܫܘܪܝܐ ܢܣܒ ܠܡܬܡܠܠܘ ܡܢ ܡܪܝܐ. ܡܢ ܗܢܘܢ
4 ܕܫܡܥܘ ܒܢ ܐܫܬܪܪܬ. ܟܕ ܣܗܕ ܥܡܗܘܢ ܐܠܗܐ. ܒܐܬ̈ܘܬܐ

operimentum circumvolves eos, et mutabuntur: tu autem idem es,
13 et anni tui non deficient. Ad quem autem ex angelis dixit unquam;
Sede a dextera mea, donec posuero inimicos tuos scabellum sub pe-
14 dibus tuis? Nonne omnes sunt spiritus ministrantes, in ministerium
missi propter futuros hæreditare salutem?
1 Propterea oportet nos abundantius attendere ad ea quæ audita CAP. II.
2 sunt, ne forte pereffluamus. Si enim sermo, qui per angelos dictus
est, factus fuit firmus, et omnis transgressio, et inobedientia accepit
3 retributionem mercedis justam: Quomodo nos effugiemus, negli-
gentes tantam salutem? quæ initium accipiens enarrari a Domino,
4 ab iis qui audierunt in nos confirmata est: Testimonium præbente

1 ܢܕܘܦ] In margine MSti ܢܬܬܠܛܡ ܢܕܘܦ. ܦܐܪܐܪܘܡܢ—παραρυωμεν

ܘܒܬܕܡܪ̈ܬܐ ܘܒܚܝܠܐ ܡܫܚܠ̈ܦܐ܂ ܘܒܦܘܠܓܐ ܕܪܘܚܐ ܕܩܘܕܫܐ ܐܝܟ
ܨܒܝܢܗ܂ ܠܘ ܓܝܪ ܠܡܠܐ̈ܟܐ ܫܥܒܕ ܠܡܬܥܡܪܢܝܬܐ ܗܝ 5
ܕܥܬܝܕܐ܂ ܕܥܠܝܗ ܗܘ ܕܡܡܠܠܝܢܢ܂ ܣܗܕ ܕܝܢ ܐܝܟ ܒܕܘܟ ܐܢܫ 6
ܡܢ ܐܡܪ܃ ܡܢܘ ܗܘ ܒܪܢܫܐ ܕܥܗܕܬ ܐܢܬ ܠܗ܂
ܐܘ ܒܪܗ ܕܐܢܫܐ ܕܣܥܪܬ ܐܢܬ ܠܗ܂ ܒܨܪܬܝܗܝ ܩܠܝܠ ܡܕܡ ܡܢ 7
ܡܠܐ̈ܟܐ܂ ܒܫܘܒܚܐ ܘܒܐܝܩܪܐ ܟܠܠܬܝܗܝ܂ ※ ܘܐܫܠܛܬܝܗܝ
ܥܠ ܥܒ̈ܕܐ ܕܐܝ̈ܕܝܟ܂ ܘܟܠܡܕܡ ܫܥܒܕܬ ܬܚܝܬ 8
ܪ̈ܓܠܘܗܝ܀ ܒܗܝ ܓܝܪ ܕܫܥܒܕ ⊤ ܠܗ ܟܠܡܕܡ܂ ܠܐ ܡܕܡ
ܫܒܩ ܕܠܐ ܡܫܥܒܕ ܠܗ܀ ܗܫܐ ܕܝܢ ܠܐ ܥܕܟܝܠ ܚܙܝܢܢ
ܕܟܠܡܕܡ ܡܫܥܒܕ ܠܗ܀ ܠܗܘ ܕܝܢ ܕܩܠܝܠ ܡܕܡ 9
ܡܢ ܡܠܐ̈ܟܐ ܐܬܡܟܟ܂ ܚܙܝܢܢ ܠܝܫܘܥ ܡܛܠ ܚܫܐ ܕܡܘܬܐ܂
ܕܒܫܘܒܚܐ ܘܒܐܝܩܪܐ ܡܟܠܠ܂ ܐܝܟ ܕܒܛܝܒܘܬܗ ܕܐܠܗܐ܂
ܚܠܦ ܟܠܢܫ ܢܛܥܡ ܡܘܬܐ܀ ܦܐܐ ܗܘܐ ܓܝܪ ܠܗ܂ ⊤ ܕܠܗܘ 10

cum illis Deo ſignis et prodigiis, et virtutibus variis, et diſtributioni-
bus Spiritus Sancti, ſecundum voluntatem ſuam. Non enim ange- 5
lis ſubjecit habitatam futuram, de qua loquimur. Teſtatus eſt au- 6
tem in *quodam* loco quidam, dicens; Quid eſt homo, quod memor
es ejus: aut filius hominis, quod viſitas eum? Minuiſti eum paulu- 7
lum præ angelis: gloria et honore coronaſti eum ※ et conſtituiſti eum
ſuper omnia opera manuum tuarum ✓. Omnia ſubjeciſti ſub pedi- 8
bus ejus. In eo enim quod ſubjecit ⊤ ei ✓ omnia, nihil omiſit non
ſubjectum ei: nunc autem nondum videmus omnia ſubjecta ei:
Illum autem, qui paululum præ angelis minoratus eſt, videmus Je- 9
ſum, propter paſſionem mortis, gloria et honore coronatum, ut gra-
tia Dei pro omnibus guſtaret mortem. Decebat enim eum ⊤ ut 10

ܕܡܛܠܬܗ ܟܠܗܝܢ ܘܒܐܝܕܗ ܟܠܗܝܢ: ܟܕ ܣܓܝܐܐ ܒܢܝܐ
ܠܬܫܒܘܚܬܐ ܐܝܬܝ. ܠܪܝܫܐ ܕܦܘܪܩܢܐ ܕܝܠܗܘܢ ܒܚܫܐ
11 ܢܫܡܠܐ. ܗܘ ܓܝܪ ܕܡܩܕܫ ܘܗܢܘܢ ܕܡܬܩܕܫܝܢ: ܡܢ ܚܕ
⸗ ܐܝܬܝܗܘܢ ✓ ܟܠܗܘܢ. ܡܛܠܗܕܐ ܥܠܬܐ: ܠܐ ܒܗܬ ܕܠܗܘܢ
12 ܐܚܐ ܢܩܪܐ. ܟܕ ܐܡܪ: ܐܣܒܪ ܫܡܟ ܠܐܚܝ ܘܒܡܨܥܬ ܥܕܬܐ
13 ܐܫܒܚܟ: ܘܬܘܒ. [1]ܐܢܐ ܐܗܘܐ ܬܟܝܠ ܥܠܘܗܝ. ܘܬܘܒ.
14 ܗܐ ܐܢܐ ܘܒܢܝܐ ܕܝܗܒ ܠܝ ܐܠܗܐ: ܡܛܠ ܕܝܢ ܕܒܢܝܐ
ܐܫܬܘܬܦܘ ܒܕܡܐ ܘܒܒܣܪܐ: ܐܦ ܗܘ ܒܗܝܢ ܒܕܡܘܬܐ
ܐܫܬܘܬܦ ܠܗܘܢ ܒܗܝܢ: ܐܝܟܢܐ ܕܒܡܘܬܗ ܢܒܛܠ
ܠܗܘ ܕܐܘܚܕܢܐ ܐܝܬ ܠܗ ܕܡܘܬܐ: ܗܢܘ ܕܝܢ ܠܐܟܠܩܪܨܐ:
15 [2]ܘܢܫܪܐ ܐܢܘܢ ܠܗܢܘܢ ܕܒܕܚܠܬܐ ܕܡܘܬܐ ܒܟܠܗܘܢ

illum ✓ propter quem omnia, et per quem omnia, multos filios in
gloriam adducentem, principem ſalutis eorum per paſſiones conſum-
11 mare. Qui enim ſanctificans, et ſanctificati, ex uno ⸗ ſunt ✓ om-
12 nes. Propter quam cauſam non erubeſcit eos fratres vocare, Dicens;
Annunciabo nomen tuum fratribus meis: in medio Eccleſiæ lau-
13 dabo te. Et rurſus, † Ego ero confidens in eo. Et rurſus; Ecce
14 ego et filii, quos dedit mihi Deus. Quoniam igitur filii participes
facti ſunt ſanguinis et carnis, et ipſe ſimiliter particeps factus eſt
eorundem, ut per mortem aboleret eum qui robur habebat mortis,
15 hoc eſt autem, diabolum; Et liberaret eos, qui metu mortis toto

1 ܐܢܐ ܐܗܘܐ ܬܟܝܠ ܥܠܘܗܝ] In margine MSti ܐܢܐ ܐܗܘܐ ܠܗ ܠܐܒܐ ܘܗܘ ܢܗܘܐ ܠܝ ܠܒܪܐ

2 ܘܢܫܪܐ] ܘܢܚܪܪ

† Ego eró confidens in eo] Lectio Marg. Ego ero illi in patrem, et ille erit mihi in filium

16 ܕܚܝܝܢ· ܡܚܝܒܝܢ ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܠܥܒܕܘܬܐ. ܠܘ ܓܝܪ ܡܢ
17 ܡܠܐܟܐ ܐܚܕ· ܐܠܐ ܡܢ ܙܪܥܗ ܕܐܒܪܗܡ ܐܚܕ. ܡܢ ܗܪܟܐ
ܘܠܐ ܗܘܐ ܕܒܟܠܡܕܡ ܠܐܚܘܗܝ ܢܬܕܡܐ· ܐܝܟܢܐ ܕܡܪܚܡܢܐ
ܢܗܘܐ ܘܡܗܝܡܢܐ ܪܒ ܟܘܡܪܐ ܒܗܠܝܢ ܕܠܘܬ ܐܠܗܐ· ܐܝܟ
18 ܕܠܡܚܣܝܘ ܠܚܛܗܐ ܕܥܡܐ. ܒܗܘ ܓܝܪ ܕܚܫ ܗܘ ܒܗ
ܐܬܢܣܝ· ܡܫܟܚ ܠܗܘܢ ܕܡܬܢܣܝܢ ܠܡܥܕܪܘ܀

Cap. III. 1 ܡܢ ܗܪܟܐ ܐܚܐ ܩܕܝܫܐ: ܫܘܬܦܐ ܕܩܪܝܬܐ ܫܡܝܢܝܬܐ·
ܐܬܒܩܘ ܒܫܠܝܚܐ ܘܪܒ ܟܘܡܪܐ ܕܬܘܕܝܬܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ
2 ܡܗܝܡܢܐ· ܕܡܗܝܡܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܠܗܘ ܕܥܒܕܗ· ܐܝܟ
3 ܕܐܦ ܡܘܫܐ ܒܟܠܗ ܒܝܬܗ. ܠܫܘܒܚܐ ܓܝܪ
ܕܝܬܝܪ ܡܢ ܡܘܫܐ ܗܢܐ ܐܫܬܘܝ· ܟܡܐ ܕܝܬܝܪ ܐܝܩܪܐ
4 ܐܝܬ ܠܗ ܕܒܢܗܝ ܝܬܝܪ ܡܢ ܒܝܬܐ. ܟܠ ܒܝܬܐ ܓܝܪ
ܡܢ ܐܢܫ ܡܬܒܢܐ· ܗܘ ܕܝܢ ܕܟܠ ܒܢܐ ܐܠܗܐ ܗܘ܀

tempore viventes obnoxii erant servituti. Non enim ex ange- 16
lis assumit, sed ex semine Abrahami assumit. Unde debebat in 17
omni re fratribus suis similari, ut misericors fieret, et fidelis pontifex
in iis quæ ad Deum, ad expiandum peccata populi. In quo enim 18
passus est ipse tentatus, potest tentatis auxiliari.

Cap. III. Unde, fratres sancti, participes vocationis cœlestis, considerate Apo- 1
stolum et Pontificem confessionis nostræ Jesum Christum: Qui fidelis 2
fuit ei qui fecit eum: sicut et Moses in tota domo ejus. Gloria 3
enim ampliore præ Mose hic dignus habitus est, quanto ampliorem
honorem habet is qui construxit, quam domus. Omnis domus enim 4
a quopiam construitur: qui autem omnia construxit, Deus ⸗ est ✓.

1 ܐ̱ܚܕ] In margine MSti ἐπιλαμβάνεται — ܢܚܕ. ܐܚܝܕ ...

5 ܘܡܘܫܐ ܡܢ ܡܗܝܡܢܐ ܒܟܠܗ ܒܝܬܐ ܕܝܠܗ ܐܝܟ
ܡܫܡܫܢܐ܆ ܠܣܗܕܘܬܐ ܕܗܠܝܢ ÷ ܕܥܬܝܕܢ ↙ ܕܠܡܬܡܠܠܘ.
6 ܡܫܝܚܐ ܕܝܢ ܐܝܟ ܒܪܐ ܥܠ ܒܝܬܐ ܕܝܠܗ. ܕܗܘ ܒܝܬܐ ܐܢܚ
ܢܢ܆ ܐܢ ܗܘ ܕܠܦܪܗܣܝܐ ܘܫܘܒܗܪܐ ܕܣܒܪܐ ܥܕܡܐ
ܠܫܘܠܡܐ ܡܫܪܪܐ ܢܐܚܘܕ܀
7 ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܝܟ ܡܐ ܕܐܡܪ ܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ܆ ܝܘܡܢܐ ܐܢ
8 ܠܩܠܗ ܬܫܡܥܘܢ܆ ܠܐ ܬܩܫܘܢ ܠܒ̈ܒܘܬܐ ܕܝܠܟܘܢ ܐܝܟ
9 ܕܒܡܘܪܡܪܬܐ܆ ܐܝܟ ܝܘܡܐ ܕܢܣܝܘܢܐ ܕܒܡܕܒܪܐ܆ ܐܝܟܐ
ܕܢܣܝܘܢ ܐܒܗ̈ܬܐ ܕܝܠܟܘܢ܆ ܒܒܩܝܢ ܘܚܙܘ ܥܒ̈ܕܐ ܕܝܠܝ
10 ܐܪܒܥܝܢ ܫܢܝܢ܆ ܡܛܠ ܗܢܐ ܥܩܬ ܠܝ ܡܢ ܕܪܐ ܗܢܐ܆ ܘܐܡܪܬ
ܐܡܝܢܐܝܬ ܛܥܝܢ ܒܠܒܐ܆ ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܠܐ ܝܕܥܘ ܠܐܘܪ̈ܚܬܐ [ܕܝܠܝ]܆
11 12 ܐܝܟ ܕܐܝܡܝܬ ܒܪܘܓܙܝ܆ ܐܢ ܢܥܠܘܢ ܠܢܝܚܬܐ ܕܝܠܝ܀ ܚܙܘ
ܐܚ̈ܝ܆ ܕܠܡܐ ܢܗܘܐ ܒܐܢܫ ܡܢܟܘܢ ܠܒܐ ܒܝܫܐ ܕܠܐ
13 ܗܝܡܢܘܬܐ܆ ܐܝܟ ܕܠܡܦܪܩܘ ܡܢ ܐܠܗܐ ܚܝܐ. ܐܠܐ ܒܥܘ

5 Et Moses quidem fidelis in tota domo ipsius, tanquam famulus, in
6 testimonium eorum quæ ÷ futura ↙ erant dici: Christus autem,
tanquam Filius in domo sua: cujus domus sumus nos, si fiduciam
et gloriationem spei usque ad finem firmam retineamus.
7 Quapropter, sicut dicit Spiritus Sanctus; Hodie si vocem ejus
8 audieritis, Ne obdurate corda vestra, sicut in exacerbatione, secun-
9 dum diem tentationis in deserto; Ubi tentaverunt me patres vestri,
10 probaverunt me, et viderunt opera mea quadraginta annis. Prop-
terea infensus fui generationi isti, et dixi; Semper errant corde:
11 ipsi autem non cognoverunt vias [*meas*]. Sicut juravi in ira mea; Si
12 introibunt in requiem meam. Videte, fratres mei, ne forte sit in ali-
13 quo ex vobis cor malum incredulitatis, discedendi a Deo vivo: Sed

[illegible]
[illegible]
14 [illegible]
15 [illegible]
[illegible]
16 [illegible]
17 [illegible]
[illegible]
18 [illegible]
[illegible]
19 [illegible]
CAP. IV. 1 [illegible]

consolamini vos ipsos quotidie, usque quo hodie vocatur, ut non ob- '
duretur ex vobis quis deceptione peccati. Participes enim facti su- 14
mus Christi, si initium substantiæ usque ad finem firmum retinea-
mus. In quo dicitur; Hodie, si vocem ejus audieritis, ne obdurate 15
corda vestra, sicut in exacerbatione. Quidam enim, audientes exa- 16
cerbaverunt; sed [*non*] omnes qui egressi sunt ex Ægypto per Mo-
sen. Quibus autem infensus est quadraginta annis? Nonne iis qui 17
peccaverunt, quorum cadavera ceciderunt in deserto? Quibus autem 18
juravit quod non essent ingressuri in requiem ipsius, nisi iis qui non
obedierunt? Et videmus, quia non potuerunt ingredi propter incre- 19
CAP. IV. dulitatem. Timeamus igitur ne forte relicta promissione introeundi 1

1 [illegible]] In margine MSti [illegible] τῆς ὑποστάσεως

2 ܕܢܝܚܗ܂ ܢܬܚܫܒ ܐܢܫ ܡܢܟܘܢ ܕܡܬܒܨܪ. ܐܦ ܓܝܪ ܐܢܚܢܢ
ܡܣܒܪ̈ܝܢ ܐܝܟ ܡܐ ܕܐܦ ܗܢܘܢ. ܐܠܐ ܠܐ ܐܘܬܪܬ ܡܠܬܐ ܕܫܡܥܬܐ
ܠܗܢܘܢ܂ ܟܕ ܠܐ ܡܚܠܛܝܢ ܗܘܘ ܒܗܝܡܢܘܬܐ ʻ ܠܫܡܘܥܝ
3 ܕܫܡܥܘܗ. ܥܐܠܝܢ ܓܝܪ ܠܢܝܚܬܐ ܗܢܘܢ ܕܗܝܡܢܢ܂ ܐܝܟܢܐ
ܕܐܡܪ܂ ܐܝܟ ܕܝܡܝܬ ܒܪܘܓܙܝ ܐܢ ܢܥܠܘܢ ܠܢܝܚܬܐ ܕܝܠܝ܀
4 ܘܟܕ ܗܘ ܥܒ̈ܕܐ ܡܢ ܬܪܡܝܬܗ ܕܥܠܡܐ ܗܘܘ܀ ܐܡܪ ܓܝܪ
ܒܕܘܟ ܡܕܡ ܥܠ ܫܒܝܥܝܐ ܗܟܢܐ܀ ܘܐܬܬܢܝܚ ܐܠܗܐ ܒܝܘܡܐ
5 ܗܘ ܫܒܝܥܝܐ܂ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܥܒ̈ܕܘܗܝ܀ ܘܒܗܢܐ ܬܘܒ
6 ܐܢ ܢܥܠܘܢ ܠܢܝܚܬܐ ܕܝܠܝ܀ ܡܛܠ ܗܟܝܠ ܕܡܫܬܚܪ ܠܐܢܫܝܢ
ܕܢܥܠܘܢ ܠܗ܂ ܘܗܢܘܢ ܕܡܩܕܡ ܐܣܬܒܪܘ ܠܐ ܥܠܘ ܡܛܠ
7 ܠܐ ܡܬܛܦܝܣܢܘܬܐ܂ ܬܘܒ ܡܬܚܡ ܝܘܡܐ *ܡܕܡ ܝܘܡܢܐ * τινα
ܒܕܘܝܕ ܟܕ ܐܡܪ: ܒܬܪ ܟܡܐ ܗܢܐ ܙܒܢܐ܂ ܐܝܟ ܡܐ ܕܩܕܝܡ

2 in requiem ejus, existimetur aliquis ex vobis deficiens. Etenim su-
mus evangelizati, sicut et illi: sed non profuit sermo auditûs illis,
3 cum non admissi essent fidei qui audierant. Ingredimur enim in
requiem qui credidimus, quemadmodum dixit; Sicut juravi in ira
mea, si introibunt in requiem meam: quamvis opera a fundatione
4 mundi facta essent. Dixit enim in *quodam* loco de septimo *die* sic; Et
5 requievit Deus die septimo ab omnibus operibus suis. Et in isto
6 rursum; Si introibunt in requiem meam. Quia igitur reliquum *est*
quosdam introire in illam, et illi quibus prius evangelizatum est,
7 non introierunt propter inobedientiam: Rursus terminat diem quen-
dam; Hodie, in Davide dicens, post tantum tempus, sicut antea

1 ܠܫܡܘܥܝ ܕܫܡܥܘܗ] In margine MSti ܕܫܡܘܥܝ (ܕܫܡܥܘܗ)

[illegible]
8 [illegible]
9 [illegible]
10 [illegible]
[illegible]
11 [illegible]
[illegible]
12 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
13 [illegible]

dictum est; Hodie si vocem ejus audieritis, ne obdurate corda vestra.
Si enim Jesus requiem præstitisset iis, non de alio die postea loque- 8
retur. Itaque reliquus est sabbatismus populo Dei. Qui enim in- 9 10
gressus est in requiem ejus, etiam ipse requievit ab omnibus operibus
suis, sicut et a suis Deus. Studeamus igitur ingredi in illam requi- 11
em # qui credidimus ✓, ut ne in idem exemplum quis incidat † in-
credulitatis. Vivus est enim sermo Dei, et efficax, et secantior 12
quam omnis gladius anceps, et pertingens usque ad divisionem ani-
mæ et spiritus, et compagum et medullarum, et ossium, et judex
est cogitationum et voluntatum cordis. Et non est creatura invisi- 13

1 [illegible]] In margine MSti [illegible]
2 [illegible]] [illegible]
† incredulitatis i. q. ἀπιστίας] Lectio Marg. i. q. ἀπειθείας

ܩܕܡܘ÷ܗܝ↙. ܟܠܗܘܢ ܕܝܢ ܥܪܛܠܝܬܐ ܘܓܠ̈ܝܢ ܐܢܝܢ
ܠܥܝ̈ܢܐ ܕܝܠܗ܂ ܠܘܬ ܗܘ ܕܠܢ ܡܠܬܐ܀
14 ܟܕ ܐܝܬ ܠܢ ܗܟܝܠ ܪܒ ܟܘܡܪܐ ܪܒܐ [ܕܥܒܪ] ܠܫܡ̈ܝܐ:
15 ܝܫܘܥ ܗܘ ܒܪܗ ܕܐܠܗܐ܆ ܢܐܚܘܕ ܒܬܘܕܝܬܐ܂ ܠܐ ܓܝܪ ܐܝܬ ܠܢ
ܪܒ ܟܘܡܪܐ܂ ܕܠܐ ܡܫܟܚ ܕܢܚܫ ܥܡ ܡܚܝܠܘ̈ܬܐ ܕܝܠܢ܂ ܕܡܢܣܐ
16 ܕܝܢ ܒܟܠܡܕܡ ܒܗ ܒܕܡܘܬܐ ܣܛܪ ܡܢ ܚܛܝܬܐ܂ ܢܬܩܪܒ
ܗܟܝܠ ܥܡ ܦܪܗܣܝܐ ܠܟܘܪܣܝܐ ܕܛܝܒܘܬܐ ※ܕܝܠܗ↙܆ ܐܝܟܢܐ
ܕܢܣܒ ܪ̈ܚܡܐ܂ ܘܛܝܒܘܬܐ ܢܫܟܚ ܠܡܥܘܕܪܢܐ ܒܥܕܢ ܙܕܩܐ܀
1 ܟܠ ܓܝܪ ܪܒ ܟܘܡܪܐ ܕܡܢ ܒ̈ܢܝ ܐܢܫܐ ܡܬܢܣܒ܆ ܚܠܦ CAP. V.
ܒ̈ܢܝܢܫܐ ܩܐܡ ܒܗܠܝܢ ܕܠܘܬ ܐܠܗܐ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܢܩܪܒ ܩܘܪ̈ܒܢܐ
2 ܘܕܒ̈ܚܐ ܚܠܦ ܚܛ̈ܗܐ܆ ܟܕ ܡܫܟܚ ܠܡܚܫ ܡܟܝܟܐܝܬ ܥܡ
ܗܠܝܢ ܕܠܐ ܝܕܥܝܢ ܘܛܥܝܢ܂ ܡܛܠ ܕܐܦ ܗܘ ܚܒܝܫ ܒܡܚܝܠܘܬܐ܆

bilis coram ÷ eo ↙: omnia autem nuda et manifesta oculis ejus, ad quem nobis est sermo.
14 Habentes igitur Pontificem magnum [*qui penetravit*] cœlos, Je-
15 sum Filium Dei, retineamus professionem. Non enim habemus
Pontificem, non potentem compati infirmitatibus nostris; tenta-
16 tum autem in omnibus juxta similitudinem, absque peccato. Ac-
cedamus igitur cum fiducia ad thronum gratiæ ※ ejus ↙, ut conse-
quamur misericordiam, et gratiam inveniamus in auxilium oppor-
1 tunum. Omnis enim Pontifex ex hominibus assumptus, pro ho- CAP. V.
minibus constituitur in iis quæ ad Deum, ut offerat et oblationes
2 et victimas pro peccatis: Potens pati mansueto *spiritu* cum iis qui
ignorant et errant, quoniam et ipse circumdatus est infirmitate:

3 [illegible]
4 [illegible]
[illegible]
5 [illegible]
[illegible]
6 [illegible]
[illegible]
7 [illegible]
[illegible]
8 [illegible]
[illegible]
9 [illegible]

† Et propterea debet, ſicuti pro populo, ita etiam pro ſeipſo offerre 3
pro peccatis. Et non ſibi ipſi quiſquam ſumit honorem, ſed vocatus 4
a Deo, tanquam et Aaron. Ita et Chriſtus non ſeipſum glorifica- 5
vit, ut eſſet Pontifex, ſed is qui loquutus eſt ad eum ; Filius meus
es tu, ego hodie genui te. Sicut et in alio *loco* dicit ; Tu es ſacer- 6
dos in æternum, ſecundum ordinem Melchiſedeci. Qui in diebus 7
carnis ſuæ, et preces et ſupplicationes ad eum qui poterat ſervare
eum a morte, cum clamore valido, et lachrymis offerens, et exaudi-
tus eſt pro reverentia. Et quamvis eſſet Filius, didicit ex iis quæ 8
paſſus eſt, obedientiam : Et conſummatus, factus eſt omnibus obedi- 9

1 ܘܡܛܠܬܗ] In margine MSti [illegible]
† Et propterea i. q. κ̀ διὰ αὐτὴν] Lectio Marg. i. q. κ̀ διὰ ταύτην

10 ܠܗܘ ܥܠܬܐ ܕܦܘܪܩܢܐ ܕܠܥܠܡ܇ ܟܕ ܐܬܟܢܝ ܡܢ ܐܠܗܐ ܪܒ
ܟܘܡܪܐ ⁜ ܠܥܠܡ ✓ ܐܝܟ ܛܟܣܐ ܕܡܠܟܝܙܕܩ܀
11 ܡܛܠ ܗܢܐ܇ ܕܣܓܝܐܐ ܗܝ ܠܢ ܡܠܬܐ ܘܥܣܩܐ ܠܡܦܫܩܐ
12 ܠܡܐܡܪ܇ ܡܛܠ *ܕܚܝܢܐ ܗܘܝܬܘܢ ܒܡܫܡܥܬܐ܇ ܐܦ ܓܝܪ * νωθοὶ
ܟܕ ܚܝܒܝܢ ܗܘܝܬܘܢ ܠܡܗܘܐ ܡܠܦܢܐ ܡܛܠ ܙܒܢܐ܇ ܬܘܒ
ܣܢܝܩܝܢ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ¹ܠܗܘ ܕܢܠܦܟܘܢ܇ ܐܝܠܝܢ ܐܢܘܢ ²ܣܛܘܟܣܐ
ܕܫܘܪܝܐ ܕܡܠܘܗܝ ܕܐܠܗܐ. ܘܗܘܝܬܘܢ ܕܣܢܝܩܝܢ ܐܝܬ ܠܟܘܢ
13 ܠܚܠܒܐ܇ ܘܠܘ ܠܐ ܠܬܪܣܝܬܐ ܡܥܫܢܬܐ. ܟܠ ܓܝܪ ܗܘ
ܕܡܫܬܘܬܦ ܒܚܠܒܐ܇ ܠܐ ܡܢܣܝܐ ܗܘ ܕܡܠܬܐ ܕܙܕܝܩܘܬܐ. ܫܒܪܐ
14 ܓܝܪ ܐܝܬܘܗܝ. ܕܡܫܡܠܝܐ ܕܝܢ ܐܝܬܝܗ ܬܪܣܝܬܐ ܡܥܫܢܬܐ.
ܕܗܢܘܢ ܕܡܛܠ ܦܘܫܐ ܪ̈ܓܫܐ ܡܕܪ̈ܫܐ ܐܝܬ ܠܗܘܢ܇ ܠܘܬ
1 ܦܘܪܫܢܐ ܕܛܒܬܐ ܘܕܒܝܫܬܐ܀ ܡܛܠ ܗܢܐ ܟܕ ܫܒܩܝܢ CAP. VI.

10 entibus sibi causa salutis æternæ: Cognominatus a Deo Pontifex
⁜ æternus ✓ secundum ordinem Melchisedeci.
11 De quo multus est nobis sermo, et difficilis interpretatu dicere,
12 quoniam segnes facti estis auribus. Etenim quum deberetis esse
doctores propter tempus, rursum opus habetis † ut discatis quæ sint
elementa initii sermonum Dei: et facti estis opus habentes lacte, et
13 non cibo solido. Omnis enim qui particeps lactis, expers est sermo-
14 nis justitiæ: infans enim est. Perfectorum autem est cibus solidus,
eorum qui propter habitum sensus exercitatos habent ad discretio-
1 nem et boni et mali. Propterea omittentes sermonem initii Christi, CAP. VI.

1 ܠܗܘ ܕܢܠܦܟܘܢ] In margine MSti (ܠܗܘ) ܕܬܬܠܦܟܘܢ
2 ܣܛܘܟܣܐ] ܣܛܘܟܣܐ—ςοιχεια ܫܘܪ̈ܝܐ
ܡܘܠܕܐ܇ ܗܢܘܢ ܕܝܢ ܐܣܛܘܟܣܐ܀

† ut discatis i. q. διδάσκειν ὑμᾶς] Lectio Marg. i. q. διδάσκεσθαι ὑμᾶς

ܠܡܫܡܠܝܘܬܐ ܢܬܝܐ ܕܡܫܝܚܐ܆ ܠܘܬ ܡܫܡܠܝܘܬܐ ܐܬܝܢ܆ ܗܝ ܠܐ
ܬܘܒ ܫܬܐܤܬܐ ܪܡܝܢ ܕܬܝܒܘܬܐ ܡܢ ܥܒܕ̈ܐ ܡܝ̈ܬܐ܆
2 ܘܕܗܝܡܢܘܬܐ ܕܥܠ ܐܠܗܐ܆ ܘܕܡܠܦܢܘܬܐ ܕܡܥܡܘ̈ܕܝܬܐ ܘ[ܕ]ܣܝܡܬ
3 ܐܝ̈ܕܝܐ܆ ܘܕܩܝܡܬܐ ܕܡܝ̈ܬܐ܆ ܘܕܕܝܢܐ ܕܠܥܠܡ܆ ܘܗܕܐ ܢܥܒܕ ܐܢ
4 ܗܘ ܕܡܦܣ ܐܠܗܐ܀ ܠܐ ܡܫܟܚܢܝܬܐ ÷ܗܝ↙ ܓܝܪ
ܠܗܢܘܢ ܕܚܕܐ ܙܒܢ ܥܡܕܘ܆ ܘܛܥܡܘ ܠܡܘܗܒܬܐ ܫܡܝܢܝܬܐ܆
5 ܘܫܘܬܦܐ ܗܘܘ ܠܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ܆ ܘܛܥܡܘ ܕܛܒܬܐ ÷ܗܝ↙ ܡܠܬܐ
6 ܕܐܠܗܐ܆ ܘܚܝܠܐ ܕܥܠܡܐ ܕܥܬܝܕ܆ ܘܢܦܠܘ܆ ܕܬܘܒ ܡܢ
ܕܪܝܫ ܠܡܚܕܬܘ ܠܬܝܒܘܬܐ܆ ¹ܟܕ ܡܙܩܦܝܢ ܙܩܦܝܢ ܠܗܘܢ
7 ܠܒܪܗ ܕܐܠܗܐ ܘܡܦܪܣܝܢ܆ ܐܪܥܐ ܓܝܪ ܗܝ ܕܫܬܝܐ ܡܛܪܐ
ܕܐܬܐ ܥܠܝܗ ܙܒ̈ܢܐ ܣܓܝ̈ܐܐ܆ ܘܝܠܕܐ ²ܥܣܒܐ ܕܦܐܐ
ܠܗܢܘܢ ܕܡܛܠܬܗܘܢ ܐܦ ܡܬܦܠܚܐ܆ ܢܣܒܐ ܒܘܪ̈ܟܬܐ ܡܢ

ad perfectionem venimus: non rurfus fundamentum jacientes refi-
pifcentiæ ab operibus mortuis, et fidei quæ in Deum; Et doctrinæ 2
baptifmatum, et impofitionis manuum, et refurrectionis mortuorum,
et judicii æterni. Et hoc faciemus, fi quidem permiferit Deus. 3
Impoffibile ÷ eft ↙ enim eos, qui femel baptizati fuerint, et guftave- 4
rint donum cœlefte, et participes facti fint Spiritus Sancti; Et guf- 5
taverint bonum verbum Dei, et virtutes feculi futuri; Et cecide- 6
rint; rurfum renovari ad refipifcentiam, † denuo crucifigentes fibi
ipfis Filium Dei, et ignominiæ exponentes. Terra enim quæ bibit 7
pluviam venientem fuper fe vicibus multis, et generans herbam
convenientem iis propter quos et colitur, accipit benedictiones a

1 [ܟܕ ܡܙܩܦܝܢ ܙܩܦܝܢ ܠܗܘܢ ܠܒܪܗ] In margine MSti (ܟܕ) ܟܦܪܝܢ ܒ (ܒܪܗ)
2 [ܥܣܒܐ ܕܦܐܐ] εὔθετον — ܕܙܕܩ
† denuo crucifigentes fibi ipfis Filium—] Lectio Marg. Abnegantes Filium—

8 ܠܐܠܗܐ. ܟܕ ܡܦܩܐ ܕܝܢ ܟܘ̈ܒܐ ܘܕܪܕܪ̈ܐ. ܡܣܠܝܬܐ ܗܝ.
9 ܘܩܪܝܒܐ ܠܠܘܛܬܐ. ܕܚܪܬܗ ܠܝܩܕܢܐ. ܐܬܬܟܝܠܢ ܕܝܢ
ܡܛܠܬܟܘܢ ܐܚ̈ܝ. ܗܠܝܢ ܡܝܬܪ̈ܬܐ ܘܩܪ̈ܝܒܬܐ ܠܦܘܪܩܢܐ.
10 ܘܐܦ ܗܟܢܐ ܡܡܠܠܝܢܢ. ܠܐ ܓܝܪ ܥܘܠܐ ÷ܗܘ✓ ܐܠܗܐ
ܕܢܛܥܐ ܥܒܕܝܟܘܢ ܘܚܘܒܐ ܗܘ ܕܚܘܝܬܘܢ ܒܫܡܗ
11 ܕܫܡܫܬܘܢ ܠܩܕܝ̈ܫܐ ܘܡܫܡܫܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܡܬܪܓܪܓܝܢܢ
ܕܝܢ ܕܟܠ ܚܕ ܡܢܟܘܢ. ܗܝ ܗܕܐ ܚܦܝܛܘܬܐ ܢܚܘܐ.
12 ܠܫܘܡܠܝܐ ܕܣܒܪܐ ܥܕܡܐ ܠܫܘܠܡܐ. ܐܝܟܢܐ ܕܠܐ
ܚܡܝܠܐ ܬܗܘܘܢ. ܡܬܕܡ̈ܝܢܐ ܕܝܢ ܕܗܢܘܢ ܕܒܗܝܡܢܘܬܐ
13 ܘܒܢܓܝܪܘܬ ܪܘܚܐ ܝܪܬܘ ܡܘܠܟܢܐ. ܠܐܒܪܗܡ ܓܝܪ ܟܕ ܐܡܠܟ
ܐܠܗܐ. ܡܛܠ ܕܠܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܕܪܒ ܡܢܗ ܕܒܗ ܢܐܡܐ
14 ܒܗ. ܝܡܐ ܗܘ ܒܗ ܒܢܦܫܗ ܘܐܡܪ. ܕܐܠܐ ܟܕ ܡܒܪܟܘ ܐܒܪܟܟ
15 ܘܡܣܓܝܘ ܐܣܓܝܟ. ܘܗܟܢܐ ܓܪ ܪܘܚܐ ܐܫܟܚ ܠܡܘܠܟܢܐ.

8 Deo. Proferens autem ſpinas et carduos, reproba eſt, et proxima
9 maledictioni: cujus finis ad combuſtionem. Confidimus autem de
vobis, fratres, præſtantiora, et propinqua ſaluti, etiamſi ita loquimur.
10 Non enim injuſtus ÷ eſt ✓ Deus, ut obliviſcatur operis veſtri, et
charitatis quam oſtendiſtis in nomine ejus, qui miniſtraſtis ſanctis,
11 et miniſtratis. Cupimus autem ut unuſquiſque ex vobis idem ſtu-
12 dium oſtendat, ad expletionem ſpei uſque in finem: Ut non ſegnes
ſitis, imitatores autem illorum qui per fidem et longanimitatem hæ-
13 reditant promiſſione[s]. Abrahamo enim promittens Deus, quoniam
non erat aliquid majus ſeipſo, ut juraret per illud, juravit per ſeip-
14 ſum, Dicens; Certe benedicens benedicam tibi, et multiplicans mul-
15 tiplicabo te. Et ſic longanimiter ferens, conſequutus eſt promiſſio-

16 ܒܢܝ̈ܢܫܐ ܓܝܪ ܒܡܢ ܕܪܒ ܡܢܗܘܢ ܝܡܝܢ. ܘܟܠ ܚܪܝܢܐ
17 ܠܗܘܢ. ܡܫܬܠܡܐ ܠܫܘܪܪܐ ܡܘܡܬܐ ÷ ܗܘܝܐ .:. ܒܗܢܐ ܕܒܝܬ
ܝܬܝܪܐܝܬ ܨܒܐ ܐܠܗܐ ܕܢܚܘܐ ܠܝܪ̈ܬܐ ܕܫܘܘܕܝܐ: ܕܠܐ
18 ܡܫܬܚܠܦܢܘܬܐ ܕܨܒܝܢܗ ܐܡܨܥ ܒܡܘܡܬܐ. ܕܒܬܪܬܝܢ
ܨܒܘ̈ܢ ܕܠܐ ܡܫܬܚܠܦܢ: ܒܗܘܢ ܕܠܐ
ܡܫܟܚܐ ܕܢܕܓܠ ܐܠܗܐ. ܒܘܝܐܐ ܚܝܠܬܢܐ ܢܗܘܐ
ܠܢ. ܕܥܪܩܢ ܕܢܐܚܘܕ ܒܣܒܪܐ ܗܢܐ ܕܣܝܡ.
19 ܗܘ ܕܐܝܬܘܗܝ ܠܢ ܐܝܟ *ܐܓܟܘܪܐ ܠܢܦܫܢ ܘܫܪܝܪܐ ܘܡܩܝܡܐ. * αγκυρα
20 ܘܥܐܠ ܠܓܘ ܡܢ ܐܦܝ ܬܪܥܐ. ܐܝܟܐ ܕ[1]ܩܕܡܝܐ ܡܪܗܛܐ
ܚܠܦܝܢ ܥܠ ܝܫܘܥ. ܗܘ ܕܒܕܡܘܬ ܡܠܟܝܙܕܩ. ܗܘܐ ܪܒ
ܟܘܡܪܐ ܠܥܠܡ܀

CAP. VII. 1 ܗܢܐ ܓܝܪ ܡܠܟܝܙܕܩ ܡܠܟܐ ܕܫܠܝܡ: ܟܘܡܪܐ ܕܐܠܗܐ ܥܠܝܐ ܗܘ

nem. Homines enim per majorem ſeipſis jurant: et omnis contro- 16
verſiæ iis terminus ad confirmationem juramentum ÷ eſt ✓: In quo 17
abundantius volens Deus oſtendere hæredibus promiſſionis immuta-
bilitatem voluntatis ſuæ, intervenit juramento: Ut per duas res im- 18
mutabiles, (in quibus impoſſibile eſt ut mentiretur Deus,) conſola-
tionem validam habeamus, qui confugimus ut obtineamus ſpem
hanc propoſitam: Quam habemus ſicut anchoram animæ et tutam 19
et firmam, et ingredientem ad interius velaminis: Ubi præcurſor 20
pro nobis ingreſſus eſt Jeſus, ſecundum ordinem Melchiſedeci Pon-
tifex factus in æternum.

CAP. VII. Hic enim Melchiſedecus rex Salem, ſacerdos Dei altiſſimi, qui ob- 1

1 ܩܕܡܝܐ ܡܪܗܛܐ] In margine MSti προδρομος — ܦܪܘܕܪܘܡܘܣ

ܡܪܝܡܐ: ܗܘ ܕܐܪܥܗ ܗܘܐ ܠܐܒܪܗܡ ܟܕ ܗܦܟ ¹ܡܢ ܩܘܦܣܐ
2 ܕܡܠܟܐ ܘܒܪܟܗ: ܠܗܘ ܕܐܦ ܡܥܣܪ̈ܐ ܦܠܓ ܡܢ ܟܠܡܕܡ
ܐܒܪܗܡ ※ ܪܝܫ ܐܒܗ̈ܬܐ ✓ ܩܕܡܝܬ ܡܢ ܡܬܦܫܩ ܡܠܟܐ
ܕܙܕܝܩܘܬܐ. ܒܬܪܟܢ ܕܝܢ ܐܦ ܡܠܟܐ ܕܫܠܝܡ. ܗܢܘ ܕܐܝܬܘܗܝ
3 ܡܠܟܐ ܕܫܝܢܐ. ܕܠܐ ܐܒܐ. ܕܠܐ ܐܡܐ. ܠܐ ܡܬܡܠܠܐ ܒܕ̈ܪܐ. ܕܠܐ
ܫܘܪܝܐ ܕܝܘ̈ܡܬܐ ܘܠܐ ܫܘܠܡܐ ܕܚܝ̈ܐ ܐܝܬ ܠܗ. ܟܕ ܡܬܕܡܝܐ ܕܝܢ
4 ܠܒܪܗ ܕܐܠܗܐ. ܡܩܘܐ ܟܘܡܪܐ ܐܡܝܢܐܝܬ܀ ܚܙܘ ܕܝܢ ܕܐܝܟܢ
ܐܝܬܘܗܝ ܗܢܐ. ܠܗܘ ܕܐܦ ܡܥܣܪ̈ܐ ܝܗܒ ܐܒܪܗܡ ܪܝܫ ܐܒܗ̈ܬܐ
5 ܡܢ ²ܪ̈ܫܝܬܐ. ܘܗܠܝܢ ܡܢ ܕܡܢ ܒܢ̈ܝܐ ܕܠܘܝ ܟܘܡܪܘܬܐ
ܢܣܒܝܢ: ܦܘܩܕܢܐ ܐܝܬ ܠܗܘܢ ܕܢܥܣܪܘܢܝܗܝ ܠܥܡܐ ܐܝܟ
ܢܡܘܣܐ: ܗܢܘ ܕܝܢ ܠܐܚ̈ܐ ܕܝܠܗܘܢ. ܘܟܕ ܗܐ ܢܦܩܘ ܡܢ

viam factus est Abrahamo, quum reverteretur a cæde regum, et be-
2 nedixit ei: (Cui et decimas divisit ex omnibus Abrahamus # Patriar-
cha ✓:) primum quidem interpretatus, Rex justitiæ, deinde autem
3 et Rex Salem, quod est, Rex pacis: † Sine patre, sine matre, non
memoratus in generationibus, neque initium dierum, neque finem vitæ
habens: assimilatus autem Filio Dei, manet sacerdos in perpetuum.
4 Videte autem quantus *fuerit* hic, cui et decimas dedit Abrahamus
5 Patriarcha ex primitiis. Et illi quidem qui de filiis Levi, sacerdo-
tium accipientes, præceptum habent ut deciment populum secun-
dum legem, hoc est autem, fratres suos, quanquam egressi sint ex

1 ܡܢ ܩܘܦܣܐ] In margine MSti ܐܦܘ ܬܝܣ ܟܘܦܝܣ ἀπὸ τῆς κοπῆς
2 ܪ̈ܫܝܬܐ] ܐܩܪܘܕܝܢܝܘܢ ἀκροθινίων
† Sine patre &c.] *Vid. Not.*

6 ܒܚܨܗܘܢ ܕܐܒܪܗܡ. ܗܘ ܕܝܢ ܕܠܐ ܡܬܝܚܣ ܒܫܪܒܬܐ ܡܢܗܘܢ
7 ܥܣܪ ܠܐܒܪܗܡ. ܘܠܗܘ ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ ܫܘܘܕܝܐ ܒܪܟܗ. ܘܠܐ
ܕܝܢ ܡܢ ܟܠ ܚܪܝܢܐ. ܗܘ ܕܒܨܝܪ ܡܢ ܗܘ ܕܪܒ ܡܢܗ ܡܬܒܪܟ.
8 ܡܥܣܪܐ ܗܪܟܐ ܒܢܝ̈ܢܫܐ ܡܝ̈ܘܬܢܐ ܫܩܠܝܢ. ܠܬܡܢ ܕܝܢ
9 ܗܘ ܕܡܣܗܕ ܥܠܘܗܝ ܕܚܝ. ܘܐܝܟ ܕܐܢܫ ܢܐܡܪ ܒܐܝܕ ܐܒܪܗܡ. ܐܦ ܠܘܐ
10 ܗܘ ܕܡܥܣܪ̈ܐ ܢܣܒ ܗܘܐ ܐܬܥܣܪ. ܥܕܟܝܠ ܓܝܪ ܒܚܨܗ
11 ܕܐܒܘܗܝ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ. ܟܕ ܐܪܥܗ ܠܡܠܟܝܙܕܩ.: ܐܠܘ ܗܟܝܠ
ܡܫܡܠܝܘܬܐ ܒܝܕ ܟܗܢܘܬܐ ܠܘܝܬܐ ܐܝܬܝܗ ܗܘܬ:.
ܠܥܡܐ ܓܝܪ ܒܝܕܗ ܐܬܬܣܝܡ ܢܡܘܣܐ. ¹ܡܢܐ ܐܝܬܘܗܝ
ܗܘܐ ܣܢܝܩܘܬܐ. ܕܐܚܪܢܐ ܟܗܢܐ ܒܕܡܘܬܗ ܕܡܠܟܝܙܕܩ ܢܩܘܡ
12 ܟܗܢܐ. ܘܠܐ ܐܝܟ ܛܟܣܗ ܕܐܗܪܘܢ ܢܬܐܡܪ. ܟܕ ܡܫܬܚܠܦܐ
ܓܝܪ ܟܗܢܘܬܐ. ܡܢ ܐܢܢܩܐ ܐܦ ܕܢܡܘܣܐ ܫܘܚܠܦܐ ܗܘܐ.

lumbo Abrahami. Is autem, qui non memoratus in generationibus 6
ab iis, decimavit Abrahamum; et habenti promiſſiones benedixit. 7
Sine autem omni controverſia, id quod minus a præſtantiore benedi- 8
citur. Et hîc quidem decimas homines morientes accipiunt: ibi autem 9
de quo teſtatum eſt quod vivat. Et, (ut quis dixerit) per Abraha- 10
mum, et Levi, qui decimas accipiebat, decimatus eſt. Adhuc enim in 11
lumbo patris erat, quum occurreret ei Melchiſedecus. Si quidem
igitur conſummatio per ſacerdotium Leviticum erat, (populo enim
ſub ipſo impoſita fuit lex:) † quid erat opus ut ſecundum ordinem
Melchiſedeci, alius exſurgeret ſacerdos, et non ſecundum ordinem 12
Aaronis diceretur? Mutato enim ſacerdotio, ex neceſſitate et legis

¹ [ܡܢܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ] In margine MSti (ܡܢܐ) ܥܕܟܝܠ (ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ)
† quid erat–] Lectio Marg. (quid) Adhuc (erat–)

13 ܗܘ ܓܝܪ ܕܥܠܘܗܝ ܡܬܐܡܪ̈ܢ ܗܠܝܢ܂ ܠܫܪܒܬܐ ܐܚܪܢܝܬܐ
14 ܐܫܬܘܬܦ܂ ܡܢ ܗܝ ܕܠܐ ܐܢܫ ܐܬܩܪܒ ܠܡܕܒܚܐ܂ ܦܪܝܫܐ ܡܕܝܢ
ܓܝܪ܂ ܕܡܢ ܝܗܘܕܐ ܕܢܚ ܡܪܢ܂ ÷ ܡܢ ✓ ܫܪܒܬܐ ܕܠܐ
15 ܥܠܝܗ ܡܕܡ ܥܠ ܟܗܢܘܬܐ ܡܠܠ ܡܘܫܐ܂ ܘܝܬܝܪܐܝܬ
ܬܘܒ ܦܪܝܫܐ ܐܝܬܘܗܝ܂ ܐܢ ܐܝܟ ܕܡܘܬܗ ܕܡܠܟܝܙܕܩ܂ ܩܐܡ
16 ܟܗܢܐ ܐܚܪܢܐ܂ ܗܘ ܕܠܐ ܐܝܟ ܢܡܘܣܐ ܕܦܘܩܕܢܐ ܒܣܪܢܝܐ ܗܘܐ܂
17 ܐܠܐ ܐܝܟ ܚܝܠܐ ܕܚܝܐ ܠܐ ܡܫܬܪܝܢܐ܂ ܣܗܕ ※ ܠܗ ✓ ܓܝܪ ܕܐܢܬ
18 ܐܝܬܝܟ ܟܘܡܪܐ ܠܥܠܡ ܐܝܟ ܛܟܣܗ ܕܡܠܟܝܙܕܩ܀ ܒܘܛܠܐ
ܡܢ ܓܝܪ ܗܘܐ ܕܦܘܩܕܢܐ ܩܕܡܝܐ܂ ܡܛܠ ܟܪܝܗܘܬܗ ܘܕܠܐ
19 ܡܥܕܪܢܘܬܗ܂ ܠܐ ܡܕܡ ܓܝܪ ܓܡܪ ܢܡܘܣܐ܂ ܡܥܠܢܘܬܐ
20 ܕܝܢ ܕܣܒܪܐ ܕܡܝܬܪܐ܂ ܒܗ ܗܘ ܕܡܬܩܪܒܝܢ ܠܐܠܗܐ܂ ܘܟܡܐ
ܕܠܐ ܕܦܣܩܝܢ ܡܢ ܡܘܡܬܐ ܐܝܠܝܢ ܗܘܘ ܕܗܘܘ ܟܗ̈ܢܐ܂
21 ܗܢܐ ܕܝܢ ܥܡ ܡܘܡܬܐ܂ ܒܝܕ ܗܘ ܕܐܡܪ ܠܘܬܗ܂ ܝܡܐ

13 mutatio fit. Is enim de quo dicta *sunt* hæc, tribûs alterius particeps
14 fuit, de qua nemo accessit ad altare. Manifestum enim quod ex Juda
exortus sit Dominus noster: ÷ e ✓ tribu, qua nihil de sacerdotio lo-
15 quutus est Moses. Et amplius adhuc manifestum est, si secundum
16 similitudinem Melchisedeci exoriatur sacerdos alius: Qui non secun-
dum legem mandati carnalis factus est, sed secundum virtutem vitæ
17 indissolubilis. (Testificatur ※ ei ✓ enim, Quoniam tu es sacerdos in
18 æternum, secundum ordinem Melchisedeci.) Abrogatio quidem
enim fit mandati prioris, propter infirmitatem ipsius et inutilita-
19 tem. Nihil enim perfecit lex: introductio autem spei melioris, per
20 quam appropinquamus Deo. Et quatenus sine jurejurando fiebant,
21 qui facti sunt sacerdotes: Hic autem cum jurejurando, per dicen-

ܡܪܝܐ ܘܠܐ ܢܬܬܘܐ܂ ܕܐܢܬ ܗܘ ܟܘܡܪܐ ܠܥܠܡ܂ ܐܝܟ ܛܟܣܗ
22 ܕܡܠܟܝܙܕܩ܀ ܐܝܟ ܗܕܐ ܒܟܠܗ ܡܝܬܪܐ ܕܝܬܩܐ ܗܘܐ ܥܪܒܐ
23 ܝܫܘܥ܂ ܘܗܢܘܢ ܟܗܢܐ ܣܓܝܐܐ ܐܝܬܝܗܘܢ ܕܗܘܘ ܒܡܘܬܐ܂ ܡܛܠ
24 ܕܡܘܬܐ ܡܬܟܠܝܢ ܗܘܘ ܠܡܩܘܡܘ܂ ܗܢܐ ܕܝܢ ܡܛܠ ܕܩܐܡ
25 ܠܥܠܡ܂ ܟܘܡܪܘܬܐ ܠܐ ܥܒܪܐ ܐܝܬ ܠܗ܂ ܡܟܝܠ ܡܫܟܚ ܐܦ
ܠܡܚܝܘ ܠܥܠܡ ܠܗܠܝܢ ܕܡܬܩܪܒܝܢ ܒܐܝܕܗ
ܠܐܠܗܐ܂ ܟܕ ܒܟܠܙܒܢ ܚܝ ܠܗܘܢ ܕܢܗܘܐ ܒܥܐ ܥܠܝܗܘܢ܀
26 ܕܐܝܟ ܗܢܐ ܓܝܪ ܐܦ ܘܠܐ ܗܘܐ ܠܢ ܪܒ ܟܘܡܪܐ܂ ܚܣܝܐ܂ ܠܐ ܒܝܫܐ܂ ܠܐ
ܡܛܘܫܐ܂ ܘܦܪܝܫ ܡܢ ܚܛܝܐ܂ ܘܪܡܐ ܡܢ ܫܡܝܐ ܗܘܐ܂
27 ܗܘ ܕܠܐ ܐܝܬ ܠܗ ܟܠ ܝܘܡ ܐܢܢܩܐ ܐܝܟ ܗܠܝܢ ܕܡܩܪܒܝܢ ܕܒܚܐ܂
ܕܡܩܕܡܐܝܬ ܚܠܦ ܚܛܗܘܗܝ ܕܝܠܗ ܢܩܪܒ ܢܦܫܗ܂ ܘܒܬܪܟܢ
ܚܠܦ ܗܠܝܢ ܕܥܡܐ܂ ܗܕܐ ܓܝܪ ܥܒܕܗ ܚܕܐ ܙܒܢ܂ [1] ܟܕ ܗܘ

tem ad eum; Juravit Dominus, et non pœnitebit eum; Tu es ſa-
cerdos in æternum ſecundum ordinem Melchiſedeci. In tantum 22
melioris teſtamenti factus eſt ſponſor Jeſus. Et illi quidem plures 23
ſunt qui facti ſunt Sacerdotes, quia morte prohiberentur permanere.
Hic autem quia manet in æternum, ſacerdotium ſempiternum ha- 24
bet. Unde et ſervare in æternum poteſt accedentes per eum ad 25
Deum: ſemper vivens, ut ſit interpellans pro iis. Talis enim et con- 26
veniebat nobis Pontifex, ſanctus, innocens, impollutus, et ſeparatus a
peccatoribus, et excelſior cœlis factus: Qui non habet quotidie ne- 27
ceſſitatem, (quemadmodum pontifices) prius pro peccatis ſuis victi-
mas offerre, et deinde pro iis populi: hoc enim fecit ſemel, quum

1 ܟܕ ܗܘ ܠܗ ܐܩܪܒ] In margine MSti (ܟܕ ܗܘ ܠܗ) ܩܪܒ

28 ܠܗ ܐܩܪܒ. ܢܡܘܣܐ ܓܝܪ ܠܒܢܝ̈ܢܫܐ [ܩܐܡ] ܪ̈ܝܫܝ ܟܘܡܪܐ
ܕܐܝܬ ܠܗܘܢ ܟܘܪܗܢܐ. ܡܠܬܐ ܕܝܢ ܕܡܘܡܬܐ ܗܝ ܕܒܬܪ
ܢܡܘܣܐ: ܒܪܐ ܕܓܡܝܪ ܠܥܠܡ ܡܩܝܡܗ܀

CAP. VIII.

1 *ܩܦܠܐܘܢ ܕܝܢ ܥܠ ܗܠܝܢ ܕܡܬܐܡܪ̈ܢ: ܕܐܝܟ ܗܢܐ ܐܝܬ
ܠܢ ܪܒ ܟܘܡܪܐ: ܗܘ ܕܝܬܒ ܒܝܡܝܢܐ ܕܟܘܪܣܝܐ ܕܪܒܘܬܐ ܒܫܡܝ̈ܐ.
2 ܡܫܡܫܢܐ ܕܩܘ̈ܕܫܐ ܘܕܡܫܟܢܐ ܗܘ ܫܪܝܪܐ: ܗܘ ܕܩܒܥ ܡܪܝܐ
3 ܘܠܐ ܒܪܢܫܐ. ܟܠ ܓܝܪ ܪܒ ܟܘܡܪܐ ܠܡܩܪܒܘ ܩܘܪ̈ܒܢܐ
ܘܕܒ̈ܚܐ ܩܐܡ. ܡܢ ܗܪܟܐ ܐܠܝܨܐ ÷ ܕܢܗܘܐ ✓ ܐܝܬ ܠܗ ܡܕܡ
4 ܘܠܗܢܐ: ܗܘ ܕܢܩܪܒ. ܐܠܘ ܡܢ ܓܝܪ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܥܠ ܐܪܥܐ:
ܐܦܠܐ ܐܝܬܘܗܝ ܗܘܐ ܟܗܢܐ: ܟܕ ܐܝܬܝܗܘܢ ܗܘܘ ܟܗ̈ܢܐ ܗܢܘܢ
5 ܕܐܝܟ ܢܡܘܣܐ ܡܩܪܒܝܢ ܩܘܪ̈ܒܢܐ: ܗܢܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܠܕܡܘܬܐ
ܘܠܛܠܠܝܬܐ ܡܫܡܫܝܢ ܕܗܢܝܢ ܫܡܝܢܝ̈ܬܐ: ܐܝܟ ܡܐ ܕܐܬܓܠܝ
ܠܡܘܫܐ ܟܕ ܥܬܝܕ ܗܘܐ ܠܡܫܡܠܝܘ ܠܡܫܟܢܐ. ܚܙܝ ܓܝܪ ܐܡܪ:

* κεφαλαιον

28 seipsum obtulit. Lex enim homines [*constituit*] pontifices, qui habent infirmitatem: sermo autem jurisjurandi quod post legem *conceptum fuit*, Filium *constituit* in æternum perfectum.

CAP. VIII.

1 Capitulum autem super ea quæ dicuntur; Talem habemus Pon-
2 tificem, qui sedit in dextera throni majestatis in cœlis; Minister sanc-
3 torum, et tabernaculi veri, quod fixit Dominus, et non homo. Omnis enim pontifex ad offerendum oblationes et victimas constituitur:
4 unde necesse ÷ ut sit ✓ aliquid et huic quod offerat. Si quidem enim esset super terram, nec utique esset sacerdos: quum essent sacerdotes
5 secundum legem offerentes oblationes: Qui exemplari et umbræ ministrant cœlestium: sicut revelatum est Mosi, quum futurus esset absolvere tabernaculum; Vide, (enim dicit) facies omnia secundum

6 ܠܕܡܘܬܐ ܡܚܘܝܐ ܐܝܟ ܛܘܦܣܐ ܗܘ ܕܐܬܚܘܝ ܠܟ ܒܛܘܪܐ܀ ܗܫܐ
ܕܝܢ ܠܡܫܡܫܘܬܐ ܕܝܬܝܪ ܡܝܬܪܬܐ ܐܬܦܠܓ܆ ܒܟܡܐ ܕܐܝܬܘܗܝ
ܡܨܥܝܐ ܕܕܝܐܬܝܩܐ ܕܐܦ ܡܝܬܪܬܐ܆ ܗܝ ܕܥܠ ܫܘܘ̈ܕܝܐ
7 ܕܡܝܬܪܝܢ ܐܬܢܡܣܬ܀ ܐܠܘ ܓܝܪ ܗܝ ܩܕܡܝܬܐ
ܐܝܬܝܗ̇ ܗܘܬ ܠܐ ܡܬܥܕܠܢܝܬܐ܆ ܠܐ ܡܬܒܥܐ ܗܘܐ ܕܘܟܬܐ ܕܬܪܬܝܢܝܬܐ.
8 ܟܕ ܓܥܠ ܠܗܘܢ ܓܝܪ ܐܡܪ܀ ܗܐ ܝܘܡܬܐ ܐܬܝܢ ܐܡܪ ܡܪܝܐ܆
ܘܐܫܠܡ ܥܠ ܒܝܬܐ ܕܐܝܣܪܝܠ ܘܥܠ ܒܝܬܐ ܕܝܗܘܕܐ܆ ܕܝܐܬܝܩܐ
9 ܚܕܬܐ. ܠܘ ܐܝܟ ܕܝܐܬܝܩܐ ܗܝ [1]ܕܦܩܕܬ ܠܐܒܗ̈ܝܗܘܢ. ܒܝܘܡܐ
ܕܐܚܕܬ ܒܐܝܕܗܘܢ ܠܡܦܩܘ ܐܢܘܢ ܡܢ ܐܪܥܐ ܕܡܨܪܝܢ. ܡܛܠ
ܕܗܢܘܢ ܠܐ ܩܘܘ ܒܕܝܐܬܝܩܐ ܕܝܠܝ܆ ܐܦ ܐܢܐ ܐܡܣܝܬ ܒܗܘܢ
10 ܐܡܪ ܡܪܝܐ. ܡܛܠ ܕܗܕܐ ܗܝ ܕܝܐܬܝܩܐ ܗܝ ܕܐܦܩܕ ܐܢܐ
ܠܒܝܬܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܒܬܪ ܝܘܡܬܐ ܗܢܘܢ ܐܡܪ ܡܪܝܐ܆ ܐܠܐ

exemplar, quod ostensum est tibi in monte. Nunc autem ministe- 6
rium excellentius sortitus est, quanto est mediator testamenti et
præstantioris, quod in promissionibus melioribus constitutum est
lege. Si enim prius illud esset inculpabile, non requireretur locus 7
secundi. Vituperans eos enim dicit; Ecce dies veniunt, dicit Do- 8
minus, et consummabo super domum Israelis, et super domum Judæ,
testamentum novum: Non secundum testamentum † quod præcepi 9
patribus ipsorum, in die quo apprehendi manum eorum, educere eos
de terra Ægypti: quoniam ipsi non perstiterunt in testamento meo,
et ego sprevi eos, dicit Dominus. Quia hoc est testamentum quod 10
disponam domui Israelis post dies illos, dicit Dominus; Dabo leges

1 ܕܦܩܕܬ] In margine MSti ܕܥܒܕܬ

† quod præcepi i. q. διεθέμην] Lectio Marg. i. q. ἐποίησα

ܢܡܘ̈ܣܝ ܕܝܠܝ ܒܡܕܥܐ ܕܝܠܗܘܢ܆ ܘܥܠ ܠܒܘ̈ܬܐ ܕܝܠܗܘܢ
ܐܟܬܘܒ ܐܢܘܢ. ܘܐܗܘܐ ܠܗܘܢ ܠܐܠܗܐ܆ ܘܗܢܘܢ ܢܗܘܘܢ
11 ܠܝ ܠܥܡܐ. ܘܠܐ ܢܠܦܘܢ ܟܠ ܚܕ ˈܠܒܪ ܡܕܝܢܬܗ ܘܐܢܫ
ܠܐܚܘܗܝ܆ ܟܕ ܐܡܪ ܕܥ ܠܡܪܝܐ. ܡܛܠ ܕܟܠܗܘܢ
12 ܢܕܥܘܢܢܝ܆ ܡܢ ܙܥܘܪܐ ܕܒܗܘܢ ܘܥܕܡܐ ܠܪܒܐ. ܡܛܠ
ܕܚܣܐ ܐܗܘܐ ܠܥܘ̈ܠܐ ܕܝܠܗܘܢ. ܘܠܚܛܗ̈ܐ ܕܝܠܗܘܢ
13 ܘܠܥܘ̈ܠܝܗܘܢ ܠܐ ܐܬܕܟܪ ܬܘܒ܀ ܟܕ ܕܝܢ ܐܡܪ ܚܕܬܐ܆
ܐܥܬܩܗ ܠܩܕܡܝܬܐ. ܗܘ ܕܝܢ ܕܥܬܩ ܘܣܒ܆ ܩܪܝܒ ܗܘ
ܠܡܚܒܠ܀

1 ܐܝܬ ܗܘܐ ܕܝܢ ܗܟܝܠ ܐܦ ܠܗ̇ ܩܕܡܝܬܐ ܙܕ̈ܩܐ ܕܬܫܡܫܬܐ CAP. IX.
2 ܘܩܘܕܫܐ ܥܠܡܢܝܐ. ܡܫܟܢܐ ܓܝܪ ܐܬܬܩܢ ܩܕܡܝܐ܆
ܒܗ ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܡܢܪܬܐ ܘܦܬܘܪܐ ܘܠܚܡܐ ܕܦܐܬܐ ܦܪܝܫܐ܆

meas in mentem eorum, et ſuper corda eorum ſcribam eas: et ero
11 iis in Deum, et ipſi erunt mihi in populum. Et non docebunt
unuſquiſque †concivem ſuum, et unuſquiſque fratrem ſuum, dicens;
Cognoſce Dominum: quoniam omnes cognoſcent me, a parvo eo-
12 rum uſque ad magnum: Quia propitius ero injuſtitiis eorum, et
peccatorum eorum, et iniquitatum eorum non recordabor amplius.
13 In eo quod dicit Novum, antiquavit prius: quod autem antiquatur
et ſeneſcit, propinquum eſt corruptioni.

1 Habuit quidem igitur et prius juſtificationes culturæ tunc, ſanc- CAP. IX.
2 tuarium mundanum. Tabernaculum enim apparatum eſt primum,
in quo erat candelabrum, et menſa, et panes propoſitionis, quæ dicta

1 [ܠܒܪ ܡܕܝܢܬܗ] In margine MSti ܠܩܪܝܒܗ

† concivem] Lectio Marg. Proximum

3 ܗܝ ܐܝܕܐ ܕܡܬܐܡܪܐ ܩܘܕܫܐ. ܒܬܪ ܕܝܢ ܐܦ̈ܝ ܬܪܥܐ ܬܪܝܢܐ܀
4 ܡܫܟܢܐ ܗܘ ܕܡܬܐܡܪܐ ܩܘܕܫܐ ܕܩܘܕ̈ܫܐ܆ ܕܐܝܬ ܒܗ ܒܝܬ
ܒܣ̈ܡܐ ܕܕܗܒܐ܆ ܘܩܒܘܬܐ ܗܝ ܕܕܝܐܬܝܩܝ ܕܡܚܦܝܐ ܗܘܬ ܡܢ
ܟܠ ܓܒ̈ܝܢ ܒܕܗܒܐ. ܗܝ ܕܒܗ *ܣܛܐܡܢܘܣ ܕܕܗܒܐ ܕܐܝܬ * ϛαμνος
ܗܘܐ ܒܗ ܡܢܢܐ. ܘܫܒܛܐ ܕܐܗܪܘܢ ܗܘ ܕܐܦܪܥ܆ *ܘܦܠܐܩ̈ܣ * και πλακες
5 ܕܕܝܐܬܝܩܝ. ܠܥܠ ܡܢܗ ܕܝܢ ܟܪ̈ܘܒܐ ܕܫܘܒܚܐ ܕܡܛܠܠܝܢ
ܠܗ ܠܚܘܣܝܐ. ܡܛܠ ܗܠܝܢ ܕܠܐ ܐܝܬ ܠܡܐܡܪ ܒܚܕܐ
6 ܒܚܕܐ܆ ܟܕ ܕܝܢ ܗܠܝܢ ܗܟܢܐ ܡܬܛܝ̈ܒܢ ܗܘܘ܀ ܠܡܫܟܢܐ
ܩܕܡܝ ܗܘ ܡܟܝܠ. ܒܟܠ ܙܒܢ ܥܐܠܝܢ ܗܘܘ ܟܗ̈ܢܐ ܟܕ
7 ܠܬܫܡܫ̈ܬܐ ܡܫܡܠܝܢ. ܠܗܘ ܕܝܢ ܬܪܝܢܐ܆ ܚܕܐ ܙܒܢ ܒܫܢܬܐ
ܒܠܚܘܕܘܗܝ ܪܒ ܟܗ̈ܢܐ܆ ܠܘ ܣܛܪ ܡܢ ܕܡܐ ܗܘ ܕܡܩܪܒ ܗܘܐ
8 ܚܠܦ ܢܦܫܗ ܘܚܠܦ [1] ܠܐ ܝܕܥ̈ܬܗ ܕܥܡܐ. ܗܕܐ ܕܝܢ ܡܘܕܥܐ
ܗܘܬ ܪܘܚܐ ܩܕܝܫܐ܆ ܕܠܐ ܒܥܕܟܝܠ ܐܬܓܠܝܬ ܗܘܬ ܐܘܪܚܐ ܕܩܘܕ

Sancta. Post autem velamentum secundum, tabernaculum, quod 3
dictum, Sanctum Sanctorum: In quo erat thuribulum aureum, et 4
arca fœderis, quæ circumtecta erat ex omni parte auro, in qua urna
aurea quæ habebat manna, et virga Aaronis quæ germinaverat, et
tabulæ testamenti: Supra hanc autem Cherubim gloriæ, obumbran- 5
tes propitiatorium: de quibus non est dicendum singulatim. Quum 6
autem hæc ita disposita essent, in tabernaculum quidem prius sem-
per introibant sacerdotes, ministeria explentes: In secundum autem 7
semel in anno solus summus sacerdos, non absque sanguine, quem
offerebat pro sui ipsius et pro ignorantiis populi: Hoc autem notum 8
faciente Spiritu Sancto, quod non adhuc manifestata esset via Sanc-

[1] [ܠܐ ܝܕܥ̈ܬܗ] In margine MSti ܐܓܢܘܝܡܐܛܐ — الجهالات والذنوب

ܩܘܕܫܐ܆ ܟܕ ܥܕܟܝܠ ܡܫܟܢܐ ܗܘ ܩܕܡܝܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗ
9 ܩܘܡܐ܆ ܗܘ ܐܝܟ ܕܐܝܬܘܗܝ ܦܠܐܬܐ ܕܙܒܢܐ ܗܘ ܗܢܐ ܕܩܐܡ܆ ܒܗ ܗܘ
ܕܩܘܪ̈ܒܢܐ ܘܕ̈ܒܚܐ ܡܬܩܪܒܝܢ܆ ܕܠܐ ܡܫܟܚܝܢ ܐܝܟ ܕܒܬܐܪܬܐ
10 ܠܡܫܡܠܝܘ ܠܗܘ ܕܡܫܡܫ܆ ܒܠܚܘܕ ܕܝܢ ܥܠ ܡܐܟ̈ܘܠܬܐ
ܘܡܫ̈ܬܝܢܐ܆ ܘܡܥܡܘ̈ܕܝܬܐ ܡܫܚܠ̈ܦܬܐ ܘܙܕ̈ܩܐ ܕܒܣܪܐ܆
11 ܕܥܕܡܐ ܠܙܒܢܐ ܕܬܘܪܨܐ ܣܝܡܝܢ܀ ܡܫܝܚܐ ܕܝܢ ܐܬܐ ܪܒ
ܟܘܡܪܐ ܕܛܒ̈ܬܐ ܕܗܘ̈ܝ[1]܀ ܒܝܕ ܡܫܟܢܐ ܕܪܒ ܗܘ ܘܓܡܝܪ
ܡܫܡܠܝ܆ ܕܠܐ ܒܐܝܕܝܢ ܥܒܝܕܐ. ܗܢܘ ܕܝܢ ܠܘ ܕܗܕܐ ܒܪܝܬܐ܆
12 ܐܦܠܐ ܒܝܕ ܕܡܐ ܕܨܦܪ̈ܐ ܘܕܥ̈ܓܠܐ. ܒܝܕ ܕܝܢ ܕܡܐ ܕܝܠܗ ܥܠ ܚܕܐ
13 ܙܒܢ ܠܒܝܬ ܩܘܕܫܐ܆ ܟܕ ܦܘܪܩܢܐ ܕܠܥܠܡ ܐܫܟܚ. ܐܢ
ܓܝܪ ܕܡܐ ܕܬܘܪ̈ܐ ܘܕܨܦܪ̈ܐ ܘܩܛܡܐ ܕܥܓܠܬܐ ܕܡܬܪܣܣ܆
ܠܗܢܘܢ ܕܡܛܡܐܝܢ ܡܩܕܫ ܗܘܐ ܠܘܬ ܕܟܝܘܬܐ ܗܝ ܕܒܣܪܐ܆

9 torum, dum adhuc tabernaculum primum haberet ſtatum. Quod
erat parabola temporis illius præſentis, juxta quod oblationes et vic-
timæ offerebantur, non potentes juxta conſcientiam perficere mini-
10 ſtrantem: Solum autem in cibis et potibus, et ablutionibus diverſis,
11 et juſtitiis carnis, uſque ad tempus correctionis impoſitis. Chriſtus
autem, adveniens Pontifex bonorum † quæ facta ſunt, per tabernacu-
lum majus et perfectius, non manu factum, hoc eſt autem, non hu-
12 jus creationis; Neque per ſanguinem hircorum, et vitulorum, per
autem ſanguinem ſuum ingreſſus eſt ſemel in Sancta, redemptionem
13 æternam inveniens. Si enim ſanguis taurorum et hircorum, et cinis
vitulæ aſperſus in inquinatos, ſanctificabat ad purificationem carnis:

1 ܕܗܘ̈ܝ] In margine MSti ܕܥܬܝ̈ܕܢ

† quæ facta ſunt i. q. γενομένων] Lectio Marg. i. q. μελλόντων

14 ܟܡܐ ܠܡܝܬܪܐܝܬ ܕܡܗ ܕܡܫܝܚܐ ܗܘ ܕܒܝܕ ܪܘܚܐ ܕܠܥܠܡܝܢ. ܗܘ
ܠܗ ܩܪܒ ܕܠܐ ܡܘܡܐ ܠܐܠܗܐ. ܢܕܟܐ ܠܬܐܪܬܐ ܕܝܠܟܘܢ ܡܢ
15 ܥܒ̈ܕܐ ܡܝ̈ܬܐ. ܠܡܦܠܚ ܕܢܦܠܚܘܢ ܠܐܠܗܐ ܚܝܐ. ܘܡܛܠ ܗܕܐ
ܕܕܝܬܝܩܐ ܚܕܬܐ ܡܨܥܝܐ ܐܝܬܘܗܝ: ܐܝܟܢܐ ܕܟܕ ܡܘܬܐ ܗܘܐ
ܠܦܘܪܩܢܐ ܕܗܠܝܢ ܡܥܒܪ̈ܢܘܬܐ ܕܒܕܝܬܝܩܐ ܩܕܡܝܬܐ.
16 ܫܘܘܕܝܐ ܢܣܒܘܢ ܗܢܘܢ ܕܩܪܝܢ. ܕܝܪܬܘܬܐ ܕܠܥܠܡ܀ ܐܝܟܐ
17 ܓܝܪ ܕܕܝܬܝܩܐ ܐܢܢܩܐ ܕܡܘܬܐ ܢܬܝܬܐ ܕܗܘ ܕܣܡ. [ܕܝܬܝܩܐ
ܓܝܪ ܥܠ ܡܝ̈ܬܐ ܡܫܬܪܪܐ: ܡܛܠ ܕ] ܠܐ ܡܟܝܠ ܡܬܚܝܠܐ.
18 ܟܡܐ ܕܚܝ ܗܘ ܕܣܡܗ. ܡܢ ܗܪܟܐ: ܐܦܠܐ ܗܝ ܩܕܡܝܬܐ
19 ܒܠܥܕ ܡܢ ܕܡܐ ܐܬܚܕܬܬ܀ ܟܕ ܐܬܩܪܝܬ ܓܝܪ ܟܠܗ
ܦܘܩܕܢܐ ܐܝܟ ܢܡܘܣܐ ܡܢ ܡܘܫܐ ܠܟܠܗ ܥܡܐ: ܢܣܒ
ܕܡܐ ܕܥܓ̈ܠܐ ܥܡ ܡܝ̈ܐ ܘܥܡܪܐ ܙܚܘܪܝܬܐ ܘܙܘܦܐ[1]: ܘܠܗ

14 Quanto magis ſanguis Chriſti, qui per Spiritum æternum ſeip-
ſum obtulit ſine macula Deo, purificabit conſcientiam veſtram ab
15 operibus mortuis, ad ſerviendum Deo viventi? Et propter hoc teſta-
menti novi mediator eſt, ut morte intercedente, in redemptionem
earum tranſgreſſionum quæ ſub teſtamento priori, promiſſionem ac-
16 cipiant illi qui vocati *ſunt*, hæreditatis æternæ. Ubi enim teſtamen-
17 tum, neceſſe ut mors feratur teſtatoris. [*Teſtamentum enim in mortuis*
18 *confirmatum eſt*; *alioquin*] nondum valet, dum vivit teſtator. Unde
19 neque primum abſque ſanguine dedicatum eſt. Quum recitatum
eſſet enim omne præceptum ſecundum legem a Moſe toti populo,
accepit ſanguinem vitulorum, cum aqua, et lana coccinea, et hyſ-

1 ܘܙܘܦܐ] In margine MSti καὶ ὑσώπου—ܘܐܝܣܘܦܐ

20 [illegible]
21 [illegible]
22 [illegible]
[illegible]
23 [illegible]
[illegible]
[illegible]
24 [illegible]
[illegible]
25 [illegible]
[illegible]
[illegible]
26 [illegible]
[illegible]

20 ſopo, et ipſum librum, et totum populum aſperſit, dicens; Hic eſt
21 ſanguis teſtamenti quod mandavit ad vos Deus. Etiam tabernacu-
22 lum autem, et omnia vaſa miniſterii, ſanguine ſimiliter aſperſit. Et
penè in ſanguine omnia purificantur ſecundum legem, et abſque
23 effuſione ſanguinis non fit remiſſio. Neceſſe igitur, ut ipſa quidem
exemplaria eorum quæ in cœlis, his purificentur; ipſa autem cœleſtia
24 victimis melioribus quam iſtis. Non enim in Sancta facta manibus
ingreſſus eſt Chriſtus, exemplar[*ia*] verorum, ſed in ipſum cœlum
25 nunc, ut appareat vultui Dei pro nobis: Neque ut vicibus multis offe-
rat ſeipſum, quemadmodum pontifex ingrediebatur in Sancta quolibet
26 anno in ſanguine alieno: (Alioquin oportuiſſet eum temporibus mul-
tis pati a fundatione mundi:) nunc autem ſemel in conſummatione

27 ܠܒܛܠܗ ܕܚܛܝܬܐ܆ ܒܕܒܚܐ ܕܝܠܗ ܐܬܓܠܝ. ܘܐܝܟܢܐ
ܕܣܝܡ ܠܒܢܝ̈ܢܫܐ ܚܕܐ ܙܒܢ ܠܡܡܬ: ܒܬܪ ܕܝܢ ܗܕܐ ܕܝܢܐ܀
28 ܗܟܢܐ ܐܦ ܡܫܝܚܐ ܚܕܐ ܙܒܢ ܐܬܩܪܒ ܐܝܟ ܕܢܣܒ ܚܛܗ̈ܐ
ܕܣܓܝ̈ܐܐ܆ ܡܢ ܕܬܪܬܝܢ ܗܦܟ ܕܠܐ ܚܛܝܬܐ ܢܬܚܙܐ܆ ܠܗܘܢ
Cap. X. 1 ܕܡܣܟܝܢ ܠܗ ܠܦܘܪܩܢܐ ܒܗܝܡܢܘܬܐ܀ ܡܢ ܛܠܠܝܬܐ
ܓܝܪ ܐܝܬ ܠܢܡܘܣܐ ܕܛܒ̈ܬܐ ܕܥܬܝ̈ܕܢ: ܘܠܘ ܗܘ ܩܢܘܡܐ
ܕܣܘܥܪ̈ܢܐ܆ ܒܟܠ ܫܢܐ ܒܗܘܢ ܒܗ ܒܗܘܢ ܕܒ̈ܚܐ ܡܩܪ̈ܒܝܢ
ܐܡܝܢܐܝܬ. ܗܠܝܢ ܕܠܐ ܡܫܟܚܝܢ ܠܡܓܡܪ܆ ܠܗܠܝܢ ܕܩܪܒܝܢ
2 ܠܡܫܡܠܝܘ܀ ܘܐܠܘ ܠܐ ܗܘܘ ܐܬܬܢܝܚܘ ܡܢ ܕܢܬܩܪܒܘܢ܀
ܡܛܠ ܕܐܦ ܠܐ ܚܕܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܬܘܒ ܬܐܪܬܐ ܕܚܛܗ̈ܐ
3 ܠܗܠܝܢ ܕܡܫܡܫܝܢ܆ ܟܕ ܚܕܐ ܙܒܢ ܐܬܕܟܝܘ. ܐܠܐ ܒܗܘܢ
4 ܒܥܘܗܕܢܐ ܕܚܛܗ̈ܐ ܒܟܠ ܫܢܐ. ܠܐ ܡܫܟܚܢܘܬܐ
5 ܗܝ ܓܝܪ ܕܕܡܐ ܕܬܘܪ̈ܐ ܘܕܨܦܪ̈ܐ ܢܫܩܘܠ ܚܛܗ̈ܐ܀ ܡܛܠ ܗܢܐ
ܟܕ ܥܐܠ ܠܥܠܡܐ ܐܡܪ܆ ܕܒܚܐ ܘܩܘܪܒܢܐ ܠܐ ܨܒܝܬ.

seculorum, ad abolitionem peccati, per hostiam suam apparuit. Et 27
quemadmodum constitutum est hominibus semel mori, post autem
hoc, judicium: Ita et Christus semel oblatus, ut tolleret peccata 28
multorum, ex secundo absque peccato apparebit expectantibus se ad
Cap. X. salutem per fidem. Quum umbram enim habeat lex bonorum fu- 1
turorum, et non ipsam imaginem rerum, quolibet anno iisdem vic-
timis offerunt indesinenter, quæ nunquam possunt accedentes perfi-
cere. Alioquin cessassent offerri, ideo quod nullam haberent am- 2
plius conscientiam peccatorum ministrantes semel purificati: Sed in 3
istis commemoratio peccatorum quolibet anno. Impossibile est enim 4
ut sanguis taurorum et hircorum auferat peccata. Quapropter in- 5
grediens in mundum, dicit; Victimam et oblationem non petiisti,

6 ܦܓܪܐ ܕܝܢ ܐܛܝܒܬ ܠܝ. ܒܩܘܪܒܐ ܕܥܠܘܬܐ ܘܕܥܠ [ܚܛܗܐ] ܠܐ
7 ܨܒܝܬ. ܗܝܕܝܢ ܐܡܪܬ ܕܗܐ ܐܬܐ ܐܢܐ. ܒܪܝܫܐ ܕܟܬܒܐ ܟܬܝܒ
8 ܥܠܝ. ܠܡܥܒܕ ܨܒܝܢܟ ܐܠܗܐ܀ ܡܢ ܩܕܡ ܠܥܠ
ܐܡܪ ܕܕܒܚܐ ܘܩܘܪܒܢܐ ܘܝܩܕܐ ܕܥܠܘܬܐ ܘܕܥܠ ܚܛܗܐ ܠܐ
ܒܥܝܬ ܘܠܐ ܨܒܝܬ: ܗܠܝܢ ܐܝܠܝܢ ܕܐܝܟ ܢܡܘܣܐ ܡܬܩܪܒܢ:
9 ܗܝܕܝܢ ܐܡܪ ܕܗܐ ܐܬܐ ܠܡܥܒܕ ܨܒܝܢܟ ܐܠܗܐ܀
10 ܡܒܛܠ ܠܗ ܠܩܕܡܝܐ. ܕܠܬܪܝܢܐ ܢܩܝܡ. ܘܒܗܘ
ܨܒܝܢܐ ܡܩܕܫܝܢ ܚܢܢ. ܒܩܘܪܒܢܐ ܕܦܓܪܗ ܕܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ
11 ܕܚܕܐ ܙܒܢ. ܘܟܠ ܟܗܢܐ ܩܐܡ ܟܠ ܝܘܡ ܘܡܫܡܫ
ܘܒܗܘܢ ܒܗܝܢ ܕܒܚܐ ܙܒܢܝܢ ܣܓܝܐܢ ܡܩܪܒ:
12 ܗܠܝܢ ܕܠܐ ܡܫܟܚܢ ܡܕܡ ܠܡܕܟܝܘ ܚܛܗܐ. ܗܢܐ ܕܝܢ

6 † corpus autem aptaſti mihi. Holocautomata et pro ‡ [*peccato*] non
7 voluiſti. Tunc dixi; Ecce venio, (in capite libri ſcriptum eſt de
8 me,) ad faciendum voluntatem tuam, Deus. Superius dicens; Quia
victimam, et oblationem, et holocautomata, et pro peccatis non petiiſti
9 neque voluiſti, (quæ ſecundum legem offeruntur:) Tunc dixit; Ecce
venio ad faciendum voluntatem tuam ⁎ Deus ↙. Aufert prius, ut
10 ſecundum ſtabiliat. In qua voluntate ſanctificati ſumus, per obla-
11 tionem corporis Jeſu Chriſti ſemel. Et omnis quidem ⁎ ſummus ↙
ſacerdos ſtat quotidie miniſtrans, et eaſdem victimas temporibus
12 multis offerens, quæ nunquam poſſunt auferre peccata: Hic autem

1 [ܦܓܪܐ] In margine MSti ܐܕܢܐ
2 [ܒܪܝܫܐ] εν κεφαλιδι — ܒܪܝܫ ܟܬܒܐ
† Corpus] Lectio Marg. Aures
‡ [*peccato*] *Vid. Not.*

unam victimam pro peccatis offerens, in sempiternum sedit in dex-
13 tera Dei: Deinceps expectans donec ponantur inimici ipsius scabel-
14 lum sub pedibus ejus. Una enim oblatione consummavit in sempi-
15 ternum sanctificatos. Testificatur nobis autem et Spiritus Sanctus.
16 Postquam enim dixit; Hoc est testamentum quod paciscar ad eos,
post dies illos, dicit Dominus; Dabo leges meas in cordibus eorum,
17 et in mentibus eorum scribam eas: † Tunc dixit; Et peccatorum
18 eorum, et iniquitatum eorum non recordabor amplius. Ubi autem
remissio horum, non amplius oblatio pro peccatis.

19 Quum habeamus [*igitur*] fiduciam, fratres mei, in introitu Sanc-
20 torum in sanguine Jesu, Quam initiavit nobis viam novam et vivam

ܗܝܕܝܢ ܐܡܪ ܃] In margine MSti ܒܬܪܟܢ ܐܡܪ]

† Tunc dixit i. q. τότε εἴρηκε] Lectio Marg. i. q. ὕστερον λέγει

21 ܡܢ ܐܦ̈ܝ ܬܐܪܥܐ܂ ܗܢܘ ܕܝܢ ܒܣܪܗ: ܘܟܘܡܪܐ ܪܒܐ ܥܠ
22 ܒܝܬܗ ܕܐܠܗܐ܂ ܢܬܩܪܒ ܒܗ ܒܠܒܐ ܫܪܝܪܐ ܒܡܫܡܠܝܘܬܐ
ܕܗܝܡܢܘܬܐ܂ ܟܕ ܪܫܝܫܝܢ ܠܒܘ̈ܬܢ ܡܢ ܬܐܪܬܐ ܒܝܫܬܐ܀
23 ܘܣܚܝܚܝܢ ܦܓܪܢ ܒܡ̈ܝܐ ܕܕܟܝܢ܂ ܢܐܚܘܕ ܬܘܕܝܬܐ ܕܣܒܪܢ
ܠܐ ܡܬܪܟܢܢܘܬܐ܀ ܡܗܝܡܢ ܗܘ ܓܝܪ ܗܘ ܕܐܫܬܘܕܝ܀
24 25 ܘܢܚܙܐ ܚܕ̈ܕܐ܂ ܠܓܘܪܓܐ ܕܚܘܒܐ ܘܕܥܒ̈ܕܐ ܛܒ̈ܐ܂ ܟܕ
ܠܐ ܢܫܒܘܩ ܟܢܘܫܬܢ ܕܠܢ܂ ܐܝܟ ܥܝܕܐ ܕܐܝܬ ܠܐ̈ܢܫܝܢ܂ ܐܠܐ ܟܕ
ܡܒܝܐܝܢ܂ ܘܝܬܝܪܐ ܒܗܢܐ ܡܐ ܕܚܙܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܠܝܘܡܐ ܕܩܪܒ܀
26 ܡܢ ܨܒܝܢܢ ܓܝܪ ܢܚܛܝܢ: ܒܬܪ ܕܢܣܒܢ ܡܫܘܕܥܢܘܬܐ
27 ܕܫܪܪܐ܂ ܠܐ ܬܘܒ ܡܛܠ ܚܛܗ̈ܐ ܢܦܩܐ ܕܒܚܐ܂ ܕܚܝܠܐ ܕܝܢ ܗܝ
ܣܘܟܝܐ ܕܕܝܢܐ܂ ܘܛܢܢܐ ܕܢܘܪܐ ܕܥܬܝܕ ܠܡܐܟܠ ܠܗܘܢ
28 ܠܒܥܠܕܒܒ̈ܐ܀ ܐܢܫ ܓܝܪ ܕܡܣܠܐ ܢܡܘܣܐ ܕܡܘܫܐ: ܡܢ ܕܠܐ ܪ̈ܚܡܐ

21 per velamen, hoc eſt autem, carnem ſuam; Et ſacerdotem magnum
22 ſuper domum Dei: Accedamus cum corde vero, in plenitudine
fidei, aſperſi corda a conſcientia mala, et abluti corpus aqua munda:
23 Teneamus confeſſionem ſpei indeclinabilem: (fidelis eſt enim is qui
24 promiſit,) Et conſideremus alii alios in provocationem charitatis, et
25 operum bonorum: Non deſerentes aggregationem noſtri *mutuam*,
ſicut mos quibuſdam, ſed adhortantes: et tanto magis quanto vide-
ritis diem appropinquantem.

26 Quum ultro enim peccamus, poſtquam acceperimus cognitionem
27 veritatis, non amplius pro peccatis relinquitur victima: Formida-
bilis autem quædam expectatio judicii, et æmulatio ignis, futuri de-
28 vorare adverſarios. Irritam faciens quis legem Moſis, abſque miſe-

ܘܕܡ̈ܥܐ# ܠܐ ܥܠ ܬܪܝܢ ܐܘ ܬܠܬܐ ܣܗ̈ܕܝܢ ܡܐܬ܆ ܟܡܐ ܡܣܒܪܝܢ 29
ܐܢܬܘܢ ܕܒܫܘܢܩܐ ܚܪܝܦܐ ܕܫܘܐ ܢܬܚܫܒ ܗܘ܆ ܗܘ
* κοινον ܕܠܒܪܗ ܕܐܠܗܐ ܕܫ܆ ܘܠܕܡܐ ܕܕܝܐܬܝܩܐ * ܫܚܝܡܐ
ܚܫܒ܆ ܒܗܘ ܕܐܬܩܕܫ܆ ܘܠܪܘܚܐ ܕܛܝܒܘܬܐ ܨܥܪ܆ ܝܕܥܝܢ 30
ܓܝܪ ܠܗܘ ܕܐܡܪ܆ ܕܕܝܠܝ ܗܝ ܬܒܥܬܐ ܐܢܐ ܐܦܪܘܥ ܐܡܪ
ܡܪܝܐ܆ ܘܬܘܒ܆ ܕܢܕܘܢ ܡܪܝܐ ܠܥܡܗ ܕܝܠܗ܀ ܕܚܝܠܐ ܗܝ 31
ܠܡܦܠ ܒܐܝܕܘܗܝ ܕܐܠܗܐ ܚܝܐ܀ ܐܬܕܟܪܘ ܕܝܢ ܠܝܘܡܬܐ 32
ܩܕܡܝܐ܆ ܕܒܗܘܢ ܡܢ ܟܕ ܥܡܕܬܘܢ ܐܬܓܘܫܬܐ ܣܓܝܐܬܐ
ܣܝܒܪܬܘܢ ܕܚܫܐ܆ ܗܕܐ ܡܢ ܒܚܣܕܐ ܘܒܐܘܠܨܢܐ 33
ܬܐܛܪܘܢ ܚܙܘܐ܆ ܗܕܐ ܕܝܢ ܕܫܘܬܦܐ ܕܗܠܝܢ ܕܗܟܢܐ
ܡܬܗܦܟܝܢ ܗܘܝܬܘܢ܆ ܐܦ ܓܝܪ ܥܡ ܐܣܝ̈ܪܐ ܚܫܬܘܢ 34
ܚܫܬܘܢ܆ ܘܠܒܙܬܐ ܕܩܢܝܢܐ ܕܝܠܟܘܢ܆ ܒܚܕܘܬܐ

rationibus # et lachrymis ✓ in duobus aut tribus teſtibus moritur:
Quanto, putatis, ſupplicio duriore dignus judicabitur is, † qui Filium 29
Dei conculcaverit, et ſanguinem Teſtamenti pollutum duxerit, in
quo ſanctificatus eſt, et Spiritum gratiæ contumelia affecerit? Novi- 30
mus enim eum qui dixit; Mea eſt ultio, ego rependam, dicit Do-
minus: et rurſum; Judicabit Dominus populum ſuum. Horren- 31
dum eſt incidere in manus Dei vivi. Memores eſtote autem die- 32
rum priorum, in quibus baptizati certamen multum ſuſtinuiſtis
afflictionum. Hoc quidem, opprobriis et afflictionibus facti ſpecta- 33
cula: hoc autem, ſocii taliter converſantium effecti. Etenim cum 34
iis qui vincti *erant* paſſi eſtis, et direptionem eorum quæ habu-

1 ܕܠܒܪܗ] In margine MSti ܕܠܥܒܕܗ
† qui Filium] Lectio Marg. Qui Opus.

*ܦܥܠܝܗܘܢ ܟܕ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܕܐܝܬ ܠܟܘܢ *ܩܢܝܢܐ ܒܫܡ̈ܝܐ *πραξιν
35 ܕܡܝܬܪ ܘܡܩܘܝܐ܀ ܠܐ ܬܫܕܘܢ ܗܟܝܠ ܠܦܪܗܣܝܐ ܕܝܠܟܘܢ܀
36 ܗܝ ܐܝܕܐ ܕܐܝܬ ܠܗ ܦܘܪܥܢ ܐܓܪܐ ܪܒܐ. [illegible] ܠܡܣܝܒܪܢܘܬܐ
ܓܝܪ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܣܘܢܩܢܐ܆ ܐܝܟܢܐ ܕܟܕ ܨܒܝܢܐ ܕܐܠܗܐ
37 ܥܒܕܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܬܣܒܘܢ ܠܡܘܠܟܢܐ܀ ܥܘܕ ܓܝܪ
ܩܠܝܠ ÷ ܗܘ ܙܒܢܐ ܟܡܐ ܟܡܐ܆ ܗܘ ܕܐܬܐ ܐܬܐ ܘܠܐ ܡܘܚܪ.
38 ܙܕܝܩܐ ܕܝܢ ܡܢ ܗܝܡܢܘܬܐ ܕܝܠܝ ܢܚܐ. ܘܐܢ ܢܬܟܠܐ
39 ܠܐ ܨܒܝܐ ܢܦܫܐ ܕܝܠܝ ܒܗ܀ ܚܢܢ ܕܝܢ ܠܐ ܐܝܬܝܢ ܕܡܬܟܠܝܢܘܬܐ
1 ܠܐܒܕܢܐ܆ ܐܠܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ ܠܡܩܢܝܢܘܬܐ ܕܢܦܫܐ܀ ܐܝܬܝܗ ܕܝܢ CAP. XI.
ܗܝܡܢܘܬܐ ܕܗܠܝܢ ¹ܕܡܣܬܟܝ̈ܢ *ܩܢܘܡܐ܆ ܘܡܟܣܢܘܬܐ *υποστασις
2 ܕܨܒܘ̈ܬܐ ܕܠܐ ܡܬܚܙܝܢ܀ ܒܗܕܐ ܓܝܪ ܐܣܗܕܘ ܩܫ̈ܝܫܐ.
3 ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܡܣܬܟܠܝܢܢ ܕܐܬܩܢܘ ܥܠܡ̈ܐ ܒܡܠܬܗ

istis cum gaudio suscepistis, scientes quod habeatis possessionem in
35 cœlis præstantiorem et manentem. Ne abjicite igitur fiduciam
36 vestram, quæ habet retributionem præmii magnam. Patientia enim
habetis opus, ut voluntatem Dei facientes, † accipiatis promissionem.
37 Adhuc enim modicum ÷ est tempus ✓ quantulumcunque, *et* veni-
ens veniet, et non tardabit.
38 Justus autem ex fide mea vivet: et si se subtraxerit, non delecta-
39 bitur anima mea in eo. Nos autem non sumus subtractionis in
1 perditionem, sed fidei in acquisitionem animæ. Est autem fides CAP. XI.
2 speratorum substantia, et argumentum rerum non conspectarum. In
3 hac enim testimonium consequuti sunt antiqui. Fide intelligimus

1 ܕܡܣܬܟܝ̈ܢ] In margine MSti ܡܣܬܟܝ̈ܢ ܣܒܪܐ ܐܘ
† accipiatis promissionem] *Vid. Not.*

ܕܐܠܗܐ: ܗܠܝܢ ܕܡܢ ܗܘܝܢ ܕܠܐ ܡܬܚܙܝܢ. ܗܘܘ ܕܡܬܚܙܝܢ
4 ܢܗܘܘܢ: ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܗܒܝܠ ܕܒܚܬܐ ܕܡܝܬܪܐ ܡܢ ܕܩܐܝܢ ܩܪܒ
ܠܐܠܗܐ: ܒܗ ܗܝ ܕܐܣܬܗܕ ܕܐܝܬܘܗܝ ܟܐܢܐ. ܟܕ ܣܗܕ ܗܘܐ ܥܠ
ܩܘܪܒܢܘܗܝ ܕܝܠܗ ܠܐܠܗܐ. ܘܒܗ ܕܡܝܬ ܗܘ ܥܕܟܝܠ
5 ܡܡܠܠ: ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܚܢܘܟ ܐܫܬܢܝ ܕܠܐ ܢܚܙܐ ܡܘܬܐ. ܘܠܐ
ܡܫܬܟܚ ܗܘܐ ܡܛܠ ܕܫܢܝܗ ܐܠܗܐ. ܩܕܡ ܓܝܪ ܕܢܫܬܢܐ
6 ܐܣܬܗܕ: ܕܫܦܪ ܠܐܠܗܐ. ܒܠܥܕ ܕܝܢ ܡܢ ܗܝܡܢܘܬܐ ܠܐ
ܡܫܟܚܢܘܬܐ ܗܝ ܠܡܫܦܪ ※ ܠܐܠܗܐ ✓: ܠܡܗܝܡܢܘ ܓܝܪ
ܘܠܐ ܠܗܘ ܕܡܬܩܪܒ ܠܐܠܗܐ ܕܐܝܬܘܗܝ. ܘܠܡܒܥܝܢܘܗܝ ܦܪܘܥ
7 ܠܗ ܗܘܐ: ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܢܘܚ ܟܕ ܐܬܓܠܝ ܠܗ ܥܠ
ܡܕܡ ܕܠܐ ܡܬܚܙܝܢ ܗܘܘ: ܕܚܠ ܘܥܒܕ [ܩܒܘܬܐ]
ܠܦܘܪܩܢܐ ܕܒܝܬܗ: ܒܗ ܗܝ ܕܚܝܒܗ ܠܥܠܡܐ.
8 ܘܝܪܬܐ ܕܟܐܢܘܬܐ ܕܒܗܝܡܢܘܬܐ ܗܘܐ ܝܪܬܐ: ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܟܕ ܐܬܩܪܝ

quod constructa fuerint secula verbo Dei, ut ex non apparentibus visibi-
lia fierent. Fide Abel hostiam excellentiorem quam Cain obtulit Deo, 4
per quam testimonium consequutus est, quod esset justus, testimonium
perhibente oblationibus ejus Deo: et per illam mortuus adhuc loqui-
tur. Fide Enoch translatus est, ne videret mortem; et non invenie- 5
batur, eo quod transtulit eum Deus: ante enim translationem ejus,
testimonium habuit, quod bene placuerit Deo. Sine autem fide im- 6
possibile est bene placere ※ Deo ✓. Credere enim oportet accedentem
ad Deum, quod sit, et iis qui quærunt eum remunerator futurus sit.
Fide Noë, quum revelatum est ei de iis quæ adhuc non cernebantur, 7
timens, [*aptavit*] arcam in salutem domus suæ: per quam damnavit
mundum, et justitiæ quæ per fidem, factus est hæres. Fide, vocatus 8

ܐܒܪܗܡ. ܐܫܬܡܥ ܠܡܦܩ ܠܐܬܪܐ [ܗܘ ܕܥܬܝܕ] ܗܘܐ
ܠܡܣܒ ܠܝܪܬܘܬܐ. ܘܢܦܩ ܟܕ ܠܐ ܝܕܥ ܗܘܐ ܠܐܝܟܐ ܐܙܠ ܀
9 ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܐܬܬܘܬܒ ܒܐܪܥܐ ܗܝ ܕܫܘܘܕܝܐ ܐܝܟ ܕܒܢܘܟܪܝܬܐ.
ܘܒܡܫܟܢܐ ܥܡܪ. ܥܡ ܐܝܣܚܩ ܘܥܡ ܝܥܩܘܒ ܗܢܘܢ ܝܪ̈ܬܘܗܝ
10 ܡܘܠܟܢܐ ܕܝܠܗ ܗܝ ܕܫܘܘܕܝܐ. ܡܣܟܐ ܗܘܐ ܓܝܪ ܠܡܕܝܢܬܐ
ܕܫܬܐܣܬܐ ܐܝܬ ܠܗ. ܗܝ ܕܐܪܕܝܟܠܐ ܘܥܒܘܕܐ ܕܝܠܗ ܐܠܗܐ ÷ ܗܘ ܬ܀
11 ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܐܦ ܗܝ ܣܪܐ ܕܥܩܪܬܐ ܐܝܬܝܗ ܗܘܬ. ܚܝܠܐ
ܢܣܒܬ ܠܩܘܒܠܐ ܕܙܪܥܐ. ܠܡܐ ܕܬܐܠܕ ܒܪܐ. ܐܦ ܠܒܪ ܡܢ
*ܙܒܢܐ ܕܩܫܝܫܘܬܗ *ܝܠܕܬ. ܡܛܠ ܕܡܗܝܡܢܐ ܚܫܒܬܗ ܠܗܘ * ετεκεν
12 ܕܐܫܬܘܕܝ. ܡܛܠܗܢܐ ܐܦ ܡܢ ܚܕ ܐܬܝܠܕܘ. ܘܗܘ ܡܝܬ ܒܗܠܝܢ.
ܐܝܟ ܟܘܟܒܐ ܕܒܫܡܝܐ ܒܣܓܝܐܘܬܐ. ܘܐܝܟ ܚܠܐ ܗܘ ܕܥܠ
13 ܣܦܬܗ ܕܝܡܐ. ܗܘ ܠܐ ܡܬܡܢܝܢܐ܀ ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܡܝܬܘ
ܗܠܝܢ ܟܠܗܘܢ ܟܕ ܠܐ ܢܣܒܘ ܫܘܘܕܝܐ: ܐܠܐ ܡܢ ܪܘܚܩܐ ܚܙܐܘ ܐܢܝܢ

Abrahamus obedivit, exeundo in locum [*quem futurus*] erat accipere in
9 hæreditatem: et exiit, neſciens quo venturus eſſet. Fide commo-
ratus eſt in terra promiſſionis, tanquam in aliena, in tabernaculis
habitans cum Iſaaco et Jacobo, cohæredibus ejuſdem promiſſionis.
10 Expectabat enim civitatem quæ fundamenta habebat, cujus artifex
11 et conditor Deus ÷eſt✓. Fide et ipſa Sara, ſterilis exiſtens, virtutem
accepit in conceptionem ſeminis ut pareret filium, et præter tempus
ætatis peperit: quoniam fidelem exiſtimavit illum qui promiſerat.
12 Quapropter et ex uno geniti ſunt, (et *eo quoad* hæc emortuo,) tan-
quam ſidera quæ in cœlo multitudine, et tanquam arena, quæ ad
13 oram maris, innumerabilis. Fide mortui ſunt iſti omnes, non accipi-
entes promiſſiones: ſed e longinquo conſpicati ſunt eas, et ſalutarunt

eas, et confeſſi ſunt, quod hoſpites et advenæ eſſent ſuper terram.
Qui enim talia dicunt, oſtendunt quod patriam ⸗ſuam✓ requirunt. 14
Et ſi quidem illius, ex qua exierant, memores fuiſſent, habebant 15
tempus ad revertendum. Nunc autem meliorem illa expetunt, hoc 16
eſt autem, cœleſtem. Quapropter non pudet eorum Deum, quo
minus Deus eorum vocetur: paravit [*iis*] enim civitatem. Fide 17
⸗Abrahamus✓ obtulit Iſaacum, tentatus: et unigenitum offerebat
ille qui promiſſiones acceperat: (Ad quem dictum eſt; In Iſaaco 18
vocabitur tibi ſemen:) Arbitrans, quia et a mortuis ſuſcitare po- 19
terat Deus: unde in parabolam accepit eum. Fide de futuris bene- 20
dixit Iſaacus Jacobo et Eſavo. Fide Jacobus moriens, unicuique ex 21

1 [ܠܫܡܝܐ] In margine MSti *επουρανιου*—ܐܦܘܪܢܝܘܢ

ܒܪܟ. ܘܣܓܕ ܥܠ ܪܝܫܐ ܕܫܒܛܐ ܕܝܠܗ܀ ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܝܘܣܦ 22
ܟܕ ܡܬܬܢܝܚ. ܥܠ ܡܦܩܬܐ ܕܒܢܝ̈ܐ ܕܐܝܣܪܝܠ ܐܬܕܟܪ.
ܘܥܠ ܓܪ̈ܡܘܗܝ ܦܩܕ܀ ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܡܘܫܐ ܟܕ ܐܬܝܠܕ. 23
ܐܬܛܫܝ ܬܠܬܐ ܝܪ̈ܚܝܢ ܡܢ ܐܒ̈ܗܘܗܝ. ܡܛܠ ܕܚܙܘ
ܕܫܦܝܪ ܛܠܝܐ. ܘܠܐ ܕܚܠܘ ܡܢ ܦܘܩܕܢܐ ܕܡܠܟܐ܀ ܒܗܝܡܢܘܬܐ 24
ܡܘܫܐ ¹ܟܕ ܪܒܐ ܗܘܐ. ܟܦܪ ܕܢܬܐܡܪ ܒܪܐ ܕܒܪܬܗ ܕܦܪܥܘܢ.
ܟܕ ܝܬܝܪܐܝܬ ܓܒܐ ܠܗ ܠܡܬܐܠܨܘ ܥܡ ܥܡܐ ܕܐܠܗܐ. 25
ܐܘ ܕܙܒܢܝܐ ܩܠܝܠ ܢܗܘܐ ܐܝܬ ܠܗ ܒܘܣܡܐ ܕܚܛܝܬܐ. ܟܕ 26
ܥܘܬܪܐ ܪܒܐ ܚܫܒ ܡܢ ܣܝܡ̈ܬܐ ܕܡܨܪܝܢ. ܠܗ
ܠܚܣܕܗ ܕܡܫܝܚܐ. ܚܐܪ ܗܘܐ ܓܝܪ ܒܦܘܪܥܢ ܐܓܪܐ܀
ܒܗܝܡܢܘܬܐ ܫܒܩܗ ܠܡܨܪܝܢ ܟܕ ܠܐ ܕܚܠ ܡܢ ܚܡܬܗ ܕܡܠܟܐ. 27
ܠܐ ܡܬܚܙܝܢܐ ܓܝܪ ܐܝܟ ܗܘ ܕܚܙܐ ܗܘܐ ܣܝܒܪ *****

filiis Josephi benedixit, et adoravit super summitatem baculi sui.
22 Fide Josephus obiens, de egressione filiorum Israelis meminit, et de
23 ossibus suis mandavit. Fide Moses natus occultatus est tres menses
a parentibus suis, quod viderunt pulchrum *esse* puerulum, et non
24 metuerunt edictum regis. Fide Moses grandis factus, renuit dici
25 filius filiæ Pharaonis, Potius eligens malis affligi cum populo Dei,
26 quam temporariam habere oblectationem peccati: Divitias majores
æstimans thesauris Ægypti, opprobrium Christi: aspiciebat enim
27 in retributionem præmii. Fide reliquit Ægyptum, non metuens
iram regis: invisibilem enim ut qui videret, sustinuit *****

1 ܟܕ ܪܒܐ ܗܘܐ] In margine MSti μεγας γενομενος — ܡܓܐܣ ܓܢܘܡܢܘܣ

Cætera desunt in MSto.

NOTÆ

IN

EPISTOLAS DIVI PAULI.

NOTÆ

IN

EPISTOLAM AD ROMANOS.

CAP. I.

1. ܣܡܬ ※ܒܪܥܝܢܝ↙ posui ※animo meo↙] Vox ܒܪܥܝܢܝ Asterisco notata additur, ni fallor, explicandi causa. Græce *προεθέμεν*.

20. ܠܡܗܘܐ ܕܢܗܘܘܢ ut sint] In MSto vox ܠܡܗܘܐ repetita est, at vitiose: iteratam delevi. Græce *εἰς τὸ εἶναι*: de hac vertendi ratione vid. Not. in Act. iii. 12.

23. ܘܕܐܕܡܘܬ] Hic et in Act. xi. 6. vox exaratur cum ܐ: at usitatior est ܕܡܘܬܐ, et ܕܡܘܝܐ

CAP. II.

1. ܒܗܘ ܓܝܪ ※ܕܝܢܐ↙ quo enim ※judicio↙] Falsum est quod innuit Wetstenius utramque Versionem Syriacam habere ܐܢܬ *tu* post ܓܝܪ *enim*, nostram vero cum Asterisco. At nihil habet Cl. Vir de voce ܕܝܢܐ *judicio* Asterisco notata, in qua voce delenda nonnulli Codices Græci consentiunt.

10. Quo consilio Textus verbatim in margine exaretur, nescio, nisi forte scriba legere voluerit voces ܘܡܥܒܕܐ et ܘܡܫܡܠܝܐ cum punctis pluralibus, vel in Textu, vel in Margine.

Z z

15. ܥܒ̈ܕܐ ܕܢܡܘܣܐ ܟܬܝܒ̈ܐ opera legis ſcripta] In MSto deſiderantur puncta pluralia ſuper vocem ܟܬܝ̈ܒܐ. Impoſui ea, conſtructione ita flagitante.

CAP. III.

9. ※—※ܩܕܡܝܢ ܠܘ ܐܝܬܝܪܐ ܗܟܝܠ ※—※præ✓cellimus] ܩܕܡܝܢ, juxta Polycarpianam vertendi rationem, reſpondet Græco πρὸ: at hic forſan ſcriba illud omiſerat; itaque inſeruit Criticus Aſteriſco notatum. Eadem vertendi ratio in proxime ſequenti verbo uſurpatur.

Ibid. Voces marginales ܠܘ ܟܠ ܟܠ ܦܘܪܣ Græcis οὐ πάντως reſpondent: et huic lectioni favent nonnulli Græci codices, cum Syra priori.

CAP. IV.

6. ※ܠܗܘ ܠܛܘܒܐ beatitudinem] Ad lit. ※τὴν✓ beatitudinem. Aſteriſcus, puto, apponitur ob inuſitatum ܠܗܘ, pro quo frequentius ܠܗ̇ܘܘ. Conf. tamen Heb. ix. 19, 24.

11. ܛܒܥܐ [ܕܙܕܝܩܘܬܐ] ܗܝ ܕܗܝܡܢܘܬܐ ſigillum juſtitiæ fidei] MS. mendoſe habet ܛܒܥܐ ܕܗܝܡܢܘܬܐ ܗܝ ܕܗܝܡܢܘܬܐ *ſigillum fidei fidei*, quod neque in Græcis codicibus neque in ullis Verſionibus reperitur. Correxi igitur, ſententia ita flagitante.

19. ܠܐ ܐܬܒܩܝ [ܦܓܪܐ] ܕܝܠܗ ※ܕܗܐ ܟܒܪ✓ non conſideravit [*corpus*] ſuum ※jam✓] Deeſt vox ܦܓܪܐ in MSto, manifeſta ſcribæ incuria. Lectio ܕܗܐ ܟܒܪ *jam*, non Obelo, quod ait Wetſtenius, ſed Aſteriſco notatur.

21. ܘܟܦܠܪܘܦܘܪܝܬܐ] Uſurpatur hic Gr. πληροφορηθεὶς Syriacis ſcriptum. At in Cap. xiv. 5. ſcribitur cum ܝ ante ܠ, ܦܝܠܪܘܦܘܪܝܬܐ.

25. ܠܡܙܕܕܩܘܬܢ] Infinitivus eſt *τοῦ* Ethpaal, cum affixo *nos*. In aſſumptione affixorum additur ܬ. Vid. Gramm. Beveridgii p. 90.

CAP. VI.

3. ܐܚ̈ܝ ܕܟܠܢ ※ܗ̇ܢܘܢ↙ fratres mei, quod omnes nos ※qui↙] Non obſervavit Wetſtenius, codicem noſtrum cum codd. 5. 39. concinere. Hoc loco Aſteriſcus perperam adhiberi videtur pro Obelo.

5. ܫܘ̈ܝܢ ܢܨܒܬܐ ܗܘܝܢ una plantati ſumus] Græce *σύμφυτοι*. Hic ſemel monendum eſt, Polycarpum hac voce ܫܘܐ, *æqualis fuit*, ſæpe adverbialiter uti, ad exprimendam præpoſitionem Græcam *σὺν* in compoſitione. Vid. Rom. i. 32. ix. 3. xvi. 7. 1 Pet. iii. 7, 8.

9. ܠܐ ܗܘ÷—÷ et ↙ non] Verbum non habet Wetſtenius de Obelo.

23. ܐܦܣܘܢܝܬܐ] Vox *ὀψώνια* eſt, Syriaco ſermoni accommodata.

CAP. VIII.

3. ܚܝܒܗ ܠܚܛܝܬܐ condemnavit peccatum] Poſt has voces omnes Græci Codices, et Verſiones, habent—*ἐν τῇ σαρκί*. Monet Wetſtenius has voces in MS. noſtro deſiderari. Deſunt, ut opinor, errore ſcribæ, ideoque eas in textu repoſui.

5. [ܐܝܟ ܪܘܚܐ] [*ſecundum ſpiritum*] Hæ voces in MSto deſiderantur; at ſupplevi, ſententia flagitante, ex codicum Græcorum auctoritate.

11. ܥܡܪ ܒܟܘܢ habitat in vobis] In MSto verba exarantur inter lineas: et ſequentia vocabula, a ſcriba omiſſa, in margine reperiuntur—ܗܘ ܕܐܩܝܡ ܠܡܫܝܚܐ ܡܢ ܡ̈ܝܬܐ *is qui ſuſcitavit Chriſtum ex mortuis*—Hæc igitur reſtitui in textu, omnibus tam Codicibus Græcis quam Verſionibus annuentibus.

13. ܥܬܝܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ÷ܗܘܝܬܘܢ ܠܡܡܬ futuri eftis mori] MS. ܗܘܐ pro ܐܢܬܘܢ, at vitiofe. Correxi, fide Verfionis Syræ prioris. ÷ܗܘܝܬܘܢ Obelo notatum redundat et in noftra et in veteri Verfione.

19. ܣܘܟܝܐ expectatio] De hac voce vid. Not. in Luc. vi. 34. ubi affertur Bar-Bahluli τοῦ ܡܣܬܟܝܢܘܬܐ explicatio. Vox reperitur Luc. xxi. 26. ubi Græce eft προσδοκίας.

33. ܡܢܘ ܢܚܝܒ ܠ [ܓܒܝܐ] ܕܐܠܗܐ؟ Quis culpabit [*electos*] Dei?] Deeft ܓܒܝܐ *electos* in MSto: vocem omnino neceffariam reftitui.

CAP. IX.

21. ܠܩܘܩܝܐ figulus] In Matth. xxvii. 7, 10. Græcum reddidit Nofter per ܦܚܪܐ. Eft apud Caftellum ܩܘܩܝܐ *Urceus*, quod loco non congruit; at ܩܘܩܝܐ cum ∴ fuper ܘ non agnofcit vir doctus.

23. ܠܫܘܒܚܐ ※ܕܝܠܢ↙ ad gloriam ※noftram↙] Nihil annotavit Wetftenius de voce Afterifco notata, cui notationi nec Codices Græci nec Verfiones favent. Codd. 1. 4. habent αὐτοῦ.

CAP. XI.

12. ܡܚܣܪܢܘܬܐ diminutio] Vocabulum hoc, ufurpatum item 1 Cor. vi. 7. pro eadem Græca voce ἥττημα, Schaafius et Caftellus non exhibent.

24. ܐܢ ܓܝܪ ܐܢܬ Si enim tu] Pro ܐܢ *Si* MStus habet ܐܢܬ *tu*, fed vitiofe: nam Græce legitur εἰ. Textum correxi e Verfione Syra priori.

26. ܐܬܐ ܗܘ veniet eft] In MSto vox ܗܘ iterata eft: redundantem delevi.

CAP. XIII.

4. Totum fere hoc Comma in textu ſcriba omiſit ob homœoteleuton, at in margine exaravit omnia, quæ ita ſe habent. ܠܟ ܠܛܒܬܐ. ܐܢ ܕܝܢ ܒܝܫܬܐ ܬܥܒܕ ܕܚܠ. ܠܐ ܓܝܪ ܣܪܝܩܐܝܬ ܛܥܝܢ ܣܝܦܐ. ܡܫܡܫܢܐ ܓܝܪ ܕܐܠܗܐ ܐܝܬܘܗܝ *tibi in bonum: Si autem malum feceris, time: non enim fruſtra portat gladium: miniſter enim Dei eſt.* Omnes Græci Codices, et Verſiones, verba hæc agnoſcunt; in textu ergo ea repoſui. De hac ſcribæ incuria ne verbum quidem Wetſtenius.

CAP. XIV.

10. ܠܐܚܘܟ ܕܝܠܟ fratrem tuum] Poſt has voces, in MSto deſunt ſequentia—ܐܘ ܐܦ ܐܢܬ ܠܡܢܐ ܡܣܠܐ ܐܢܬ ܠܐܚܘܟ ܕܝܠܟ *aut cur et tu deſpicis fratrem tuum?* Abſunt quoque Cod. 2. In contextum ergo veritus ſum ea recipere. Hanc codicis noſtri ſatis inſignem varietatem Wetſtenius, pro feſtinatione ſua, non obſervaverat.

24. Tria hæc commata e Cap. xvi. petita ſunt; et nonnulli tam Græci Codices, quam Verſiones, cum noſtro codice conſentiunt. Vide Wetſtenium in loc. et Ridleii *Diſſertat.*

25. ܟܬܒܐ̈ ܕܢܒܝܐ̈ ſcripturas propheticas] In MSto vox ܕܢܒܝܐ non habet puncta pluralia; ea impoſui, conſtructione ita exigente.

CAP. XV.

4. ܘܒܘܝܐܐ et conſolationem] Sic vox exaratur in MSto: uſitatior eſt cum duplici ܝ, ܒܘܝܝܐܐ, ut in comm. 5.

21. ܐܬܒܣܪ annunciatum eſt] Mendoſe MS. ܐܬܒܣܪܘ in plurali. Græci Codd. et Verſio Syra prior habent numerum ſingularem; itaque textum correxi.

CAP. XVI.

1. ܡܩܝܡ ܐܢܐ ܠܟܘܢ commendo vobis] Lectio marginalis ܡܩܝܡ ܐܢܐ ܠܟܘܢ—ܕܬܗܘܘܢ ܠܗ ܡܩܘ̈ܡܐ *commendo vobis—ut sitis ei adjutores*, est scribæ scholium. Occurrit vox ܡܩܘܡܐ in margine Cap. xii. 8. at Castellus eam non agnoscit; habet vero fœm. ܡܩܘܡܬܐ *adsistrix*. Puncta pluralia, in MSto omissa, imposui, constructione postulante.

NOTÆ

IN

EPISTOLAM AD CORINTHIOS PRIMAM.

CAP. I.

10. ܘܒܗ ܡܢ ܒܗ et itidem] In MSto ܡܢ geminatur; repetitum delevi.

CAP. III.

1. ܠܐ ܐܫܟܚܬ ܕܐܡܠܠ non potui loqui] In MSto ܐܡܠܠ non habet literam ܕ præfixam; eam ſupplevi e Verſione Syra priori.

19. ܒܢܟܝܠܘܬܐ ܚܟܝܡܘܬܐ verſutia] Nec uſitata nec proba eſt, ut opinor, hæc Polycarpiana interpretatio. In Græcis πανουργία legitur, quam vocem vertit Auctor in Luc. xx. 23. per ܡܟܠܟܠܘܬܐ; in 2 Cor. iv. 2. xi. 3. Epheſ. iv. 14. per ܢܟܝܠܘܬܐ—et in 2 Cor. xii. 16. Adjectivum πανοῦργος per ܢܟܝܠܐ.

CAP. IV..

11. ܘܡܬܥܪܛܠܝܢ et nudi ſumus] In MSto verbum mendoſe ſcribitur abſque ܛ, ܘܡܬܥܪܠܝܢ.

CAP. V.

11. ܦܠܚ ܦܬܟܪ̈ܐ idololatra] Vocem ܦܠܚ in textu ſcriba omiſit, et in margine exaravit; revocavi in textum. Hæc autem

loquendi forma postulat ut ܠ voci ܦܬܟܪ̈ܐ præfigatur, ut in comm. 10. In Ephes. quidem v. 5. est absque ܠ, sed scribæ incuria, ut arbitror.

CAP. VI.

1. ܡܢܟܘܢ ※—※ex vobis↙] Præpositio ܡܢ solum, inquit Wetstenius, est Asterisco inclusa; revera, vox utraque. Scilicet quæ scriba in codice Polycarpiano omiserat, inseruit Criticus, et inserta Asterisco notavit. Omnes Græci codices habent ὑμῶν, cujusmodi genitivos per præpositionem ܡܢ-*ex*-Syri exprimere solent.

19. ܕܦܓܪ̈ܐ ܕܝܠܟܘܢ ܗܝܟܠܐ ܕܪܘܚܐ ܩܘܕܫܐ ܗܘ ܕܒܟܘܢ ܐܝܬܝܗܘܢ quod corpora vestra templum Spiritus Sancti, qui in vobis, sunt] Verbum ܐܝܬܝܗܘܢ *sunt* ad Nominat. pluralem ܦܓܪ̈ܐ *corpora* refertur, non ad ܗܝܟܠܐ *templum*. Græci habent singularem; et notat Criticus in margine ܗܝܟܠܐ—ναὸς—singularis numeri esse.

CAP. VII.

5. ܠܙܒܢ̈ܐ ܙܒܢܐ ad tempus] Græce, πρὸς καιρόν. In margine est ܕܫܥܬܐ *hora*, cum particula ܕ præfixa, quasi Criticus legere voluisset ܠܙܒܢ̈ܐ ܕܫܥܬܐ ܙܒܢܐ *ad tempus horæ*; quæ forma loquendi in Græcis usurpatur 1 Thess. ii. 17. πρὸς καιρὸν ὥρας.

21. ܐܠܐ ܘܐܢ ܡܫܟܚ ܐܢܬ Sed et si potes] Copulativa ܘ *et* non Asterisco notatur, ut monet Wetstenius.

22. ※—※ ܘܗܘ ܕܒܪ ܚܐܪܐ et is qui↙ liber] Sic MS. Voces quas scriba Polycarpiani codicis omiserat, criticus aliquis cum Asterisco inseruit. Græce καὶ ὁ ἐλεύθερος.

28. ܘܐܢ ܬܙܕܘܓ ܒܬܘܠܬܐ ܠܐ ܚܛܬ Et si nupserit virgo, non peccavit] Ante hæc verba MStus habet ܘܐܢ ܬܙܕܘܓ ܒܬܘܠܬܐ ܠܐ

ܣܢܝܩܬ quæ neque cum grammaticis legibus neque cum ſenſu congruunt. Verba ܣܢܝܩܬ et ܠܐܪܘܟ ſunt maſculini generis, ܒܡܠܘܬܐ fœminini. E textu omnia detruſi, nam ſcribæ error eſt manifeſtiſſimus, qui in ſequentibus cum corrigere ſe ipſe voluerit, eradere tamen quæ paullo ante ſcripſerat, oblitus eſt.

30. ܘܗܢܘܢ ܕܚܕܝܢ ܒܩܢܝܢܐ et qui gaudent in poſſeſſionibus] Voce ܒܩܢܝܢܐ *in poſſeſſionibus* uſus eſt Polycarpus, ni fallor, explicandi cauſa. Nihil tale habent Græci; neque Verſiones.

34. ܕܐܝܟܢܐ ܬܫܬܦܪ ܠܓܒܪܐ quomodo placeat viro] Vocem ܐܝܟܢܐ, quæ in MSto oculis vix decerni poteſt, haud dubitavi exprimere, ſenſu facem præferente.

39. ܒܢܡܘܣܐ] Non Obelo notatum eſt, ut ſomniat Wetſtenius: ܗܘ *eſt* ſolum ita ſe habet.

40. ܕܪܘܚܐ ܕܐܠܗܐ ܐܝܬ ܠܝ quod Spiritum Dei habeam] Lectionem marginalem ܒܝ *in me*, nullus dubito petitam eſſe e Verſione Syra priori, in qua hæc phraſis ſæpiſſime adhibetur. Codd. Græci nil variant.

CAP. VIII.

2. ܐܢ ※ܕܝܢ↙ [ܐܢܫ] ܣܒܪ Si ※autem↙ [*quis*] putat] Vocem ܐܢܫ *quis* ſcriba omiſit; reſtitui, ex ſenſus neceſſitate.

CAP. IX.

10. ܥܠ ܣܒܪܐ ܕܠܡܫܬܘܬܦܘ in ſpe participans] Pars verſiculi noni, et hoc fere totum comma in MSto deſiderantur. Juxta Polycarpianam vertendi rationem poſt ܬܘܪܐ ܕܕܪܫ, *bovem triturantem,* ſic verba reſtituenda ſunt: ܠܡܐ ܥܠ ܬܘܪܐ ܒܛܝܠ ܠܗ
ܠܐܠܗܐ. ܐܘ ܡܛܠܬܢ ܒܟܠܗܘܢ ܐܡܪ. ܡܛܠܬܢ ܓܝܪ

ܠܐܠܗܐ. ܡܛܠܢ ܕܡܛܠ ܣܒܪܐ ܐܘ ܠܗ ܠܟܪܘܒܐ ܕܢܟܪܘܒ. ܘܗܘ ܕܕܐܪܫ (ܡܛܠ ܣܒܪܐ ܕܡܫܬܘܬܦ) *Num de bobus cura eſt Deo? An propter nos omnino dicit? propter nos enim ſcriptum eſt, Quoniam in ſpe debet arator arare, et qui triturat, (in ſpe participans)* —Omnia in contextu inſerui, ſententia poſtulante: at in fine commatis præſtat, meo judicio, Lectio marginalis ܡܢ ܣܒܪܐ ܕܝܠܗ ܠܡܫܬܘܬܦܘ *ex ſpe ejus participare*. Vox ܕܝܠܗ *ejus* deeſſe videtur in textu poſt ܣܒܪܐ *ſpe*.

11. ܐܢ ܚܢܢ [ܠܟܘܢ] ܪܘܚܢܝܬܐ ſi nos [*vobis*] ſpiritualia] Abeſt ܠܟܘܢ *vobis* in MSto; at eam ſupplevi, ſenſu poſtulante.

CAP. X.

11. ܦܓܥ devenerunt] Hoc verbum MStus habet in ſingulari, quod cum conſtructione eſt incongruum; nam nominativus ܫܘ̈ܠܡܐ eſt in plurali. At forſan hic, ut in aliis locis, Polycarpus Græcorum idioma uſurpavit; Græce τὰ τέλη—κατήντησεν. Criticus quoque eandem ob cauſam, ni fallor, ſingularem ſervat in margine, ubi monet, in uno codice inveniri ܦܓܥ, in aliis ܡܛܝ ἀπήντηεν (pro ἀπήντησεν). Græci impreſſi habent κατήντησεν, et in omnibus fere locis ubi hoc verbum occurrit, reddidit illud auctor Verſionis per ܡܛܐ. Vox marginalis ἀπαντάω eſt ea quæ vertitur ܦܓܥ in Matth. xxviii. 9. Marc. v. 2. xiv. 13. Act. xvi. 16.—et ܐܪܥ in Luc. xiv. 31. xviii. 12. et Johan. iv. 51. Itaque veriſimile mihi videtur, Polycarpum in ſuo Græco legiſſe ἀπήντησεν, nam hoc verbum ne ſemel quidem vertit per ܡܛܐ. Sed Criticus quidam animadvertit, unum ſuorum codicum habere ἀπήντησεν—ܦܓܥ, alios vero κατήντησεν—ܡܛܝ. Et ipſe Polycarpus reddidit κατήντησεν per ܡܛܝ in 1 Cor. xiv. 36.

CAP. XI.

16. [ܐܢܫ] ܐܢ ܕܝܢ si autem [*quis*] Deeſt ܐܢܫ *quis* in MSto: at ſupplevi, ſententia ita exigente.

17. ܠܗܘܢ ܕܡܝܬܪܐ in melius] In voce ܕܡܝܬܪܐ ſcriba mendoſe exaravit ܕ pro ܪ. Correxi errorem.

CAP. XII.

12. [ܗܕܡܐ] ܟܠܗܘܢ ܕܝܢ omnia autem [*membra*] Deeſt ܗܕܡܐ *membra* in MSto; at in textu inſerui, ſententia flagitante.

24. [ܐܠܗܐ] ܐܠܐ Sed [*Deus*] Abeſt ܐܠܗܐ *Deus* in MSto: vocem ſupplevi utpote admodum neceſſariam.

CAP. XIII.

4. ܡܫܬܥܠܐ perperam agit] Schaafius et Caſtellus verbum non habent.

7. ܟܠܡܕܡ ܡܣܝܒܪ omnia ſuffert] Verbum στέγει ait Wetſtenius in noſtro codice deſiderari: non profecto; nam ſequens verbum ܡܣܝܒܪ *ſuſtinuit, tulit,* verbo στέγει reſpondet, et lectio marginalis ܒܣܒܪܐ *in ſpe* [ſuffert] huic verbo ſolum conjungi poteſt. Abſunt quidem MSto voces ܟܠܡܕܡ ܡܗܝܡܢ ܟܠܡܕܡ ܡܣܝܒܪ *omnia credit, omnia ſperat,* de quibus omiſſis nihil annotavit clariſſimus Vir.

CAP. XIV.

6. ܐܢ ܠܐ ܐܡܠܠ niſi loquar] Omnes tam Græci codices quam Verſiones, poſt ܐܢ ܠܐ *niſi* habent ܠܟܘܢ *vobis,* ſed vox in MSto deſideratur, neque inſerendam cenſui, cum ſine ea ſenſus ſtare poteſt.

19. ܚܡܫ ܡܠܝܢ quinque verba] In MSto deeſt litera ܕ voci

ܢܡܠܠܢ præfixa; at eam e Verſione Syra priori ſupplevi, utpote perneceſſariam, ad exprimendum Græcum infinitivum, cum futuro verbi ܐܡܠܠ.

27. ܬܪܝܢ duo] In MSto literæ ܝܢ obliterantur, quas ſupplevi fide Verſionis Syræ prioris.

34. ܢܫ̈ܐ ÷ܕܝܠܟܘܢ↙ mulieres ÷veſtræ↙] In MSto Obelus eſt perſpicuus, neque vero Aſteriſcus, ut ſomniat Wetſtenius.

35. ܒܥܕ̈ܬܐ in Eccleſiis] Græci omnes ſingularem numerum habent, at Noſter pluralem.

CAP. XV.

24. ※ܘܟܠܗ↙ ܫܘܠܛܢܐ et ※omnem↙ poteſtatem] Scribit Wetſtenius MStum habere πᾶσαν, cum Aſteriſco, poſt copulativam καὶ tertio adhibitam, i. e. *et* ※*omnem*↙ *virtutem*, ut Verſio Syra prior ſe habet. Scribere debebat, poſt καὶ ſecundum.

30. ܩܘܢܕܝܢܘܣ ܥܒܕܝܢܢ] Græce κινδυνεύομεν, et forſan juſtius reddidit vetus interpres ܒܩܘܢܕܝܢܘܣ ܩܝܡܝܢܢ *in periculo conſtituimur*. ܩܘܢܕܝܢܘܣ ܥܒܕܝܢܢ ſonat ad literam, *periculum facimus*.

31. ܐܝܢ certe] Vel potius, *Etiam*. Vocem ναὶ pro νὴ male legiſſe videtur Polycarpus.

34. ܐܬܬܥܝܪܘ ܒܗܘܢܐ Vigilate mente] Hanc loquendi formam ſæpe frequentat tam Polycarpus quam vetus interpres. Vid. 1 Theſſ. v. 6, 8. 1 Tim. iii. 2, 11. 2 Tim. ii. 26. Tit. ii. 2. 1 Pet. i. 13. iv. 7. v. 8.

45. ܡܝܗܒ ܚ̈ܝܐ vivificantem] Græci ζωοποιȣ̃ν.

52. ܒܠܐ ܡܬܦܣܩܢܐ in momento] Hic nimium κατὰ πόδα Græcam vocem ἀτόμῳ Polycarpus ſequutus eſt; ad verbum, *in non ſectibili*. ܡܬܦܣܩܢܐ, *ſectibilis*, eſt Adjectivum e participio τȣ̃ Eth-

peel derivatum, a ܦܣܩ *amputavit, secuit.* Hanc insolitam loquendi formam criticus pro diligentia sua in margine explanavit.

CAP. XVI.

11. ܡܣܟܐ ܐܢܐ expecto] In MSto vitiose scriba exaravit ܡܣܟܢܐ. Correxi errorem.

15. In MSto deest signum finale ✓; illud supplevi post ܘܕܐܟܝܩܘܣ *Achaïci*, sententia flagitante.

Silet plane Wetstenius de Epistolæ Epigraphe, quæ in nostro codice reperitur.

NOTÆ

IN

EPISTOLAM AD CORINTHIOS SECUNDAM.

CAP. I.

5. ܕܡܣܬܓܐ ܚܫܘܗܝ abundant paſſiones] Verbum ܕܡܣܬܓܐ eſt in ſingulari numero, at nominativus in plurali ex Græciſmo, quo *neutra plur. gaudent verbo ſingulari.* Gr. περισσεύει τὰ παθήματα. Syri vero neutrale genus non habent; ergo legendum eſt, ut in Verſione Syra priori, ܕܡܣܬܓܝܢ. Confer autem ad 1 Cor. x. 11.

6. ܒܗܘ ܕܣܟܝܢ ܕܐܦ ܥܕܟܝܠ ܡܦܨܐ ܠܢ ※ in quem ſperavimus quod et adhuc eripiet ✓] Hæc ſententia cum loco minime quadrat, et a commate decimo huc traducta fuiſſe videtur.

9. ܦܣܩ ܕܝܢܐ decretum] Verbum ܦܣܩ quo Græcum ἀπόκριμα exprimit Noſter, vertit Caſtellus, *abſcidit, decrevit*; ܦܣܩ ܕܝܢܐ *ſententiam pronunciavit.*

12. ܣܗܕܘܬܐ ܕܬܐܪܬܐ teſtimonium conſcientiæ] In MSto prima litera ܐ in voce ܕܬܐܪܬܐ deeſt.

20. ܒܗ ܗܘ ܕܐܦ in ipſo Etiam] ܗܘ in MSto habet literam ܒ præfixam, ſed mendoſe.

21. ܥܡܢ ܒܡܫܝܚܐ nobiſcum in Chriſto] In MSto deeſt præpoſitio ܒ, voci ܡܫܝܚܐ præfixa; at eam reſtitui, ut quæ ſit omnino neceſſaria.

23. ܣܗܕܐ ܠܐܠܗܐ [ܩܪܐ] ܐܢܐ teſtem Deum [*invoco*] Verbum ܩܪܐ in MSto deſideratur ſcribæ incuria; at illud ſupplevi, ſententia ita flagitante, et viam præſternente Verſione Syra priori.

CAP. II.

11. ܠܐ ܓܝܪ [ܠܐ] ܝܕܥܝܢ non enim ignoramus] Abeſt ܠܐ ſecundum in MSto; at inſerui, nam conſtructio exigit.

CAP. III.

1. ÷ܠܐܚܪܢܐ↙ ÷ad alios↙] Non Aſteriſcus, ut Wetſtenius affirmavit, ſed Obelus in MSto manifeſtiſſimus eſt; et Græci vocem non habent.

2. ܡܢ ܟܠܗܘܢ ÷ܒܢܝܢܫܐ↙ ab omnibus ÷hominibus↙] Hic quoque Wetſtenius erravit; nam Obelum, non Aſteriſcum, MStus habet.

3. ܒܠܒܘܬܐ in cordibus] Legit Polycarpus, uti videtur, cum Codd. A. 44. &c. in plurali. Verſio Syra prior et Græci impreſſi ſingulari numero patrocinantur.

6. ÷ܠܡܗܘܐ↙ ÷eſſe↙] Obelus, non Aſteriſcus, ut monet Wetſtenius, in MSto uſurpatur.

7. ܕܡܬܓܠܦܐ ܗܘܐ quod impreſſum erat] Totam ſententiam auctor in ſuo Græco legit hoc ordine, *εἰ δὲ ἡ διακονία τȣ̃ θανάτȣ ἐντετυπωμένη ἐν γράμμασιν ἐν λίθοις*—De hoc ordine nihil annotavit Wetſtenius.

14. ܗܘ ܓܝܪ ܗܘ ܐܣܟܡܐ idipſum velamen] Hic ob homœoteleuton ſcriba erravit; nam poſt has voces in textu deſiderantur om-

nia usque ad ܥܠ in commate sequenti, et in marginem rejiciuntur. Sic se habent, ܥܠ ܩܪܝܢܐ ܕܕܝܬܩܐ ܥܬܝܩܬܐ ܡܩܘܝܐ. ܟܕ ܠܐ ܡܬܓܠܝܐ ܡܛܠ ܕܒܡܫܝܚܐ ܡܬܒܛܠܐ. ܐܠܐ ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܢܐ ܐܡܬܝ ܕܡܬܩܪܐ ܡܘܫܐ. ܬܚܦܝܬܐ *in lectione Testamenti veteris manet non revelatum: quia in Christo aboletur. Sed usque ad hodiernum diem, quum legitur Moses, velamen* &c. Textum reconcinnavi.

16. ܐܡܬܝ ܕܝܢ ܕܢܬܦܢܐ Quando autem conversum fuerit] In margine est Nota hujusmodi: ܕܢܬܦܢܐ ܗܘ ܠܒܐ ܕܝܠܗܘܢ ܕܗܡܐ ܕܐܡܪ *conversum fuerit cor eorum, quando dicit*. Vox ܕܗܡܐ est lectu difficilis; et nescio equidem utrum legendum sit ܪ an ܕ, sed præstat ܕ, meo judicio; nam ܕܗܡܐ ܕ forsan Critico idem valebat quod ܐܡܬܝ.

CAP. IV.

4. ܕܐܠܗܐ Quoniam Deus] Sic in MSto; at pro ܕ *quoniam*, omnes Græci habent ἐν οἷς, quæ essent Syriace ܒܗܘܢ, quam vocem scriba forsan in textu omisit. Legere velim ܒܗܘܢ ܕܐܠܗܐ *in quibus Deus* &c.

6. ܡܛܠ ܐܠܗܐ Quia Deus] Sic in MSto; abest ܕ ante ܐܠܗܐ, at supplevi, linguæ idiomate exigente; et ita se habet Versio Syra prior.

17. ܕܠܥܠ ܡܢ ܡܫܘܚܬܐ quæ præter modum] Hæ voces Græcis καθ' ὑπερβολὴν respondent, et sequentes ܠܥܠ ܡܢ ܡܫܘܚܬܐ sequentibus εἰς ὑπερβολὴν; quæ de verbo ad verbum vix reddi Latine possunt.

CAP. V.

14. ܕܐܢ ܚܕ quoniam *si* unus] In Græcis ὅτι εἰ εἷς—quibus ut respon-

deat textus Syriacus, vox ܐܢ *ſi* deſiderari videtur. Legendum arbitror, ut in comm. 1. ܘܐܢ ܚܣ.

CAP. VII.

8. ܐܟܪ̇ܝܬ contriſtavit] Sic in MSto. Punctum ſupernum primam perſonam indicat, vitioſe vero: recte Criticus in margine ſcripſit ܐܟܪܝ̣ܬ, quod eſt tertia perſona fœminini generis, concordans cum nominat. fœm. ܐܓܪܬܐ *Epiſtola.*

CAP. VIII.

3. ܘܝܬܝܪ ܡܢ ܚܝܠܐ et ſupra vires] Hæ voces juxta Syriacam interpunctionem verſiculum claudunt; verſiculus autem quartus incipit a ſequentibus verbis ܘܒܥܘ ܡܢܢ ܒܒܥܘܬܗܘܢ, nec male, meo judicio. Veruntamen in Latina Interpretatione Græcos impreſſos ſequutus ſum.

17. [ܕܡ ܝܬܝܪ] In MSto ܕܡ pro ܕܡ uſurpatur, et ita ſæpe; ſæpius tamen occurrit ܕܡ, quomodo imprimendum curavi. Vide Not. in Act. xxvi. 4.

19. [ܕܡܫܡܫܐ ܕܝܢ] MStus hic pauliſper laceratus eſt, ſed veras voces recte me reſtituiſſe puto. In voce ܡܬܪܘܪܒܢܘܬܐ literæ ܢܘܬ legi non poſſunt, at eas ſupplevi ex Rom. xiv. 5. ubi eadem forma uſurpatur in voce ܦܡܬܩܕܡܘܬܢܘܬܐ.

24. [ܕܝܠܢ] ܘܫܘܒܗܪܐ et gloriationis [*noſtræ*] Deeſt ܕܝܠܢ *noſtræ* in MSto, at ſupplevi, ſententia flagitante.

CAP. X.

14. ܝܬܝܪ ܡܬܡܬܚܝܢܢ ſuperextendimus] In omnibus Codd. Græcis, et verſionibus, ſequitur ἑαυτοὺς, Syriace ܢܦܫܢ ܠܢ; quibus vocibus textum noſtrum carere non ſuſtinui.

CAP. XI.

2. ܡܟܪܬܟܘܢ desponditi vos] Verbum ܡܟܪ exponitur a Castello *concordavit*, *aptavit*, *comparavit*, significationibus ad amussim cum Græco ἡρμοσάμην congruentibus.

9. ܐܢܫܬ obtorpui] Hoc verbum iterum adhibetur cap. xii. 13. pro eodem Græco. Apud Castellum idem valet quod Hebr. אנש, *ægrotavit*, *infirmus fuit*, &c. Criticus in margine explicat per ܝܩܪܬ *oneratus fui*.

21. ܐܬܡܚܝܠܢ infirmi essemus] In MSto verbum mendose exaratur cum duplici ܠ, ܐܬܡܚܝܠܠܢ. Correxi ex comm. 29. ubi est ܡܬܡܚܠ ex eadem radice.

31. ܕܡܪܝܐ ܝܫܘܥ Domini Jesu] Nihil monet Wetstenius vocem ܕܝܠܢ, *nostri*, Gr. ἡμῶν, in MSto desiderari. Abest quoque in nonnullis codicibus Græcis.

33. ܘܡܢ ܟܘܬܐ ܒܣܪܓܢܬܐ et per fenestram in sporta] In MSto ܕܣܪܓܢܬܐ habet literam ܕ præfixam pro ܒ. Correxi fide Versionis Syræ prioris; Græce ἐν σαργάνῃ.

CAP. XIII.

9. ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܚܝܠܬܢܐ vos [*autem*] validi] Deest vox ܕܝܢ in MSto; ac nescio an abesse possit, incolumi sententia.

NOTÆ

IN

EPISTOLAM AD GALATAS.

CAP. II.

9. ܝܕܥܘ [ܘܟܕ] et [*quum*] cognovissent] Abest ܟܕ in MSto, at illud supplevi utpote pernecessarium. Græcorum aoristos participiorum Polycarpus reddere solet per præteritum verbi, præcedente ܟܕ *quum*. Vid. Not. in Act. ii. 37.

Ibid. [ܘܠܒܪܢܒܐ] ܠܝ ܝܗܒܘ dederunt mihi [*et Barnabæ*] In MSto ܘܠܒܪܢܒܐ desiderantur; tuta et certa erat emendatio ex Græco fonte. De errore scribæ nihil annotavit Wetstenius, neque observavit in nostra versione legi ܡܢ *quidem* ante ܠܥܡ̈ܡܐ *in gentes*, quemadmodum in Codd. A. C. D. E. G. &c.

CAP. III.

2. ܡܢ ܥܒ̈ܕܐ ex operibus] Desunt puncta pluralia in MSto, at ea imposui; nam omnes tam Græci codices, quam versiones, pluralem numerum habent: et locus eum exigit.

28. ܘܠܐ ※ neque ↙] Non Obelus, ut inquit Wetstenius, sed Asteriscus hic appingitur.

CAP. IV.

16. ܒܥܠܕܒܒܐ ܕܝܠܟܘܢ inimicus vester] MStus vitiose habet ܕܝܠܗܘܢ *eorum* pro ܕܝܠܟܘܢ *vester*. Correxi, sensu postulante.

18. ܒܟܠܙܒܢ ſemper] Literæ ܒܟܠ in MSto laceratæ ſunt; earum proclivis et obvia erat reſtitutio, cum Græca vox πάντοτε ſemper reddatur per ܒܟܠܙܒܢ.

24. ܕܡܬܐܡܪ̈ܢ ܟܝܢܐܝܬ ÷ ܒܡܬܠܐ܀ quæ ſunt dicta naturaliter ÷ in parabola↙] Recte quidem vocem ܒܡܬܠܐ Obelo notavit Criticus, tanquam ſuperfluam; nam neque in Græcis codicibus reperitur, neque ad ſenſum neceſſaria eſt. Voces ܕܡܬܐܡܪ̈ܢ ܟܝܢܐܝܬ Græcorum ἀλληγορούμενα exprimunt religioſe magis, quam ex indole Syri ſermonis.

CAP. V.

12. ÷ܟܠܗܘܢ܀ omnes↙] Vocem Obelo notari non animadvertit Wetſtenius.

Ibid. ܕܡܨܝܕܝܢ inesſcant] Græci habent ἀναστατοῦντες, et verbum occurrit Act. xvii. 6. xxi. 38. ubi vertit auctor per ܐܡܪܕ *Aphel* τοῦ ܡܪܕ. Verbum textuale ܨܝܕ ſemper ponitur, ubi in Græco eſt δελεάζω, ut Jacob. i. 14.—2 Pet. ii. 14, 18.—Nonne igitur veriſimile eſt, Polycarpum in ſuo Græco legiſſe δελεάζοντες pro ἀναστατοῦντες? Vox δελεάζοντες idonea mihi et commoda videtur.

CAP. VI.

2. ܝܘܩܪܐ onera] Deſunt puncta pluralia in MSto. Sed Græci omnes pluralem habent.

7. ܡܬܒܙܚ illuditur] Tres literæ poſteriores in MSto laceratæ ſunt: eas ſupplevi auctoritate Verſionis Syræ prioris.

15. ※ ܒܡܫܝܚܐ ܓܝܪ ܝܫܘܥ܀ ※ in Chriſto enim Jeſu↙] Voces omnes Aſteriſco notatæ ſunt, neque ſolum ܝܫܘܥ *Jeſu*, ut Wetſtenius aſſeruit.

NOTÆ

IN

EPISTOLAM AD EPHESIOS.

CAP. I.

16. ܠܐ ܫܠܐ ܐܢܐ ÷ ܡܟܝܠ ↙ non ceſſo ÷ quidem ↙] De Obelo in hoc commate nihil annotavit Wetſtenius, neque de lectione ܒܟܠܙܒܢ *ſemper*, quam noſter codex habet cum Codice D.—Græce πάντοτε.

19. ܒܢ ܒܗܢܘܢ ܕܡܗܝܡܢܝܢܢ in nos qui credimus] MStus ܕܡܗܝܡܢܝܢ pro ܕܡܗܝܡܢܝܢܢ : ܢ ſecundum ſupplevi e Verſione Syra priori; nam conſtructio ita exigit.

21. ܠܥܠ ܡܢ [ܟܠ] ܪܫܢܘܬܐ ſupra [*omnem*] principatum] Deeſt ܟܠ *omnem* in MSto, at in textu reſtitui, omnibus tam codicibus Græcis, quam verſionibus, aſſentientibus. Eadem ſententia occurrit 1 Cor. xv. 24. ubi ܟܠ in textu eſt.

CAP. II.

5. ܐܚܝܢ ÷ ܠܢ ↙ [ܥܡ] ܡܫܝܚܐ vivificavit ÷ nos ↙ [*cum*] Chriſto] Præpoſitionem ܥܡ *cum* ſcriba omiſit: in textu eam repoſui, fide Verſionis Syræ prioris; et ita ſe habet MStus in comm. 6. 22.

14. ܡܨܥܬܐ ܣܝܓܐ medium maceriæ] Conſtructio exigit vel ܡܨܥܬܐ ܕܣܝܓܐ vel ܡܨܥܬ ܣܝܓܐ.

20. ܓܘܢܝܐ ܕܝܠܗ ܝܫܘܥ angulari ipſo Jeſu] Vox ܕܝܠܗ in MSto non Aſteriſco notatur, ut affirmat Wetſtenius.

21. ܡܬܠܟܢܫ coagmentatum] Bis omnino in Græcis adhibetur participium συναρμολογουμένη, hic et in cap. iv. 16. utroque in loco illud reddidit Polycarpus per ܡܬܠܟܢܫ.

CAP. III.

8. ܐܬܝܗܒܬ ܛܝܒܘܬܐ ܗܕܐ ܒܥܡܡܐ. ܠܡܣܒܪܘ ܠܥܘܬܪܐ data eſt gratia hæc inter gentes evangelizare divitias In Latina Interpretatione interpunctionem in Græcis editis vulgo uſitatam ſequutus ſum. Syriaca quidem interpunctio voces ܒܥܡܡܐ *inter gentes* priori ſententiæ parti attribuit, ſic—*data eſt gratia hæc inter gentes, evangelizare divitias* &c.

13. ܒܐܘܠܨܢܐ ܕܝܠܝ in afflictionibus meis] Deſunt puncta pluralia in MSto, errore feſtinantis ſcribæ ſolenni.

CAP. IV.

17. ܕܗܘܢܐ ܕܝܠܟܘܢ mentis veſtræ] Omnes tam Græci codices, quam verſiones, habent ܕܝܠܗܘܢ, αὐτῶν. Noſter unus ὑμῶν, quod Wetſtenium fefellit.

32. ܐܢܬܘܢ ܠܟܘܢ vobiſipſis] MS. ܗܢܘܢ ܠܗܘܢ *ſibi ipſis*, mendoſe proculdubio. Quod vero hunc errorem correxi, id a me temere factum fuiſſe nunc ſerius ſentio; nam error eſt a manu non ſcribæ, ſed Interpretis, qui non animadvertebat ἑαυτοῖς hic poſitum eſſe in ſecunda perſona, et convertit in tertia, contra ſenſum. Nempe Editoris eſt lectionem genuinam, utcunque malam, retinere.

CAP. V.

31. ܠܐܒܐ ܘܠܐܡܐ ܕܝܠܗ patrem, et matrem ſuam] MStus non habet ܕܝܠܗ *ſuum* poſt ܠܐܒܐ *patrem*, ut neque Codex D; at hoc

Wetstenius non notavit, neque animadvertit nostrum habere ܕܝܠܗ *suam* post ܠܐܡܗ *matrem*, cum Codd. 31. 47. &c.

33. ܐܢܬܬܐ ܕܝܢ ܘܗ̇ܝ ⁜ et ✓ ipsa autem uxor] Sic Asteriscus in MSto usurpatur; ratio est quod Criticus quidam substituerit ܘ *et* pro ܕܝܢ *autem*.

CAP. VI.

2. ܕܡܘܠܟܢܐ promissionis] Sic MS. Græci omnes dant Dativum: neque tamen propterea statuendum est, aliter legisse Syrum in exemplari suo, quam nos hodie in nostris; sed dandum est aliquid vel arbitrio, vel negligentiæ interpretantis.

12. ܕܪܕܐ colluctatio] Græce πάλη: vocem ܕܪܕܐ Schaafius et Castellus non habent.

22. [ܕܬܕܥܘܢ] ܕܬܕܥܘܢ ut [*cognoscatis*] Deest verbum ܕܬܕܥܘܢ in MSto.

NOTÆ

IN

EPISTOLAM AD PHILIPPENSES.

CAP. I.

1. ÷ܕ↙ ܒܡܫܝܚܐ qui↙ [*in*] Chriſto] Scriba præpoſitionem ܒ omiſit; quam e Verſione Syra priori in textu inſerui: et ipſe Polycarpus in ſimilibus locis eadem uſus eſt. Vide 1 Cor. i. 2. Coloſſ. i. 2.

4 ܒܟܠܙܒܢ ſemper] Hæc vox in Syriaco textu verſiculum 3. claudit; at in Latina Interpretatione a Græcis impreſſis non diſceſſi. Vox ܒܥܘܬܐ, iterum adhibita, habet copulativam ܘ *et* præfixam; cum autem redundet, eam delevi. Legere quidem velim cum litera ܠ præfixa, ܠܒܥܘܬܐ, nam Græci accuſativum habent.

7. ܒܝܢ ܒܐܣܘܪ̈ܐ in vinculis] ܒܝܢ omnino redundat. Legere velim cum copulativa ܘ *et* præfixa, ܘܒܐܣܘܪ̈ܐ *et in vinculis*, Græce ἔν τε τοῖς δεσμοῖς.

11. ܒܝܕ ※ܗܝܡܢܘܬܐ ܕ↙ܝܫܘܥ per ※fidem↙ Jeſu] Pro ſigno finali ↙ eſt in MSto hæc nota ÷.

27. ܐܬܠܝܣܘܬܐ certamen] Vocabulum eſt merum Græcum, Syriacis literis exaratum; neque aliter cap. iv. 3.

CAP. II.

3. ܠܚܕ̈ܕܐ ܡܫܩܠܝܢ ܐܝܠܗܘܢ ܢܣܒܝܢ alii alios arbitrantes præ-

ſtantiores] Verbo ܩܕܡ ſæpe uſus eſt auctor ad exprimendam præpoſitionem πρὸ, ut ſupra notavi ad Act. i. 3. et alibi: unde probabile mihi videtur, Polycarpum in ſuo Græco legiſſe cum cod. 46. προηγέμενοι, non ἡγέμενοι cum codd. impreſſis.

CAP. III.

8. ܕܩܘܩܝܐ ſtercora] Caſtellus vocem non habet.

10. ܕܒܗܝܡܢܘܬܐ ut fide] Græci impreſſi et verſiones omnes hac voce verſiculum 9. claudunt, at juxta Syriacam interpunctionem verſiculus decimus incipit ab ea voce; et Wetſtenius annotavit ita ſe habere et codd. 1. 4. 7. 19. &c. probante Millio. Itaque in Latina Interpretatione Syriacam interpungendi rationem ſervavi.

13. ܚܕ ܕܝܢ unum autem] Millius, Wetſtenius &c. has voces initio verſiculi 14 ſcribunt; in Vulgata vero, et Syra priori verſione idem verſiculus incipit his vocibus, *Ad ſcopum perſequor:* et nos hanc diviſionem in noſtra Interpretatione ſequuti ſumus.

18. ܐܚܪܢܐܝܬ aliter] Notam marginalem non recte accepit Wetſtenius.

CAP. IV.

1. ܩܘܡܘ ſtate] In omnibus codicibus Græcis et verſionibus ante hoc verbum ſcribitur οὕτω, at deeſt in MSto.

3. [ܥܒܕܘ] ܐܬܠܝܛܘܬܐ ܥܡܝ mecum certamen [*fecerunt*] Græce συνήθλησάν μοι, quæ eodem modo auctor reddidit in cap. i. 27. ergo verbum ܥܒܕܘ a ſcriba omiſſum inſerui, ſententia flagitante.

10. ܥܕܡܘ ܟܠ tandem] Mendoſe ſcriba exaravit ܥܕܡ pro ܥܕܡܘ: ܘ finalem ſupplevi, nam ita vox ſemper ſcribitur pro Gr. ποτέ.

19. ܒܡܫܝܚܐ in Chriſto] Vox non abeſt in MSto, ut ſomniat Wetſtenius; neque obſervavit vir eruditus in MSto deſiderari vocem ܒܡܫܝܚܘܬܐ—quæ in omnibus Græcis codicibus et verſionibus reperitur.

NOTÆ

IN

EPISTOLAM AD COLOSSENSES.

CAP. I.

2. ܐܚܐ ܒܡܫܝܚܐ fratres in Christo] In utraque Syriaca Versione, juxta Wetstenium, textui additur vox ܝܫܘܥ *Jesu,* in posteriori vero eadem vox juxta ipsum Asterisco notatur. Erravit vero Vir Cl. nam in MSto vox illa omnino abest.

Ibid. ✻ܘܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ ܡܪܢܐ ܕܝܠܢ↙ et Christo Jesu Domino nostro↙] In MSto Asteriscus iteratur absque signo finali post ܝܫܘܥ, sic ✻ܘܡܫܝܚܐ ܝܫܘܥ ✻ܡܪܢܐ ܕܝܠܢ↙. Hic certe scriba deceptus est, nam nihil valet Asteriscus secundus. Tota sententia Asterisco notata deest in codicibus D. E. 4. &c. neque eam habet Versio Syra prior. At Wetstenius de Asterisco verbum non habet.

3. ܠܐܠܗܐ ܐܒܐ ܕܡܪܢܐ ܕܝܠܢ Deo, Patri Domini nostri] Omnes Græci Codd. et Versiones, habent ܘ *et* ante ܐܒܐ *Patri,* at deest in MSto, nihil admonente Wetstenio.

7. ܟܢܬܐ ܕܝܠܢ conservo nostro] Primum scriba exaravit ܕܝܠܟܘܢ *vestro,* postea delevit, et scripsit ܕܝܠܢ *nostro.* Nonnulli Græci codd. habent *vestro,* sed mendose meo judicio.

12. ܟܕ ܡܘܕܝܢ ✻ܠܐܠܗܐ↙ ܘܐܒܐ Gratias agentes ✻Deo↙ et

Patri] Sic Asteriscus in MSto usurpatur, ܘ copulativa exclusa, ut recte admonuit Wetstenius. Hoc exemplo clarissime demonstratur Criticum aliquem in textu inseruisse voces, quas Polycarpianæ Versionis scriba omiserat.

19. ܡܛܠ ܕܒܗ [ܨܒܐ] ܟܠܗ ܡܘܡܠܝܐ ܠܡܥܡܪ Quia in eo [*voluit Pater*] omnem plenitudinem habitare] Verbum Syriacum ܨܒܐ, *voluit*, Gr. verbo εὐδόκησε ubique respondet; itaque, cum in nullis codd. Gr. aut versionibus desit, illud in textu inserui.

29. [ܒ]ܗܘ ܕܐܦ ܠܐܐ ܐܢܐ [*In*] quo et laboro] Pernecessaria est præpositio ܒ *in*, ergo eam particulæ præfixi. Græci habent εἰς ὃ, versio Syra prior ܒܗܘ ܕ.

CAP. II.

2. ܟܕ ܡܫܬܐܣܝܢ firmati] Græce συμβιβασθέντων, quod vertit auctor in comm. 19 per ܡܬܢܩܦ, neque aliter in 1 Cor. ii. 16. At in Ephes. iv. 16. ܡܬܚܝܨ usurpatur.

3. ܕܒܗ ܐܝܬܝܗܘܢ ܟܠܗܘܢ ܣܝܡܬܐ ܕܚܟܡܬܐ ܘܡܛܫܝܬܐ ܕܝܕܥܬܐ *in quo sunt omnes thesauri sapientiæ, et abscondita scientiæ*] In omnibus codicibus Græcis et Translationibus, *scientiæ* sequitur copulativam *et*, et *abscondita* est in masculino genere concordans cum *thesauri*—sc. *in quo sunt omnes thesauri sapientiæ et scientiæ absconditi*. Puto igitur vocem ܡܛܫܝܬܐ transpositam fuisse: sine autem auctoritate alius Exemplaris Textum mutare non ausus sum.

7. ܟܕ ܡܬܝܬܪܝܢ ܐܝܬܝܟܘܢ ܒܗܿ abundantes in ea] Margo habet ܒܗ *in eo*, non ܒܗܿ *in ea*, cum puncto superno, ut male contendit Wetstenius. Græce ἐν αὐτῷ.

CAP. III.

11. [ܘ]ܥܘܪܠܘܬܐ [*et*] præputium] Sententia flagitat, id quod Codices omnes suppeditant, copulativam ܘ *et*; ergo inserui.

15: ܘܡܘܕܝܢܝ̈ܢ ܛܝܒܘܬܐ ܗܘܘ et grati estote] Eadem loquendi forma, cum particula negativa, occurrit Luc. vi. 35. 2 Tim. iii. 2. pro *ingratos*.

CAP. IV.

3. ܡܛܠ ܕܐܦ ܗܘ propter quod etiam] Hic est, ni fallor, vocum transpositio. Legere velim ܡܛܠ ܗܘ ܕܐܦ, ut in comm. 10. quia ܐܦ nunquam præpositionem inter et relativum pronomen interponitur. E. g. ܡܛܠ ܗܕܐ ܐܦ Ephes. i. 15. Phil. ii. 9. Coloss. i. 9.—1 Thess. ii. 13. iii. 5. et ܒܗ ܗܘ ܕܐܦ 1 Cor. xv. 2.

15. ܕܒܒܝܬܐ ܕܝܠܗܿ quæ in domo illius] Nescio quid sibi velit Criticus per lectionem marginalem ܕܝܠܗ, puncto superno omisso.

16. In margine Criticus annotavit Apostolum in Epistola sua ex Laodicea alludere ad primam suam ad Timotheum Epistolam, ratus scilicet illam unam e Laodicea epistolam ab eo scriptam fuisse; non observavit autem Epigrapham quæ ad finem primæ ad Thess. epistolæ reperitur. Ibi enim dicitur eam e Laodicea fuisse missam; quod Epigraphis, ut vulgo se habent, contrarium est. Hunc nodum solvere non ego aggrediar; consuli autem potest ea de re sagacissimus simul et eruditissimus Paley, cui verisimile videtur Apostolum hic respexisse ad eam quam ad Ephesios scripserat epistolam. Vide *Horæ Paulinæ*, p. 248. Edit. 1790.

NOTÆ

IN

EPIST. AD THESSALONICENSES PRIMAM.

CAP. I.

1. ܡܢ ܐܠܗܐ ܐܒܐ ܕܝܠܢ ܆ ܘܡܪܢ ܝܫܘܥ ܡܫܝܚܐ ※ a Deo Patre ↙ nostro, et Domino Jesu Christo] Sic Asteriscus se habet in MSto, et tota sententia minime notata est, ut monet Wetstenius.

2. ܕܡܫܐܠܐ indesinenter] Juxta Syriacam interpungendi rationem vox illa hunc versiculum claudit; et sic quoque se habet versio Syra prior: in Græcis autem impressis et Versione Vulgata versiculus tertius ab hac voce incipit. Schaafium in versione Latina sequutus sum.

8. ܠܡܡܠܠܘ ܠܗܘܢ ܡܕܡ loqui iis quicquam] In nullis codicibus Græcis vox ܠܗܘܢ *iis* reperitur: Versio Syra prior habet ܥܠܝܟܘܢ *de vobis*; quibus de lectionibus siluit Wetstenius.

CAP. II.

11. Græci impressi et Versio Syra prior hunc versiculum claudunt voce ܘܡܒܝܐܝܢ *et consolabamur*: at interpunctio nostra Syriaca participium ܘܡܣܗܕܝܢ jungit cum ܘܡܒܝܐܝܢ, ita ut iis vocibus vel hic versiculus claudatur, vel incipiat versiculus duodecimus. A Græcis autem impressis discedendum non censui.

CAP. III.

2. ܘܡܫܡܫܢܐ ܕܐܠܗܐ ÷ ※ܘܡܥܕܪܢܐ ܕܝܠܢ ✓ et miniſtrum Dei, ※et adjutorem noſtrum ✓] Sic Aſteriſcus in MSto uſurpatur, voce ܐܠܗܐ *Dei* non incluſa, ut male monet Wetſtenius.

Ibid. ܘܢܒܝܐ ܚܠܦ ܗܝܡܢܘܬܐ ܕܝܠܟܘܢ et conſolaretur de fide veſtra] Poſt ܘܢܒܝܐ omnes tam Græci codd. quam verſiones habent ܠܟܘܢ *vos*; cum vero locus non exigat hanc vocem, eam in textu non inſerui. Præpoſitio ܚܠܦ in MSto iterata eſt; repetitam delevi, tanquam ſupervacaneam.

3. ܢܬܟܫܟܦ commoveatur] In MSto verbum hoc mendoſe exaratur ܢܬܟܫܟܒ: correxi ex Caſtelli auctoritate, aſſentientibus et Lexicis MSS. Bodleianis.

6. ܘܕܐܝܬ ܠܟܘܢ et quia habetis] Pro ܠܟܘܢ MStus habet ܠܢ *nos*, i. e. *habemus* pro *habetis*; vitioſe quidem. Vocem ܕܝܠܢ *noſtri* proprio loco ſcriba omiſit, et inter lineas exaravit: ita et vox ܐܚܝ̈ܢ *fratres noſtri*, in verſiculo ſeptimo ad marginis oram lineæ initio ſcribitur.

CAP. IV.

13. ܠܐ ܨܒܐ ܐܢܐ [ܕܝܢ] nolo [*autem*] Abeſt ܕܝܢ *autem* in MSto; at reſtitui, ſenſu exigente, et omnibus Codd. Græcis et Verſionibus annuentibus.

Epigraphæ hujus Epiſtolæ nec Codices Græci, excepto Cod. D., nec Verſiones patrocinantur. Omnes habent *ſcripta fuit Athenis*; et eadem eſt annotatio ad calcem Epiſtolæ ii. ad Theſſ. tam in noſtro codice quam in Græcis. Itaque qua fretus auctoritate ſcriba ad hujus Epiſtolæ calcem annotaverit *ſcriptam illam fuiſſe* a Laodicea, me prorſus latet.

NOTÆ

IN

EPIST. AD THESSALONICENSES SECUNDAM.

CAP. II.

7. ܡܢ ܟܕܘ ܗܐ jam] In aliis quoque locis hic ordo usurpatur ܗܐ ܡܢ ܟܕܘ. Vid. Phil. iv. 10.—2 Tim. ii. 18.

CAP. III.

1. ܐܝܟܢܐ ܕܡܠܬܗ ܕܡܪܝܐ ut sermo Domini] Vox ܕܡܠܬܗ mendose in MSto exaratur ܕܡܛܠܬܗ i. e. *propter eum*, quod manifeste vitiosum est. Errorem igitur correxi.

11. ܪ̈ܢܝܐ ܠܗܘܢ curam adhibentes] Eadem forma loquendi occurrit Matt. xxii. 16. ܪ̈ܢܝܐ ܠܟ *curam sustineas*.

N O T Æ

IN

EPISTOLAM AD TIMOTHEUM PRIMAM.

CAP. I.

3. ܕܠܐ ܐܚܪܢܐܝܬ ܢܠܦܘܢ ne aliter docerent] Pro ܐܚܪܢܐܝܬ *aliter* MStus habet ܚܪܝܢܐܝܬ *contumaciter, contentiose*, (a ܚܪܝܢܐ *contentio, lis, contumacia*) cum puncto inferno, quasi Polycarpus in suo Græco legisset ἐριδιδασκαλεῖν, pro ἑτεροδιδασκαλεῖν. Sed cum in cap. vi. 3. idem Græcum auctor reddiderit per ܐܚܪܢܐܝܬ ܡܠܦ *aliter docet*, hic quoque imprimendum curavi ܐܚܪܢܐܝܬ pro ܚܪܝܢܐܝܬ.

CAP. II.

10. ܕܡܫܬܘܕܝܢ ܫܦܝܪܐܝܬ ܕܕܚܠܬ ܐܠܗܐ profitentes pietatem] Græci omnes habent θεοσέβειαν; et mirum mihi videtur, Polycarpum in hac voce vertenda ܫܦܝܪܐܝܬ *bene* usurpasse; quasi in suo Græco legisset εὐσέβειαν pro θεοσέβειαν. ܫܦܝܪܐܝܬ et ܫܦܝܪ Græco εὖ semper respondent; et eodem modo reddidit Noster εὐσεβείας in cap. iii. 16. Num existimandum est, Polycarpum vel hoc versiculo εὐσέβειαν legisse, vel θεοσεβείας in cap. iii. 16? His tantum in locis vox ܐܠܗܐ *Deus* in Gr. vertendo usurpatur; in aliis locis ܫܦܝܪ ܕܕܚܠܬܐ respondet nomini εὐσέβεια, ܫܦܝܪ ܕܕܚܠ verbo εὐσεβέω. Εὐσεβεῖν quidem in cap.

v. 4. vertit auctor ܡܫܬܘܕܝܢ ܢܦܫܗܝܢ ÷ܠܐܠܗܐ. At vocem ܐܠܗܐ *Deum* Obelo notavit Criticus tanquam redundantem, neque reperiendam in Græcis.

CAP. III.

3. ܠܐ ܡܚܒܪܢܐ non percussor] In margine exarantur voces ܡܨܥܪܢܐ ܥܠܘܒܐ, quæ respondent, ait Wetstenius, Gr. *αἰσχροκερδῆ*. Quam vocem ne semel quidem auctor reddidit per voces marginales. In 1 Tim. iii. 8.—Tit. i. 7. *αἰσχροκερδῆ* Syriace transtulit ܥܚܡܝ ܝܘܬܪܢܐ—et in Tit. i. 11. *αἰσχρῦ κέρδυς* ܥܚܡܐ ܝܘܬܪܢܐ—*αἰσχρολογίαν* in Coloss. iii. 8. vertit ܥܚܡܘܬܐ ܡܡܠܠܐ, in quibus locis ܥܚܡ et ܥܚܡܘܬܐ respondent vocabulo *αἰσχρός*: unde manifestissimum est, marginem nostrum non habere *αἰσχροκερδῆ*, ut monet Wetstenius. Postquam omnia loca, ubi voces marginales occurrunt, studiosissime perlegissem, inveni vocem ܡܨܥܪܢܐ semper usurpari pro *ὑβριστής*—in Rom. i. 30.—1. Tim. i. 13.—et ܥܠܘܒܐ pro *πλεονέκτης*, in 1 Cor. v. 10, 11. vi. 10. et in Ephes. v. 5.—Substantivum quoque *πλεονεξία* reddidit auctor per ܥܠܘܒܘܬܐ, in Marc. vii. 22. Ephes. iv. 19. v. 3. Coloss. iii. 5.—et verbum *πλεονεκτέω* per ܥܠܒ. Vox textualis ܡܚܒܪܢܐ hic et in Tit. i. 7. Græco *πλήκτης* respondet. Unde probabile mihi videtur, voces marginales varias esse lectiones quas Criticus in Græcis invenit; unus codex forsan *ὑβριστήν*, ܡܨܥܪܢܐ, alter *πλεονέκτην* ܥܠܘܒܐ habebat; quarum vel hanc vel illam, pro verbo textuali substituendam esse arbitratus est. Si ea fuisset mente, adjiciendam esse insuper textui, qui nunc est, lectionum marginalium vel alterutram, vel utrasque, in margine exarare debuit ܠܐ *non*.

6. In hoc et proxime sequenti versiculo vox ܐܟܠܩܪܨܐ *Diabolus* usurpatur, quæ pro Polycarpiana vertendi ratione minime usitata est; occurrit tamen in 2 Tim. ii. 26. Heb. ii. 14.

16. ܕܐܬܓܠܝ quod manifeſtatum eſt] Vox marginalis ܗܘ *qui* controverſiam de genuina hujus loci lectione minime dirimet; nam ܐܪܙܐ *myſterium* eſt maſc. gen. et ܗܘ æque reſpondet relativo Græco ὃ vel ὅς, quia Syri neutrale genus non habent. Wetſtenius contendit ܗܘ hic ſtare pro ὅς, cui haud aſſentior. Veriſimile mihi videtur Criticum nihil aliud per lectionem marginalem intendiſſe, quam ut textum corrigeret, ſcribendo ܗܘ ante ܕ, et legendo ܗܘ ܕܐܬܓܠܝ. Verſio Syra prior habet tantum ܕܐܬܓܠܝ, at in noſtra vox ܗܘ ante ܕ uſitatior eſt; et reddi poteſt vel *quod manifeſtatum eſt* vel *qui manifeſtatus eſt*. Cum vero nomen maſc. generis in ſententia non præcedat, vocabulo *qui* in textu non ſum uſus.

CAP. V.

5. ܘܡܟܬܪܐ ܒܒܥܘܬܐ et permanet in obſecrationibus] Poſt ܡܟܬܪܐ MStus habet verbum ܘܐܡܝܢܐ *et perſeverat*, quod, nil dubito, e Verſione Syra priori in textum irrepſit. In omnibus fere locis, Act. ii. 23. ſolum excepto, ubicunque vox προσμένω occurrit, vertit eam Polycarpus per ܩܘܡ aut ܡܟܬܪ: ergo vocem ܐܡܝܢܐ delevi utpote omnino redundantem.

CAP. VI.

4. ܡܚܫܒܪܢܘܬܐ ſuſpiciones] Vid. Not. in Luc. vi. 34. ubi lexica MSta Bodleiana diſcrimen faciunt inter voces ܡܚܫܒܪܢܝܬܐ et ܡܚܫܒܪܢܘܬܐ.

NOTÆ

IN

EPISTOLAM AD TIMOTHEUM SECUNDAM.

CAP. I.

3. ܕܕܠܐ ܫܠܝܐ ܕܐܝܟܢܐ ܕܐܝܬ ܠܝ ܥܠܝܟ ܕܘܟܪܢܐ ܕܐܡܝܢܐ quod sine intermissione habeam memoriam perpetuam] Bis in hoc versiculo scriba erravisse mihi videtur. Primo, vocem ܕܐܝܟܢܐ transposuit. Græci habent vocabula hæc ὡς ἀδιάλειπτον, quæ hunc ordinem postulant—ܕܐܝܟܢܐ ܕܕܠܐ ܫܠܝܐ *ut sine intermissione*; et ita se habent in Rom. i. 9. itaque vocem ܕܐܝܟܢܐ transponendam esse censeo. Secundo, vox ܕܐܡܝܢܐ *perpetuam* post præcedentia ܕܠܐ ܫܠܝܐ omnino supervacanea est, neque ei vel codices Græci vel versiones patrocinantur. Adverbium quidem ܕܐܡܝܢܐܝܬ, Græce ἀδιαλείπτως, reperitur in 1 Theff. i. 3. ii. 13. v. 17. et forsan hic quoque putavit auctor aut scriba vocem hanc ܕܐܡܝܢܐ respondere huic voci, ἀδιάλειπτον. Si ita se res habeat, legendum arbitror ܕܐܝܟܢܐ ܕܕܠܐ ܕܐܡܝܢܐ loco ܕܐܝܟܢܐ ܕܕܠܐ ܫܠܝܐ. Una vel altera vox, ܫܠܝܐ aut ܕܐܡܝܢܐ certe delenda est.

5. ܩܕܡܐܝܬ ܒܐܡܐ [ܕܐܡܟܝ] ܕܥܡܪܬ primum in avia tua] Deest ܕܐܡܟܝ in MSto: vocem necessariam restitui; et ita se habet versio Syra prior.

7. ܘܕܡܟܝܢܘܬܐ et ſobrietatis] MStus habet vocem ܡܟܘܢܘܬܐ *reprehenſio, increpatio,* quæ loco prorſus incongrua eſt. Scriba mendoſe exaravit, ni fallor, ſecundam literam ܘ pro ܝ. Vox ܡܟܝܢܘܬܐ apud Caſtellum transfertur per vocem *ſtabilimentum,* quæ cum loco melius quadrat, et ita imprimendum curavi.

18. ܝܬܝܪܐܝܬ ܐܢܬ ܝܕܥ ܐܢܬ melius tu noſti] Vocem ܝܬܝܪܐܝܬ *melius,* in textu ſcriba omiſit, et in margine exaravit; in textu eam repoſui, ſenſu flagitante, et codicibus Græcis et verſionibus annuentibus.

CAP. II.

15. ܠܡܩܡܘ ܐܢܬ [ܠܟ] ſiſtere teipſum] Polycarpiana vertendi ratio requirit ut vox ܠܟ inſeratur poſt ܐܢܬ ܐܢܬ ܠܟ. Græco σεαυτὸν, vel voci ܢܦܫܟ in verſione Syra priori ſemper reſpondet; itaque in textu ܠܟ inſerui.

26. ܚܝܝܢ ܐܬܨܝܕܝܢ vivi capiuntur] His vocibus κατὰ πόδα reddidit Polycarpus Gr. ἐζωγρημένοι.

CAP. III.

6. ܒܚܛܗ̈ܐ ܣܓܝ̈ܐܐ peccatis multis] Nihil admonuit Wetſtenius MStum habere ܣܓܝ̈ܐܐ *multis*; cui voci nec Græci codd. nec verſiones adſtipulantur. Errat quoque vir eruditus, quum vocem hanc ܘܗܡܝܢܘ̈ܬܐ eſſe in margine affirmavit; in textu eſt plana et perſpicua, tam hic quam in Tit. iii. 3.

11. ܠܪܕܘܦܝܐ perſecutionem] In MSto et verſione Syra priori vox eſt in ſingulari numero, in Græcis autem in plurali.

Ibid. ܘܡܢ ܟܠܗܘܢ [ܘ]—[*et*] ex omnibus] Deeſt ܘ *et* in MSto, at inſerui, cum ſententia ita flagitet, et Græci quoque eam vocem habeant.

CAP. IV.

13. ܠܦܝܠܘܢܝܣ Penulam] Neſcio quid ſibi velit Criticus per Notam marginalem ܟܪܟܐ ܢܡܘܣܐ ܕܝܗܘܕܝܐ *Legis volumen Judaicum*, niſi forſan id referri debeat ad ſequentem vocem *Librum*: ſed omnes Codices Græci et Verſiones legunt in plurali τὰ βιϐλία.

NOTÆ

IN

EPISTOLAM AD TITUM.

CAP. II.

2. ܒܪܥܝܗܘܢ ܢܗܘܘܢ ܠܡܗܘܐ ܥܝܪ̈ܝܢ[ܕ] [*ut*] vigilantes mente sint] Literam ܕ voci huic ܥܝܪ̈ܝܢ præfixam supplevi, linguæ idiomate ad Gr. infinitivum exprimendum ita exigente.

7. ܡܬܚܒܠܢܘܬܐ ܒܠܐ ܠܘܬ ad incorruptibilitatem] Litera ܒ particulæ ܠܐ præfixa redundat.

CAP. III.

5. ܘ÷ܒܚܘܕ↙ ܚܘܕܬܐ et ÷per↙ renovationem] Vox ܒܚܘܕ solum Obelo notata est, non vero tota clausula, ut affirmavit Wetstenius.

NOTÆ

IN

EPISTOLAM AD PHILEMONEM.

---

6. Vocem ܝܫܘܥ *Jesum* contendit Wetstenius esse in margine, cum in textu legatur.

18. ܐܥܘܠ injuria affecit] Post verbum ܐܥܘܠ, ἠδίκησε, plurimi Græci codices habent σέ: deest vero in MSto. Ita quoque se habent codd. 17. 30. 31.—et Wetstenio excidit, cod. nostrum cum iis convenire.

25. Non observavit Wetstenius nostram hujus Epistolæ epigrapham convenire cum codd. Steph. 31. 39. 48.

NOTÆ

IN

EPISTOLAM AD HEBRÆOS.

CAP. I.

7. ܘܠܘܬ et ad] In MSto litera ܬ desideratur, at eam supplevi, quoniam est omnino necessaria.

9. ܡܛܠ [ܗܪܟܐ] ܡܫܚܟ propterea unxit] Vocem ܗܪܟܐ, quam in textu scriba omisit, restitui; nam ita Auctor reddere solet Græca vocabula *διὰ τοῦτο*. Vid. cap. ii. 1.

CAP. II.

1. [ܕ]ܢܬܚܦܛ ܝܬܝܪ abundantius attendere] Literam ܕ voci ܢܬܚܦܛ præfixi, nam cum futuro verbi necessaria est ad Gr. infinitivum exprimendum: correctionem tuetur et Versio Syra prior.

3. ܐܫܬܪܪܬ confirmata est] In MSto verbum mendose exaratur in plurali numero; pronomen ܗܘ ܚܝܐ est singulare, ergo ܘ pluralem delevi, annuentibus codd. Græcis.

8. ܕܫܥܒܕ ÷ܠܗܘ quod subjecit ÷ei↙] Nihil habet Wetstenius de voce Obelo notata: quam vocem tamen omnes tam Græci codd. quam Versiones agnoscunt.

10. ܕ÷—÷ܠܗܘ ut illum↙] Vox ܠܗܘ recte Obelo notata est ut superflua, nam ܕܡܛܠܬܗ *propter quem* Græcis voca-

bulis δι' ὃν aptissime respondet: at de hac lectione verbum non habet Wetstenius.

CAP. III.

10. [ܕܝܠܝ] ܠܐܘܪܚܬܐ vias [*meas*] Deest ܕܝܠܝ in MSto, at supplevi pronomen, sententia postulante.

16. ܟܠܗܘܢ [ܠܐ] ܐܠܐ sed [*non*] omnes] ܠܐ *non* in MSto desideratur: supplevi particulam negativam, omnino necessariam.

17. ܩܘܠܐ cadavera] Vox est Gr. κῶλα Syris accommodata.

CAP. IV.

2. ܥܡ cum] MStus habet ܥܡ pro ܥܡ, et ita sæpe. Vid. Not. in 2 Cor. viii. 17.

7. Hic erravit Wetstenius, in eo quod marginem dixit habere καθὼς εἴρηται pro καθὼς προείρηται. In margine nihil quidem annotatur.

12. ܚܝܐ ܗܘ ܓܝܪ ܡܠܬܐ vivus est enim sermo] Notandum est, vocem ܡܠܬܐ *sermo* esse fœm. generis, quæ postulat ܗܝ pro ܗܘ, et Versio Syra prior habet fœm. ܗܝ post ܚܝܐ. Fœminino genere et ipse Noster usus est cap. v. 11. ܣܓܝܐܐ ܗܝ ܠܢ ܡܠܬܐ. At textum non correxi, cum iterum masc. genus usurpari viderim 1 Pet. i. 25. Et ea fuit, ni fallor, Polycarpi religio, ut discrimen ponere vellet inter ܡܠܬܐ *sermo, loquela*, et ܡܠܬܐ *Verbum Dei*, nempe *Christum*; qui hic et in 1 Pet. i. 25. intelligendus est. Hanc ob causam, ut arbitror, bis Grammaticæ leges violavit Polycarpus in 1 Joh. i. 2. ubi nominativus pluralis habet verbum singulare, ܚܝܐ ܐܬܓܠܝ, et adjectivum singulare jungitur cum substantivo plurali; et monet auctor, aut criticus aliquis in margine, vocem ܚܝܐ, etsi pluralis sit, significationem singularem habere, præsertim hoc loco ubi *unigenitus Filius intelligendus est*. Eadem de causa, uti vide-

tur, hic et in 1 Pet. i. 25. Interpres legitimam verborum constructionem sciens prudensque violavit.

13. ܓܠܝܘܬ ܨܘܪܐ] Ad verbum, *patefacta cervice.* Nimirum κατὰ πόδα reddidit auctor Græcam vocem τετραχηλισμένα.

14. ܪܝܫ ܟܘܡܪܐ ܪܒܐ [ܕܥܒܪ] Pontificem magnum [*qui penetravit*] Post ܪܒܐ *magnum* MStus habet ܐܢܘܢ *eos,* quod quum loco plane incongruum sit, delevi: at verbum ܕܥܒܪ *qui penetravit,* quod in textu scriba omisit, restitui, sensu flagitante: quo verbo aliis in locis ipse auctor usus est ad Gr. exprimendum.

CAP. V.

2. ܡܢ ܡܨܐ ܠܡܣܝܒܪܘ ܡܟܝ̈ܟܘܬܐ Potens pati mansueto *spiritu*] ܡܟܝܟܘܬܐ in MSto habet puncta pluralia: at vox ea meo judicio prorsus redundat. Græc. μετριοπαθεῖν δυνάμενος. Forsan pro ܡܟܝ̈ܟܘܬܐ exarare voluit scriba ܡܫܘܚܬܐ *mensura,* quæ vox Græcæ voci μέτρον in compositione respondet.

4. ܘܠܐ ܗܘ [ܠܗ] ܐܢܫ Et non [*sibi ipsi*] quisquam] Post ܗܘ vocem ܠܗ inserui, juxta Polycarpianam vertendi rationem, ad Græcam vocem ἑαυτῷ exprimendam.

CAP. VI.

2. ܘ[ܕ]ܣܡܟܐ ܕܐܝ̈ܕܝܐ et impositionis manuum] Literam ܕ signum Gen. casus, supplevi, versione Syra priori annuente.

CAP. VII.

3. ܕܠܐ ܐܒܐ: ܕܠܐ ܐܡܐ. ܠܐ ܡܬܡܠܠ ܒܕ̈ܪܐ sine patre, sine matre, non memoratus in generationibus] Hæ voces, quas in textu scriba omiserat, in margine exarantur. In textum eas recepi, omnibus tam codd. Græcis quam versionibus annuentibus.

14. ܦܪܝܫܐ ܡܒܝܢܐ] His vocibus aptiſſime auctor vertit Græcum vocabulum *πρόδηλον*.

20. ܘܗܘܐ ܒܟܠܗ et quatenus] Hæc vertendi ratio minime uſitata eſt. Græca vocabula *καὶ καθ' ὅσον*, in cap. iii. 3. reddidit auctor per ܒܟܡܐ, et in cap. ix. 17. per ܐܡܚܝܢܐ. Ἐφ' ὅσον ſemper vertit per ܒܟܡܐ. Itaque in textu legere velim ܒܟܡܐ pro ܘܗܘܐ ܒܟܠܗ.

Ibid. ܕܣܛܪ ܡܢ ܡܘ̈ܡܬܐ ܐܬܥܒܕܘܢ ܗܘܘ ܕܗܘܘ ܟܗ̈ܢܐ ſine jurejurando fiebant, qui facti ſunt ſacerdotes] Ante ܣܛܪ ܡܢ *ſine* MStus habet ܕܠܐ *non*, at vitioſe, nil dubito; nam *non ſine jurejurando* idem valet quod *cum jurejurando* in commate ſequenti. Admonuit Wetſtenius codices D. E. 2. 21. cum noſtro concinere; at certe abſque *οὐ*: quod aliter eſſet mera atque inutilis repetitio. Si vero particula negativa ܠܐ retinenda ſit, voces ܗܢܘܢ ܓܝܪ ܗܟܝܠ ܣܛܪ ܡܢ ܡܘ̈ܡܬܐ *illi quidem igitur ſine jurejurando*, in textu haud dubie deſiderantur; et tota clauſula, ſecundum Græcos impreſſos, ſic Syriace ſe habebit.—ܘܗܘܐ ܒܟܠܗ ܕܠܐ ܣܛܪ ܡܢ ܡܘ̈ܡܬܐ. [ܗܢܘܢ ܓܝܪ ܗܟܝܠ ܣܛܪ ܡܢ ܡܘ̈ܡܬܐ] ܐܬܥܒܕܘܢ ܗܘܘ ܕܗܘܘ ܟܗ̈ܢܐ. ܗܢܐ ܕܝܢ *Et quatenus non ſine jurejurando: [illi quidem ſine jurejurando] fiebant, qui facti ſunt ſacerdotes: Hic autem* &c. Notatu dignum arbitror, MS. punctum non habere poſt ܡܘ̈ܡܬܐ primum, qua de cauſa ܠܐ *non* in textu delevi, ut ſententia eſſet plana et perſpicua. Porro hæc lectio, *Et quatenus ſine jurejurando fiebant, qui facti ſunt ſacerdotes: Hic vero* &c. melius mihi placet, quam illa impreſſa et uſitata; ergo ita excudendum curavi.

28. ܢܡܘܣܐ ܓܝܪ ܠܒܢ̈ܝܢܫܐ [ܩܐܡ] Lex enim homines [*conſtituit*] Deeſt verbum ܩܐܡ in MSto, at ſupplevi illud, ſententia exigente, atque auctoritate nixus ipſius Polycarpi, qui variis in locis eodem verbo utitur ad exprimendam vocem Græcam *καθίστημι*. Vid. cap. viii. 3.

CAP. IX.

3. ܐܦܝ ܬܪܥܐ velamentum] Vox ܬܪܥܐ in MSto repetitur; secundam, ut quæ sit prorsus supervacanea, delevi.

13. ܐܢ ܓܝܪ ܕܡܐ Si enim sanguis] Hic quoque scriba erravit nam est repetitio vocis ܕܡܐ. Iteratam expunxi.

17. ܠܐ ܡܟܠܘܡ ܡܫܟܚܐ nondum valet] Recte quidem admonuit Wetstenius voces, quibus hic versiculus incipit, in MSto desiderari. Ita certe: eas igitur in textum recepi, utpote loco pernecessarias. Græce διαθήκη γὰρ ἐπὶ νεκροῖς βεβαία· ἐπεὶ &c. Syriace ܕܝܬܩܐ ܓܝܪ ܥܠ ܡܝ̈ܬܐ ܡܫܪܪܐ ܡܛܠ ܕ(ܠܐ ܡܟܠܘܡ ܡܫܟܚܐ) *Testamentum enim in mortuis confirmatur, alioquin (nondum valet)*. Ante ܡܟܠܘܡ repetitur ܠܐ *non*, at redundat, ergo in textu vocem delevi.

19. ܢܣܒ ܕܡܐ ܕܥ̈ܓܠܐ accepit sanguinem vitulorum] Nihil annotavit Wetstenius de voce ܘܕܬܝ̈ܫܐ *hircorum*, quæ in MSto desideratur. Abest quoque in cod. 46. Versione Syra priori, et Arabica; sed usurpatur in ver. 12, 13. et cap. x. 4: et hic etiam, nil dubito, legenda est.

CAP. X.

6. ܘܕܡܛܠ [ܣܟܠܘܬܐ] et pro [*peccato*]. MStus pro ܣܟܠܘܬܐ *peccatum* habet vocem ܐܠܗܐ *Deus*, quæ cum loco minime quadrat. Correxi, sensu flagitante. Literam ܕ voci ܡܛܠ præfixam redundare censeo.

19. ܟܕ ܐܝܬ ܠܢ [ܗܟܝܠ] quum habemus [*igitur*]. Deest ܗܟܝܠ *igitur* in MSto, at omnes codd. Græci et versiones vocem habent, ergo in textum eam recepi.

36. ܬܣܒܘܢ ܟܠܚܕ ܠܡܘܠܟܢܐ accipiatis *singuli* promissionem] Voci ܟܠܚܕ *singuli* nec Græci codd. nec versiones favent; itaque

eam in Latina interpretatione non reddidi, et loco minime congrua eſt.

CAP. XI.

7. ܡܢ ܕܕܚܠ [ܥܒܕ] ܩܒܘܬܐ timens, [*aptavit*] arcam] In MSto abeſt verbum ܥܒܕ, at in textu illud reſtitui, ſenſu exigente; quo verbo in hac Epiſtola uſus eſt Polycarpus ad Græcam vocem *κατασκευάζω* exprimendam.

8. ܠܕܘܟܬܐ [ܗܘ ܕܥܬܝܕ] ܗܘܐ ܠܡܣܒܗ in locum quem [*futurus*] erat accipere] Voces ܗܘ ܕܥܬܝܕ, quæ in MSto deſiderantur, in textu reſtitui, fide verſionis Syræ prioris: Gr. ὃν ἤμελλε.

11. ܠܗܘܢ ܕܬܐܠܕ ܒܪܐ ut pareret filium] Nil annotavit Wetſtenius de hac lectione, cui favet cod. 37. et forſan codd. D. E.

16. ܡܛܠ ܗܕܐ quapropter] In MSto vox ܡܛܠ repetitur, at ſecundam delevi.

Ibid. ܢܬܩܪܐ vocetur] Hoc verbum quod in MSto oculis acerrimis legi non poteſt, e Verſione Syra priori ſupplevi.

Ibid. ܛܝܒ [ܠܗܘܢ] ܓܝܪ paravit [*iis*] enim] Deeſt ܠܗܘܢ *iis* in MSto, at in textu vocabulum inſerui, ſententia ita exigente.

FINIS.

